

تجف شرعی

۸۶

SOLEYMANIYE C. KÜTÜPHANESİ		
Seyyid Nazif		
Keyit No.	86	
T. No.	491.55-3-44/35	

پیش از این

در کتابخانه

کتابخانه

رساله حکیم بلخی السید موسی

بسم الله الرحمن الرحيم
فاتحه نظم لآلی لغات و سلا نحه رقم آمالی نکات و سر لوحه تحف
دانشوران و فرجه صبیان زوران نظم فراند محامد ایلده افسر پوش
و ختم دقایق حقایق تعریف زر فروش و ککستان آرای صلوات
و بهارستان پیرای تسلیات صاحب منطق الطیر جناب نبوی ایلده آراسته
واهل شوکت و ذورای سب آل مصطفوی ایلده پیراسته قلند قد نصکره
ناظم فخر الطال و ذوره و قدره حضر تلی بوشرخه خامه کش اولدی بفرز
تحفه سنا صغیب اتمامده بوفقیه برقصیر السید احمد حیاسیدن بالکاتبه
شرحنی القاس ابتکار ایلده قلیل البضاعه و منکسر البراعه و کثیر الضراعه
اولدی بفرز حالد بوشرخ ناجیره اقدام و بحمد الله المملک العلام رسیده
اختتام اولندی قانما که بذرای اتمام و هویدای انجام اولسبله عنوان
ملاحظه شانه طغرای غرای آفرین و توفیق سپاس تحسین کشیده
بیورلمسی انجمن جناب معالی نصاب و ذات معالی مثالی خطاب وزیر آصف
نظیر ارسطوند بیر سخبان تقریر این مقله نحریر خاتمی شیم خاتمی کرم برده کی
هم اعلی به تاریخ هجری دن الف تانی حدودینک ماهه نالته سی اوائلده مانند
حکیم فلاطون امین معادن همایون و والی و آلی ولایت آمد و متصرف
ایالت مرعش مع علازه جند عمالک بر محمد بیوریلان یوسف باشایسر الله
تعالی مایرید و مایشاء انند مز حضر تلی ولو ردفعه جه اولسون شرح
منکور جاگری بی احاله نظر کرامت اثر ایلده مقبول انام و پسندید
خاص و عام و وسیله سپاس تحسین و ذریعه صدق را آفرین بیورلمی

مکارم

قطیف افندیك و ففیدر سسلانه

مکارم منش سیدلندن نیازمند داعیان مدد چونکه مشار الیه افندی عطر ز
مذکور اوزره بودور لده ظهور عدالت بدور دستورانه لبله شعر وانی
وان کت الحدیث زمانه لالت ببالم تسطعه الاوائل منطوقی اسلافنی
سابق و افراتنه فائق قطب الوز را و لی النعم کافه امرا بر ذات عالی صفات
و جناب سامی سمات اولوب حتی سایه همای همت وایه عطوفانه لنده سایه
ستان بیوریلان اصحاب عقول اوطان و احباب و اولاد و انسایندن غفول
و نسیا منسیا علاقاتندن ذهول برله شعر و لایعیب فیهم غیران ضیوفهم * تلام
بنسبان الاجه و الوطن * مضمون بلاغت مشحونی حب حاللری اولمغله شعر
ماتوال الغمام وقت ربیع * کنوال الامیر یوم سخا * فنوال الامیر بدرة عین
و نوال الغمام قطرة ما * زانه سیله صد اپردازدن لوز اولندیغی مفرع اسماع
فاطیه اولی النهار درهمان حق سخانه و تعالی حضر تلی وجود بهبود ضیا
آلودلرین مکاره دور دوندن مصون و مدی ظهور و الازمان بخت و اقباللرین
افزون و بالجه بدخواه لرین خور و زبور ایلده آمین یا معین بوند نصکره
معلوم اولسونکه بوشرخده برار شروط الذکر اولندیکه هم اختصاری مفید
اوله و هم ناظرینده صفا بخش اوله اولا بر مقدمه اولندیکه معانی ادواتی
و قواعد و اشتقاقی مشعر و موزن و ثانیاً معانی حروف و ادوات و معانی
اشتقاقیات مقدمه مذکوره به احاله اولندی ثالثاً مرکباتک اجزای مفردات
موضعیله سابق و لاحقده احاله اولندی مثلاً چون مهر کنش کی
معناست چونکه چون کی دیو قطعه نالته نیک بیت نالته کندی مهر کنش
دیو قطعه خامسه نیک بیت اولنده کاوردن لوز عبارته تعبیر اولندی و قس علیه
ساره رابعاً حرکات کلمات بیانده حروف و هممه بلا قید اطلاق اوزره ذکر
اولنوب حروف مجیه تقیید اولندی مثلاً سروش سبتک و راه بمدوده نیک
صفت لری و شین مجیه ایلده دیو بیان اولندی مثلاً باحرفی موحده ناهرفی مثلاً
فوقیه باحرفی مثلاً تحیه ایلده تقیید اولندی سادسا فارسی به مخصوص
اولان حرفلر فارسیه ایلده تقیید اولندی مثلاً پرورد کار باه فارسیه و کاف فارسیه
ایلده دیو بیان اولندی زاله زایی فارسیه ایلده دیو بیان اولندی چون جیم
فارسیه ایلده بیان اولندی قانما که بوشرخلرک عربیه سی اطلاق اوزره ذکر
اولندی سابعاً حروف علت و حروف لین حروف صحیحیه کی بیان اولندی
مثلاً بور زیدن باه موحده نیک کسری و واوله قعی دیو بیان اولندی

مکارم

جوانمرد چمک کسری و او مدوده مک فتحیه دیو بیان اولندی نوروز نوک
 فتحی و واول سکونی دیو بیان اولندی فاما که حرف مد ماقبلنده کی حرف
 مدوده ابله توصیف اولوب انکله اکتفا اولندی مثلا باشد باه موحد
 مدوده مک فتحیه دیو بیان اولندی بودن باه موحد مدوده مک فتحیه دیو
 بیان اولندی نامنا خطده یازیلوب اوقمیان حرف و او حرف یا مجهوله
 دیو بیان اولندی تاسعا اماله اولنان محال تصریح اولندی مثلا خواهر
 خاه مجهوله بین الفخ والضم اماله سی و او علامت و الف علامت ابله دیو
 بیان اولندی عاشرا فقط ماقبلتک فتحیه علامت اولوب اوقمیان هاحرف
 رسمیه ابله توصیف اولندی حادی عشر اکثر متنده ذکر اولنان کمال
 ابتدا شاهد ابله بیان اولوب بعده بشقه معناری ذکر واجمال اولندی
 ثانی عشر انشاء دقیقدن حاد ایدوب نفع عام اولسون دیو سهله و قباحه
 کماله تفسیر و تعبیر اولندی ثالث عشر جابجاصناع بدیعیه رتبییه اولندی
 لکن هر بار ذکر الزام اولندی تا که اطناب و املا ل اولسون دیو حافظ
 ولا تغفل والله ولی التوفیق و اینه ازمه التحقیق مقدمه درت مقصد اوزره
 مرتبه در مقصد اول ادب فارسیه حقه در مقصد ثانی مضمرات
 و موصولات حقه در مقصد ثالث قواعد و اشتقاق حقه در مقصد رابع
 راز فواید حقه بیاننده در مقصد اول ادوات بیاننده ایدی و من الله التوفیق
 معلوم اولسونکه عربیده حروف معانی ایکی قسم اوزره در بری بسیطه
 مثلا باه جاره و لام جاره و لام ابتدا کی بری مرکبه مثلا من جاره و هل استغما به
 کی کذلک فارسیده دخی ایکی قسم اوزره در بری بسیطه بری مرکبه قسم
 اول بسیطه ایدی اون اوج حرف که بونلدر اب ت ج د ز ش ل م ن
 و ی حرف الف اون ایکی وجه اوزره استعمال اولنور ۱ تعریه ۲ تنبیه
 ۳ تعجب استفهامی ۴ استمرار ۵ ندا ۶ استغاثه ۷ توسل ۸ مقابله ۹ ملازمت
 ۱۰ اتصاف ۱۱ نسبت ۱۲ زائد و الحاصل یو حرف الف یو معنای
 بعضی بنده اوائل کلمه داخل اولور و بعضی بنده واسطه کلمه به متوسط اولور
 و بعضی بنده اواخر کلمه لاحق اولور و اوائله داخل اولان اوج نوع در اول
 الف مفتوحه که اکالف تعریه در شعرای عجم مصادر و افعال و اوائله داخل
 ایدر و کاهی مدوده کاهی مقصوره واقع اولور مدخول اولان کله اندن عاری
 اولسه معنایه خلل کلز انکی چون اکالف تعریه دیو رسمیه اولنور مثال مدوده

استاد

استاد رودکی بیت چون بگرد دهای اواز بایدان * آشکو خیده نمائند
 همچنان * اصلی شکو خیدن ایدی سور چک معناسنه مصدر در مثال
 مقصوره استاد لطیفی بیت ابی جرم را کر کنی ظلم و جور * کند مرتزایی
 کنه جور دور * ثانی دخی مفتوحه در تنبیه معناسنی مفید او اور اکالف
 تنبیه در بر ادوات اولنه داخل اولور حکیم فردوسی بیت اباشاه محمود
 کشور کشا * که ازمن نترسی بترس از خدا بوینده ندا معناسنه فهم
 اولنور مثال دیگر وله ایضا بیت ابراه دوهفته شد کدخدای * گرفتند
 هر یک سر او را بجای * بوینده داه بمعنی برستار در ثانی الف مضموه که حرف
 تعجب استفهامی مثلا ا در لیه عجب معناسنه استاد منجیک بیت اگر
 خلق ترا باشند جویان * جویان بدت فرو کویند آکویان * واسطه کلمه به متوسط
 اولان الف استمرار دیو تنبیه اولنور اکالی امر غائب میانده اولور مثلا
 کناد و باد کی غالب دما اولان کله وسطند داخل اولنور شیخ سعدی بیت
 خدایا دشمنش جانی بمراد * که هیچش در دست بر بالین نباشد * و آخر کلمه به
 لاحق اولان ماقبل مفتوح حرف مذ اولان الفدر بوالف سکر وجه اوزره
 استعمال اولنور اول ندا ایچوندر آخر کله مناد لاحق اولور خواجه حافظ
 بیت خسرو داد کر ابحر کفا شیر دل * ای جال تو یی نه هزار زانی * بعض
 محله بوالف نداده دخی الحاق اولوب منادی محذوف سطر وله ایضا
 بیت ایابر اعل کرده جام زربن * بجشابر کشی کش زرت باشد * لکن یو سورتده
 اصح اولان تا کیدندا ایچوندر ثانی الف استغاثه و الف ندیه در شیخ سعدی
 بیت درد او حسرتا که عنان زدمست رفت * دستم نمی رسد که بکیرم عنان
 دوست * ثالث الف توسلدر یعنی بعض کلمات مرکبه میانده کنور در حاصلی
 بشقه بشقه معنی صاحبی ایکی کلمه بر کله ایتمکه وسیله اولور مثلا سراسر این و سراسر
 کی رابع الف مقابله و الف مساوات که مقابله و مساوات معناسنی مفید اولور
 شول و فتنه ایکی کلمه بر جنس اوله ارا رینه الف ساکنه کنور وب بر کله کی
 ایدر مثلا لبالب و نیکادک و سراسر و یچا یچ * کی شیخ سعدی بیت
 جهان کر چه سراسر لاله زارست * برهنه بامر و آنجا که خارست * خامس
 الف ملازم که ملازمت معناسنی مفید اولور حاصلی واقع اولدیغی محالدره
 رنوع معنی افاده ایدر که مثلا ایکی کلمه بری فاعل اوله انکله ترکیب اولسان
 کلمه بی کند و کی ایدر بوالفه الف ملازمت دیو رسمیه ایدر شیخ نظامی بیت

تاریسیدند هر دوشا دوش به بیابانی زنجار بجوش و ملازمتك بر معناسی
 دخی هم فاعل وهم مفعول اولور وله ایضا بیت درهم آجینم خدا خند
 من و چون من فسانه کونی چند یعنی بر بر عزیله فارشدق کوله زک و کوله بره رک
 و بر معناسی دخی با الصاق معناسی کیدر وله ایضا بیت شه ذکری بیاسم
 فرمود در هلاکم مکوش زوداز و د تنبیه بوالف ملازمه والف
 نوسل والف مقابله بر بر بنه آخر بر فرقی فارسیده مذاق نام صاحب رینه
 ر و شادر ماسد الف انصاف که هر زمان امر حاضر آخر بنه الف ساکن
 لاحق اولجه اسم فاعل یا خود صفت مشبهه معناسی مفید اولور مثلا دانا
 وینا و شوا کبی بعضی مبالغه قصد اولوب الف مزبور در نصکره بنون
 دخی الحاق اولور مثلا خندان و خرمان و تابان کبی سابق الف نسبت که
 یاه نسبت معناسین مفید اولور خواجه حافظ مصرع مرده ای دل که
 مسیحانفسی می آید کاهی بومورنده تا کیدادات نسبت اولور حکیم
 اسدی بیت بساز و زندا که افاده سخت پس افتاده ریاواری کرد بخت
 بود قیقه دن آکا اولیا نلرز مند الفظنی جمع ظن ایدوب ز ورمندان
 محقق در دیدار محض از عدد الف زانده که کلمه آخرنده واقع اولور اسقاط
 اولانسه معنایه خلل کاهی سعادتی بیت بکفتمان کلی ناچیز بودم ولیکن
 مدتی با کل نسیم اگر قوافی اشعارده اولور استاد دقیقی قطعه پیاده
 شود دشمن از اسب دولت چو کردی بر اسب سعادت سوارا بر اسب سعادت
 سواری و داری بدست اندرون از سعادت سوارا بوقطعه ده سوار اول
 فارسیدر آنلو معناسنه سوارانی کسر ایله عریندر دست زنجار معناسنه محصلی
 بوالف زانندن مقصود یا تحسین لفظ در باقیم وزن با کبیل قافیه در حرف الباء
 اون درت وجه اوزره مستعملدر ۱ الصاق ۲ مصاحبت ۳ قسم ۴ استعانت
 ۵ ظرفیت ۶ استعلا ۷ تعلیل ۸ تخصیص ۹ ابتداء ۱۰ انتها ۱۱ تشبیه ۱۲
 زانده ۱۳ تا کیددی الاشتقاق ۱۴ تخصیص مضارع بالاستقبال بواون درت
 صورت اون ایکی اول یکسار ک باری مفتوحه در ایکی صکره کی صورت تارده
 مکسوره در اول الصاق ایچون ایدی خواجه حافظ بیت عاشق که
 شد یار بحالش نظر نکرد ای خواجه در نیست دکر نه طیب هست ثانی
 مصاحبت ایچون ایدی عرییده معناسنه وله ایضا بیت بنال و بر و اوزره که
 تبر بر تانی هوا گرفت زمانی ولی بحالک نشست ثالث قسم ایچون ایدی وله ایضا

بیت

بیت بجان و یار و بحق قدیم و عهد درست که مونس دل و جانم دمای دولت
 تست رابع استعانت ایچون ایدی شاعر بیت نو یسم عشق یارم درد فاقر بجام
 چون قلم ز اوج محفوظ بودرت معنای عرییده یاه موحده مکسوره افاده ایدر
 خامس ظرفیت ایچون ایدی عرییده فی قاسیده در کی خواجه سلمان بیت
 ای کریمی که بدوران بهار عدلت در همه روی زمین باد خلاق نو زید ایدر
 استعلا ایچون ایدی ظهیر فاریابی بیت تو شمع عصمت بشب ظلم در بناب
 نوا بر رحنی بسر خلق بر یار یعنی در شب ظلم و بر سر خلق دیمکدر چونکه
 یاه اولی ظرفیت یاه ثانی استعلا ایچون در کانه در ایله بر بنه لیدر تنبیه معلوم
 اولسونکه بو ظهیر فاریابینک بینی مثلوده یعنی بر لفظك اولنده یاه موحده
 مفتوحه آخرنده در یا خود امثال واقع اولسه بونده اوج وجه اوزره قول واردر
 قول اول شعوری مرحوم فرهنکده و لا حیل کستان شیر خنده بر لفظی
 و در لفظی و امثال زانده لدر در انجیق تحسین ایچون الحاق اولنلدر در اصل
 معنای استعلا و معنای طرفینی مفید اولان اوله ادخال اولنان یاه موحده
 مفتوحه در دبو حکم و جزم ایلدیلر قول ثانی سروری مرحوم و صاحب
 مقایحه در یه عکسبه حکم و قطع ایلدیلر یعنی و لا حیل لان داخلدر اصل معنایی
 مفید اولان لا جقدر دیدیلر قول ثالث کمال پاشا زانده ک و لا حیل کوزال موزک
 کلامارندن فهم اولنان داخل و لاحقندن هر بری مفید و معنی ایچونکه
 داخل یعنی یاه موحده مفید استعلا و مفید طرفیندر ترکیده انلردن اوزره
 لفظی و ده لفظی ایله تعبیر ایدرل سجه صبیان بیت ل ایچون فی ده ف پس
 مانه علی اوزره ای بیایله کم نیجه ای نه کلا ز نهار لفظ در معنی اندرون
 یعنی داخل و ایج دیمکدر لفظ بر معنی بالا یعنی فوق دیمکدر مثلا بشب ظلم در
 قرا کو کیجه ایچوده معناسنه بر سر خلق بر خلق بالاسی اوزره معناسنه در
 سؤال ایکی سید معنیدار اولجه بدر شب و بر سر اولمی ایدی جواب لفظ در
 و لفظ بر یو تقدیر جده نه قدر که ادات ظرف و ادات استعلا دکل ایسه ده
 لکن صورت ادانده او اوب و فی نفس الامر ادواتک موالاتی کریمه اولغله همان
 اجنب صورت رعایت اولندی همدخی فارسیده بو تقدیمات و تاخیرات قبی
 و افر در تحقیق فقیر شویله ظن ایدر مگه یاه موحده مفید استعلا و مفید
 ظرفیت اوله لفظ بر و لفظ در قرینه لری اوله قنامل فتح الله علیک سابق تعلیل
 ایچون ایدی شاعر بیت بنش بندنی من بغض سخت فواد که بندمن

بپذیرد جمع سنگ دلان نامن تخصیص ایچون ایدی شاعر بیت سبستان
خطم خشک نکشتست هنوز بن آید که آهوی خطایدهم به بو تعلیل
وتخصیصی افاده ده عریده لام فارسیده چون کی ناسع ابتداء غایت ایچون
ایدی عریده من فارسیده از کی عاشر انتهاء غایت ایچون ایدی عریده الی
فارسیده تا کی بویکی معنایه شاعر بیت روم در راه مهرش چون مهر که
بمشرق تا بمغرب رفته باشم حاهی عشرت شبیه ایچون ایدی عریده کاف
مفتوحه فارسیده چون کی استاد عمجدی بیت رویت بیکل و باسمن باغ بگوید
هر آنکه بود راست نظر راست بیند ثانی عشرت زانکه که عریده کنی بالله باسی کی
انجیق تحسین لفظ ایچون کاهی ضرورت وزن ایچون کتور رز خواجه کمال
بیت بطلب یافت نشان از لب شیرین فرهاد فرهاد سولعل نیردند بجز کوه کان
ثالث عشرت کید ذی الاشتقاق ایچون ایدی یعنی مصادر و افعال و ائله تا کید
وتحسین ایچون باه موحده ادخل اولور مثلا بکردن و بمکیدن کی شوقدر که
اولی الفات اولان کلماته ادخل اولور الفات الفات فاعله ابدال اولور مثلا
بیاموختن و بیفکندن کی و مر کات جزء نایسته ادخل اولور مثلا درنگ بکردن
ودانش بیاموختن کی رایه مر کات جزء نایسته ادخل اولور مثلا درنگ بکردن
مثلا بداند و بشناسد بیاموزد و بیفکند کی چونکه مضارعده تا کیددن
بشقه است و تخصیص ایدر تنبیه بویکی صورتده باه موحده مکسوره اولور
مکر داخل اولدیغی کلمات اولی حرف مضوم یا خود و او یا خود باه موحده
یا خود میم اوله مثلا بخوردن و بوزیدن و بیاشیدن و بمکیدن کی ایشته بودرت
صورتده اتباعا مضوم او قنور دیوا کتر عرفا و جمهور ادبا و فارسی شناسان
تخصیص ایلدیله فاما که مرحوم و مغفور له فاضل سودی شرح کاستانده بویکونه
فرق انجیق لغت فله لویه ده در اما افصح لغات اولان لغت در به ده هر صورتده
هر بار داتما مکسور او قنور بوجهله ضمه جوان یوق دیو حکم و جزم ایلدی
فاخفظ فاند باه موحده بویکی صورتده یعنی ثالث عشر و رابع عشر صورتده
ما بعدنی اسکان اجتماع سا کینه مؤدی اولور سه سعه کلامده جائز و ضرورنده
واجبدر شکم قطعه اولانک بیت سادسده بشو لفظنک شبنی اسکان واجب
اولدیغی کی فاما که اجتماع سا کینه مؤدی اولور سه اصلا جائز دکلدن کم بیت
مزبوره بخوان لفظنک خاسنی تحریک واجب اولدیغی کی فلا تفضل حرف التاء
خطایده در آخر کلمه به لاحق اولور حاصلی بونده درت بحث وارد بحث اول

کیفیت

کیفیت معناسنده در چونکه تاء بسیطه کاهی افعال او اخرینه
لاحق اولوب مفعولیت معناسنی مفید اولور مثلا دیدت ماضی و بیندت
مضارعدر مثال اول میر محمد نظمی بیت دوش دیدت بار قیب از
دوستان * کج سکه ساغر بکف در بوستان * مثال ثانی و له ایضا
بیت میشود افتاده هر که بیندت * همان که باشد گریه عاشق بدت
وکاهی اسماء او اخرینه لاحق اولوب مضاف الیه معناسنی مفید اولور شیخ
سعدی بیت خدا یار ان تربت نامدار * بفضلت که باران رحمت یسار
وکاهی اولور که فعل عامک و مضافک غیر یی بر اسم یا خود بر ادات اخرینه
لاحق اولور اکن معاده ینه عامل حقیق و مضاف حقیق به مر بوط اولور مثال
اول شیخ سعدی بیت جهانت بکام فلک یار باد * جهان آفر بخت نکم دار باد
مثال ثانی کمال جندی بیت تابارسی کمال ریزی * در عمر اکر ت نصیب باشد
تنبیه بو حکم شبن خمیده و میم خمیده دخی مثلا بدر فاشطر ولا تغفل بحث ثانی
تاء مزبوره نک حرکا تنده در چونکه بوناد باسا کینه در شکم امثله سابقه ده
اولدیغی کی مکر شول وقت مفتوح اولور که اول تانک آخر ینه ادات جمع اولان
الف و نون لاحق اوله البته الف ماقبلک فتحی متضایدر خواجه حافظ بیت
عمران باد افزون ای ساقیان بزم جم * کر چه جامه شد بر می بدوران سما
بحث ثالث ماقبلک حرکا تنده در چونکه تانک ماقبلی الی و رتدن خالی
اولمز یا هاء رسمیه اولور یا خود سا حرف صحیح اولور یا خود حرف مد اولور اکر
تانک ماقبلی هاء رسمیه اولور سه افصح بودر که اول هاء نصرکه بر همزه مفتوحه
بجمله زاده اولنه خواجوی کرمانی بیت بی رخت نامده میل کل و برک ستم
ناشدم بنده ات آزاده سرو چنم * و کاهی مقام اقتضایه هاء رسمیه بی
حذف ایدوب ثانی ماقبلنده اولان حرفه وصل ایدر شمس فخری بیت
زرو یاقوت و لعل اندر خزینت * نه پند روی کبسه نایند کو * و اگر حرف
صحیح اولور سه تانک ماقبلی داتما مفتوح اولور کاسبق فی الامثله مکر ضرورت
وزن ماقبلک سا کن او لمسنی اقتضایده اول وقت اسکان اولور حکیم
سنایی بیت علت روز شب خوراست یقین * چون گذشتی نه انت مانده این
و اگر حرف مد اولور سه یعنی ماقبلی حرکه سی کنند و جنسندن اولان حرف
علت اولور سه بو تقدیر چه دخی اوج و جهندن خالی اولمز چونکه تانک ماقبلی
بالف مد اولور یا خود و او مد اولور یا خود باه مد اولور اکر الف مد اولور سه

گاهی تا و الف مدایکسی بدن ساکنان مجتسمان اوله رقی تلفظ اولور
 فردوسی بیت بدین نام چون باز کردی بجای * بکونات خوانندیل رهنمای
 و گاهی الف مددن صکره برپاء تختیه مفتوحه زیاده ایدرل استاد
 لطیف بیت چون باده شدی عصای پیران * عاصی مشو ومنه عصابت
 و اگر واو مد او لور سه گاهی تا و او ساکنان مجتسمان اولورل شمس فخری بود
 روز و غا همچو پیکر بهرام * ز تیغ و تبر بماند عدوت در تب و تاب * و گاهی واو
 فتحه و یرل لطیف بیت کان ابروت پیوسته مارا * بتیر غمزه که که مینوازد *
 و گاهی واو د نصکره برپاء تختیه مفتوحه زیاده ایدرل و له ایضابیت
 اگر از کشتن چشمت عزیزان عفوها جوید * چو مقصود منت
 از دل نجوم کشت معفویت * و اگر یاء مد او لور سه واو ده اولان
 صور ثلثه بونده دخی جار به در مشال اول و ثالث شاعر بیت بجای مکرمت
 کردن بدیت * چنان اگر اکر چای بدیت مشال ثانی کمال اسماعیل
 بیت * تکر که دوستت را بهیاده باشد خود * چود شمنی زاد شمت
 بچان بخرد * بحث رابع تا توقیه خطایه ک ابدانده در چونکه
 تاه مزبوره بی داله قلب ایدرل * مثلاً کردیت و رفتیت دیچک برده کردید
 و رفتید دیرل خه * لغتی در حتی حضرت مولانا قدس سره الاعلی
 بو شعر نده * تاهت برینه کذر کاهد دیو باز مشلر و تعبیر اینشتر تنکم
 شعوری مرحوم حضرت مولانا کندو مجموعه رنده علی وجه المسوده
 کند و خط لریله باز دقلربن کوردم دیو نصریح ادوب و حضرتک شعری
 دخی نقل ایندیلر فقیر دخی تبرکابو مقامه ابراد ایلدم بودر شعر مسطدل کرجه
 کذر کاهد شد * اورا شد نخواهد شد * کراسنی خواهد شد * آن سرو چن
 دارد * ایسته بودال هر احکامده اصلی اولان تا کی فلا تغفل سوال بومقوله
 تاه خطایه علم نحوه نظرایله اسمدر حروفدن عدی نه کونه اولور جواب
 فارسیده بومقوله نسنه حرف اطلاق جائزدر تنکم اهل میران افعال ناقصه به
 ادوات و حروف دیدکری کی فلا مشاحذ فی الاصطلاح با خود حروفدن
 عدی تغلیبدر حرف الجیم جیم فارسیه آخرنده هاء رسمیه یعنی هاء غیر منلوه
 کتوروب بوصورنده ایکی وجه اوزره استعمال اولور که جیم مزبوره
 یا مفتوح اولور یا خود مکسور اولور اگر مفتوح اولور سه ادات نصغیر او اور
 عریده یاه نصغیر کی مثلاً باغچه و هند وجه کی اسم نصغیر لدر شیخ سعدی

بیت هر کرا باغچه هست بیستان نرود زانکه مجموعه نشسته است پریشان نرود
 دیگر عماد فقیه بیت خیال حال تو هند و چه حدیقه چشم سواد خط نود بیاجه
 سفینه دل اگر مکسور اولور سه ذوی العقولک غیرندن سوالدر عریده ماکبی
 ترکیده نه دیرل بوصورنده جیمک فخیله دخی جائزدر لکن ینه هاء رسمیه باز بلور
 اما و قنار و گاهی خطدن دخی حذف ادوب مابعدنده اولان حرفی اسکان
 و جیمی اکا وصل ایدرل مثلاً جیت کی که اصلی جه است ایدی تنکم قطعه
 ثالثه ک بیت ثالثنده کلور فاما که هاء رسمیه سر جیم عریده علامت تعریبدر
 گاهی هاء رسمیه موقعه کتورلر مثلاً بنفشه و شاهتره تعریبدر بنفش
 و شاهتره دیدکری کی و گاهی کاف فارسیه بی جیم ایدال ایدرل مثلاً نکام و بنک
 تعریبدر بلجام و پنج دیدکری کی فعلی هذا القیاس حرف الدال دال ساکنه
 ماضیده و مستقبلانده یاه تختیه خطایه ساکنه د نصکره علامت جعدر مثلاً
 کفتی ماضی مفرد مخاطبدر جعنده کفتید یرل و کنی مضارع مفرد مخاطبدر
 جعنده کنید یرل و دال مفتوحه مطلقاً علامت مستقبلدر مثلاً داند و شناسد
 و داننده و شناسنده کی فائده دال مهمله ایلده ذمه میانه فرق لسان فارسیده
 فاعده بودر که دالک ماقبلی متحرک اولجه دال مهمله بی مجمه او قومق جائزدر
 مثلاً پذیر و مادر کی و اگر ماقبلی صحیح ساکن اولور سه بکدر مثلاً کرد و مرد
 و سمند کی و اگر حرف مد او لور سه جائزدر مثلاً باز و بود و بیند بی تنکم حقه
 شهاب الدین کرمانی مثالی ایلده نظم اینشدر هر یکا ماقبلی وی جز حرف علت
 ساکنست همچو کرد و مرد و سرد و برد آنرا دال خوان هر یکا ماقبلی وی ساکن
 بحرف علتست همچو باز و بود و یسند و یازده آنرا ذال خوان شوقدر که
 بوقطعه ده حال متحرک یسان اولخندی فاما اصح بودر که ذال مجمه بولسان
 فارسیده اولیوب بالجمله دال مهمله اوله فلا تذهل حرف الزا زاء مجمه
 بسبطه که عریده من وعن کی گاهی ظرفیت ایچون دخی اولور عریده
 فی فارسیده در کی بوزاء بسبطه دائماً و اائل کلمه به ادخال اولور اگر داخل
 اولد بغی کلمه اولی حرف صحیح اولور سه حرف زامکسور اولور شیخ
 سعدی بیت اگر روزی بدانش در فرزدی * ز نادان تنک روزی زنبودی
 و اگر اولنده الف اولان اسم اشارته و ضمیره داخل اولور سه حرکه ده
 مدخولی اولان کلمه ک اولانه تا بعدر مشال فتحه شیخ سعدی بیت زانکه که ترا
 بر من مسکین نظرست * آثارم از آفتاب مشهور ترست * مثال کسر هاء بی بیت

زان فسر د ممت این درج را **زین** زسد ظلمت این برج را **مثال** ضمه جامی
 ثبت اربعینست که درهای فتوح **ز** و کسادست بخلاوت که روح **و** و کاهی زای
 بر قومه ادات ربط اولان که لفظنه الحاق اولنوب آخرینده کی هاء رسمیه حذف
 اولنور و کافه فتحه ایلله حر که و یروب **کر** در برل دروزنده و کاهی زای مزبوره اولنه
 رالف مفتوحه کتوب از دیرل حرف الشین بوشین مجیه کلمات آخر لینه
 لاحق اولور ایکی قسم اوزره در قسم اول ضمیر غائب اولان شین
 جمیع احکامه ناه خطایه کیدر کاسبق لکن ابدال یوقدر بویه اولجه بونده
 اوج بحث جاز در بحث اول معانیسی بیاننده در چونکه شین مجیه کاهی فعله
 لاحق اولوب مفعولیت معناسنی مفید اولور کاهی اسم لاحق اولوب اضافت
 معناسنی مفید اولور ایکی معنایه نظم بر فارابی بیت دادیم دل بدست تودر بامفکنش
 بغافل مشوز ناله وزاری و شواش **ب** بحث ثانی بوشین مجیه داتما کاند مکر
 شول وقت مفتوح اولور که اول شین آخرینده ادات جمع اولان الف ونون لاحق
 اوله البته الف ماقبلنی مفتوح ایدر **ب** بحث ثالث شینک ماقبلنده واقع اولان حرف
 اوجدن خالی د کلدر چونکه با **ر** رسمیه اولور یا خود سائر حرف صحیح اولور
 یا خود حرف مدا اولور اکی **ر** رسمیه اولور سه افصح بودر که اول هادن
 بر همزه مفتوحه **ر** زباده اوانده مثلاً بنده اش کی و کاهی مقام اقتضاسیله
 هاء رسمیه **ر** حذف ایدوب شینی ماقبلنده اولان حرف و وصل ایدر شاعر بیت
 اگر ایزد عنایت کرد بندش **ر** شود در جله افعالش موفق **ر** و اگر صحیح
 اولور **ر** مفتوحه کاسبق فی بیت ظهیر فارابی مکر ضرورت وزن اوله اول
 دمه ساکن اولور شیخ سعدی بیت هر که مزروع خود بخورد خود بد **ر** وقت
 خرمش خوشه باید **ر** و اگر حرف مدا اولور سه الف مد صورتده ایکی بسی
 بردن ساکن اولور مثلاً دلهاش کی یا خود شین مجیه **ر** ماقبلنده **ر** یا نخبه
 مفتوحه زباده ایدر مثلاً دلهاش وعصایش کی و او مد صورتده یا ایکی بسی
 بردن ساکن اولور مثلاً کبشوش کی یا خود وای فتح ایدر مثلاً کبشوش کی
 یا خود **ر** یا نخبه مفتوحه زباده ایدر مثلاً کبشوش کی و یا مد صورتده و او
 مدده اولان وجوه ثلثه جاریه در مثلاً دستیش و دستیش کی قسم ثانی مجرد امر
 حاضر صیغه سینک آخرینده الحاق اولنوب مصدر معناسنی مفید اولور یعنی اسم
 مصدر اولور مثلاً دانش و ستایش کی اصلی دان و ستان ایدی بیل و مدح ایلله
 معناسنه اولان امرک آخرینده ماقبلنی مکسور شین مجیه الحاق اولجه بیلش

و مدح ایدش معناسنه اولدی بوشین مصدر به **نک** ماقبلنی داتما مکسور اولور
 و بوقاعده ترکیده دخی جاریه در فاحفظ حرف الکاف کاف عربیه لسا
 فارسیده ایکی وجه اوزره مستعملدر اول کاف عربیه او آخر کلمه به لاحق
 اولند قدده ادات تصغیر اولور بو تقدیرجه لاحق اولدوغی اسمک آخری
 اگر ساکن ایسه مفتوح ایدوب اول **ک** ف تصغیری اسکان ایدر ل مثلاً
 مردک و طفلك کی مکر اول **ک** کافه ادات جمع اولان الف ونون لاحق
 اوله اول زمان **ک** کاف دخی مفتوح اولور ایکی سینه مثال شیخ سعدی
 مثنوی پروناز خوانت نصیبی دهند **ک** که فرزند **ک** کانت بسختی درند **ک**
 بندیش از ان طفلک بی پدر **ک** و ز آه دل درد مندش حذر **ک** یا خود
 اول **ک** کافدن صکره ناه مخاطب و شین غائب اوله اول وقت یه
 کاف فتح ایدر لر **ک** کاف تصغیر ایلله ضمیر غائب و ضمیر خطاب
 جمع اولسه البته **ک** کاف تقدیم و ضمیر تأخیر اولنور شیخ سعدی
 بیت قر بانکت شوم بدرت رازن بکش **ک** عیسی مرعی تو بدر راجه میکنی
 یا خود اول کافدن صکره ناه نسبت و یا خف باب و یا وحدت اوله اول وقت
 کاف کسر ایدرل مثلاً غریبی قطعه **ک** کاسم **ک** آب و شفته خرد سالکی
 قدش نهالکی چه نازک نهالکی **ک** چون آفتاب **ک** جهانموزرنک کش
 هر سو پر آفتابی زابرو هلالکی **ک** شیریشکی شکر لبکی **ک** چشمکی
 مهر و ییکی برویکش از مشک خالکی **ک** و اگر کافک لاحق اولدوغی اسمک
 آخری هاء رسمیه اولور سه یا هاء رسمیه بر کاف عربیه به ابدال اولنور مثلاً بندک
 و دانندک کی یا خود یا نخبه به قلب اولنور مثلاً بندک و دانندک **ک** کی
 وجه ثانی که لفظیکه کاف عربیه **نک** کسری و هاء رسمیه ایلله کاهی کیم معناسنه
 اسم اولور عربیده من موصوله و من استفهامیه کی ذوی العقولدن عبارتدر
 ذوی العقولک غیرنده چه کی لطیفی بیت هر که در پیش آیدش **ر** مجیه
 ندانزند **ر** هر که در پس میرود می باید و ندان کند **ر** بولفظ که به ادات
 ربط اولان است الحاق اولنوب کبست دیرل **ر** نکت قطعۀ ثالثه **ر** بیت رابعنده
 کلور و کاهی ادات تعلیل اولور عربیده کی واذکی و کاهی ادات ربط اولور که
 ماقبلنی مابعدنه ربط ایچون اراد ایدرل لطیفی بیت جوهرم کنه خویشتم بام
 عرضم نه بد بگری بایی **ر** حرف المیم حرف می ایکی نوع اوزره مستعملدر
 بر نوعی اوائل افعاله ادخال اولنوب مفتوح تلفظ اولنور عربیده لاه ناهیه

معناسنه در مثلاً مکو و مخور و مروکی و بر نوعی او آخر کانه الحاق اولوب
 کند و ساکن ماقبلی مفتوح تلفظ اولور ضمیر متکلم و حده در ب صورتده کاهی
 فعله لاحق اولور مثلاً دانستم و آموختم و دانم و آمرزم کی و کاهی اسم لاحق
 اولور سخنم و عالم و مادرم کی و کاهی ادوات اولسه داخل اولوب مفتوح
 اولور مثلاً مرا کی و کاهی آخرنده ها، رسمیه اولان اسم لاحق اولور ب صورتده
 افعی اولان ها، رسمیه دن صکره بره مره مفتوحه کنور مکدر مثلاً بنده ام کی
 لکن ها، رسمیه حذف اولوب می ماقبله وصل اولسه جائز در مثلاً بندم کی
 همدخی آخرنده حرف مد اولان اسم لاحق اولجه الف مد صورتده ایکی
 وجه جائز اولور مثلاً عصام و عصایم کی و و او مد صورتده اوج وجه جائز اولور
 مثلاً کسوم و کسوم کی و یا مد صورتده کذلک مثلاً آشتیم و آشتیم
 و آشتی کی محصلی ناه ضمیرک و شین ضمیرک احواله قیاس اولور فارجمع الی
 تفاسیلها و کاهی بو ضمیر مقادیرینه سبله حذف اولورل خواجه حافظیت
 کل در بر روی در کف و معشوقه بک است سلطان جهانم بچنین روز غلامست
 یعنی کل در بر روی در کف دیمکد اگر نفس متکلم مع الغیر مراد اولور سه
 میدن اقدام بر ماقبلی مکسور و محذوف ساکنه کنور لر مثلاً دانستم و شناختم
 و دانیم و شناسیم کی و بر نوع میم دخی آخر کله اعداده لاحق اولوب دائماً
 کند و ساکن ماقبلی مضوم اولوب باعتبار حاله و باعتبار نصیره معنای بن
 مفید اولور مثلاً دولفظی ایکی معناسنه ایکن دوم دینسه ایکیجی دیمک اولور شکم
 ناظم نحریر اون طغوزنجی قطعه ک بیت سادسند صبر مجاذکرایدراک
 شرحنده ان شاء الله تعالی تفصیل اولور فانتظر حرف النون فارسیده نون
 مفتوحه عربیده ما، نافی معناسنه در اوائل اشتقاقه ادخال اولور متصل یازیلور
 مثلاً دانستن و ندانسته و نداند و نداننده و ندان کی و فی ذوات و سلب صفات
 قصد اولند قد ها، رسمیه ایله منفصل یازیلور ب صورتده اسماء جامده و اسماء
 مصادر و اسماء زمان و اسماء مکان و مبالغه صیغه زنده و شول اسم فاعل که
 مفعولنه متعلق اوله ایشته بونلرک نفی و سلبی قصد اولند قد استعمال اولور
 و قس علی هذا الطریق بیت جبرینه حیدری ونه داناونده کاملی چند داننده کلی
 و نداننده دلی کاهی نونه الف الحاق اولوب نادینلده عربیده لبس ترکیده
 دکل معناسنه اولور شکم ادوات مرکبه ده بیانی کلور همدخی نون ساکنه که علامت
 مصدر در حذف اولیجی فعل ماضی صیغه سی حاصل اولور و دخی ماضیده

ومضار عده قبل الدال علامت جمع غائبدر مثلاً دانستن مصدر و دانست
 ماضی و دانستند و دانند جمع غائبدر تفصیلی محذوف کله و ان شاء الله تعالی
 تکمله بومیم ناهیه و نون نافیسه اوائل الفات اولان مصادر و مشتقاته
 ادخال اولیجی الفات یاه تحتیه به ابدال اولور مثلاً میاموز و نیا موز کی
 حرف الواو فارسیده و او اوج وجه اوزره مستملدر اول کلین میا بنده
 واقع اولان و او عاطفه در شکم عربیده دخی عاطفه اولدیغی کی لکن عربیده
 دائماً مفتوحه اولور و احیاناً محذوفه اولور فاقما که فارسیده اکثری و او یازیلور
 لکن ماقبلنده معطوف علیهمک آخرینک ضمیمه اکتفا اولوب تلفظ اولور مثلاً
 لب و دندان کی مکر ضرورت وزن اوله اولر مان معطوف علیهمک ضمیمه سنی
 اشباع و او ای اسکان ایدرل همسام تیریزی بیت بر سر و چشم من کدر کن تا
 جویباری بکل یسار آبی با خود ضرورت محل اوله اولوقت کاهی و او مفتوح
 تلفظ اولور شاهی بیت مایکدل و یگروی تخمین وان کل رعنا افسوس که
 از هر طرفی روی دگر داشت کاهی مکدر تلفظ اولور شیخ سعدی شوی
 بچه کار آیدت ز کل طبق از گلستان من رور فی آن گلستان پنج روز
 و شش باشد وین گلستان همیشه خوش ایشته بو تفصیل اگر
 معطوف علیهمک آخری حرف مد یا خود ها، رسمیه الذایسه بو فکه انلردن
 بری اولور سه بودرت صورتدر و او عاطفه ضمه حرکه و بریتور یلا دانا وینا
 و کسو و دندان وینی و پروت و بنده و چا کر کی و کاهی و او ضمه سنی اشباع
 ایدوب بر سبب خفیف ایدرل شاعر بیت بار ساورند و صوفی ظریف
 وصفای من شده در وقتها ثانی آخر کله به و او لاحق اولوب ماقبلنک
 حرکه سی و او جنسندن اولجه خراسان یلر عنندند اذات نصغیر اولور نالت
 کله واحد میاننده کانه جوهر کله دن جزو واقع اولان و او که ماقبلی مضوم
 اولور بودخی اوج نوع اوزره در اول و او معروفکه حیرف مد او اور مثلاً
 خورو دور و وی کی ثانی و او مجهول که انجی خطبه یازیلور لکن اوقمنار
 مثلاً غور و شور کی ثالث و او علامتکه اماله علامتدر یابین القمح والضم
 اوقمنغه علامتدر مثلاً خواجه و خواهر کی یا خود بین القمح و الکسر اوقمنغه
 علامتدر مثلاً خویش و خود کی لکن بین القمح و الکسر صورتده و او علامت
 قاعده مطرده دکلدر شکم شیر یعنی الاسد و ریش معنی القرحة تخلف ایلدی کی
 کی فاحفظ حرف الهأیدی وجه اوزره مستملدر ۱ نسبت ۲ لیاقت ۳

مقدار زمان ۴ راتبه ۵ رسمیه ۶ اصلیه ۷ زائده بودی هادن الحق هاء اصلیه
 وهاء زائده اوقنور ماعداسی اولان بش هاء الحق ماقبلک فتحه علامت در اول
 نسبت ایچون ایدی مثلاً به هاسی کی حرارته منسوب معناسنه ثانی لیاقت
 ایچون ایدی که علامت جمع اولان الف و نون و ن صکره کنور ل مثلاً شاهانه
 دیرل شاهاره لایق معناسنه شمس فخری بیت شاه فرزانه شیخ ابو اسحق * که همه
 کاراوست مردانه ثالث مقدار زمان ایچون ایدی مثلاً ده ساله دیرل اون سنه
 مقداری معناسنه خواجه حافظ بیت می دوساله و محبوب جارد ده ساله * همین
 بسست مر اصحبت صغیره کیر رابع راتبه ایچون ایدی یعنی وظیفه معناسنی مفید
 اوور خواجه سلمان بیت کرچه کوی نو کند کعبه همه عمر طواف پیش روی
 نو برو قبله همه روز نماز پنجگانه هاء رسمیه ایدی الحق ماقبلک فتحه علامت
 اوور بشقه معنی افاده اینتر شوقدر که لفظ که و لفظ چده هاء رسمیه مک ماقبل
 مفتوح اولاز بلکه مکسور اولان مثلاً بنده و کر به کی بوهایه هاء علامت دخی
 دیرل بوهایه رسمیه حالت توصیف و حالت اضافنده هاء صورتند یاز بلور یا نخبه
 مکسوره کی اوقنور کاهی اوزر به برهمزه صورتند عین بدر اوضع اولنوب
 همزه مکسوره کی اوقنور چنده دانا و بنده پادشاه کی و اگر آخر بنه
 علامت جمع اولان الف و نون لاحق اولور سه هاء رسمیه کاف فارسیه مفتوحه به
 ابدال اولان چنده کان و خواجکان کی و اگر آخر بنه یا نخبه نسبتیه و یا نخبه
 مصدریه لاحق اولنجه هاء رسمیه کاف فارسیه مکسوره به ابدال اولنور مثلاً
 بندگی کی کاهی وحدت یا خود خطاب ایچون هاء رسمیه اوزر بنه برهمزه
 صورتی عین بدرا یاز بلور مثلاً بنده کی بر بنده یا خود بنده سک معناسنه
 کاهی ضرورت وزن ایچون بر حرف ساکن اقتضا ایدر اول زمان ضرر بجا
 هاتلفظ اولنق قبچدر افصح بودر که فتحه بی سله که تلفظ ایلله شوبله که
 نه صریحاً اوله و نه صریحاً الف اوله لطیفی بیت ای شاه ستمگروی دیرل همه
 رعنا ناک کی دل بیچاره باشد بفرافت خون چشاده سادس هاء اصلیه ایدی بوهایه
 اصلیه بهر حال یاز بلور و تلفظ اولنور که مثلاً به و که هالی کی سابع هاء زائده
 ایدی بوهایک وجودی وعدی افاده ده سیاندر مثلاً همی هاسی کی فائده
 عزیزدن منقول اووب آخر بنه نائیت بولنان کله حکمند آخر بنه هاء رسمیه
 اولان کله ل کیدر مثلاً غمره و طلحه هاسی کی نهایت عربیده تلفظ اولنور فارسیده
 اولنماز مکر تاء مصدر اوله انده ابکی وجه جائز اوور یا بودر که هاء رسمیه صورتند

یاز بلور وهاء رسمیه معامله سنی اولنور یا خود تاء اصلیه کی تا یاز بلور و تا اوقنور مثلاً
 دولت و سعادت کی اکثری دخی بودر حرف الباء بویا نخبه اون بوجه اوزره
 مستعملدر ۱ خطاب ۲ اسناد ۳ توصیف ۴ مصدریه ۵ نسبت
 ۶ وحدت ۷ تنکیر ۸ لیاقت ۹ استعداد ۱۰ حکایت حال ماضی ۱۱
 زائده بو حرف یا بو معنای هر بنده دایماً کله لک آخر بنه لاحق اولوب و کندی
 ساکن و ماقبلی مکسور اولور مکرریم مابعدنده شین و نیم ضمیر اوله اول وقت یا
 مذکور مفتوحه و وقتند جار در کاسبق فی الشین والمیم شاعر بیت من عاشقی
 بیچاره ام دانستم همت بکن * چون هر که تود نسبتش همت کنی ای مرشد اول
 خطاب ایچون ایدی چونکه یا نخبه ضمیر متصل خطابدر عربیده تاء خطاب
 کی مثلاً زکیده ایلدک عربیده فعلت فارسیده کردی دیرل محمد صوفی رباعی
 ای آنکه مرا بعد خ افزون کردی * وز دانه سپهر بیرون کردی * همکاره ما یزد
 ایچون کردی * کرنیست مرا تو هست اکنون کردی * بو مذکور یا خطاب
 کاهی ماضی به لاحق اولور کاسبق انفا کاهی مستقبله لاحق اولور
 مثلاً کنی کی ایلر سک معناسنه کاهی اسم لاحق اولور مثلاً چون
 کی نیجه سک معناسنه وله ایضاً رباعی * ایستاده ایمان چو آنم
 جونی عبست پاداهمیشه در افزونی * ایستاده ایمان چو آنم
 کایستاده بر بردار باشد خونی * و کاهی بیان خطاب ایچون ضمیر متصل
 اولان تو لفظنه ایکی یا نخبه الحاق ایدوب بری مکسوره بری ساکنه اولور
 مثلاً تویی کی سن سک مقامنده شکم اون النخی قطعه مک بیت ثانی عشر بنده کلور
 و کاهی ضرورت نافییه و ترخیم ایچون یا خطاب حذف و ماقبلی اسکان اولنور
 شیخ سعدی یستاده شمع بروانه به مخاطبه سنده در مثنوی ای مدعی عشق
 کار تو نیست * که نه صبر داری نه یاری ایست * تو یکر راز پیش یک شعله خام
 من ایستاده ام تاب وزم تمام * و کاهی یا خطاب استفهام معناسن متضمن
 اولور لکن ادات استفهام اولماز مثلاً شنیدی و دیدی دیرل ایشندگی و کوردگی
 معناسنه لطیفی بیت دیدی که چه کرد اشرف خر * او مغلله برد و جانی یک زر *
 و کاهی یا خطاب ایله لاحق اوله جفی فعلک ارا سنده ادات ربط اولان است کبریده
 ترکیده مش معناسنی مفید و متضمن اولور مثلاً دادی و کردی کله ری و یردک
 و ایلدک معنای یکه ایکنی داد سو کردستی دینسه و برمشک و ایلدک شک
 معنای نه اوور ثانی یا اسناد ایدی که مسند الیهی مسنده ربط ایچون ادات ربطدر

عریده ضمیر فصل فارسیده است ترکیده در لفظ لری کی لکن دائماسنده لاحق
اولوب کندوساکن ماقبلی مکسور اولور وقوی تبریزی بیت بوده ام از تاب عشقت
همچونر کامل عیار ~~او~~ بداند قدر ز راهر که باشد زری ~~بیت~~ حاصلی بویتده
یاء اسناد زری یاسیدر کاهی بو یاء اسناد حذف اولوب ماقبلنک کسریله اکتفا
اولور شاعر بیت تو مرا معشوق من افتاده بی چاره ام * از زمان تو خرامی اینکام
کبر ~~بیت~~ اصلی یایله معشوقی ایدی ثالث یاء توصیف ایدی که صفی موصوفه
ر بط ایچون صفتده لاحق اولور لکن لحوق واجب دکل یعنی کتور لمسه ده
جائز در مثلامر ددانی کی شاعر بیت زنی را بوده ام عاشق ندانم چاره اش اصلا
مکر همت کندیک دم مر اید مرد ددانی * کانه بور بط فارسی به مخصوص صدر یعنی
نظیری عریده و ترکیده بولماز رابع یاء مصدر یه ایدی که آخر کلمه به لاحق اولور
لاحق اولدیغی کلمه کرک مرکب اولسون متلازر کری کی قوی عیقل معناسنه
کرک بسیط جامد اولسون مثلاً ~~دی~~ کی صو قلی معناسنه کرک بسیط مشتق
اولسون مثلاً شکیبایی کی صارک معناسنه میرزا قلی بیک بیت فراق میکشد و این
زمان میکوید ~~بیت~~ سرای انکه که تکیه شکیبایی ~~بیت~~ کاهی اولور که بوصورنده
یا حذف اولوب ماقبلنک ~~بیت~~ اکتفا اولور مثلاً نیکی مقامنده بیک
ویدی مقامندن ~~بیت~~ کاتی بیت بد من دائماً اندیشه داری ~~بیت~~
نه نیکسن ~~بیت~~ نیکویندیش ~~بیت~~ آخرنده هاء رسمیه اولان کلمه به لاحق
اولجه هاء رسمیه کافه ابدال اولور دیوهایانده بکدی خامس یاء نسبت ایدی
چونکه یاء محبتده عریده نسبت ایچون اولدیغی کی فارسیده دخی نسبت ایچون
اولور لکن عریده مشدد فارسیده مخفف سا کدر مثلاً عربی و عجم کی عرب
و عجمه منسوب دیکدر جامی بیت فهم رازش نکتم او عربی من عجمی لاف مهرش
چه زخم او قرشی من حبشی * کاهی اولور که یاء نسبت نصکره تا کید ایچون
برنون ساکن زیاده ایدر لظا شدن و توجدن یا بلش نسنه به سنکین و رو بین دیرل
و آتش منسوب دیکمه آتشین دیرل نظم لال بیت تبرندان سم سم آتشین دم
اعای زهره موی نبش تو ام * و کاهی تا کید نسبت ایچون یادن اقدم بر الف و نون
زیاده ایدر لظا دیار پهلوه منسوب که پهلوانی دیرل اول دیاره منسوب اولان
لسان مراد اولور شاعر بیت کشاده زبان و جوانیست هست مخن
کفتن پهلوانیست هست * بو یاء نسبتدن اسبق الف و نون زیاده ایتنک
عریده دخی جاریدر مثلاً نورانی و ظلمانی کی نوره و ظلمه منسوب دیکم اولور

بلکه

بلکه عریده اصلدر فارسیده ا کافه اسدر و کاهی فارسیده الف و نون نصکره
یاء نسبتی هاء رسمیه یه ابدال ایدوب مثلاً ملوکانه دیرل لکن اصح اولان هاء رسمیه
مذکور هاء یساقدر کاسبق فی یسان الهاء سادس یاء وحدت ایدی لاحق
اولدیغی کلمه نک وحدتی مفید اولور شیخ سعدی بیت ظالمی را خفته دیدم نیم روز
کفتم این فتنه است خوابش برده به * سابع یاء تنکیر ایدی شمس فخری قطعه
سر من کشته کشتم هر دیاری * ندانم مثل خسرو شهر یاری * جلال الدین
ابو اسحق که اورا * نباشدر وزور و زم مردیاری * بو یاء تنکیر یاء وحدت ایل
فرق دقیق در فارسیده وقوف نامی اولان ییلور فتامل نامن یاء استعداد ایدی که
لاحق اولدیغی کلمه ده تها و استعداد معناسنی مفید اولور مثلاً کفتنی و خردنی
دیرل سو یله جک و یه جک معنال یه یعنی سو یله مکمه حاضر انمش سوز و تنکه
حاضر انمش طعام دیمک او اور تنکم قتله مستحق آدمه کشتنی دید کلری کی سیتی
بخاری بیت شمع در مجلس اگر با تو دم از نور ~~بیت~~ کشتنی سوختنی باشد و او یختنی
ناسع یاء لیاقت ایدی که لیاقت معناسنی مفید اولور مثلاً آوردنی کی کتور مکمه
لایق نسنه معناسنه هاتی بیت ز آوردنی ای شاهانه نیر * دران عرضکه
برد بسیار چیر ~~بیت~~ بو پیتده آوردنی بیکش معناسنی یاء لیاقت ایل یاء استعدادک
فرق اعتبار بدر فلا تغفل عاشر حکایت حال ماضی ~~بیت~~ که اکثری بالذات
فعل ماضی آخر یه لاحق اولور مثلاً آمد کلدی معناسنه ایدن عریده دینسه
کلدی ایدی معناسنه اولور فرخی بیت کر پذیرفتی نکار اخویش قربان کردمی
کر قبولت آمدی ترک سرو جان کردمی * کاهی احیاناً اسم یا خود ادا ت آخر یه
لاحق اولور لکن یه معناد ماضی مذکور یا خود ماضی مقدره مربوط و متعلق
اولور شاه ناصر خسرو قطعه من ز دست این خزان آخر عیغان بر شدم
ورنه هرگز آدمی دیدی که او عنقاسنی * پشت این مست مقلد خیم که کردی در
سجود ~~بیت~~ ورنه در جنت امید قلبه و حلوائتی * تکلمه بو حکایت حال ماضینک
ترکیده اداتی ایدی لفظی فاما که عریده مخصوص اداتی بو قدر انیج معونت
مقام ایله منضم اولور مثلاً و کلامم با سطر اعیه بالوصید آیت کریمه سنده کلبری
ذرا عارین بسط ایتشدی دیو تفسیر او انور اشته بو تفسیر ادا ت مخصوصه ایل
دکدر مکر فعل ماضی ترکیب عریده حال واقع اولد قده بر قد ظاهره دن یا خود
قد مقدره دن لازم اولور اشته قد مز نوره ادا ت حکایت حال ماضی اوله مثلاً
و جاوهم حصرت صدور هم آیتده اولدیغی کی فافهم حادی عشر یاء زانده

ایدی که آخرنده حرف مد اولان کله بر کله به مضاف اولسه یا خود بر کله ایله
 موصوف اولسه حرف مد نصرکه یا نخته مکسوره زیاده ایدر ل مثال اضافت
 عصای موسی و کسوی دلبر و آشنی زید و عمرو کی شاعر بیت کر بشمه لطفش
 شروع شرح افتد * هر از خامه و کاغد و فای آن نکند * مثال صفت دانای عامل
 و کسوی سیاه و آشنی مرغوب کی و کاهی ضرورت وزن و تحسین سعد
 ایچون مضافک آخری و مضافک آخری و موصوفک آخری تقدیر که حرف
 صحیح ایدر کسره سنی اشباعله بر یا نخته زیاده ایدر لکن لفظده اولور
 خطده بازلز تنیه معلوم اولسونکه بو حروف بنسبطه معانیلری بیان ایدر کن
 شعوری مرحوم فرهنگنده بی نهایت خط و خلل ارتکاب ایلدی فاما که
 بحمد الله تعالی فقیر بر تقصیر مہما ممکن تنقیح و اصلاح انتخاب ایلوب و احسن
 نظامه بنده ایلدم اللهم انفعنا به یا رب العالمین ایسته بو مقامده بیان بساطط
 رسیده انجام اولوب بعده بیان ادوات مرکبه شروع التزام و اهتمام اولندی
 و بالله التوفیق و هو نعم الرفیق ادوات مرکبه آبا همزه و باء موحده بمدوده مک
 فتح ایلر ادا ت مجیدر مثلا آباد ایت دیلر نه عجب ایلدی معانسه فائده آبا بوندن
 بشقه ایکی معنایه دخی کلر اول یعنی جنس طعام ثانی بمعنی آشامیدن یعنی
 صو و شراب و ادوات سنه ل ایچمک آبا بیه نجه ایلر آبا کی ادوات مجیدر
 تکم قطع تائیه مک بیت سادسده کلور ار همزه مک فتحی و ر ایلر حرف
 شرط اولان اکر لفظندن مخفف قدر شاعر بیت رفیقان را از نباشی شفیق
 غریب سنک بکر راز تور فیک * فائده ار بوندن بشقه بمعنی معانسه ده کلور
 از همزه مک فتحی و ز ای معنایه ادوات بسطده ده بکن ز معانسه در
 کاسبق نقص ایلر ابو المعانی در هجو بیت جو کونش بکذرند کبر کردون
 شود از لعل سبز نکستوانه * است همزه مک فتحی و سینک سکونی
 و تا فوقیه ایلر ادوات ربطدر حکیم و خیر معناسن افاده ایدر تکم عرییده
 ضمیر فصل ز کیده در لفظی کی حاصلی بونده اوج بحت وار در بحت اول
 است افضلی دائما آخر کله به لاحق اولور لاحق اولدیغی کله ککک اسم
 اولسون جامی بیت آمیدی و آمدنت بس خوشست * دیدن روی تو بخت
 دلکشست * و کک فعل اولسون و له بیت کر چه کهر وار چون بخت
 آمدست * بلکه کهر بار چون بخت آمدست * و کک ادوات اولسون شیخ
 سعدی بیت نک که زار من مسکین نظرست * انارم از آفتاب مشهورست

بخت ثانی لاحق اولدیغی کله مک آخری اگر حرف صحیح اولور سه دائما استک
 همزه می ساقط اولوب مزبور حرف صحیح مفتوح اولور کافی الایات السابقة
 و اگر حرف مد اولور سه بیه همزه ساقط و ماقبل باو که کال اول حال اوزره حرف
 مد اولور مثلا عصاست و کسوست و راستیست کی شیخ سعدی بیت بر لدر
 ختان سیره در هو شیار * هرور فی دفترست معرفت کرد کار یا خود
 همزه مک سقوطند نصرکه یا نخته مفتوحه زیاده ایدر ل تا ضمیر و شین ضمیرده
 اولدیغی کی مثلا عصاست و کسوست و راستیست کی یا خود و او و مذ بیا
 مد فحیه و بر ل مثلا کسوست و راستیست کی و اگر هاء رسمیه اولور سه
 اکثری حالی اوزره همزه و ماقبل ایکیسده مفتوح لدر کال نچندی بیت
 ز سر ناباکلی ای شاخ نازک * که برکت شیوه است و میوه ات ناز * و کاهی
 احیانا همزه و هاء رسمیه ایکیسده اسقاط اولوب وصل ایدر ل مثلا بنده است
 مقامده بندست در ل حکیم ناصر خسرو بیت صورت علمی زباید الفیدن
 چید در تو ایدر آفرید ست آنچه در کس نافرید * اصلی آفریده است ایدی
 تنیه حرف صحیح بو مقامده حرف مد فحیه و ر فلا تغفل بخت ثالث دائما
 همزه است خطده ساقط اولور اقلدن ساقط اولدیغی کی مکر آخرنده
 هاء رسمیه اولان کله به متصل اوله خطده ثابت اولسه ده ساقط اولسه ده
 جائز در تنکم صورت سابقه دن منظم اولور فائده همده دخی است اسر لفظندن
 مخفف اولوب قاطر معانسه ده کلور کذا فی فرهنگ جهانگیری اگر همزه مک
 و کاف فارسیه مک فتحی و ر ایلر حرف شرطدر عرییده ان کی خواجه حافظ
 بیت اگر آن ترک شیرازی بدست آر ددل مارا * بخال هند ویش بخشم سمر
 قند و بخار را * اگر چه بمعنی او وصلیه وان وصلیه صائب بیت اگر چه سایه ام
 منشور دواندر بغل باشد * برای اسفخوان سر کشته دایم چون هما باشم *
 اند همزه مک فتحی و نونک سکونی و دال ایلر است لفظ مک جمیدر دائما آخره
 لاحق اولور حاصلی است لفظنده جاریه اولان ابجاث ثلثه سابقه بونده دخی
 جاریه در مثلاً مترند و جانند و کسوند و کسوند و بنده اند و بندند و امثالی
 کی کاهی اولور که مفردی اولان است برنده ثابت ایکن آخرینه اند الحاق
 ایدر لکن مقصود جمه در ایچوق است تحسین لفظ ایچوندر حکیم سنائی بیت
 ان کروهی که نور سید ستند * عشوه راجان وزر خرید ستند * فافهم
 فائده اند بوندن بشقه درت معنایه دخی کلور اول اوندن نقصان عده

معناسنه هر پیده نیف و بضع کی ثانی ابد و اولی معناسنه ثالث یعنی شک
و شبهه رابع راغاجدر که مهک دخی در بر هر پیده سوس دکلری کی در اندر
همزه نک فنی و نونک سکونی و دالک فنی و راءیه ظرفیت ایچوندر هر پیده
فی ترکیده ده فارسیده در کی شاعر بیت اگر برسی زمین راه صفا چیست صفا
اندر وصال اندر فناست * کاهی به موحده بسطه ده ذکر اولندی وجه
اوزده به مض کله نک اولته به موحده مفتوحه داخل و آخرینه اندر کله سی لاحق
اولور تنکم شیخ سعدی کلستان افتتاحی و بشکر اندر ش مزید نعمت عنوانیه
تصدیر ایندی کی ایسته بومقامه مناسب اولان به موحده ده بکن تفصیلی
اجرا ایله فائده اندر بوندن بشقه ابکی معنایه دخی کلور اول اوکی معناسنه تنکم
اوی بابا پدر اندر دیو یکر می اوچنی قطعه نک بیت خامسنده کلور ثانی یعنی
درون یعنی داخل و باطن باباه موحده مفتوحه مدوده نک فتحیه اوج معنایه
کلور اول یعنی الصاق هر پیده / جازه کی ثانی یعنی مصاحبت هر پیده مع
ترکیده ایله کی ابکی معنایه کال نخندی رباعی خصم که بکفت و کودر آمد یامن
ریشی چو چوال دیدمش نادان * کتم که دران ریش دوم صقل کفت باسک
بچوال در نشاید رفتن ثالث یعنی مقابله خواجه سلمان مصرع محیط بانو روز
سخنان کبر دای سیاهی به بسطه و به مرکبه بر لری معنایه ده کلور فائده
به مرکبه بوندن بشقه اوج معنایه دخی کلور اول یعنی ذو و صاحب میر نظمی
بیت اگر بی نواوا کر بانوا * هر آینه آخر و داین سرا * ثانی یعنی طعام که
اصلی آبا بیدی کاسبق ثالث باد لفظندن مخفدر اولسون معناسنه بار به
موحده مدوده نک فنی و راءیه ادات نسبتدر مثلا مشکبار و اشکبار کی باقی
معنایه یکر می ربی قطعه نک بیت اولی شرحنده کلور فائده اشکبار و وصف
ترکیبی اولسه جائز در چونکه بار لفظی بار بوندن لفظندن امر یا خود اسم فاعل
مخفدر فافهم بان به موحده مدوده نک فنی و نون ایله ادات صفات مشبهه
و ادات اسم فاعل که اکثری ملازمت و محافظه معناسنی مفید اولور دائما کله
آخرینه لاحق اولور مثلا باغبان و کشتیان کی باغ بکچسی معناسنه شیخ
سعدی بیت چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشیمان چه باک از موج
بحر ازا که باشد نوح کشتیان * کاهی محافظه دن مجرد اوله رق محض اسم
فاعل اداتی اولور مثلا دیده بان کی کوزجی معناسنه فاما که باسان اگر
مطلق بکچی معناسنه اولور سه محافظه دن مجرد اولور و اگر کچیه بکچسی

معناسنه اولور سه محافظه مفهومی متضمن اولور چونکه قرق سکر نجی
قطعه نک طغوز نجی بیتده * پاس حفظ ایتک دخی بر ربی ایض کچیه نک
دیو کلور و کاهی مجرد نسبت ایچون لاحق اولور مثلا بادبان کی یلکن معناسنه
چونکه ترکیده یلکن به منسوب دیمکدر فائده بان بوندن بشقه اوج معنایه دخی
کلور اول یعنی منصرف بانک یعنی آواز ثانی یعنی اسیر و محبوس ثالث هر پیده فستق
البان دید کلری راغاجدر فستق کی میومسی اولور لکن فستق دکلدر و هر پیده
قضبب البان دیرل شعر اقد محبوی تشبیه ایدرل بر به موحده نک فنی و راءیه
ادات اوله رق درت معنایه کلور اول یعنی استعلا هر پیده حروف جاره دن علی
معناسنه جای بیت چیره کن بر شیر سدره چن * بر سر شاخ کن از بیخ شکن
نوعی خوشانی بیت بر آه کی زم ناخن بمضرب * که از آب آتش و ز آتش چکد
آب ثانی ظرفیت ایچوندر هر پیده فی ترکیده ده کی مثلا فلاتده مقامنده بر فلان
دیر لوله بیت قافیه آنجا که نظای تو است * بر کمر قافیه جای سزا است * ایسته
بو صورتده بر کله اولنده به بسطه آخرینه رمز کور جمع اولسه نه کونه
اوله جی به بسطه ده بکدی ثالث یعنی نزد که هر پیده عند معناسنه شاعر
بیت رفتم بر طبیب که برسم علاج درد * چون که ام شنید و روان در فراز کرد
رابع تحسین لفظ ایچون اوائل مشتقانه و مصداق داخل اولور اسقاط
اولسه معنایه خلل کلیمز ابو المعانی بیت * عشق انداخت غمش غم برتم
از نقد دل سر بر سر بر جسته شد * فائده بر لفظی بوندن بشقه اون درت معنایه
دخی کلور تنکم تفصیلی اوتوز ربی قطعه نک ایکچی بیی شرحنده کلور
فانتظری به موحده مدوده نک کسر به ادات نفیدر که هر پیده لا ترکیده سز ایله
تعبیر ایدرل مثالی دل کی کو کل سز معناسنه شیخ سعدی بیت کر کسی وصف
اوزمن برسد * بی دل از فی نشان چه کوید باز * و کاهیچه حرف سلب اولور
هر پیده لا فارسیده ناز ترکیده دکل کی لکن هر برده مطرد اولماز مثلا ناکس دیمکده
بی کس دیشلر چونکه ناکس آدم دکل معناسنه بی کس آدم سز دیمکدر فاشات
فوقیه مدوده نک فتحیه ادات اوله رق اون معنایه کلور دائما اوائل کلمه داخل
اولور اول یعنی ابتداء غایت هر پیده من ترکیده دن فارسیده از کی حافظیت
ناشدم حلقه بکوش در میخانه عشق هر دم آید غمی از تو بمارک بادم * ثانی یعنی
اتهام غایت هر پیده الی کی و له ایضایت آثم که نک دم از نک و نازم شکب نیست
تام که مودیه نکیدم حبیب نیست * صائب بیت صائب بکش از چهره معنی

ورق لفظ تاکی ز برون شیر کم تاغ از مرا * کاهی یوناه مز پوره تک مابعدنده بر باه
 موحدہ مفتوحہ کنورب معناسنی تا کیدایدزل مثلاً نابشر و تابشکر کی شاعر
 بیت اریکنی خواهش وصل دلارام را * تابشکر آه کنی نارسى مقصدت
 ثالث ادات عرضدر حکیم فردوسی بیت بفرمود تا رخس رازین کشد * دم اندردم
 نای زربین کشد * رابع ادات بخیز که عریده کلا فارسیده زینهار کی ترکیده
 صاقین دبر ز شیخ سعدی بیت نانکئی خدمت سلطان دلیر * تیغ وستان
 روید از اندام شیر * خامس مادام معناسنه مولانا جامی بیت تادرا بدبشتر کشته
 سوار * بود گردون شتران کرده قطار * سادس ادات تعلیل که عریده کی کی
 لطیفی بیت از فهد نابله دیاموز و بالیزی * باز دحق وخلق جهان معترشوی
 حاملی مصراع نایده اولان تا دات تعلیل در سابع ادات توفیقدر کال اسماعیل
 بیت ناجهانست عتدر عادل باد * فیض جودش جو عدل شامل باد * ثامن ادات
 شرط که عریده ان فارسیده که کی اهل شیرازی بیت تاریشان نشود کار
 بنامان نشود * شرط عقلست که تا بن نشود آن نشود * ناسم ادات بخیز
 نه عجب معناسنه در شاهی بیت نخل قدت که آب کل و یاسمین ز بخت * تادر کدام
 آب و هوا حاصل آیدست * نهمی بیت من بس زانوی غم تا بار همزانوی کینست
 خاطر من سوی او تا * او سوی کینست * عاشر ادات تشبیه که عریده مثل
 وفارسید * کئی کائی رباعی چون خواجه نظام نیست برم آرای
 بی صورت خوشش مباد جایی جایی * هر ساز که هست نای آن توان یافت
 تنور و نیست آنکه ندارد نای فائده بونلردن بشقه لفظ تا سکر معنایه دخی
 کلور تکم تفصیلی ایکنجی قطعه تک بیت تائی شر خنده کلور فانتظر
 تر تا فوقه تک فیتی ورا ایله اسم تفضیل اداتدر دائما آخر کلمه لاحق او اور
 مثلاً فروز و کز کی ارتعیرق و اکسزک معناسنه شاعر بیت چو کردار دولت
 رنو بر بار فروز تر باش همچون شاخ بر بار فائده ترلفظی بوندن بشقه ایکی
 معنایه دخی کلور تکم بیانی الی برنجی قطعه تک بیت اولی شر خنده کلور
 چون جیم فارسیده تک ضمی و او محمول و نون ایله اوج معنایه کلور اول ادات
 تشبیه در تکم چون کئی دیو او چنجی قطعه تک او چنجی بیتند کلور تائی
 ادات سؤال عن الحال که عریده کف ترکیده نه حال ایله تعبیر ایدرل ثالث ادات
 تعلیل که عریده اند و لام جاره و ترکیده نه کئی بوا یکی معنایه علی الترتیب
 شیخ سعدی بیت چون نالم الخ از دستان او چون نه بم در حلقه میستان او

چونکه ادات علتدر چو مذکور چون لفظندن نونك حذفه مخفدر
 مذکور اوج معنایه کلور مثال ادات تشبیه خواجه حافظ بیت چو باد عزم
 سرکوی یار خواهم کرد نفس بیوی خوشش مشکبار خواهم کرد * مثال ادات
 سؤال عن الحال و له ایضا بیت چو با حبيب نشینی و یاده پیانی * پیاد در بحبان
 باد پیارا * بویاده لفظ چو وقت و زمان معناسنه اولسده جا زدر علی ما
 صرحه الشوری مثال ادات تعلیل شیخ سعدی بیت چو در سخنکوی
 فانی شود * مرور سخن عمر تائی شود * چه عا ر سیمه ایله جیم فیتی صورتند
 ادات تصغیر در و کسری صورتند ذوی العفولک غیریدن سؤل در دیو
 جیم بسیطه تفصیلی بکسی فارجمع چه چیر یعنی ای شی که عرب تخفیف
 ایدوب ایش درلر ترکیده نه نسند معناسنه چونکه چه آنفا یکدی چیر نسند دیو
 یکرمی بدنجی قطعه تک بیت اولنده کلور چه عجب ادات بخیز نه عجب
 معناسنه دار دال مدوده تک فیتی ورا ایله الحقیقه داشت اعظندن امر
 یا خود اسم فاعل مخفدر اکثری وصف ز کئی او اور مثلاً جهاندار کئی جهان
 طوفنجی معناسنه یعنی دنیا محافظه ایدنجی شاعر بیت جهاندار و جیم قدر
 و کئی شاه * که خورشید ملکست ظل آله * نکی کاهی ادات نسبت دخی او اور
 مثلاً ماندار کئی مالی آدم معناسنه شاعر بیت کرمی عالم را درم نیست
 درم داران عالم را کرم نیست * دان دال مدوده تک فیتی و نون ایله خاصه
 اسم مکان اداتدر دائما آخر کلمه لاحق او اور مثلاً جزدان و نمکدان
 و جامه دان کئی فاما که هم ستان اسم مکان و هم اسم زمان اداتی او اور فقط برینه
 مخصوص دکلور کاسیجی همدخی مظروفی احاطه به کاهی اختصاصی
 وار در مثلاً نمکدان فقط طوز فائده درلر اما عربستان بویه دکلور
 بونقدر ججه خانه دان ایکی معنایه کلور بری صاحب خانه و بری حرم و اهل بیت
 و زوجه معناسنه شیخ سعدی بیت بایدان بار کشته همسر او طر خاندان
 نبوتش کم شد فائده بوندن بشقه دان امر حاضر او اور بیل معناسنه و وصف
 ترکیبی او اور مثلاً نمکدان کئی سوز بلیمچی معناسنه مصدری دانستن لفظدر
 در دالک فیتی ورا ایله ایکی معنایه در اول ادات ظر قدر عریده فی معناسنه
 ترکیده ده کئی جامی بیت تا که در بن بادیه هولناک * از سر افلاک تیغی بخاک
 بوسورتند بر کله اولنده بیه بسیطه آخرنده در مذکور بولسند ظر فیتی افاده
 ایلد یکی تفصیلی باه بسیطه بیاننده یکدی شیخ سعدی بیت بدر یاد در منافع

بی شمارست * اگر خواهی سلامت در کارست * نانی اداست نمهندر اوائل
مصادره و اوائل مشتقانه داخل اولور لطیف بیت شدم خوار و بی چاره
ای چاره کر رهی راجحشم کرم در نکر * نکته در لفظی اوائل مصادره و مشتقانه
ادخال اولنجه اگری نحسین لفظ ایچون اولور که حذف اولنسه معنایه
خلیل کلز کا هیجه در حذف اولنسه بعض محله معنی بشقه در لو اولور
مثلا در یافتن فهم و ادراک معنایه ایکن یافتن بشقه فقط بولق معنایه
اولور فائده لفظ در بوندن بشقه بدی معنایه دخی کلور تنکم تفصیلی
فرق التجی قطعه تک بیت رابعی شرحنده کلور را راه مهمله مدوده تک
فحله عریده لام جاره معنایه در الی وجهه اوزره استعمال اولور اول معنی
تعلیل خواجه حافظ بیت خدار اداد من بستان ازوای شهنه مجلس * که می
بادیکری خورد شست باماسر کران دار دنانی معنی تخصیص ابوطالب کلیم
بیت دوم مصراع از سبک روحی کلر آن طور می باید * که در پرواز شهرت بال باشد
مرغ معنی را * ثالث اداست مفعولدر ترکیده انک بر بنه مفعول اولان کله تک
معنایه کوره آخرین بام مفتوح ایدوب بعنه برهه رسیده باز لر با خود مکسور
ایدوب بر بام تحفه باز لر مثلا باز لر ایدوب بر زیده سوبله معنایه زید را بیار دیرل
زیدی کنور معنایه ایکنس بر دن مثال جامی بیت بادر اخلاک سیه بر بفرق
خاکرا کن زیم طوفان غرق * یعنی هوا به قاره طیراق دولا باشند طیراخی
طوفان چی سندن غرق الیه معنایه رابع معنی ظرفیت که عریده فی معنایه
مولانا جامی بیت علم جاه بیطحا افراخت * مکه زاسکه دولت نوساخت
یعنی سلطنت علمی بطحاده فالدردی مکه ده یکی دولت سکه سنی دوزدی
خامس معنی قسم که عریده و اوقیم کی خواجه حافظ بیت دل می رود دستم
صاحب دلان خدار * در دا که راز بنیان خواهد شد آشکارا سادسین
زائد در انجیق نحسین لفظ ایچون کنور رل شاعر بیت وانکه خلق آفتاب
نکوشندش * راستی راجحشم من نه نکوست * فقط راستی الیه معنی تمام اولور
زار رای مجیه مدوده تک فحی ورا الیه اداست اسم مکان درستان کی دانما
آخره لاحق اولور لکن شان الیه فرقی مثلا کلزار و سنبل زار و چتر از دینسه
کلاک و سنبلک و چنلک دیمک اولور کلسه ان و سنبلستان و چنستان دینسه
کل بری و سنبل بری و چن بری دیمک اولور محصلی ستان بری الیه زارلک و لوق الیه
تعبیر اولور میر نظمی بیت سرابا وده آن صحرانمکذار * گذشتن مرغ از

انچه بودیر از * سوال ناظم بحر بر قطعه رابعه تک بیت نانشک مصراع اولنده
کلزار و کلسه کلر جوق رودخی کلشن بیور دینی بوفره منتفی دکلمی
جواب زاز الیه شان بری معنایه کله یکندن بشقه مصراع مزبور حاصل
معنایه بیاندر تنکم ناظم بحر بر دیاجه ده نیجه سین حاصل معنی یازدم دیو
بیور حافظ فائده زار بوندن بشقه اوج معنایه دخی کلور تنکم تفصیلی
یکری بر بنی قطعه تک بیت خامسی شرحنده کلور زهی اداست نمهندر
نه عجب معنایه تنکم نه عجب دیوسکر نیچی قطعه تک اوتنه کلور سار سین
مدوده تک فحی ورا الیه درت وجهه اوزره مستعملدر اول اداست اسم مکاندر
ستان کی آخره لاحق اولور مثلا کوهسار و نمکسار طاع محلی و طوز بری
معنایه مخاری بیت بکتفسار بر آور دز انوز اوبار بچشم خانه فرورفته
دیده از ناهار * نانی اداست تشبیه در بودخی آخره لاحق اولور مثلا مشکبار
دیرل مشک کی معنایه شاعر بیت شکوفه میدی ازان صد هزار * همه
لاله رنگ همه مشکبار * ثالث اداست نسبت اولور آخره لاحق اولور مندی کی
مثلا خاکسار کی طور اقلو معنایه تنکم فرق ایکنی قطعه تک بیت نامنده
کلور رابع لاحق اولدینی کله به باش معنایه مفید اولور مثلا چاهسار
ور خسار کی قیو باشی و یکاق باشی دیمک اولور کال باشی عریده دخی
تصرف خاص ایدوب بیور که سار باش معنایه اولدینی ایچون بومعنای
مفید اولور فقیر دخی شویله فهم ایدرمکه بوضوئرتدره اصلی مثلا سار چاه
وسار رخ ایدی تخفیف ایچون مضایف الیه مضایف اوزره تقدیم اولندی
فاتما که ناظم بحر بر یکری بدیچی قطعه تک ایکنی پیشده رخسار یکاق دیو
بوکاسانی دکدر چونکه در باب لغت کاهی الفاظ مشترکه و الفاظ مجازی
تفسیری ابرادیدر لفلانغفل فائده بوندن بشقه سار لفظی اوج معنایه
دخی کلور اول دوه معنایه عریده جل فارسیده شتر کی نانی باش معنایه
سیر کی مثلا بلشی اشاعه اولانه نکونسار دید کلری کی ثالث خوش صد الو
وسیه و بیاض بنکلور قوش معنایه ستان سینگ کسری و تاه فوقیه
مدوده تک فحی و نون الیه اداست اسم مکان و اداست اسم زماندر مثال اول
شهرستان و سنکستان و کلسه ان کی شهر محلی و طاش محلی و کل مکانی معنایه
مثال نانی تابستان و زمستان و بهارستان کی بای فصلی و قش فصلی
و باز فصلی معنایه فائده بوندن بشقه ستان لفظی درت معنایه دخی

کلور اول ارقه اوسته یا غنی معنایه عربیة استغنا کی تانی مخفف استاندر
ایشک معنایه ثالث یعنی صبر و طاقت رابع قر قبی قطعه تک بیت تالیف شده
کلن ستادن لفظنندن امر حاضر و وصف ترکی اولور مثلاً دلیستان کی
کو کل ایچی معنایه همان بواجلندن دلیستان دلبر دیو اون بدیچی قطعه تک
بیت تالیف شده کلور ستان آل دیو الی ربیچی قطعه تک بیت سابعنده کلور
فرو خاک و راه عموده تک ضمیر به نحسین لفظ ایچون اوائل مصادر و مشتقانه
ادخال اولور مثلاً فرور فن کی شاعر مطلع چه خسی چند ای صبح سیه
روی * باب چشم من رخ را فرو شوی * فائده بوندن بشقه فرو اوج معنایه
دخی کلور تفصیلی بکرمی اوجیچی قطعه تک بیت سابعی شرحنده کلور
کار کاف فارسیه عموده تک قبحی ورا ایله ادات مبالغه در کاهی ماضی
صیغه سی اوزره اولان اسم مصدر آخرینه لاحق اولور مثلاً رستکار کی
مبالغه ایله خلاص بولیچی معنایه هر ییده نبیچی کی چونکه رستن مصدر در
نجات معنایه شیخ نظامی بیت مکارنده کار وان وقت کار * زوشمن
بدشمن شود رستکار * و کاهی امر صیغه سی اوزره اسم مصدر آخرینه
لاحق اولور مثلاً آموز که کی کثیر التعلیم و التعلیم معنایه چونکه آموختن
مصدر در معنی التعلیم و التعلیم هم لازم و هم متعددی اولور حتی لازم اوله رف
آموختن او کرنگ دیو فرق ایچیچی قطعه تک بیت تاسعنده کلور عز بر نسق
قطعه هر انکونیاموزد آموز کار * همه دانش از گردش روز کار * که نا آنچه
ماند ست از و یاد کار * بود دیگران راجحه آموز کار * و کاهی اسم جامد
آخرینه لاحق اولور مثلاً رستکار کی مبالغه ایله طوغری ایشاو و عمل صالح
معنایه بو تفصیل معلوم اولدیه قطعه اولی تک بیت تالیف شده کلچک
پرورد کار اول قیلندن آمرز کار تانی قیلندن کرد کار ثالث قیلندن اولور
فلا تفعل * غم معلوم اولسونکه ستمکار و طلبکار کنه کار و شاکار و طلبکار
لفظلر تک او اخرنده کی کارک کافری فارسیه در قاتما که عوام تحریف ایدوب
عربیسه تکلم ایشلر در شکم بعضی فر هنگرده ستمکار یا کاف فارسی دیوبند
وضبط اولندی یا خود احتمالاً که فی الاصل کاف عربیسه اوله چونکه کار ایش
دیو بکرمی ربیچی قطعه تک بیت سادسنده کلور یعنی امثله * مزبوره تک اضلری
اضافله کار ستم و کار ظلم و کار شاکار کنه و کار طلب ایدی مضاف الیهلر
تقدیم اولنجه وصف ترکی اولوب ظالم و مثنی و مذنب و طالب معنایه اولدیلر

کاف فارسیه عموده تک قبحی و اظهار ها ایله ستان کی هم ادات
اسم مکان و هم ادات اسم زمان اولور مثال اول چراگاه و خیمه گاه و بارگاه
و کر برگاه کی خواجه حافظ بیت ازین زمان که برین آستان نهادم روی
فراز مسند خورشید تکبه گاه منست * مثال تانی سحرگاه و صبحگاه و چاشتگاه
کی و له ایضا بیت من و بخواب که حافظ بیارگاه قبول * زور دیشب و درین
صبحگاه منست * و در دین مراد مد او مت و در سدن مراد تکرار در و مذکور لفظی
کاهی جمع اداتی اولان الف و نون ایله ده ادالدر یعنی صبحگاهان دیرلر
مراد صبح صادق ایله صبح کاذب اولور چونکه فارسیه مخصوص ادات
نثیه اولماز همسان داغما جمعندن ما فوق الواحد مراد اولور شاعر بیت
جوشد یار نج مشرق صبحگاهان * سید و سیرخ چون سبب صفاهان
فائده بویکی لفظ که ستان ایله گاه اسم زمان و اسم مکان ادالدر اما مبالغه در
فرق و در چونکه ستان لفظننده و فرت و مظهر فتنه کثرت معتبر در اول اجلندن
داغما ترکیبه محتاج در قاتما که گاهده اول اعتبار اولامغله بعضی محمله یا لکن
استعمال اولور مثلاً گاه و یکه و ناگاه دیرلر تکم تفصیلی و سائر معنای
اللی ربیچی بیتده کلور نثیه بویکی لفظ آخره لاحق اولور لاحق اولدنی
کلمه تک آخری اسکی حالی اوزره باقی اولور مثلاً ساکن ایسه سکن کنه حرکت ایسه
متحرک اوور الا جایگاه مجلس معنایه اضافله استعمال اولور فلانده هل
کدام ادات استفهام در قبحی دیو قطعه ثالثه تک بیت رابعنده کلور آخرینه
بامتحبه و نون الحاقیه کدامین دخی بویه در کر کاف فارسیه تک قبحی ورا ایله
ایکی معنایه در اول ادات شرطدر همزه تک حذفیه اگر لفظنندن مخفندن تانی
ادات اسم فاعلدر داغما آخره لاحق اولور ایکی معنایه ابو المعانی بیت مبتلای
کر شد سنی کر حسودی حبله کر * نیست چاره مرور اضیاز علاجی مردنش
اولکی کر معنی جرب یعنی او یوز فائده بوندن بشقه کر اوج معنایه دخی کلور
شکم تفصیلی بکرمی بدیچی قطعه تک بیت ربیچی شرحنده کلور کر چه اگر چه
لفظنندن مخفندن کاسبق که تفصیلی کاف بسیطه نیاشده بکرمی فارجمع کین
کاف فارسیه عموده تک کسریله و نون ایله ادات نیستدر داغما آخره لاحق
اولور و ترکیب استعمال اولماز مثلاً شوخ کین و غم کین کی حکیم اسدی
بیت رسیدند جای چراگاه کور * درو شوخ کین چشمه آب شور * کین اندن
یا تحبیه تک حذفیه مخفندن ادات نیستدر مکر مکر و کاف فارسیه تک قبحی

ورایله اداست اسناد عریضه الاهی و کاهی شاید معناسمه احتمال اولور
 مند میك فقی و نون سکونی و دال ایله اداست نسبت در انا آخره لاحق اولور
 مثلا حاجت و در در و زورمند کی بجای نیست بود هر نفس دل هر هوشمندی
 که باشد فقههار انقشیدی * می میم مدوده نک کسریله ایکی معنایه کلور
 اول مضارع اولنه داخل اولوب حاکم تخصیص ایدر اداست حالدر مثلا
 می داندومی شناسد کی نانی ماضی اولنه داخل اولور حکایت حال ماضیه
 ادائی اولور مثلا دانست بلدی معناسمه ایکن می دانست دینه بلدی ایدی
 معناسمه اولور کاهی بویکی صورتده اولنه بره از یاده ایدوب می دیر لفظی
 بیت تو همی دان که هیچ نعمت و خواست * نبود همچون قدر سستی راست
 نانون مدوده نک فقیله اداست تغیر عریضه لایس کی زکیده دکل معناسمه
 کاهی صفاته داخل اولور مثلا نایا کی کور بجی دکل معناسمه و کاهی افعاله
 داخل اولور مثلا نادان و ناشناس کی فائده بوندن بشقه نایکی معنایه دخی کلور
 اول معنی قش مریده قصب کی نانی معنی آزار نک نون مدوده نک فقی و کاف
 ایله اداست نسبتدر مثلا غمناک و فرخناک کی فائده بوندن بشقه ناک اوج معنایه
 دخی کار اول مخلوط و معشوش سک و غیر معناسمه یعنی سک ایچنه جکر
 بارترین قازیر فایده اولی ایچون نانی ارمودل بر نوعی که غایت ایدر اولور نالت
 دیکل که بوغزدن بوغزده اولور نه هادر سمیه ایله بیانی نون بشقه مدوده نکیدی
 نانی نون مدوده نک کسریله اداست تغیر لایس معناسمه و او مدوده نک فقیله
 اوج وجه اوزره مستعملدر اول اداست تحسین که اکثری اوائل مشتقانه داخل
 اولور لفظ در کی شکم و نظمده واقعدر بیت دایر عیاره که خنده زدودلر بود
 روی و ذوات و نفی روی جفا و انمود نک نانی اداست تحسیر که اوائل کلمه داخل اولور
 مثلا و اخسرا و اخر فنا کی لفظی بیت نیست عجب کر خصما و ازیم چونکه
 مردان یم و ازیم نالت با او مقامده مستعملدر مثلا با او کفم مقامده و اکفم دیر لر
 فائده بوندن بشقه لفظ و ادب معنایه دخی کلور اول معنی طعام و آش نانی معنی باز
 یعنی کیره نالت معنی کشاده و مفتوح رابع صاحب علت وقت مرصده تکلم
 ایلدی کی کلمات کی وان و او مدوده نک فقی و نون ایله اداست اولان معنایه
 بان افعلی کی فارجمع وار و او مدوده نک فقی و ایله اداست لیاقت که لیاقت
 و مناسبت معنایه بن مفید اولور مثلا رزکواری و شهسوار کی اولویه لایق و شاهه
 مناسب معناسمه و کاهی اداست تشبیهده اولور شاعر بیت قصاب وار مردم

چشم بشار کی مرکان قناره کرده و دلها پروزه و بویکی صورتده
 دائما آخره لاحق اولور فائده بوندن بشقه وار لفظی بش معنایه
 دخی کلور اول معنی مثل و مانند بونک اداست تشبیهله فرق د قبیله
 انجق اسالیب کلامه رسوخ نامی اولان یلور نانی معنی کره و رت مثلا بک
 وار و دو وار بر کره و ایکی کره معناسمه نالت معنی رسم و عادت رابع معنی
 صاحب و خداوند خامس معنی بار یعنی بونک و جل مثلا خروار شروار
 دیر لاشک بونک و دوه بونک معناسمه و و او بونک فقی و رایله اداست نسبتدر مثلا
 بهره و رویش و رکی حصه لو و صنعت صاحب معناسمه و کاهی اداست شرط
 اولور اگر معناسمه شیخ نسبی به شیخ فضل الله ول کشف بطریق یقوله بیورر بیت
 کر بسفری روی از حلب اندیشه کن * و ر بطلب می رسی حاضر قندیل یاش
 ورنه و واک فقی و رانک سکونی و نون فقی و هاه رسمیه ایله بوخسه غریبه
 الاهی تکم قطعه ثانیه نک بیت سادسده کلور شیخ سعدی قطعه پنجاه
 همانبه که ز تقصیر خویش * عذر بدرگاه خد آورد * ورنه سزاوار خداوندیش
 کس نتواند که بجای آورد * هاه مدوده نک فقیله اوج معنایه کلور اول
 اداست تشبیهدر حاضر اول و او بان معناسمه نانی معنی اینک یعنی اشته جک
 دیکدر حکیم حافظی بیت کعبه چه کنی باجر الاسود رگرم * هاه عارض و زلف
 و خط زکان خطابی نالت اداست جعفر بیانی قریباجع بخنده کلور هر آینه
 تا کیدنی حال و ننی استقبال در شکم هر آینه البته دیوالی ایکنجی قطعه نک
 بیت اولنده کلور هر هانک فقی و رایله اداست حصر در عریضه کل کی هست
 هانک فقی و سینک سکونی و فاء فوقیه ایله مجاز اداست ربط اولان است معناسمه
 شیخ عطار بیت هست سلطانی مسلم و را * نیست کس راز هر چون و چرا
 لکن حقیقی واردر معناسمه مقابلی نیست که بو قدر معناسمه شکم ایکنجی
 صریحا بگری سکرنجی قطعه نک بیت اولنده کلور فانتظر همچون اداست
 تشبیه اولان چون اولنه هم لفظی کثور مکلفیه اداست تشبیه بدر دما کله اولنه
 ادخال اولور همچو نون خذقله ایدن مخفندر هم هانک فقی و میم ایله
 ایکی معنایه کلور اول اداست عطف در عریضه و او عطفه زکیده دخی کی نانی معنی
 مع یار یا تشبیه مدوده نک فقی و رایله اداست نسبتدر آخر کلمه به لاحق اولور مثلا
 هشیار و مختار و دستیار کی فائده بوندن بشقه یار دوست و محبوب معناسمه
 کلور مقصد ثانی مضمرات و اسماء اشارات و موصولات بیاننده در مضمرات

متصله شین مجرّه غائب ایچون تاه فوقیه مخاطب ایچون مبع متکلم ایچون بونلرک
بیانی بسطه ده یکدی مضررات منقصه وی غائب مفرد ایچون جعی
ایشان تکم فرق النجی قطعه تک بیت خادی عشرنده کلور تو مخاطب مفرد
ایچون جعی شما من متکلم وحده ایچون جعی مانکم بونلر قطعه ثالثه ده
کلور فاعطر اسماء اشارات این قریب ایچون تکم قطعه ثالثه تک بیت رابعده
کلور جعی اینها ایشان آن بعد ایچون تکم قطعه ثالثه تک بیت ثالثه
کلور جعی آنان و آنها تکم فرق النجی قطعه تک بیت خادی عشرنده کلور
اسماء موصولات آنکس ماقبل ایچون آنچه غیر ماقبل ایچون آنکه مفرد تکم
یکرمی طغوزنجی قطعه تک بیت اولنده کلور آنکه جمع و که مفرد ایشانکه
جمع مقصد ثبات قواعد اشتقاق فارسی بیاندرد قاعده اول معلوم اولسونکه
عربیده اشتقاقه اصل اولان فعل ماضی می یاخورد مصدر می دیو اختلاف
اولدینی کی کالک فارسیده دخی اولان بعضی فعل ماضی دیدی بعضی
مصدر دیدی لکن مصدر اولاق عربیده ترجیح و تقدیم اولدینی کی فارسیده
دخی اطراد لیساب مصدر اولاق فقیر اختیار ایلدم سوال مصدرک حروفی
اکثره گونه مأخذ اشتقاق الف و جواپ محققین عندنده اشتقاق اصلانده
اعتبار کثرت حروفه دکلور ایچو نظر دقیق شهرت و شیوعه در مصدرک دخی
هر لسانده اشتهاری یعنی عن الیاندرد همدخی مصدر اشتقاقه مقسم اولیه
ماضیدن سزا وارد کالنجی علامن له ادنی مسکه فاما که فارسیده هر بر
مصدرک آخری نون ساکن اولوز بوندن مقدم اولان حرف ایکیدن خالی دکلور
یادال مفتوحه اوور یاخود تاه فوقیه مفتوحه اوور مثال باقطعه اولانک بیت
نامنده کی باوریدن کنی اینامی معناسنه مثال الف قر قجی قطعه تک ایکجی
پیشده که متادن کنی المی معناسنه مثال رایت مز بورده کی سیردن کنی اصراق
معناسنه مثال نون ایکجی قطعه تک بیت خامسده کی ماندن کی بکرمک
معناسنه مثال و اوقطه خامسه تک بیت سادسده کی آلودن کی بولشقی
معناسنه واکر تاه فوقیه اولورسه تادن مقدم خستف حرفلرندن بر حرف
ساکن لازم در مثال خاه مجرّه یکرمی النجی قطعه تک سکرنجی پیشده کی
انداختن کنی مثال سین دانستن کنی تکم ماضی متکلم وحده سی یکرمی
طغوزنجی قطعه تک بیت ثالثه کلور همدخی آراستن کنی تکم قر قجی
قطعه تک بیت خامسده کلور همدخی جستن کنی تکم الی درنجی قطعه تک

بیت خامسده کلور مثال شین مجرّه اون بدنجی قطعه تک بیت سادسده کی
داشتن کنی مثال فااون سکرنجی قطعه تک بیت سادسده کی یافتن کی سوال
بعض مصدر لزوار که قواعد مذکوره اوزره دکلور مثلاً آمدن کی جواب امر
باشد در انشاء الله تعالی کلدیکی محالدره بیان اولور قاعده ثانیه ماضی
بیانده در اگر مصدر آخرندن نون حذف اولنوب دال یاخود تاه فوقیه اسکان
اولنجیه فعل ماضی مفرد غائب حاصل اولور مثلاً دانستن لفظندن دانستن کی
واکر مفرد غائب آخرینسه بر نون ساکن بعده بر ذال ساکن زیاده ایدوب
بوصورنده آخری مفتوح اولور جمع غائب حاصل اولور مثلاً دانستند کی واکر
مفرد غائب آخرینده بر یاء تحبیه ساکنه کتور وب بوصورنده آخری مکسور
اولور مفرد غائب حاصل اولور مثلاً دانستی کی واکر ماضی مفرد آخرینده بریم
ساکن زیاده ایدوب ماقبلنی مفتوح ایدر سه متکلم وحده اولور مثلاً دانستم کی
واکریم مز بورده دن اول بر یاء تحبیه زیاده ایدوب بوصورنده آخر ماضی
مکسور اولور متکلم مع الفیر حاصل اولور مثلاً دانستم کی محصل کلام فارسیده
صبغ مطرده الثیدن زیاده اولماز چونکه تنبیه ایه جعک فرق بوقدر همدخی
مذکر ایه مؤنثک فرق بوقدر عربی کی بشقه بشقه صیغه لی بوقدر همدخی
مضارع الی صیغه دن زیاده دکلور فاحفظ قاعده ثالثه مضارع بیانده در
مضارعک دخی اشتقاقی مصدر دندر چونکه ابتدا مصدر دن نونی اسقاط
ایدوب اکر نانی ایه داله قلب ایدوب واکر دالی ایه حالی اوزره ابقا ایدوب
بهم حال دالک ماقبلنی مفتوح ایدر لکن بوقدرجه بیانه اکتفا اولماز بلکه
تفصیله محتاجدر پس امیدی اکر مصدر دالی تأییدن مشتق اولورسه یاء تحبیه
دخی حذف اولور مثلاً یاورد بدن مضارعنده یاورد دیرل واکر دالی الفیدن مشتق
ایسه الف دخی حذف اولور مثلاً ستادن مضارعنده ستد دیرل واکر دالی
زایدن مشتق ایسه رای فحله ابقا ایدرل مثلاً سپردن مضارعنده سپرد دیرل
واکر دالی نویدن مشتق ایسه نونی دخی مفتوح ابقا ایدرل مثلاً ماندن
مضارعنده ماند دیرل واکر دالی واویدن مشتق ایسه وای حذف ایدوب
برینه برالف و یاء تحبیه مفتوحه کتورلر مثلاً آلودن مضارعنده آلود دیرل
واکر که مصدر تأییدن مشتق ایسه ماقبلی اکر خاه مجرّه ایسه زانی مجرّه مفتوحه
یه اندال اولور مثلاً انداختن مضارعنده اندازد دیرل واکر سین ایسه سین
کاهی حذف اولور مثلاً دانستن مضارعنده داند دیرل وکاهی یاء تحبیه

مفتوحه به قلب اولور مثلا راستن مضارعند آید دیرل کاهی هایه قلب
اولور مثلا جستن مضارعند چهد دیرل واکر شین مجید ایه رایه قلب اولور
مثلا داشتن مضارعند دارد دیرل واکر فایسه بیه قلب اولور مثلا
یافتن مضارعند یاید دیرل تکمله بومضارعند دخی ضیع مطرده التیر
تفصیلی بعینه ماضی کیدر انجیق مضارعک مفرد غائبک غیرند آخرند
واقع اولان دالی حذف ایدوب ماضیده اولان تصر فی اجر ایدرل مثلا داند
دانندانی دانید داتم دانیم کی تنیه بومضارعده اولان شواذک نهایی یوقدر
انشاء الله تعالی کلدیکی محلارده بیان اولور لکن فاضل سودی کستان
شرحده بیور که هر قدر مضارع واکر ایه جله سی مصدر یابیدن مشغدر
مثلا آمدن مضارعند آید دیرل اما که مأخذ اشتقاق آیدن لفظیدر آمدن
دکدر سوال مصدر دالی یاییسی بولمز سه نه کونه اولور جواب بوسورند
بر مصدر دالی باقی فرض و تفکی اولور بالفعل مصدر دالی یائی موجود اولسی
لازم دکدر شکم عرییده تقسیم تفصیل یابیدن ایکن ماضی مستقبل یوقدر
لکن نه بر ماضی موافق فرض و تقدیر اندکری کی حاصلی فاضل سودینک
یوندن مرادی مستقبلات فارسیه دن شغوزی دفع وازاله در انشاء الله تعالی
بوشرحده بونحقیقک نفع کلوسی جوق اولور فاحفظ قاعده رابعه مجهول
بیاننده در معلوم اولسونکه مجهول قلنسی مراد اولان کله تک اسم مفعول
النوب بعده کاشدن یابیدن بر لفظی ضم ایدرل یعنی شدن یابیدن التان لفظی
مجهول قلنان کله تک هیاننده قنرل مثلا دانست ماضی در مجهول قلنسه دانسته
شد دیرل یاخود دانستن مصدر در مجهول قلنسه دانسته شدن دیرل و قس علی
هذا قاعده خامسه فعل فی حال و فعل فی استقبال بیاننده فی حال و فی
استقبال ایچون مضارع اولنه بر نون مفتوحه کتورلر بوسورنده اوائل افعاله
اولان الفات یاه تحیه به منقلب اولور شوقدر که فی حالده ادات حال اولان
لفظی لازمدر مثلاً ندانم و ندان و یار ماید و نمی آرماید کی واکر ناکیدنی
حال و استقبال مراد اولور سه اولنه رافظ هر آینه ادخال ایدرل مثلاً هر آینه
تمید اندو هر آینه نداند کی قاعده سادسه فعل امر غائب بیاننده در چونکه
امر غائب بعینه فعل مضارع در انجیق فرقی قرائی ایه اولور کاهیجه دال
مضارعدن اول امر غائبه علامت ایچون بر الف زیاده ایدرل کاسبق یتانه
فی الالف البسیطه و کاهی امر حاضر اولنه یاخود آخرینه بر لفظ کوز زیاده ایه امر

غائبی حاصل ایدرل مثلاً کوبدن و بدان کوبکی و کاهی مضارع صیغه سی اولنه
کولفظی زیاده اولور مثلاً کوبکند کی لکن نادر در و کاهی باید که اغظنی مضارع
اولنه زیاده و ادخال ایدرل مثلاً باید که بداند کی قاعده سابعه فعل نهی غائب
بیاننده در چونکه امر غائب مذکور اولنه بریم مفتوحه زیاده ایه حاصل اولور
مثلاً مداند و مکناد و کومدان و مدان کور و باید که مدان کی و کاهی نون مفتوحه
ایله حاصل اولور مثلاً نداند و نکناد و کوندان و ندان کور و باید که نداند کی قاعده
ثامنه فعل امر حاضر بیاننده در چونکه امر حاضر مضارعدن دالی حذف و ما
قیلنی اسکان ایه حاصل اولور بدان و می دان کی قاعده فعل ایچیب فعل ایچیب
بر کله اشتقاقیه در که اولنه زهی یاخود چه عجب یاخود آیاخود آنا اوله مثلاً
زهی دانست و چه عجب دانستن و آباداننده و آبادانسته کی قاعده ناسمه
اسم فاعل بیاننده در اسم فاعل مضارع دالندن اول بر نون ساکنه بعده
بر هاء رسمیه زیاده ایه حاصل اولور مثلاً دانست و بخشنده کی قاعده عاشره
اسم مفعول بیاننده در اسم مفعول فعل ماضی آخرینه بر هاء رسمیه زیاده ایه
حاصل اولور مثلاً دانسته و میدیده کی فاعله کاهی اسم مفعول صیغه سی ماضی
معناسته و ماضی صیغه سی اسم مفعول معناسته کلور دیو فاضل سودی تحریر
ایلدی فاما که فقیر شویله فهم ایدر مکه اسم مفعول صیغه سی اوزره اولان
ماضیده بر لفظ مش زیاده اولنه مثلاً کرد ایلادی معناسته ایکن کرد ایلش
دیو تفسیر اولنه فاعله مصادر و مشتقات اوائله یاه موحده ادخال اولند قده
جمله سنده تحسین لفظ ایچون اولور الا که فعل مضارعدن مشتق اولناره
ادخال اولنسه استقباله خاص اولور مثلاً بدانستن و بدانست و بداند
و بداننده و بدان و امشالی کی همدخی یاه موحده مذکوره اغت فلهو یه ده
مکسوره اولور الا که حرف مضعومه یاخود واو یاخود میجه یاخود یاه موحده یه
مقارن اوله بوسورنده اتباعا مضعوم اولور فاما که لغت در یه ده هر نه در لو حرفه
مقارن اولور سه اولسون دانم مکسور اولور دیو یله بسیطه بیاننده یکدی
فارجمع همدخی مشتقات اوائله می لفظی داخل اولور لکن زانم اولماز چونکه
ماضی به داخل اولنجه حال ماضیه بی حکایه معناسنی مفید اوور مستقبلاته
داخل اولنجه استقباله خاص اولور دیو ادوات مرکبه ده یکدی قاعده حادیه
عشر امر حاضر آخرینه بر ماقبل مفتوح الف ساکن الحاقیه اسم فاعل یاخود
صفت مشبهه اوور مثلاً دانایینا کی ایسته بوالفه الف اتصاف دیرل واکر

بوالعین صکره برنوت دخی زیله اولور سه عبالقه صیغسی اولور مثلا حیدان
 وخرامان کی تنکم یانی الف بسیطه کجسی قاعده ثانیه عشر بر مصدري
 متعدی قیلمه ضابط اول مصدرك امر حاضرى آخرینه بر الف بعده برنوت
 مکسوره بعده بر یاء تحبیه مدیه بعده بر دال مفتوحه بعده برنوت ساکه زیاده
 ایدرر مثلا تسمی امر حاضرى دان ایکن داندیدن دخیه مصدر متعدی
 اولور ماضی و مستقبلان اخذنی ماضی قیاس ایله قاعده ثالثه عشر
 وصف ترکیبی بیاتنه در هر ترکیب که بعد التخییر والتبدیل کندودن
 اسم فاعل یا خود اسم مفعول یا خود صفة مشبهه یا خود اسم منسوب معنی
 فهم اوله اگا وصف ترکیبی دیرر چونکه اصحاب فطنته وارباب خبره
 مستور و متواری حکمدر زبان فارسی زکیلرنده حق مقدم اولان مؤخر و مؤخر
 اولان مقدم اولجه یا خود حق مذکور اولان مخدوف اولجه و نذر لبادی و ماضی
 ایکی نسته اولور چونکه یا بوی فقط تخفیف اولور یا خود تخفیف الیه معنای
 زایدی دخی مفید اولور اگر باعث فقط تخفیف اولور مثلا کلاب کی اصلی
 آب کل ایدی اضافه بحق تخفیف بچون مضاف الیه تقدیم اولندی فعلی کلا
 التقدير بن معنای کل صوبی لایمک تقدیم یا تأخیر الیه معنای غیر و تبدیل کثر و اگر
 تخفیف مع الافاده اولور سه اصطلاح قومده اگا وصف ترکیبی دیرر و نذر صکره
 کلمه لکه وصف ترکیبده معتبر اولان تقدیم و حذف میاتنه اولان زید مع
 خلودر چونکه با فقط تقدیم ایله اولور یا خود فقط حذف اولور یا خود هم
 حذف و هم تقدیم ایله اولور اول بی فقط تقدیم ایله اولان مثلا مخدوف کی
 چونکه امر حاضرک وزیرنه معمول تقدیم اولنه مثلا مخدوف اصلنده در
 سخن ایدی سوز بیل معنایه فبعدا تقدیم و التأخیر سوز بیل معنایه اولدی
 بوايه اسم فاعل معنا سیدر چونکه لفظی ترکیب مادات اسم فاعل در حق
 دیاجه اولنده کی کر مفرمای دخی بوقیلندر بویه اولجه بحق بونده تقدیم
 واردر حذف بوقدر سؤال بعض ادا قتنه مثلا شعوری مرحوم کی ترجمه
 سخنان اصلنده داتنه سخن ایدی اسم فاعل صیغسی اوزره فبعدا تقدیم
 و التأخیر و التخییف و الحذف سخنان اولدی بومورنده هم تقدیم و هم
 حذف اولور فقط تقدیمه مثال اولز جواب بوزیب اعتبار آخر بلکه مذهب
 آخر در لکن فی الخفیة اصحاب انظار ذوی الاعتبار وارباب انصار اولی
 الاختاره و نما و رشادر که اشته بوی بعض ادبک طریق نه قدر که اقد

واقیس ایستاده قاما که صورت اولی من حیث التركيب اسهل و آسان
 و سبکتر در فلا تفعل فانه يتفعل فی الشرح کثیرا ثانی یعنی فقط حذف اولان
 مثلا خوناب کی اصلی خون و آب ایدی فان دخی صومعنا سنه اادات عطیف
 اولان و اوی اسقاط و علامت و او اولان صمدی حذف ایدوب خوناب اولجه
 قائلو صومعنا سنی مفید اولدی بومعنا ایستاده صفت مشبهه یا خود اسم منسوب
 معنا سیدر چونکه ترکیبده لولی اادات صفت مشبهه و اادات نیستدر همدخی
 بنده دلاور کی چونکه اصلی هاء رسمیه اوزره همزه یك کسر یله بنده
 دلاور ایدی بهادر اولان بنده معنایه علامت توصیف اولان همزه مکسوره
 حذف اولجه وصف ترکیبی اولوب بهادر بنده لو معنایه اولدی ثالث یعنی
 هم حذف و هم تقدیم ایله اولان صفتی موصوف اوزره تقدیم و آخر موصوفدن
 علامت توصیف کسره بی حذفه حاصل اوور مثلا شقاوت پیشه کی اصلی
 پیشه شقاوت ایدی یعنی پیشه اولان شقاوت معنایه فبعدا تقدیم و التأخیر
 و الحذف شقاوت صفتو دیمک اولدی بوندن بشقه ضلالت اندیشه
 و زدامن و سیاه چشم و امثالی دخی بوقیلندر چونکه اصلاری اندیشه
 ضلالت و دامن تر و چشم سیاه ایدی یعنی ضلالت اولان اندیشه و یاش اولان
 اتمک و سیاه اولان چشم معنایه فبعدا تقدیم و التأخیر و الحذف ضلالت
 اندیشه لو و یاش اتمک و قاره کوزلو دیمک اولدی و کاهی مضاف الیهی
 مضاف اوزره تقدیم و علامت اضافت اولان کسره بی حذفه اولور مثلا
 سعادت خانه کی اصلی خانه سعادت ایدی سعادت خانه سی معنایه
 فبعدا تقدیم و التأخیر و الحذف سعادت تلوحاه معنایه اولدی بوندن بشقه
 شهنشاه دخی بوقیلندر تنکم یانی بکری ایکیجی قطع مک بیت اولی
 شرحنده کلور انشاء الله تعالی تکلمه مضاف الیهی مضاف اوزره تقدیم
 هر بار وصف ترکیبی افاده ایتر بلکه مجرد تخفیف بچون اولور مثلا کلاب کی
 اصلی آب کل ایدی فبعدا تقدیم و التأخیر معنایه اسکی معنادر همه حال کل
 صوبی دیمکدر کما سبق آفا خاتم مضاف الیهی تقدیم کرک و صفر کی افاده
 اینسون کرک اینسون بهر حال مضافک آخری ساکن اولور آلا شول وقت
 مقسوح اولور که اگر مضاف اولنده همزه مفتوحه اولسه همزه یك فتحه سی
 آخر مضاف الیه نقل اولوب و همزه بی دخی حرف مد قبلر مثلا کلاب
 و سیلاب کی فاحفظه فانه يتفعل همدخی صفت و موصوف آخر و تقدیم

اولیسه تفصیل بند یوله در مثلا خوشاب و کرماب کی یعنی هر بار وصف
 ترکی معنایین افاده نیز مثلا شاداب کی اصلی آبشاد ایدی تقدیم و تاخیر
 اولیسه بنه معنی کافی الاول اولدی همدی تقدیم و تاخیر صورت شده کرک
 وصف ترکی بی افاده بلسون کرک انجمن موصوفه همزه یولسه قحسی
 آخر صفته نقل اولوب و کندی دخی حرف مد قلنور مثلا خوشاب
 و شاداب کی تنیه بو وصف ترکیلری منفصل یازمق نه قدر که بین العوام
 شهر ایسده قاتا که ابای منشیان میاتند وصل ممکن اولان محله ده متصل
 یازمق امر محرز و اصل مقرر در حافظ تنیل کاهیمیه وصف ترکی
 امر حاضر صیغه سی اوزره اولان اسم مصدر اوله ادوات مرکب دن تلفظی
 ادخال ایله حاصل اولور مثلا نادان و ناشناس کی بو صورت نه جزو ثانی
 اسم فاعل مخفف دینسه ده جائز اولور قاعده رابعه عشر اسم مصدر
 میاتند در چونکه اسم مصدر کثرت نوع اوزره در اول محض ماضی یا خود
 امر حاضر صیغه لری اوزرما اولور مثال اول پروردگار لفظنک جزو اولی کی
 مثال ثانی امر زکار لفظنک جزو اولی کی ثانی امر حاضر آخریه ماضی
 مکسور برشین مجیه الحاقیه قاعده مطر در مثلا دانش و پرورش کی ترکیه
 دخی بو قاعده جاریه در مثلا بلش و بسلاش کی ثالث کاهی ماضی آخریه
 برالف و را الحاقیه اولور مثلا کفتار و رفتار کی رابع اسم جامد آخریه رباعه
 تحیده مصدر به الحاقیه اولور مثلا مردی و شدگی کی قاعده خامه عشر
 اسم فضیل میاتند در چونکه اسم تفصیل شوکله در که آخریه تلفظی
 لاحق اوله مثلا بهر و کهر و دانسته ترکی قاعده سادسه عشر صفت
 مشبه میاتند در چونکه صفت مشبه امر حاضر آخریه برالف الحاقیه
 اولور مثلا دانا و دینا کی رنون دخی الحاق ایدر بو صورت معالفه اسم فاعله
 اولی بعید کلد در مثلا خندان کی قاعده سابعه عشر اسم منسوب
 میاتند در چونکه اسم منسوب برکله در که آخریه یله تحیه نسبه یا خود مند
 یا خود نک یا خود وار یا خود و یا خود یار لفظلر ندن بریسی لاحق اوله مثلا
 شیرازی و البستانی و فرحانک و سودمند و رهوار و پیشه ور و هوشیار کی
 قاعده ثامنه عشر اسم زمان و اسم مکان میاتند در چونکه اسم زمان
 و اسم مکان برکله در که آخریه کاه یا خود ستان لاحق اوله مثلا چراگاه
 و سحرگاه و گلستان و زمستان کی کاهیمیه لفظ زار آخر کلمه لاحق اولوب

اسم مکان حاصل اولور مثلا کلزار کی قاعده ثامنه عشر اسم آلت
 میاتند در چونکه اسم آلت برکله در که اکا آلت لفظی مضاف اوله مثلا آلت
 بریدن کی قاعده عشر و ن و بنا مره و بنا نوع میاتند در چونکه بنا مره
 و بنا نوع برکله در که مره و نوع افاده ایدن بر لفظنک مرکب اوله مثلا یکبار
 دانستن و دیگر کون دانستن کی قاعده حادیه و عشرون اسم تصغیر
 میاتند در که آخریه چه لفظی لاحق اوله مثلا دیوانچه کی یا خود آخریه
 کاف مریه لاحق اوله مثلا مصنفک کی قاعده ثانیه و عشرون
 جمع فارسی میاتند در چونکه بر اسم ککه جمع فلتق مراد اوله اول
 یازی روح اولور یا خود اولساز اگر ذی روح اولور سه آخریه
 برالف مد و نون کنور رل مثلا مردان و زنان و مرغان ککی
 شوقدر که اول اسمک آخری یا بو که الف مد یا خود و او مد یا خود یا مد اوله
 الف جمع دن اقدم بر یا تحیه مفتوحه زیاده ایدر رل مثلا آشیان و پرستیان
 و آدمیان کی همدی و او مد یا مد صورتلر نه یا تحیه سمر پرستان و آدمیان
 دینسه ده جائز در و اگر ذی روح اولماز سه بو تقدیر چه دخی ذی غاوی ذی
 نجد و ذی انقضا اولور یا خود اولماز و اگر ذی غاوی نجد و ذی انقضا اولور سه
 یعنی جامد صرف اولور سه اول اسمک آخریه بر لفظها کنور رل مثلا
 سنگها و آهنها و دانستنهای کی و اگر ذی غاوی یا ذی نجد و یا ذی انقضا اولور سه
 بونلرده ایکی صورت جائز در مثال ذی غادر ختان و درختها و میوگان
 و میوها کی مثال ذی نجد و ذی انقضا روزان و شبان و روزها و شبها کی
 شوال جان و ذی روح اولد قلمری حبیله جانان و تنان دیو جمل غلو ایدی
 مع هذا جانها و تنها دیو جمع قلندر مثال جانها شاعریت و تنان بیغهای
 جا کر و میر شد در جان جانها چاشنیکیر و مثال تنها کال جندی بیت خوش می
 شدی خرامان چون سر و عقل میگفت خوش میروی بنها تنها فدای جانت
 جواب جان و تن اعضا و اجزا قیلدن ایسه ذی غاوی لدر بو صورت نه
 نلرده ایکی وجه جائز اولور مثلا مران و سرها و چشمان و چشمها کی
 شوال شزدی روح ایکن شتر هادیو جمل شمش شاعریت کریم از شران
 و سپهر حجره خلك که حجره راست شتر هاست پیرامن و جواب شاذ در تنکم
 هزارک جعنده هزاران شاذ اولد یعنی کی شوال آفتاب و ماه جعلا رنده
 آفتابان و ماهان دیو تعمیر اولندی مع هذه ذی روح و ذی غاوی ذی

نجدد و انقضا شیخ سعدی قطعه کد ابان بینی اندر روز محشر عذبت و طالت
 بر خون بادشاهان و چنان توراتی از فر عبادت و کونی آفتابا نند و ماهان
 جواب گانه حرکت و سیرلی حسبله ذی روح و ذی عسا کی اولیایر با خود
 نجدد صورت بلری سبیله ذی نجدد و ذی انقضا قبلندن اولدیارتیه آخرنده
 هاء رسمیه اولان کله به علامت جمع اولان الف و نون انطاق اولنجه هاء رسمیه
 کاف فارسیه به ابدال اولنور مثلا بندکان و خواجسکان کی بوقدرجه
 هاء رسمیه بی بازق غلط اولور همدخی علامت جمع اولان هالفظی لاحق اولسه
 هاء رسمیه حذف اولنوب ماقبلنک فتحیه اکتفا اولنور مثلا موها و عمرها کی
 بنه بوضورته هاء رسمیه بی بازق غلط در قاعده نالسه و عشرون اکثری
 امر حاضر آخرینه بره هاء رسمیه زیاده ابله اسم مفعول و اکافرب بر معنی
 افاده ابتدررتز مثلا پیرایه و آمره و آوریه کی زینت و فارشی و آصق معنار بنه
 فاحفظ بقصد رابع رنجه کتعد فارسیه بیاننده در فائده اولی فارسیه
 اعراب ثلثه ظاهره اولمز الاوچ محله ظاهر اولور اول مضافک آخری
 مجرور اولور شکم عربیده مضاف الیهک آخری مجرور اولدیخی کی مثلا
 جان من کی لکن بواضافت اگر ضمیر متصلاک غیر یسنه اولور سینه فاما که
 ضمیر متصله مضاف اولنجه الیه مضافک آخری مفتوح اولور مثلا جانش
 و جانت و جاتم کی ثانی موصوفک آخری دخی مجرور اولور مثلا خال سیاه
 و رخ سرخ کی لکن بوا یکی صورته آخر مضاف و آخر موصوف
 حروف مد و هاء رسمیه دن بری اولور سینه فاما که بری اولور سینه هر بری صورته
 یشفه بشقه احتکام وارد بر یانلری با نخبه بسیطه دن باد زانده ده و هاء
 بسیطه دن هاء رسمیه بخارنده کجی فارجمع الیهما ثالث معطوف علیهم
 آخری مرفوع اولور اگر آخری قابل رفع ایسه شوقدر که بوضورته
 و او عطف یازیلور لکن اوقماز مکر ضرورت وزن اوله و اگر معطوف علیهم
 آخری حرف مد یا خود هاء رسمیه ایسه اکثری و اوی مضوم ایدر شکم فخصیلی
 و او بسیطه ده کجی سوال همزه خطاب مکسور و همزه منجبت مضوم
 اولور بوقدرجه اوج محلدن ماعداده اعراب ظاهر اولور دیو حصیره
 کونه اولور جواب بر قاج دور او نمکندر اولو حصیر مذکور اعم و اعلیه منبدر
 نایا اسمیه نسبتله در فعله و ادانه کوره دکلدن چونکه افعال و ادواته بعضا جر که
 ظاهر اولور مثال ادوات کاسبق آغاشال افعال کرده و دانم کی ثالثا محصور

اولان اعراب در ادات و فعلده اولان ایسه بنادر شکم عربیده اولدیخی کجی
 فائده ثانیه الفاظ فارسیه با توضیح ساکنه در مکر آخرنده هاء رسمیه اوله مثلا
 بنده و که و چه کی و بالاستعمال دخی بویه در مکر که مضاف و موصوف
 و معطوف علیه اوله کاسبق فاما که الفاظ عربیه بالوضع ساکنه و بالاستعمال
 معربه و منبیه در کلا یلخی علی من صرف اللغات فائده ثالثه ایکی یا خود زیاده
 السنده مستعمل اولان بر نقط مثلا عرب و فرسده ایکسی بره نایه و اور یا خود
 اولماز اول یا هر برنده وضع مستقل ابله اولور مثلا کان و صابون کی بوقامتقی
 الالسنه و مشترک الالسنه دیرلر یا خود برندن آخره نقل ابله اولور بوضورته اگر
 عرب بدن آخره نقل اولنور سه مثلا هلال کی بوقامتصلح و اصطلاح و تعجیم
 دیرلر و اگر آخردن عربیه نقل اولور سه مثلا لجام کی بوقامتعرب و تعریب دیرلر
 ثانی دخی یا هر برنده وضع مستقل ابله اولور مثلا مرد کی زیر اسمیک فتحیه
 مرد عربیده مسواک اغاجنک مبوسی معنای فارسیه رجل یعنی ار معنای سنه
 ایستد بوقا ایضا مشترک الالسنه دیرلر یا خود برندن آخره نقل ابله اولور
 بوقدرجه دخی اگر عرب بدن آخره نقل اولنور سه مثلا سعید کی بر رجل فارسینک
 اسمیدر بوقا نقل محض دیرلر و اگر غیر بدن عربیه نقل اولور سه مثلا قالون کی
 ائمه قراندن برینک اسمیدر بوقاده ایضا معرب دیرلر فائده رابعه ایکی
 لمسانده یا خود زیاده مستعمل اولان لفظ یا فرق ابله اولور یا خود فرقت
 اولور ثانی هلال کی اول یا فقط لفظده اولور مثلا مسک و مشک کی چونکه
 میسک که سری و سین همزه ابله عربیدر و میسک ضمی و شین همزه ابله فارسیدر
 یا خود فقط خطده مثلا بستان و بوستان کی زیر او و رسمیه سر عربیدر و او
 رسمیه فارسیدر یا خود فقط معناده اولور مثلا مرد کی کما حرفت آفتابا خود
 هم لفظده و هم خطده اولور مثلا فارس و پارس کی یا خود هم لفظده و هم
 معناده اولور سه مثلا دیک کی زیر اماله ابله فارسیده طبعه معنای اماله سر
 عربیده بمعنی الدجاجة الذکر یعنی خر و س یا خود خطده هم معناده اولور سه
 مثلا کل و کول کی زیر او و رسمیه سر عربیده اکلدن امر حاضر در و اور رسمیه
 زکیده رماد یعنی خاکستر معنای سنه یا خود لفظده و خطده و معناده او چند
 بدن اولور سه مثلا خان و خوان کی زیر اعریده و اور رسمیه سر و اماله سر
 کاربان سرای معنای سنه فارسیده و اور معنی و اماله ابله خواندن لفظدن
 امر حاضر اولور او قوه معنای سنه فائده خامسه براندن لسان آخره منقول

معلوم اولسونکه نعم المبه فی احاطه وتفصیل طوق بشردن خارج
بر معنی اولوب ولیکن هر کس حالت مطابق وشانته موافق بعضا جلائل
نعمدن تعداد وند کار ایمنی ممکن بلکه متبسر اولغله ناظم نحر ردخی براعت
استهلال قصد به لسان ولغته متعلق رنجه اوری وجودات خارجیه می
ترتیبه رعایت ایده رک محمود علیهی تخصیص بعد التعمیم سیاقی بیورر
* قیلدی از جمله او خلاق کریم *

از معنی من کاسبق فی الادوات المركبة * جمله * جیم خیمه فی الاصل عربیده
اجال معناسنه ایکن بالنقل المحض فارسیده و ترکیده جمع معناسنه شایعدر
نکم بومقامده اولدیغی کی لکن مصنفان ومنشیان مثانه زنده بایه جاره ایه
کرتنده و فی جایه ایه قلنده استمال شایعدر یعنی مقامده کوره فی الجمله و بالجمله
دیو بعیر اوانوز * خلاق * شده ایه قطعه اولی نك بیت اولیده کلن آفریننده
معناسنه کریم * معنی کریمای کاسبق آفاتتیه بوایکی لفظ شریف
احضا شنده دخول جنت موعود اولان اسماء حسنا دندر لکن خلاق
حق تعالی نك غیرینه اطلاق اولماز کریم اولنور قاما که اسماء حسنی اراستنده
بوایکی لفظ شریفی تخصیص چونکه خلاق اسماء مختصه دن اولغله کانه
بوایکی قسمه اشارت ایچون اولسه یاخود اولا خلاق صیغه سی صیغه
بویتنده مذکور حضرت آدم علیه السلام لقد خالفنا الانسان فی احسن
تقویم نص کریمه مظهر اولوب همدخی ان الله خیر طینه آدمیده ار بعین
صبا حاحد یتنه ودخی ان الله خلق آدم علی صورته حدیثه ماصدق
اولدیغنه اشارت اوله ثانیسا کریم حضرت آدم صنی انواع نعم لایمھی ایه
آوده خصوصیا افضل عباد اولان ملائکه کرام اوزره باعث رحمتی
اولان علم و عرفان ایه نادیده و ناشنیده اولغله فیرضهم علی الملائکه فقال
انی فی اسماء هؤلاء نصیبه ممدوح و محترم اولوب حتی الساب و اولادی
واحفا دواسبا طی ولقد کرتاخی آدم عنوانیه مکرم اولدیغنه اشارت اوله
* حضرت آدمه اسماء نام *

بویتنده برای راعت استهلال و عم آدم الاسماء کلها تم عرضهم علی الملائکه
نص کریمه تلیم وارد چونکه حضرت * حاک فحمله فی الاصل عربیده
بمعنی قرب و نزدیک و بعد النقل فارسیده و ترکیده ذات برر کو از نفس
شرافت ارمه ناسنده حقیقت عرفیه اولشدر نکم حضرت الله جل شانته

و حضرت محمد صل الله علیه وسلم دیدکدر کی وقس علی هذا * آدم
مدایله بوزن آصف و هاجر نام ابو البشر علیه السلام در خواجه حافظ
بیت در نقد عبش کوش که چون آنچور غاند * آدم بهشت روضه دار السلام را
بوندن بشقه بالمناصبه اولادندن هر بریده دخی آدم دیور باقی بیت دانه خالته بق
جنت رخسار زنده نیمه صبر ایلسون اللهم سورسک آدم ننبیه اصح اولان آدم
اسم اعجمیدر قاتا که بعضا آدم ترایدن خلق اولغله وجه ارض معناسنه
اولان آدم ارضدن مشتق دیو حکم ایلدی و بعضا آخر حضرت آدم
علیه السلام اسم اللون اولغله سمیرت معناسنه اولان آدمه دن مشتق دیو
حکم ایلدی و بعضا آخر الف و انس معناسنه اولان آدم دن مأخوذ دیو
حکم ایلدی بونو جهاری تعسف دیو قاضی بیضاوی جزم ایلشدر * اسما
جمع اسمدر بوندن بشقه اسماء اعلام نسادندر از جمله حضرت صدیق اکبر
رضی الله عنیه کریمه پاکیزه لی اسمیه و اسماء عیسی نام عا شفق
مشوقه سی نامیدر * تعلیم * تغیل بایندن مصدر و انشالده دخی شایعدر
* شان موه سایه ادوب هم تکریم *

شان * شین معجمه ممدوده نك فحمله عربیده بش معنایه در اول یعنی مقدار و مرتبه
ثانی معنی امر و حال ایشته بومقامده بوایکی معنادن هر بری علی طریق البذل
مراددر چونکه شان بوایکی معنادنه قدر که عربی ایسه ده لکن فارسیده و ترکیده
بالنقل مستعملدی نکم ناظم بحر بر طنامه نام قصیده سنده بیورر بیت نواریم آشنایان
اتفاق اوزره ایدر ترجیح * بوشان و شوکتی اسلاف شاهان جهانبانه ثالث
برسنه فی ابوفکر الملک رابع قصد و طلب خامس فعل و شغل معناسنه و فارسیده
یدی معنایه در اول غسل خام ثانی حله زینور ثالث بلکو رابع شایندن لفظندن
امر در خامس هندستانده ایشلنور در نوع بیاض جامه سادس جزمه و پابو ج قالی
سابع خیمه غائب اولان شینک جعیدر کاسبق فی الشین البسیطة بونقدیر جه
مشرک السنه قیلندن اولدی * موسی * اسم اعجمیدر صاحب تورات هم
اسم شریفدر بعضا فی الاصل عبرانی یاخود یوه تیدر دیدیلر عربیده محلقه
معناسنه نکم عیسی عربیده بلکو معناسنه اولدیغی کی هم ادات عطفدر
کاسبق تکریم بوزن تغیل هر بیدر * قیلدی ذاتنه اضافتله کلیم *
بویتنده دخی برای راعت استهلال و کلم الله موسی نکم آینه نام وارد چونکه
اضافت * افعال بایندن مصدر در نسبت معناسنه * کلیم * بوزن فعل معنی

مفعول یا خود بمعنی فاعل ایکن حضرت موسایه علم اولدی وجهی ظاهر در
هم سلیمانی او سلام لطیف

هم * ادات عطف دیو آنجا کدی * سلیمان * اسم اعجمی در این حضرت داوود
سلام * بوزن فعال دانا معنایه * لطیف * وزن فعل بمعنی لطف ساز

منطق الطیر الیه قیلدی تلطیف

بو یتیمه دخی برای براعت استهلال و ورت سلیمان داود وقال یا ایها النمل علما
منطق الطیر و او یتیمان کل شیء ان هذا هو العسل المبین نص شریفه
تایم در چونکه منطق الطیر ترکیب اضافی عریذ ز برانطق نطق معنایه
نطق اهل عربیه کل لفظ بعبره عماتی الضمیر مفردا کان او مرکب دیو تفسیر
ایلدیلر حتی انسانه حیوان نطق اطلاق بو معنایه در وگاه صوت معنایه ده
کلور حتی صوتی اولان حیوانه ناطق و صوتی اولیانه صامت دیر ل طیر طارک
جعبه ز مفرد ده اولور فلک کی * تلطیف * بوزن تفعل لطفدن مصدر در نکته
پس بو یتیمه اسماء حسنان علام و لطیفی اختیار ده آیت مذکوره به ارتباط
کلی وارد در همدخی ارباب تصوف عالم مظهر اسماء حسنا دیدکری ایچون
هر شخصه نظره آوده اولدیغی نه منته مناسب اولان اسمی مضاف قلوب مثلا
سلطان انبیا علیه افضل التعالی به عبدالله و انواع رزق الیه مرزوق اولسه
عبدالرزاق دیدکری کی حضرت سلیمان بو تفصیل اوزره عبد اللطیف
و عبد العلام دیو تسمیه انساب اولدی چونکه رب هبلی ملک الاینبی لاحد
من بعدی دیو د عا سله اجانه انس و جن و عناصر و موالید و بالجملة اقطار
کندوبه مسخر اولدی سوال سکر بوزن صکره بولنان یکی دنیا بو کامافی دگلی
جواب یکی دنیا به دخی نص فرینه اماره قویه ل وارد رقتها غدوها شهر
ور و احها شهر منظوفی طی مکالمی کی و منها قال عفریت الایه دخی
وقال عنده علم من الکتاب الایه مضمونلری نیجه اقویلری استخدا ملری کی
سوال اهل یکی دنیا به سبیل انده بولنملر بو خسته بی آدم دکلزمی جواب
انساندراکن زمان اولده کز تله اقطار دنیا نجس و اعمار اولوب بعده قلت
بولد قلر نه هر فریق برندن خبر سر بر قطره فالش اوله ل یا خود ایل
سالفه ده شمدیکی کی مکشوف ایش کز تفتله هر طائفه تفسیریه مشغول
و بو جهله منسی اولش اوله یا خود اور باین یا افر بقادن رینه متصل اولوب
و لازل شیده الیه مایه مغرق و لاش اوله یا خود ارقه جابندن چنین یا خطا

کی

کی برعلکنه حال متصل اوله ذریایکی دنیا ک هر طرفی مکشوف دکلدر سوال
یونلر که شرع حکملری ندر جواب صبت شرعی طور یونجه بونلر اهل فسترت
حکمنه در که خفیه به کوره و ما کامعذین حتی نبعت رسولانصنه رسول عموم
بحاز الیه عقلدن معمدرفقط دلیل انبیا فرض توحید لکن سائر مؤمن به لره
ترک ایمانه معذور لدر فاما شافعی به کوره رسول حقیقت و هر حالده معذور لدر

* حکمت و قدرتی الیه عیسی *

حکمت عریذر فعلده اتقان معنایه و علم معنایه ده کلور شکم ومن
یوت الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا اکا شاهد در * قدرت * حق تعالی اینک
صفات ثمانیه سنک بریدر عیسی اسم اعجمی در صاحب انجیل م نام شریفیدر
فائده السنه ثلثه شعرا سی قدیم الایامدن برو حضرت آدمی تعلیم اسماء و حضرت
موسایی تکلم و عصا وید بیضا و حضرت سلیمانی منطق الطیر و ریح و خاتم
و جام جهان نما و حضرت عیسی بی کلام در مکه و احباء موقی الیه ذکر اتمشدر در

طغی طفل ایکن اولدی بشکده کویا

بو یتیمه دخی برای براعت استهلال کیف نکلم من کان فی المهد صیبا قال انی
عبد الله اتانی الکتاب نص شریفه تایم در چونکه طفل کسر الیه عریذر
فار سیده و ترکیده دخی بالنقل مستعملدر یکی طوغش ولد معنایه و هر
نسنه نک کوچکی معنایه جعی اطفال و طفول کلور و عند البعض طفل
هم مفرد و هم جمع اولور طفل کل شیء اوله و طفل للسبل ای اقبل ظلامه
و جاریه طفله ای ناعمة و المطفل الغیة مع الولد فائده ولد رحم مادرده ایکن
چنین دیر ل طلوع ابد جک ولید بعده درت یاشنه دکن طفل بعده بلوغه
قرب اولجه صبی و اوائل بلوغه مراهی بعده اون طفوزه جه غلام بعده
او توز درده جه شاب بعده الی بره جه کهل بعده آخر عمره جه شیخ دیرل
کویا سو بلیمچی دیو او توز برنجی قطعه نک یت مسابنده کلور

نوع تنوع انسانی هم اولی انباز

نوع تنوع عریذر صنف و بولک معنایه و لکن اهل میزان جنسی نوعدن
و نوعی صنفدن اعم عدایدلر بو تقدیرجه بو مقامده نوع منطقی مراد اولسه
عقله انسدیر چونکه انسان ماهیئتک فصل قریب ناطق در شکم اتی مصراع
ثانی اشعار ایدر * انسان * نسدن مشتق و وضع واحد الیه حضرت آدمه
و اولادنه اطلاق اولور دلیل اول هل اتی علی الانسان حین من الدهر

دلیل ثانی اولم را انسان اما خلفاء من نطقه الایة بمضیلر لساندن مشق
دیدنی تنکم الانسان مرکب من النسیان همدخی ان اول ناس اول ناس قولر بی
مشردرهم ادات عطقه در دیو آغا نکدی * بی * ادات بی دیو قریا کدی
انباز اورباق دیو یکرمی التجی قطعه تک بیت سنا بنده کلوز
ایلدی ناطقه ایلد مختار

ناطقه یعنی قوه ناطقه دیمکدر حین میبدینک شرح درایه در نصیر یخنه
کوره ناطقه که نفس ناطقه به ده اطلاق صحیح ایه ده لکن بومه نمده مراد میبد
نطقدر سوال حیوانانه اموال ناطقه وعروض وعقارانه اموال صانده دیرل
بوتقدیر جده انسان نطقه نه کونه ممتاز اولور جواب بومقوله اطلاق اطلاق
بجایزیدر بزم مانحن فیهمز ایه حقیقته میبدر تحقیق معلوم اولسونکه
جنس عالی طبیعی اوج اطلاق و ذروه عمومیدن انضمام فصول و خواصه
درت مرتبه ده حضیض تقیده و مرکز خصوصیه نه کونه متنازل اولدینه
کذلک عناصر اربعه دن حصص جزیه معینل دخی مرکز بساطتدن
واذق وحدتدن دائره موالیده و مختد رأس مرکبه متصاعدا و لمشددر چونکه
فانم بنفسه اولان جوهر قبول ابعاد ثلثه ایلد جسم اولور جسم دخی قبول خمس
و حرکتیه حیوان اولور حیوان دخی قبول نطقه انسان اولور انسان دخی
قبول شخصیات و تعینات ایلد احد و متحد و زید و غیر و اولور کذلک عناصر
اربعه دن حصص شخصیه معینل دخی باشخصیاتها اولان اتصال ثانیاز ترکیب
ثالثا امتزاج رابعا اتحاد خامسا تولد اشبوش صفات مرتبه اولایه رسیده اولوب
معدن دیو نسیمه اولور بوند نصکره دخی درت قوه وار که ۱ قوه قازیه
۲ قوه نایبه ۳ قوه مولده ۴ قوه مصوره در اشبوش درت قوه صفات
نخست مذکوره به منضم اولور سه رتبه نایبه به رسیده اولور نیات دیو نسیمه
اولور بوند نصکره دخی اوج قوه وار که ۱ قوه شهویه ۲ قوه غضبیه
۳ قوه مدبر که اشبواوج قوا قوای تسعه مذکوره به زیاده و منضم اولور سه
رتبه نایبه به رسیده اولوب حیوان دیو نسیمه اولور بوند نصکره دخی ایکی قوه
وار که ۱ قوه عالمه یعنی ناطقه ۲ قوه عامله در اشبوا ایکی قوه مذکور اون
ایکی به ضم و زیاده اولور سه کانه درجه زابعه به رسیده اولوب انسان دیو
نسیمه اولور رایشته بو تفصیل معلوم اولدیه کونک تنازل و کونک تصاعد
صورتلرند بهر حال انسان ناطقه ایلد ممتاز اولدینی اجلدن ناظم بحر بدخی

بویه جده ایلدی چونکه بهر حال قوه عامله قوه ناطقه به متفرعه و تابعه در
فاحفظ تنکه معلوم اولسونکه متکلمین و حکما بدن انسانده ایکی نسته اثبات
ایدرل برینه روح و قلب و قوه عاقله و نفس ناطقه دیرل بونک در دندن مراد
شی واحددر بشقه بشقه نسته دکلدر تنکم معدالین تقنازانی بیان ایلدی
ولکن شوقدر فرق وار که بونلردن مراد اولان شی واحد عند المتکلمین جوهر
مادیکه جسم لطیفدر و عند الحکماء جوهر غیر مادیکه مجرد متعلق بالبدن
و برینه دخی روح حیوانی و نفس حیوانی دیرل که اندن جوهر بخاری حامل
لقوه الحیاة والحس والحركة عبارتله تعیر ایدرل و بونر یف مادی و جسمانی
اولتی اقتضا ایدر فاما که اطبا فرق ایدوب دیرل که بدن انسانه متعلق اولان
جوهر مجرد روح نایبه و قلبه متولدا اولوب حیات و حس قوه منی قابل اولان
بخار لطیفه نفس نایبه و بوا یکی میاننده متوسط کلیات و جزئیات مدبر که اولان
قلب نایبه تعیر ایدرل همدخی صوفیه فرق ایدوب دیرل که جوهر مجرد متعلق
بالبدن معنسانه روح نایبه تعیر ایدرل حنی بمضیلر لساندن لطیفه انسانیه مجرد
دیو نطق ایدرل و روح حیوانی معنسانه نفس نایبه بوا یکی میاننده متوسط
اولان جوهر نورانی مجرد معنسانه قلب نایبه نسیمه ایدرل همدخی بوقلبک
باطنی روح و مرکبی نفس حیوانی و ظاهری روحله جسد میاننده متوسطدر
و نفس دخی قلب ایلدن میاننده واسطه در تنکم حق تعالی رای تمثیل اهور ذیالله
مثل نوره کسکوه فها مصباح المصباح فی زجاجة زجاجة کانه کویک دزی
یوقد من شجرة مبارکه زیتونه لاشرقیه ولا غربیه بیورر حاصلی مصباحدن
مراد روح و زجاجة دن مراد قلب و سجره دن مراد نفس و مشکواتدن مراد بدن
اوله لاشرقیه یعنی نفس عالم ارواح مجرد ده شرقدن دکلدر ولا غربیه یعنی
عالم اجساد کیهنه ده غربدن دکلدر یا خود لاشرقیه یعنی قلبک روح کدی
شرقی یوقدر ولا غربیه یعنی نفس کبی غری یوقدر دیو بیان ایلد یلر باقی
تفصیلات علم کلامده و علم حکمتده و علم طبده و علم تشریحده و علم تصوفده
مشروحده در فار جمع الیهنی بو تفصیلدن ظاهرا اولدیکه ناطقه دن
مراد مدبر که وعالم دیمک ایش بیت ان الکلام فی القواد و اما جعل اللسان
على القواد دلیلا بیت دیگر کلامنا صفة نفسیه فیها * تناسل عن اخرین او یجم
حیوان شوقدر که بومه آمد مراد دلیل اولان نطق لسانی اولسه و جدا فی
اولسه براعت استهلاله زیاده رعایت اولور دی فافهم ممتاز افعال

بایندن اسم فاعل عریدر مصدری استیلازدر

* اختلاف وصورالسندون *

اختلاف * بوزن افتعال مخالفت معنایه صور * جمع * صور تدر ظلم و ظلمت کبی * لسنه جمع لساندر اشته و مثال کبی لسان اصلنده عریدر بر فاج معنایه کلور اول لغت که هر قومک دیلنه دیرل تانی جارجه معهوده ثالث فرق سکر که بغایبرانی لسان الجمل و لسان الکلب و قوش دیلی دید کبری اویه لسان العصافیر دیرل لکن بو مقامده مراد معنای اولدر

* نیمه حکمیری وارد روشن *

بوینده دخی برای براعت استهلال ومن ایله خلق السموت و الارض واختلاف الستکم والوانکم مضمون شریفنه تلیم وارد چونکه حکمت بو مقامده آیت معنایه کالایمفی * روشن * آیدین دیو اوتوز بدخی قطعدهک بیت ثالثنده کلور فائده فی نفس الامر لقتلر چوقدر و لکن طرسوسی مرحوم آموزجنده یوردر که اصول لغات بدیر ۱ فرس ۲ یونان ۳ ترک ۴ هند ۵ صین ۶ سودان فاما که سابقنده سکوت اولندی رجا اولنور که سریانی اوله که لغت ملائکه در انتهی فقیر شویله فهم ایدر مکه سکوت عنه اولان لسان عرب اوله زیرا لسان عرب سلطان السندر و لسان اهل جند باعث سکوت کمال وضوح و غم ظهور اوله یا خود کمال تعظیم اوله لسانقه در مدح لسان عرب بیت حروف لسن تازییک مفضل سن تشیدی زبان صین و هند و فرس و ترک و روم و سودانه

* شعر السنه سن اول منان *

شعرا بوزن علمای جمع شاعر در ماخذ اشتقاق اولان شعر بودیاجه مک بیت ثالث عشرنده کلور * السنه * آتفا کیدی لیا بو مقامده لساندن مراد جارجه معنایه عقله امدر و براعت استهلاله دخی منافق کلدن منان شده ایله بوزن فعال اسماء حسنا در منقرمای معنایه

* قیلدی مفتاح در کج نهان *

بوینده دخی برای براعت استهلال قلوب الشعرا حزاین الرحمن حدیثنه تلیم وارد چونکه مفتاح انخر دیو اون دردخی قطعدهک بیت اولنده کلور در * قیود یو فرق التبی قطعدهک بیت رابعنده کلور کج خزینه دیو اون اوچخی قطعدهک بیت اولنده کلور نهان کیرلودیو فرق التبی قطعدهک

بیت سابعنده کلور تمهید وقتا که ناظم نحر بر اداه حمله دن فارغ اولدیسه شعر موجودات و رحمت کاشات و فرموده قم فائدر و محاطب ربک فکیر علیه افضل الصلوات و اکل السلیجات حضر تازیینه واجبه ذمت صلواتی عنده بلیقانه لیدن اسقاط ایچون انواع تعظیم و اشباع نکیریم رله یوردر که

* هم رسولنه هزاران صلوات *

هم * ادات عطیع آتفا کیدی رسول * بوزن فعول قطعه اولانک بیت خامسند * پیغمبر دیو کلور مزید زاده عینی مسقط ند کور بلن کس رسول فار شلفدر قبول * عبد اسیر اولدی قول سید و مولی آغا * عرفده انسان بعثه الله الی الخلق لتبلغ ما اوحاه الیه مع الکتاب بو تقدیرجه رسول نیدن اخص اولدی زیرا بی مع الکتاب الیه تنقید اولنم * هزاران * آخرینه الف و تون الحاقیه هزارک جعیدر کاسبق فی قواعد المقنعه هزار یک دیو اون طقوزنجی قطعدهک بیت اولنده کلور صلوات جمع صلواتر بو مقامده مراد عموم مجاز طریقیسه تعظیم و نکیریم و تشریفدر چونکه اللهدن رحمت و ملائکه دن استغفار و مؤمنلردن دعا بالجمعه ائله راجعدر شاعر بیت صلوات آمدست بر سر کل عند لب * دزحرکات آمده است شاخک شاه هفرم

که اودر افصح ارباب لغات

بوینده دخی برای براعت استهلال انا افصح من تکلم بالضاد یدانی من قریش حدیثنده تلیم وارد چونکه که ادات ر بطدیو اوچله کیدی * افصح اسم تفضیل عریدر مصدری اولان فصاحت لغتده احق سوزلورک و روشن کلاملورک اصطلاحده تناقر حروفدن و غرایندن و مخالفت قیاسدن و تعقید لفظی و تعقید معنوی بدن کله مک و کلامک سلا متیدر بو تقدیرجه فصاحت تغلیبایش فنه محتاجدر چونکه تناقرک کذیل طبعدره غرایتک کفلی لغتدر و مخالفت قیاسک کفلی صرفدر و تعقید لفظییک کفلی نحو در و تعقید معنوییک کفلی بیاند * ارباب * جمع ریدر اصحاب معنایه چونکه رب عریده سکر معنایه در اول بمعنی مالک و صاحب تانی بمعنی مربی یعنی بسیجی معنایه ثالث بمعنی مصلح رابع بمعنی مدبر خامس بمعنی پادشاه سادس بمعنی کفند او و زبر سابع بمعنی افتندی نامن اسماء حسنا دن بر اسمدر لکن بو سکرنجی معنی مربی بسیجی معنایه اولدیغی حبیه در بعضیلر شویله فرق ایدرلر که لفظرب اضافتسر الله تعالییک غیرینه اطلاق اولنما زانجی حق تعالییه اطلاق اولنور

فاما اضافه على العموم اطلاق اول نور مثلاً رب العالمين ورب المال ورب الدين
 كى * غات * لامك ضربه لغتك جعده لغت لغته نقطه دبر اصطلاحه
 ما يعبر كل قوم عن اغراضهم مفهومه دبر بومقامه لغات من مراد انواع لغت
 هر يدر چو نه لسان عرب يدى لغت اوزره مشوعده ۱ حجاز ۲ يمن
 ۳ هوازن ۴ ثقف ۵ طى ۶ بنى نعيم ۷ عقیل تنگ حديث شریفه
 ازل القرآن على سبعة احرف كلها شاف كاف وارد اولشدر بومقاصيل معلوم
 اولدیه رسول کبریا علیه افضل التحايا حضرت تارینک تا افصح من تکلم بالضاد
 یداقی من قریش حدیثه اشارت صریحه در همدخی جاز در نه لغات کن مراد
 عامه لغات اوله که اصول یدیدر فروعی چوقدر کاسبق فی شرح بیت صور السعدون
 * نطقه در وحی خداوند علیم *

بونده دخی برای راعت استهلال حق تعالی تک وما ينطق عن الهوى ان هو الا
 وحی بوحی نصنه تلج وارد چونکه * نطق * بیانی بیت زابعك شرحه
 یکدی * وحی * فتمله اشارت ورسالت و کتابت و الهام و کلام خفی معنایه
 لکن عرفه خاصه حق تعالی تک انبیا عظامه اعلامه دبر * خداوند
 بمعنی صاحب ورب دیو قرقر طغوزنجی قطعه تک بیت نابنده کاور
 لکن بومقامه مراد حق تعالی در * علیم * بمعنی علام کاسبق آنفا
 * نه کهر در او صکریم بن کریم *

بومصر اعده کنت نبیا و آدم بین الماء والطين حدیثه اشارت همدخی اناسید
 ولد آدم ولا فخر حدیثه ایما وارد چونکه * کهر * کاف فارسیه تک ضمی
 وهاتک فتمی ورا ایله معربى جوهر اولان کو هر دن محققدر واک معالیه
 مترادفدر حکیم خاقانی بیت من زه نخل کهر را بمن آرید و مرا * کهر آن
 کهر نخل بیر بازدهید * چونکه کوهر شول نسیه دبر که خلقت و طینت
 کند و اوزرینه خلقتش اوله حتی اصل و زاده معنایه کلدیکی دخی بوندن در
 مثلا کوهر پاک دبر اصل پاک معنایه حکیم انوری بیت ای بکوهر تا ادم
 پادشاه * در پناه اعتقاد رمالک * شاعر ترکی بیت گروه انبیا تسبیح در کی
 سر آمد در * او تسبیح امامه کوهر ذات محمد در * همان بواجلندن حقیقت
 محمدیه جمیع مخلوقات اصل و اقدی اولدیی حسیله اکا صوفیه تعین
 اول و حکما عقل اول دیدیلر نظم شعر بر دخی کهر دیو تعبیر میوردی ایسته
 بوجهندن کنت نبیا و آدم بین الماء والطين حدیثه اشارت وارد در فقه دره

همدخی

همدخی جوهریان اصطلاحه فیتلو طاشه و انجویه جوهر دبرل و حکما
 اصطلاحه و متکلمین لسانیه قائم بذاته اولنه جوهر دبرل تنگم قائم بذاته
 اولیه عرض دید کازی کی شوقیدر که جوهر حکما عندنده بشدر ۱ هیولا
 ۲ صورت ۳ جنم ۴ عقل ۵ نفس متکلمین عندنده ایکیدر بری جوهر فرد
 بری جسم تفصیلی مشبعاً علم حکمته و علم کلامه در فارجمع البها کریم
 بوزن فعل ابودات معنایه حق تعالیه دخی اطلاق اولنور اکن بومقامه
 ابودات معنایه نظم الفرائد مسطاسی صوبه دی حیم ابوکشی در کریم
 او کسوزه دبرل بنیم داهید اولو بلا * این * همزه تک کسر یله اوغل معنایه در
 فارسیده فرزند کی حاصلی کریم این کریم عریق و اصل کشی زاده معنایه
 حقیقت عرفیه اولشدر اصلنده حضرت فخر کائنات علیه افضل التحیات
 محسنات معنویه دن صنعت اطراد اوزره الکریم بن الکریم بن الکریم
بن الکریم یوسف بن یعقوب بن اسحق بن ابراهیم حدیثه مأخوذ در
 همان بواجلندن علین منزله سنده اولغیه این کلمه سنده بومقامه همزه
 خطدن دخی حذف اولندی تنبیه این کلمه سی علین دنده واقع اولسه
 فارسیده کلا حذفی جاز در مثلاً حجاج یوسف کی اصلی حجاج بن یوسف ابیدی
 فاما که عریسده فقط همزه سی لفظاً اسقاط اولنور لکن بودخی صفت
 اولیه مشروطدر چونکه خبر اولسه خطدن اسقاط اولنور تنگم
 حق تعالی تک وقالت اليهود عزیر بن الله کلامه اولدیی کی
 همدخی بویتده نطق و وحی و علیم و کریم و این عریلدر فارسیده و ترکیده
 دخی مستعملدر و تدقی اولسه هر رنده راعت استهلال دخی وارد فافهم

عالمیه سبب رختدر

بومصر اع فی الجمله راعت استهلال ایچون حق جل و علاک و ما رملک
 الارحده للعالمین نصنه تلج و اشارتدر چونکه لغت و لسان دخی
 حضرت رسول ثقلین و خواجه کونین سله سنده بر نعمت عظمادر * زیرا
 عالمین ماسوا لله معنایه اولان عالمک جعده تنگم حق تعالی الحمد لله
 رب العالمین یوررنکته عالمین عریسده کی فارسیده و ترکیده دخی جمع عری
 اداتیه مستعملدر یعنی جمع فارسی اداتیه زبازد کلددر مکرر کما به ایچون اوله
 سبب معنی باعث و بادی و علم عروصده اول متحرک تابعی ساکن اینی حرفه
 سبب خفیف و اینی متحرک حرفه سبب ثقیل دبرل لکن بومورنده لغته سبب

معنی جبل یعنی ایب معانسته اولد یعنی حبیله دیوهر و صیبن تضریح
ابتدیل و علم اصولده احکام وضعیه بشدر برینه سبب دیورل تنکم ساژلینه
علت و رکن و شرط و علامت دیدکری کی تفصیلی کتب اصولده مشروحدر
رجت * معنی میلان قلب که شفقت و عطوفت کی لکن حق تعالی به مضاف
اولنجیه غایبی مقصود اولور زیرا حق تعالی حدوث و امکاندن مزهدر
انسان و جنه نه بیولک نمنددر *

انس * همزه نك كسریه معنی انسان و بی آدم * جن * جیمك كسریه
اولاد جاندر که چشم بی آمدن پنهان و مستور در نكنه از باب وقوف جیم
و نون ماده لری معالزنده ستر لازم دیو حکم ایلدیلر تنکم جنت یعنی بهشت
جنین یعنی ولد در رحم مادر جنه یعنی سیر یعنی فلقان جنون یعنی شیدایی
بونلرده فی الجمله ستر موجوددر * نعمت * ضد تقیت تنبیه بومصر اعده
حق تعالی نك سورة رجاء بلعشر الجن والانس قوله همدخی
منفرد لکم ایها الثقلان فای آلا ربکم انکذبان قوله وسورة جنه
قل اوحی الی انه استمع نقر من الجن قوله اشارت وارد و بونفرد برجه براءت
استهلال دخی ممکندر همدخی بویستک الفاظی عریضه در انشالده دخی شایعارد
نازل اولدی اکا قرآن جلیل *

بومصر اعده دخی برای براءت استهلال حق تعالی نك تبارک الذی
زل الفرقان همدخی و نزل من القرآن ما هو شعاع و رجه قوله تلخیص
واشارت وارد چونکه * نازل * بوزن قاعل مصدري زولدر * قرآن
بوزن غفران معنی جمع و بمعنی تلاوت تنکم حق تعالی ان علینا جسد و قرآنه
یورر * و لکن بومقامده مرآد کتب منزله افضل * اولان فرقان
مبین معناسیدر * جلیل * بوزن قعیل معنی عظیم و فخم که
قطعه اولانک بیت اولنده کلن بزرک معناسنه در *

که ایدر شانه عالم نیجیل
بومصر اعده دخی برای براءت استهلال حق تعالی نك انما نحن زلنا الذکر
وانا له حافظون قوله تلخیص و اشارت وارد چونکه شان قرآنه عالمک نیجیل
انما نحن قرآن عظیم الشانک علی مرور الدهور و مرور الشهور الی یوم النشور
بقاسیله اولور زیرا * شان * آنفا یکدی * عالم * لامک قحیله آنفا یکدی
عالمک مغریدر که مخلوقات هر ری معناسنه بوندن بشقه عالم مجلس

صفا و مجلس حضور معناسنه کلور مثلاً شراب مجلسنه عالم آب دیورل
شو قدر که اکثری عالم مجلس معناسنه اولنجیه میده مضاف اولور ابو المعانی
بیت رفته بودیم نیم شب در عالم خواب و خیال * آمدان مهر و کردم
عالم آب تا مهر نیجیل بوزن قعیل معنی عظیم و فخم بویتنده
اولان الفاظ هر یه در فارسیده رکبده دخی شایعارد

* کرجه کم شعر دکلدراو کلام *

بومصر اعده دخی برای براءت استهلال حق تعالی نك وما علمناه الشعر
وما یبشیر له قوله تلخیص و اشارت وارد چونکه * شعر * صرفده کلام
بوزن مقصوده ذلک معنی بحین معناسنه و لغتده علم و شعور معناسنه تنکم ناظم
شعر بر سخن قافیه سنده بر قصیده سنده بیورر بیت شعر ایله علمی مرادف یلور
از باب شعور * بریندر شاعر نادانله دانای سخن * لکن بومقامده مراد معنای
عرفیدر لغوی ال و برمن * کلام * ایکی نوعده هری نفسی و بری لفظیدر لکن
کلام لفظی کلام نفسی نك دلیل و ترجایدر شاعر عربی بیت ان الکلام
افی القواد و انما * جعل اللسان علی الفؤاد دایلا * شو قدر که قرآن
عظیم الشانه نظر ایله کلام لفظی حادث و کلام نفسی قدیمدر بومصیری بیت
آیت حق من الرحمن محدثه * قدیمه صفة الموصوف بالقدم * چونکه
کلام نفسی حق تعالی دن بلا صوت و لا حرف صادر اولور بومقامک حلی
دائرة من شرحنده مشروحدر فارجمع الیه سؤال قرآن عظیم الشانه
و حدیث فخم العوائد علم عروضک هر بحر دن بلکه هر بحر بندن وارد
و واقع اولشدر مثلاً بحر جزدن کلام قدیمه دایله علیهم ظلالها و ذلات
قطوفها تذلیل و حدیث شریفده انالشی لا کذب انان عبد المطلب
همدخی هل انت الا اصبع دیمت و فی سبیل الله مانعت واقع و وارد اولشدر
مذکوره متاقی دکی جواب بر قاج درلو ممکندر اولاشدرده شعر ته قصد
لازمدر قرآن عظیمده و حدیث فخمده ایسه شعر ته قصد مسلم دکلدرا نایا
شمره معنی اولو قرآن شریفده و حدیث منیفده ایسه قافیه معتبره دکلدرا غایبه
ما فی الیاب قرآن عظیمده و حدیث شریفده اولنه ارجوزه دیورل چونکه شعرک
مقابل و قسیمی اولان نثر اوج فسمدر اول نثر مرر چیز که بوزن اتمام معنی
دکادر مثلاً مذکور کی نای نثر مسجع که معنی اتمام بوزن دکل دیباچه رده
اسجاع و فواصل کی ثالث نثر عاری که نه بوزن و نه معنی مثلاً انشاء محاورانه

اولان کلمات کی شوق در که قرآن عظیم و حدیث فنیجه تا دبانثر اطلاق
اولما از اعتراض حدیثین مذکور بنده قافیه بوقید دفع قافیه ک تعریفی انزه
ضادق دکل قبعه التسلیم حدیث اول رجز خسته و کدر و حدیث ثانی رجز
مشطوری و ندره قدر که مسجع و مقفی صورت ناز ایستاده رجز منتهوی و رجز
مشطوری شیخ النصا عه خلیل خضر تری شعر عد ایلهدی همدخی
حدیث نائیده دمیت ناه مشاک کسری و لغت سکونیه روایت اولندی
تکم حدیث اول بائین موحدینک کسریله مروی اولدیغی کی بونقد باوزره
شمر اولمازل نالسا شعر محفل اولملو یعنی نفسه انبساط و اشتها و وریا خود
انقباض و تنفر و بر نسنه اولملو قرآن عظیم و حدیث ایستاده بویه دکلد
ایشته بو اوج جواب شعرک تعریفنده واقع اولان قیود ثلثه به کوره در رابعه
و ماعلمه الشعر نصنده اولان شعر دن مراد شعر منطبقدر یعنی صناعات
خسک رابعی اولاندر شکم ادع الی سبیل ربک بالحکمة و الموعظة الخسنة
و جادلهم بالتی هی احسن نص شریفی دخی بونی مؤید در بو جواب ابله
جواب ثالث فرقی دقفدر فتامل خامسا و ماعلمه الشعر قولنک معناسی
قالا دیمک اوله شکم عربی مبین قولنه فسطاس و طور و امثالیه سنوال
قالا جوا بیه بحاج اولدیغی کی حتی امام شافعی رجة الله علیه
یت و لولا الشعر بالعلماء یذری * لکن الیوم اشعر من لیس
یورمش ایکن نهجه نظماری وارد لکن اکثر و اغلب
* حال اولما مغله منافات اولدی تفتن فتح الله علیک *

* نظم شاعره نه ممکن اونظام *

بو مضراغه دخی رای راعت استهلال حق تعالی نک وان کتم فی رب
مماز لنا علی هدانا فاقا تو اسوره من مثله قوائمه نظم و اشارت وارد چونکه
نظم * لغتده اینجود زمکه دیرل عرف و اصطلاحه فصیح و بلیغ اولان
کلمات بر فواصله و الفاظ را شجاعة دیرل شکم خطبا الا ان احسن الکلام
و ابلغ النظام عنوائیه قرآن عظیم الشانی مدح ایدرل حتی نظم قدیم
لفظی قرآن عظیمک اعلام غالبه سندن اولشد چونکه نظم اطلاق
اولنور اما ناد بالفظ اطلاق اولماز * شاعر * معنی کوبنده شعر
ممکن * معنی جاز که واجب و ممنوع ضدی و قیدر کتب منطوقه
موجهات بحثده و علم کلامده قدم و حدوث بحثده و علم حکمتده

امور عامه بحثنده مشعبا مفصلدر * نظام * نظمک جمیدر
آنفا کجیدی بویتده شعر و کلام و نظم و شاعرو ممکن
و نظام فی الاصل مرسلدر بالثقل انشالده مستعملدر

* فهم ایدوب مرتبه اعجازین *

فهم * معنی دانش و ادراک * مرتبه * معنی منزلت * اعجاز * بوزن افعال
ماجر فلق معناسنه تعبیر کی لکن انبیا علیهم السلام بعد النبوة بدرنده
ظاهر اولان اشباه خارقیه مجرزه دیو اصطلاح اولشد در تعیل باندن مجرزه
دبتر شکم قبل النبوة اولنه ارهاص دینوبده تعیلدن مرهص دینوبکی کی
* ایستدوب هدهده اوازین *

هدهده * بوزن فعله یا خود بوزن فعله معنی توجه الطیر و معنی التحریک
و معنی السوال مثلا هدهده الحمام اذا صاح الحمام و هدهدت المرأة ابنها
اذا حرکته دیرل * آواز * همزه نک و واک مدگر بیه ایکی معنایه در اول معنی
صوت و صدا شیخ سعیدی بیت عاشقان کشتگان معشوقند * بربنایدز کشتگان
آواز * نانی فرهنک جهانگیریه مشهور اولمق معناسنه بویتده دخی راعت
استهلال وارد در کالایغی * ابیکم اولدی فصحاى عدنان *

ایکم * بوزن فعل صفت مشبهه عربیه در نادن دلسوز طوغان لال معناسنه
لیکن اخرس بوندن اعدر * فصحا * جمع فصیحدر فصاحتک بیاتی بیت عشر
شرحنده کجیدی * عدنان * بوزن عطشان اجدادر سولدن بر ذاک اسمیدر که
اکامتهی اولنجه سلسله نسب متفق علیهدر و اولاد عدناندن بی شمار فصحا
و بلغا کلدیکندن اکثری فصاحت و بلاغت اکا اضافله استمال اولنور

* قادی حیران بلغای قطران *

حیران * معلوم * بلغا * جمع بلیغدر که فصاحتده معتبر اولان قیود بلاغتده
بامرها معتبردر و کفیلاری دخی کفیلار بدر لکن بیانیه لنده ایکی جهندن فرقی
اولنور اول بلاغتده مقتضای حاله مطابقت شرط معتبردر فصاحتده دکلد
نایا کلام ایکسبیلده موصوف اولور اما کله بلاغتده موصوف اولماز فائده
بلاغت و فصاحتک ماهیتری و موقوف علیه اولان علم لرغت عربیه ده بشقه
بشقه مشروح و مفصلدر در السنه سارده بیانندن انکله اکفا اولندی چونکه
برکسنه که علوم عربیده بهره ورا واده هرلسانده تصرف کند و به آسان
واهن اولور حتی فقیر فارسی بر فردین تعلم و نلذ ایدم همان عنایت از لیه

و مشیت لم یزلیه یوفیر برتقصیری ساده فارسی دکل نیجه علومه تعلیم
مظهر هم الانسان عالم یعم ایلادی محمد اتم خد اتم جدا * فحطان * بوزن
عدنان رسول کبریا علیه افضل التحیات اجداد فخر آمدن بذات عالیقدرک
نام سامیه بدین حتی طرسوسی مرحوم اول من تکلم بالعربیة یعرب بن فحطان
بیور مشدر بوینده دخی راعت استهلال وارد کانه بوینده بیضاوی رجه الله
علیهک و افهم من تصدی اعارضته من فصحاء عدنان و بلغاء فحطان
بیور دینه دخی نام و اشاعت وارد نشکم بوکلن بیت آید دخی نام و اشارت

اولند بخی کی * ایلدی مد عباتی ملزم *

مدعیان * قاعده فارسیه اوزره اخره الف و نون الحاقیه جمع مدعیدر *
ملزم افعالدن اسم مفعول هر یدره صدری الزام لغتده برنسنه بی لازم قلی
معناسته فاما که اصطلاح اها مناظره ده معالک سائل اسکا ننه الزام دیر
نشکم سائلک معطلی اسکا ننه اتمام دیدکری کی نامه الفقیر در منظومه
آداب بیت اذا استذل معطل فالزام * وسائل فهو افحام قاهدان

* جمله سی عجز ایله اولمش مفهم *

جمله * بیت ثانی شرحنده کجدی * عجز معلوم * مفهم * افعالدن اسم
مفعول هر یدر بیانی آنفا کجدی کانه بوینده حضرتک مرحومک بیت
واعظم آلاهی قرآن لما عجزوا عن سورة منه مع صرف لاهسان
قولک روشنده کندی چونکه حق تعالیک بالارض ابلی مائک و یاسماء
افلاهی جمع عالمیان نظیره دن عاجز قالدیلر همدخی و لکم فی القصاص حیوة
قولنه نظیره القتل انی للقتل دیدیلر بعدد وجوه کثردن کلامزده نقصان
کور دیلر همدخی سورة فارعه به نظیره القیل ما القیل و ما ادیرک ما القیل لها
ذنب قصیر و خرطوم طویل دیوب فبعد التفكير فیه الذی کفر مضمونی حتی
حسبوا نهم مھر و النحیر اقره سته مظهر و مامدی اولدیلر فتعالی الله
عما یقول الظالمون علوا کیرا تنبیه اشته بو اوج یتده واقع اولان الفاظ
اصطلاحیه بامرها هر یده در وفار سیده استعمالری شایعدر الایواز
لفظی فارسیدر بوند نصکره فخر کاشات علیه افضل التحیات حضرت تریک
اذا صلیم فعموا حدیثه امثال ایچون سور

* اولسون اصحابه صد کونه سلام *

اصحاب * جمع صاحب در صحابیده اصحاب اولان معنی سلطان انبیا علیه

التحایا

التحایا حضرت تریکی کوروب ورؤیتی حالنده مؤمن او اوب و ایماننده نایت اوله
ولو برحظه اولور سده * صد * بوز دیوان طغوزنجی قطعه مک بیت زاینده
کلور * کونه * رتک دیو قرق برنجی قطعه مک بیت خامسینده کلور لکن
بومقاعده دراو معناسته * سلام * معلوم تنبیه صلونی و هزاران لفظی رسول
اکرمه تخصیص و سلامی و صد لفظی اصحابه تخصیص ایتده نکتده وارد
فافهم * که آنک هر ر بسی اهل کلام *

اهل معروف * کلام * اوچنجی یتده کجدی بو یتلرده دخی راعت استهلال
اولد یقندن بشقه راعت استهلاله کمال مراعات ایچون بومصر اعی مقام
اجالده اعتبار ایدوب بعده مقام تفصیلده بعض مقامه مناسب اصحاب کرین
رضوان الله علیهم اجمعین حضرت تریکی تخصیص بالذکر ایله بیور فله دره

* بری از جمله جناب حسان *

جمله * ابیکجی یتده کجدی * جناب * معنی ذات حسان بوزن هلام شعراء
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اعلاسی حسان بن ثابت که فصاحتده ضرب
مثل اولشدر همدخی حقننده سلطان انبیا علیه افضل التحایا حضرت تریکی
چوق مدح بیور دقیری ایچون اکثر شعر ادخی مدح ایدرلر از جمله ناظم نحر ردز
قصیده سخن بیت شاعر اولدر که آنک قلبه حسان کی فخره روح الامین ایله

القلم سخن * نظمینی عالم ایدر استحسان *

نظم * بو یتدن بش بیت یوقروده کجدی * عالم * بوندن الی بیت یوقروده
کجدی استحسان * وزن استفعال کرچه فقها قیاس خنی به استحسان دیدیلر
لکن بومقاعده مراد معنای لغویدر نکتده یتده لفظ حسانی و لفظ استحسانی
جوده سباق جناس صنعت بدیعه وارد نشکم ناظم نحر برک اکثری اشعارنده
غادی بو طرز اوزره در مثلاً طنامه نام قصیده سنده دیوبت عجبی اقتباس
نور ایدر سه انوری بندن * بخور افروز اولور سم بحر طبعمله دورله

* بری هم کعب بلاغتیرا *

هم * ادات عطف دیو ادوات مرکبه ده کجدی کعب بوزن فلس اصحاب
کر آمدن بر شاعر ذی شاک اسمیدر که کعب بن زهیر دیوشهر تشعار
بر شاعر آتش زباند حتی مات سعاد قصیده سنی حضور رسول الله
عن ظهر القلب انشا و انشاد ایلوب ناکه بیت ان الرسول لسيف بستانیه
مهند من سیوف الهند مسلول * بیور نیجه قل من سیوف الله دیو نطق همایون

بیوردی بودمده کعب تکرار اید نجه مبارک ارقه سندن زده سین جقروب کعبه
الباس ایلدی اولوقندن برولمکدن ملوک انتقال ایدرک کلوب انجانی التیوز
الی الی حدودنده خزینه عباسیه لشکر هلاک و ضایع ایلدی فاما که حالا
دولت علیه مرده اولان خرقه شریفه بشقه سیدر * بلاغیر اوصاف ترکیبدر
بلاغت طونادیمی معاسنه زرا بلاغت آنفا کجدی * پیرا * فرقیجی قطعه مک
بیت خامسده کلن یراستن لفظندن امر حاضر باخود اسم فاعل محققدر

* کعب بین الفصحاک اعلا *

کعب یریدر طویق معاسنه ده کلور بو تقدیرچه بو مقامده ایهام مرشح دخی
واردر * بین * معروف فصحا آنفا کجدی اعلا اسم تفضیل یریدر آخرتده کی
الف قافیه به رعایت انجمن اوله باخود فوائده مقدمه ده کجک تفصیله مبنی اوله

* جمله سی اهل حدیث و تفسیر *

جمله * ایلکجی یتده کجدی * اهل * آنفا کجدی * حدیث * کلام رسولدر
سنت و غیره و ارایله فرق لری اصول فقهد و اصول حدیثه مشر و حدیث
تفسیر * تقدیر که لغتده تبیین و تشریح معناسنه ایسه ده
قرآن عظیم الشانک معناسنی بیاند * حقیقت صرفیه اوامشدر

* علم و عرفان بی مثل و نظیر *

علم * کونا کون تعریفله معروفدر و تفصیلی علم کلامده مشر و حدیث * عرفان علم
ایله مترادف دیوان سینا شفا سنده اشعار ایدر فاما که گاهی طقوز جهندن
یئرلرند فرق ایدر اولو علم ادراک مرکبات معناسنه عرفان ادراک بسایط
معناسنه ثابیا علم ادراک کلیات عرفان ادراک جزئیات ثابیا علم تصدیق عرفان
تصور رابع عرفان بعد الجمل اولان ادراک خاصنا عرفان میانه لینه عدم
توسط ایدن ایکی ادراک اخیر نه دیرل ایشته بورایع ایله خامسده اولان قیدل
علمده معتبر دکلدر همان بواجلندن حق تعالی به عالم دینور عارف دینر سادس
علم طریق صعب اولان عرفان طریق سهل اولان سابعا علم کندنده اختلاف
چوقی اولان عرفان اختلاف آزا اولان ثابیا علم دلیل لمی ایله حاصل اولان
عرفان دلیل اتی ایله حاصل اولان ثابعا عرفان طریق ریاضت ایله علی سبیل
المشاهده اوله علمده بوقید بوقدر همان بواجلندن ارباب ریاضته عارفین
دینور * بی * ادات فی دیو ادوات مرکبه ده کجدی مثل * و نظیر * معروفدر

* او رم کیم اولیق روز جزا *

روز جزا یعنی یوم الجزا یعنی یوم قیامت چونکه روز کون دیو ایلکجی قطعه مک
بیت سابنده کلور * جزا * معروف * اوله لروهی زاره شفا *

وهی * ناظم نحر رک مخلصیدر اسم شریفی محمد بن راشد بن محمد افندی که مووی
ایله جدا اولان محمد افندی اشیاء نظارک فن اولنی شرح واسمعی توفیق الاله
فی شرح الاشیاء دیو وضع انجمندر در مدخی زماننده مفتی مدینه مرعش ایدی
مرحوم ساجقلی زاده ایله همجوار وهم عصر ایدی جالانسیلرند مدینه
مرعشده مفتی اولور دانیلر واردر فاما که ناظم نحر رک بقدر که مولدی مرعش
ایسه ده آستانه علیه عثمانیه ده وطن ایلدی حالا جابنده در اطلال الله تعالی عمره
اعوذ بالله و ماتدری نفس بای ارض توت منط و قیحه مرقد سعادت لری حق تعالی
یلور * زار * ایلکجی دیو یکری رمخی قطعه مک بیت خامسده کلور ناظم
نحر رکندوسنی زار ایله توصیف ایلدی بو خسه مخلصده داخل دکلدر * شفا
جمع شفعدر نکسته ناظم نحر رک کندولرینه * وهی دیو تسبیح سنده شویله
بیوردر که بلاد عثمانیه قضا تندن قاضی حلب الشهباء یعنی به اشعر الشعر اهرنیه
کوکب شعر اوهی افندی حلب قاضیسی ایکن ناظم نحر رک پدیری راشد افندی
کنخدا سی و نایبی امش و ائشاده مشارالیه وهی افندیکن بر محمد و ملری و اربامش
بقضاء الله تعالی وفات انمش بو هنگامده بعنایه الله تعالی ناظم نحر رک پیام
ولادیلری رسید و سمع وهی اولجه وهی افندی بیور دیر که راشد افندی
بنم راز وقت دخی اظهار زمانده بایدار اولسون اوزلوکک اسمی بنم مخلصیه
بنام ایله دیو التماسلرینه بناء وهی دیو تخلص اولمش دیو بیوردر

* بعد ذابسط مقال ایلده لم *

عادت مصنفین بعد الخطبه اما بعد دیو فصل خطاب ایلدگری کی ناظم
نحر بدخی * بعد ذاب * دیو بیوردی چونکه بعد ذاب بوند نصکره معناسنه
فی الاصل یریدر بعد صکره معناسنه ذالسم اشارت یریدر
بسط مقال ترکیب اضافی یریدر سوز دوشه مک معناسنه در

* سبب نظمیه نه در سوبله لم *

معنی * سبب * و * نظم * آنفا کجدی * چونکه بو عدد ضمه فاحقر
چونکه فاحق ادات علت دیو ادوات مرکبه ده کجدی * عید * یعنی
یتده یعنی قول * ضعف * معروف * احقر * اسم تفضیل یریدر

* ایلدی ابراهه سفار تله سفر *

ایران عجم دیو یگرمی او چنگی قطعه نیک بیت اخبرنده کلور سفارت
 یوزن زهادت ایلچیلک معنایسته عریسدر * سفر * معروف چونکه
 ناظم نجر بر دولت علیه عثمانیه طرفندن یک یوز طقسان حدودنده
 عنوان واحشایله شاه ایران کریم خان طرفنه ایلچی اولوب کشیدر
 شکم طنانه نام قصیده سنی اول زمان انشاد ایلشدر

*** ایلوب دور روان اصفهان ***

دور * لغتده دوران وجولان معنایسته اصطلاحده تسلسل کی برامز
 محاله دیر لکن بومقامده مقصود لغو یسیدر * روان * اقلیم ایرانده
 مسکنان بدی درجه طول و او توز درجه عرضده چغور سبب دیر کبری
 اولکه نیک قاعده سی و نختکا هیدر طغوز یوز طقسان برده فرهاد پاشا الوب
 عسکر قومشیدی بعده یک اون درنده شاه الوب عسکر قومشیدی بعده
 یک اون درنده شاه عباس بدلی ای محاصره ایل الوب اون ییل صکره محمد پاشا
 محاصره ایتدی لکن فتح بیسر اولدی بعده یک قرق بشده سلطان مراد خان
 واروب بدی کونده المیدی ذوقوب کلد کده شاه صفی کبرو استرداد ایتدی
 حال سرخ سریدنده بر محصولد ارمکنددر بوندن بشقه روانک بش معنای
 دخی وار در قطعه رابعه نیک بیت خامسی متن و شرحنده کلور * صفهان
 صادق کسریله در اصلی همزه نیک کسریله اصفهان ایدی مسکنان بش
 درجه طول و او توز اوج بچوق درجه عرضده اطاق طاغیر اراستنده آب
 وهواسی خوب وحشرات موزیه سی اقل ومبوه سی وغداسی رخیص بر شهر
 عظیم و بندر قدیم که قدیم الایامدن بر نختکا ایراندر اگاهالی ایران میانه رنده
 اصفهان نصف جهان دیو تعبیر ایدر لکنم ناظم نجر بر طنانه نام
 قصیده سنده یوزر بیت ششایول بجه عالمندن عبارت بشقه عالمدر
 عجم نصف جهان تعبیر ایدر کرچه صفهان * و فی الاصل اکاسره
 بادشاهلر نیک عسکر نیک مجی ایدی بواجلدن اسپاهان دیرل دی صکره
 تعریب اولوب قاعده تعریب اوزره بیه فارسید فایه وسین صاده ابدال اولوب
 اصفهان دیدیلر چونکه اسپاه معنی عسکر شکم مخفی سپاه لشکر دیو
 یگرمی ایکنجی قطعه نیک بیت خامسده کلور همدخی اصفهان بیاو
 کله نیک نظم و نثرده همزه سی حذف اولنور دیو فوائد مفیده کدی

*** چوق مقاماتی قیلیم سیران ***

*** مقامات * جمع مقامدر * سیران * معنی غاشا ***

*** ناهانوند وعراقه کندم ***

ناهانوند * نون اولانک قصبه اقلیم ایرانده سکسان اوج بچوق درجه طول
 و او توز بش بچوق درجه عرضده هواسی خوب صوری کوه الوند دن کلور
 برشته اوزره واقع بر شهر و سطر که حضرت عمر رضی الله عنه زمانشده
 یاسارینه الجبل الجبل وقعه سی بونده اولمشدر اسحاق زنجانی بیت عمر یاسارینه
 دیو یوردی * مدینه مدن ناهانوند طوبردی * نهاده الادب صاحبی بونده
 بر حجر یازر که غائب و آبق و ساری حالی نیک مراد ایدن واروب التنده او یور
 حال نه ایسه رو یاسنده کورر همدخی مختصر معجم صاحبی بونهانونده قصب
 الذریه اولور طشره چقد فیه رایحه و رمز نه زمانکه ناهانوند عقبه سنی
 یکد کده قوقه یاشلر دیو یازر بعضیلر ناهانوند نوح آوند معرفی دیدیلر
 عراق * عینک کسریله لغتده کثیر الشجر معنایسته اما بالنقل بغداد
 اولکه سنه علم اولمشدر و بالبحاوره ایراندن اولسکه مزبوره
 متصل بخلره دخی عراق دیرل حتی عراق عرب وعراق عجم دیو
 * فرق ایدرلر بعضیلر عراق بومقامده معرب ایران دیدیلر *

*** هب اصول ایل غاشا ایتدم ***

اصول * اصلک جمعیدر اصل لغتده مایتنی علیه الشی معنایسته اصطلاحده
 الی معنایه اطلاق اولنور اول معنی راجع ثانی معنی حقیقت مقابلی بحجاز
 ثالث مستصحب نیکم تعارض الاصل والطاری دیرل رابع معنی دلیل
 نیکم الاصل فی المسئله الکتاب والسنة دیرل خامس معنی قاعده کلبه
 نیکم لناصل دیرل سادس علم موسیقیدن اون ایکی مقامک هر برینه اصل دیرل
 اشته مفرد اوله رق بومقامده مستعملدر همدخی بومقالده جمعی اصول
 کلور قاتما که جمع اوله رق علم اصول فقه اصول و علم اصول حدیث اصول
 و علم موسیقی به اصول و علم کلامه اصول دیرل حاصلی بودرت علمه بشقه
 بشقه وضعله اصول علم اولمشدر لکن بومقامده مراد معنای لغوی یسیدر
 فلا تغفل * غاشا * معروف بشاهریست شود کرو صلات یکشنبه ندانم
 غاشا کنم می خورم راز کیم نکته یوایی بینده او آخر دیساجه ده
 و عید یوردی اوزره مراعات نظیر صنعتی انواحدن ابهام تناس
 نوعی وارد چونکه اصفهان و ناهانوند وعراق هر برری علم موسیقیدن

بر مقامك اسبیدر همدخی مقامات و اصول جمع صیفه می اوزره
هم موسیقینك اسبیدر انوری بیت غزلکهای خود همی خواندن * در نهاوند
وراهوی و عراق * قالدیکه مراعات نظیرك تعریفی او آخر دیب اجده کلور
* عزم ایدوب تابد یار شیراز *

عزم * معروف * تابد یار * بونده لفظا بمعنی الی دیار او آمده می بامو حده اتی مؤکد
دیو ادوات بسیطه ده یکدی * دیار * معروف * شیراز * سکسان سکز یحیی
درجه طول و اتوز اوج درجه عزمده پای تخت فارس بر شهر عظیم و بندر
قدیمدر که مقدما غایت معمور ایدی صکره خراب اولمش لکن ناظم تحریرك
سفارتله کندیکی اشاده شاه نو ظهور زند کریم خان بر مقدار تعمیر ایش ایش
تمهید بو شهر از قدیم الانام نیمه خول فضلائك مسقط رأسی و مأنس نفسی
و خوابگاه سعادت و تریبه کاه ملاحی اولوب ناظم تحریر دخی همچنین
اولدینی حبیبله حافظ شیرازی بی تخصیص بالذکر ایدوب بیور

* خواجه حافظ ابیله اولدم همران *

زیرا خواجه حافظ مولدا و مدقا شیراز بدر تنکم او اخر اصطلاحده شیرازده
مدفوندر دیو نصریح ایدر * خواجه * بو مقامده استاد معناسند در تنکم خواجه
استاد دیو سکز نیمه قطعك سکز نیمه بیتده کلور چونکه عادت ارباب ادب
شعراء سالفه و ادباء سابقه ك ذکر لنده برای تعظیم هر شاعر ادیبك اسمنه بر شعر
تعظیم کله ضم ایدر کانه اول کله اسمك بر جزئی اولور مثلاً حکیم فردوسی
و استاد لطفی و مولانا جامی و خواجه حافظ کیم همران یعنی سرداش
شاعر بیت دومرد پاک طبع بودست دمساز * یک دیگر همه احوال همران

* شعرا سی به صحبت ایدرک *

شعرا * جمع شاعر در * صحبت * الفت معناسند در

* شعرا و انشا روشن کیده رک *

شعر * بیانی بیت ثالث عشر شرحده یکدی * انشا * عن ظهر القلب
کلمات منتظمه مضطلمه سوزیک معناسند ذاتنده آخرنده همزه ایله افعال
بابنك مصدر در یومثلو آخرده واقع اولان همزه بی ارباب انشا و اصحاب
شعر اکثری حذف ایدر ل مکر بر شیشه مضاف اوله فاحفظ فانه یتفک کبرا
* روشن * رائك فحیهله بمعنی عادت و آیین همدخی رفتن امر حاضر بنظر
آخرینه ماقبل مکسور شین میوه الحاقیله یورش معناسه اسم مصدر

کشف

* کشف و حل انشیدیم نیمه لغات *

کشف * و حل * معروف و فلدر * لغات * بیانی بیت ناسع شرحده یکدی
* و ایش بزمه مکر جوق غلطات *

تنکم فرق بدینی قطعك بیت رابعده کی کیش لفظنده بیور دینی کی
غلطات جمع غلطدر * فارسی اناره مخصوص زبان *

کانه ماقبلنك علیدر * فارسی * مملکت فارسیه دیمکدر آخرنده کی یا تحته یله
نسبتدر فرهنگ شعور بد سکون و ایله مضبوطدر که فارس معرب فارس که
پارس بن ناسور بن سام بن نوح اسمیه تسمیه اولدینی منقولدر یو اقلیم فارسك
مدخته جداقه ایدر اصل فارس حقهده رسول کبر یا علیه افضل الصاها
حضرت نوری انالله اختار من بین خلقه من العرب قریشا و من مللهم فارسا
بیور میشر و میجم البلد انه بعد الناس الی الاسلام الروم ولو كان الاسلام معلقا
بالتریا لثاوه فارس حدیثی دخی مرویدر کدك که حدودی و شهرری
و عروضی و اطوالی و سائر احوالی کتب جغرافیه مسطوردر قاعده بلادی
شیراز و اصفهاندر * مخصوص معلوم زبان * دیل دیو بکری بدینی قطعك
ایکجی بیتده کلور لکن بو مقامده لغتدر اولقماده جارجه در فاحفظ

* اصطلاحاتی دخی بی پایان *

اصطلاحات * مشوی عنوانی شرحده مشایاتی کلور * بی * ادات بی دیو
ادوات مرکبه ده یکدی * پایان صولدر دیو بکر می التیمی قطعك بیتدا شرنده
کلور * بشقه در نیمه لغتدر مال * لغت * و مال معروف و فلدر

* غیری کونه اولور استعمال *

یعنی اصطلاحاتك لغتد مالی بشقه استعمالده مال بشقه تنکم ناظم تحریر
آخر تحفهده بر طویل الذیل مشویده یو قبیلدن اولان اصطلاحاتی جمع
و ترتیب ایلدی فانتظر یوتقد برجه یو بیت اولك علی اوادی فافهم

* فارس اقلیمه دوشمس شیراز *

فارس * آنفا یکدی * اقلیم * اهل جغرافیا قنده ربع سکونی بدی قسمه
تقسیم ایدر که خط استوا به منوازی اولدینی حالد ایشته انک هر قسمه اقلیم
حقیقی دیرل فاما که هر مملکتی دخی بر اقلیم اعتبار انشالر بلکه هر مملکتک
قسملر به اقلیم اطلاق انشالر ایشته یو اقلیمه اقلیم اعتباری و اقلیم حکمی
و اقلیم مجازی دیرل به حال بو مقامده مرادنا ایدر * شیراز * آنفا یکدی

اکا منسوب اوزبان ممتاز

یعنی شیراز قاعده فارس اولدیغی حبیبه لسان فرسه لسان شیرازی دیرلر تنکم
نسبتده قاعده دخی بویه در چونکه * فندوب * و * زبان * و * ممتاز

مع و قلدر * صها ببارك الفاطمی دری *

اصفهان * آنجا کدی * الفاظ * جمع لفظدر * دری * دالک فحی
وراه محدود کسریله السنه فارسیدن برنوعدر چونکه لسان عرب بدی
نوع اوزده اولدیغی کی لسان فارسینکه انواعی وارد لکن بونک انواعی
بش در اینچندن برینه دری دیرلر که اصفهان بیلرک لساندر تنکم رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه و سلم حضرتلری لسان اهل الجنة العربیة و الفارسیة
الدریة یورمشدر فاتما که دری دیو نیچون تعبیر اولندی ایشته ائده بر قاج
روایت وارد اول کایان پادشاه زاده مرحوم قل ایدر که عجم پادشاهلرینک
مشهوری بهرام کور بن اردشیر زمانده قبیله یورمشکه بنم قبولده فارسینک
افصحی سوبلنسون و دفترخانه مده فرامین و روات و مکاتب بالجملة ابلغ
فارسی اوزده نحر بر اولنسون دیوا کایشاه فارسینک افصحی دری دیرلر
فی الاصل قیویه منسوب معنایه ثانی محمد هند و شاه پنجوانی صحاحده
روایت ایدر که عجم پادشاهلرینک بهمن بن اسفندیار زمانده اطراف عالیدن
خلق کلوب قبولستنده جمع اولدیلر اما بررلرینک لسانی فهم ایلزلدی
فارسیده کونا کون لغت سوبلرلر دی چونکه هر ولایتک مخصوص لغتی
وار ایدی انجیانی بهمن امر ایدی علمای زبان فارسینک اصحی ترتیب و وضع
ایدوب دری دیو نسجه ایتدیلر یعنی قولسانی دیمک اولور ثالث اقنوم عجم
صاحبی شویله روایت ایدر که شیراز ناحیه سننده بر طایفه وارد که قونار
و کوچر فصیح و بلیغ فارسی سوبلرلر و انزلک اولدقاری مکانه دری تعبیر
ایدرلر انکیچون دری دیرلر کذا فی المجمودی رابع شرف الدین بر دینک
مشهور بویه معما سنندن که بیت زاعل بار خواهم ضد شرقی * بتازی و دری
و قلب و تصحیف * فهم اولور که نازی عربی اولجه دری مطلق فارسی اوله
فاهیم بوندن بشقه تفصیلات دخی وارد که فرهنگ شعوریده مسطوردر
بو تفصیل معلوم اولدیه ناظم نحر برک بولغظ دری حل و کشف ایلدینکی
الفاظدن اولدی یعنی تصحیف کوره اصح اولان مناسی نه کونه ایسه دری
حالا اصفهان بیلر لغتی ایش فقیر شویله فهم ایدر مکده دولت صفویه اصفهانده

نشان ایتد کد نصکره زبانلری دری اولمش اوله زبیر تبدیل زمان و تبدیل
مکان ایله تبدیل اخلاق و تبدیل عادات و تبدیل لسان بر مسئله مشهوره مسئله در

* پهلوی نیک دخی شیرازی *

پهلوی * پاه فارسیه نیک فحی و هان سکونی و لایک و و او محدود کسریله
پهلوه منسوب معنایه آخرنده کی پاه تجتیه نسبت اینچوندر بوتقدیرجه
بودخی ناظم نحر برک کشف و حل ایلدینکی الفاظدن ایش کانه پهلوی شیرازک
و نواحینک اسمی و لسانلری دیو تصحیف ایش اوله لکن معجم البلدان نام
کتابده پهلونواحی اصفهان اولدیغی مسطوردر همدخی جزء اصفهان
کتاب التیجده نصیر ع ایلدینکی عبارت بعینه بودر اعلم ان الفرس قدیم
یحیی علی خمسة السنة وهی الفهلویة ۲ و الدریة ۳ و الفارسیة ۴
و الخوزیة و الشیرازیة و الفارسیة قد تطلق علی ما یعم الكل و الفهلویة
منسوبة الی فهلو و هو اسم یقع علی خمسة بلدان ۱ اصفهان ۲ دری
۳ همدان ۴ نهاوند ۵ آذربایجان انتهی فهلو معرب پهلودر خوزیه
دیدینکی خراسان و تبریز مملکتلر بدر لکن ناظم نحر بر بویه تصحیف
ایش قاله اعلم بحقیقة الحال * شیرازی * آنجا کدی

* چون اوقلمی ایدوب کشت و گذار *

چون * ادات تعلیل دیو ادوات مرکبده کدی * اقلیم * آنجا کدی * کشت
و گذار * سیر و سیاحتده حقیقت عرفیدر چونکه کشت صیغه ماضی اوزره
اسم مصدر در مصدری کشتن دوتک دیو قطعه رابعه نیک بیت سادستنده
کلور * گذار * کاف فارسیه نیک ضمی و ذال محدود کسریله و را ایله گذاشتن
لفظندن امر صیغه سی اوزره اسم مصدر در کجک و کجک معنایه

* چوق زمان ایشیدم مکث و قرار *

زمان * وقت معنایه در لکن حکما درت قول اوزره اختلاف ایتدیلر اول
یعنی فلک اطلس ثانی یعنی حرکه فلک اطلس ثالث بمعنی مقدار فلک
اطلس رابع بمعنی مجرد موجود فاتما که متکلمین و جنودنی انکار ایدوب
همان مجرد بقدر به مجرد آخر دیو تعریف و امر اعتباری دیو جزم
و نصیر ع ایتدیلر * فاهیم * مکث * و * قرار * معلوملر در
* عبث اولیه دیو بوسفرم * عبث * بمعنی یهوده * سفر * معلوم

* قالمع عبثی ایله بر ازم *

امید * همز مک ضعیف و میم مدوده مک تحقیق و تشدید به معنی رجاء و توقع جامی
بیت الهی غنچه امید بکشای * کلی از روضه جاوید بکشای * اثر * معروف
* دامن خاطر ابلردی خطور * خاطر * و * خطور * معروف و فادر

* که ایدم سعی بلیغ موفور * لفظاری معروف و فادر
* یازم رلفت منظومه *

لغت * بیانی بیت ناسع شرحه یکدی * منظومه * نظمیدن ما خود بیانی
بیت ثالث عشر شرحه یکدی * یاد کارم اوله هر مخدومه *

یاد کار * یاه نخبه مدوده مک قحی و دالک فی الاصل سکونی و ضرورتی
کسری و کاف فارسیه مدوده مک قحی و رالیه معنی تحفه و اطروقه شانی
بیت کشته دسم شاخ کل از بسکه دارد اغشا * یاد کار باغ نومیدیت
بر سر میرتم مخدوم * لغویسی معلوم لکن برتم دولت علیه مزک کبار
زاده زنده حقیقت عرفیه اولد در فاما که ناظم نحر بر قدر که کبار د ولتدن
ایسه ده هضمنا لنفسه و استحقاق الذاته کانه کبار دن دکل صورتلو یورر

* او فیه هم ولد آگاه *

زیرا * هم * ادات عطف در مغایرت اقتضا ایدر * ولد * معروف * آگاه
خبیر دیو یگری بشنخی قطعه مک بیت خامسده کلور

* عمر مک حاصلی اطف اللهسم *

ولد منیقلر بنک نام لطیفی اطف اللهدر چونکه حدیث شریفده ان احب
اسماکم الی الله عبد الله و عبد الرحمن و ارد اولشد در حتی بو تحفه د نصکره خیره
نابی بدلی اطفیه نامیه بنام بر یاد کار ملا حسن عار دخی تنظیم و ترتیب اولشد در فله دره
* لیک نابود اندی قدری هنر *

لیک * لامک بین الفتح و الکسر اماله می و یاه نخبه مک سکونی و کاف ایله ادات
استدرا کدر لیکن اغظندن مخفقد رگاهی آخرندن کافی حذف ادوب اولنبر
واو مفتوحه ادخال ایدوبولی دخی دبر نابود * بوق دیو التبحی قطعه مک بیت
خامسده کلور * قدر * معروف * هنر * معرفت دیو اون بدیجی قطعه مک بیت
آخرنده کلور * بوغیدی فیتی در و کهر *

قیمت * معروف و قدر اینجود بو قطعه رابعه مک بیت اولنده کلور لکن بو مقامده
رانک تشدید لازمدر * کهر * بیانی دیباچه مک بیت عاشری شرحه کدی

* یکبار اولشدی آهن وزر *

یکبار * بر عیار لومعنا سنه چونکه * یک * بر دیو اون طقوزنجی قطعه مک بیت
اولنده کلور * عیار * معروف * آهن * در دیو * زر * التون دیو یگری
ایکجی قطعه مک بیت سابعده کلور * ناسره فالتشیدی نقد هنر *

ناسره * قلب افجه دیو یگری سکرنجی قطعه مک بیت رابعده کلور * نقد
معروف * هنر * آنقا یکدی نکته بو مصراعده نقد ایلده هنر میانشده و او اولماز سه
هنر استعاره مکنیه و نقد استعاره تخیلیه و ناسره ترشح نقد و تخرید
هنر اولور فاما که و او اولور سه نقد هنر استعاره مصرحه اولور فافهم

* خمس و خاریله بر ارایدی کل *

خمس * و * خار * چور چوب دیو یگری طقوزنجی قطعه مک بیت سابعده
کلور * کل * بیانی قطعه رابعه مک عنوانی شرحه کلور

* ایق التنده یا تودی سنبل *

بو بیتده شاعرک بختزدن بویه هنگام ملائم انجامده از دیاد فضل و عرفان
موجب تحقیر اولور مضمونه اشارت وار که اول زمانده زیاد کمال زیاده حقانیه
وسیلله اولدی چونکه کل خمس و خاریله بر ابر اولغله طوقسه آیتی رنجیده
اولور فاما که سنبل زیر اقدام عوام اولده بر محذور بو قدر بو وجهی کانه سنبل
کلدن اشرف و افضل اولدینی حسبله در زیر اسنبل کلدن اول رسید
اولور بر معروف و مقبول لطیف رابحه لوشکوفه در که انواع والوانی اولور
مائی و مور و میاض و قرزرق غایت بی نظیری اولور دانسی ابری و بر صابده
یوز یگری دانه مک کورلشد در حتی پای تخت مملکت منور قاعده بلاد من
مدینه مرعشک پشنبانی اولان جیل آخور سنبللر دن کله توحید و کله
حوقله نقش فطر یله منقوش اولدینی بی نهایت اهل بصیرتدن رسیدد سمع
فقیر اولشد ایشته بو جهندن دخی سنبل کل اوزره تقدیم و تفضیل اولور
و شو جهندن دخی ترجیح اولور که شیخ الشعر احضرت باقی علیه رجه
الباقید انکره کلن شاعر لر بر آیت اقتداء باقی عصر بعد عصر بر طویل
الذیل سنبل قصیده می نظم ایتمکی واجبه تمت و خاتمه حالت سنبل یله نظم
نحر بر دخی عصر بنک شعر اسبله سنبللشد کده سنبل ناظم سنابل سارندن بهر
و خو بتر اولدی غالبانه سنبل زاده لکن حکیمدر همدخی بو بیتده ناظم
نحر رکه سنبل زاده اولدینغه ایهام حسن دخی واردر بوئدن بشقه سنبل
ردارونک دخی اسمیدر که انواعی و احکامی کتب طبعده و کتب لغتده مشروحدر

* کلشن غمده ایدوب ناله وزار *

کلشن * کلی جوق ردیو قطعه رابعه نك بیت نالنده كلور * غم * معلوم ناله * جفر مق واه چكك دیوان النجی قطعه نك بیت سابعده كلور * وزار اكلیجی دیو * بکرمی برنجی قطعه نك بیت خامسده كلور

* پیروز اغ سیه ایدی هزار *

پیرو * معنی تابع نكیم بشرو معنی متبوع اولدیغی کی ایکسیده اصلنده وصف ترکیلدر آردده کیدیجی واو کده کیدیجی معنارینه چونکه * بی * آردیو فرق سکرزجی قطعه نك ایکجی بنده پیش اون دیوانوزجی قطعه نك بیت اولنده كلور * رو * وصف زکی اولدیغی حالده قطعه سادسده نك بیت رابعده كلور * زاغ * فارغه دیوانوز سکرزجی قطعه نك بیت اولنده كلور * سیه * قاره دیو فرق برنجی قطعه نك بیت خامسده كلور * هزار بلبل دیو فرق بشجی قطعه نك بیت خامس عشر شرحنده كلور * کهر بن کوستر مزی استاد *

کهر * یسانی بیت عاشر شرحنده کیدی * استاد * خواجه دیو اون النجی قطعه نك بیت اخیرنده كلور * بوغیدی قدرنی اکر نقاد *

قدر * معروف * نقاد * تشدید ایله بوزن فعال نقددن مأخوذ در * بوسیددن دل ناشاد حزن *

سبب * یسانی بیت عاشر شرحنده کیدی * دل * کوکل دیو اون بدیجی قطعه نك بیت نالنده كلور * ناشاد * محزون دیوان النجی قطعه نك بیت اولنده كلور * حزن * بمعنی محزون عربیدن

* کج محنده ایدوب آوانین *

* کج * گوشه دیو اون اوچجی قطعه نك بیت اولنده كلور * محنت معروف * آه * فغان ایتمك دیو فرق دوردیجی قطعه نك بیت ناسعده كلور * این * بوزن طنین معنی آه مذکور اصلنده عربدر * بی بحال اولشیدی گفتاره *

بی * اذات نئی دیو ادوات مر که ده کیدی * بحال * معروف گفتار سوز دیو قطعه ناله نك بیت نایبی شرحنده كلور * صانکه ابکم ایدی اول بچاره *

ابکم * بوزن افعل معنی لال کاسبق * بچاره * نصیبی اولسان دیوان بدیجی قطعه نك بیت نایبده كلور

* ناکهان لطف خداوند جلیل *

ناکهان * آنسر دیوالی برنجی قطعه نك بیت نایبده كلور * لطف معلوم خداوند * رب دیو فرق طغوزشی قطعه نك بیت نایبده كلور * جلیل حق تعالی نك اسم شریفدر فارسیده بزرگوار معناسنه نك اسم حسنی تعدادنده كلور * قیلدی احوال جهانی نحویل *

احوال * جمع حالدر * جهان * معنی دنیا نكیم جهان کیتی دیو بکرمی ایکجی قطعه نك بیت نالنده كلور * نحویل * تفعل وزنده مصدر در * وردی دنیا به عجب حسن نظام * الفاظی معروفه در * اهل دل زمره سی مسرور و بکام *

بکام * مرادشه ارن دیو فرق اوچجی قطعه نك بیت نایبده كلور باقی لفظلر ماسقدن معلومدر * بولدی قدری ناله کالای هنر *

قدر * معروف * کالا * قاش دیو بکرمی بدیجی قطعه نك بیت خامسده كلور * هنر * معرفت دیوان بدیجی قطعه نك بیت اخیرنده كلور * اعتبار ایلدی نقاد قدر *

اعتبار * معروف * نقاد * آفا کیدی * قدر * دالک قضیه بمعنی قضا و تقدیر تنیه نقاد قدر دن مراد حضرت خلاق لم یزدر نه قدر که اسماء الله توفیقیه ایسه ده فاما که بطریق التوصیف بنحو بزیلدر نكیم قطعه اولانک اوائلی شرحنده كلور * یعنی رآصف عالیشان *

یعنی * اذات تفسیر در تقدیر که علمای معنی خلاف ظاهری تفسیر ای لفظی ظاهری تفسیر دیدلر ایسه ده اکثر بدرینده احدهما آخرک محنده استعمال اولنور * آصف * بوزن هاجر حضرت سلیمان علیه السلام وز بری آصف بن برخیا در که حقیقه حق تعالی قال عنده علم من الکتاب انا آتیک به قبل ان یرتد الیک طرفک پیوردی حضرت بیک بیت ولولنی کرامات کما نقلت * عن آصف وابی الدرداء وسمان * لثامقه الفقیر منظومه آداب ایضالهم وزرا کالمولک علوا * فکلهم کان رخیا و سلیمان لکن ضکره عو ما هر روز بر صاحب تدبیر اطلاق اولنور اولدی ایکی معنایه ابو المعانی بیت کر سلیمان

نبت اینجام لکت خانی بود * آصفی مانند آصف هست پیش شهریار * ایستاده
 بمقامده ایکسیده ال ویر فافهم * عالیشانی * آخرنده یاه نسبت یاخود یاه
 زانده ایه دراکر نسبت بچون او اور سه مراد پادشاه دیشان او اور یعنی
 پادشاه عالی شان منسوب دیمک او اور واکریا زانده او اور سه وصف
 ترکیبی او اور سه چشم خیلندن او اور حاصلی صفت آصف او اور

* صفدر جم چشم دورانی *

صفدر * یعنی شجاع و بهادر ابوالمعانی بیت شهسوار عرصه گاه و سرور
 لشکر شکن * پهلوان کبر و دار و صفدر روز و نیا * اصلنده وصف ترکیبدر
 آلائی ریجی دیمکدر چونکه صف آلائی معانسه در دالک فی الاصل کسری
 و تحفه فافهم به بر تمق معانسه اولان دریدن لفظندن امر حاضر یاخود اسم
 فاعل مخففدر * جم چشم * جم چشمو معانسه وصف ترکیبدر سیاه چشم
 کی چونکه جم اول حضرت سلیمان علیه السلامه اطلاق او نور
 ثانیاً اسم کنندره و ذوالقرینه اطلاق او نور ثالثاً جشید شاهه اطلاق
 او نور رابعاً هر پادشاه ذی اقتداره اطلاق او نور دیو مشوینک بیت
 ثالث عشری شرحنده کلور * چشم * و دورانی * معروف و فلزدر

* زبور صدر و زات ابتدی *

زبور * زبنت دیو قر قجی قطعه تک بیت خامسده کلور باقی لفظلر معلومدر

* مسند آرای صدارت ابتدی *

مسند آرای * وصف ترکیبدر * مسند * بره یجی معانسه زیر مسند
 معروف * آرای * قر قجی قطعه تک بیت خامسده کلن آراستن لفظندن
 امر حاضر یاخود اسم فاعل مخففدر * صدارت * معروف

* دولتیه ذاتی ایه کلدی شرف *

دولت * معنای لغویسی معلوم فاما که عرفیسی آخر کسسه به اتباعین
 استقلالدی مرتبه برنسلدن ایکی شخص پدیر بی اقالیم عرفه دن بر اقالیم
 ضبط ایده لایسته بوناره ارکان سلطنتلریله معایجموعه دولت دیور
 بونقد برجه یک بوز قرق تار بخنده بغداد و البسی احمد پاشا مرحوم ایه
 معاصر او او ب شاه ایران اولان طهناست خانه دولت دیمکدر چونکه فقط
 کندوشاه اولدی اول و آخری بوقدر فاما که اول تار بخندن اقدیمده
 بکن مپرویس زاده لر دولت اطلاق اولور چونکه انلر نسل واحدندن

اوج نفر کسسه در * ذات * و * شرف * معلوملر در

* کور بمش ثلثی بجاد سلف *

مثل * معروف * بجاد * جمع مجید تکم اشراف جمع شریف اولدی یعنی کی
 سلف * ضد خلفدر ایکسیده امور اضافیه دندر متقدمین و تاخرین بی

* مخلص باکی کی خلق جید *

مخلص * گفته اسم مکان یاخود مصدر میمدر فاما که عرفده فی الاصل عزاک
 یاخود نسبیک یاخود قطعه تک یاخود قصیده تک اول بیتنه مطلع دید کلری
 کی آخر بیتنه مخلص دیوب اکثری شعر ابیت مخلصه لقبلرین دیگر
 ایند کلر بچون لقبلرینه دخی مجازاً مخلص دیدیلر * پاک * قطعه اولان تک بیت
 حادی عشرنده * کلور * خلق * و * جید * معروف و قدر تنبیه بومصر اعده وزیر
 مملو حک مخلصی جدی یاخود جید اولدیفته اشارت و تلمیح وارددر

* نجم مسعودی کی ذاتی سعید *

نجم * بمقامده ستاره و اختر یاخود بمعنی بخت و طالع * مسعود * اسم
 مفعول صریدر * ذات * معروف و قدر * شریف * بوزن فعیل

* یعنی همنام خلیل الرحمن *

یعنی * بیانی آفاقجی * همنام * ادناش معانسه یعنی ایکی آدمک ادلی بر اوله
 هر برلینه همنام دیور چونکه هم بمعنی مع دیو ادوات مرکبه یکدی نام
 آد دیو فرق دردیجی قطعه تک بیت سادسده کلور * خلیل الرحمن
 حق تعالی تک دوستی معانسه ایدی حضرت ابراهیم علیه السلام اکب
 شریفلری اولدی شکم حق تعالی و اتخذ الله ابراهیم خلیلاً پیوردی تنبیه
 بومصر اعده دخی وزیر مشارالیهک اسم شریفلری اولدیفته اعلام وارددر

* که اودر مظهر عدل و احسان *

مظهر * معلوم * عدل * ضد جور * احسان * لغویسی معلومدر شریفی
 حدیث شریفده الاحسان ان تعبد الله کانت له ان لم تکن زاه فانه بر الله
 وارد اولندر گانه بونده عالم مظهر اسماء حسنی اولدیفته اشارت وارددر
 بوندن بشقه الاسماء تنزل من السماء کلامنه رمز دخی وارددر

* قیلدی خاصیت اسمی تأثیر *

الفاطر لری معلومدر گانه بومضمونه وجهه دیو سواله استینافله پیوردر

* یعنی ایلدی بو عالمی سیر *

نعمت و عالم * معروف و فلرد * سر * طوق دیو قطعه ثالثه يك بيت عاشرنده كلور

* اسمی مختصه او در صد در صد *

اسم * و * مختص * معروف و فلرد * عدد در صد * روز کره یوز معاشنه در یا خود
یوز ایچنده یوز معاشنه در چونکه در ایکی صد پسانده در صد یوز دیوان
طغوزنجی قطعه يك بيت رابعده كلور در ادات ظرف دیو ادوات مرکیده
کچدی لکن عربیده فی کبی ضربده عرف اولمدر حل معنی اوچ در لومکن
لول صددر صد یعنی مائة فی مائة و وفقددر که خامه سنه نهایت یوقدر ایسته
وزر مشار الیهك فقط اسمیله مخلصی دولت علیه مائة فی مائة وفقی کبی
خواص کیره بی جامعدر و از ابدی ذات وصفاتنده اولان جیبانی و مزایای
فکر و قیاس الیه دیمک اوله تنبیه نفیحه مسکیده یاز که ابتدا علم وفقددر تکلم
ایدن ابراهیم عابد السلام ایدی حتی حضرت علی رضی الله عنه مائة فی مائة
وفقی وضع ایدوب غزالده آنک برکاتنه بی نهابه ظفر یاب اولوردی ایسته ابتدا
سبحانه وفقی وضع ایدن حضرت علی رضی الله تعالی عنهدر و علم وفقی
زیاده سبله بلوردی انتهی و دخی به عن ز ارجده یسان ایدر که قایس حکیم
بر لوحه الهام الهیله مائة فی مائة وفقی چکدی بعده قرنا بعد قرن حکما
بر دایمیه دهیاز مائنده مراجعت ایدر لدی و چوق خواصنی مشاهد
ایدر لدی انتهی حاصلی وفقی مذکورک یوقدر خواص کیره بی جامع
اولدیفنک حکمتی چونکه مائة فی مائة وفقی اون یک خانه بی مشعلدر و هر
خانه عدد غیر مکرر موجود اولور همدخی مائة فی مائة بالدفعات مطوعات
عبدیده بی جامعدر تنکم علم وفقه آشنا اولان یلور وجه تانی یوز ایچنده یوز
معاشنه که بعد الالف مائة ثانیه داخنده اسم الیه مخلص اجتماع ایده دیمک اوله
چونکه صدر اعظم یک یوز طه سانیدی خلوتنده خلیل جدید ایدی پادشاه
دخی سلطان عبد الحمید ایدی تنکم مصراع آیندندی فهم اولور فانتظر وجه
ثالث فقیر شوله ظن ایدر مکه اسم الیه مخلص خلیل جدیددر مجموع حسابی
اواخر دیباچهده او قور ایچدی هر طفل ادیب مصراعی شرحنده جل
اکبرک نوع اولی اوزره یک سکنان بر در لکن حرف تعریفک حسابده دخولی
شرطیله در چونکه القابه حرف تعریفک دخولی اکثری بلکه عایددر ایسته بوکا
مطابق صددر صد حاصلی قاعده صریحه ترکیده اون یک عربیده عشره
آلف دیمک اولور بو صورتده عشره آلف دخی مصراع مزبورک شرحنده

مذکور اولان جل کیرک طرح اصلبسی اوزره یک سکنان بر اولور
فتوافق الرمز و الرموز کالایخی مثل هذا علی اهل الرموز * ایسته ناظم بحر یک
ملاحظه سنده یوبله بر دخی معنی او اسنده بعد دکل و عبدالله بر دیمک
یوسه معاشی قدر مناسبندن خلوی دخی یوقدر قلله دره فافهم
* یوبله رمز آتش آتی اهل رصد *

اهل رصددن * مراد اهل بصیرت و مرصد دقایق او در حقیقت اهل
رصد کلدر چونکه حال دولت علیه مرکز عمل نجومیسی زیج الوغلا در اصلا
رصد اعتباری یوقدر و اگر اهل زیج و ارباب علم نجوم و اصحاب جفر مراد
اولور سه یودخی جائز اولور لکن واقعه مطابق اولماز نطق فتح الله علیک
* هم او در ناظم دین و دوات *

ناظم * نظمیدن اسم فاعلدر بیانی بیت ثالث عشر شرحنده یکدی * دین
بیانی قطعه اولانک عنوانی شرحنده کلور * دولت * بیانی یویشندن ایش
بیت سابقده یکدی * یولدی وقتده جهان امنیت *

الفاظی و مروفه در سافلردن * صاحب سیف و قلم اهل کرم *
یو اوچ صفت وزیریه کال اندر کالدر چونکه تنظیم دین و دولته یونک اوجی
شروط مهمه و امور محتمه دندر * معدن دانش و پر جود و هم *

معدن * فصیحی کسر دال الیه در * دانش * علم دیوان التبحی قطعه يك
بیت عاشرنده کلور * بر * طلو دیو قریبی قطعه يك بیت اولنده کلور * جود
و هم معروف و فلرد * اوادی دورنده یکام و شادان *

دور * معروف * یکام * مرادینه ارن دیو قرق بدیجی قطعه يك بیت
تاسنده کلور * شادان * معنی مسرور و فرخناک
* زمره اهل دل و نکته وران *

اهل دل * معروف * نکته وران * جمع نکته و بیان نکته قطعه رابعده يك
عنوانی شرحنده کلور * ور * ادات نسبت دیو ادوات مرکیده کچدی
* یوبله قدر هنر اولدوده مزید *

قدر * معروف * هنر * معرفت دیو اون بدیجی قطعه يك بیت آخرنده
کلور مزید زیاده دن اسم مفعول عربیدر
* کلدی یو بندهده شوق جدید *

بنده * کوله دیو یکر می سکرنجی قطعه يك بیت ثالثده کلور یو مقامده

ناظم نحر بر کند و نفسندن کایه ایدر * شوق جدید * معروف

* ایلوب یعنی بو نظمی انشا *

یعنی * و * نظم * رفاق * کره کجی * نسا * یگرمی بدیجی بینده کجی

* خاک درگاهنه ایدم اهدا *

خاک * طبراق دیو یگرمی برنجی قطعه تک بیت نالنده کلور * درگاه

اکار قیوسی ایشکی دیواللی دردنجی قطعه تک بیت نالنده کلور * اهدا *

معلوم

* که مخادیم کرام کهری *

که * ادات ربط و ادات تعلیل دیو ادوات مرکبه ده کجی * مخادیم جمع

مخدوم در یسانی اونوز التجی بیتک شرحنده کجی * کرام جمع کریمدر

کهری * با، نخبه ایلادان نسیندر * کهرک * یانی بیت عاشر شرحده کجی

* ایده لکاهی احاله نظری *

گاه * کاهجه دیواللی بدیجی قطعه تک بیت نالنده کلور * احاله * و * نظر

معروفلردر

* اول شرفله بوله تحفه شهرت *

شرف * و * شهرت * معروفلردر * تحفه * اگرچه هدیه معناسنه اید ده

لکن وهی به اضافتله منظومه تک نام والاسی او اورنکیم او اخر دیا جده کلور

* ایشدنلر ایده میل و رغبت *

میل * و * رغبت * معروفلردر نکته گانه بونده شیخ سعدی به اتباع ابتدی تنکیم

شیخ سعدی بیت زانکه که زابر من مسکین نظرست * آنازم از آفتاب مشهور

ترست بیوردیگی کی

* نه مخادیم مکارم پرور *

نه * ترکیدر بو مقامده نعم و زهی معناسنه فعل مدحدر * مخادیم * آنفا

کجی * مکارم پرور * وصف ترکیدر چونکه پرور به فارسیه تک فحیه

پرور بدن لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفقد

* کراغایه معلا کوهر *

کراغایه * سیاه چشم کی وصف ترکیدر اضر اصل او فیتلو معناسنه چونکه

کران اغردیو قرق التجی قطعه تک بیت حادی عشرنده کلور * مایه * اصل

دیو یگرمی او تجی قطعه تک بیت سابعی شرحنده کلور

* نیرین فلک عز و شرف *

نیرین * خنده نبرک نشینه سبندر لکن اصطلاح اهل هبتنده و عرف علامده

مهر و مهک علم وضعیسی یا خود علم غالب سبندر همان بواجلدن فلکه اضافتله

نون نشینه ساقط اولدی شوقدر که فلک عز و شرفدن مراد استعاره مکینه

طریقله وزیر مد و حدر نیریندن مراد تخیل سیاقده استعاره تحقیقه سیلی

اوزره ایکی مخدوم مکرملریدر * مهر و مه * کی ایکی خیر خلف *

مهر * کنش دیو * مه * آی دیو قطعه خامسه تک بیت اولنده کلور * خلف

لامک فحیه اوده استعمال اولتورنکیم خلف سکونیه کتوده استعمال

اولند یعنی کی بو تقدیرجه * خیر * لفظی ناکید ایچون یا خود تنصبص ایچوندر

* قره اعین روشن نظران *

اوج مزینه ترکیب اضافیدر ایدین نظر اولرک کوزلر تک ایدین معناسنه چونکه

کوز ایدین السنه ثلثه ده فرح و سروردن کایه درنکیم حق تعالی اهل جنت

حقنده لهم من قره اعین بیورر روشن نظران * نون اولانک سکونیه روشن

نظرک جمعیدر روشن نظر سیاه چشم کی وصف ترکیبدر ایدین نظر لوم معناسنه

زیر روشن ایدین دیو اونوز بدیجی قطعه تک بیت نالنده کلور نظر بومقامده

نظر بصیرتده ال و بر و نظر بصیره ده ال و بر چونکه ثانی اولک ایدر فافهم

* هرری مردمک چشم جهان *

یعنی هرری دنیا تک کوزلر تک بیجی دیمکدر چونکه * مردم * یک دیو یگرمی

بدیجی قطعه تک بیت اولنده کلور آخرنده کی کاف ادات تصغیر درنکیم ادوات

مرکبه ده کجی * چشم * کوز دیو قطعه مزبوره ده کلور * جهان * سابقده

* بریدر عارف بی مثل و نظیر *

* برینک مخلصی نوری منیر *

یعنی برینک مخلصی عارف برینک مخلصی نوریدر حالا ایکسیده حیانه زدر

اطال الله عمرهما و اسعدهما فی الدارین بونده دخی ایهام تناسب صنعتی وارد

* ری خورشید جهان آرادر *

خورشید * کنش دیو قطعه خامسه تک بیت اولنده کلور جهان آر او صف

ترکیبدر چونکه * جهان * بمعنی دنیا کاسبق * آرآ * قر قیجی قطعه تک

بیت خامسده کلن آرستن لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفقد

* بریسی بدر فلکیر ادر *

بدر * مه و ف * فلکیرا * فلک بره بیجی معناسنه زیر ایدر و صف ترکی

اولد یعنی حانه دیباجه تک بیت ناسنده کجی

* ایکسی بری برندن اعلا * اعلا * معلومدر

* نه صد قدر کهری همتا *

صدف * پنجوقای دیو اووز طغوزنجی قطعه نك عنوانی شرحده کلور
کهر * دیباجه نك بیت عاشرنده کجی * همتا * راشی یوق دیو ایکجی
قطعه نك بیت ثالثه کلور * نه صد قدر * طغوز فلاك مراد اولنه جائز در
چونکه نه طغوز یوز دیو اون طغوزنجی قطعه نك ایکجی بیتده کلور لکن نه
افظنك ادات استفهام زکی اولسی احندر * داتما دولته رفعتله *

الفاظی معلومدر * والد ماجد بره متله *
والد ماجد * ر * همت معروفلدر * ر * طلود یوقرقجی قطعه نك بیت
اولنده کلور * وله حفظ الهیده مصون * الفاظی معروفدر
* عرواقبال ابدروز افزون *

عر * و * قبال * معروفلدر در * روز افزون * سیاه چشم کی وصف ترکیبدر
زیاده کونلو واوزون عر لومعنا سنه ز براروز کون دیو ایکجی قطعه نك بیت
سابعده کلور افزون زیاده دیو قرق طغوزنجی قطعه نك بیت عاشرنده کلور
* قدر تحفه مده بلند اولسه سزا *

بلند * یوجه دیو قطعه نك بیت عاشرنده کلور * سزا * لایق دیو قطعه
اولینك بیت سادسنده کلور * تارك نامه ایتدم انشا *
نام * آدیو قرق در دنجی قطعه نك بیت سادسنده کلور * نسا اوائل دیباجه ده
یکری * سلاك معنادنه خوش در نظم *

سلاك * سینك کسری ولامك سکونیه عریدر اینجودر یلن ایلام معناسنه
خصوصا و طلقا ایلام معناسنه عوما * معنی * معلوم * خوش * بیانی قطعه
رابعه نك بیت رابعی شرحده کلور * در * اینجود دیو بیت مزبورده کلور *
نظم * معنی منظوم نکته یومصر اعهده تحفه بی در نظم تشبیه و سلاك ایله ترشح

و معنی ایله بحر بدایه ای فاحفظ * اتمش مثلنی کسه تنفام *
مثل * * نظم * معلوملدر * باز مده وزن کیک و نادر *
شکم ساز تحفه ز مشتمل اولد یخی کی * تشبیه * یوم مقامده وزن مراد وزن
هر و ضمه در چونکه وزن اوچدر و محله وزن نصربی و وزن نصغیری ال و یرمز

* ناوله حقه نه هر کس قادر *
شکم سارلک حفظی صعب و دشواردر * ایلوب کاهی مراعات نظیر *
مراعات نظیر * لم دیده محنتات معنویه دن امرین متناسبینی باخود اورد

متاسبه بی جعه درل لکن اول امرین باخود اوردیسانه لنده تضاد اولماق
شرطیه زیر تضاد اولسه اکامنت تضاد صنعت طباق درل حکم مصراع
ثانی افصاح ایدر * کاهی استعداد ایله قیلدم تعبیر *

مثال مراعات نظیر حق تعالینك الشمس والقمر بحسان قول کی از جمله
یونحفده مثلا قطعه اولی باسرها مراعات نظیر در الیهشت و دوزخ
لفظلرنده تضاد واردر فائده مراعات نظیر دن بر قسم وار که کاتبه طرف
دیو نسیمه اولنور ایشته یوقسم کلامی ایشداسنه مناسب نسیمه ایله ختم ایتده درل
مثلا حق تعالینك لاتدر که الابصار و هو یدرک الابصار وهو اللطیف الخیر
قول کی و یونحفده قطعه ثالثه نك بیت ثانسی کی همدخی مراعات نظیر
ایهام تناسب صنعتی لاحق او اور که ایکی مناسب اولیان معنالی بشقه
منالده مناسب اولان لفظلر ایله ادات تغییر درل مثلا حق تعالینك والنجم
والشجر یسجدان قول کی و یونحفده دیباجه نك یکری در دنجی و یکری
بشجی بیتلری کی همدخی صنعت طباقه ایهام تضاد صنعتی لاحق او اور
اندوهما احرک مقابلنه متعلق اولان ایکی معنای پینی جعه درل مثلا حق
تعالینك اشداء علی الکفار رجاء ینهم قول کی و یونحفده قطعه
ثالثه ده رفت ایله آید کی مثال تضاد حق تعالینك یحیی و یمیت قول
کی و یونحفده مرقوم بهشت ایله دوزخ کی همدخی قطعه ثانیه ده روز
ایله شب کی یوند نصکره ان شاء الله تعالی کلدیکی محالده خصوصاً
قطعه متوالنلرنده مراعات نظیر و تضاد و تسار صناعات و نکات جابجیاذکر
و تصریح اولنور و جابجی الحکمة داعیه اهمال اولنور فانتظر

* هم یازلدی نیجه تجنیس سلیس *
تجنیس * ایکی لفظك لفظده مشابهته درل ایشته یو جناس الی نوع اوزره در
اول یو جناس هر و فک انواعنده و اعدادنده و هیشاندنه و ترتیباندنه اتفاق ایله
اولور اکا جناس نام درل مثلا ساعت بمعنا وقت و ساعت بمعنا قیامه کی همدخی
یونحفده یکری التخی قطعه نك بیت اخیرده مصراع ایله وقتکی ضایع دیمه
قبش یازا و قویازانی انواع حروفده اختلاف او اور لکن بر حرفدن زیاده ده
اوللور دکل یومورنده کدوده اختلاف اولان حرفلر مخرجده متقار بلر اینه اکا
جناس مضارع درل مثلا طامس و داس کی همدخی یونحفده قطعه ثالثه نك
بیت ثالثه جنان ایله جنین کی و اگر مخرجده متقار بلر اولماز اینه اکا جناس

لاحق دبر ملالهزه و نیزه کی همدی بوخفده قطعه ثالثه ک بیت را بعنده کی
جساک و بسان کی ثالث اعداد حروفده اختلاف اولور اکا جناس ناقص
دبر ملالاساق و مساق کی و بوخفده قطعه ثانیه ک بیت سابعده کی روز
ایله امروز کی بوصورته زیاده یا اولده یا خود وسطنده اولور یا خود آخرنده
اولور و اگر آخرنده بر حرف ایله اولور سه اکا جناس مطرف دبر ملالاعراض
و عواصم کی و بوخفده قطعه عاشره ک بیت سابعده هشت ایله هشته
کی و اگر زیاده ایکی حرف ایله اولور سه اکا جناس مذیل دبر ملالاجوی
و جوامع کی و بوخفده قطعه خامسه ک بیت ثانیته خواب ایله خوابینه
کی رابع هیئات حروفده اختلاف اولور اکا جناس محرف دبر ملالاجیه البرد
وجه البرد کی و بوخفده ده یکریمی برنجی قطعه ثلثه ک بلسرها الفاظی
بویه خامس ترتیب حروفده اختلاف اولور اکا جناس قلب دبر ملالافخ
و خف کی و بوخفده قطعه ثانیته ک بیت حاسنده کی مانند و مانند کی
سادس ایکی لفظی اشتقاق جمع ایدر ملالاقیم ایله مستقیم کی و بوخفده
قطعه ثانیته ک بیت تاشرنده کی رفت ایله رونده کی یا خود شبه اشتقاق جمع
ایدر ملالاحق تعالیک قال انی لعمدکم من القالین قولی کی ایشته
بولره جناس اشتقاق دبر بوندن صکره ایکی لفظ متجانس کی بیک اولنده
وری آخرنده بولنده اکا جناس مجنح دبر شاعر بیت لاج انوار الهدی *
من کفه فی کل حال * و بوخفده قطعه ثانیته ک بیت مابینک مصراع
اولی کی و اگر ایکی متجانس بر ری تعاقب ایدر سه اکا جناس مزدوج دبر
ملالاحق تعالیک بساء بنی قولی کی و بوخفده قطعه ثانیته ک بیت
اولنده بن و من کی * سلبس * وزن فعل منظم و مربوط معناسنه
* نیجه ایهامه تلخیص نفیس *

ایهام * علم بدیده بر لفظه اطلاق اولنه که ایکی معناسی اوله بری قریب
و بری بعید لکن مراد بعید اوله بوصورته معناسی قریبه اصلا لایم اولان
نسنه به مقارن اولماز ایسه اکا ایهام مجرد دبر ملالاحق تعالیک الرحمن
علی العرش استوی قولی کی و بوخفده قطعه ثالثه ک بیت تاشرنده کی
بیک خوردنی لفظی کی و اگر مقارن اولور ایسه اکا ایهام مرشح دبر
ملالاحق تعالیک والسماء و ما بناها قولی کی و بوخفده اوتوز
طفوزنجی قطعه ک بیت سابعده اینجو معناسنه در مرور ایدر مصرعی کی

تلخیص فحوای کلامده بر آینه یا خود بر حدیثه یا خود بر قصیده یا خود بر شعر
یا خود بر مثل مشهوره یا خود بر کلام کاره اشارت ایتکه دبر ملال اول
دیباچه دن بش اولکی بیتلر کی مثال ثانی دیباچه دن بیت تاسع و بیت طاسر
کی مثال ثالث دیباچه دن بیت ثانی و ثالث و رابع و خامس کی مثال
رابع دیباچه دن بیت ثامن کی مثال خامس او آخر دیباچه ده
سزمه اهل صفاهان دیر ایسم مصرعی کی مثال سادس
دیباچه ک اون بشنجی و اون التجی بیتلری کی نفیس معلوم
* آتی اول اوقیان طفل اصل * لفظلری معلومدر

* نکته شعریده ایلر تحصیل *

نکته * قطعه رابعه ک عنوانده کلور * شعر * دیباچه ک بیت
ثالث عشرنده کجدی * تحصیل * معلوم *

* طبعه البه لطافت کنور * ● لفظلری معلومدر

* حسن تعبیر سلاست کنور * کذالک

* کوسر و ب بعض محله ترکیب *

مثلا قطعه ثالثه ک بیت ثانی عشرنده اولدیغی کی

* احسن و جماله قلندیم تهذیب *

تنکم بیت مزبور ک عنوانی اکا شاهد عدلدر

* ارتکاب ایدم اصلا مرهون *

مرهون اصطلاحده بیت اول بیت ثانی به یا خود مصراع اول مصراع
ثانی به افاده ده توقف ایلیسه سؤال قطعه ثانیته ک بیت ثالثه ک بیت
فارسیده دخی مستملدر * عربیده چکه الی غیب * بیورر مرهون
دکلمی جواب بو مقامده مرهون مراد مرهون بیتدر مرهون مصراع
دکلمدر همدی اکثره مبنی غالب ایدم اوله تنکم و ما علمناه الشعر
نصنه و بردگاری اجوبه دن بری اکثری دیو جواب اولدیغی کی
* اوقیان اولیه تا کم مغبون * مغبون * معنی مغرور

* لفتک ترجمه سی باینده *

لفت * بانی دیباچه ک بیت تاسعی شرحنده کجدی * ترجمه * جیون قتیله
فصیحدر ضم ایله غلطدر در حرحه کی فاعله و زنده مصدردر
* بر ایدر اهل دلک جاننده *

بومقامده اهل دلدن مراد اهل فهم و صاحب شعور دیمکدر اکثری
کلیستان عبارتند از رنده صاحب کرامت معنایند استعمال اولنور
معنای لغوی سی کوکل صاحبی دیمکدر چونکه * اهل * بمعنی صاحب دل
کوکل دیوان بدیجی قطعه تک بیت نالنده کلور * جان * عامه تک معلومیدر
* یعنی وضع رقه حاجت یوق *

شکر تراجم سائره راجح اولدینی کی حصو و ساجده شاهی و نظایر
* به یله زجت جکه جک حالت یوق *

از جمله اینست بوجهتدن بنفخ ترجمه اردن فائق و بهتر اولدی
* فارسی و عربی لفظ کثیر *

فارسی * بیانی یکری در دنجی یتک شرحنده یکدی باقی لفظ لمعلوم
* که اوله السنه ده شهر تکیر *

که * ادات ربطدر * السنه * بیت سابعده یکدی * شهر تکیر
وصف ترکیددر شهرت طوبی معنایند چونکه کبر وصف ترکی
اولدینی حالده قطعه ناسعه تک بیت سادسنده کلور
* جای ترکیده ایدوب استعمال *

جای * مکان دیو یکری ایکی قطعه تک بیت رابعده کلور باقی لفظ لمعلوم
* ایلیم اناراله کشف مال *

یعنی بویکی یتک مالی اصل فارسی یا خود عربی اولوب بالنقل ترکیده
و انشالده استعمال شایع و مستفیض اولان چوق لفظی تفسیر اوله رق مقام
ترکیده استعمال ایلیم دیمکدر مثلا اصطلاحات تک بیت اولنده فخر عالم
و بیت نالنده پادشاه لفظی کی چونکه زمانه مرده الفاظ
اصطلاحیه بی و کلمات منقوله بی تکلم اتمک ترکی محضدن ظریفدر
* مشترک بعض لغات رنگین *

مثلا قطعه عاشره تک بیت نانی عشرنده ناقوس لفظی هم عربیده و هم فارسیده
کلیسا چاک معنایند در چونکه بومقامده مشترکدر مراد مشترک السنه در
تکم مقدمه تک مقصود رابعده کی قائده نالنده یکدی فارجم * بعض * ادات
سور جزیه در بوقدرجه بعض خلفه سؤال کلیم * لغات * بیت ناسعه
یکدی * رنگین * بیانی قطعه نالنده تک عنوانی شرحنده کلور

* یازیلوب ایدیم اما تعین *

مثلا ناقوس مذکوری فارسی صور تنده الفاظ فارسیه محضه میسند
ذکر ایدوب عربیده دخی اوله اولدینی تعین و تصریح ایدوب

فهم ایدوب انسانی از باب کمال

انلردن مراد اوصاف تحفه که بویتنن اون اوج بیت بوقروده بیت ملک
معنایند خوش در نظم * انعامش مثلی کسه تنظیم * قولدن بومقامه کلجه
تفصیل ایلدینی محاسن دیمکدر نکه کال اوج نو صدر اول کال حقیقی که نعت
نورانی لا یضارع لموصوفه شی فی الوجود الخاری نانی کال عرفی که وصف
علی کاف لمنعوت فی التصرف والتدبیر ثالث کال اضافی که صلو شی
علی شی فی شی مابسته بومقامده مراد کال عرفیدر چونکه کال حقیقی انجی
حق تعالی ده بولنور کال اضافی نقطه و جوهر فرده و انجیه دکن بولنور
* طعن و تنبیح ایده طور سون جمال *

یعنی کسمه طعن اتمز مکر جاهل اوله

* ایلیم حرف هجاده ترتیب *

حرف هجا بیانی قطعه اولیک عنوانی شرحنده کلور ترتیب لغته جعل کل
شی فی مرتبه اصطلاحده جعل الاشیا المتعدده بحیث یطلق علیها اسم الواحد
* اوفور ایدوب کی هر طفل ادیب *

چونکه اطفال قرائت هجاده فارغ اولجه خواجدری در عقب ایدوب ابتدا
ایندربوب فی الحقیقه تأدیب و کوشمال و ترتیب اطوار و احوال الزینه راعت
استهلال سیاقیده لکن صورنده میرت مرده رسب ایدوب خلیفه قولقارین
چکدروب طفل ساده دل دخی انواع شوق و غرام ایلدیمدشربنی کالغش
علی الخیر حفظ ایدوب مراد ایدوبی زمان بوزسنه دخی یکمیش اوله صوکی
اقیدرایسته اساس تمثیل و مدار تشبیه بویه اوله یا خود بیددن مراد بیاوده ده
اوله کانه طفل باسانی وده ده سنی نه کونه از بر ایدوب بونحفه بی دخی بویه
قرائت ایدوب تک اوله لکن اول احسن و اوجهدر قائده ایدوبهوزاه بونلرک
معنایند نیجه نیجه کلمات و الفاظ یازدیلر لکن بری موثوق به کلام دکلدر
و بقاعده اسانیه به ربطی دخی اولماز اما که فقیر شویله ظن ایدوب که دانسته
حساب ایچون موضوع اولش اوله نعم معانیسی دخی اوله جا تر در هله
خواصی و مشاقی انکار اولماز تبدیل بوندن صکره معلوم اولسونکه
بومقامده حساب بخلی و اقسام حروفی ذکر اولی و احسندر بوقدرجه یکی

فضله محتاج اول نور فصل اول حساب ايجده که اکا حساب جل در ر اوج
 قسم در ری جل کبیر ری جل صغیر ری جل اکبر اول جل کبیر که میان ناسده
 مشهور حتی ختام تحفه ده نارنج تحفه دخی اکا کوره در قسم ثلاثی اجل
 صغیر که اون قسم اوزره یعنی اون درلودر اول یاه تحفه جه جل کبیر کی
 سکره هر حرفدن اون ایکبشر اون ایکبشر طرح ایدوب باقیسنی اخذ اید
 مثلا کاف سکر لام الی میم درت نون یکی سین خالی الی آخره ثانی بصورتده
 طقوزر طقوزر طرح اید فاحفظ ثالث ینیه بصورتده بدیشر بدیشر
 طرح ایدوب باقی نه قالورسه اتی اعتبار اید فافهم رابع اسامی حروفی
 حساب ایدوب اون ایکبشر اون ایکبشر طرح ایدوب باقی نه قالورسه
 اتی اعتبار اید مثلا الف یوزاون بر بعد الطرح اوج قالور با اوج و قس علیه
 سائر خامس بصورتده طقوزر طقوزر طرح اید و قس علیه سائر
 لکن تسهیل ایچون مطروچی تحت الاسامی باقی بی یاخود خالی بی
 فوق الاسامی وضع ایدوب بوجه اوزره ارا ثبت اید لم

۳	۳	۸	۸	۶	۴	۸	خالی	۱	۲
الف	با	جیم	دال	ها	واو	زا	حنا	طا	یا
۱۱۱	۵۳	۳۰	۱۳	۱۱	۱۰	۱۱			

کاف لام میم نون سین عین الی آخره سادس بصورتده
 ۱۰۱ ۷۱ ۹۰ ۱۰۶ ۱۲۰ ۱۳۰

بدیشر بدیشر طرح ایدوب باقی نه قالورسه اتی اعتبار اید سابع عدد
 اسامیسنی حساب و اعتبار ایدوب اون ایکبشر اون ایکبشر طرح اید

۴	۸	خالی	۸
نامن	نه بصورتده	طقوزر طقوزر طرح اید	مثلا احد اثین ثلثه اربعه
۱۳	۶۱۱	۱۰۳۵	۲۷۸

تاسع ینیه بصورتده بدیشر بدیشر طرح ایدوب باقی نه قالورسه اتی اعتبار اید
 طاقوزر یعنی جل صغیرک اونجیسی اسامی حروفی حساب ایدوب بعد اول

۱۱۱	۳	۵۳	۳۵
حرفی	مجموعدن	اسقاط ایدوب باقیسنی اعتبار اید	مثلا الف با جیم دال
۱	۵۰	۳۱	

۱۰ ایشتم بودند جل صغیر نهایت بولدی قسم ثالث جل اکبر در که درت
 صنف اوزره در اول فقط اسامی حروفی بلاز یاده ولانقصان حسابدر
 مثلا الف یوزاون بر با اوج و قس علیه سائر صنف ثانی فقط اسامی
 عسده یعنی بلاز یاده ولانقصان حسابدر مثلا الف ایچون اخذ اون اوج
 بالیچون اثین التیوز اون بر و قس علیه سائر صنف ثالث حساب بسط که
 بودخی یکی وجه اوزره در اول بسط الطرروف که ابتدا اسامی حروفی بی
 جل کبیر اید حساب بعد عدد حروف دخی حاصله منم اولنه مثلا الف
 یوزاون بر ایکن عدد حروفی منم اید یوزاون درت دیو حساب اولنه و قس علیه
 سائر ثانی بسط الاعداد که ابتدا اسامی عددیه منی الوب و جل کبیر اید
 حساب و عدد حروفی حاصله منم اید یوزاون درت دیو حساب اولنه و قس علیه
 اخذ لفظی حساب اید اون اوج اولدی و عدد حروفی منم اید اون الی
 اولدی ایشتم بسط اول یوزاون اولدی و اگر سخته عشری یوزنیه اوزره
 اعتبار اید منم بسط ثانی اولور و هلم عینی بسط ثالث و بسط رابع و بسط
 خامس الی غیر نهایت یوزاون در صنف رابع طرح بسط که بودخی یکی
 ضرب اوزره در اول طرح اید که اسامی حروفدن مکرراتی القابده باقی
 نه قالورسه اتی حساب اید مثلا نونن احد النونین الف والونوب الی الی
 حساب اولنه ثانی طرح عددیه که حروف اعداددن مکررات القابده باقی
 نه قالورسه اتی حساب اید مثلا ثلثه ثلثه ثلثه منی اسقاط ایدوب بشیوز
 اوتوز بش حساب اولنه خلاصه کلام یوتفصیل اقتضای منم حساب
 جلی اون بدی در لو اولدی لکن اون بدی اولسی همان فی الاصل حساب
 اولنه جق حروفدن مکرراتی القاسرجه اولغه منیدر فاما که حروف
 مذکوره دن مکررات القاسر اولدیغی صورتلرده اون بدی در لو دخی حاصل
 اولش اولور ایشتم یوتقدیرجه حساب جل جمعایکون اوتوز درت اولور
 چونکه اون بدیسی طرحسروا اون بدیسی طرحسروا در فاحفظ سوال طرح
 بسطیدن یکی صورت اولکی اون بدیه داخل دگی بصورتده اول
 اون بدی طرحسروا بدیسی نه کونه صحیح اوور جواب یومقامده مدار تی
 واثبات اولان طرح اصطیذ سابقه مذکور اولان اید طرح بسطی اولغه
 جمع و خلوندن عناد یوقدر از جمله بسط جل کبیرده التمش درت ایکن
 بعد الطرح الاصلی بل اولوب اوتوز یکی قالور بعد هذابل دخی بسط حرفیه

بخش درخت ایکن بخش اوج فالور بهمه حال جسا و خلوا ثانی بوقدر فاحفظ
ایشته بوحسابلر اکثری علم و فقه و علم تقویم و وضع توار بخنده و بعض
محاضراته و حسابات رموزیه ده اعتبار اول نور خنده و کس
من الشاکرین فضل ثانی اقسام حروف بیانشده در چونکه حروف
ایکی قسم اوزده دن اول حروف منفرد که حروف جلد در کاسبق ثانی
حروف مزدوجنه که مکملر ده اطفال و صبیانک او قود قری ترتیدر
و بویکی قسملر که هر بری دخی شرقیه و غربیه اولور و بوردن هر بری دخی
طبیایع غنا صره منفصل در بهمه حال کرک منفرد و کرک مزدوجنه بزم
دبارل مزده مشهور اولان شرقیه لیدر و لاجل ذلک بیان محتاج دکلدر فاما که
غربیه منفرد سین مهمله شین مهمله برینه و شین مهمله غین مهمله برینه و غین
مهمله طاء مهمله برینه و طاء مهمله ضاد مهمله برینه و ضاد مهمله صاد مهمله برینه
و صاد مهمله سین مهمله برینه اعتبار اولندی حتی شمس المعارف دخی اکثر
حسابات بونک اوزده بنده در فاما که غربیه مزدوجنه سی زای مهمله به جه
شرقیه کی صکره س ش برینه ط ط صکره ک ل م ن صکره
ص ض ع غ ف ق صکره س ش صکره و و لای
و اما طبایع حروف منفرد شرقیه و اما طبایع حروف مزدوجنه شرقیه
نار ا ه ط م ف ش ز نار ا ج ذ ش ط ا ق ن
هوا ب و ی ن ص ت ض هوا ب ح ر ص ع ک و
ماه ج ز ک س ق ث ط ماه ب ث خ ز ض غ ل ه
لا
ز اب د ح ل ع ر خ غ ز اب ث د س ط ف م ی
و اما طبایع حروف منفرد غربیه و اما طبایع حروف مزدوجنه غربیه
نار ا ه ط م ف س ز نار ا ج ذ ش ط ا ق ن غ ش
هوا ب و ی ن ص ت ض هوا ب ح ر ک ص ف ه
ماه ج ز ک س ق ث غ ماه ت خ ز ل ض ق و
لا
ز اب د ح ل ع ر خ ش ز اب ث د ط م ع س ی
ایشته بونلر دخی من حسابانده و اکثر خواصده اعتبار اولور سوال همان
براهه اجد اباه بودرجه طاه و اطناب ندن اقتضای دردی جواب بونلرک اولور

در دخی قطعه ک آخرنده کلن معنی خنده و بعضی دیساجه ده صد
در صد شرحده اقتضای بندیکندن بشقه منابع اخرای دخی انکار بوانماز
* یازد یغم لفظ دلارا اکثر *

لفظ * معروف * دلارا * کوکل بر دخی معنایه در چونکه دل کوکل دیو
اون بدخی قطعه ک بیت نالنده کلور آرا وصف زکی او اور و اللهش
التجی بیتد یکدی * اکثر * معنی اغلب انک بومعاده معاوست
و قراین ابلا جمع دکل معنایه در فاحفظ

* شعرو انشایه موافق کوهر *

شعر * بیت ثالث عشرده یکدی * انشا * بکرمی بدخی بیتد
یکدی * موافق * معلوم * کوهر * بانی بیت عاشر شرحده یکدی
* نیجه سن حاصل معنی یازدم *

مثلا بکر مکی قطعه ک بیت نالنده جامد خواب لفظی بشاق دیو
تفسیر ابلیدی حاصل معنی اوله رق شکم بصراع ثانی اندن افصاح ایدر
* اصطلاح اوزره نه رعنا یازدم *

ز بر اصطلاح اولسده افوی اولسده ابلی جامه خواب او بقواسبان مقاضیه
اولموایدی فاحفظ * اصطلاح * مشوی عنوانده کلور * رعنا * قطعه
ثانیه ک عنوانده کلور * یعنی واردر نیجه رعنا معنا *

مالی بیت اولی تفسیر در که مثلا تفسیر مز بورد بیتاق نه رعنا تفسیر در کالابخی
* باقه فرهنگه بولنمز زبرا *

فرهنگ بو مقامده علم افت معنایه در چونکه فرهنگ ادب
معنایه در علم لغتده ادب دیو ل شکم بو بیت اندن افصاح ایدر
* تخمیش کرجه اختلر تصریح *

کرجه * ادات وصل دیو ادوات مرکبده یکدی افت * بانی * سابقده یکدی
تصریح معلوم بوندن بشقه حالا میان عالمیانده مشهور اولان شعوری
مرحوم ک گاشده نام واردر حاصلی علم لغتده و فرهنگ شعوریده بلکه سائر
فرهنگلر ده مثلا جامه خواب لفظی ناظم بحر زکی بشاق تعبیر به تفسیر
بوقدر فقه دره تنبیه فرهنگ شعوریده بولنمیان کرک تفسیرده و کرک مفسیرده
چوقدر بلکه عامه کتب لغتده بولنمیان وار که مثلا فریق بدخی قطعه ک
بیت رابعده اولان کی ان شاء الله تعالی اقتضای این محالرده جایجا تنبیه اولور

* ایلدم جله مجمدن تصحیح *

جمله * ایکنجی پنده بکدی * عجم * بمعنی اهل اقلیم ایران و مملکت فارس *
تصحیح معلوم * باقشور کوهر ایران دیر ایسم *
کوهر * رفاج کره بکدی * ایران * بکرمی او چنجی قطعه نک بیت اخیرنده کلور
* سرمه اهل صفاهان دیر ایسم *

سرمه * فارسیده و ترکیده دخی شایعدر هر یده کل دیرل و تعریف اولتوب
سرمق ددیلر هاتی بیت زوسمه نیر داخت ابرو هلال * بسرمد چه محتاج چشم
غزال قطعه جمله حرفی غریبک رغبتده موجود اولدیغی * الدیر کم اهل
غربت جمله سی شاییده در * اصفهانده سرمه نک طاعینه رغبت یوغبکن
کور همسک ذره سی روم ایچره نور دیده در * اهل * معروف * صفاهان *
بکرمی دردنجی پنده بکدی * نام والاسی اوله دنیاده *
نام * آد دیو فرق دردنجی قطعه نک بیت سادسده کلور و آلا * اعلی
دیو قطعه خامسه نک بیت ثالثده کلور

* تحفه و هی سنبل زاده *

تحفه * لغتده هدیه معناسنه عریدر فارسیده دخی شایعدر باقی لغظار
معلوملردر * اوقیاندن بودر ایچق مامول * مامول * معروف
* که ایده خبر دعای مبدول *

خیر * و * دعا * و * مبدول * معروفلردر بودعانه قدر خیرده استعمالی
غالب ایسه ده بنه خیریه تا کید ایندی مبالغه واستدعا دعا ایچون فله دره
* حفظ ایده سهو و خطا دن مولی * الفاظی معروفه در

* حبیبنا الله تعالی و کنی *

بو ترکیب نه قدر که عربی ایسه ده لسان عرب اشرف السنه اولدیغی حبیبله
* خنامه مسک یوردی فله تعالی دره *

* قطعه شرعیه در حرف الف از ابتدا *

قطعه * نافق که سری و طانک سکونی و صینک فحی و هاء رسیده ایله عریده
و فارسیده باره معناسنده و عریده طلاء اللیل معناسنده کلور خه قوله تعالی
فامر بامک قطع من اللیل اصطلاح اهل عروصده ایکی بیتدن طقوز
پنده وارنجه اولان شره قطعه دیرل و مافوقنه قصیده دیرل بعضیلر بشرط
دخی زیاده ایدوب شویله تعریف ایندیله که قطعه ایکی بیتدن طقوز پنده

وارنجه بر قافیه ده اولوب مطلعنک اول مصرعی قافیه سی مخالف اولان شره
دیرل مطلعی بر قافیه ده اولنجه غزل دیرل اگر وصف محبوب او اوزسه
والا آخر مضمونده اولور شره و نظم دیرل بو صورتده دخی اکثره ایچون نظم
اولندیسه اکانسیت ایله نسیمه ایدرل مثلا ثنایه دازه مدحیه و ذمه دازه هجویه
و بیرامه دازه عیدیه و مویه دازه مرثیه دیرل و قس علی هذا و لکن نسوان
حقننده اولانه عربیله خاصه نسبت دیرل یوندن معلوم اولدیله ایکنجی معنایه
کوره شعر و غزل و اخوانی قطعه نک قسیمات واضع ایدر فاما که اولکی
معنایه کوره اقسام و جزئیاتیدر کلدکه ناظم تحریر بو مقصد ابرده قطعه دیو
عنوان و تصدیق اولکی معنایه کوره ال و رمز مکرر یجریده محمول اوله معنای
لغوی به کوره اولسه ده بعید دکل شوال بو تحفه ده طقوز بیتلورن اکثره ده
قطعه دیو عنوان ایلدی مثلا طائفه اولی اون اوج بیتدر نایه اون پر بیتدر
کرک ایدیکه قصیده دیو تصدیق ایلدی جواب رفاج وجهله ممکندر اول
اکثر طوائف طقوز بیتدن زیاده اولدیغیچون علی العموم قطعه یوردیکه
نسب و واحد اوزره اولسون دیو ثنایه قطعه دن عموم بحار طریقیله قطعه دن
و قصیده دن اعم بره منام ادا یتش اوله ثالثا معنای لغوی مراد یتش اوله ایسته
قطعه نک بجنی بودر کلدکه که بو مقامده آخرنده کی همزه یا و حدیث ایچون اوله
بنده همزه سی کی یا خود صفت ایله موصوف میاننده هاء رسیده دن مبدل
اولان همزه اوله بنده دانا همزه سی کی کاسبق غصبله فی الادوات البسیطة
شرعیه شرع الیه بام نسیمه مشدده دن مرکبدر زیرایه مشات تحفه آخره
لاحق اولنجه عریده مشددا فارسیده تحفه نسبت معناسنی مقصد اولور
شرعیه آخرنده کی هاقطعه نک صفتی اولدیغیچون تاه تانیشتن مبدل اولان
هادر علی ماسبق فی الادوات البسیطة شرع دین و ملت معناسنه که علما
رحمهم الله تعالی وضع الهی مائق لاولی الالباب باختر اهرم المحمود
الی الخیر بالذات دیو تعریف ایتشلردر بو تعریفه کوره حضرت موسی نک
و حضرت عیسی نک و سائر پیغمبرلرک حق تعالی جانیندن کتور دکتری امور
عظامه شرع و شریعت و دین و ملت دینلور فاما که بوامت مرحومه میاننده
یونلر منفرد یا خود مجتهدا کرا و لسه حضرت فخر انبیاء علیه افضل التحایاتک
باریدن برتری ارشاد ایچون کتور دیکه امر عظیم لازم الاتباع و واجب الامثال
مراد اولنور شکم حق تعالی نک ان الدین عند الله الاسلام قوی دخی ا

بونی مشر در * در * معنی فی کاسبق فی الادوات المركبة * حرف * خاك
 فتحيله حروف نهجيك وحروف مبانك وحروف معانك مفردی و طرفيكه
 جانب معناسنه وانزردن شرطه چالاق ودخی سوز سقطن طوعق كه فاعله
 حرف كير درل و سوز معناسنه ده كلور بوسوز معناسنه كلدیكي حافظك
 شو پيشنن فهم اولنور بیت آسایش دو كیتی تفسير این دو حرفت * باد و ستان
 ناطف باد شمعان مدار * شرفنامه ده و محمودیده عیب و نقصان معناسنه
 عیب كير معناسنه حرف كير درل نكتم شيخ سعديك شو پيشنن فهم
 اولنور بگویند ازین حرف كيران هزار ككه سعدی نه اهلست
 و آموز كار * اصطلاح بخاتمه كله اوج قسمدر بری اسم
 وری فعل وری حرفدر صوفیه اصطلاحده حق تعالیک عبد خاصه
 مخطبت ایلدیكي لغت و عبارت حرف اسميله و اعیندن حقایق بسطه به
 حروف اسميله همدخی كالشجر فی النواة غیب الغیوبه كانه و مستوره اولان
 شتون ذابیه به حروف عالیات اسميله تحیه ایدر لقطعه كا حروفا عالیات
 لم نقل * متعلقات فی ذری اعلی الفلل * انانت فی و نحن انت وانت هو *
 والكل فی هو و فصل عن وصل نكته شخك فصل عن وصل قول بزری
 بو طرزه اولان كلاتر ابله طعن و تشنعه هدف ایدوب قبل فهم المراد حمزده
 و هو ده حرف انداز اولك دبو علماء رسوئه تنیه جوابدر زرا و المقام قبل
 الوصلة درك اولنور معنی دكار چونكه بعد الوصلة وراء عقده برقوت به
 اولور كه انكاه مسئله و خدت روشنا اولور نكتم کلیات قوای خسته باطنه ابله
 ادراك اولنوب انحق عقل ابله هوید اولدیغی كی لثامقه بیت لانیجوز نیسینه
 الصوفی من اهل السوم * فهمی مثل نسبة الانسان بالوحش العجم نكتم كار
 لا یقاس الملوك علی الصلوك یوردیلر همدخی حرف علوم حرفدن هر برینه ده
 اطلاق اولنور چونكه هم حرف درت علمدر زرا حروفانن بحث اكر من حیث
 الاستخراج علی الخصوص اولنور سه علم جند دینلور و اكر من حیث الاستخراج
 علی العموم اولنور سه علم زارجه دینلور و اكر من حیث الخواص اولنور سه
 علم خافیه دینلور و اكر من حیث توفیق الاعداد اولنور سه علم وفق دینلور
 انتهى بوند نصكره كلك صده به بمقامده حرفدن مراد حروف مبان
 مفردی اولان حرفدر * الف همزه نك فنی و لامك كسری و فایله كف
 و زنده لغته و میرد عندند همزه نك و ماقبل مفتوح حرف مدكه علی الاشتراك

اسمیدر اصطلاحده الف خاصة ماقبل مفتوح حرف مدك اسمیدر چونكه
 حرف همی میرد عندند یكری نكدر كه الف ابله همزه بی حرف واحیده
 قلمدر اتفاق اصغر بینده یكری طوق و درو بی ماقبل مفتوح حرف مدك
 اسمی الف در كه همزه نك غیریدر علمای میانشده عرف مشهوره كوره دخی
 یویله در كه یكری طوق و حرفك بری الف بری همزه یاری و او غیر یكر دخی
 معروفدر و لكن بین الناس همزه برینه الف الف برینه لام الف دبو مشهوردر
 حق بعضی خدایق لام الف حرف مستقل عند ائمه عجمی لاوجه له دبو حکم
 و جزم ائمه در بوحكمك باعنی لام الف الف الف الف الف الف الف الف الف الف
 مناسب فاما كه لامك فائده سی نه اولدیغی ظاهر دكل مكر دبه لكه لام خطده
 الف كی صاحب ساق اولد و همچون حروف یشده انتخاب و القه ضم اولنور
 اوله بونفصیل معلوم اولدیسه بو مقامده علی كل حال القدن بقصود ماقبل
 مفتوح حرف مددر یویله او انچه یابودر كه حرف مشهوره مبنی اوله بوضوئده
 همزه به احتمال اولدیغندن باشقه اذا اجتمع العرف واللغة قدم العرف فاعده
 منه اوفق اولور یا خود لغته مبنی اوله بوضوئده ما نحن فیله اولان صدذند
 اولدیغمر علم لغته انسب اولور سوال القدن مراد لغته مبنی او انچه ولور برقطعه
 اولسون همزه به اولمق اقتضا ایدردی جواب همزه عربدن باشقه لغته اولك
 غیرده بولمز دبو تصریح ایدیلر همزه به لك ایسه همزه آخرده اولمق اقتضا
 ایدر یا خود عرف عوامه كه ناس میانشده مشهوره مبنی اوله بوضوئده استعاره
 طریقيله همزه نك اسمی اولان الفی ذكر ایدوب و لام الف مراد ائمه اولور
 سوال حروف مد و تا تأیث وها بو بش حرف روی اولماز دبو عین
 قافیه ده تصریح ایدیلر الف اوزره قافیه بی بنانه كونه او اور جواب حروف
 مذ كوره نك حروف روی اولدیغی عربی عروضارنده و قافیه لرنده میبندر
 اوله او انچه اشعار عربیه كوره اوله اما اشعار فارسیده وركیده دخی قاعده
 مذ كوره به مراعات اولنسه احسن در لكن فارسیه و تركیه شعرا سی تسامح
 ایدوب حروف مذ كوره به قافیه بنایدبور لخصوصا لغت نظم ایدن از باب
 معارف مثلاً نظم الغرائد مراد زاده بیورر مسقط نكر بدز ایل و اله یسطق
 اولدی ابتدا * اغزه دی نغم دخی فاه او ككه جد و شانا * كونده ریان كسی رسول
 فار شلقدر قول * عبد و اسیر اولدی قول سید مولی اغه * * معنی من كاسبق
 فی الادوات المركبة * ابتدا * افعال یانك مقصدیدر لكن آخرنده همزه نك

حذفیه کاسبق فی شرح البیت السابع والعشرين من الديباجة * حاصل معنی
ابتدادن حرف الفده شرعه منسوب بر قطعه یا خود شرعه منسوب قطعه
یعنی بوقطعه ده سرپامد کور و مترجم اولان شرع ایله مثبت و شرعه مستعمل
اولدر خارجدن امر اجنبی نسبه دکلدر تنکم قطعه نایه میان عشاقده دریا
و غمکش اولان نسبه ره متعلق اولدیغی کی فله در الناطم من وجهین اولان
سار لغته ترجمه ل بن نظم ایدن ار باب نظام اکثری بر مصراعده یا خود
بر بسته نهایت ایکی بسته نادر اوج بسته مراعات ایلدیکی جهت وحدته ناظم
محرر هر بر قطعه ده رعایت ایدوب بوندن بشقه مراعات نظیر وصفیت
طباق و جناس و ایهام کی مستلزمه دخی رعایت ایشدر ایسته بوناظم محرر
تقریب ایلدیکی صنایع بدیهه دندر چونکه سار ار باب نظام غالب احوالده
امام حریری کی تناسب لفظی داعیه سنده اولوب ادب ایشدر کفمن ذهاب
علی سیف من حبیب نمینده مدق اولدیله اناظم محرر بر طرفیه رعایت برله
غالب اعتنای جانب معنایه در ثانی شریعت امور سار دین افضل و اشرف
اولوب و جوق نسبه ک اعتدادی و حسن شرعه اولدیغیچون قطعه ل
بسته قطعه شریعه بی انتخاب و تقدیم و معرفه الله هر کسک اوزرینه لازم
و واجب اولدیغیچون تبرکات و تینا اسماء الله تعالی ایله قطعه بی تصدیق ایلوب
یورد * تکرری آدی شیدر و شیدر و بر دان خدا *

شیدر * شین مجله ممدده ک کسری و دال مجله ک فنی و را ایله حضرت
حق جل و علا ک اسماء شریفه سندن در عنضری مسقط جوا و فتنه را نکیزد
زمرگان خشم و خون ریزد * چو غفل چشم اشک بیزد * شود کریان شوی
داد تو بی آن داور محکم * که از دوش بی آدم بیارامند در عالم * چو مؤمن
بر حق شیدر امم مذکور مقامنده لسان بحریده اسم جلال که الله کله سیدر
لسان چقنایده نا مشات فوقیه ک کسری به تکرری لفظیدر لکن رومده فتح
تا ایله تکرری درل چونکه رومده مستعمل اولان ترکی چقنایدن تراش و پرداخت
اولمشدر اصل ترک چقنیدر همان بواجلدن ناظم محرر تکرری ایله تفسیر ایلدی
بوندن بشقه چقنایده تکرر به ضم همزه ایله اوغان دخی درل * شیدر * شین
مجمده ک فنی و یا، موحدده نک سکونی و ذال مجله ممدوده نک کسری و را
ایله معنی شیدر مذکور یا، تحبیه نک حذف ایله شیدر دخی دینلور او ایله اولجه
یا، تحبیه ایله شیدر مقامنده شیدر دن محقق شیدر اوقتنه صحیح اولور بلکه

موحدده مشاندن اقدم اولدیغی حسیله نظم طبع اوزره اولوردی لکن تکرار
کی اولور فاقهم * بر دان * یا، تحبیه نک فنی و را، مجله نک شکونیه اکثری
ار باب لغت فتنه شیدر کی حق تعالی نک اسماء شریفه سندن در بعضیلر
بر دان خالق معنایه دیدیلر خالق معنایه اولدیغی حکیم فردوس سینگ
شوسوزندن فهم اولور بیت سیک داد سو کد آن پاک دین * بر دان هفت
آسمان و زمین * ملائکه مجوس قتلند * بر دان خالق خبره مخصوص اسمدر
خالق شره آهر من و آهر من درل تنکم اهر من قرق التیمی قطعه نک بیت
نامنده کلور او ایله اولجه ناظم محرر برک بر دانی تکرری ایله تفسیری اکثره بنادر
تنکم شاهدهی مرحوم اکثره بنادر کی مصرع تکرر آیدر در ایرد
و بر دان خدا * خدا * خاه مجله نک ضمیمه جناب باری تعالی به دینلور چونکه
یا مفرد اعتبار اولور یا خود مرکب اعتبار اولور اگر مفرد اعتبار اولور سه
صاحب و مالک دیمک اولور بوسورنده عربیزندن رب ایله تعبیر ایدرل
بو تقدیر چه رب کی بشقه لفظ ایله ترکیب اولور سه حق تعالی نک غیرنده اطلاق
اولور مثلاً کد خدا و ده خدا و کشور خدا و سیم خدا درل صاحب خانه
و صاحب قریه و صاحب اقلیم و صاحب فضا معنایه و اگر بالکتر ترکیب
خدا دینلور سه الله تعالی دن غیره اطلاق اولغاز و اگر مرکب اعتبار اولور سه
خدا اصلنده و صف ترکیب اولور قی خود آیدی صریحه الجائی بذاته معنایه
ترکیده کندی کلیمی دیمکدر تخفیف ایچون خود ک و او ی حذف اولوب
خاه مجله ضمه مشبعه ایله خر که و بر و ب خدا دیدیلر بو تقدیر چه خدا
واجب الوجود تعالی معنایه که وار لقی کدودن دیمک او اور حقیقتده
حق جل و علی نک غیره اطلاق اولغاز بویه اولجه ناظم محرر برک خدای
تکرری ایله تفسیری ایکی تقدیر اوزره حق تعالی به مخصوص اولدیغیچون در فاعله
بجیع صوره خدا اصلنده آخرنده بعد الالف یا تحبیه ایله خدای ایدی پای
باسی کی باسی اسقاط اولندی علی ماسبق فی فوائد المقدمة شوال ذال مجله
اصلیه اوله رق فارسیده بولماز دیو حکم ایلدیله شیدر و شیدر نه کونه اولور
جواب حکم علی اطلاقه دکلدر بلکه اولده بولماز دیمکدر حتی اقنوم عجم
صاحبی ذر حش و ذلالدن غیری اولده بولماز دیدی و شرفیاده ذال مجله بی
ایچق درت لغت یازمش و شعوری مزحوم فر هکنده جوق تبع اشد کد نص کره
باب ذال مجله ده ایچق طغوز لغت یعنی کله یازمش شعوری ایسه ار باب شعلک

سلطانیدر * یاردیچی آفریننده برزگی کبریا *

آفریننده * همزه مدوده نك وفانك فخری وراه مدوده نك كسری ايله اسم فاعلدر شاهدی * بیت * بل آفریننده باردیجیدر * رزق و بریجیدر روزی دهند. مصدری خلق معناسینه اولان آفریدن لفظیدر برامستقلاتی خلاف قیاس اوزره نونك دال اوزره تقدیمله آفریندو آفریننده کلور * برزگی آخرنده باه نجبه مصدر به ايله بمعنی کبریا یعنی اولوق زربارزك اولودوبو قطعه نك بیت ثالثه کلور * کبریا * عریسدر بومقامده تفسیردر علی ماوعده فی آخر الدیباخه تنبیه * وصفیدر پروردگار و کردگار آمرزگار *

بواوج کله دن هر بری حق تعالیك وصف مشهور بدر بلکه اسم معروفة در هر بری مرکبدر چونکه * پروردگار * مبالغه ايله بسله یچی که عریسده رب و مری معناسینه در زرا * پرورد * باه فارسیه نك وواوك فخری وایکی رنك سکونلری و دال ايله تریه معناسینه پروردن لفظندن ماضی صیغه سی اوزره اسم مصدر در علی ماسبق فی قواعد المقدمه * کار * کاف فارسیه به مبالغه اسم فاعل ادایتدر علی ماسبق فی الادوات المركبة * آمرزگار * مبالغه ايله یارلغا یچی که عریسده عفو و غفار معناسینه شیخ عطار بیت پادشاه جرم مارا در کنار * ما کنه کاریم تو آمرزگار * زرا * آمرز * همزه مدوده نك فتحی و میك كسری ورنك سکونی و زاء مجمله ايله مغفرت معناسینه اولان آمرزیدن لفظندن امر صیغه سی اوزره اسم مصدر در * کار * دات مبالغه کامبق آنفا کرد کار * مبالغه ايله ایستلجی که عریسده فعال معناسینه حکیم سنائی بیت چون تو در عجم خود زبون باشی * عارف کردگار چون باشی * چونکه کرد کانت كسری ورنك سکونی و دال ايله بمعنی کار و عمل و فعل که قطعه عاشقانه نك بیت خامسده کلان کردار لفظندن مخفیدر کار دات مبالغه در لکن آخرنده زای مجمله ايله کرد از دخی حق تعالی به اطلاق اولنور بویه اولجه مرکب اولماز بو تفصیل معلوم اولدینه حق تعالی حضرت قلی رب العالمین و غفار العاصین و ذمسان لارید اولدینی حسیله بواجدن هر بری ذات ماضی صفاته وصفنا خاص بلکه اسم خاص فلفله در سوال بلکه اسم فلفله در دیو اضرا بدن فهم اولنور که ناظم رنجر بونلره دخی اسبق کی اسم اطلاق ایستیه لولی و احسن التمش جواب چونکه جناب فیاض مطلق اوزره اطلاق صحیح اولان اوج قسیدر اول اسماء محضه ثانی اسماء وصفیه ثالث صفات محضه زرا اول

کلمته ترکیب یا خود اشتقاق اعتبار اولنور سه قسم اول اولور مثلاً عریسده الله وایل فارسیسده شیندر و شیندر ترکیبده تکرری کی والا کر ترکیب اشتقاق اعتبار اولنور سه بوموزنده دخی نقل ايله یا خود غلبه ايله یا خود تسجیه خاصه ايله حق تعالی به اسم قلنور سه قسم ثانی اولور مثلاً عریسده خالق و خلاق فارسیسده آفریننده و آخریده کار کی یوق که قلنماز سه قسم ثالث اولور مثلاً عریسده واجب الوجود و صانع العالم فارسیسده خود آئنده و جهان کتنده کی بویه اولجه بومصنر اعده مذکور اولان پروردگار و کردگار و آمرزگار کله لری قسم ثانی در خاتما که ناظم نجر نك وصف دیو تفسیر ایتمه می وصفیت اصلیه بی اشعار ایچو ندر سوال اسماء الله توفیقیه در حق تعالی به خدا و زدان و پروردگار و ساز لری نه گونه اطلاق اولنور جواب موافقك متن و شرحنده واقع و مذکور در که سوز لغاتده موضوعه اولان اسماء اعلامده دکلدن بلکه نزاع صفات و فعالین ما خوده اسماده در و اما غزالی حضرت قلی نك عندنده علی طریق التوصیف اولور سه جا زدر علی طریق التسجیه اولور سه جا ز دکلدن همان بواجلین ناظم نجر بر اسماء اعلامده نزاع اولدیغیچون قسم اولدن اولنلری تکرری آدی دیو تفسیر ایلدی صفات و فعالین ما خود اولنلرک محقق غزالی عندنده علی طریق التوصیف اطلاق جائز اولدیغنه بناء قسم ثانی اولنلری وصفیدر دیو تفسیر ایلدی نه قدر که قسم ثانی وصفیتدن اسمیه نقل اولدینی حسیله اسماء اعلام قیلندن اولدیسده بویاب مزالی اقدام اولغله یته حزم و احتیاط ایدوب وصفیدر دیو تعبیر ایلدی فله دره تنبیه بوندن یشقه حق جل و علا نك عریسده اسماء وصفیاتی اولدینی کی فارسیسده دخی وارد انشاء الله تعالی بوقطعه نك بیتد ابی شرحده مستزس اولدیغیمیزی ذکر ایدلم *

* هم دخی یایینه باقیدر همیشه دایما *

یاینده * باه فارسیسده مدوده نك فتحی و یا به نجبه ايله بمعنی باقی و مستقر و ثابت اسم فاعلدر مصدری بقا و ثبوت و استقرار و توقف و باقی ايله محکم باصمق معناسینه اولان یاییدن لفظیدر بویه اولجه یاینده نه قدر که باقی معناسینه ایسده حق تعالی به اطلاق حازر دکلدن زرا بصمق معناسی متضمن اولدینی حسیله مشعر نقصاندر شکم فقه و عارف و طیب و عاقل مشعر نقصان اولدینی حسیله اطلاق اولدینی کی * همیشه * هانك فتحی و میم مدوده نك

کسری و شین مجیه تک فحیح و هاء و مجیه الیه بمعنی داناشا عر بیت مجیه باد
هنداوت میان کبر و یهود * زهر طرف که شود کشته خود استلا بهت

* کور یحیی بینا و دانا یحیی اولو زرتک *

بینا * یاه موحد لا محذو ده تک کسری و نون محذو ده تک فحیحله امر حاضر آخرینه
فقط الف الحاقیه اسم فاعل یا خود صغه مشبهه در علی باسبغ فی قواهد
المقدمه مضد ری قرق یحیحی قطعته تک بیت تاسعده کلن دیدن لفظیدر زرت
مستقلان خلاف قیاس اوزره بیند و بیند کلو صائب بیت یارب از عرفان
مر ایما نه سرشارده * جشم بینا و جان آگاه و دل بیدارده * دانا * دال و نون
ممد و دینک فخر به هر بر نسندده بینا کی لکن دانا بمعنی علیم و جلام بینا بمعنی
بصیر در همدی بونک مضد ری دالسن لفظیدر که مستقبلا فی داند و داننده
کلور شاهدی بیت بنام خالق و حی و قوانا * قدیم و قادر و بینا و دانا * زرتک
یاه موحد تک وزاء مجیه تک زملری و کاف الیه بمعنی ضظیم و کبیر تکیم
حق تعالی به ذاتنده و صفاتنده اولو اولد یغیمون بز کواردر بر شیخ سعیدی بیت
خدا براست مسلم بز کواری و اطاف که * جزم بیند و نان برقرار میدارت کاهی
بزرتک جشم یعنی ابری معنای خردمقابله مننده استعمال اولور بعضی بزرتک
کاف فارسیه الیه ضبط ایلدیلر لکن شعوری مر حوم کاف عرییده ذکر ایلدی
جفتای لسانده اولو مقامنده اولوغ و اولوق و البی دیر حتی سکن بوزاللی
اوج حد و دنده شریعت شهاد فی نوس ایدن آل کور کاندن صبا خیر صد
و صاحب زیج عرقند پادشاهنه اولغ بیک دیمک اولو بیک دیمک اولور

* مر جتلو مهر بان پادشاهن خیر به جزا *

مهر بان * بمعنی رحیم و شفیق میر نظمی بیت * هیچ عاشق ز آبشاد مهر بان
چندی دهد در ره معشوق جان چونکه * مهر مر جت و شفقت معنای
دبو قطعه خامسه تک بیت اولی سر خنده کلور * بان * ادات صفت مشبهه در
کاسبق فی الادوات المركبه سوال رحیم و شفیق الیه تفسیر ناظم نحر رک
مر جتلو دبو نمیزنه متافیکلمی ز بار جیم و شفیق اسم فاعل یا خود صفت
مشبهه صیغله بدر لواینه ترکیده ادات نسبتدر جواب لوز ترکیده ادات نسبت
اولد یغی کی ادات صفت مشبهه اولور فاحفظ * پادشاه * یاه فارسیه و دال
ممدوده بیک فخری و شین مجیه الیه ایکی معنایدر اول لفظ مفرد در جزاه
حسن و عوض خبر معنایه مقابلی یاه موحد لا محذو ده الیه پادشاه که جزاه بد

معنایه

معنایه حکیم نوری بیت * ای بتورنده منت پادشاهن خوی بتورنده رسم
پادشاه ثانی کمال پادشاه زاده بیور که مرکبدر اصلی پای تاش ابدی یاه نخبه
حذف اولنوب یاه فوقیه داله ابدال اولندی ایاق دایش معنایه در آکن یو معنا
مر حومک تقایق الحقایق نام کما بتدن غیري نسخله ده روایت اولنما مشدر کذا
فصله الشعوری و تبعه الناطم التحریر فاما که شاهی مر حومک پادشاه
کشی کنین اود شملک دخی کفر دیو نمیری بونک خلا فی مشدر در فافهم
* زرتک روزی آتی ابرشدر یحیی روزی رسان *

روزی * راء ممدوده تک ضمی وزاء مجیه ممدوده تک کسر الیه درت معنایه در اول
یعنی رزق شیخ سعیدی بیت مرعک از بیضه برون آید و روزی طلبد * آدمی
زاده نداشت خبر از عقل و عمر * ثانی بمعنی مقدار شیخ نظامی بیت بر روزی
توان یاده زین طاس خورد * که اسکندر ش جست و الیاس خورد * رزقه
دخی تقدیر و ارثالت بمعنی نصیب و حصه رابع بوم واحد چونکه روز کون
دبو قطعه ثانیه تک بیت سابعده کلور آخرنده کی یاه وحدت ایچوندر لکن
اوج اولکی معالنده اصلنده نسبت ایچون اولسه انساب اولور روزی رسان
وصف ترکیبدر زرتک رازسان قرق یحیحی قطعته تک بیت خامسده کلن رسانیدن
لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفدر بومقامده مذکور اولان بش
کله که آفریننده و بینا و دانا و مهربان و روزی رسان حق تعالی به اطلاقی
یاعلی طریق التوصیف یا خود علی طریق الترجمه در فاند معلوم اولسونکه
عرییده حق جل و علا تک اسماء حسنای و صفات والاسی اولد یغی کی فارسیه
دخی اسماء شریفه سی و نفوت منیفه سی واردر که اکثری دسترس اولد یغیزی
اللی یتلو بر قطعه ده ذکر و اراد ایلدک ناکه ناظم نحر رک کلا منه غه اوله
نکری شیندر و شیندر و شیندر و بار یزدان خدا

داور و داداراد و دارد آذرود ازاد ما

شیرز و دادار و یرو و بارو باری و دازدرو

لر و لور و کر و کر و کر و کر و دازارما

آدرو ایزد و زار و کر و کر و کر و بار خدا

کرد کار و داد آفرید و پرورد کار و رهنما

آفرید کار و آفریننده و خداوند و خدیو

داد کر و بخشنده و بخشاینده و بخشا بشکرا

مهر بان و آنر کار و دانا و توانا و روزی ده
 کاکار و روزی رستان و پنا کر مفرمای خدا
 کرد کار و پادشاه و پادشاه و یکی آفرین
 شبنوا و برزگوار و داور از جهانبان و پادشا
 بیت اول شبنو و شبنو و شبنو و بران و خدا و بوشک یانی و قطعۀ نک
 بیت اولنده و شرحند و بکدی * باز * باه موحدۀ مدودمک فخی
 و زایلۀ بکرمی بدی معنایۀ کلور اول نام شریف خدادار کال اسمعیل بیت
 بران همه دروغ و دغل * دهدت دلکۀ نام باری * باقی معنایۀ بکرمی
 برنجی قطعۀ نک بیت اولنده و شرحند کلور * داور * دال مدودمک و واولک
 فخری و زایلۀ بش معنایۀ کلور اول نام حق جل و علی در حکیم خاقانی بیت زده
 شما و فسق ما چون همه حکم داورست * داوران خدای باد اینهمه چیست
 داور * باقی معنایۀ بکرمی * یکجائی قطعۀ نک بیت اولنده و شرحند کلور
 دادراد * دال و راه مدودمک فخری و دالینک سکونیه کذلک نام حضرت
 سبحاندر * دازد * دال مدودمک فخی و رانک سکونی و دال ایله مثله اسم شریف
 بر داند * آذر * همزه * مدودۀ نک و ذال میجه نک فخری و زایلۀ ایصانام
 منیف خدادار همدنی صاعقه و برق معنایۀ مرید فر هنگ جهانبکریده
 آذر دورت معنایۀ منقولدر اول اسم فرشته که نیر اعظمه مؤکدر تانی آتش
 مجوسه دیر و رایت اولور که انجمک بدی معظم آتشکده لری وارد
 اسمی بولدر اول آذر مهر تانی آذر نوش ثالث آذر بهرام رابع آذر بین خامس
 آذر خرداد سادس آذر برزین سابع آذر زرد هشت و آتشکده لک هر بری
 بر کوکبه نسبت ایدوب اول کوکبه متعلق اولان بخوری اندۀ باقر ل معنای ثالث
 سنه شمسه نک طغوزنجی آنک اسمی که اول آید نیر اعظم برج قوسده اولور
 معنای رابع هر ماه شمسه نک طغوزنجی کونی اسمی در اهل فرسک قاعده
 مقرر لیدر که هر آبک اسمی اول کونه اسمته مطابق اوله اتی عبد جشن ایدر
 دارد * دال و راه مدودمک فخری و دال ایله کذلک نام حق تعالی در
 بواج اسمکه بری دادراد بری دارد که لیدر انلری میر نظمی جمع انشد
 بیت دار دودار ایدوداد راد همین * هر سه را تم خدادان بقین * تنیسه
 بو بینک آخرندۀ کی مالفظی بر معنایۀ تم وزن و قافیه ایچون کلدی معناده
 مضاف ایله که برم دارد مز که الله عز و جل اولور بیت تانی * شیرز * شین

میجه

میجه مدودۀ نک کسری و رانک فخی و زایلۀ میجه ایله بودنی حق تعالی نک نام
 شریفند کذافی معنایۀ و الصحاح المجه * دادر * دالین مدودمک
 فخری و زایلۀ بودنی حق جل و علی نک اسم منیفدر شاه ناصر خسرو بیت
 هم اجلها هیچ خلق ندادست بمن * ایزد ادار داد کسرت ذوالمن * چونکه
 فی الاصل وصف رکبیدر ز براد عدل دیو بکرمی در دنجی قطعۀ نک بیت
 ثالثۀ کلور آرهزه نک مدیله آریدن لفظندن افر حاضر یا خود اسم فاعل
 غفقدن همان بواجلدن هر غافل پادشاهه دادر دیرل * بیز و بار * باه موحدۀ
 مدودۀ نک کسری و راه مدودۀ نک ضمی و باه موحدۀ مدودۀ نک فخی و زایلۀ
 بودنی نام حضرت باری جل شانۀ کذافی فر هنگ شعوری * باری * باه موحدۀ
 مدودۀ نک فخی و راه مدودۀ نک کسریله الی معنایۀ در اول بودنی نام سبحاندر
 کذافی فر هنگ شعوری ایضاتانی معنی و ترجمی معنایۀ باری همچنین باشد
 دیر ثالث معنی بار و یعنی برج حضار رابع معنی اولی بودن خامس بردفقه
 معنایۀ سادس هندۀ بر قصبه اسمی در حاصل کلام آخرندۀ ی حرف یاه
 مصدریه و وصفیه و وحدت معنایۀ ذکر انشاء الله تعالی بکرمی برنجی
 قطعۀ نک بیت اولنده کلان بارک معنایۀ منظم اولور * داز و دال
 مدودمک و زایلۀ میجه نک فخری و راه مدودۀ نک ضمیله بودنی زبان بملوید
 جناب بارینک اسمی که کذافی فر هنگ شعوری * زر * لامینک فخری
 و زایلۀ سکونیه بودنی جناب حق تعالی نک نام شریفدر عنصری بیت
 بفرانکی سایه افسرش * بیوزش همیخواست از لرزش * لور * لامک ضمی
 و واولجهول و لام ثانیۀ نک فخی و زایلۀ بودنی نام مبارک حق تعالی در میر
 نظمی بیت اگر لور کنل باری بیاید * مراد انت بیای خویش شاید *
 کروکر کافینک فخری و رای اولای مدودۀ نک ضمی و راه ثانیۀ ایله بودنی
 اسم ساهی جناب حضرتدر عنصری بیت بدان ماند که بر دان کر و کر *
 جهان بر تو بر آور دست دیگر * کر کر * کافینک فخری و زایلۀ سکونی
 و زایلۀ بودنی نام فحیم حق تعالی در دنجی بیت جو بیچاره کشتند فر یاد جستن
 بریشان بخشید بر دان کر کر * بواجی لفظک کاف اولی لری مر یسه کاف
 ثانیۀ لری فارسیدر * دازار * دال مدودۀ نک و زایلۀ میجه مدودۀ نک فخری
 و زایلۀ بودنی نام جناب حق تعالی کذافی الصحاح المجه همدنی با بوجی
 معنایۀ ده کار و بشاکی بیت ثالث * آذر * همزه مدودۀ نک فخی و دال

مهمله نك ضمی ورا ايله بیت اولده کن آذر معناسنه شکم تفصیلی بکدی * اوزد
حق تعالی دیو فرق اینکچی قطعه نك بیت اخیرنده کلور * دزار * دالک
وزاء فارسیه بمدوده نك فتحاری ورا ايله فرهنگ شعوریده ما یوچی و بناو معمار
معناسنه دیو مسطور در ابو المعانی بیت عشق تو کو یاد زاری بوده جای آب
و خاک * خانه دل زاشک و سودا خوش عمارت ساخته * بویه اولجه
حق تعالی به اطلاق علی طریق التوصیف اولور و اطلاق نقصان دخی اشعار
ایمز تنکم حق تعالی و السماء بنیاهایور مشدر * کرکر * کافین
فارسی نك فتحاری ورا اینک سکونیه اوج معنایه در اول بودخی صل
شریف حضرت حقدر مسعود سعد سلیمان بیت بی ریح بکام دل رسیده *
از یاری نخت و عون کرکر * نانی بمعنی نخت شاهان ثالث آذر یایجان ولایتده
برقصه اسمیدر * و کرکر * کافین فارسی نك فتحاری وراه اولیه بمدوده نك
ضمی وراه ثانیسه ايله بودخی نام میمون حق تعالی در فی الاصل مراد بخش
معناسنه ایدی حکیم اسدی بیت کر این کام بدهد کرو کرزا * مرانام شاهی
و دیگر کرزا * بویکی کلمه نك کافرنک کلبسی فارسیه در فلا تغفل * بار خدا
سکون را ايله الله دیو فرق بدیجی قطعه نك بیت اخیرنده کلور چونکه یار
معنی خدا کما سبق آنفا خدا یعنی صاحب و مالک کما سبق ایضا باری خدا نك
اصلی خدای بار ایدی علم اولیجی مضاف الیه مضاف اوزه تقدیم اولوب تمام
انامه صاحب دیک اولدی اگر نك سکونیه اولورسه معنی ذکر اولساندر
اما کسر یله اولورسه لغظ عربی اولور اصلی بار بدر ایلمچی دیمکدر و دخی شعرا
مدوخنه بار خدا در لر خداوند معناسنه * کرد کار * بوقطعه اولینک بیت
ثانیسنده بکدی * داد آفرید * دال ثانیسه نك سکونی ايله بودخی نام مبارک
حق تعالی در و موسیقیدن بر پرده معناسنه ده کلور کذا فی فرهنگ شعوری
معنای ترکیبسی عدل یارندی دیمکدر ز برادله عدل دیو بکری دردیجی
قطعه نك بیت ثانیسنده کلور آفرید ماضیدر شکم اسم فاعلی بوقطعه اولینک
بیت اولنده بکدی پرورد کار * بیت ثانیسه بکدی * رهنا * اوتوز سکر بچی
قطعه نك بیت ثانیسنده قولوز دیو کلور فی الاصل بول کو ستر بچی معناسنه در
بویه اولجه حق تعالی به اطلاق علی طریق التوصیف در یاخود علی
طریق الترجحه در بیت رابع * آفرید کار بودخی نام میمون حق تعالی در کذا
فی فرهنگ شعوری چونکه آفرید کار بمعنی خلاق ز بر آفرید ماضی صیغه سی

اوزره اسم مصدر کارادات مبالغه در آفریننده بیت ثانیسه بکدی * خداوند
صیاحب و رب دیو فرق طغوز بچی قطعه نك بیت ثانیسنده کلور * خدیو
پادشاه دیو الی التبیحی قطعه نك بیت ثانیسنده کلور بویکی اسم حق تعالی به ده
و حق تعالی نك غیر بنده اطلاق اولور خدا کنی دکلدر * داد کر * دال ثانیسه نك
سکونیه عدل ایدیجی دیو بکری دردیجی قطعه نك بیت ثانیسنده کلور فرهنگ
شعوریده مذکوردر که حق تعالی به عادل و داد کر اطلاق حقیقیدر پادشاه
عادل و امیر عادل مجازدر * بخشند باغشلا بچی دیو بکری اوچبچی قطعه نك
بیت ثانیسنده کلور * بخشاینده * مثله مصدری بخشودن لفظیدر ز بر
مستغلاقی بخشاید و بخشاینده کلور بخشایشکر * مثله ز بر بخشایش
امر حاضر آخرینه ماقبلی مکسورشین معجه الحاقیه اسم مصدر در علی سبق
فی قواعد المقدمة کرادت اسم فاعلدر کما سبق فی الادوات المركبة بواوچ
کلمه دن هر بری و هاب و رحیم معناسنه حق تعالی به اطلاق علی طریق التوصیف
یاخود علی طریق التسمیه در بیت خامس * مهربان * و آمرز کار * و دانا
اوچی برین بوقطعه نك بیت ثانیسنده و ثانیسنده بکدی * توانا * کوچلو
و قولوز دیو التبیحی قطعه نك بیت رابعنده کلور بودرت کلمه نك دخی اطلاق
باعلی طریق التوصیف یاخود علی طریق الترجحه در * روزی ده * حقیقیده
جناب رزاق عالمدر فی الاصل رزق و بر بچی معناسنه وصف ترکیبدر ز بر
روزی رزق دیو بوقطعه نك بیت رابعنده بکدی ده امر یاخود اسم فاعل
مخفقدر مصدری دهیدن لفظیدر مضارعی فرق دردیجی قطعه نك عنواننده
کلور * کامکار * اولو پادشاه و صاحب دولت معناسنه ز بر کام مراد دیو
فرق دردیجی قطعه نك بیت خامسنده کلور کارادات مبالغه کما سبق
فی الاوات المركبة بهر حال حق تعالی به اطلاق علی طریق التوصیفدر * روزی
رسان * دردیجی بیتده بکدی بیتانی اوچبچی بیتده بکدی * کر مفرمای
دیناچه نك بیت اولنده بکدی بودخی علی طریق التوصیفدر * خودا * بمعنی
واجب الوجود فی الاصل وصف ترکیبدر یسانی خدا شرخنده بکدی بیت
سادس * کرد کار * آخرتد مزای معجه ايله بیت ثانیسه کی کرد کار معناسنه
بو مقامده ذکر یزاه معجه ايله اولد بیتی خبیله در فلا تغفل * پادشاه * بیانی
قطعه رابعه نك بیت رابعی شرخنده کلور * پادشاه اتدن مخفقدر * کنی
آخرین * جهان یاردیجی معناسنه وصف ترکیبدر چونکه کنی جهان دیو

یکرمی ایکرمی قطعہ نک بیت نالندہ کلور آخرین آفریدن لفظندن امر یاخود
اسم فاعل مخفدر * شنوا * بوقطعہ نک بیت سادسندہ کلن شنوا آخرینہ
الف الحاقیہ اسم فاعل یاخود صفہ مشبہہ در بمعنی سمیع رز کواری * بیانی بزرگ
شرحندہ بوقطعہ نک بیت نالندہ یکدی * داورازار * دال وزای معجمہ مددوتیک
فتخیری و واورانک سکونیلہ فی الاصل یاووجی کہ بنامعناستہ چونکہ داو
یا لحدن دیوار معناستہ زارادات اسم مکان در کاسبق فی الادوات لکن بمقامندہ
مجاز اادات اسم فاعلدر * جہانیاں * محافظہ جہان معناستہ در زبان اادات
محافظہ در کاسبق فی الادوات المركبہ پادشا * مخفف پادشاہ مذکوردر
بوش کلمہ نک دخی اطلاق علی طریق التوضیف یاخود علی طریق الترجعہ مد
عہد عادت مصنفین اوائل کتبہ اولاً بسمہ ثانیاً جملہ ثالثاً تصدیق اولادین
کی ناظم تحریر دخی اولاً اسماء اللہ وصفات اللہ ترجمہ سنی بیان ثانیاً جملہ وثنا
وشکر ترجمہ سنی اتیان ثالثاً اسماء رسالتی واسامی حضرت فخر کائنات
علیہ افضل الحیات واکمل التسلیات ترجمہ سنی بیان ابدوب بیور

* شکر و حمد اولدی سیاس راستامدح و ثنا *

سیاس * سینک کسری و پاء فارسیہ مددودہ نک فتی وسین الہ ابکی معنایہ در
اول بمعنی جندوشکر ناظم تحریر نک تفسیرندن مطلقاً فہم اولنور لکن شعوری
در حوم بیور کہ سیاس بمعنی شکر نعمت کرک شکر نعمت خالق تعالی اولسون
شمس فخری بیت خدای داد ترانہ ملک و تخت کمان * تونیر لطف خدادان
ورابدار سیاس * کرک سائر ولی التعلیم شکر نعمتی اولسون کال تجندی بیت
ہر کہ خرسندنیا شد بحیفاہای حبیب * ناسطہ مہبت کہ شکر نعم او نکند
ثانی بمعنی منت و قبول فرہنگ ہند و شاہدہ بمعنی لطف دیومرویدر آخرندہ
ہمار معنیہ الہ سیاسہ دخی سیاس معناستہ * راستا * زاء مددودہ نک فتی وسینک
کسری و ثناء فوقیہ مددودہ نک فتحیلہ بمعنی مدح و ثنا و ستایش ابوالمعانی بیت
چو حسن خلق ترا دیدہ اند خلق جہان * کشند و مغترار استاش و رزبان
وسکون سین الہ بمعنی راست تمہید وقتا کہ جسد و ثنادن فارغ
اوارہ ستندہ حضرت فخر مالہ متعلق لغتاری بیان ابدوب بیور

* طوغرو سوز او راستکو و خشور و پیغمبر رسول *

راستکو * ثناء فوقیہ نک سکونیلہ وصف ترکیبدر زرا راست راہ مددودہ نک
فتی وسینک سکونیلہ صواب یعنی طوغرو معناستہ شیخ معدی بیت کس

ندیدم کہ

ندیدم کہ کم شد از رہ راست * راستی موجب رضای خداست * کو کفتی یاخود
کویدن لفظندن امر یاخود اسم فاعل مخفدر نکم مضارع منکلم و حده سی
قطعہ سابعہ نک بیت نامندہ کلور * و خشور * واول فتی و خاء معجمہ نک سکونی
وشین معجمہ مددودہ نک ضعی ورا الہ رسول وخی معناستہ فرس قدیمدر شمس
فخری بیت جلال دینی و دین نسبت تو یارتیت * بودیز دشہان ہمچو امت و
و خشور * واول سقوطی و خاک فتحیلہ خشور دخی بومعناستہ در میر ظہری
بیت آن سک و قلستان و بی ملت * نشدہ ہیج خشور را امت * پیغمبر * وصف
ترکیبدر فی الاصل خبر ایلمدیجی معناستہ ایدی صکرہ رسول وخی معناستہ
غالب اولادی چونکہ پیغم قطعہ خامسہ نک بیت خامسندہ کلن پیغامندن
مخفدر بویلہ اولیجہ بوندہ پیغامبردہ جائز در بلکہ پیامبرو پیغمبر دخی جائز او اور
بر او نور التبی قطعہ نک بیت ثانیسندہ کلن بردن لفظندن امر حاضر یاخود
اسم فاعل مخفدر زراستقبلائی بردن مستقبلا نشدن فرق ایچونیاہ
موجودہ نک فتحیلہ بردو برندہ کلور * ہم محمد در ستودہ برگزیدہ مصطفی *

در ستودہ * بمعنی محمد و محمود واحد نکم ستودہ مدح اولمش دیوالی التبی
قطعہ نک بیت ثانیسندہ کلور لکن تکرار عدد و اعزاز را تفسیر کردہ فرق وار کہ
بوندہ تحسین ایچون در لفظیلہ در اندہ در سر در ہلہ تفسیردہ ظاہر در * فائدہ
سلطان انبیاء علیہ افضل التحا حضرت محمد دیونسمیہ منبع اخلاق حیدہ
اولدیغیچوندن نکم الہی خلق عظیم عنوانیلہ صحیفہ خطابی طغرا کشیدہ
بیور لشدنر * بر * اادات تحسین کاسبق فی الادوات المركبہ * کزیدہ
اسم مفعولدر بمعنی مصطفی و مختار مصدری کاف فارسیہ نک ضعی
وزای معجمہ مددودہ نک کسریلہ کزیدن لفظیلہ بویستہ رسول و محمد
و مصطفی تفسیر در علی ما وعدہ فی الدیبا جہنککہ در ترکیبہ است کی
ادات ربط اولغلہ ہم محمد در ستودہ قولندہ ایہام خطی وارد در
* باز نویس اوقو بخوان قرآن نوی جانش بکوش *

نویس * نوک ضعی وواو مددودہ نک کسری وسین مہملہ الہ کایت معناستہ
اولان نویسن لفظندن امر حاضر در زراستقبلائی نویسدنو نویسدہ کلور
فاتما کہ قطعہ عاشرہ نک بیت رابعہ کلن نوشت نوک کسری و شین
معجمہ الہدر * بخوان * خاء معجمہ نک بن القمیع والضم امالہ سی وواو علامت
والف الہ قطعہ نامندہ نک بیت نامندہ کلن خواندن لفظندن امر حاضر در

اوقو معاسنه یعنی قرأت الیه یا خود دعوت الیه بیکدروز برافار سیدم خواندن
زکبه اوقو ابکی معنایه در بری قرأت بری دعوت معنایه به بوتقدیر چه
و ابکی معنایه هر بری اراده صحیح و بکنند به حان مستغلاتی خوانند
و خواننده کلور اولنده کی باه موحده تحسین لفظ ایچون صله در کابینی
فی الادوات البسیطة * نوی * تونک ضمی و او و دوده نک کسر یله کتب الهیه
اربعه نک افضل و اعظمی اولان قرآن عظیم و فرخان میندر ادیب صاحب
بیت بسوره سوره توریت و سطر سطر زبور * بابت آیت انجیل و حرف
حرف نوی * یکوش * کاف مدوده نک ضمی و شین مجیه الیه کوشیدن لفظندن
امر حاضر در اولنده کی باه موحده زائد در کاسبق فی الادوات البسیطة
* د کله بشنوا کله در باب اولدی شد لایق سرا *

بشنو * شین مجیه نک سکونی و حرکات ثلاثه نک جواز الیه امر در مولانیت
بشنو زنی چون حکایت می کند * از جداهایی شکایت می کند * مصدیری
اون بدیجی قطعه نک بیت سادسده کلن شدن لفظی یا خود فرق بدیجی
قطعه نک بیت عاشقانه کلن شنیدن لفظی یا خود شنویدن لفظی در زرا
او چینگده مستغلاتی شین مجیه نک حرکات ثلثه سیله شنود و شنونده کلور
بشنو اولنده کی باه موحده زائد و شین مجیه بی بمقامده اسکان واجبتدر
علی ماسبق فی الادوات البسیطة * در باب * در یافتن لفظندن امر در فهم الیه
معناسنه خواجه حافظ مصراع بیت و حاصل عمر من بر در باب * بودن
بشقه تدارک الیه و ایرش و معاونت الیه معنایه به ذ * کلور صدوری در یافتن
لفظی در مستغلاتی فالت باه موحده به اب الیه در یافتن و در یافتن کلور و ماضی
متکلم و حده سی بکرمی بدیجی قطعه نک بیت خامسده کلور بمقامده در
لفظی کله دن جز در تحسین لفظ ایچون دکلدر علی ماسبق فی الادوات المزکبه
شد * فرق بدیجی قطعه نک بیت سادسده کلن شدن لفظندن ما ضیدر
حافظ بیت از حال دل و دیده میرسد که چون شد * خون دل و از رهگذر دیده
برون شد * بکرمی شد یعنی ذهب یعنی کندی معناسنه در زرا شد درت معنایه
کلور ابکیسی مذکور در الت زائل اولدی معناسنه رابع قوت اولدی معناسنه در
بویله اولنجه ترجمه معنای رابعده محتملدر لکن بعد در فافهم * سرا * سبتک
وزای مجیه مدوده نک فتح الیه یعنی لایق و حری و حقیق شاه ناصر خسرو
بیت کر نو کو بی چون نهان کرد اوز از مار از خویش * من چه کویم کویم

از حکم خدا بدون سراید * بودن بشقه سز اموافق معناسنه و مکافات نیک
معناسنه دخی کاور * تنبیه * صدر هزار آفرین و بی نهایت شایان و تحسین که ابتداء
قطعه دن بمقامه کلنجه به دکن هم واجبه ذمته اولان ترجمه ادایتدی و فهم
ایهام طریق اوزره * اول * اسماء خدای ذکر برله کانه عالم مظهر اسماء حسنی
اولد یغنه اشارت پیوردی تائینا کانه شکر و سپاس ایلدیکه انسا نه نم غیر
متناهی سی جله شدن پیغیران ذوی شان راست کور اولوب سیم حقیقت
محمدیه زبده کاشات و کزیده مخلوقات اولد یغنی ایما یوروب ثالث اهل اسلامی
بدر سول الیه فرشتد اولان قرآن عظیم الشانک کابینی و قرآنی و تفسیر فی
و استماعنی و فهمنی حاوی امر ایلدی رابعاً بونلر که لایق و سز اولد یغنی خبر
وردی فله دره که بونحیه الی الاخر ترجمه دن بشقه نیجه نیجه معنای
مفید درو بویله اولد یغنه جابجائیه اولور لکن چندان هر وقت بویله تفصیل
و اطناب اولفله دور و دراز اولد یغنی محالدره اخطار و اشارت اولور

* مردم آدمدر جوانمردی سخاوت و یر بده *

مردم * بیک فتحی و رانک سکونی و دالک ضمی و مم الیه بمعنی آدم و انسان
امیر خسرو بیت نشاید هیچ مردم خفته در کار * که در پایان پشیمانی دهد بار
همدخی کوز بکی معناسنه دیو بکرمی بدیجی قطعه نک بیت اولنده کلور
جوانمردی * آخرنده باه تحبیه مصدریه الیه بمعنی جود و سخاوت چونکه
جوانمردی دیو بکرمی او جنبی قطعه نک بیت نامنده کلور * بده * دلهیدن
یا خود دادن لفظندن امر حاضر در مضارعی فرق در بدیجی قطعه نک
عنوانده کلور اولنده باه موحده تحسین لفظ ایچوندر بهر حال دالک کسر یله در
وقایس اولان دخی بودر که چونکه دهیدن کسر الیه در فلا تفعل

* ایزدی حق بواند و بر کی محلده بحر *

ایزدی * آخرنده کی باه تحبیه نسبه در علی ماسبق فی الادوات البسیطة ایزد
حق تعالی دیو فرق ابکیجی قطعه نک بیت اخیرنده کلور * بجا * اولنده کی
باه موحده ظرفیه در کاسبق فی الادوات ایضا جانکان دیو بکرمی ابکیجی
قطعه نک بیت رابعده کلور بویکی کله مفسره به روجه نشویش شاهد
شیخ سعدی بیت بجا آمد آن وعده ایزدی * براد آن پسر خوب و بالک
ایزدی * لکن بوننده ایزدی مطلقاً حقه منسوب معناسنه در فافهم

* او چینی پنده اولشدر ملک آدی سر و ش *

پرنده * بابه فارسیده نك وراه شده و مخففه نك قبحلری ونونك سكو نسته
بریدن لفظندن اسم فاعلند لكن بومقامده وزن ایچون رانك تشدید لازمدر
همدخی پرنده كو چن فایق عریده ز ورق معناسنه ده كلور غالباً رومده پرنده
بودن غلطدر * سروش * سبك وراه ممدوده نك ضمیری وشین مجیه ایلله
بمعنی فرشته یعنی ملك هندی ایستاده دیونه درل حكما فرس درل كه حق سبحانه
و تعالی او توبش سروش خلق ایدوب او توب تفری ایام شهرور فارسیده
شمسیه دن هراوج كونی بفرشته اسمیه معنی درویش تفری دخی ایام
خسته مسترقه ایلله موسوه در واول او توبش وشدن اون ایکی فرشته اون ایکی
ایك آدل بله نسمیه اولند بكه هر بفرشته همنای اولان شهرك امور و مصالحند
مؤكل و مفید در همدخی سروش خاصه حضرت جبرائیل علیه السلامده
اطلاق اولنور وهر ماه شمسینك اون سكرنجی كونك اسیدر و خوش صدا
و خوب نغمه معناسنه ده كلور محصلی سروش درت معنایه در

* هم ایشاق باوریدن لایق و جازر و *

باوریدن * بابه موحد ممدوده نك و واول قبحلری و راه ممدوده نك كسریله
مصد در در معنی ایمان باور كردن کی * روا * رانك و واول ممدوده نك قبحلریله اول
بمعنی لایق و سزا حكیم خاقانی بیت دمیده در شب آخر زمان سپیده حشر بختن
تو چو اصحاب كم فانیست روا * ثانیاً بمعنی جاز شاعر بیت رواداری ز شمشیری
خطر نك * توان بكقطر مدر بارا كنی خاك * رایکی معنادن بشقه رایج یعنی
رواج او معناسنه و حصوله نك معناسنه و قبول معناسنه و روان معناسنه ده كلور

* كبش ملة در شریعت راه دین روزه اورج *

كبش * كاف ممدوده نك كسری وشین مجیه ایلله معنی ملت و مذهب حكیم
سوزنی بیت بکاست صوفی دجال شكل و ملحد كبش * بكو بسوز كه مهدی
دین پناه رسیده هم دخی تركشك اوق طوران طرفی معناسنه و پروبال یعنی
قنات معناسنه و كناندن برنوع فالین جامه كه عزیمده اكا جیش درل
مذکور جیش معناسنه و پوستی كورك ایند كلری سمور معناسنه و شمشاد اغاچی
معناسنه و در یادن هر مزاد لوجز به معناسنه ده كلور نتیجه كبش مذ كوزك
بندی معناسی وارد فاحفظ * راه دین هانك كسریله لغته دین بولی دیمكدر
نقل با خود غلبه ایلله شریعت محمدیه به اطلاق اولندی بویه اولجه ملت
و شریعت عرفده مترادفلا یكن كبش لفظی ملت ایلله تفسیر و راه دین لفظی

شریعت

شریعت ایلله تفسیر اول عام ثانی خاص اولدیغنه اشارت اوله میر نظمی بیت
چار یار باله و اصحاب كز بن * هر یکی شیدر همنون راه دین * راه بول دیو
او توب سكرنجی قطعه نك ایست نامنده كلور شریعت و ملت معناسنی
بوقطعه نك عنوانی شرحیده بکسی * روزه * راه ممدوده نك ضمی وزای
مجیه نك فقی واه رسیده ایلله بمعنی صوم شاعر بیت روزه چون میداری
ای شیر بن پسر * كز دولب بنم دهانت برشكر * روزه وظیفه و یومیه
معناسنه ده كلور چونكه روز كون دیو قطعه ثانیه نك بیت معناسنه ده كلور
هاه رسیده نسبت ایچوندر علی فاسنی فی الادوات البسیطة

* هم بکاه کوی مؤمندر در و اولدی دعا *

بکاه کوی * ایکی کافیه فارسیده در معنی مؤمن و موحد امیر خسرو بیت
بکاه کوی کسی باشد كه اوترك کسی كبرد * نه آن بچاره نه كس كه از کس و کسا
کوبد فی الاصل وصف ترکیبدر زوایکانه یاه نخبه نك و كاف فارسیده
ممدوده نك ونونك قبحلری واه رسیده ایلله هنر و کمال و علم و فضل و شجاعت
و سخاوت و امثال نسته درده ماهر معناسنه در و صد فده نك ایچو كه در بیم
معناسنه و نظیری بوق نادرجوهر معناسنه و امثالی بوق نسته در صفت اولور
مصراع بکانه کوهری در پای معرفت عرفی * کوی وصف ترکیبی اوله رقی
بوقطعه نك بیت خامسده بکسی * درود * دالك وراه ممدوده نك ضمیری
ودال تائیده ایلله بمعنی دعا و شامطفا شاعر بیت ولیکن ز داغ دو چشمش
درود * دلش بر سلام وز بان بر در و سلطان انبیاع م حضرت نازینه اولان
صلوته در و در بر خاصه شیخ سعدی بیت هزاران درود هزاران سلام
زمار محمد علیه السلام * همدخی شمس مسترقه سال ملکی نك
بشخی كونی اسیدر همدخی بولفظ درود بچمك معناسنه در

* مسجد مژکت دینور دخی اذان بانك نماز *

مژکت * ميمك فقی وزای مجیه نك سكونی و كافك كسری وناه فوقه ایلله
بمعنی مسجد و جامع کذا فی الجمع * بانك نماز * كافك كسری ایلله بمعنی اذان
شیخ سعدی بیت مؤذن غلط کرد بانك نماز * مكر همچه من مست
و مد هوش بود * معنای ترکیبی نماز صداسی دیمكدر زوایانك بك سس دیو
یکری طقوز نجی قطعه نك بیت خامسده ده كلور نماز معروف عبادتدر

* ری امامه پیش نماز هم ابولش پیشوا *

پیش نماز * شین مجمه نك سكويه بمعنی امام و خطیب اصلی شین مجمه نك
کسر به نماز او کی معناسنه ایدی بعده عامدن خاصه نقل اولجه علامت
نقل شین اسکان اولدی یا خود فقیر شویله فهم ایدرمکه اصلی نماز پیش ایدی
تقدیم و تاخیر اولوب سیاه چشم قیلندن اولمش اوله بومره وصف ترکیبی
اولور فافهم پیش اولک دیوا و توزنجی قطعه نك بیت اولنده کلور پیشوا
یعنی مقتدی و متبوع و کفایت ترکیبی وجه اولده پیش نماز کی چونکه
واو ممدوده نك فحی ايله و بمعنی یاز یعنی کبر و ابوالمعانی بیت قول و فعلشرا
موافق بوده در شرح خدا * مقتدای مؤمنین و پیشوای مسلمین
* جاهل نادان مرابی صوفیه سالوس دی *

نادان * بمعنی جاهل فی الاصل وصف ترکیبدر اذات نفی اولان
نا ايله امر دل یا خود امر صیغه سی اوزره اسم مصدر دن یا خود اسم فاعل
مخففدن مرکبدر ناشناس کی کاسبق فی الادوات شیخ سعدی مثنوی
اگر روزی بدانش بر فرمودی * ز نادان تنک روزی تربودی * بنادانان
چنان روزی رساند * که دانا اندران حیران ماند * سالوس * سنین
ممدوده نك فحی و لام ممدوده نك ضمی و سین ايله بمعنی اهل ریا یعنی مرابی
خواجه حافظ بیت ککر چه بر واعظ شهر این سخن آسان نبود
نار یار دزد و سالوس مسلمان نشود * ناظم نحر رک مرابی صوفی دیو تفسیر
موارد استعما لانندن و بالمشافهه فصیحی بگیدن تصحیح میندر علی ما
صرحه فی الدیناچه یو خسه دسترس اولدیغی مرکب لغاتده فقط اهل ریا دیو
تفسیر اولمشدر همدخی سالوس بمعنی فریبده یعنی الراجی و بمعنی حبله
و خدعه اولور * عفت اهلی یا کداهن اهل تقوی یارسا *

یا کد امن * کافک سکویه سیاه چشم کی وصف ترکیبدر علی ماسبق
فی قواعد المقدمه لغتده پاک اتکلو معناسنه ایکن اهل عفتده حقیقه عرقه
و اصطلاح اولدی قیدی شیرازی بیت یا کداهن دلبر برای سبب
بدنام کرد * بوالهوس و حشی غزالم را بافسون رام کرد * چونکه
پاک بمعنی طاهر دامن اتک دیو قرق بدنجی قطعه نك بیت ناپسند کلور
پارسا * باه فارسیه و سین ممدودیتنک فتحری و بینهاده رانک سکویه
یعنی صاب و زاهد و پاکیزه دامن و جلال زاده و کار کذا رفقه
در النظم که اهل تقوی ايله تفسیر ادب جمله معناری جمع ایلدی

شیخ سعدی بیت هر کز اجابه یار ساینی * یار سادان و نیک مر دانکار
* رستخیز اولدی قیامت جسته دیرل بهشت *

رستخیز * رانک ضمیمه بمعنی قیامت حضرت مولانا بیت من حالات میکشم
خونم بر زانه بیند چشم من آن رستخیز * ناه فوقیه دز صکره الفله رستاخیز
دخی بومضایه در حافظیت بیاله بر کتم بنسدا سحر که محشر * بمی زدل
بیرم هول روز رستاخیز * بویه اولجه فی الاصل وصف ترکیبدر فالقینی
کوی معناسنه ایدی چونکه رستا رانک ضمی و سین سکونی و ناه فوقیه
ممدوده نك فحیله اون بدنجی قطعه نك بیت ناسعده کلن و اوایله روستادن
مخففدر خیز وصف ترکیبی اوله رقی بکرمی سکرنجی قطعه نك بیت سا بعنده
کلور * بهشت * باه موحد نك فحی و هسانک کسری و شین مجمه نك
سکونی و ناه فوقیه ايله بمعنی جنت همدخی هشتن لفظندن ما ضیدر تنکم
قطعه عاشق نك بیت سا بعنده کلور ایکی مضایه تربیب اوزره خواجه حافظ بیت
نه من از خانه تقوی بدر افتادم یس * بدم نیر بهشت آید از دست بهشت
* دوزخ اولمشدر جهنم آدی قور نامش رها *

دوزخ * دال ممدوده نك ضمی و زای مجمه نك فحی و خاه مجمه ايله بمعنی جهنم
شیخ سعدی بیت حوران بهشتاد وزخ بود اعراف * از دوزخیان پرس که
اعراف بهشتست * رها * رانک و هاه ممدوده نك فتحریله رها تیندن لفظندن
مشتق اسم مصدر در اکثری ترکیب اولوب برخیره مبتدا اولور مثلا
رها یافت و رها کرد کی ابوالمعانی بیت چون بوی زلف یار رها کرد
روز دیکار * در ملک صبر و قرارم جهار ککر دوز و کار
* فاعلا تن فاعلا تن و زیدر بحر مل *

یعنی بوقطعه بحر مل ممن الاجزادندر که هر بیت سکر فاعلا تن و زنده
اوللوشو قدر که عروضی و ضری محذوفلدر چونکه حذف دیو عروض
و ضربک آخرنده اولان سبب خفیی اسقاطه دیرل مثلا فاعلا تن لفظندن
تن اسقاط اولوب فاعلا قالدندن صکره فاعلن قانجه ا کا محذوف دیرل
بویه اولجه بوقطعه نك هر مصرای فاعلا تن فاعلا تن فاعلن
وزنده در تمه بوزنلر آخرنده اولان حرف صورت تونده یاز بلور تون کی
دکادر فلا تغفل تنیه معلوم اولسونکه بحر عروضیه اون طقوزدر بحر هزج
بحر جز بحر مل بحروا فر بحر کامل بحر مقارب بحر مدارک بحر طویل

تیبیا آن بری رو * فریده مردمان آن چشم آهو * جلوه * دخی فارسیدر
 لکنی ترکیه * شیوعی حسبله ترجمه قلندی علی ماوعد * فی الدیباچه
 * کوکل آکلجه سی محبوبه دلارام دینور *
 دلارام * وصف ترکیبدر لفظه مطلقا کوکل آکلجه سی معنایست در چونکه
 دل کوکل دیو اون بدیجی قطعه نک بیت ثالثه کلور آرام آرام بدن
 لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفیه ناظم بحر بر معنای اصلیه
 اشارت بره معنای غالبی اولان کوکل آکلجه سی محبوب دیو ترجمه
 ایلدی قلله دره میر نظمی بیت نمنا کر آید از دلارام * منوعیر
 از وصالش ای دل آرام * آرامیدن د کلیمک معنایست در تنگم فرق
 درد یجی قطعه نک بیت ثانیته آرام دکلش دیو کلور
 * یعنی یکتا بالکوز رانی یوق بی همتا *
 یکتا * سکون کا فله بالکوز و رفات معنایست در چونکه یک بر دیوان
 طغوز یجی قطعه نک بیت اولنده کلور * ثانی * ثبات فوقیه بمدوده نک
 فتحیه قات و یوک دیک معنایست در یوندن یشفه تاسکر معنایست دخی کلور اول مند
 جفت یعنی نک ثانی بمعنی کیفیت جامه ثالث بمعنی تیر رابع تار لفظندن ترخیم
 اولمشدر خامس بمعنی عدد مناسبت بمعنی زینهار سابع حروف هیجادن برینک
 امیدر ثامن اداتر بود دخی اون وجه اوزره مستعملدر کاسبق فی الادوات * همتا
 مثل ومانندی یوق معنایست در زرا بی ادات نفیدر کاسبق فی الادوات المركبه
 همتا * بمعنی مثل ومانند چونکه هم معنی مع کاسبق فی الادوات جای
 بیت یار رسول الله حبیب خالق یکتا تویی * برکزی نوالجلال پاک بی همتا تویی
 * دیندی سازنده یهراشکر و طنبوره ستا *
 رامشکر * شین میجه نک سکونیه اسم فاعل مرکبدر بمعنی مطرب و سازنده
 مسعود سعد سلمان بیت نجب کر فلك شود مجلس * ماه ساقی وزهره رامشکر
 چونکه رامش راه بمدوده نک فقی و میمک کسری و شین میجه ایله بمعنی عبس
 و طرب و تغنی کرات اسم فاعلدر فرهنگ جهانگیریه منطورددر که ساز
 نغمه باعث آرامش یعنی سبب راحت اولغله ساز و نغمه یهراش و سازنده
 رامشکر در زبانه اولجه رامش آرامشدن مرخم اولش اولور آرامش آخره
 شین میجه الحاقیه اسم مصدر در علی ماسبق فی قواعد المقدمه * ستا * لغتده
 مرکبدر اوج قات معنایست در اوج دیوان طغوز یجی قطعه نک بیت اولنده

تیبیا آن بری رو * فریده مردمان آن چشم آهو * جلوه * دخی فارسیدر
 لکنی ترکیه * شیوعی حسبله ترجمه قلندی علی ماوعد * فی الدیباچه
 * کوکل آکلجه سی محبوبه دلارام دینور *
 دلارام * وصف ترکیبدر لفظه مطلقا کوکل آکلجه سی معنایست در چونکه
 دل کوکل دیو اون بدیجی قطعه نک بیت ثالثه کلور آرام آرام بدن
 لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفیه ناظم بحر بر معنای اصلیه
 اشارت بره معنای غالبی اولان کوکل آکلجه سی محبوب دیو ترجمه
 ایلدی قلله دره میر نظمی بیت نمنا کر آید از دلارام * منوعیر
 از وصالش ای دل آرام * آرامیدن د کلیمک معنایست در تنگم فرق
 درد یجی قطعه نک بیت ثانیته آرام دکلش دیو کلور
 * یعنی یکتا بالکوز رانی یوق بی همتا *
 یکتا * سکون کا فله بالکوز و رفات معنایست در چونکه یک بر دیوان
 طغوز یجی قطعه نک بیت اولنده کلور * ثانی * ثبات فوقیه بمدوده نک
 فتحیه قات و یوک دیک معنایست در یوندن یشفه تاسکر معنایست دخی کلور اول مند
 جفت یعنی نک ثانی بمعنی کیفیت جامه ثالث بمعنی تیر رابع تار لفظندن ترخیم
 اولمشدر خامس بمعنی عدد مناسبت بمعنی زینهار سابع حروف هیجادن برینک
 امیدر ثامن اداتر بود دخی اون وجه اوزره مستعملدر کاسبق فی الادوات * همتا
 مثل ومانندی یوق معنایست در زرا بی ادات نفیدر کاسبق فی الادوات المركبه
 همتا * بمعنی مثل ومانند چونکه هم معنی مع کاسبق فی الادوات جای
 بیت یار رسول الله حبیب خالق یکتا تویی * برکزی نوالجلال پاک بی همتا تویی
 * دیندی سازنده یهراشکر و طنبوره ستا *
 رامشکر * شین میجه نک سکونیه اسم فاعل مرکبدر بمعنی مطرب و سازنده
 مسعود سعد سلمان بیت نجب کر فلك شود مجلس * ماه ساقی وزهره رامشکر
 چونکه رامش راه بمدوده نک فقی و میمک کسری و شین میجه ایله بمعنی عبس
 و طرب و تغنی کرات اسم فاعلدر فرهنگ جهانگیریه منطورددر که ساز
 نغمه باعث آرامش یعنی سبب راحت اولغله ساز و نغمه یهراش و سازنده
 رامشکر در زبانه اولجه رامش آرامشدن مرخم اولش اولور آرامش آخره
 شین میجه الحاقیه اسم مصدر در علی ماسبق فی قواعد المقدمه * ستا * لغتده
 مرکبدر اوج قات معنایست در اوج دیوان طغوز یجی قطعه نک بیت اولنده

تیبیا آن بری رو * فریده مردمان آن چشم آهو * جلوه * دخی فارسیدر
 لکنی ترکیه * شیوعی حسبله ترجمه قلندی علی ماوعد * فی الدیباچه
 * کوکل آکلجه سی محبوبه دلارام دینور *
 دلارام * وصف ترکیبدر لفظه مطلقا کوکل آکلجه سی معنایست در چونکه
 دل کوکل دیو اون بدیجی قطعه نک بیت ثالثه کلور آرام آرام بدن
 لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفیه ناظم بحر بر معنای اصلیه
 اشارت بره معنای غالبی اولان کوکل آکلجه سی محبوب دیو ترجمه
 ایلدی قلله دره میر نظمی بیت نمنا کر آید از دلارام * منوعیر
 از وصالش ای دل آرام * آرامیدن د کلیمک معنایست در تنگم فرق
 درد یجی قطعه نک بیت ثانیته آرام دکلش دیو کلور
 * یعنی یکتا بالکوز رانی یوق بی همتا *
 یکتا * سکون کا فله بالکوز و رفات معنایست در چونکه یک بر دیوان
 طغوز یجی قطعه نک بیت اولنده کلور * ثانی * ثبات فوقیه بمدوده نک
 فتحیه قات و یوک دیک معنایست در یوندن یشفه تاسکر معنایست دخی کلور اول مند
 جفت یعنی نک ثانی بمعنی کیفیت جامه ثالث بمعنی تیر رابع تار لفظندن ترخیم
 اولمشدر خامس بمعنی عدد مناسبت بمعنی زینهار سابع حروف هیجادن برینک
 امیدر ثامن اداتر بود دخی اون وجه اوزره مستعملدر کاسبق فی الادوات * همتا
 مثل ومانندی یوق معنایست در زرا بی ادات نفیدر کاسبق فی الادوات المركبه
 همتا * بمعنی مثل ومانند چونکه هم معنی مع کاسبق فی الادوات جای
 بیت یار رسول الله حبیب خالق یکتا تویی * برکزی نوالجلال پاک بی همتا تویی
 * دیندی سازنده یهراشکر و طنبوره ستا *
 رامشکر * شین میجه نک سکونیه اسم فاعل مرکبدر بمعنی مطرب و سازنده
 مسعود سعد سلمان بیت نجب کر فلك شود مجلس * ماه ساقی وزهره رامشکر
 چونکه رامش راه بمدوده نک فقی و میمک کسری و شین میجه ایله بمعنی عبس
 و طرب و تغنی کرات اسم فاعلدر فرهنگ جهانگیریه منطورددر که ساز
 نغمه باعث آرامش یعنی سبب راحت اولغله ساز و نغمه یهراش و سازنده
 رامشکر در زبانه اولجه رامش آرامشدن مرخم اولش اولور آرامش آخره
 شین میجه الحاقیه اسم مصدر در علی ماسبق فی قواعد المقدمه * ستا * لغتده
 مرکبدر اوج قات معنایست در اوج دیوان طغوز یجی قطعه نک بیت اولنده

کلور ناقات دیو آ نفا کدی بو تقدیرجه اوج تیلار نازک جله سند منا اطلاق
 صحیح اولور تنکم درت تیلو به چار نالی تیلو به ششقا دید کلامی کبی لکن
 طنزورده غالب اولقه ناطم بحر برانکه تفسیر ایلدی خواجده سلمان بیت
 چرخ دو است پس کهن نیست نوای اندرو * کو صمی که هر مانای ستای تو زند
 طنزور * تدور لفظیک معریدر السنه ثلثه ده شیوعی حسیه تفسیر قلندی
 تنکم سازنده فی الاصل فارسی اولوب ترکیده شیوعی حسیه ترجمه قلندی کبی
 * ابرلق نغمه ایل اولدی شیر و دو خنیا *

سرود * سبتک و زاء محدوده تک صحرای و دال ایله معنی ضاء کال جندی بیت
 بانس و دو آ و ناله میرود اشکم چورود * پیش مستان محبت این بود رود و سرود
 مجمع الفرسده کو نیدی و سماع دیو تعریف اولمشدر * خنیا * خا معجمه
 محدوده تک کسری و نون محدوده تک فحیه معنی تمه و سرود مذکور و کاهی
 نون یا به تقدیم اولور امیر خسرو در ترجیع شعر بر تمه بیت نظیرا
 نظم تصور کن نفس خود تمام * کونه محتاج جماع و صورت خنیا کر بود
 * بکر م ک ما ندن هم اویله دیعکدر قالمی *

ماندن * میم محدوده تک فحیه ایکی معنایه مصدر در اول معنی مشابهت ثانی
 قالمی بوانیکی معنایه متعدی دخی استعمال اولور بکر م ک و قوی معنی معنایه
 شیخ سعدی بیت عمر بر فست و آفتاب نمون * اندکی ماند و خواجده فرخ
 هنوز * بودند اولان ماند معنیدر ز را معنایه آفتاب نمون بر ف عمر دن
 آرزو دی دیعکدر کل حمان شار حار تک ظن ایلنسی کبی دکل بلکه بر محل د قیغدر
 * مثلی مانند کیدر مثلاً در کویا *

ماند * میم محدوده تک و نون اولی تک فحیری و نون ثانیه تک سکونی و دال ایله
 معنی مثل و نظیر شاعر در توحید بیت سبحان الله زهی خداوند * مثل و شبیه
 و مانند * یویله اولجده ناطم بحر برک مثلی مانند کبی دیو تعبیری ملا جندن خالی
 دکلدر کویا کاف فارسیه محدوده تک ضمی و با تحنیه محدوده تک فحیه مقام غشیده
 ابراد ایدر ل مثلاً معنایه هم مدخی او نور ریحی قطعه تک بیت سابعنده کویا
 سوبلیجی دیو کلور ایکی معنایه میر نظمی بیت در چن بوده بدل کویا هم چون
 بوده در غمت کویا * باد اولسون اوله باشد شود اولمازم *

باد * باء موحده محدوده تک فحی و دال ایله امر غایبدر اولسون معنایه چونکه
 امر غایبک فارسیه مخصوص صیغه سی بو قدر بلکه مضارع صیغه سی

اوزره اولور نهایت قرینه ایله فرق اولور بعضی کرم مضارع دالندن اول
 برالف و یاده سیه امر غایب قیلار ل مثلاً کند مضارع در امر غایبده کاد در ل
 ایشته بوقیان اوزره بود مضارع در امر غایبی بو ادر بر کز استعمال حسیه
 و اوی حذف و محافظه الف ایچون باء موحده تک ضمی فحیه به تبدیل ایدوب
 باد بر ل علی ماسبق فی الادوات البسیطه کاهی باد بود معنایه ده استعمال
 اولور تنکم اون التبی قطعه تک بیت سادسده کلان هر چه باد ایدکله سنده
 اولدیغی کبی فرهنگ شعور یدیه اولسون معنایه اولان باد لفظی ادات معنی
 و ادات ترجی اولان باد لفظندن مرخدر دیو مسطور در شاعر بیت چنین
 بخت مزاحا کروب هر در کاه * زمانه ساخت که روی زمانه باد سیاه * بودند
 بشقه باد اون معنایه دخی کلور اول عناصر از بعد دن هوانک اسیدر تنکم
 بادین دیو یکر می ایکنجی قطعه تک بیت ثامننده کلور ثانی بر فرشته اسیدر که
 ترویج اوره مؤکلدر و روز بادک تدبیری و مصالحی اکامتقدر ثالث هر ماه
 شمسبتک یکر می ایکنجی کونی اسیدر اول کونده مصالح خیر به به سلوک
 مناسبتدر دبرل رابع معنی سخن خامس معنی کشیدن آه سادس معنی شد و تیر
 سابع معنی مدح و ثنا ثامن نام کنج کیخمنر و که خزنه سبعة سندن برخز بنه در
 تاسع معنی نخوت و کبر و خود بینی شاهر معنی نابود جوهری * باشد * فرق
 بشجی قطعه تک بیت سادسده کلان باشند لفظندن مضارع در فرهنگ
 شعور یدیه باشد لفظی معنی و ترجی معنایه دیو منقولدر * نشود * فی حال
 و فی استقبالدر چونکه نون مفتوحه ادات تغیدر علی ماسبق فی الادوات
 البسیطه شود مضارع در تنکم فرق بشجی قطعه تک بیت سادسده کلور
 * ورنه بو خسه بی آری عجب ادر آیا *

ورنه * بو خسه معنایه عرییده و الادبرل اصلی ورنه شود ایدی تنکم
 والا اصلنده وان لم یکن اولدیغی کبی چونکه ورا ادات شرطدر نه هاه رسیده
 ایله ادات تغیدر علی ماسبق تفصیله فی الادوات مفرد او مرکا * آری * همزه
 محدوده تک فحی و زاء محدوده تک کسریله جوابده مستعملدر بی و اوت
 معنایه که عرییده نعم در عرفی بیت اقبال و کرم میگردار باب همرا * همت
 نخور دیشتر آری و همرا * لطیفه بر نظر یقه خاتونک بولی لاعن قصد بر مرزد
 ظریف اوزرینه اصابت ایدکده خاتون عین چشمه با کست دیو ملاطفه منبه
 ظریف مذکور آری عشر افی عشر هست دیو معنایه ایلدی بو کلامده

آری لفظ نده ایهام وار که یا اوت معناسنه یا خود ترکیده ظاهر معناسنه فا حفظ
 * آیا * همزه و یاء تخبیه مدود تینک فخری ایله ادات تخبیدر عجب معناسنه
 بجل استفهامده و استخارده دخی استعمال اولور خواجه حافظ بیت *
 آنانکه خاک را بنظر کیسا کنند * آیا بود که کوشه چشمتی نما کند * مجمع
 الفرسده معنی خورش یعنی اکل و شربه صالح اولان نسته معناسنه
 * روز کوندر بو کون امروز چکن کون دیروز *

روز * راء مدوده نکه چمنی وزای مجله ایله اوج معنایه در اول معنی بوم و نهار که
 ترکیده کون و کوندر دیروز نانی معنی طالع و قوت بویکی معنایه ابوالهانی بیت
 گذشته روز عمر چون شب تار * چه بدر روزم که صبحم شام کشته * ثالث
 معنی آفتاب که هر ییده شمس ترکیده اگا دخی کون و کونش دیروز حکیم
 فردوسی بیت سمر ز کمر بخشی گاه مرا * درخشان کنی روز و ماه مرا
 ناظم بحر بک تفسیری معنای ناسته دخی احتمالدر * امروز * همزه نکه
 کسری و بیک سکونیه هر ییده البوم ترکیده بو کون معناسنه شاعر بیت که
 نامانیاید فرستادنش * که امروز باید بماندانش * اصلی این روز ایدی نون مجله
 قلب و یاء تخبیه تخفیف حذف اولوب امروز دید بلامشب دخی بونک کیدر *
 دیروز دال مدوده نکه کسریله دونکی کون معناسنه چونکه دی کسریله
 دون که هر ییده امن کی مصرع دی هلالی بود امشب بدر و امروز آفتاب
 * شب کیچه بو کیچه امشب دخی یاری فردا *

شب * شین مجله نکه فتنی و یاء موحده ایله کیچه که هر ییده لیل معناسنه چغتایده
 ناه فوقیه ایله نون دیروز * امشب * بو کیچه معناسنه نصرتی امروز کی * فردا *
 فاک فتنی و رانک سکونی و دال مدوده نکه فتنیه یارین که هر ییده غد معناسنه
 بوندن بشقه وصف ترکیبی دخی او اور بالکز کلیمی معناسنه در چونکه فرد
 معروف آیدن لفظ نندن امر یا خود اسم فاعل محققدر ایکی معنایه شاعر بیت
 امروز و بر بروی و فردا هر جا یکی بود و فردا بو بینه جازدن مراد عناصر
 از بعدر * شسته یغاشسته جامه دینور کر ماه *

شسته * اونوز بدنجی قطعه نکه بیت خامسده کی شستن لفظ نندن اسم
 مفعولدر کر ماه * کاف فارسیه نکه فتنی و رانک سکونی ویم مدوده نکه فتنی
 و یاء موحده ایله معنی حمام و ایله ایله ایلی هاء رسمیه سمر کرم آب ابدی ایسی
 صومعناسنه ز را کرم یکر می التجی قطعه نکه بیت اخیرنده کلور آب معروف

صومعناسنه در بعدر عافدن خاصه تعلقه علامت ایچون برهه رسمیه کنورب
 کر ماه دید بیلر جام فی الاصل هر بیدر حمیدن مستقدر مزید زاده بیت ایسی
 صوبه دی چیم * بی کشتی در کرم * او کسره در بر نیم * داهیه او او بلار کیده
 شیوعی حسیه زجه قلندی اصلند و انسان عجمده جامه کدوخ دیروز ابدی
 * در لشدن دخی خو یکرده و ابران را *

خو یکرده * یاء تخبیه نکه سکونیه در لشدن معناسنه در ز را خوی در دیوالی
 بدنجی قطعه نکه بیت خامسده کلور کرده یکر می بدنجی قطعه نکه بیت
 نامنده کلان کردن لفظ نندن اسم مفعولدر * ابرا * همزه مدوده نکه کسری
 و راء مدوده نکه فتنیه معنی ز را کال اسماعیل بیت عفار ابدیه شهوت
 مکن ابراهه سزا است * که ملک همه کش مطیع شیطان بکند * ز را * دخی
 فارسیدر لکن ترکیده چونکه معناسنه شیوعی حسیه زجه قلندی
 * بشم بونک بنبه بوقی نرم دخی بو مشقدر *

بشم * یاء فارسیه نکه فتنی و شین مجله نکه سکونی ویم ایله معنی صوف لکن
 علی الاطلاق بشم و بونک لفظ لری ذکر اولنسه قیون بیایسی مراد در فا حفظ
 شاعر بیت بشم شدن جامه به از یزیدان * لغمه اگر جرب نشد بس توان * بنبه
 یاء فارسیه نکه فتنی و نونک سکونی و یاء موحده نکه فتنی و هاء رسمیه ایله معنی
 قطن مطلقا اما که هر ییده ابتدا جوز قطن اجلد قد قطن جوز و دانه لوسه
 محبوب و چکیدی آبلشده مخلوج دیروز چغتایده ماموغ دیروز * نرم * نونک
 فتنی و رانک سکونی ویم ایله بومشقی و ملائم معناسنه ابوالهانی بیت خوبان
 جهان نرم قن و طبع در شند * کر جور کنند عاشق محبت زده غم نیست *
 * سنک طاش سخت قتی مر مره دیروز خارا *

سنک * سنک فتنی و نونک سکونی و کاف فارسیه ایله طاش که هر ییده
 حجر دیروز همدخی وزن معناسنه و نمکین و وفار معناسنه و تساوی و برابرک
 معناسنه و مجازا قدر و قیمت معناسنده کلور * سخت * سنک فتنی و خاء
 مجله نکه سکونی و ناه مثبتات فوقیه ایله قاتی که مقابلی سست که جوق
 و کو شکدر شیخ نظامی بیت من عهد تو سخت سست میدام * شکستن
 آن در سست میدام * بوندن بشقه درت معنایه دخی کلور اول معنی محکم که
 مقابلی نرم نانی معنی سبیده یعنی موزون و منتخب ثالث معنی رزل و بخیل
 و لشم رابع معنی بسیار و کثیر * خارا * خاء مجله و راء مدوده نکه فتنیه

مرمر طاش معناسنه خواجه حافظ بیت سرکش مشو که چون شمع از
غیرت بسوزد * دلبر که در کف او مومست سبک خارا * بوندن بشقه
بر نوع موجد از قاش معناسنه که خار دخی در

* اولدی آینه کلجی و رونده کیدیجی *

آینه * آیدن با خود قرق بشقی قطعه مک بیت تاسه سنده کلان آمدن
اقتضدن لیم فاعلدر بر و استغلا فی آیدو آینه کلور لکن نایه کوره شاذدر
رونده * قرق بر نچی قطعه مک بیت تانی عشرنده کلان رفتن لفظندن
اسم فاعلدر چونکه علی الشذوذ مستغلا فی رود ورونده کلور

* رفت کندی کلور آید هم اقتدایش همیا *

رفت * رفتن مذکور در ماضیدر * آید * همیا مک مدینه قدس بق آناهیا
همچک سکونیه باداش کی اقتدایش معناسنه در لکن همیا ایله باداشک فرقی
وارد که همیاده سیر و مشیده موافقت لازمه در چونکه هم معنی مع قدس بق
فی الادوات المركبة پای آبق دیو یگری بدنجی قطعه مک بیت رابعه کلور
فاما که باداشده موافقت لازمه در کلدر مجرد حافظ الو بر حافظ

* فاعلان فعلان فعلان فعلان *

یعنی بوقطعه دخی قطعه اولی کی بحر رمل مثنی الاجزادندر لکن صدر
و ابتدایه اکثری سالم اقلی مخبون و هر و ضلک بعضی و ضلک
قوسی اصلم و هر و ضلک اکثری مخبونه و محذوفه و حشوک جمله سی
مخبوندر همان بواجلندن اولکی فاعلان سالم ایکجی و اوچجی
مخبون در دنجی عینک کسریله مخبون و محذوف با خود عینک سکونیه
اصل ذکر اولندی * سؤال * بوقطعه اربعه بوقطعه اقتضاسجه
بر مصرع عدد اولنور بویه اولجیه عروضی اولان جزوا خبرده ایکی
تغییر که بری عینک کسری فی مقتضی خین و حذوفدیری سکوتی
مقتضی صدر * بینارنده تانی وار ایکن نه کونه جمع اولور * جواب * مراد
حالت واحده ده جمع اولور دیمک دکلدر بلکه ایکی در لو او قنیه جازدیمکدر
اوله اولجیه صورتیه مصرع واحد در فاما که معناده ایکی مصرعدر
بلکه قطعه مک مصرععلری عددنجه بحسب الوزن مصرع اعتبار اولنیه
جازدر سؤال بوقطعه برجه بوقطعه برازیات ایله برتک مصرععدن مرکب
اولی اقتضایدر بوطر زاوزره ایسه قطعه استعمالی بوقدر * جواب * رفاق

وجهله

وجهله نمکندر * اول * بوقطوه ایوز اعتبار به دندر چونکه بوقطعه
مصرعای هم مابعدده اولاب مصرعایه نظرله صدر مابعدی بجز
اعتبار اولنور همدخی هر بر مصرععت وزنی تصور اعتبار اولنور * ثانیا
هر بر مصرععت بوقطعه یا صندری یا خود بخبری اعتبار اولنور فافهم
ثالثا * عنوان قطعه اولان مصرعایه تقاضایک مابعدی اولان مصرع
ایکجی بر بیت اعتبار اولنور حتی جیع قطعه له نظر اولنیه عنوان
قطعه ایله خانه قطعه بر برینه ارنیه ط کلی ایله مرتبطدر بویه اولجیه
تفاعیل مصرعایه ارا دنجی بیان وزن ایچوندر قطعه به اصلان حیث الجزیه
تعلق بوقدر * سؤال * بوقطعه مک با خود بر قصیده مک عروضی عللندن
کاهی حذفله کاهی صلی ایله و امثالیه کونه استعمال اولنور نعم شاعر
زحافات بر قاجی محذوفه استعمال اینسد جازدر اما علل زحافات کی دکلدر
جواب * عربی عروضی کی فارسی عروضی صبیق دکلدر فارسی عروضنده
زحافات مجراسنه اجرا اولنان علل قنی و افره در جتی ارباب عروض فارسی
زحاف ایله علل بینی فرقی ایچوب علی العموم جمله سینه زحاف دیو نسجه
ایندیلر شکم خواجه حافظ بحر رمل مثنی الاجزادن شواوچ بینی بوقطعه ده
کتور دیکه برینک عروضی مخبونه و محذوفه و برینک عروضی مخبونه
و مقصوره و برینک عروضی صلیادر اینات * بنده طالع خسویشم که
درین خطوطا * عشق آن لولی سمرست خر پدار منست * شربت
قند و کلاب از رخ یارم فرمود * ترکس او که طیب دل بیمار منست * طبله
عطر کل و درج غیر افشانش فیض یک شمه زبوی خویش عطسار منست
ایسته بوقطعه حافظ امثالی شعرای عظامک دیو انلرده بوزک امثالی
ترتیلر قنی چوقدر لکن بوقطعه ابرادری اطنابدر * تنبیه زحاف * علم
عروضده جزو سالی عارض اولان زیاده با خود نقصانه در بر مجموعی
اونوز ایکیدر اقتضا ایلدیکی محذوفه بیان اولنور انشاء الله تعالی * خین
ایکجی سالی کنی حذوفدیر تقاضایندن در دنده بولنور که بولنور در فاعلان
و فاعلان و مستغلا و مفعولات ایکی اولکی الی حذف اولنوب فعلان و فاعلان
قالب و ثالث سینی دوشوب متفعلن قالب مفاعله نقل اولنوب و رابع
قاسی دوشوب مفعولات فالد قد لایم ضعی ایله مفاعله به نقل اولنوب بولنور
مخبون دیو نسجه اولنور * صلی * فاعلان آخرنده کی سبب خفیف که تی حذف

اولنوب فاعلا فالوب بعده وتدی قطع اولنوب یعنی القی حذف اولوب ولای
 اشکان اولند قد فاعل فالوب عینک سکونیه فعلن وزنه نقل اولنوب
 ومفعولات آخرند کی وندمقروق که لات دوشوب فعلن وزنه نقل اولنوب
 اصل اسمیه اولنور * مصدر * مصراع اولک اول جزئه اطلاق اولندی کی
 مصراع اولک مجموعنه دخی اطلاق اولنور شکم مصراع ثانی به جز دوشوب
 اولدی یعنی کی بمقامه باقی مذکور اولان اصطلاحات که عروغ و ضرب
 واجدا وحشو وحذف قطع اولینک نفاعلی شرحنده بیان اولندی فارجمع
 * مواضع اوله تک قدرین ایدر حق اعلا *

مواضع * نفاعل باندن اسم فاعل عریدر انشالده دخی استعمالی شایعدر
 مصدری تواضع که ضلای کبر در صائب بیت بتواضع های دشمن تکیه کردن
 ابله نیست * پای بوس سبل از با افکنند یوارها * قدر * یعنی شرف وعظمت
 کما سبق فی اوائل الدیاجه * حق * بمقامه جناب حضرت باری عز اسمه در
 همدخی ضد باطل معناسنه در مستعملدر یوایکی معناده عریدر انشالده دخی
 شایعدر * اعلا * بیانی والافک احوالی دیاجه تک بیت ناسع عشر شرحنده
 یکدی نکه یوم مصراعک عنوان قطعیه ارتباطی ذوی الادرا که خنی دکلدر
 * قطعه * زینده رنگین ادا *

قطعه * و همزه منی قطعه اولانک عنوانی شرحنده یکدی * زینده
 زینندن لفظندن اسم فاعلدر قطعه ثانیه تک بیت اولنده بکن
 زینتا معناسنه در * رنگین زیبا در نکل و لطیف معناسنه مقام
 مدحده انکه نیجه نسنه ری توصیف ایدر مثلاً باده رنگین و شرف رنگین
 در لایوطا لب کلیم بیت کلیم افشان کن اول صفا را و از خوی جنت
 که بر هر کاغذی توان نوشتن شرف رنگین را * زبرارک کونه دیو فرق برنجی
 قطعه تک بیت خامسنده کلور یا نمیده سا که نسبت انچوندر نون ناکید
 نسبتدر علی ماسبق فی الادوات البسیطة حاصل معنی بنه حرف الفقه
 رنگین ادا الو یا قشقلو بر قطعه یا خود قطعه در جوتکه بوقطعه بیان
 ناعده زبانزد والسنه ارباب طبعه مستعمل اولان لفظاری ترتیب صحیب
 واسلوب غریب اوزره مشکله در حق اولکی ایسات نجسه متعاقبه اکثری
 ادواتی بیان ایدر * یا که مراسا که تراستر شما *

مرا * میک ورا مدوده تک فتحه یله بکا معناسنه عریده لی دبر (گاهی بخ)

معناسنه کلور حضرت مولانا بیت از بنستان نام را برنده اند * در نفیرم
 مردوزن نالیده اند * و گاهی بنده یعنی عریده فی معناسنی معدا اولور مصراع
 مراد نیست شتر و ارها بحجره تن * چونکه میم مشکلم انچوندر کما سبق
 فی الادوات البسیطة را ادات مفعول و ادات ظرفدر کما سبق فی الادوات المركبة
 ترا * ناه مشات فوقیه تک ضمی وراه مدوده تک فتحه سکامعناسنه شیخ نظامی
 بیت گفت بامن فرش باغ ترا * نادهم روشنی و باغ ترا * اصلی تورا ایدی بوکله تک
 کثرت استعمالی حسیله و او محمول خطندن دخی اسقاط اولنوب ترا دیدر
 شما * شین معجه تک ضمی و میم مدوده تک فتحه ضمیر جمع مخاطبدر عریده
 انتم معناسنه خواجه حافظ بیت ای فروغ ماه حین از روی
 رخشان شما * آب روی خوبی از جا ز نخدان شما *

من * میک فتحی و نون ابله ضمیر نفس مشکلم و حده عریده انا معناسنه جفایده
 میک کسریله مین دیرل همدخی کوکل معناسنه و ترازونک شاهنی یکدی کی دلك
 معناسنه کلور همدخی عریده نونک تشدید یله اطمینان معناسنه و قدرت
 حلواسی معناسنه و منت معناسنه کلور * ما * میم مدوده تک فتحه ضمیر
 نفس مشکلم مع الغیردر عریده نحن معناسنه * مرو را * میک فتحی و رانک
 سکونی و وواوک فتحی وراه مدوده ابله کامعناسنه در چونکه ورامعنا ی
 مزبور ی افاده کافیدر مرزاند در شیخ عطار بیت هست سلطانی مسلح
 مرو را * نیست کسر از هر چون و چرا *

نو * ناه مشات فوقیه تک ضمی و او محمول ابله ضمیر مفرد مخاطبدر عریده انت
 معناسنه در ضرورت شعرده و او معر و فله یعنی اشباع ضم نالیه او قنسنده
 جا زدر همای تیرری بیت مکر سکین دلست جان ندارد * هر آنکس که چو تو
 جانان ندارد * فاما که سعه کلامده اظهار و او ابله تواوج معنایه در اول
 قیافه قیاسم بود اوزرنده منعقد اولانکه اکا عریده زبده و قسطا در لری
 ثانی بمعنی ضعف که قات ثالث بمعنی برده و حجاب * مرو * ضمی حاضر در
 زوایم مفتوحه ادات نمیدر کما سبق فی الادوات البسیطة و او حاضر در
 مصدری رفتن لفظی که اسم فاعلی قطعه ثانیه تک بیت عاشق زده یکدی
 بنشین امر حاضر در مصدری نشستن افعلی در ماضی قطعه تاسعه تک بیت

بسم * باده موحده نك فتي وسين ايله بشور معناسنه كه عريده كافي دبرل
شيخ سعدی بيت جو يكيار كفتي مكو باز بس * كه جو حلوا يكيار خوردند بس
همدخی نجه كه عريده كيف معناسنه و بيار كه عريده كثير معناسنه ده
كلور * بسى * باده موحده نك فتي وسينك بين القمح والكسر اماله سي و باده نجه
سه كنه ايله نجه و جوق معناسنه كه عريده كم خبره كي فردوسي بيت چه
تا خوش بود دوستي با كسي * كه مابه ندارد دانش بسى * بسا * باده موحده نك
وسين ممدوده نك قحله ايله اوج معناسنده بس كي محله كوره استعمال اولتور
شاعر معني نجه بيت زهر برون نيسندي درونش همچنان باشد * بسا حلواي
صايوني كه زهرش درميان باشد * همدخی مملكت فارسده بر شهره بسا دبرل
* دوشكون اولان عاشقه افتاده دي *

افتاده * فرق بشي قطعه نك بيت نامند * كلان افتادن لفظندن
اسم مفعول در يوزيله اولجه لفتند * مطلق دوشكون معناسنه در لکن
عاشق مزبوره اعلام غلبه دن اولشدر خواجه حافظ بيت الايا ايها
الساقى ادر كاسا وناولها * كه عشق آسان نمود اول ولي افتاده مشكلها
* داني كوكل قابو جدر دل با *

دل با * وصف ز كيدر چونكه دل كوكل ديو او نديجي قطعه نك بيت ثالثه
كلور ربا فرقي قطعه نك بيت ثالثه * كلان ر بودن لفظندن امر حاضر
يا خود اسم فاعل مخفف در برامستقبلا ني ربايد و رباينده كلور ابو المعاني بيت
چه باشد كرم غماد دردم اندیشه ديكر * بلاي عشق اوارز دينا دل بدارم
* دخت فز بكچيه پرواك دي *

دخت * دالك ضمي و خاء مجهم نك سكوني و تاء فوقيه ايله دختر لفظندن
مختصر در فز معناسنه كه عريده بنت دبرل افضل الدين كاشي
بيت آبي كه روزگار بندد كيمخت * نو كه بشرش نام نهي گاهي دخت
پرواك * باده فارسيه نك فتي و رانك سكوني و و او ممدوده نك فتي و كاف
فارسيه ايله بكچي معناسنه كه عريده حارس دبرل ابو المعاني بيت
براي دفع رقيب ان از سر كويت نكه بكر د رت تاسحر شود پرواك
* خادم اغادر دخی خواجه سرا *

خواجه سرا * خادم كه سلاطين و وزرا و كار سزايلرنده خدمت حرمه
و محافظه مؤكل ايله لكن سلاطين آل عثمان ابد هم الله تعالى الى آخر الزمان

حضراتي حرم همسا يون خدمتده اولان محبوب زنجيره خادم اغاديو
تعبير ايند كلرندن تاظم نخر ردخی الناس على سلوك ملوكهم مضموني
اجر ابدوب خادم اغاديو تفسير ايندي قلله دره هاتني بيت زخواجه سزايان
كروه دكر * بهر يك از ایشان شكوه دكر * اصلي تركيب اضافي اوله رق
هاء رسيمه اوزره همزه نك يا خود باده نجه نك كسر باده خواجه سرا ايندي
عظماوا كارخانه سنك اولوسي واستادي و خداوندي معناسنه بعده
بو معنای عامدن معنای مذكوره نقل اولجه علامت نقل همزه و با حذف اولتوب
فقط هاء رسيمه ايله خواجه سرا اقلدي خواجه استاد ديو قطعه نك
بيت نامنده كلور * سرا * سينك و راء ممدوده نك قحله ايله مطلق اوو خانه
معناسنه ايندي يوك اولسون يوك اولسون صكره مرور ايام و كرور اعوام ايله
عظماوا كارخانه لنده غالب اولدي بونده باده نجه ايله سراي دخی جاز در
* زنكين اولان شخصه توانكر ديتور *

توانكر * نونك سكونيله اسم فاعلدر معني غني چونكه توان تاء فوقيه نك ضمي
و و او ممدوده نك فتي و نون ايله توانستن لفظندن امر صيغه سي اوزره
اسم مصدر در قوت و قدرت معناسنه غنادخی نوعا قوت و قدرتدر
كر * ادات اسم فاعلدر على ماسبق في الادوات المركبة

* بهر نصيب اولدي ديلنجي كدا *
بهره * باده موحده نك فتي و هانك سكوني و رانك فتي و هاء رسيمه ايله بمعني
نصيب و حصه و اجرت لكن روزي لفظندن امر چونكه روزي رزقه
مخصوص صير شاعر بيت آ نكه خط آفر يد و روزي سخت * با فضليت
همدهد با سخت كدا * كاف فارسيه ايله بمعني سائل و فقير ابو المعاني
هزل كونه بيت كيرعربان مانده است در كوي نودن بوزه كر * بدر كوي ورك
و فر بهست كسته كدا * آخر نده باده نجه ايله كداي دخی جاز در به ضلر
وصف ز كيدر اوه كليجي معناسنه كانه سائل قبول كزوب سوال
ايندي بكيچون كدا ايله موسوم اولدي ديديلر چونكه كد كاف عربيله معني خانه
آيدن لفظندن امر حاضر يا خود اسم فاعل مخفف در يوزيله اولجه كاف كدا
عريشه اولتور لكن شعوري مرحوم كاف فارسيه ده اراد ايندي فافهم
* خانه در و يش فقيرك اوي *

خانه درو يش * هاء رسيمه اوزرنده همزه نك يا خود باده نجه نك على الوجهين

کسر یله ترکیب اضای قدر فقیرک اوی معناسنه ز برا خانه هاء رسمیه ایله او
معناسنه که هر یسده بیت دیرلر و شعره دخی خانه دیرلر بیت دید کلمی کی
و شطرنج و زرد چند و لری یسده دخی هم خانه و هم بیت دیرلر فرهنگ شعور یسده
منطوق و در که خانه آدمی منزلت چو نکه خان هاء رسمیه سز مطلق او
معناسنه ایله بعدد عامدن خاصه نقل اولنججه علامت نقل هاء رسمیه ز یاده
قلندی بو علامت نقل اولان هاء رسمیه مرکبات منقولده شایعه در اما مفردات
منقولده از بولنور * درویش * معنی فقیر و محتاج اصلنده و صف ترکیبند
قبویه دوشنجی معناسنه چو نکه در قیود بوقرق التنجی قطعه نك بیت
رابنده کور ویش و او مدوده نك کسری و شین مجمه ایله افزاش که دوشمک
معناسنه اولان ویشیدن لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخففدر

* اسکی حصیر انده کهن بور یا *

کهن * کافک ضمی و هانک فقهی و نون ایله اسکی که هر یسده عتیق معناسنه
بونده کافک فقهی و هانک ضمی دخی جائز در حاصلی سخن لفظی کی بونده
ایکی لغت وارد در بهر حال کاف ایله هانک باشد لفظا و خطا و بوقدر
لوحی خوشانی بیت کهن شد قصه قرحاد و شرین * چو عیش رفته
و تقویم یارین * بور یا * باء موحده مدوده نك ضمی و رانک سکونی و باء تحتیه
مدوده نك فقهی ایله معنی حصیر و حصیر ایند کلمی ساز ابو طالب کلیم بیت
در دندی های من بر هیچکس پوشیده نیست * میخاید از تم مانند نقش
بور یا * نکته ناظم نحر یک بومصر اعده انده لفظی الحام و ایسان ایتمی
ما قبلنده کی مصر اعده من حیث المعنی دخی مرتب ط اولسون ایچون ز برا
ساز لغت ترجمه ابدن اصحاب منظومات کی ساده لغت بیانه قصیر
ایندی همان بوا یکی مصر افک مضمونی فقیر او نده بولنن اسکی حصیر
اولدی قلله دره کانه محکمه ده بولسان دکنک ایله عین مثلنه نظیر ایله
* آنجی به آتش پردی بمک خوردنی *

آشیر * معنی طبایخ میر نظمی مشوی بدصکان آشیر یکی نو جوان
همیرفت آشی خورد نا کهان * بدید آمد آنجا کدای فضول * کرختست
کشکول و کرده دخول * اصلنده و صف ترکیبدر چو نکه آتش همزه نك مدی
و شین مجمه ایله هر بر طعام مطبوخه شامل اسم جلد در بر پاء فارسیه نك
ضمی ایله تخن لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخففدر شکم اسم مفعولی

قرق

قرق در دنجی قطعه نك بیت سابعنده کور مستقبلاتی بر دوبرنده کور
بونده قیاس اولان پاء فارسیه نك ضمیدر لکن مستقبلاتنده علی الشذوذ
مفتوح اولدی قاحفظ * خوردنی آخرنده کی پاء تحتیه نه سیه ایله بمکه
حاضر لغش طعام که ترکیده اکایمک دیرلر حتی بو عصرده اسلامبول
اهالیسی طعام حاضر لوب اولجه بمکی کتورک دیو خطاب و امر ایدرلر
طعامی کتور دیر آر بولنور ناظم نحر پردی لسان عصر اوزره بمک دیو
تفسیر ایله دی قلله دره میر نظمی بیت بر آورد خوردنی در پیش مسمان
بطبع خرم و باروی خندان * فاما که باء تحتیه نسبه سر شاه مجمه مدوده نك
ضمی و رانک سکونیله خوردن لفظی مصدر در بمک که اکل معناسنه در
شکم ماضی متکلم و حده می اون در دنجی قطعه نك بیت ثانیه کور
بوقدر بجه ترکیده بمک هم اسم طعام و هم مصدر در

* سیر طوق آج کر سنه و ناشتا *

سیر * سین مدوده نك بین الفتح و الکسر اماله می و را ایله طوق که هر یسده
شبعان دیرلر و مجازا قانش که هر یسده ریان معناسنه کور شکم یا آب
کشت سیرست دیرلر صوابه اکن قانچیدر معناسنه چقاید توی دیرلر
فاما که اماله سر کسره صریحه ایله سیر صریح ساق دیو بکرمی التنجی
قطعه نك بیت ثانیه کور بوا یکی معنایه ترتیب اوزره ابو المعانی بیت
کرنیاشی در جهان باشیر و شکر خورده سیر * روقاعت کن بجای
بایاز و نان و سیر کر سنه * کاف فارسیه نك ضمی و رانک کسری و سینک
سکونی و نونک فقهی و هاء رسمیه ایله آج هر یسده جامع دیرلر سکون را و کسر
سین ایله ده صحیح لغتدر بنه بو معناده حتی آج کوز لوبه کر سنه چشم و کدا
چشم دیرلر * ناشتا * نون مدوده نك فقهی و شین مجمه نك سکونی و تاء
فوقیه مدوده نك فحیهله هنوز نشسته تناول ایتمش که آج قرینه دیرلر
حاصلی بنده آج دیمکدر کال اسماعیل بیت محروم آن کور سنه که
برخوان بادشاه * عمری نشسته باشد و کوبند ناشتا

* بک ابو حلوا ایتمش افر و شسته هم *

افروشه * همزه نك فقهی و فانک سکونی وراء مدوده نك ضمی و شین مجمه نك
فقهی و هاء رسمیه ایله زیاده لطیف حلوا شاعر بیت بتازک مشربان دیگر
نباشد در جهان توشه * خوشا پالوده شکر خوشا حلوا ای افر و شه * بونده

همزه نك مدي وفانك سكونيله آفروشه و همزه نك جذفي وفانك ضميله فروشه
دخی جاژ در بو قدر برجه مدوده دن مقصوره مقصوره دن مجذوفه مخفی
اولشندر فرهنگ شغور بده مسطور در که صنعتی روغن ساده بی قینادوبه
اوزینه اینجه الشمس اونی دو کوب آهسته آهسته فرشته نا که دانه دانه اولجه
اوزینه شکر یا خود تسلسل مصفی دو کوب فرشته بی نظیر سر ربع الهضم لطیف
حلو اولون * شله لبنا نشمره در بقلوا *

شله * شین همزه نك ضمی و لامك تشدیدي و تخفیفی و هاء ریمیه ایله اسفاغ
اشمال سیره ایله مخلوط زبیه اولنور برما یجده پلا و در که اگا ترکیده لبادر
شاعر بیت در میان پلا و های شله خوب * نرم دستست چون شاهد بازار
تنبیه بومضار زده شله لغتارده و فرهنگرده ضمه ضبط اولمشدر فاقما که
ناظم شعر رفقه یحیی ادعا لیدر فالحهده علیه نکتة لفظ لبادن اسلامبول
واطراف لای و باء فارسیه بی تخفیم ایدر ل بر تم ستارده اولان مملکتارده رفیق
ایدر ل فقیر عقل قصیر بجه شوبله فرقنی مناسب کور رمکه پادن صکره تخفیم
صورتنده الف بازبزه رفیق صورتنده هاء رسیمه یازبزه هسان بواجلدن
ناظم بحر اسلامبول روشننده کوچوب باء فارسیه دن صکره الف یازدی
بویه اولجه مرا می اوزره تخفیم ایله اوفتیق انسیب و افشندر بوند نصکره
فقط لامك تشدیدیه شله اوج معنایه دخی کلور اول یعنی فرج که کس
معناسنه ثانی یعنی موضع خس و خاشاک یعنی مزبزه ثالث لته یعنی زانک
حبض و قنارنده استعمال ایلد کلری بر پاره لری فاماشین هجه مفتوحه اولجه
لامك تخفیفیه یعنی قصاص و قود لامك تشدیدیه اوج معنایه در اول یعنی
صنم ثانی بت برست ثالث یعنی عدل یعنی بوندنکی * نشمره * تاء فوقیه نك
فخمی وفانك سکونی و شین همزه نك و رانك فتحاری و هاء رسیمه ایله اطمینان
بقلوا معناسنه میر نظمی بیت خوان کونا کون کشیده یکسره * شکری
بالوده حلو انشمره * کوردیکمز محلارده بقلوا لفظنده و اود نصکره الف
یازلشدر هاء رسیمه بازلامش احتمالکه آنکی چون ناظم بحر بر الف قافیه سنده
ایراد ایلدی همدخی محله کوره اعتبار اولسه ده بعید دکلدر فافهم
* دکلر ایستک نصیح ایدرم بن سکا *

بومضراع کانه شاهی مر جو مک یازردم انده بر بیت همایون
قولنك مضعونی ساده تفسیر در مفسری بومضراع

کرشوی

* کرشوی بند کتم من ترا *

کر * ادات شرطیدر کاسبق فی الادوات المركبة * شوی * مضارع مفرد
مخاطبیدر یکم امر حاضر فی قطعه اولینک بیت سادسنده یکدی فارجمع
الشرح بند نصیحت دیواون بدیجی قطعه نك بیت سادسنده کلور کم
یکرمی بدیجی قطعه نك بیت نا منده کلان کردن لفظندن فعل مضارع
منکلم وحده در ز راه مستقبلا فی علی الشذوذ کافک ضمی ونونك فتحی و دال
ایله کنده و کنده کلور من * بن * دیو بوقطعه نك بیت اولنده یکدی * ترا *
سکادو بیت مذکورده یکدی * معتعلن معتعلن فاعلن *

یعنی بوقطعه بحر سر یعدندر چونکه بحر سر یحسب الدائرة مدسدر که
معتعلن معتعلن فاعلن مزین لکن اصلی مستفعلن مستفعلن مفعولات
مرتین ایدی طی جیع اجزا سنده بحسب الاستعمال واجب و لازم اولغله ارباب
عروض فرس دائرة دخی هر بر جزو فی مرا حیف اعتبار ایلدیل بوند نصکره
عروض و طر بده طیک عروض ایله یوقنی یا خود کشنی استعمال ایلدیلر بویه
اولجه بوقطعه نك عروض و طر بیک جبعسی مطوی و مکشوفدر الا
بیت خامسک عروضی مطویه و موقوفه در النادر کالمعدوم اولغله ناظم بحر بر
یونفا عیل مصراعنی مکشوفه کوردی تنبیه طی مستفعلن مفعولات دن
در دنجی ساکنی حذفدر اول مستعلن ثانی مفعلات قالد قده اول معتعلن
ثانی فاعلات به نقل اولوب مطوی نسیمه اولنور کشف مفعولات دن ثانی
اسقاط ایدوب مفعولا قالد قده مفعولان وزنه نقل اولوب مکشوف نسیمه
اولنور وقف مفعولات آخرنده کی یانی ایکان ایدوب موقوف نسیمه اولنور

* اهل معارفه کورش دائما *

اهل * بمعنی صاحب * معارف * جمع معرفت عمل ایله معرفتک فرقی
و تفصیلی دیباجه نك یکرمیجی بینی شرحنده یکدی * دائم * معنروف
بومضامده اهل معارفدن مراد ناظم بحر بر ادا بدن اولغله علوم ادبیه
صاحب لری اوله یا خود اهل الله اوله یا خود هر بر معرفت صاحب لری اوله
* این قطعه یازکه زباجون کل شاداب *

این * بود بوقطعه ثالثه نك بیت رابعنده یکدی * و همزه سی قطعه
اول عنوانی شرحنده یکدی * با * بمعنی صاحب کاسبق فی الادوات البسطة
نکته نونك ضمی و کافک سکونی و تاء فوقیه نك فتحی و هاء رسیمه ایله معنی نقطه

و معنی نشانه که برحق و امثالیه بر بوزنی بلنکه در بر مریده وجه و دلیل
معناست که جمعی نکات کلور فارسیده و مریده دقیق و رمز لطیف معناست
دخی استعمال اول نور شکم بو، قامده مراد بود * ز * معنی من یعنی دن کاسبق
فی الادوات البسطه با حروف مجیدین و حروف معانیدن و حروف مبانیدن
بیک اسیدر لکن بو مقامده مراد حروف مبانیدن اولاندر علی ماسبق
فی شرح عنوان القطعه الاولى * چون * کبی دیو قطعه نائنه یک بیت نائنه
یکدی * کل * کاف فارسیه یک ضعی و لام ایله معروف مریده و در معناست
فاما که عجمده هر چه که کل دیور کرک اغاجنده و کرک برده بنسون لکن
اگر قرینه دن مجرد مطلق کل ذکر اولنده معروف و در مراد اول نور شیخ
سعدی بیت بجد کار الی بیت ز کل طبق * ز کلستان من بر ورق * و اگر قرینه به
مقارن او آورده مقتضای قرینه اولان شکوفه مراد اولور مثلا کل نسرين
و کل خیری و کل لیون و کل بادم و کل شغفالو دیور و علی هذا القیاس شاعر
بیت کل زینق و لیکن ناشکفته * میان یاسمین و لاله خفته * استعاره طریقه
شراره آتش و چراغده کل دیور * شاداب * تر و تازه دیو بو قطعه یک بیت
نائنه کلور حاصل معنی تر و تازه کل کبی حرف بادن نکته صاحبی بو بر قطعه
یا خود قطعه در یعنی بو قطعه سر اماند کور اولان جناس و طباق و مراعات
نظیر امثالی صنعت الیه کله و صوبه متعلق و مشابه معیندار و نکته دان اولان
اشیاء اسامی ملری در مثلا بو مصراع آئیده نشنه ایله سیراید و طباق و در
وقس علیه * نشنه صوصاه من اولاندر دخی سیراب *

نشنه * ناه منات فوقیه یک فقی و شین مجمه یک سکونی و نونک فقی و هاء
رسمیه ایله بمعنی عطشان ابو زاب بیت ما خشک لبان نشنه دیدار شراییم
چون کامه بکست نهی خانه خرابیم * استعاره طریقه ایله آرز و مند معناست
استعمال اول نور * سیراب * سبک بین القمع و الکسر اماله سی ایله بمعنی ریان
آدمی اولسون غیر بی اولسون ابو المعانی بیت سیراب شاخ هر درخت بغود
یک و بریس * از بهر توحید خدا ایستاده است در بوستان * معنای
ترکیبی صوطوقی دیکدر چونکه سیر طوق دیو قطعه نائنه یک بیت
عاشقند * یکدی آب صودیو بو قطعه یک بیت خامسند کلور
* فر کد سبک یار دخی بر سبیل صوی سبیل *

فر کد * مالک و کاف فخری و رانک و نونک سکونتری و دال ایله سبک زور ایله

یازدینی بر که جایجا صودی طورهش اوله فر غر و فر کن و فر کنی دخی دیور
بعضی فر هنگ کرده هنوز قارلمش خرق دیو مر و بدر شمس فخری در صفت اسب
بیت وقت سیرش چه سیخ وجه دریا * پیش کاش چه کوه وجه فر کند * کذا
فی فرهنگ جهانگیری اما تحفه الاحسانیه مطلقا سار هکذر آب دیو مذکور
همدخی طول مدت ایله چور یوب دو کاش نشنه به فر کنند دیور * سبیل
سبک کسریله مر کدر سبیل صوی معناست ابو المعانی بیت سبیل اشک دیده
ام ظوفان راه دل شده * کشته خراب از در دوغم آخر جوان شهر وجود
چونکه سبیل سبک فقی و بانچه یک سکونی و لام ایله فارسی ایله عربی میانه
متشکر در انجیق فرق شوقدر وار که گاهی انجم سنی مکسور او قورل
عصه صاخر بنه اب لاحق او ایچده داغما مکسور ایدرل آب صودیو آغا یکدی
* شیر دی اوزم صوینه هم بکمره دوشاب *

شیر * شین مجمه مدوده یک کسری و رانک فقی و هاء رسمیه ایله اوزم صوی که
تازه صقلش اوله ترکستانده چار کوشه سفریه شیر دیور * دوشاب دال مدوده یک
ضعی و شین مجمه مدوده یک فقی و یاء موخده ایله مطابق بکمره معناست
عربیده دبس دیور میر نظمی بیت برندان چوزاهدز یک جای زاده در اصلش
یکی بود دوشاب و یاده * فائده عربیده دبس اولاخر ما ایچون موضوع
ایدی صکره کیدرک اوزم بکمره نشنه ده اطلاق اولندی بعد
اوزم خرمایه غلبه ایدوب اسمن وهم استعمالن اخذ ایلدی
* بال شهد دینور شریته شهدایه و شهداب *

شهد * شین مجمه یک فقی و هانک سکونی و دال ایله بال معناست حتی موی
آرلد قد نظر که شهد فائق دیور اصل صبی معناست مثلا شیخ سعدی
کاشان دیباچه سنده عصا ره نابی بتریشش شهد فائق
کشته پیوردی * شهداب * بال شریخی معناست چونکه معنای
ترکیبی بال صوی دیکدر * شهدایه * آخونده هاء رسمیه نسبه ایله مثله
* کلر اروکلستان کلی جوق پردخی کاشن *

کلزار * لام سکونیه کلی جوق بروکل محلی هم دخی موسیقیدن رنقام
یا خود برطن آیدر شاعر انکی معنایه بیت خروشان بلبلان در صحن کلزار
بوقت صبحدم برطن کلزار * کلستان * لام کسری یا خود سکونیه بودخی
کلی جوق بروکل مکانی شاعر بیت بهار آمد دل از آلام ریشت * کلستان

شد جهان هنگام عیشست * کاشن * لامک سکونیه معنی کلستان ابو المعانی
بیت با قناب قدح شعله زار کن * ساقی بشوق عارض جانان ضیا کند کاشن
لکن بویتند کاشن مجاز عشر نگاه معناسنه اولسه ده مجاز بولغظارک هریری
من کبدر چونکه کل بیانی بو قطعه نک عنوانی شرحنده کجندی
زار وستان هر رزی ادات اسم مکندر علی ماسبق فی الادوات المركبة
شن * شین مجیه نک فتحی و نون ابله معنی ناز و جلوه چونکه کلک شکوفه زیاننده
طافت و ملاحتی حبسبیله محله و مکانسه کاشن دیو نسجه اولندی فاحفظ
* دی چاره مرغ و زونازه ایسه شاداب *

مرغ * میمک فتحی و رانک سکونی و غین مجیه ابله چار که آند قوشلر اولور همدخی
جای فرح فرامعناسنه و بر نوع سبزه که قوشلرک ما کلی معناسنه ده کلور
فاما که میمک ضمیمه مرغ قوش دیو بکرمی التیمی قطعه نک بیت سادسنده کلور
شاداب دال مدوده نک فحیه معنی زونازه حکیم فردوسی بیت تو کفتی همه دشت
سهراب بود * بیان یکی سرو شاداب بود * هم دخی صولو که آندار معناسنه
و اعلام رجالدن دخی اولور معنای ترکیبی فرحانک صودیمکدر زرا شاد
شین مجیه مدوده نک فتحی و دال ابله معنی مسرور و فرحانک آب صودیو
بو قطعه ده بر قاج کره مذکور در * زونازه * دخی فارسیدر لکن انشالده شیوعیه
بو مقامده تفسیر قلندی تر یاش دیو الی برنجی قطعه نک بیت اولنده کلور نازه
معروف قدر محبوبه و میوه ده و غیره میسجدر ابو المعانی بیت * خیال
نازه آن روی نازه در دلم نازه * شود با فکر وصل آن پری رو در دوغم نازه
* شهوار دینور پادشاه لائق اولانه *

شهوار * هانک سکونیه مر کبدر پادشاه لائق معناسنه چونکه شه پادشاه
معناسنه اولان شاه لفظندن مخفیدر وادان لباقندر علی ماسبق
فی الادوات المركبة زرا نشهزام بیت در آنجا تختها سناهاده بسیار * ران
برجابه ای خوب و شهوار * پادشاه دخی فارسیدر لکن ترکیبه شیوعی حبسبیله
ترجمه دن جزو قلندی تمه شاه شین مجیه مدوده نک فتحی و اظهارها ابله
یدی معنایه در اول اصل و صاحب معناسنه در حتی پادشاهلر عریق و اصل
و صاحب مملکت اولدقلری حبسبیله شاه نسجه اولنده یلر حکیم فردوسی بیت
اگر شاه را شاه بودی پدر * بصر ز نهاد مزاج سر * ثانی هر نسنه که حسن
و عظمتده امثاله فائق و اقراندن بهر وزیر کتر اوله اکاشاه دیور

مثلا

مثلا بیتک اعلاسنه شاهیت و ابو آملویه شهسوار و قوشلرک جمله منندن
نیوک رفوش وارا کاشنا هر خ دیور ثالث شطرنج قطعه زانن بر قطعه
رابع معنی فراخ و کشاده شکم شاعر اه ایشاک یول دیو الی برنجی قطعه نک
ریت سادسنده کلور خامس معنی داماد سادس هندده مشهور بر نوع جامه در
سابع هندده بر حاتور اسیدر بویدی معناده الفک تخفیه قبله شدخی جاز در علی
ما سبق فی قواعد المقدمه * پادشاه * بیه فارسیده مدوده ابله مر کبدر یاد ابله
شاهدن چونکه پادشاهان و بایند و تخت معنایه اولغله مناسبیت ظاهره در
یونده شه کی الفک تخفیه قبله پادشاه دخی جاز در بلکه الفک اضافی وهانک
الغاسبله پادشاه دخی جاز در شاعر بیت که من تارادیدم ای جان من * نیم پادشا
ردن خویشتن * لذت لوصو خوشاب ابو انجودر خوشاب *

خوشاب * شین مجیه مدوده نک فحیه لذت لوصو معناسنه همدخی لولو و یاقوت
ولعل و یونلرک امثالی نسنه له صفت واقع اولور مثلا در خوشاب دیور ابو
انجودیمک او اور حکیم اسدی بیت نه هر اهو ان راوی مشک ناب * نه ازهر
صد قدر خیر و خوشاب * اصلی ترکیب توصیفی اوله رقی آب خوش ابدی خوب
صومعناسنه بعد التقدیم سیاه چشم کی وصف ترکیبی قلنوب لذت لوصو و خوب
ضولو معناسنه اولدی چونکه خوش خا مجیه مدوده نک ضعی و شین مجیه
ابله معنی خوب که کوزل ناصر خیر و بیت تو چه بکی زکی ناخوب میر * دختر
کان تو همه خوب و شاب * آب صودیو بو قطعه ده بر قاج کره مذکور در بو
معنای ترکیبی معنای اولک عینی و معنای ثانیک مناسبدر * در * دالک ضعی
و رانک تخفیه و تشدید ابله فارسیده اینجو معناسنه شایعدر لکن عرییده تشدید
لازمدر نکته بو مقامده است ترجمه سی اولان دالک کسریله در او قسنه دخی
الویرر بوتقدیر ترجمه ابهام خطیدن و ملاحظدن خالی اولماز فافهم

* جوی ارمه دی آب روان یعنی آقر صو *

جوی * جیم مدوده نک ضعی و یاهنجیه ابله ارمق که عرییده شهر حقیقده سای
دیور همدخی جوی ایسته دیو الی برنجی قطعه نک بیت سابعنده کلور آب
روان اسم معنی آقر صو که عرییده ماء جاری دیور چونکه آب صودیو قر قجی
قطعه نک بیت اولنده کلور * روان * رانک و و او مدوده نک فخری و نون ابله
رفتن لفظندن اسم فاعل یا خود صفت مشبهه در کیدیچی دیمکدر لکن
استعمالده صالنه رقی کیدیچی معناسنه شایعدر صوده دخی صالنوب کفه

اولمغه آب روان دید یار هم دخی جا زور و امعناسته و رایج معناسته و همان
معناسته ده کلور بوناردن بشقه روان جان دیو او نوز سکرخی قطعه نك بیت
نالنده کلور * تیره بولا تقدردخی حوضك دی پایاب *

تیره * ناء مشات فوقیه بمدوده نك کسری و رانك فقی و هاء رسبه ایله بولانق
معناسته شاعر بیت روشن بدیده ام نشود وی این جهان * کین چشم تیرکی
بتواند نظر نکند * دخی ذاتنده قاره نسنه و صکره دن متغیر اولوب قاره ران
نسنه و قاره کو کیمیه و یاغ چقارد قاری آغج که عریده شغفین دیرل بوجله
تیره دیرل فاما که هاء رسبه سر او نوز درت معنایه کلور تکم تفصیلی بکرمی برنجی
قطعه نك بیت نانبسی شرحنده کلور * پایاب * هاء فارسه و یا نه نخته بمدود نك
فخاری و یا موحده ایله مرکبدر معنی قهر الجوض چونکه پای معنی ابق دیو
بکرمی بدنجی قطعه نك بیت رایعنده کلور آب صومعناسته در بومعناست ایله
بیکار یاغنده و مطلق صونهایت و دینه اباق ارشن صویه دخی پایاب دیرل
بوناردن بشقه پایاب طاقت و قدرت معناسته و پاینده و ثابت معناسته و نهایت
وغایت معناسته ده کلور * سر کشته باشی دوغمه دی دوغمه کشتن *

سر کشته * رانك سکونی ایله ترکیب اضافی در اصلی کشته سرایدی تقدیم
و تأخیر انجی قی کلاب کی لفظه تخفیفی مفید در هر حال باشی دوغش معناسته
سرگردان کی خواجه حافظ بدتره بری جو که در این بادیه هر سوی رهبت
مرد سر کشته چه داند که بکاید رفت * چونکه سر باش دیو بکرمی بدنجی
قطعه نك بیت اولنده کلور * کشته * کاف فارسه نك فقی و شین میجه نك
سکونیله کشتن لفظ نندن اسم مفعول در دوغش معناسته زیرا کشتن مصدر در
دوران معناسته هم دخی صبر و رت و انقلاب معناسته ده کلور شد کی لکن
کی نونت معناسته اولماز * در یاده صوبك دوغشی چورندسی کرداب *

کرداب * کاف فارسه نك کسری و رانك سکونی و دال بمدوده ایله اصلنده
ترکیب وصفی قیلندن آب کردایدی مدور و دکرمی صومعناسته بعد التقدیم
و التأخیر سیاه چشم کی وصف ترکیبی قلوب دکر ملو صومعناسته اولدی
بعده معنای مذکورده غالب اولدیکه عریده در دور دیرل مرفظلمی بیت
چو کشتی اندر افتاده بکرداب * میرس زان بعد از این راهیج آسیاب * چونکه کرد
دکرمی دیو بکرمی بدنجی قطعه نك بیت نامنده کلور آب صوبکا مر آنفا
* انشده او حیوان که کز رادی سمندر *

سمندر * سبک و میک فخاری و نوبك سکونی و دالک فقی و رایله آتشد کز
رجواندر شوبله روایت اولنور که مزبور جانور قیون قدر اولور لونی الوان
اولور که بياض و زمره و سرخ و سبیل و بنفشه قوخی اکبر و بسمالی ایدرل
کیزلند کده آتشد براغوب چرکی یا نوب ياك و لطیف جدید کی اولور لامع بیت
آ نشم زخم چکر سوز نعام اولسه نوله * دل آتشد مه دوشده سمندر
کل اولور بعضی روایتده سمندر قوقنس قوشیدر که مزبور قوشك بیک سینه
عمری اولور آخره اورد که او دون جمع ایدوب نفسندن آتش پیدا اولوب
اودونی باقر کندی بسیار دخی یاز کل اولور صکره مرور یا ماله کلندن باوروسی
حاصل اولور آتش باقدوغنه مولا نا جامینك شو بیی شاهد در بیت شو سمندر
چو فروزا آتش باش یا آتش او خرم و خوش * بعضی روایتده کلر قدر
بر جانور در هر ساعت بر اون ایله متلون اولور هم دخی هندستانده بر ولایت
سمندر دیرل که انده بی نظیر غروب اولور بوا یکی معنایه بین الدال و الراء
و او ایله سمندر و بوا یکی لفظه را بدله لام ایله سمندر و سمندر دخی
دیرل بویه اولیجه بونده دزت لغت وارد رنکم قوقنس لفظنده درت لغت
اولد بخی قوقنس و قوقنس و قوقنس و قوقنس دیرل

* صوفوشندن قاز ببط اورد که مرغاب *

بط * یا موحده نك فخیله قاز معناسته اصلنده عریبدر طانك تشدیدیه
لکن فارسیده تخفیفیه دخی شایعدر شاعر بیت در شکم باز که چندین
خط است تذکره جان نذر و و بط است * قاز دخی فارسیدر ترکیده شیوعی
حسیله ترجمه قلندی اما فر هنگ شعوریده بط ایله قازی شوبله فرق ایدر که
اهلبسته قاز و ساز دیرل دشی سینه بط دیرل لطیفی بیت باز سفید آفت
طاوس و قاز * چرخ و کز و بسته شود چشم باز * لکن ترکیده علی الاطلاق
اهلبسته و دشی سینه قاز دیرل مرغاب * ترکیب اضافی در مطلق صوفوشی
معناسته شو قیدر که غینك کسره بی فخیه به و همزه مده به تبدیل اولنوب
اوردك معناسته مفعول اولدی بونده یا نه سید ایله مرغابی دخی دیرل
هانی بیت میاور باین صید که تر گاز * مرغابیا غم مینداز باز * چونکه مرغ
قوش دیو بکرمی بدنجی قطعه نك بیت سادسده کلور آب صوبکا مر آنفا
* ماهی بالغ آدی شناور دخی بوز کیم *

ماهی * میم مدوده نك فقی و هاء مدوده نك کسریله عریبده سبک

معناستنه هر نوعه شامل اسم جنس در شیخ عطار بیت آنکه با مرغ هوا
 ماهی دهد * بند کارا دولت و شاهی دهد * شناور * شین مجمره نک کسری
 ونون مدوده نک وواو فخری ورا ایله بوز کج که عرییده صباغ دیوار
 خواجه سلمان بیت بحر محیط همیش موج زده حباب و ش قبه نیلی فلک
 اگر در وشتناوری * واو بد لئه یامو حده ایله شتار دخی بومعنا در
 * غونه صویه طالمق صولک طلقه سی خیراب *

غونه * غین مجمره مدوده نک ضمی وناه مشات فوقیه نک قحی وها رسیمه ایله
 صویه طالمق که عرییده غوص دیر طایله غوطه دخی جاز در بوا یکی لفظه
 غین مجمره نک قحی وواو سکونی دخی جاز در ابوا المعانی بیت در بحر
 غش غونه خوردان دل محزون * باشد که خدا ساحل مقصود نماید * خیراب
 اصلنده وصف ز کبی اوله رقی آب خیر ایدی قالحی صومعناستنه چونکه آب
 صو کامر خیر و وصف ز کبی اوله رقی بکرمی سکر نجی قطعه نک بیت سابعده
 کار بعده طلقه معناستنه نقل اولجه علامت نقل و تخفیف ایچون تقدیم
 ونا خیر وزای مجمره بی مفتوحه و همزه آبی حرف مدقلیدار

* دارشکنه معناسی سلجانی دیمکدر *

دارشکنه * دال مدوده نک قحی ورا نک کسری وشین مجمره نک کسری وکافک
 ونون فخری وها رسیمه ایله زهر اتوا عندن سلجانی دید کاری نسته در
 لغت نادره اولغله فرهنگ شعوریده مذ کورد کلدنر نکم او آخر دیباجده
 وصدیور مشیدی چونکه زما غمرده فرهنگ لفظی غلبه ایله شعوری کتابته
 علم کی اولشدر لکن تحفه المؤمنین ده دارشکنه سلجانی دیو مذ کورد در
 * فرار و کر زنده جیوه زبوه و سیاب *

کر زنده * کاف فارسیه نک وراه مدوده نک کسری به اسم فاعل در قاجچی
 معناستنه عرییده فرار و فراره دیر مصدری قرقچی قطعه نک بیت نالنده
 کلان کر یختن باخود کر بریدن لفظ لیر در زرا مستقبلاتی کر بر و کر زنده
 کلور نکم امر صیغه سی اوز ره اسم مصدری بکرمی سکر نجی قطعه نک بیت
 خاستنده کلور * جیوه * جیم مدوده نک کسری وواو قحی وها رسیمه ایله
 ترکیده سندن و عرییده زینق دید کلر کذا فی فرهنگ شعوری بوجیوه لفظی
 نقد فارسی ایدنه ترکیده شیوعی حسبله زبوه و سیاب لفظ لیر به ترجمه
 قلند در * زبوه زای فارسیه مدوده نک کسری به وزن و معناده جیوه کیدر

سیاب * ترکیب اضافی در اصلی آب سیم ایدی کوش صوری معناستنه
 جیوه معناستنه نقل اولجه علامت ایچون تقدیم وناخیر و تخفیف ایچون
 میم مفتوحه و همزه سی حرف مدقلیدی بویله اولجه بونده حکمانک
 زینق ایله کبریتی مزج اید مجمره کش یاخود التون اولور دید کلرینه اشارت
 وارد نکسته فرار و فراره لفظ لری ارباب کیمیا و اصحاب اکسیر
 اصطلاحنده جیوه نک علی اولوب و جیوه دخی فی نفس الامر فرار
 و ذهاب ایله منصف او لغله ناظم نحر برقا چچی ککر زنده
 پیور سه وزن و معنایه خلل کلز ایکن ایهام حسن ایچون فراره کر زنده دیو
 تعبیر پیوردی فله دره مشوی خذال فرار و الطلقا * و شتاب شبه البرقا * فان
 احسته صحفا * ملک التوب والشرقا * شوال حکمانک بوقولی راستیدر
 ووجود خارج جسی وارمیدر جواب راست و صوابدر نکم علم کیمیا بی حکمت
 طلیعه فرو عندن عدا شد کبری کبی همدخی وجود خارج جسی وارد نکم
 فاروندن و نیجه ارباب معارفدن منقول و مشاهد او ایدنی کبی شوال علم اولوب
 وجود خارج جسی اولیدی علوم سازه کبی علی رؤس الازمان علماء کار گذاری
 و حکماء معرفت شعاری او اوردی جواب حق جل و علی حضرت لری فقط
 کیمیا بی دکل بلکه بحسب الظاهر شهرت و شیوعی خطر ناک اولان علم که مثلاً
 علم جفر و علم حرف و علم سیما کبی علومک اصحابی کتم و اخفایه موفق قلوب
 حتی اظهار سر کفر دیو اعتقاد ایدردی یعنی اجانب و بیگانگان دیمکدر
 فلاجل ذلک ارباب لایکاد بوجد درجه سهر سیده اولدی لر شوال بو علم کیمیا
 نه جهندن سر اولدی جواب علم کیمیا هر طرفله سر دکلر بلکه تقدیر
 یعنی شمس و قمر حسبله سر اولدی والا که اطلباً حذاق نیجه معاجن کیمیویه
 ترتیب و طائفه صاغه بی نهایت اجزاء کیمیویه ترکیب و اعمال ایلد کبری ظاهر در
 شوال جد و سعه یله تقدیر و وصول ممکن اولمازی جواب عزیرم امکاندن
 بشقه وجودی دخی محققدر لکن توفیق حقه محسب جدر شوال مثلاً عقرب
 و علم الدین و عقاب و صدیعی کبریت و زرنج و نشادر و جیوه امتزاج اید نیجه
 شمس و قمر حاصل اولور دید لر مع هذا مزج اولنسر حاصل اوله دکل مشاه
 دخی اولامز بونقدیر به کلام لری نیجه صواب اولور جواب عزیرم انسان
 کافه حیوانه بلکه عامه کائناته نسبتله نه کونه کامل الوجود ایدسه تقدیر
 دخی بین المعادن کامل العبادر ایکن شمس کامل حقیقی و قمر کامل اضافی در

ایشته بود تقدیر جبه انسان نه در لور روح انسانی به و روح حیوانی به و جسد نه
 محتاج ایسه تقدیر دخی بو او چک امثالنه محتاج در لکن بو ندرده روح انسانی
 برینه فقط روح و روح حیوانی برینه نفس دیو تعبیر اولور اندی عز یرم
 حق تعالی حاضر تباری نه کونه روح انسانی به یستلونک عن الروح قل الروح
 من امر ربی نص قطعیه کنه و اخفا الیله یکی کی یوروی دخی برای حکمت
 علیه مخوم و مکتوم ایله دی حکما آنکچون یوروجه کاهی روح الذهب دیو
 و کاهی جبر مکرر دیو نسجه و کافه کیمیا کرانه مطلب اعلی و مقصد
 اقصى الیله یلر سوال علماء صوفیه و حکماء اشراقیه روح انسانی نه
 بحسب الطاقه البشریه چسجوز و روح حیوانیه روح انسانی فرخنده عظیم
 تکاپور ایله کلری کی یونده دخی برینان وافی و فرق شافی و ارمیدر جواب
 ایشته بو مقامک خلی فصول ثلثیه محتاج در * فصل اول * چند بیانده که
 یورایده جسد هم نامه سبعة سیاره و امثالی نسه لردن هر بریدر * فصل ثانی
 نفس یاننده که بو خصوصیه نفس ملوحات تسعة و انواع کبریت و اصناف
 زرنج و اشباهی نسه لردن حاصل اولور * فصل ثالث * روح یاننده که
 بوماده ده روح اشیا سبعة لک برندن اولور ۱ زریق ۲ رصاص ۳ موی اطفال
 ۴ قشر بیضیه ۵ دم یعنی فان ۶ فراره یعنی اود ۷ بول یعنی شانی خلاصه
 بو بدین هر بری بشقه بشقه اکسیر اولور بری برینه ضم و اضافه محتاج
 اولور دیو شمس المعارفده نص و قطع ایله دی سوال بو نفس و روح دین هر بری
 تحصیل نه کونه اولور و نه طریق ایله وجود پذیر اولور جواب مشهور
 بو طغوز امور که ۱ حل ۲ عقده ۳ تصفیه ۴ تکلیس ۵ تحلیل ۶ ترکیب ۷
 ترتیب ۸ تنقیه ۹ طرح ایشته از جمله بو طغوز امور موقوف و محتاج در
 و بو طغوز امورک اعمال و تربیه نیجه نیجه قرع و انبیق کی آله و کونا کون طین
 حکمت و از حلقه کی اسبابه محتاج در و جله سی دخی استرار مکتومه دندر
 از جمله بر ماده سهله شی سکایان ایله هم مثلا ترتیب دیو ملوحات و امثالک
 صوتی اخراج و امثالنه و اجساد و ارواحه اسقا و اشرا به دیو ایشته بوماده
 عملی نه قدر دشوار الوصول و صعب الوصول فامل سوال بو تفصیلات
 اقتضائی کیمیا و ارامش بو صورت نه قلب حقایق لازم کلری قلب حقایق
 ایسه داننده محال دکلر جواب عز یرم قلب حقایق محال دینک معانی ممکن
 واجب اولور واجب ممکن اولور دیکدر بو خسه ممکن ممکن آخره منقلب

و منقلب اولور از جمله بسیط بسیط آخره منقلب اولور مثلاً و هو اکی و مرکب
 مرکب آخره منقلب اولور مثلاً منقلب ساقط اولور حیوان کی ایشته
 بو انکی صورت نه ماده بل بقیه در منقلب اولور فقط صورت نه کاهیجه اولور که
 ماده و صورت ایکتنی معاً باقیلردن فاما که منقلب اولور باو که کیف کیفه
 اولور مثلاً شود بو غورت و سیز یاع اولدوغی کی و محمود الک یا خود حال حاله
 او او ز مثلاً شود بو اولدوغی کی فاما که ماده و صورت نه انقلاب مسئله می
 احاده المقدومک جواز و عدم جواز نه متوطدر و متکک مجوز ایله نه کوره
 بجاز ایله نه کوره جاز دکلر اندی عز یرم یونفصیل معلوم اولدیده
 اجساد سبعة مذکور مک برینه انقلابی بسیطک بسیطه آخره انقلابی
 قیلندن دکلر چونکه موالید ثلثک بریدر انجیق باو که مرکب مرکب آخره
 فقط صورت نه انقلابی قیلندن اوله ایشته بو صورت نه اگر کیفه انقلاب بدرسه
 اصلنه جوع انز و اگر حاله انقلاب بدرسه بر سبب جز ثله اصلنه حدوث
 ایدر یا خود مصحیح اولور فافهم سوال اجساد سبعة و امثالی بالمشاهده
 بر برینه اضداد و قسیمات اولدوغه فقط کیفه یا خود حاله انقلاب ایدر دینک
 منافی دکلر جواب جاز که اجساد سبعة و امثالی نوع واحد دن اوله چونکه
 معدن اذ اخلی و طبعه شخصی کامل و نام العیار اولغه طالب و مرکز حقیقی
 اولان کالنه و عامه راغب ایکن هر برینه اتصال موانع و انتفاء شرائطه
 ملائمه سببه کالنی احراز ایله میوب بر درجه سافله ده استقرار ایله کی جدید
 و کی نحاس و کی رصاص و کی آنک حجر و امثالی لهلر ایله معی اولدیلر
 ایله دی عز یرم کورم مبین که اوزم اولور فورق ثانیاً فریک ثالثاً صبر اوستا
 صبر خامساً دبس سادساً اقط اولدیتی کی بر اوزم اجتماع شرائط و ارتفاع
 موانع زله احراز کال ایدر نه اقط اولور و اگر که ناقص اولور نه مقامه کوره
 بر امثله معی اولور کاسبق سوال ارضک هر بقعه شک بر خاصه می وارد
 بو تقدیر جده هر بقعه می بر معدن اقتضائی نه سی عقیله امس و مشاهده اقرب
 دکلر جواب کوره زمین که خاموس و جل و یغرو غم فصول و خواصه
 بر برندن منفصل و ممتاز انواع و اضداد ایکن جمله شدن حاصل اولور و نوع
 واحد و سوددن حاصل اولور و یغرو غم و یغور غم و یغور غم و یغور غم
 معدود در حتی کامل العیار اولان سمن نوع واحد در شکم یونی مؤید اصحاب
 اکسیر و ارباب کیمیا طهر القصة الخدماء ثم کلها حلال دیو طایر لریته امر

و ترغیب استدلالتکم بو مضمون شمس المعارف دخی فهم اولنور چونکه عزیزم
فضه جتماعدن مراد از جمله رصاص دینک اگر انتفاء شرانند و اجتماع موانع
اولیه ایدی کامل اضافی اولان فضه اولاجق ایتمش بلکه کامل حقیقی اولان
ابرزخالص اولاجق ایتمش لکن بدن انسانه امراض مزمنه دن علت جزام
اولیده کانه دایره انسانیتدن اخراج ابتدیی کی رصاصه دخی بر علت مزمنه
عارضه اولقله کرک کامل اضافی و کرک کامل حقیقی درجه سنه رسیده اولامش
مشوال رصاصه یو علت ندر جواب بدن انسانده جذام عصمت الله تعالی
اگر علت واحده دیو معدوده ایسه ده فاما که جهت وحدتله مضبوط اولان
علل متعدده اجتماعدن عبارت اولدوغی کی ایسته بور رصاصه دخی اجتماع
علل شاددن عبارت علت جزام کی بر علت وارد چونکه بور رصاصه فهم
قاصرانه مزه کوریدی علت وارد که فضه ده یوقدر ۱ لبت ۲ سرعت
ذویان ۳ وسع ۴ حریت ۵ زرق ۶ سورت ۷ خشنه خلاصه کلام
ایسته بویدی علت رصاصدن کیدنجه بکادی بکون فضه لکن عزیزم یوقدر
بخت هیمان روح انسانی بختی کی بر معنی در بر علیه شفا یوقدر ایستق
عقلابه لازم اولان یومقوله امر مشکلی الشی بالشی یذکر مضمونی یوقدر
بختیله اکتفا ایدوب علتله اشتغال ایله خسر الدنیا والاخرة

مصدافته مظهر اولیه لر تفتن فتح الله علیک *

* کوز یاشنه دی اشک و سرشک اغلده کره *

اشک * همزه نیک فنی و شین مجده نیک سکونی و کاف ایله کوز یاشی که هریده
دمع و هر یاشه و قطره به دخی دیو لر شیخ عطار بیت چنان شد ظلم در ایام اوکم
که اشکی در میان بحر قلزم * بوینده مطلقا قطره معناسنه در همدخی دولت
اشکایانده اول پادشاهک اسمی اشک ایدی جعده اشکان نسبتده اشکانی
و آنک جعده اشکانیان دیدیلر علی ماسبق فی قواعد المقدمه چونکه سلطان
انبیا علیه افضل النجا یا بعثندن اول معلوم اولان دول عجم درت طائفه در
بری پیش داندیان و بری کانیان و بری ساسانیان و بری اشکانیان دیو
بعض کتب توار یخیده مشرو و حدر لکن کاتب چلبی مرحوم تاریخ تقویم نام
کاپنده زمان سعادتدن اقدم اولان دواتی یکریمی بشه اخراج و حصر
ایلدی فاحفظ * سرشک سبک و رانک کسر لری و شین مجده نیک سکونی
و کاف فارسیه ایله اشک کی کوز یاشی معناسنه و مطلق یاش و قطره معناسنه

دخی

دخی کلور همدخی سرشک شراره آتش و خرده آتش معناسنه و کل سرخ
معناسنه و برقر مزی شکوفه لی اغاج معناسنه کلور شمس فخری قطعه
پادشاه از شرم دست توار کرخ * سیاه آمد دست و بر بخت سرشک * نبش
ده بسوی بحر کفت * زان همی باردش ز دیده سرشک زانکه کوزه بدیش
از قبضت * لعل رستی بجای کل ز سرشک * اول مطلق یاش و قطره معناسنه
ثانی یعنی دمع ثالث قرمزی شکوفه لواغاج معناسنه تکمله فرهنگ شعوریده
اشک کاف عربیله سرشک کاف فارسیله مضبوطدر فاحفظ * کره کاف
فارسیه نیک کسری و رانک سکونی و یانه نیک فنی و هار سمیه ایله اسم مصدر
یعنی بکاء ابو المعانی بیت نوحه و کره دما دم من * کشته اند آسمان بیرار

* کریان دیمک اغلا یجیدر قائلو صو خواب *

کریان * کاف فارسیه نیک کسریله کریستن امر حاضر نیک آخرینه الف
ونون الحاقیله اسم فاعل یا خود صفت مشبه در ز برامستقلاتی کرید
و کز بنده و کری کلور میر نظمی بیت ز دست اختیارم چشم
کریان * عنانم می ستانند نیست درمان * بعض فرهنگده فدا و قریان
معناسنه ده مرویدر * خواب * اضلنده و او عطفله خون و آب ایدی قان
دخی صو معناسنه چونکه خون قان دیو او تونجی قطعه نیک بیت
سابعنده کلور آب صو معناسنه کا سبق بعده وصف ترکیبی اولق ایچون و او
حذف اولنوب تخفیف ایچون دخی نونی مفتوحه و همزه بی حرف مدقلوب
قائلو صو معناسنی مقید اولدی میر نظمی بیت شده خواب اشک دیده
از غم * که سوزد آتش صبرت جگر هم * خواب اکثری کوز یاشنه مسته لدر

* مفعول مقاعیل مقاعیل فاعول *

یعنی یو قطعه بحر هرج مین الاجزاد ندر لکن صدوری و ابتدایی اخیب
و عرونی و ضرری محذوف و حشوری مکفوف در تیه اخیب مقاعیل اولندن
میمی و آخرندن نونی حذف ایدوب فاعیل قالد قدده مفعول به نقل اولنوب
اخیب دیو نسیمه اولنور کف جزو سباعینک آخرنده کی سبب خفیفک ساکنی
اسقاط ایتکدر که مقاعیل و فاعلاتن نونلری دوشورب مقاعیل و فاعلات
قالد قدده مکفوف دیو نسیمه اولنور یا نخی اصطلاحا حار ماسه قدن معلومه در

* بکزر او نفوشه بوجهانکیر اوله بر آب *

یعنی بودنیا صوا و زنده اولان نفوشه بکزر چونکه * نقوش * جمع نقشدر

جهان * یعنی دنیا حکم بکرمی ایکنجی قطعه نك بيت نالنده. جهان کین
 دیو کلور * بر * ادا ت استعمال در کاسق فی الادوات المركبة * آب * معروف
 * قطعه چون مهر و مهر و تو فرای این کتاب *
 قطعه * و مهره نك قطعه اولینك عنوانی شرح داده کیدی * چون
 کیدی دیو قطعه نالنده نك بيت نالنده کیدی * مهر * کنش دیو * ماه
 آئی دیو قطعه نك بيت اولنده کلور مه اندن مخفدر * بر تو فرای * وصف
 ترکبیدر ز بر تو شعاع دیو او تو ز النجی قطعه نك بيت رابعده
 کلور قرای فانك کسری وزای مدوده نك فقی و باه نجبه ايله فزودن لفظندن
 امر یا خود اسم فاعل مخفدر * چونکه مستقبلاتی فزاید و فزاید * کلور
 بولفظ و امثال مثلاً جانقرای و قر حفرای کیدی فتح فاء ايله مشهور در
 لکن از باب لغت مکسوره ده آسان ایلدیلر * این * بودیو قطعه نالنده نك
 بيت رابعده کیدی * کتاب * معروف حاصل معناه حرف باده بوکابه شعاع
 از ریجی کون و آئی کیدی بر قطعه یا خود قطعه در چونکه بو قطعه ده فراغات
 نظیر و طباق و امثال متعابر ايله اکثری مذکور و مترجم اولان شعاع
 وصفوت صاحبی و آنک اضدادی نسته در قاف حفظ

* آسمان کو کدر کنش خورشید و مهر و آفتاب *

آسمان * مهره نك مدله کول که عریده سما و فلک دیرل کال پاشازاده بونده
 تصرف خاص ایدوب بیورل که آسمان وصف ترکبیدر ذکر منه بکره یجی
 معنایسته بقده نقل ايله یا خود غلبه ايله کول که اسم قلمندر اشهی چونکه
 آس ذکر من دیو بو قطعه نك بيت ثانی شرح داده کلور مان قطعه نالنده نك
 بيت خامسده کین ماندن لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخفدر همدخی
 شهر فارسیه نك بکرمی بدیجی گوته آسمان دیرل یوایکی معنایسته مسعود
 سعادتمندان بيت آسمان روزای جو ما آسمان * باده نوش و دار دل را
 شادمان * و اول کونه موکل فرشته به دخی آسمان دیرل * خورشید * خا مجبه نك
 حتی و واو مجهوله و شین مجبه مدوده نك کسری و دال ايله کنش معنایسته
 لفظ مرکبدر چونکه خورشید دیو بکرمی بریجی قطعه نك بيت نالنده
 کلور شید کنش دیو او تو ز النجی قطعه نك بيت رابعده کلور یوایکی
 لفظده خا نك ضمیمه و شین کسری ايله اکتفا ایدوب خوردن و اوی و شید دن
 باه نجبه فی حذف ایدوب خورشید دخی جازدر حاصلی بونده علی الانفراد

و علی

و علی الاجتماع سکر لغت وارد ۱ خور ۲ خر ۳ شید ۴ شد ۵
 خورشید ۶ خورشید ۷ خورشید ۸ خورشید * مهر * میم کسری
 و هانك سکونی و را ايله بودخی کنش معنایسته در همدخی هر سال شمیدن
 بدیجی آیک آیدر که نیر اعظم برج میرانده اولدیجی مدندر و هر شهر
 شمیدن اون النجی کونی اسمیدر و دخی روز مزبوره موکل فرشته نك اسمیدر
 و شفقت و محبت معنایسته کلور مؤید الفضلاده مهر یعنی نك سرخ دیو
 مرویدر و بعض فرهنکرده استر نك معنایسته منقولدر * آفتاب * مهره
 مدوده نك فحیله بودخی کنش معنایسته مروم کال پاشازاده
 بونده دخی تصرف خاص ایدوب بیورل که آفتاب وصف ترکبیدر
 صو قردر یجی معنایسته چونکه آف اصلنده آب ایدی باه موحده فایه
 ایدان اولمندر * ناب * ناه فوقیه مدوده نك فقی و باه موحده ايله نایدن
 لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفدر بعده کنش خاص
 اولمندر شیخ سعدی بيت عمر برقت آفتاب نموز * اندکی ماند
 خواجه غزه نموز * فائده عریده کنشک اون اوج اسمی وارد که
 نظم لالک شواوچ ییتندن فهم اولنور بیت غوره و یوچی و یوچ و جاریه
 و شمس و یوچ * کون یوز یجی کنش سبوح نیم و قریلدز و آی * دیگر بیت
 صبح و جونا و د کاو جونه هم صفعانه کون * آی هم کوند زمهان یور ضیا
 و یرمک مزون * دیگر بیت کون بولت شق مصحف کورتون فقی خر
 باقی * عین و غین فاء و قاف و کاف و لام و میم و نون

* ایلدر اختر ماه آی اید نلقیدر ماهتاب *

اختر * مهره نك فقی و خا مجبه نك سکونی و ناه فوقیه نك فقی و را ايله ایلدر که
 ستاره دخی دیرل شمس فخری بیت ملک دین رابعدرت کرکر * کشت مسعود
 عاقبت اختر * همدخی تخت و ظالع نك معنایسته و علم که براق معنایسته
 و مراد مسعود معنایسته ده کلور * ماه * میم مدوده نك فقی و اظهارها ايله آی که
 عریده قروه نیر اصغر دیرل کند و ذاتنده نوری بو قدر بلکه شمیدن استفاده
 ایلدر حاصلی سبعة سبار نك بریدر همدخی سنه نك اون ایکی بولکده بر بولکبدر
 عریده اکاشهر دیرل بودخی ایکی نویدر بری شهر شمیدر بری شهر قریدن
 ایکیسی دخی حالا بلاه اسلامیه ده مند اولدر که سنه قریه و سنه شمیه در
 سنه قریه او جیوز الی بش کوند و آیلزی محرم و صفر و غیر ذلک سنه شمیه

او چو ز آتش بش کوند و آیلریشک اسمی یونان لسانده مازت و نیشان
و باقیری معلوم و فرس لسانده فروردین و آرد بهشت و باقیری معلوم
شهر و قریه عیاضه حسن غزنوی بیت کردم سال و ماه را دوار * مهر را سال
را دوه را ماه * بو بیت بی نقطه واقع اولش در یونان بدین شقه هر ماه شمسیست
اور اینکجه کونشک اسمده همدی اکا سو کل فرشته نک اسمده ماه دیر
ما هتاب * ترکیب اضافی در اصلی تاب ماه ابدی بحق تقدیم و تأخیر کلاب کی
لفظه مخفف فاده ابدی * ماه * آی دیو آنجا کدی * تاب * تاه فوقیه نک
فتحه بمعنی شعاع و فروغ دیو بوقطعه نک بیت رابعی شرحیده کلور شکم
ناید از یارلق دیو یگری دردیچی قطعه نک بیت اولنده کلور همدی استعاره
طریقله روی دلبره ما هتاب دیرل شاعر بیت آن قدس روی ما هتابش * یا چو
خورشید کشته پرتابش * او یانق بیدار از غمش غوده او یقو خواب *
بیدار * باه مو حده ممدوده نک کسری و دال ممدوده نک فتحی و را ایل او یانق
معنا سینه عرییده یقظان و حقه تاید او یقاع دیرل صائبیت تا کی غار هبستی
موهوم چون حباب * صائب حجاب دیده بیدار من شود * همدی اکا و منته
معنا سینه کلور * غوده * غین مجمه نک و نون ممدوده نک ضمیری و دالک
فتحی و هدر سینه ایل مر غمق یعنی او یقویه هنوز و ارش عرییده سینه و فاس
دیرل * خواب * خا مجمه نک بین الفخ و الضم اماله سی و او علامت و الف
و باه مو حده ایله یعنی نوم همدی رو یا که واقعه معنا سینه ده کلور ایکی معنایه
حضرت مولا نایت سر نواد و خواب بردش خواب دید * کامدش از حق
نداجانش شنید * و گاهی خوابیدن لفظندن امر حاضر دخی اولور
* او بومش خوابیده دونکی کچه دوش و دوشده خواب *

خوابیده * او بومش معنا سینه اسم مفعول در مصدری خا مجمه نک بین الفخ
و الضم اماله سی و او علامت و الف و باه مو حده ممدوده نک کسریله خوابیدن
لفظندر * دوش * دال ممدوده نک ضمی و شین مجمه ایله دونکی کچه معنا سینه
عرییده بارحه و لیله الامس کی بوندن بشقه او موز معنا سینه ده کلور عرییده
منکب کی همدی دوشیدن لفظندن امر حاضر ده اولور * خواب * دوش
معنا سینه عرییده رو یا کچی کا سبق آنفا

* هیبت و حشمت شکوه اعلا دیک و آلامش *

شکوه * شین مجمه نک و کاف ممدود نک ضمیری و اظهار هاء ایله بمعنی هیبت

و حشمت

و حشمت و وقار و مناسبت و زیبای و تناسب خواجه سلمان بیت با شکوه کوه
حکمت از گریان بر جبال * با وجود جود و ملت برق خندان در سجاب * همدی
شکوهیدن لفظندن امر اولور و قریه صغیره ده شکوه دیرل * والا * او و لام
ممدود بتک فتحیله بمعنی اعلی و بلند قدر و بحسب المرتبه برزگوار استباد
منو جهری بیت از کرم و نعمت والا ی او * کس تشید از لبها لای او
همدی اینجه از میخیدن طوفانش بر لطیف نسنه در که واله دخی دیرل
* جاه منصبد در مرادینه ایرندر کامیاب *

جاه * جیم ممدوده نک فتحی و اظهار هاء ایله بمعنی منصب و دولت و عزت
و اقبال و رتبه و قدر عالی عرییده و فارسیده مستعملدر * کامیاب * سکون مسم ایله
وصف ترکیبدر چو که کام مراد دیو فرق دردیچی قطعه نک بیت خامسده کلور
یاب الی بدیچی قطعه نک بیت حادی عشرنده کلان بافتن لفظندن امر یا خود
اسم فاعل محققدر ابو المعانی بیت سعی می کردم که باشم کامیاب * لیک از وصلت
بکشم کامیاب * تاب طاقت یح بو کلوم در ملو لا شقدردیچی *

تاب * تاه فوقیه ممدوده نک فتحی و باه مو حده ایله بمعنی طاقت شکم تاب و توان
دیرل طاقت و قدرت معنا سینه شاعر بیت سپهر باتو بهنگام کین نندارت تاب
محیط باتو روز منجنا نکیرد پای * بوندن بشقه اون ایکی معنایه دخی کلور اول
معنی حرارت ثانی بمعنی ضیا و فروغ ثالث بمعنی رنج و اضطراب رابع بمعنی
یح یعنی طولاشق شکم یح تاب دیرل خامس بمعنی درد و محنت سادس بمعنی مرد
عالم سابع شورش ثامن بمعنی خشم و غضب تاسع بمعنی خوف و هراس عاشر
معنی گردیدن یعنی دوندن ملک شکم رو گردان معنایه * روتاب دیرل حادی
عشر بمعنی بافتن یعنی بوکک ثانی عشر بمعنی التماس و اوج معنایه اسم
مصدر در امر و وصف ترکیبی دخی اولور ما هتاب و عالمتاب و مونتاب کی یح
باه فارسیه ممدوده نک کسری و جیم فارسیه ایله بوککم و طولاشق و بورقاج
معنا سینه شاعر بیت ای بسا کز آتش سودای آن مشکین رسن * درد
یحا یح دل زین آنکون حشر گذشت * همدی یحیدن لفظندن امر اولور

* اصطلاح اولمش دینور فکر و تلاش یح تاب *

یح تاب * بو بیتک مصراع اولنده کچن ایکی لفظندن مر کبدر فکر

و تلاش معنا سینه اصطلاح در وجهی ماسقندن ظاهر در

* فاش ظاهر در خبر معنای سی پیغام و پیام *

فاش * فاء مدوده نك فتحی و شین مجهله ايله معنی ظاهر و آشکار شمس فغری
 بیت حدیث خاتم و کسری زمانه در پیچید * چنین در کرم و عبدل شد
 شمرش فاش پیغام * فاء فارسیه نك فتحی و باء محیه نك سکونی و غین
 مجهله مدوده نك فتحی و میم ايله فقط غینك حذفه یسام و فقط الفك
 حذفه یغم و معا ایکسینی حذفه یم بودرت کله خبر یعنی صالحی
 معنای نه نیر وی الهی فی بیت عاشق از هر يك نکه مدعا گوید
 یسار * عشق چون این رتبه دارد قاصد و پیغام چیست * حکیم انوری
 بیت قولک بیکای نهی چو بیکان قضا * از اجل آرند خصما را پیام

* اولدی پرسیدن مشوال ایتک دخی پاسخ جواب *
 رسیدن * باء فارسیه نك ضمی و راء سکونی و سین مدوده نك کسری و دالك
 فتحی و نون ايله مصدر در صورتی و مشوال ایتک معنای نه پاسخ * باء فارسیه
 مدوده نك فتحی و سینك ضمی و خاء مجهله ايله معنی جواب شیخ لفظی
 زبانش کرد پاسخ را فراموش نهاد از عاجزی ردید مانکشت

* بولاشق الایش الودن بولاشق قدر دخی *
 آرایش * همزه مدوده نك فتحیه بومصر اعده مذکور الودن لفظی در امر
 حاضر صیغه می آخریته ماقبل مکسور شین مجهله الحاقیه اسم مصدر در
 میر نظمی رای لقمه مکشادهان را * مساز آرایش منتزبانرا * الودن همزه
 مدوده نك فتحی و لام مدوده نك فتحیه مصدر در هم لازم و هم متعدی اولور
 بولاشق و بولاشق معنای نه میزدن کهنکار لقمه حقیقت عرفیه اولشدر
 شاعر بیت دعای میکم یارب این آوده دامانی * مکن شرمیده بدش قدسیام
 از دعای خود * مستقیلاقی و اولك الف و باء تحیه به ابد الیه الاید و آئینده کلور

* خالص صافی و خالص اولدی هب معنای ناب *
 ناب * نون مدوده نك فتحی و باء موحده ايله بومصر اعده ایکی معنای
 مذکور در اول یعنی خالص و صافی حتی بعضی لسنه به صفت اولور لعل ناب
 و مشکتاب کی ثانی یعنی خاص مختص همدخی ادیب صابر معنای نه شده
 کلور هر بیده سوزی دیشه ناب درل که اکار کیده ایت دیشی درل

* آرمیدن دکنوب کلمه صبر اولدی شکیب *
 آرمیدن * همزه مدوده نك و راء فتحی و میم مدوده نك کسریله مصدر در
 دکنوب کلمک و صبر ایتک و راحت اولق معنای نه کمال بخندی بیت فی تواز

دردم آرمیدن نیست * و از توام طاقت بریدن نیست * رادن صکره الف ايله
 آرامیدن و ایکسینده میمدن صکره بیه تحیه حذفه آرامیدن و آرمیدن دخی
 بومعنایه در * شکیب * شین مجهله نك و کاف مدوده نك کسری و باء موحده
 ايله معنی صبر و آرام حکیم اسدی بیت نذارت جهان بر یکی شان شکیب
 فراز نیست پیش از پس هر نشست * همدخی شکیبیدن لفظی در امر اولور

* نك بلوب کرمک نکا بوی یعنی ابو مکدر شتاب *
 نکا بوی * مر کدر چونکه نك قوشش دیو قطعه ناسعه نك بیت اخیرنده
 کلور * بوی * قر قچی قطعه نك بیت نالنده کلان بوییدن لفظی در امر
 صیغه سی اوزره اسم مصدر در بویکی لفظک بینده کی الف نوسلدر و الف
 متا منده و او مکتوبه غیر ملفوظه ايله نك و بودخی بومعنایه در * شتاب
 شتاب کسری و تاء فوقیه مدوده نك فتحی و باء موحده ايله شتابیدن
 لفظی در امر صیغه سی اوزره اسم مصدر در حکیم انوری بیت پای خم نویدار
 دخیاله هنکام در نك * تاب حکیم نوندار باد هنکام شتاب

* آبگیر اولش صو جمع اولدی بر تاب لاهم *
 آبگیر * وصف ترکیب در صو طوی معنای نه ابدی لکن مجمع ماده حقیقت عرفیه
 اولشدر چونکه آب صو کاسبق فی خامس الرابعه کیر وصف ترکیبی اولور
 قطعه ناسعه نك بیت سادسده کلور همدخی آبگیر بر سهور که به درل که
 جلاهلراقی صویه بازوب آنکله بر صورلر بویکی معنای نه حکیم
 خاقانی بیت برفته بر قطعه جد و ماشوره و کلاوه و جرخ * بابگیر و بختوت
 و میخکوب و طباب * نالاب * تاء فوقیه و لام مدوده نك فتحی
 و باء موحده ايله بودخی مجمع مامعنایه همدخی حوض معنای نه کلور

* آسیا کرد درل کر منجی دکر من آسیاب *
 آسیا کرد * اسم فاعل در چونکه آسیا آسیابدن مخفف در کرات اسم فاعل در علی
 ماسبق فی الادوات المركبه * آسیاب * همزه مدوده و باء تحیه مدوده نك
 فتحی و بینارنده سین و آخرنده باء موحده ايله دکر من عرییده رخ و طاحون
 درل اصلنده ترکیب اضافی اولور فی آس آب ابدی صود کر منی معنای نه شکم آت
 دکر منته آس است و اشک دکر منته آس خرید کله کی صود کر منته آس
 آت دیدیلر لکن کسر ايله الف مدوده نك جمعنده نون غنقل اولغله همزه فی
 باء تحیه به قلب ایدوب آسیاب دیدیلر بعده اکثر دکر من صو ايله اولغله علی

العموم ذکر منه تغلیبا آسیاب دیدیلر ابو المعانی بیت دانه ایام عمرم محو شد *

جزوی اشکم کرده چشم آسیاب * دست خوشمدر کتوردم خطه ابراندن *

دستخوش * داغمالده طویلتان نسنه معناسنه وادات الفضلاده بمعنی دستمال

و مجمع الفریده بمعنی منجره و سهل الحصول شیخ نظامی بیت بی سیر جرحه میر

خوارکان * دستخوش باری سیارکان * صلنده ترکیب اضافی اوله رقی

خوشه دست ابدی ال باشفی معناسنه چونکه خوشه بشاق دیو قطعه عاشره نک

بیت تاسعده کلور دست ال دیو بکرمی بدیجی قطعه نک بیت رابعده کلور

مضای مذ کوره نقل او انچه علامت نقل تقدیم و تاخیر و تخفیف ایچون خوشه

آخرندن هار سمیه حذف واسقاط اولنوب دستخوش دیولر * خطه * خاه

همچونک کسری و فقی و طاه مشدده نک فقی و هار سمیه ایله سنور و اولکه

معناسنه همدخی معمارلر دیوار بناستده چکد کبری اینب معناسنه اصلنده

عریدر انشارده دخی شایعدر حقتابده اولکه و مملکت معناسنه جوی

دیولر * ایران * عجم دیو بکرمی اوچبجی قطعه نک بیت اخیرنده کلور

* کاله ملک عجمدیو کتاب مستطاب *

کاله * عاه ر سمیه ایله بکرمی بدیجی قطعه نک بیت خامسده کلان کالاک

قاش معناسنه و قماش خاه معناسنه کلور حضرت مولانا بیت و خزانکی که

رسیدن بازار کهن * کاله کاسد ایشان بیهای رسید * ملک * معروف عجم

معنی ماعدای عرب و سکون جیم ایله نقطه و اعراب و حرف معناسنه کتاب

و مستطاب عریلردن و انشارده دخی مستطاب خاغه بو قطعه دخی سابقه

کچی بحر رمل منن الاجزادند لکن جیع قتریلری واکرعر و ضی مقصور

و بعضی عروضی محذوف قدر ماعداسی سالدنر بو قطعه و زنده قطعه سابقه

کچی اولغله الک و زتی یان ایله بوندن اکفا ایلدی نییه قصر فاعلاتن و مفاعیلن

و فعلن آخر زنده اولان سبیلرک ساکنی حذف و مخرکئی اسکندر فاعلات

و مفاعیل و فعلن فالد قدده مقصور دیو سمیه اولنور باقیلرک یانی میا بقارده

مرور ایلدی * قطعه نادره خوب ادای و نایاب *

قطعه * و همزه سی قطعه اولی عنوانی شرحنده بکرمی * نادره * و * ادا

عریلردن انشارده دخی شایعدر * خوب * کوزل دیو قطعه عاشره نک بیت

تایسنده کلور * نایاب * بو قطعه نک بیت خامسده کلور حاصل معنی نه حرف

باده قلیل الوجود ورنکین آدلور بر قطعه یا خود قطعه در زیر ابو قطعه ده اکثری

بحسب الاستعمال قلیل الوجود و کوزدن نهان و مستور او اوب ذکر ی دخی

مستحق اولیان نسنه در همدخی دیباچه ده صناع موعوده دن و امثالند

خالی دکلدر * آیار اولدی صوار یجی صوسر در بی آب *

آیار * وصف ترکیبدر صوکتور یجی و صوار یجی معناسنه چونکه آب صو

معناسنه کافر فی خامس الزابعه یار اصلنده همزه مدوده نک فتحیله آریدن

لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخفف اوله رقی آریدی تخفیف ایچون همزه سی

یاه تحبیه ابدال اولندی ابو المعانی بیت خامه ام میر اب کلزار سخن بودست تا

آیار نخل معنی ریشه شد هر قطره اش * بی آب * صوسر معناسنه همدخی

بی دولتی و فی لطافت معناسنه ده کلور میر نظمی بیت همین از خارم مکرشد

کباب * شود برم بی باده و آب و ناب * چونکه بی اادات نقیدر علی ماسبق فی

الادوات المركبه آب معنال بله قطعه رابعه نک بیت خامسده و شر حنده بکدی

* صواقوب طولدی بی برداخی سنخر و کولاب *

سنخر * مینک کسری و ناه فوقیه نک فقی و خاه معینه نک سکونی ورا ایله

آبکیر و نالاب کچی مجمع ماء معناسنه در همدخی فارس مملکتده بر معظم و مشهور

قلعه اسمیدر قرینده بر معظم آبکیر اولغله نک اسمیله مسی در * کولاب * لام

مدوده ایله ترکیب اضافیدر چونکه کول کاف فارسیه مدوده نک ضمی و لام ایله

فارسیده و ترکیبده مجمع ماء معناسنه معروف لغتدر آب صو معناسنه کافر آنفا

* حق قوشی مرغ شب آور ایفتدن اصلور *

مرغ شب آور * اصلنده وصف ترکیبدر چونکه مرغ قوش دیو بکرمی

التجی قطعه نک بیت ساد منده کلور شب کیمه دیو قطعه نایب نک بیت

رابعده بکدی آور قرق برنجی قطعه نک بیت حادی عشرنده کلار او یختن

لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخففدر بویه اولجه معناسی کیمه ایافتدن

اصلیجی قوش دیمک اولدی لکن حق قوشی یعنی دون قوشی کیمه ایله

ایافتدن اصلوب حق حق دیو بیدار و صد ابرداز اولغله غلبه ایله اکامل

اولشدن شوقدر که ایفتدن اصلور قولنک تفسیرده مدخلی بو قدر فاما که

ناظم بحر رک تعبیری ایضاح و نکته دن خالی دکلدر قافهم

* براسه شب پر بلندز بو چکیدر شتاب *

شب پر * سکون باه موخده ایله براسه که عریسده و طوطا و خفاش دیولر

اصلنده هار سمیه سز کیمه اوچبجی معناسنه وصف ترکیب ایدی چونکه شب

بمعنی کججه کامر آنقا برهه فارسینه نک فتحی ورا ایله بریدن لفظندن امر یا خود
اسم فاعل مخففدر بعده براسه معناسنه نقل اولججه علامت نقل برهه رسیده
الحاق اولندی * شیتاب * شیکون یا ایله یلدر بوجکی که هر پیده برهه درلر
فارسینه چراغک و چراغله دخی درلر شیخ نظامی بیت چو شتاب گرمی که
نابذر دروزی نوری شب زند لاف نور * همدخی کججه پارایمی معناسنه وصف
ترکیبی اولور چونکه شب کججه کامر تاب تابیدن لفظندن امر یا خود اسم فاعل
مخففدر شکم اسم فاعلی قطعه رابعه عشرتک بیت ثالثه کلور

* کججه دن قالمه شینه کججه لک اولدی شی *

شینه * کججه دن قلان طعام و شراب نقه سی همدخی اوزرینه کججه بکشم
معناسنه چونکه شب بمعنی اللیل کامر آنقا برهه نیت ایچوندر نون
تا کید نسبتدر هه رسیده علامت نقلدر * شی * آخرنده به نسبه ایله
کججه جامه سی معناسنه هم دخی به تحبیه وحیدت ایچون یا خود مصدریه
اولور بر کججه یا خود کججه لک معناسنه شاعر بیت بکون تنک آن دلبر کس
دختر نمی ماند * اکرم اندشی ماند شی دیگر نمی ماند *

* او یقولک اولی معناسنه اولمش سر خواب *

سر خواب * ترکیب اضافی در هر پیده سنه و نعلاس معناسنه ترکیب
مرغنه درلر چونکه سر باش دیو بکرمی بدنجی قطعه نک بیت اولنده کلور
خواب او یقود بو قطعه خامه نک بیت نایسته کجدی میر نظمی بیت یکفت
این اله وزاری بکردید * سر خواب رفته اورا خوا براید *

* رهروان یولجبار دندی دواسه اولاغه *

رهروان * بوله کید بچی معناسنه وصف ترکیبی اولان رهروان آخرینه
ایچون الف و نون الحاقیله جعفر چونکه راه یول دیو او تون سکزننجی
قطعه نک بیت نامنده کلور ره اندن مخففدر و فرق برنجی قطعه نک بیت ثانی
عشرنده کلان رفتن لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخففدر تنکم اسم فاعلی
قطعه نایتک بیت عاشرنده کجدی * دواسه * دالک نمی ووا و مجمله ایله
اولاق معناسنه اصلی آخرنده هه رسیده سر بکدر ایکی آن معناسنه
زیراد و ایکی دیو اون طغوزنجی قطعه نک بیت اولنده کلور اسب آن دیو
اون بدنجی قطعه نک بیت نامنده کلور بعده معنای مذکور نقل اولججه علامت
نقل آخر ته هه رسیده الحاق اولندی وجه نسبه چونکه اولاق اکثر آه

بنوب برنجی دخی بد کینه آلوب الفار ایندی کچون دواسه دیو نمی اولدی

* یعنی یا غی اوز نیکده دیمک یازکاب *

یازکاب * هر کیدر چونکه با لاق دیو بکرمی بدنجی قطعه نک بیت
رابعه کلور به موحده مفتوحه ادات ظرفدر علی ماسبق
فی الادوات البسیطة یازکاب رائک کسری و کاف مدوده نک فتحی و به
موحده ایله اوز یکی معناسنه عریده و فارسینه شایعدر

* نایدید اولدی بلور سیز یوق اولاندر نابود *

نایدید * مرکبدر چونکه نا ادات نفیدر کاسبق فی الادوات المركبة بدید
به موحده نک فتحی و دال مدوده نک کسری و دال ثانیه ایله بمعنی ظاهر
و آشکار و روشن ابوالعسائی بیت بحر عشق یاری پایان و ساحل نایدید *
در مطلب فی شمار قعبر در یا نایدید * نابود * دخی هر کیدر
چونکه نا ادات نفیدر بود الی النجی قطعه نک بیت رابعه کلان
بودن لفظندن ماضی صیغه سی اوزره اسم مصدر در وجود معناسنه
حاصلی برسته نک وجودی وار ایکن یوق اولججه نابود درلر میر نظمی
بیت وجود هسینش نابود کشته * که کارش در جهان بی سود کشته *

* بولور ایسه ده نک آرزو لاندن نایاب *

نایاب * اصلنده نادان کی وصف ترکیبدر چونکه نا ادات سلیدر کاسبق
فی الادوات المركبة نایاب الی بدنجی قطعه نک بیت حادی عشرنده کلان
باقن لفظندن امر در لکن معنای مذکورده حقیقت عرفیه اولشدر فاقه
* مرغزن دیندی مزار آدینه هم کورستان *

مرغزن * میمک فتحی و رائک سیکونی و زافین مجه تنک فتحی و نون ایله
معنی قبرستان و مزار استا درودکی بیت هر کراره و زغن باشد * کدراو
و مرغزن باشد * همدخی زای مجه نک غین مجه اوزره تقدیمایله مرغزن دخی
بمعنایه در کورستان * اسم مکاندر زرا کور کاف فارسینه مدوده نک
ضمی ورا ایله معنی قبر و مزار همدخی جار و حشی معناسنه و عبش و عشرت
معناسنه کلورستان ادات اسم مکاندر علی ماسبق فی الادوات المركبة
* قبه یا پاش اولان زبیه درلر کوراب *

کوراب * کاف فارسینه مدوده نک ضمی وراء مدوده نک فتحی و به موحده ایله
کشد لوزیه معناسنه امیر خسرو بیت مردم دانا از هله زین دو کور

بالا کوراب و فرو چاه کور * همدی بر شهر امیدر و سرداب معناسند
کلور اصلند و صنف ترکیبدر معنای ترکیبی صولوقبر دیکدر ز برا
کور بمعنی قبر کاسبق آب صودی کدر کاسبق فی خامس الاربعة

* یوسوز جله سیده دکله چورمه یوز یکی *

بو مصراع تفسیر و ترجمه در مفسری مصراع نایندر

* همی نیک سخن گوش کن روی مثاب *

همی * هانک و همک فتحلری و کاف فارسیه مدوده نیک کسر به جله سی
و قومی معناسند * نیک * ابو دیو اللجی قطعه نیک بیت هاشمیه کلور
سخن * شوز دیو اونوز برنجی قطعه نیک بیت سابعده کلور * گوش
کاف فارسیه نیک ضمیمه کوشیدن لفظندن امر صیغه سی اوزده اسم مصدر در
استماع و دکلیم معناسند * کن * کافک ضمی و نون ایه بکری بدنجی
قطعه نیک بیت نامتده کلور کردن لفظندن امر حاضر در شکم مصراع
متکلی قطعه نالته نیک بیت ثانی عشرینده یکدی شانی بیت رفتن نیکو بود
چورقی بیرم غم * خواهی بوش باده و خواهی نماز کن * اولنده کی
باه موخده صله در کاسبق فی الادوات البسطة * روی * یوز دیو بکری بدنجی
قطعه نیک بیت اولنده کلور * مثاب * نهی حاضر در ز برا اولنده کی می
مفتوحه ادات نایندر کاسبق فی الادوات البسطة * تاب * ثاء فوقیه
مدوده نیک قتی و باه موخده ایه امر در مصدری ناییدن لفظندر چورمک
و یوکک معناسند بوقطعه نیک بحری و احوالی سابقه در معلومند کر
قطعه دلپسند و زوقیاب *

قطعه * و همزه سی قطعه اول عنوانده یکدی * دلپسند * طبعه موافق
کلان دیو قطعه هاشمیه نیک بیت نایسند کلور * روتقیاب * رونق بولجی
معناسند چونکه باب وصف ترکیب اولادینی حالده قطعه خامسه نیک بیت نالته
یکدی حاصل معنی طبعه موافق کلان و رونق بولجی بر قطعه باخود قطعه

* صوکی جوله کیم کور بنه سراب *

سراب * شعاع شمسدن و بر تو آفتابدن مسافه بعیده ده صوکی کور بنور
بر معنادر اکثری زمین شوره ده و چول برده واقع اولور بعض ترکیده کالغیم
دیرل ظهوری بیت جکر تشکارا کند جان کباب * بصحرای دیو ازلال سراب
اصلنده ترکیب اضافی در صوبائی معناسند چونکه سرابش دیو بکری بدنجی

قطعه نیک

قطعه نیک بیت اولنده کلور آب صودی بوقطعه رابعه نیک بیت خامسده یکدی
لکن معنای مذ کوره کوره نقل اولجه علامت ایچون رامفتوحه و همزه حرف
مدقلندی فلا تفل * دیندی کوراب هم غایش آب *

کوراب * کاف مدوده نیک ضمی و راه مدوده نیک فتحله بمعنی سراب مذ کوره
عنصری بیت بهر آب آرزوی سوی کوراب * کم کنی جان و زوینای آب
اصلنده ترکیب توصیفی در اعی صو معناسند چونکه کوراعی دیو بکری
برنجی قطعه نیک بیت سادسده کلور آب قدسبغ آفتاب * غایش آب * شین
مجه نیک کسر به بمعنی سراب مذ کور ایضا اصلنده ترکیب اضافی در صو
کوسریشی معناسند چونکه غایش کوسرش دیو اونوز بدنجی قطعه نیک
بیت اولنده کلور آب معروف بعد معنای مذ کوره نقل اولندی فاحفظ
* شرمسار اوته نجل کیدر *

شرمسار * میمک فتحله بمعنی نجل یعنی اوتان کسبه حاصلی بو مصراع سه زبانه
حکیم اسدی بیت از دهر یکی رخ همی تافتند * کز و شرمساری همی
یافتند * اصلنده اسم مکاندر چونکه شرم اوته نجل دیو فرق برنجی قطعه نیک
بیت اولنده کلور سارادات اسم مکاندر کاسبق فی الادوات المركبة لکن
میم اجتماع ساکنینده نوما ثقلت اولمله تخفیف ایچون مفتوح قلندی

* ردکی اولکیم اوله اهل حجاب *

ردکی * معنی اهل حجاب و بمعنی مستور و مخفی عموما و بمعنی امرأة مستورة
خصوصا نظامی بیت آنکه رخس ردکی خاص بود * آینه صوره اخلاص
بود * اصلنده اسم منسوب صیغه سیدر چونکه برده حجاب و نقاب
معناسند در آخر بنه پادشاهی نسبه لاحق اولجه آخرنده کی هاء رسمیه
کاف اسم فارسیه مکسوره به ابدال اولندی کاسبق فی الادوات البسطة
* بچه در چشم بند و چشم آویز *

چشم بند * سیاه قیلدن و سیاه بویانمش حریردن طوفمش بر معروف نسنه که
انی زنان یوزل بنه طوزلر آکا زکیده بچه عرییده برقع و شریه دیو اصلنده
وصف ترکیبدر کوز بولجی معناسند چونکه چشم کوز دیو بکری بدنجی
قطعه نیک بیت اولنده کلور بند قطعه ناسعه ده ماضی کلان بنیدن
لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخفدر * چشم آویز * مثله شیخ اوحدی
بیت سحر چشمان تو باطل نکند چشم آویز * مست هر چند پیوستند نباشد

مستور اصلند بودنی وصف ترکیب در کوزه اصلان معناسه شکم آور
وصف ترکیب اوله رقی قرق بشیمی قطعه نک پیشت خامبند کسور
* هم بازی دیک دخی اونقشاب *

ایازی همزه نک و یا تحبب بمدوده نک تخیری وزای مجبه بمدوده نک کسریله
معنی چشم بند مذکور وزای مجبه بدنه سین ایله ایامی دخی بومعنایه در * نقاب
نوک کسری وقاف بمدوده نک فقی و یا موحده ایله معنای مذکور *
عزیزند فارسیده دخی شایعند ابوالمعانی بیت برای دیده عشاق را نقاب
کند * بدست مار کشاید دوزلف مشک اکین * مزید زاده بدست برده غطا
وستره و سترادق و حجاب * وجهه دی بوز برده سی اوادی نقاب
* احتلام اولفه دینور کوشاشب *

کوشاشب * هم عریه هم فارسیه اولان کافک ضمی و و او بجهول و شین مجبه
مدوده نک فقی و سینک سکونی و یا موحده ایله معنی احتلام بودن بشقه اوج
معنایی دخی وارد در اول معنی خواب کذا فی المجموع ثانی معنی جوان نو خط مدیده
کذا فی فرهنگ میرزا ثالث معنی کابوس کذا فی کتاب السامی فی الاسامی
و ادات الفضلاده با کاف و یا فارسیین معنی احتلام و جوان خط نیارده
ولسان شعراده زیاده تاء مشتات ایله کوشاشب مسطور در لکن فرهنگ
شعوریده خط سادر دیو حکم اولندی چونکه دیرت و بیش کشاید ناسر
منقولدر کتاب مزبور ک کای سهواً غش اوله دیو جواب و برلدی
* هم خیالاتی کجهد نک کوشاشب *

کوشاشب * کاف بمدوده نک ضمی و شین مجبه بمدوده نک فقی و یا موحده
ایله کجهد لیده وقع اولان خیالات معناسه در همدخی احتلام معناسه ده
نمرویدر کذا فی فرهنگ جهانگیری فاما که کاف فارسیه ایله کوشاشب
معنی دوشاب معنی بکمر کذا فی فرهنگ جهانگیری و فرهنگ شعوری
* ناتوانند بنور ضمه یف اوله *

ناتوان * نادان کی وصف ترکیب در چونکه نادان سلبدر کاسبق فی الادوات
المرکبه توان تاء فوقه نک ضمی و و او بمدوده نک فقیله توانستن لفظندن
اندر بجهه سی اوزره اسم مصدر در معنی قوت و قدرت یا خود امر یا خود
اسم فاعل مخبر در رامتة لاتی سینک حذفله تواند و توانده کلور
* قوتی قالمیان دخی بی تاب *

بی تاب * معنی مذکور چونکه بی ادب نقیذر معنی بلا کما سبق فی الادوات
المرکبه تاب طاق دیو قطعه خامبند نک پیشت را بعتده کجدی شاعر بیت ناتوان
بی تاب بودنت انکه در ضعف خرد * کرچه نایبده و توانادر بدن همجو خال
* جاهل و مغلس اولان بی مایه *

چونکه * بی معنی بلا قد سبق آنقا * مایه * هم بمدوده نک و یا تحبب نک
فتخیری و یا رسمیه ایله معنی مقدار و معنی اصل مال همدخی خبر مایه سی
معناسه و عموقادیشی حیوان معناسه و خصوصاً دیشی دوه معناسه ده کلور
ایکی معنایه شاعر بیت انکه بی مایه بودنی مایه بود * کرچه علم و معرفت شانمن
بود * جاهل و مغلس انشالده مستعمل عزیزند بومعنایه ترجمه قلندیلر
علی ما وعده فی اندیاجه * مترادف انکله خانه خراب *

خانه خراب * معنی حقیقت لغویه جاهله حقیقت عرفیه در چونکه
اصلی ترکیب توصیفی اوله رقی هاء رسمیه اوزره همزه مکسوره ایله خانه
خراب ایدی ویرانه او معناسه بعد حذف الهمزه بنده بهادر کی وصف
ترکیب قلنوب ویرانه اولو معناسه اولدی خانه او دیو قطعه ناله نک
بیت نامعنه کجدی خراب ویرانه معناسه در خرابه دخی دیرل
* کاسه لبس اول حاق بلا بیکه *

کاسه لبس * شیخ بهاء الدین عاملی بیت ذلبرافر وزان ازان نور جان
جنبید باشی کاسه لبس بوعلی * اصلنده وصف ترکیب در زرا کاسه کاف
مدوده نک و سینک فتخیری و هاء رسمیه ایله معروف مطلق حناق معناسه و مجمر
الفرسده اول بهی چنقدر که چوبانلرد و کدارده اولور کاس و کاش
و کجکول و کجکول دخی دیرل * لبس * لام بمدوده نک کسری و سینک ایله
بالامق معناسه اولان لبسندن لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخبر قدر
* طالع اوله قلعه اوله شهر نیاب *

چونکه یوه * لو کسبه ترکیده طالع اوق دیو حقیقت عرفیه اولمشدر لیسته
بودنی ناظم نحر برک تفر دایلدیکی تعبیر در در شکم دیباچه موعده بنور مشیدی
شهر نیاب شهرت بولجی معناسه و وصف ترکیب در شوقدر که بومعنایه قشیردن
جر و در * بوموزی سو قلمر سکا کله *

بومضراع * تفسیر و ترجمه در مفسر و مترجمی مضراع تابیدر
* این سخن را بگویمت دریاب *

این * بودیو قطعۀ ثالثه نیکیت را بعد از یکدی * سخن * سوز دیو او نور
برنجی قطعۀ نیکیت مایعند کلو * را * ادوات مفعولدر علی ماسبق
فی الادوات المركبة * بگویم * الی بشیخی قطعۀ نیکیت سادسند کلان
کفن لفظندن مضارع نفس متکلم وحده در زیر استقبالی کاف فارسیه
مدوده نیک ضمی و یا تحتیه نیک فحله گوید و گوینده کلو * کاسیخی * اولند که
با موحد صله در آخرند * کی میم مفتوحه ضمیر متصل متکلمدر فاعلدر
تا فوقه ساکنه ضمیر متصل مخاطبدر مفعولدر علی ماسبق فی الادوات
المركبة * دریاب * کله دیو قطعۀ اولی نیکیت سادسند یکدی

* فاعلان مفاعیل فعلن *

یعنی یو قطعۀ بحر خفیف سده از اجزادندر که صدر و ابتدای سالم
و حشوری مجنون و عروض و ضربری کمی مضمون مقصور و کمی اصل
و کمی اصل مسبقدر تنسیبه قصر فاعلان و مفاعیل و فعلن آخرند
اولان سبب خفیف ساکنی حذف و متحرکی اسکاندن عبارتند از
یوزنلردن نونلری دوشوب ماقبللری اسکان اولوب فاعلان و مفاعیل و فعلن
قالندقه مقصور دیو تنسیبه اولنور * تسبیخ * تفعل و زننده مزبور و زنلر
آخرلر بر حرف زیاده ایتمکدن عبارتند که فاعلان و مفاعیلان و فعلن
قالندقه تسبیخ دیو تنسیبه اولنور باقی اصطلاحرا مسبقدن معلومدر

* دشمنکدر کور شدیکک اجاب *

یوبله اولجه احتراز و اجتناب ایدوب حتی بالینی لم اتخذ فلا تاخلیلا مضمونیه
ندامت زده سینه و ملامت کرده کینه اولیه سک * دشمن * دالک ضمی و و او
مجهول و شین مجهول سکونیه یعنی عدو و خصم فی الاصل و او سرزدر لکن
یاوز قمشو آدمی حاجت صاحبی ایدر مضمونی دیو سک خاطر ایچون و اوخمر
اولندی صائب نیک بر نواضعهای دشمن تکیه کردن ابلهست * پای بوس
سیل از پا افکند دیوارها * قطعۀ یو العجب از نعمت رب *

قطعۀ هفتمه سی قطعۀ اولی نیک عنوانی شرحنده یکدی * یو العجب
یعنی ملازم العجب و استغراب و بمعنی حقه باز و شعبده انداز شاعر نیکیت
عشق جوان حقه و آن مهر دید * یو العجبی کرد و بساطی کشید * اصلند
همره نیک فحله ابو العجیدن مخفقدن شکم بوالهوس بوالهوسدن مخفف
اولدیغی کمی کاسبق فی فوائد المقدمه * از * یعنی من کاسبق فی الادوات

المركبة * نعمت * دیباجه نیکیت اولند یکدی * رب * دیباجه نیکیت
ناسعنده یکدی حاصل معنی یتد حرف باذ زب تعالیک نیکیتدن اولدیغی
حانده لازم العجب یاخود حقه باز و شعبده انداز بر قطعۀ یاخود قطعۀ در زیر
یو قطعۀ مذکور مترجم اولی نیک اکثری اول امرده نفسه اقبال و بره جک
نسنلردن * * * کوزل یعنی زهی افد عجب *

زهی * * * ای معجزه نیک فعی و هاء مدوده نیک کسریله کله محسندره کوزل
مناسنه ابو المعانی نیک تعالی الله زهی رخس فلک سیر سکرانی * که اورا
صبح دولت بود ظاهر ماه پیشانی * افد * همزه نیک فعی و فاک سکونی و دال الیه
یعنی عجب اصلند عجب مناسبه اولان افدیدن لفظندن امر حاضر ایدی
عجب الیه معنائنه * * * دخی شایسته و شایان انسب *

شایسته * شین مجهول مدوده نیک و یا تحتیه نیک فحله و شین سکونیه
شایدن لفظندن اسم مفعولدر انسب و لائق معنائنه میر نظمی نیکیت
هر آن سر که شایسته تاج نیست * با و ملک را شاه محتاج نیست * شایان
شایان مذکوردن امر آخرینه الف و نون الحاقیه اسم فاعل یاخود
صفت مشبهدر زیر استقبالی شاید و شایسته کلو * شیخ فیضی نیکیت
در جدول تو عالم امکان جوینکرم * شایان دل تو بودیان کج شایگان * سوال
شایان لفظنی انسب الیه تفسیر انسب اولسون فاما که شایسته نیکیت مناسب
جواب فارسیده اسم فاعل و اسم مفعول بری بری معنائنه کلو

* اولدی چشبان مناسب دیمکه *

چشبان * جیم فارسیه نیک فعی و سین سکونی و یا فارسیه مدوده نیک
فعی و نون الیه یا فقلو و یا شقلو معنائنه دیو کتب لفته و فرهنکارده ضبط
و تفسیر اولمشدر ایشه یو جمله چشبان لفظنک یا فقلو و یا شقلو معنونه
دیو ضبط و تفسیر اولمش ناظم بحر ربک و امثالک چشبان معنی مناسب
دیو تفسیر ایتلر نه حب اولدی شکم مصرع ثانی اتی افصاح ایدر

* یا فقلو دیمه مفهومی سب *

خذ هذا و کن من الشاکرین و لا تحسب شیئا آخر فتکون من الخسایطین
ذاتله یحسبیدن لفظندن امر حاضر آخرینه الف و نون الحاقیه اسم فاعلدر
فارسیده دخی مستعملدر * مصرع ثانی به مر بوط و مرهوندن

* عزیده چکه الی عجب *

غیغ * ایکی غین میجه نك فخری وایکی باء موحده نك سکون را به اصلیده
 صغرك بوغازی الشده صارقان دری به موضوع ایدی صکر معنای مذکورده
 جامع اولدی لکن وضع قدیمی عربیده فارسیده سبب زنجیدان دیر ابوالمعانی
 بیت میسمط آن عارض کلبرك تر * باسم غیغ حسن وفر * هم چشم آهورامکر
 پرده دل وجام نهان * بونده غین تائیه نك حذفه غیب دخی جا زدر فلا تغفل
 * همه دینسه دوکلی دیر اترک *

همه * هانك و میك فخری و هاء رسمیه ایله عربیده جیع وجهه ترکیده دوکلی
 وهب جفتایده همزه نك فخری و سینك کسری وراء مدوده نك میله اسرو
 معناسنه نیکم سور * اسرو دیر جفتای یعنی هب *
 بوندن بشقه اسروینه جفتایده مقام مبالغهده مستعمل غایله دیکدر بواکی
 معنایه میرعلیشیر بیت یکند لغوک اراسالا بیج و تاب اسرو * کوکل شکجه
 سیکالیشما کیل طاب اسرو * جفتای * جیم فارسیده نك و غین میجه نك
 وناه فوقیده مدوده نك فخری و یاء تحته ایله اصل نك لسانیدر حالا
 یرم بلدهل مرده مستعمل اولان ایدن ماخو دیر و تراش اولمشیدر شکم
 قطعه اول نك بیت اول شرحنده فی الجملة بیان اولمشیدر

هرزه کوهر که سوزی صاچه اوله *
 هرزه کوهر وصف ترکیده یهوده کوپاوه کوکی چونکه هرزه هانك فخری
 ورائک سکونی وزاء میجه نك فخری و هاء رسمیه ایله یعنی باطل و پاوه و یهوده
 سوزده و غیریده مستعملدر کوهر وصف ترکیه اوله رقی قطعه اول نك بیت
 خامسینده یکدی تنیه پوش سوزده صاچه تعبیری ایتد اسلامولدن نشأت
 ایدوب بعده الناس علی سلوک ملوکهم مضمونی صالیب اعلمه مالک روضه
 صاچه صکی منشتر اولدی ناظم محررده قصیده * سخن بیت بود
 و بشود و باشد و آمد شد ایله * فارسی اولدی صانور یا بدخی صاچه ای سخن
 * لاف معناسی کزاف و دخی کب *

کزاف * کاف فارسیه نك کسری وزای میجه نك فخریه لاف کد دعوی تفاخر
 ایتلک معناسنه بونده هاء رسمیه ایله کزافه دخی دیرل حضرت مولانا بیت
 زهی جهول که معشوق بخانه او * بسوی خانه نیاید کزاف می بویده
 همدخی بسیار و بی حد معناسنهده کلور بواکی متضاده علامه بونی ضم ایله
 او قورل لکن شعوری مرحوم فرهنکده مکسورده ایراد ایلدی * کب * کافک

فخری و باء موحده ایله ایکی معنایه در اول بمعنی لاف مذکور خفاف بیت
 نالی از تو کیس و این لاف بود * چون توکی همسر خفاف بود * نالی آورد ایچی
 معناسنه لکن بومقامده مراد اولدر * لاف * لام مدوده نك فخری و فایله تفاخر
 دعوا سی ایتلکده فارسیدر لکن ترکیده شیوعی حبیبله تفسیر قلندی شمس
 فخری بیت هست عاری را ففس از جیف و میل * هست خالی خصلتش
 از کبر و لاف * دخت رزد دختر ز باده دیمک *

دخت رز * ناه فوقیه نك کسری وراء واحد ایله * دختر ز * ایکی را ایله یکسیده
 ترکیب اضافیدر بمعنی باده یعنی شراب انکور ابوالمعانی بیت بمهر دختر ز
 میدهم تقود خردشوم ز در دوغم فکر صحبت آسوده * بونارک معنای ترکیبلی
 اوزم قزی دیمک اولور ز بر ااسر دخت قز دیو قطعه نائنه نك بیت سابعنده
 یکدی را ایله دختر قز دیو یکرمی ایکنجی قطعه نك بیت رابعنده کلور
 رز * رانك فخری وزای میجه ایله اوزم و باغ معناسنه شکم اونوز اوچنجی
 قطعه نك بیت خامسینده رزبان باغی دیو کلور * باده * باء موحده
 مدوده نك و دالک فخری و هاء رسمیه ایله فارسیدر عربیده خمر ترکیده سببی
 معناسنه در لکن ترکیده شیوعی حبیبله تفسیر قلندی

* عربی ترجمه سی بنت غن *
 یعنی دختر معناسنك لغته و اصطلاحده عربیده دخی رعایت واردر
 فاما که فرزند رز و این غن دغدی ز را خرمونث سماعیدر تنیه باده به
 دختر ز و بنت غن اطلاق ایدوب وائری باده ایله تفسیر حقیقهده اوزنك
 غیردن اولان خمره باده دینلکدیکنه تنیه ایچوند رنسانمه انفسیر بوز بلوب
 ام حیات اولسه بنت غن * لب آغوشه جکر دم قدسی همچو بکور
 * اولدی بخاله کر بوند اوچق *

بخاله * ناه فوقیه نك فخری و باء موحده نك سکونی و هاء میجه مدوده نك
 و لامك فخری و هاء رسمیه ایله حرارت کبددن و تاثیر حی دن شفهده ظاهر
 اولان قبححق که اکاز کیده اوچق دیرلر و استعاره طریقهده قدحده بی باده
 اوزرنده ظاهر اولان حبابه دخی دیرلر ایکی معنایه بروجه ترتیب میر تفسیری
 بیت شده بخاله لب شیرین دهن را * چنان بخاله می در پیاله * کر به ند
 کاف فارسیه نك وراء مدوده نك کسری و وواوک فخری و تونك سکونی
 و دال ایله بودخی مزبور اوچق معناسنه بهضایر عمر کو دیمش

* دزء مك لرزه ديشور ستميتب *

لرزه * لامك فني ورائك سكوتى وزاى مجبه نك فني وها رسيمه ايله
دزء مه كه عر پيده رسته دير لر همد خى دزء مى اولغله ستميه وز لرله
ارضه ده دير لر مير نظمى بيت زمين آيد بلرزه از ستميش * چنان تيد
وتوانايش توندش * تب تاء فوقيه نك فني و باء مو حنده ايله حنى عانى كه
تركيد ستمه وايسته دير لر و حرارت معناسنه اولان تاب لفظيله تركيب ايدوب
تب تاب دير لر ابو المعاني بيت ضعيف و خسته شدم نى همين غم و حسرت
ز ييم غمزه و تاب رخت شدم در تب * اكر مجموعك ساعد و كردانه ايلك بعلق
مشهور اولغين خواجه سلمان بيورر بيت تب تيار رشته مى بنند
مردم ليك او * هر شي بنده تيار رشته تب خوب بنستن

* سعى كوشش او فقه در خواندن *

كوشش * كاف ممدوده نك ضمى و تين مجبه نك كسرى و شين ثابيه ايله
بمعنى سعى و اهتمام يعنى چالشمق ها اتقى بيت چو كوشش زهر دو طرف شد
قوى شكوهنده شد دولت حسروى * همد خى جنك وجدال و حرب و قتال
معناسنه ده كلور بوايكى معناده گوشيدن امر حاضر ينك آخريته ماقبلى
مكسور شين مجبه الحافيله اسم مصدر در على ماسبق فى قواعد المقدمه
بونلردن بشقه كوشش يانق ديد كلرى بصى طرفه ده دير لر بخواندن
خاء مجبه نك بين الفتح والضم اماله سى و واو علامت والفاء ايله قرأت با خود
دعوت معناسنه مصدر در زير ابو لفظ خواندن تركيده اوفق كى بوايكى معناه
كلور على ماسبق فى شرح سادس القطعه الاولى تنبيه لفظ كوشش ايله
خواندنك امر حاضر لى قطعه اولى نك بيت سادس سنده كجدى

* خواجه استاد بستان مکتب *

خواجه * خاء مجبه نك بين الفتح والضم اماله سى و واو علامت والفاء و جيمك
فني وها رسيمه ايله استاد و خداوند طاه و صاحب مال و شيخ و حاكم
ووز بر معنائينه مستعملدر شيخ نظامى بيت خواجه مع القصده در پند
ماست * كره خدا نيست خداوند ماست * بوم مقامه استاد تفسير در
خواجه مفسر در فاما كه اون النجى قطعه نك بيت اخيرنده على العكسدر
فانظر * دبستان * دلك فني و كسرى و باء مو حنده نك كسرى ايله
ديبرستان لفظندن مخفدر مکتب معناسند اسم مكاندر چونكه ديبر

كاند بوقرق او چنجى قطعه نك بيت اولنده كلورستان ادا ب اسم مكاندر
كاسبق فى الادوات المركبة حكيم خاقانى بيت چوديدم كابين دبستان راست
كللى علم نادانى * هر انجم حفظ جزوى بود شتم ز آب نسياناش * بوج
كله كه دبستان و ديبرستان و ديبر لفظلر نى شعورى مرحوم هم مفتوحه ده
و هم مكسورده ايراد و فتحلر نى و كسرلر نى معناده تصریح ايلدى
* فاعلا تن فعلا تن فعلن *

يعنى بوقطعه بحر رمل سادس الاجزادندر لكن اكر صدر و بنده ايسى
سالم و بعضى بخون و اكر عروض و ضربك كيمى محذوف و بخون
و كيمى اصل و حشوى اكرى بخون و بعضى سالمدر

* سبب رفعت اولور علم ادب *

سبب * ديباجه نك بيت حادى عشرنده كجدى * رفعت * عربيدرا نشارده
دخى مستعملدر * علم * ديباجه نك يكر منجى بيتنده كجدى * ادب معروفدر
هم دخى افته ادب دير لر بونقد برجه عطف الحاصل على العام اولور

* قطعه آيفلك چون مه تابنده رخت *

قطعه * و همزه سى قطعه اولى عنوانى شرحنده كجدى * تا * تاء فوقيه
ممدوده نك فني حروف نمجيدن و حروف معانيدن و حروف مبانيدن
ت لفظنك اسيميدر فاما كه مقصود اولان حروف مبانيدن اولاندر * بلك
اولنده كى باء مو حنده مفتوحه يعنى الباء الجارة فى العربى كاسبق فى الادوات
البسيطة فلك فني ايله آمان معناسنه عربيدرا نشارده دخى مستعملدر
لكن بوم مقامه معنای مجازى اسيدر كه فلكدن مراد بوم منظومه اوله چونكه
بوم منظومه يكرى سكر حرف اوزره مرتبدر شكم فلك يكرى سكر منزلى مشتمل
اولد بختن منازل فرد خى يكرى سكر در شكم بوقطعه ده جمع ايتشك قطعه
كو كده يكرى سكر منزل مهباهامه ايچون عدايدم بربر رضاء حضرت الله
ايچون * بلكه شرطين و بطين و هم ثريا پر شعاع * رايه اديران و هغه هغه * هم
سابع ذراع * نثره طرفه جبهه در بره صرفه نوا و سماء * همد خى غفروز باودا نى
اكلل اى سفاك قلب و شوله هم زعام طده ذابح بلع تاء هم سعودا خيه و مقدم
مؤخر هم رشاشك حق تعالى و القم قدر نامه منازل بيورر حنى معنای مجازيه قرينه
قوه چون مه تابنده لفظيدر چونكه چون كى ديوقطعه * تاء نك بيت اولنده
كجدى * مه * آى ديوقطعه خامسه نك بيت اولنده كجدى تابنده لامع ديوق

اون در دنجی قطعه نك بيت ثالثه كلور * رخ * يكاق ديو دخی تاج ديو بكری
 بدنجی قطعه نك بيت ثانیسه و شرحنده كلور * است * ادات ربطدر صلی
 ماسبق فی الادوات المركبة حاصل معنی حرف ناقطعه سی فلكه یعنی بونجه به
 مد لامع کی تاجدر یا خود یکا قدر چونکه بوقطعه فی الجملة اوائل تحفه ده
 اولفله کانه تاج و یکاق اولدی و درون نکت مشخو شده مندرج
 اولان الی آخر القطعه بر برینه منازل قرو و حروف هیجا کی پیوسته
 و متصلدر فائده تابفلك تابسحر صکی اولسه ده جائزدر فافهم
 * و بره سی اولدی بسادست و بشین پشادست *

پسادست * پاه فارسیه ایله وره سی که عریده نسته دبرل بونده پاه فارسیه
 مقامنده پاه عریه ایلده بسادست دخی جائزدر ابوشکور بیت ستوداد ممکن
 هرگز جز دستانست * که پسادست خلاف آرد و الفت بیرد * پشادست
 پافارسیه ایله بشین که مقابل پسادستدر عریده نقد معناسنه فارسیه
 دستانست کی اییی بیت ستوداد جز به پشادست * داوری ناشد و زبان
 شکست * بوا یکی کله ده کی الف الف توسلدر چونکه معنای ترکیبیری
 صو کدن اله و او کدن اله دیمکدر چونکه پس آکسه دیو بکری طغوزنجی
 قطعه نك بيت رابعده كلور پیش اولک دیو او توننجی قطعه نك بيت اولده
 كلور دست ال دیو بکری بدنجی قطعه نك بيت رابعده كلور بعده معنای
 مامدن معنای خاصه نقل اولمشلدر * پیشین * دخی فارسیه بدر چونکه
 پاه نخبه نسبت ایچوندر نون تا کیدر لکن ترکیده شیوعی حبسیله تفسیر قلندی
 نقد بمقامده نقد ونسته و مراد قلری درهم و دیناره و غیر بسنه شاهلردر فاحفظ

* تنکدستان زو کردل ال بوش بادیدست *

تنکدستان * کافک سکون و فحیله تنکدستک جمعدر فقیرلوزو کردل معناسنه
 همدخی بخیل و عسکر دنده کابه ایدرلر آخرنده کی الف و نون ادات جمعدر
 علی ماسبق فی المقدمه میرنظمی بیت کشته ام درجهان آواره * مانده
 ام تنکدست و بیچاره * تنکدست اصلنده دست تنک ابدی ترکیب توصیفدر
 طارال معناسنه زیر دست ال دیو آنفا کجدی تنک طار دیو اون بشنجی قطعه نك
 بیت ثامنده كلور فیه التقدیم والتأخیر سیاه چشم کی وصف ترکیبی قلوب
 طار اللو معناسنه اولدی بادیدست بمعنی نهی دست و بی حاصل والی بوش این
 بین قطعه نکیه بر چار چیرمی نکنی * که شوی زان امید بادیدست * بروخای

زان تعصب عام * خوبی * نمرود و تواضع مست * معنای ترکیبی الدیه بل
 و هوادیمکدر زیر ابادیل دیو بکری ایکنجی قطعه نك بيت ثانیسه كلور
 پاه موحده مفتوحه ادات ظرفدر علی ماسبق فی الادوات البسطة دست
 قدسبق آنفا * دخی پیوسته و همواره و همواره دائم *

پیوسته * پاه فارسیه نك فتی و پاه نخبه نك سکونی و واول فتی و سینک سکونی
 و ناء فوقیه نك فتی و هاء رسمیه ایله بمعنی همیشه که دائم حکیم انوری بیت باد
 پیوسته از سر شک حسد * روی بدخواه تو چو پشت پانک * همدخی
 مصراع ثانیده کلان پیوست لفظنک اسم مفعولدر بمعنی متصل و مر بوط
 یعنی بر برینه اولاشمش و اولاشدرلش میرخسرو بیت زان زر و فولاد که
 پیوسته شد * راه خصوصت زبان بسته شد * تحفه الاحیاده پیوسته زیاده
 کر به دن سوزده قادر اولماقی و الم و غم دن طغینه رق سوبنک فقیرشوبله فهم
 ایدر مکه بواوچ معنی اتصاله مبنیدر * همواره * هانک فتی و میک سکونی
 و واولمدوده نك و رانک فتحلری و هاء رسمیه ایله بمعنی همیشه و دائم ایضا
 همدخی اندن فقط واولک حذفله همواره و فقط هاء رسمیه نك حذفله
 همواره وایکبسنکده حذفله همواره حاصلی بونده درت لغت واردر همدخی
 بودرت لغتدن هر بری اندازه معناسنه و حساب معناسنده کلور

* اولاشوب بر برینه متصل اولدی پیوست *

پیوست * پاه فارسیه نك فتی و پاه نخبه نك سکونی و واول فتی و سینک سکونی
 ماضیدر مصدری پیوستن لفظیدر که اولاشقی و اولاشدرمقی معناسنه هم لازم
 و متعدی اولور * مجلسه برزم دی طورمه ایچدا ایچ نوشانوش *

برزم * پاه موحده نك فتی و زای مجمه نك سکونی و میم ایله بمعنی مجلس شراب
 و حبش و صحبت و مهمانی و خوشحال حکیم زاری قهستانی بیت اسباب
 طرب جمع کن و برزم یارای * اطباق سموات چه کسترده و چه طی * همدخی
 برزم برقریه اسمیدر و خیمه معناسنده کلور * نوشانوش * ایکی نوش میانشده
 الف توسل ایله متصل شراب ایچمکه دبرل یعنی کیمه بی کوندوزه قاتوب
 جمعیت ایله شراب ایچمک معناسنه چونکه بو مقامده نوش او توننجی
 قطعه نك بيت آخرینده کلان نوشیدن لفظندن امر صیغه سی اوزره اسم
 مصدر در نفس امر دکلدر حاصلی نوشانوش لفظندن و لیجه ایچ لفظندن مراد
 معنای مصدریدر امر دکلدر زیر ترکیده قیره قیراوزه اور دبرل معنای

مصدری مراد ایدر لواجه حافط بیت شراب خاکی از ترس محتسب
خوردن * بروی باز نوشیم و بانك نوشانوش * بودند بشقه نوش لفظك براز
معنای دخی وارد بر بکرمی سکر نجی قطعه بك بیت تانبسی شرحده کلور
* هم ادب سر لك ایدن سرخوشه دیر بدست *

بدست * دلك سکونیه ترکیب آوصیفدر چونکه بدکتو معناسند اولان
فنادیوا و توز بشنجی قطعه بك بیت اولنده کلور * مست * مچك فقی و سبنك
سکونی و ناء فوقیه ایله اگر چه سرخوش معناسند در فاما که مست ایله سرخوش
پیشده فرق وارد بر مسر شول کسبه دیرل که شرب مسکردن زیاده باشی
دو نوب کوزی قاره سرخوش اول مرتبه دن کترجه اولانه دیرل یوبله اولنجه
سرخوش دخی فارسیدر زکیده و انشالده شیوعی حسبیه ترجمه قلندی
* فالقدی برخاست همان بك عجله ابتدی تراخت *

بر * ادات محسندر علی ماسبق فی الادوات المركبة * خاست * خاء مجمه
ممدوده بك فقی و سبنك سکونیه خاستن لفظندن ماضیدر مبر زاقلی بیک
بیت از برم تاز آمدن من برون شد * برخاست کرم و دادن خار ایهانه ساخت
سؤال طلب معناسند اولان خواستن ایله و خاستن پیشده فرق نه کونه در جواب
فرق ایکی جهندند اول طلب معناسند اولان بین القبح و الضم خاکی اما نه سی
و اوعلامت و الف ایله در بو محله اولان فتحه صریحه و فقط الفله در ثانی طلب
معناسند اولان مستقبلاتی قیاس اوزره سبنك هابه اید ایله خواهد و خواهند
کلور بواك مستقبلاتی شد و اوزره خاء مجمه ممدوده بك کسری و سبنك زاء
مجمه اید ایله حیرد و خبرنده کلور * تراخت * تاء فوقیه بك کسری و راء
ممدوده بك فقی و خاء مجمه بك سکونی و تاء فوقیه ایله تراختن لفظندن
فعل ماضیدر عجله ابتدی معناسند ابو المعانی بیت اگر نیاز
و فایکند ازان خونی * بقتل عاشق نالان تراختن کیرد

* بچرو کادی در آمد دخی او توردی نشست *

در آمد * ماضی مرکبدر چونکه در معنی درون یعنی ایچرو دیو فرق النجی
قطعه بك بیت ربی شرحده کلور آمد کادی دیو بکرمی طقوزنجی قطعه بك
بیت اولنده کلور شاعر بیت در آمدنش در آمده جان * از رفتن هیرود جان
ایشته بو پیشده ایکی در لفظنده درت صورت جائزدر یعنی ایکسیده ایچرو
معناسند یا خود ایکسیده ادات نحسین یا خود اول ایچرو معناسند ثانی

ادات یا خود بالعکس لکن ثانی مقامه مناسب دکلور * نشست * نونك
کسری و شین مجمه بك فقی و سبنك سکونیه نشستن لفظندن
فاضیدر شکم امر حاضری قطعه بك بیت تانبسی شرحده کلور
* فاجدی بکریخت فور تلمدی یعنی زهید *

بکریخت * کاف فارسیه بك و راء ممدوده بك کسری ایله فرق فقی قطعه بك
بیت ثالثده کلان کریختن لفظندن ماضیدر لکن بو مقامده کاف سکونیه در
اولنده کی بله موحده مکسوره صله در علی ماسبق فی الادوات البسيطة کال
نخسندی بیت آهوان برکوشه کلزار دیدند آن دو چشم * هر یکی باتیر
غمزه جانی بکریختند * زهید * فعل جحد مطلقدر چونکه نون مقبوحه
ادات نفیدر علی ماسبق فی الادوات البسيطة زهید رانك فقی و هاء ممدوده بك
کسری و دال ایله ماضیدر مصدری زهیدن لفظیدر میر نظمی بیت
اگر خواهی زد و زخ در زهیدن * فراغت کن بی نفست دویدن
* کندی رفت چکدی کشید اوردی زد فردی شکست *

رفت * بعینه قطعه بك بیت عاشر نده چکدی لکن نه تکرار عد و اعجاز
چونکه مقامه کوره مناسبی بشقه در همدخی بعضی نسخده رفت بدانه
شد واقع اولشدر شکم قطعه بك بیت ساد مسنده وقع او ادبخی کی
بو صورتده سؤال تکرار مندفع اولور فافهم * کشید * فرق فقی قطعه بك بیت
سا بعنده کلان کشیدن لفظندن ماضیدر * زد * بودخی بیت مزورده
کلان زدن لفظندن ماضیدر * شکست * شین مجمه بك کسری و کافك
فقی و سبنك سکونی و تاء فوقیه ایله شکستن لفظندن ماضیدر شکم
هی حاضری مشکن قیرمه دیو الی اوچنجی قطعه بك بیت زابعنده کلور
خواجه حافط بیت یارم چوقدح بدست سیرد * بازار بشان شکست
کیرد * لکن بو پیشده شکست ماضی صیغه سبنده اسم مصدر در
* دستگیرك هله معناسی طوئش قاجقن *

دستگیر * اصلنده وصف ترکیبدر ال طوئجی معناسند چوریکد دست
ال دیو بکرمی بدنجی قطعه بك بیت رابعنده کلور کیر کاف فارسیه ممدوده بك
کسری و راء ایله کرفتن لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل محفدر
زیرا مستقبلاتی علی الشذوذ کیرد و کیرنده کلور همدخی ال طوئ معناسند
امر حاضر مرکبدر ایشته لفظدر رسیده نظر اولان معنای بونلدر فاما که باقام

نحر برك ابرنده **تجیح** کوره اکثری قاجن کسه طوئجه الندن طوئوب
کنور دکری اجلدن طوئلان قاجن معناسنه حقیقت عرفیه
اولدر همه حال هر معنایه ترکیبک مساعده سی وار در لکن فقط
مساعده کفایت اتمز بلکه استعمال شرطدر فقه دره

*** طوئدی بکرفت دخی باغلدی بنید و بیست ***

بکرفت *** کاف** فارسیه تک و رانک کسرلی و فاک سکونی و تاه فوقیه ایله
کرفتن لفظندن ماضیدر لکن بومقامده کافک سکونیه دراوانده کی
باه موحدده مکسوره صله در علی ماسبق فی المقدمه فارسیده کی کرفتن مقامده
صربیده اخذ و امساک و قبض و حبس و منع دیرلر ترکیده طایله طوئقی
چفتایده تاه فوقیه ایله توغماق دیرلر زراچفتایده همیشه مقام طایده
تاه فوقیه استعمال ایدرلر *** بنید *** باه موحدده تک فحی و نوئک سکونی و دال
ممدوده تک کسری و دال نایه ایله بنیدن لفظندن ماضیدر بنیدن مقامده
عربیده ربط و تنقید کی چفتایده اماله ایله ایشماک دیرلر *** بیست** باه موحدده
نایه تک فحی و سبنک سکونی و تاه فوقیه ایله بنسن لفظندن ماضیدر باه موحدده
مکسوره اولی صله در خواجه سلمان بیت حدیث دوستان درست نتوانم
شکستن در *** ولیکن** توبه بتوانم که بازش میتوان بنسن *** بویتده** واقع اولان
مصدر در *** دادرش** ارشن امداد ایچون ایرشدی رسبد *****

دادرش *** وصف** ترکیبدر چونکه دادعدل دیو بکری در دنجی قطعه تک
بیت نالنده کلور لکن بومقامده مجازا امداد معناسنه در رسبدن
لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخفدر *** رسبد *** رانک فحی و سبن
ممدوده تک کسریله رسبدن لفظندن ماضیدر

*** یعنی قور تاردی رهانید و خلاص اولدی برست ***

رهانید *** و سکرنجی** قطعه تک بیت سادسنده کلان رهانیدن لفظندن
ماضیدر برست رانک فحی و سبنک سکونی و تاه فوقیه ایله رسن لفظندن ماضیدر
اولنده کی باه موحدده مکسوره صله در علی ماسبق فی الادوات البسیطة خواجه
سلمان بیت **تجخواهم** ازین توبت زتوبه توبه کلی *** بدست** شاهدان کردان
زدست اهدان رسن *** لکن** بویتده واقع اولان مصدر بدر خلاص و نجات
معناسنه *** قاپلان** اولدی ر بوده و کرفته طوئیلان *****

ر بوده *** قر قنجی** قطعه تک بیت نالنده کلان ر بودن لفظندن اسم مفعولدر

کرفته

کرفته دخی اسم مفعولدر تکم ماضیسی و وصف ترکیبسی بو قطعه تک بیت
سادسنده کجدی *** تاه** و دام طوزا قدر بالی آغینه دی شست *****

تاه *** تاه** فوقیه تک و لام مشدده و مخففه تک فتحاری و هاء رسمیه ایله طوزاق که
انکله قوش طوئارلر اکا ترکیده فحی عربیده فح و شبکه طیردیرلر شمن
فخری بیتدر ارتفاع دولت تودست کبریا *** بنید** ز قدر قائمه عرش
بر تاه بوندن بشقه تاه سکر معنایه دخی کلور اول درز یلر خیاطت
ابتد کله نصکره همواره محیط ایچون انخا ذاتید کلری آلت که اکا ترکیده
او تودیرلر نایه ایکنه تک که درز یلر ایچنه ایکنه قورلر نالت شول کسه که
درز یلر ایچنه بو کسوک و تیا شیر و ابریشم قورلر کذا فی مشکلات رابع مطلقا
طوره که بزدن و ایلکدن ایدوب ایچنه بعضی نسنه قورلر بعضی ابریشیدن
ابتد کلری طور کسه دیو تفسیر ایلدی یلر خامس یعنی مسلخ که اکا ترکیده
قناره دیرلر سادس یعنی پایه زبدان سابع ذکر معناسنه مرویدر نامن یعنی
فسان که ترکیده بلکودیرلر *** دام *** دال ممدوده تک فحی و میم ایله مطلقا
طوزاق *** کهرنه** تک اولور سه اولسون حکیم انوری بیت اکرا وجود تو
کتی بمثل دام نهد طائر و واقع کردوش در آیند بدام *** همدخی** چار با
جنسندن برنجی اولیان حیوانانه دیرلر تکم برنجی به الفسر دددید کلری کی
کرک سباع و کرک غیر سی عموما حیوانات مراد اولدقده ددودام دیرلر
ددایله داد میاننده بو فرقی ایتمیان ددایله دادی بیلز شیخ نظامی بیت
ددودام از نشاط دانه خویش *** همه** مطرب شده در خانه خویش
شست *** شین** معنه تک فحی و سبنک سکونی و تاه فوقیه ایله بالی آغی و اگر ایچه
که آنکله بالی طوزلر عنصری بیت طره او بدست من چون شست
من چو صیاد او چو ماهی شیم *** بوندن** بشقه طقوز معنایه دخی کلور
اول باش یارمغک یای چکیلان موضعی نایه یعنی بنشتر فصاد نالت زنار که
راهبان کبریا یلر یسه بغلرلر رابع یعنی مضراب که انکله ساز چارلر
اکا ترکیده ترنه دیرلر خامس یعنی ستین که عقود ثمانیه دن التمش معناسنه تکم
صادایله شصت اون طقوزنجی قطعه تک بیت نالنده کلور سادس شرفنامه ده
طنبور قلی و ابریشم بلی که سازه بغلرلر خایعینه خلفه رسن و حلقه کند
نامن فرهنک حسین و قائیده بمعنی زلف دلبران ناسع بمعنی زهکیر

*** پشه** در سوری سکک کله میس اوادر کش *****

پشه * باده فارسینه نك وشين مجده مشدده نك فتحاری وها رسیده ايله سوری
سكك معناسنه شیخ سعدی بیت پشه چو رشید برزند پیل را ~~باده همه~~ مردی
وصلایت که اوست * سبس * سینك و باده فارسینه نك ضمیری وسین تابه ايله
که له وبت که و شیخ فضلاتدن یعنی مساماندن چقان کردن نگون ایدر
ا کاغزیده قله دیر لر میر نظمی بیت * سراپا چنان بودنا پاك چشم * از ان
شد سبس در جهان منقسم * کش كافك ضمی وشین مجده ايله قتل معناسنه
اولان کشتن با خود کشیدن لفظندن امر حاضر در ز راستقبلاقی ضم ايله
کشد و کشنده کلور لطیفه گانه ناظم تحریر بوم مصراعده
سکال مضر بقتل ضمونه اشارت ایلدی

* بزه در کیک و جکر که ملخ و صحرادی جست *

کیک * كافك فتحی و باده تحبیه نك سکونی و كاف تابه ايله و كاف اولی نك
کسریله دخی مرویدر بزه که هر بیده بر غوث دیر لر و اماله ايله ده کوز یکی
معناسنه ده کلور مردم چشم کی شمس فخری بیت هنگام اجتماع بوقت مقابله
از کینه مهر کند از دیده اش کیک * ملخ * میك و لامك فتحاری و خاه مجده ايله
چکر که که عریده جراد دیر لر بر غریب جانور در که انده سکر نوع حیواندن
نشان وارد در تنک شاعر دیمشدر بیت خوک چشم و ماردم کر کس
پرو کزدم شکم * شیر صید و پیل کردن ناقه پاواسب سر * جست * اللی
در دنجی قطعیه نك بیت خامسندده کلان جستن لفظندن ماصیدر
* کوه طاع بوجه بلند و بوقشه دیندی فراز *

کوه * کاف ممدوده نك ضمی و اظهارها ايله طاع که عریده جبل معناسنه
بلند باده موحده نك ضمی و لامك فتحی و نون نك سکونی و دال ايله بوجه
عریده عالی معناسنه مقابلی بست در تنک شاعر ک بوقولنده واقع در بیت
جهانرا بلندی و پستی نوی * ندانم چه هر چه هستی نوی * فراز * فانك
کسری و راه ممدوده نك فتحی و زای مجده ايله بوقش که عریده عقبه دیر لر
مقابلی نون ايله نشیب در تنک محقق مصراع تانیده کلور استادر و دی بیت
نشیب تو افراز و فراز تو بانشیب * فرزند آدمی بتواند بشتب تب * بوندن
بشقه فراز اون او چ معنایه دخی کلور اول معنی بلند مذ کور ثانی معنی بالا که
ضد ز رثالث معنی کشاده و پهن یعنی هر نسنه که آحق و یعی اوله رابع
معنی بسته یعنی باغلو خامس معنی قریب و نزدیک سادس معنی جمع سابع

معنی

معنی پیش آوردن ثانی معنی از بن باز یعنی بوندن کبر و تاسع معنی فروز
و فروزان یعنی باق و یاندر عاشق معنی فرارفتن یعنی ایلر و نك حادی عشر
معنی پوشیدن یعنی ستر ثانی عشر معنی خرزه ثالث عشر معنی سرکش
* دشت و هامون اوه در شیب انبش الحق بست *

دشت * دالك فتحی وشین مجده نك سکونی و ناه فوقیه ايله معنی بیابان
و صحرای که اوه معناسنه عموما همدخی ولایت خراسانده بر شهر اسمیدر
وز کستانده بر مشهور صحرای نامیدر دشت قحاق دخی دیر لر و کوردستان
معناسنه دخی مرویدر * هامون * هاه ممدوده نك فتحی و میم ممدوده نك
ضمی و نون ايله معنی دشت مذکور یعنی اوه و صحرای شیخ سعدی بیت زدر بای
عنان برآمد کسی * سفر کرده هامون و در یابی * بعضی فرهنگده هامون
معنی دشت پهنار یعنی زیاده بصی و دوز اوه دیو مسطور در شعوری مرحوم
طباغ اراستنده اولان دوز براولماسنی نصیح ایلدی * شیب * شین مجده
ممدوده نك کسری و باده موحده ايله برای تحقیق اولندن نون مقنوحه نك
حد فله نشیب لفظندن تحقیر انبش که عریده هبوط دیر لر مقابلی
فراز مذ کور در ناصرالدین بجه بیت فراز و شیب این راهست بسیار
اگر مردی خضری بدست آن ~~همدخی~~ کثرت امطار ايله مرطوب اولوب
بعده زرد آئیده و رونده ايله جالجا جفره لر پیدا اولغله صعب المالك
اولان زمینه ده نشیب دخی شیب دیر لر بوندن بشقه شیب نازیانه
معناسنه و مدهوش و منجبر معناسنه ده کلور کذا فی فرهنگ جهانگیر و المجمع
تحفه الاحیاءه سین ممله ايله روایت اولغشدر شمس فخری و حسین وفایی
اولان معناسنه اولان کسره صریحه ايله طیب قافیه سنده ابراد و ایکی معناده
اولان سبب و شکیب قافیه سنده ابراد ایشلردر * بست * باده فارسینه نك فتحی
وسینك سکونی و ناه فوقیه ايله الحق معناسنه مقابلی بلند مذ کوردخی
بالادر شیخ سعدی بیت خدایی که بالا و بست آفرید * زبردست هر دست
دست آفرید * استعاره طریقیله خبیس و دنی به بست و ضنده بالا
اطیلاق شاید در معیار جالیده بست معنی کوتاه دیو مرویدر

* مغ و کبر اولدی مجوسی و نصاری ترسا *

مغ * میك ضمی و غین مجده ايله معنی آشپزست که عریده مجوس دیر لر
استاد عظمی بیت جوشب رفت و بردست پستی گرفت * هوا چون

مع آتش پرستی گرفت * واحدی معنی تنگ مجوسه مجوسی دینکاری کی
 همدخی مع مطلق کافر معناسنده کلور تنگم این کافره مع بجه دیور
 کبر * کاف فارسیه تک فتحی و باء موحده تک سکونی ورا ایله بودخی
 مع کی مجوس معناسنه شیخ سعدی بیت اگر صد سال کبر آتش فروزد
 اگر یک دم فرو افتد بسوزد * مطلق کافر معناسنده کلور همدخی کبر
 و سلا حذر که آتی جنگ وقتند کبر را کاخستان دیور * ترسا * تاء فوقیه تک
 فتحی ورا تک سکونی وسین مدوده تک فتحیه بمعنی نصاری شیخ سعدی قطعه
 ای کریمی که از خزانه غیب * کبر و ترسا و طیفه خور داری * دوستار ایجا کنی
 محروم تو که باد شمنان نظر داری * واحدیده ترسانی دیور تنگم نصرانی دینکاری
 کی * طاب لان صورت مخوسه دی بی طابندی پرست *

بت * باء موحده تک ضمی و تاء فوقیه ایله صورت مخوسه معوده که عریده
 صنم ووش دیور زمانای مسجدا بیت در بت شکنی خلیل عهدهم هر چند
 در بتکده امیده آرزو دادند * واستعاره طریقه ایله جوان محبوبه بیت و صنم
 دیور لفظ بت لسان عوامده باء فارسیه ایله مشهور در لکن باء عریده ایله
 مضبوط در * پرست * باء فارسیه تک ورا تک فتحی ورا سکونی و تاء فوقیه
 ایله دسترس اولد یغمر لغت کابلرنده امر حاضر و وصف ترکیب در بت پرست
 کی مصدری عبادت و عبودیت معناسنه اولان پرستیدن لفظیکه مصدر
 دالیدر تنگم بیت آئیده کی لفظ پرستش دخی بونی تأیید ایدر فاما که ناظم
 نحر بر فعل ماضی عنوانیه تفسیر ایلدی بو تقدیرجه مصدر ثانی اولان پرستن
 لفظندن مشتق اولور دالیدن ماخوذا ولساز مکر ناظم نحر بر مطلع اولمش
 اوله یا خود پرست ماضی معناسنه اولان اسماء افعال فارسیه دن اوله * تنگم
 * این تک و تازو پرستش بو قوشش بو طابنش *

این * بود بو قطعه ثانیه تک بیت رایجده یکدی * تک * تاء فوقیه تک فتحی
 و کاف ایله سکر دش و قوشش معناسنه بو ییدن و دویدن کی عریده مدود دیور
 شیخ سعدی بیت بتک زله میر بخت برکوه و دشت * تو کفتی مکرار نیشان
 گذشت * اکثری بو معناده تک و دیور کاسبق فی سابع القطعه الخامسة
 همدخی دنه معناسنده کلور بوا یکی معناده نکیدن لفظندن امر صیغه سی
 اوزره اسم مصدر در بو معناده کاف فارسیه ایله دخی جائز در بوندن بشقه تک
 الی معنایه دخی کلور اول نکیدن مذکور دن امر حاضر و وصف ترکیبی

اولور ثانی معنی بن یعنی دیب که عریده قدر دیور ثالث بمعنی انک یعنی قبل
 رابع راوند که بغدادی اراسنده بتر و بغدادی صابندن تک اوور خامس
 راوند که صولده بتر کاهی اندن حصیر ایدر ترکیده اکا بردی دیور سادس
 ادات تشبیه اولور منلا ماه تک و باد تک دیور * تاز * تاء فوقیه مدوده تک فتحی
 و زاء معجمه ایله تازیدن لفظندن امر صیغه سنده اسم مصدر در سکر دش
 و قوشش معناسنه بوندن بشقه ذرت معناسی دخی وارد اول تازیدن مذکور دن
 صیغه امر و وصف ترکیبی اوور ثانی مجمع الفرسده بمعنی فرومایه که عریده
 سافله و دون دیور ثالث بمعنی امر دفا سق که فتنه ایله معاشرت ایدر رابع
 تو یسر تازه دیو بکرمی برنجی قطعه تک بیت تأییدنده کلور * پرستش
 پرستیدن مذکور دن امر صیغه سی آخر بنده ماقبل مکسور شین معجمه الحاقیه اسم
 مصدر در * جله سی التون ایچوندر همکی بهر پرست *

همکی * جله سی دیو قطعه سادسه تک بیت اخیرنده یکدی * بهر * باء
 موحده تک فتحی و هسانک سکونی ورا ایله ادات تخصیص که ترکیده ایچون
 عریده لام جاره فارسیده لفظ را معناسنه لکن لفظ را ایله بهرک میباندند
 فارسیده فرق شوقدر که بهر اول کله به داخل اوور لفظ را آخر کله به
 لاحق اولور مثلاً بهر شمدانی شمار ایدر بوندن بشقه بهر فارسیده اوج
 معنایه دخی کلور اول بمعنی حصه و نصیب بهره کی ثانی بمعنی شعاع قر
 و نیوم ثالث ولایت اسمیدر عریده ایکی معنایه در اول بمعنی عجب ثانی بمعنی
 هلاک * زرت * مرکب در چونکه ذرا تون دیو بکرمی ایکیجی قطعه تک
 بیت سادسده کلور است ادات ربطدر لکن بو مقامده اولنده همزه
 و او خطا حذف اولندی علی ماسبق فی الادوات شاعر بیت زرع کن زرا که
 زرع از جمله کاری بهترست * زرع را نلستان زرت ثلث باقی هم زرتست
 تنه * بو قطعه تک بحر ی رمل مثنی الاجزاد بینانی ماسبقدن معلومدر
 * قطعه که اورا قبل برسر لوحش نوشت *

قطعه * ماسبقه دن معلومدر اما بو مقامده همزه بو قدر تنگم وزن شاهد عدلدر که
 ادات ربطدر علی ماسبق فی الادوات * اورا * اکا دیو فرق سکر بچی قطعه تک
 بیت ثالثده کلور * قلم * فرق اوچجی قطعه تک بیت اولنده کلور * بر
 بمعنی علی و ادات مفعولدر علی ماسبق فی الادوات المركبة * سیر * باش
 دیو بکرمی بدنجی قطعه تک بیت اولنده کلور * لوحش * لامک فتحی و واول

سکونی و حاکم فقی و شین مجمه ایله ترکیب اضافی قدر چونکه لوح تحت
وصحیفه معنایه عربی و انشاده دخی شایع در شین مجمه ضمیر غایب
علی ماسبق فی الادوات البسیطة بودند بشقه لوحین ایکی معنایه دخی کلور
اول الله تعالی وحشت و برسون و ابراق ایلسون دیمکدر اصلی لا وحش
الله ایدی تخفیف لوحش الله دبیلر ابو المعانی بیت لوحش الله زهی قصر
رفیع البیان * که شاه ملک کرم کردیمت آباد * نانی بمعنی تحسین و آفرین خواجه
حافظیت زرکباد ماصد لوحش الله * که عمر خضرمی بخشد زلالش * نوشت
یازدی دیو قطعه نک بیت رابعده کلور حاصل معنی قطعه که انک قمر لوحه
یازدی یعنی یو قطعه ده مذکور و مترجم اولانک اکثری سرای والاره و بیوت
منازله متعلق اولان نسته زدر چونکه انیه معظمه نک ختای اکثر حالد
قیوسی اوزره دخی سر لوحه نام و تاریخ واکا مناسب شیلر ایله اولور
* کل چامور آهک کرج کریم و قوم ریک وحشت *

کل * کاف فارسیه نک کسری و لام ایله علی العموم چامور معنایه عربی
صلصال و طین درل شاعر بیت بکردش زاب و کل سوری رسیده * کل
سوری زاطراف رسیده * همدخی کل ترابکه طبراق معنایه ده کلور * آهک
همزه ممدوده نک و هانک فخری و کاف ایله کرج و الحیکه کرچلو چامور و قو ملو
کرج معنایه عربی و حصین و کلس و صاروج دیرل از تاج المائر بیت
زمین ملاقات طوفان نیش * همان خاصیت یافت کز آب و آهک همدخی
آهک توره که خرزمه معنایه و کوب الارض دیدگری یا لدر ابق طاشی
معنایه ده کلور * ریک * رانک بین الفخج و الکسر اماله سی و یاد تحتیه
بجهوله و کاف فارسیه ایله قوم که عربیده رمل دیرل هانقی بیت زریک
فزون لشکری * زچوچی ترادانش هر سوسری * همدخی بخت و طالع
معنایه ده کلور * خشت * خا مجمه نک کسری و شین مجمه نک سکونی و ناه
فوقیه ایله مطلق کریم معنایه کرک بخته و کرک نا بخته شاعر بیت یوفای
تو اگر خشت زند از کل من * همچنان در دل من مهر وفای تو بود * فلما که
بخته اولد قد نصکره رومده کرم و توغله و فارسیده * خشت بخته و عربیده
آجر دیرل همدخی کوچیک حربه دمورینه و خشت دیرل فرهنگ چمن انگریزیده
کای زند بکرمی برنسک اوزره مریدر اون ایکیجی نسک اسمی خشت در کتاب
زند بکرمی برقمندن هر برقمند نوک ضمیمه نسک دیرل دقیقه ناظم شعر بر

بودیک ایله خشتی تفسیرده لف و نشر معکوس ایلدی چونکه یو ایکی
لفظک شهرتی وارد نظر رعایت ایسه واجبه دقت و خامه حالتدر
* کارد بجا قدر دخی نیره بر تاب خشت *

کازد * کاف ممدوده نک فقی و را و دال ایله بجا که عربیده سکین دیرل
شاعر بیت عاشقنا کارد و خنجر میر بند * غمزه جلاد چشم خونیش
نیره بر تاب * هاه ریمیه اوزره همزه مکسوره ایله بر نوع قصه حربه در که الله
کتورلر و کاهی ایکیجی و اوچی بر غلافه قیوب آت یاتنده طپوز طرفه فورلر
فارسیده و ترکیده اکا خشت دیرل یو لفظ اصلنده ترکیب توصیفدر طلو
طاقت اولان مزراق معنایه ایدی چونکه نیره مزراق دیو بکرمی ایکیجی
قطعه نک بیت سادسده کلور بر طلو دیو قر قیجی قطعه نک بیت اولنده کلور
تاب طاقت دیو قطعه خامسه نک بیت خامسده کجی بعده معنای حامدن
معنای خاصه نقل اولندی یا خود غالب اولدی نکه یو بیتده پنجس نام وارد

* طبعه موافق کلان هر نه ایسه دلپسند *

دلپسند * وصف ترکیبدر چونکه دل قلب دیو اون بدیجی قطعه نک بیت
ناکشد * کلور پسند قرق بشجی قطعه نک بیت حادی عشرنده کلان
پسندیدن لفظنشدن امر یا خود اسم فاعل مخففدر

* خوب کوزلدر دخی چرکین اولان نسته زشت *

خوب * خا مجمه ممدوده نک ضمی و باده موحده ایله کوزل که عربیده حسن
دیرل بعض محسلده ترکیب ادوب خوب رو و خوب صورت دیرل * زشت
زاه مجمه نک کسری و شین مجمه نک سکونی و ناه فوقیه ایله چرکین که
عربیده قیج دیرل شیخ سعدی بیت * ممکن همنشینی تو باید سر زشت
دشکه دزد و از و طبع تو خوی زشت * همدخی زشت بمعنی دوییدن
یعنی سکر نک معنایه ده کلور

* مارت آبی آزار او بچی کونی نوروز ایش *

آزار * همزه و ذال مجمه ممدوده نک فخری و را ایله سته ستمیه دن اول
بهار آبی که اکامارت دیرل فارسیده فروردین دخی دیرل خواجه سلمان
بیت آزار بیدر آب رخ آذر و کانون * وزدر دسر هر دو امان داد جهتا ترا
عربیده دال مهمله ایله معنای مرقومه استعمال ایدرل و اشعار زنده دخی
اراد ایدرل شمس الدین احمد الطایی بیت اسقیهانی فصل آزار * حتی

یصل السكر فی الی غوز فاما که دالند صکره القمر سنه شمسیه دن
طقوز نجی آیک اسمیدر که اول آید نیرا غنیم برج قوسده اولور * نوروز
واوینک سکونلریله سنه شمسیه تک ایکی کونندن هر برینک اسمیدر اول
نیرا غنیم برج حمله نحویل ابتدکی کوندر که مارت آینک اونجی کوندر
بوکا نوروز عامه و نوروز کوچک دیرلر و مطلق نوروز ذکر اولسه بوکون مراد
اولنور و آنک وجه شمسیه سنه ایکی روایت وارد در روایت اولی حق سبحانه و تعالی
حضرتلری عالی و آدمی بوکونده خلق ایلدی کیچون نوروز دیو مسی اولدی
روایت ثانیه جشید شاه جله جهانی سیر سیاحت و کشت و کنار ایلوب
آذربایجان کلدکه انواع جواهر ایله مکل و مرصع بر تخت عالی نصب
و وجهه سنی جانب شرقه توجیه و باشنه ذی قیمت بر تاج مجوهر کیوب و جقوب
تخت اوزره جلوس ایلدی بودمه کونش طلوع ایدوب اول تاج و تخت
طوفند قد بر ربه شعاع و ضیا و بر توطا هر اولدیکه عالمی روشن ایلکله
خلائی آنی کوروب جله شادمان اوایوب این روز نواست دیدلر و شاه مشار
الیه دخی جشید دیدلر اول بوکی کوندر معناسنه ثانی کونلو پادشاه معناسنه
چونکه روز کون دیو قطعه ثانیه تک بیت سابعده یکدی نویکی دیو
فرق بدنجی قطعه تک بیت نایبسنده کلور جم پادشاه معناسنه دیباچه تک
فرق سکرنجی بیتنه یکدی شید کونش دیو اونوز النجی قطعه تک بیت
رابعده کلور نوروز ثانی اولدر که مارت آینک النجی کونیکه نای خرداد
لفظی بر یو نوروز ثانیه نوروز برزک و نوروز خاص دخی دیرلر و بونک وجه
شمسیه شویله در که جشید اول کونده تخت اوزره طرز مذکور ایله او توروب
خاص و عامه اذن و یروب جله پیشگاهنه جمع اولدقلرنده نظام عالمی
ترتیب قوانین سلطنت و تدوین تدوین سیاست ایدوب و جله به حق جل
و علی به عبادت و اطاعت و امر ایله ایتار و نیله اتها و اداء شکر نعم و ادراک
حقائق و حکم ایلک دیو رنگامیز خطاب و نصیح امیر جوابلر ایلدی
و منقولدر که اکاسره عجم نوروز برزکدن نوروز کوچکه و انجیمه دکن
ساجات نایق قضا و محو ساری اطلاق و بحر ملری عفو ایدلر و خلقه
انعام و احسان و کتدول عیش و عشرت ایلدردی

* مه آی نپسان آبی آیدر آرد بهشت *

مه * بیک فقی و اظهار ایلله قطعه خامنه تک بیت اولدیکه کن ماه لفظندن

مخففدر

مخففدر لکن آید قر معناسنه بونده شهر معناسنه در یوبله اولجه لفظا و معنی
تکرار عدد اول نماز * آرد بهشت * دالت کسر یله فصول اربعه دن ریمک ماه
ثانیسکه رومیلر نپسان و یونانلر ابریل دیرلر شمسیک برج ثورده اولدیکه
ایماندر شیخ معنی بیت اول آرد بهشت ماه جلال * بلبل کوننده بر منابر
قضبان * بوندن بشقه آرد بهشت اوج معناسنه دخی کلور اول تاریخ جلالیده
کیسه اعتباری اولما مقله شهر من بورک اونجی کوندر هر نسته بروقت معینده
واقع اولور اول کونک اسمیدر قاعده عجم اوزره هر آیک اسمی کونک اسمنه
مطابق کلسه اول کونی عید ایدلر ثانی فرهنگ جهها تکیریده بر فرشته نای که
محافظه جلاله و تدبیر امور ماه آرد بهشت مؤکلدر ثالث معنی آنش یعنی تاری
ثانیه * آرد بهشت لفظی ترکیب اضافی در معهور جنت معناسنه چونکه
آرد مدته همزه ایله اون دیو و قهر و خشم دیو بو قطعه تک بیت ماسرنده
و شرحنده کلور بهشت جنت دیو قطعه اولی تک بیت ثانی عشرنده یکدی
بو معنای ترکیب تک معنای سابقه به مناسبتی خنی دکلدر

* صاحب علم اوله تک جله سی دانشوران *

دانشوران * آخری به جمع ایچون الف و فون الحاقیله دانشورک جمعین
دانش علم دیوان النجی قطعه تک بیت ماسرنده کلور و والدات نسبت
و صاحب و ذو معناسنه علی ماسبق فی الادوات المركبة

* اکلدی فهمید و خواند اوقیدی یازدی نوشت *

فهمید * اون بشیمی قطعه تک بیت نالنده کلان فهمیدن لفظندن ماضیدر
خواند * قطعه ثانیه تک بیت نامنده کین خواندن لفظندن ماضیدر نوشت
تولک کسر و معنی و واولک کسری و شین معنی تک سکونی و تله فوقیه ایله نوشتن
لفظندن یازدی معناسنه ماضیدر واسم مصدر دخی استعمال اولنور
* ایشه کوچه عا دته طرز دی کردار هم *

کردار * کافک کسری و راتک سکونی و دال عموده تک فقی و رالیه اوج
معنایله دزو اوچیده بو مقامده مذکور در اول ایش کوچ که شغل و عمل
و کسب و کار معناسنه انوری بیت و واسیاه بکر دار فیر کون خفتان * فک
کبود بکر دار نپسل کون مغفر * ثانی معنی عادت و آیین و روض که ترکیب معنیه
دیرلر ثالث معنی طرز و اسلوب و قیافت شیخ نعلای بیت یکی نالده فقر بکر
نیش * بنقری بکر دار باغ بهشت * کال پاشا زاده مر حوم تصرف خاصیه

پور که کردار لفظ می کند کرد ایله آوردن معنای چوری و طرفه کنور می
دیمک اولور مراد ایله اولیان نسته بی عندله احضا راتک اولور انهی
پونله اولجه کاف فارسیه اولق کیرلیدی لغت یازنار ایلله کاف عریله
ضبط ایشلر در کذا فی فرهنگ شعوری فقیر شو یله فهم ایدرمکه کردار وصف
ترکیدن چونکه کرد کاف عریله ایله معنی عمل و کار علی ماصرحه فی بحر الفرائض
آر همزه مک مدی ورا ایلله آیدن لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفدن
* اولدی طبیعت منش دخی نهاد و سر شد *

منش * میمک فقی و نونک کسری و شین مجیه ایله معنی طبیعت و خوی شاه
ناصریت تا نو منش مراخوانی * مندیش که منت خواستکارم * همدخی
خلقت و جبلت معناسنه و مت و کرم معناسنه ده کلور * نهاد * نونک و هاه
ممدوده مک فخلری و دال ایلله بودخی طبیعت معناسنه در حکیم ستاق بیت ای
شده در نهاد خود عاجز * کی شناسی خدا ابراهرگز * سرشت * سبک و رانک
فخلری و شین مجیه مک سکونی و تاه فوقیه ایلله بودخی طبیعت معناسنه در همدخی
فطرت و طینت معناسنه و بوقطعه مک بیت عاشقانه سرشت بوغردی
دیو کلور * آمده گلش طیب آدی بچشک و برشک *

آمده * همزه مک مدیه آمدن لفظندن اسم مفعولدر همدخی بدیهه و لطیفه
معناسنه ده کلور * بچشک * باه موحده مک و جیمک کسری و شین مجیه مک
سکونی و کاف فارسیه ایله معنی طیب و حکیم و جراح بعض
اصحاب فرهنگ باه فارسیه ایلله تصحیح ایلدیلر * برشک * زای مجیه ایلله
معنی بچشک مذکور معنی طیب حکیم اسدی مشوی خورش
باید از میران کونه کون * نه گفتن کزین کم خور دزان ورون
اگر چه بود میران خوش زبان * برشکی نه خوب آمد از میران
* گفت دیدی نیکتریک ایودر خوشجه نشیت *

گفت * الی بشتی قطعه مک بیت ساد سنده کلان گفتن لفظندن
ماضیدر * نیکتر * کاف سکونیه اسم تفضیلدر چونکه نیک ایودر
اللی قطعه مک بیت عاشقانه کلور ترادان تفضیلدر علی ماسبق
فی الاذوان المریکه * نشیت * نونک کسری و شین مجیه مک سکونی
و تاه فوقیه ایلله خوشجه معناسنه کذا فی فرهنگ شعوری
* آصقیه آورده و قیه کنبد دینور *

آورده * همزه مک مدوده مک فقی و و او مدوده مک کسری و زای مجیه مک فقی
و هاه رسیده ایلله آصق که بلور دن و یوض طبور دن و نونک امثال نسته در دن
جامعله و معظم سیر ایلره زین ایچون آصرلر بوندن بشقه درت معنایه دخی
کلور اول کوبه که فارسیه کوشواره عریسه قرط دیلر تانی هر چنکالکه
نسته آصلور ثالث مخصوص ات آصدقلری چنکال رابع معنی اطراف
و جواب کذا فی فرهنگ شعوری * کنبد * کافک ضمی و نونک سکونی
و باه موحده مک فقی و دال ایلله معنی قبه شیخ سعدی بیت صحبت
نیکان نیکر در که بنیادش بدست * تربیت نا اهل را چون
کرد کان رکندست * همدخی اتی نقل ایلله سورمک معناسنه ده کلور

* صار قش اولان نسته در هشته صیالی و بردی هشت *

هشته * هانک کسری به اسم مفعولدر * هشت * ماضیدر مصدری هانک
کسری و شین مجیه مک سکونی و تاه فوقیه ایلله هشتن لفظیکه صالی و برمک
و صار قش معناسنه در شیخ نظامی بیت همه برقع فرو هشتند برماه * روان
کنبدن سوی حضرت شاه * همدخی هشتن قومی و زک ایلک معناسنه ده کلور
* از عجز ارش تارو بود هم طوفق بافتن *

تار * تاه فوقیه ممدوده مک فقی ورا ایلله از عجز معناسنه که عریسه سندی دیلر سندی
بود لفظیدر معاستعمال اولند فقه تارو بود دیلر حکیم فردوسی بیت زبردان
وازمابدان کس درود * که تارش خردیاشد و زاد بود * شیخ نظامی بیت
چند تار طبع و بود لاف * برقد هر سفله شود حله باف * بو نونک مقتضای
تار از عجز و بودارش اولقدر لکن ولایت رومده لغت جمع و تار ایلدیلر مثلا
تار * الله و جلمی و غیر یلر بودار غج تار ارش دیو یلر مشلر در بونک
و جیم لسان فارسیه توغللری چندان اولما مقدر دیو فرهنگ شعوریده
تشیع اولند یلر بولله و لجه باظم بحر کمال حذاقت ایدوب تار از عجز بودارش
دیو تفسیر ایلدی فقه دره لکن شاهی مرحوم روی اولدیغی حبیبله عکس
ایدوب بیورد بیت دنداندیش ارشدر بیک تار ارشدر * بودار غجه دی بشم
بو که قالیه بستر * شاهی شرح جزده دخی حق تصریح ایلدیک همدخی
تار بوندن بشقه طقوز معنایه دخی کلور اول دبه معناسنه که عریسه در فرق دیلر
آدمک اولسون غیرک اولسون بو معناده تارک لفظندن مخفدن تانی تار بیک
لفظندن مختصر در قرارش نسته معناسنه در کجه اولسون غیر اولسون

ثالث بولانی صوبه دیرل رابع ابریشم تلیدر خامس سازقلی معناسنه سادس
 بمعنی ورتقوس سابع بمعنی میان بند ثامن بمعنی موی زلف و موی کیسو تاسع
 براغا جدر که خرما اغاجنه مشاهد زانندن برصو حاصل ایدرل اگر چه کیف
 کتور رلکن درد سز اراث ایدر تال دخی دیرل کذافی فرهنگ جهانگیری * بود
 باه فارسیه بمدوده نک ضعی و اما له می ودان ابله ارش که عریده حله دیرل
 تفصیل آنفا یکدی همدخی کهنه و عتیق معناسنه ده کلور و اما له سزاسکی
 بزنی باقوب قاو ایدرل آکا عریده خراق دیرل شمس فخری بیت شک نیست که
 آتش زنه سنک بلارا * جز جان و تن دشمن جاهش نبود بود * بافتن * باه
 مو حده بمدوده نک فحی و فاک سکونی و تاء فوقه نک فحی و نون ابله مصدر در
 مطلقا طوقی معناسنه فاش اولسون بر اولسون حصیر اولسون جله سنه
 بافتن دیرل عریده نسج چفتابده نوفولاق دیرل مستقبلاتی علی الشذوذ فانی
 ایضا ابله باقد و بافنده کلور علی القیاس باه مو حده ابدال ابله باید و باینده کلور
 * رشته در ایلک ستاد آلدی اگر دی رشت *

رشته * رانک کسری و شین مجمه نک سکونی و تاء فوقه نک فحی و هاء رجمه
 ابله ایلک و ابریشم تلی بودن بشقه اوج معناسنه دخی کلور اول بر مرصدر که
 انسانک باغنده اولور ابتدا ایلک کی برنسنه ظاهر اولور کتد کجدا و زار قیرلسه
 صاحبی هلاک اولور آکا و ابله تار و دخی دیرل ثانی رنوع حلوا در آکا ایلک
 حلوا سی دیرل بو اوج معناسنه اگر مک معناسنه اولان رشتن لفظندن اسم
 مفعولدر ثالث بر طعم امیرا کتر شور با ایدر * ستاد * قر فحی قطع نک بیت
 ثانیستده کلان ستادن لفظندن ماضیدر * رشت * رانک کسری و شین
 مجمه نک سکونی و تاء فوقه ابله رشتن لفظندن ماضیدر اگر دی معناسنه ایلک
 و ابریشم و کان هر نه اولور سه همدخی بشدی و شمش معناسنه ده کلور صائب
 بیت زرد داغ محبت سرشته اندر * در آفتاب قیامت برشته اندر * هر حالده
 اولندی باه مو حده مکسوره زانده در علی ماسبق فی الادوات البسطه

* اربه جوارزن طرو بغدادیه کندم دینور *

جو * جیک فحی و و ابله اربه که عریده شعر دیرل همدخی محمودیه بمعنی
 زجه مزامیر دیومد کورد در شرفنامه ده طغیان اتی شقال التونه درت در هم
 کش اضافه ایدرل که آنشه منحل اولسون دیوایسته او طغیان متقال التونه
 دخی جودیرل عریده و اوک نشدیده هوا شکم جوسم ایدرل هوا معناسنه در

ارزن همزه نک فحی و رانک سکونی و زای مجمه نک فحی و نون ابله طارو که
 عریده در دیرل کندم * کاف فارسیه نک فحی و نوک سکونی و دالک ضعی
 و هم ابله بغدادی که عریده جلیبار لساننده خطه و شامبار لساننده قمع
 و مصر بار لساننده بر دیرل لطیفه بر قحط اثناسنده خواجه عید الله
 انصاری حضرت تارینه بریزن بغدادی رجاسیله کلد کده خوجه حضرت تری
 انبار دارینه بر قفه یازوب صورت بدیهه رقصه مزبور بی ارسال ایدر
 یازمشکه ارزن فی آید کندم شش دهد ماش فرستادم بخود آمده

* خوشه بشق ایدر برزرا کین دخی کشت *

خوشه * خله مجمه بمدوده نک ضعی و شین مجمه نک فحی و هاء رجمه ابله
 بشق که اکین پیچار کن یره دو کیلان صاب و سنبل معناسنه عریده عصفه
 دیرل نظم لال در مقام هضم نفس بیت اولار مسند نشین من در کزیم
 اولار خرمن فکن من خوشه چین * همدخی خوشه اون ابکی بروج سمواتدن
 برج سنبله معناسنه ده کلور و رفوشه دخی خوشه دیرل * برز * باه مو حده نک
 فحی و زای مجمه نک سکونی و ر ابله مشهور در اکین معناسنه عریده زرع
 و حرث دیرل شکم جارت و زارع معناسنه برز کردخی بودند در لکن فرهنگ
 شعوریده زای مجمه نک اوزرینه راه مجمله نک تقدیمه مضبوطدر واضح اولانده
 بودر غالب مشهورک اصلی ابکی نسنه در اول زای مجمه نک تقدیمه تلفظ آساندر
 ثانی فی الاصل عربی و فارسیه دخی شایع اولوب تخم معناسنه اولان بنذر لفظی
 ذال مجمه نک را اوزرینه تقدیمه مضبوطدر ایسته آکا شهابدر * کشت
 کافک کسری و شین مجمه نک سکونی و تاء فوقه ابله بمعنی بر مذکور شیخ نظامی
 بیت هر آن همواره کشت از نیر وی بخت * جو کشت بر کلوخ از مالش سخت
 * انکه نان نانوان کیم دینور انکی به *

نان * نون بمدوده نک فحی و نون ثانیه ابله خیر کی اسم چندر هر نوع تمکه
 دیرل سیخ سعدی بیت ارباد و مومو خورشید و فاک در کارند * نانوان
 یکف آری و بغفلت نخوری * نانوان * بمعنی خیار اسم فاعلدر چونکه نان
 قد سبق آنفا و آن ادات اسم فاعلدر علی ماسبق فی الادوات المركبه
 * بوقه ایش کرده اون آردیو غوردی مرشت *

کرده * کاف فارسیه نک کسری و رانک سکونی و دالک فحی و هاء رجمه ابله
 بر نوح بوقه انک معناسنه ترکیده دخی بعض محارده کرده دیرل بودند بشقه

کرده اوج معنایه دخی کلور اول کو حجت بصدق معناسنه که کرده بالمش دخی
دیرل ثانی هر د کرمی اولان نسته به دیرل ثالث بر بارجه بز که طائفة یهود فرمان
سلطان ایله مسلمانن تمیز الیچون اموزل بنه دیگرلا کا عرییده غیار دیرل * آرد
همزه مدوده تک فحی ورائک سکونی ودال ایله اون که عرییده دقیق و طحین
دیرل بغدادی اولسون غیری اولسون همدخی قهر و خشم معناسنه ده کلور
سرشت * سبتک ورائک کسر لری و شین معجه تک سکونی وناه فوقه ایله ماضیدر
مصدری سرشتن لفظیدر تعین و تخمیر معناسنه حیر اولسون غیری اولسون
محسوسا و معقولا استعمال اولنور هائی بیتا کر بیضه زاغ ظلمت * سرشت
نهی زیر طاس و باغ بهشت * سؤال بوقطعه ده عیوب قافیه دن ابطلایا
وارد که سرشت لفظی بدی بیت یکمدن تکرار ایلدی جواب معنیار
بشقه اولان ایتا عید اولمادی بی عیوب قافیه ده مبطل و در

* طوز تک و تخم مرغ اولدی بومرطه ادی *

تک * نونک و میم فحی و کاف ایله طوز که عرییده ملح دیرل استعاره
نظر بقوله طعنه لذت و بردیکچون محبوبک لیرین اکانتیه ایدرل
تخم مرغ * میم اولنک کسر به بومرطه که عرییده بیضه دیرل معنای ترکیبی
قوش بدری تک اولور چونکه تخم فارسیده و ترکیده شایعدر مرغ قوش
ذو بکر می التیمی قطعه تک بیت سادسده کلور ابو المعانی بیت با ورمکن
بوعده و زنت اردل مده * ازما کیان نسته به این تخم مرغ نقد

* طاووسه دی ما کیان هم رفدان نیم رشت *

ما کیان * میم مدوده تک فحی و کاف کسری و بیه تحفه مدوده تک فحی
نون ایله مطلقا طاووس معناسنه که خانکی اولسون دهکی اولسون عرییده
دجاچه چغایده طاووس دیرل هائی بیت نه پال عقابان بر تبرکیر * برما کیان
بست در خور تبرکیر رشت * میم سکونی و بیه موحده تک ورائک کسر ل به
رفدان شمش بومرطه به دیرل واکا بکزر نه اولور سه کذا فی فرهنگ شعوری
اصلنده نیم بخت قیلندن وصف ترکیبدر یارم شمش معناسنه چونکه نیم
یارم دیوان طقوز نجی قطعه تک بیت سابعده کلور * رشت * بوقطعه تک
بیت نامنده ماضی اولور قیجی لکن بومقامده اسم مفعول معناسنه در
صلی ماسبق فی قواعد المقدمه * رفدان * رائک ضمیمه هرندن اولور سه
نیم بخت معناسنه بعض محاکم ترصه کیدر

* خاچه کلیسا دینور دخی بر همین پایاس *

کلیسا * جیم فارسیه تک فحی ولام مدوده تک کسری و بیه فارسیه مدوده تک
فحیه خاچه نصاری که عرییده صلیب دیرل بلکه صلیب اندن معر بدر فاند
طائفة نصاری صلیبی اغاچدن و کشیدن و التوندن ایدوب اکا طایر ل
دقیقه باطله لری بویه در که حضرت عیسی علیه السلام صورت
مصلوبه سی اوله خاشاک حاشا که مصلوب اولماشدر حتی قرآن عظیم الشانده
وما قتلوه و ما صلیبوه و لکن شبه لهم * وارد اولمشدر و هر نه که بیج و تاب اوله
اکاده کلیسا دیرل شیخ سعدی بیت کر مسجد روم ابروی تو محراب منبت * و در
آنشکده زلف تو کلیسا دارم * بر همین * بیه موحده تک ورائک فحی
و هائک سکونی و میم فحی و نون ایله معنی دانمشدر نصاری که اکا پایاس
دیرل شیخ سعدی بیت بتقلید کافر شدم خند روز * بر همین شدم در مقالات زند
همدخی بر همین دانمشدر بت پرستان معناسنه و حکیم فیلسوف معناسنه
و بتکده معناسنه ده کلور نکته بر همین رائک سکونی و هائک فحیه دخی
میر ویدرل کن نظم تحفه مناسب اولان مضبوط طبردر

* چاکنه ناقوس دی یعنی کلیسا گنشت *

ناقوس * نون مدوده تک فحی و کاف مدوده تک ضمی و سین ایله کفره کلیسا رنده
بعض مخصوص و قتلده چالارل اکثر ایلو و اوقلو ایچی بوش اغاچلر در که
بری بزی یاننده دورلش کورک ایله نفس و روبر چالارل در نظیر صدال ظاهر
اولوب مقاملر پیدا اولور و لانا عری بیت مالب الوده بهر تو به بکشایم لیک بانک
عصیان میر نند ناقوس استغفار ما * عرییده دخی ناقوس و جعنه نواقیس دیرل
لواحد من الشعر ایت قد قلمت للعین ای الضرب برملکا * ضرب النواقیس ام
ضرب البواقیس * همدخی بر بیوک چاکدر که مناره کی بلند بنا اولمش موضع
باشنه وضع ایدوب وقت معینه چالارل صداسی برایکی فرسخ محله کیدر
بعضیلر ازخون دیدکری یوک ساز معناسنه دیشلر * کلیسا * کاف فحی
و لام مدوده تک کسری و سین مدوده تک فحیه کفره عبادتخانه سی عرییده
در معناسنه استاد لطفی بیت دیدم اندر مسجد خو باچند * چون کلیسای
بتان بنداشتم * ترکیده دخی شیوعیه ناظم بحر آتی بومقامده ترجمه ایلدی
گنشت * کاف ضمی و نون کسری و شین معجه تک سکونی وناه فوقه
ایله هر کلیسایه دیرل عموما ویمودی کلیسایه دیرل خصوصاً حکیم

سنایی بیت زو فلك وار مسجد مؤمن زو كنشت و كلبسای ایمن فایده
هر بنده نصای عبادتخانه سنیعه و یهود عبادتخانه سنی کنبه دیرلر

* مقتضای فاعلن منسرخ اوزانیدر *

یعنی بوقطعه بحر منسرخ من الاجزاند رلكن جمله اجزائی مطویه
و جمیع ضروبی و بعض احوار یعنی موقوفه و حشواری مكشوفه در باقی
بومقامه مناسب تستلر قطعه ثالثك بیت اخیری شرحنده بکیدی

* کسب کال ایله کیم اولیه سلك بد سرشت *

کسب * معلوم * کال * او آخر دیباچه ده بکیدی * بد * قنادی و او قوز
بشکلی قطعه نك بیت اولنده کلور * سرشت * طبعیت دیو بوقطعه نك بیت
خامستده بکیدی * قطعه در نظم لغت های عرب *

قطعه * قطعه اولی عنواننده بکیدی * در * ادات ظرف در علی ماسبق
فی الادوات المركبة * نظم * دیباچه نك بیت ثالث عشرنده بکیدی * لغتها
جمع لغتدر لغت دیباچه نك بیت تاسعنده بکیدی ها ادات جمعدر
علی ماسبق فی قواعد المقامه * عرب * بیانی بیت مزبور شرحنده
بکیدی حاصل معنی ضرب لغتاری نظمنده قطعه چونکه بونده
بیان ایده جکی سکر حرفی سه زبان ایده جکدر اصکا تمهید لازمدر
* تا و حاو فال و صادای نورعین *

بومقامه نورعین خطایدر چونکه مصراع نانی آخرنده حرف عین کلور
فلا تشبه * دانی ضاد و طاو و ظا و حرف عین *

بوسکر حرف اسماء حرف در شکم تفصیلی قطعه اولی عنوانی شرحنده بکیدی
* فارسیده قافیه اولی محال *

قافیه * لغتده تابعه معنایده در اصطلاحده عربی اشعارنه متعلق علم
قافیه اون یکی در لوفعریف ایلدیلر از جمله مضراع ثانی قافیه دبدیلر
باقیاری دخی محلیده مسطوردر فاما که اشعار فارسیه همچون ترتیب اولسان
علم قافیه ده حرف دروی به قافیه در لرتکم نظم نکر کلا متک سباق و سباقی
انی اقتضایدر کاهی حرف رو بدن بشقه حرف روی کند و شدن جزو
اولان کلمه ده اطلاق ایدر لکن بومقامه مراد حرف رویدر محال * متمم
معنایده در لکن بومقامه مراد محال عادی در نهایت وقوعی بوقدر
* یازمشم شاید اوله نقص کال *

شاید * احتمال دیو قرق النجی قطعه نك بیت رابع عشری شرحنده
کلور * نقص * ضد کالدر * کال * او آخر دیباچه ده بکیدی

* بوسیدن اول سکر حرفه تمام *

سبب * دیباچه نك بیت حادی عشرنده بکیدی * حرف * قطعه
اولی نك عنواننده بکیدی تمام معروف

* بشقه اسلوبه قیلدم خوش نظام *

اسلوب * اقنوم و زننده طرز و روشن و قانون و قاعده معنایده فارسیده
وز کیده دخی بومضالده شایع در ابو المعانی بیت شنبدم چنین گفت
اسلوب استاد * خورش را نباشد از اسلوب معناد * فارسیده ایکی معنای
دخی وارد در حکیم آدی ثانی بر نوع طعاعدر * خوش * بمعنی خوب
کاسبق فی رابع الاربعة * نظام * دیباچه نك بیت ثالث عشرنده بکیدی
* ضم ایدوب تازی لغاتی آخره *

ضم * معروف * تازی * تاه فوقیه تمدودنك فقی و رای معجمه معدودنك
کسرله عربی دیمکدر مثلا اسب تازی و لسان تازی در لرت شرف الدین
پردی در معمای بوسه بیت زاعل یار خواهم ضد شرفی تازی و دری و قلب
و تصحیف * هم دخی تازیدن لغظندن اسم مصدر در تکلمه حل معمای بوسه
منه شرق غرب است و مصحف غرب عرب و مرادف عرب تازی و مصحف
تازی تازی و مرادف تازی اعیب و مقلوب اعیب و مصحف بعل بقل و مرادف
بقل استر و مصحف استراشتر و مرادف استر جمل و مصحف جمل و مرادف
جمل بره و مصحف بره زه و مرادف زه بقله و مقلوب بقله قبله که این مرادست
* قافیه م اولدی آنکله فایده *

قافیه * قدسیق آنفا * فایده * عربی در انشالده دخی مستعملدر مأخذ
اشتقاقی فخر در * اوج لسان اوزره یازلیدی اول حروف *

یعنی بوسکر حرفك قطعه لری سه زبان اولدی تنکم بهض فضیلا
مجموع تحفه سنی سه زبان ایلدیلر کچی چونکه لساندن مراد بومقامه
لغتدر تنکم تفصیلی دیباچه نك بیت سابعی شرحنده بکیدی

* هب محلیده مرتبدر صفوف *

محل * و * مرتب * و * صفوف * عز یلدر در انشالده دخی مستعملدر
* فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن *

یعنی بوقطعه بحر زمل مستندید لکن غرض و ضریک کمی مقصود و کمی
محذوفین

لکن فارسی و ترکیہ زینہ رعایت با تمیزی فصیح

نقطه در ثابستن کرده اطمینان آراست *

قطعه در * قطعه اولی عنوانند کهندی * ثلث * حرف معروفه به بعضی
اولنده کی با موحد مفتوحه تعدیه میشوند علی عاشق فی الادوات البسیطة
یعنی شوز دیو اونوز ریخی قطعه تک بیت سابعنده کلوز * کرده * یکر می
بدیخی قطعه تک بیت ثامننده کلان کردن لغتندن اسم معقولین لطافت
ثلاثی * و ارات * افعال و زتنده مصدر عن یلردر انتشارده دخی مستعمل در
حاصل معنی حرف ثاء مثله حقند * کلامه لطافت پیدا ایدر قطعه

روزگردندی اکثراً به عریجه حراثت *

برزگر * اسم فاعلند چونکه برز زای محمله نك زای مجمله او ز ریشه تقدیمه
مضبوطند نكتم قیاده، شاهره نك بیت ناسخه، یکدی کرات اسم فاعلند
علی ماسبق فی الادوات المركبة * حراث * شده ایله منبأغه اسم فاعلند
* نشنکی اولدی صو سزاق هم او معناده لهات *

تشنگی * عربیده لامل فقی و هاء ممدوده ایلله نهایت معاشیده کابینه عربیده ظمما
و عطش دخی دبرل اصلنده من کبیر چونکه تشنه صنوسنزدیو قیطعه را بنده ناک
بیت اولنده یکدی هم دخی آخونده هاء و سیمیه اولال کلمه بیاضیمیه مصدریه
لاحق اولجه کاف فارسیه مفتوحه به منقلبه اولور دیو مقدمه ده یکدی
* قرطوغرماغه دی زانندن دخت و ایست * *

زایدن دخت * نوک کسریله رکبت اضافیدر عز بیده افعال یابند زینا
معاشنه چونکه زایدن زای مجله مدوده نک فقی و یا تحینه مدوده نک کسری
ودالک فقی و نون ابله مصدر در طوغرمق معاشنه هر بیده تولد دیرال انسان
اواسون حیوان اواسون دخت فرزبوقطه نالته نک بیت سابعنه سمدی
* دی بجاع انجکه گادن دینلور هم ارفاٹ *

کادن * کاف فارسیه مدونه مک و دالک قحجری و نون الله مضدرد یعنی
الجامع والوقاع که صریحه افعال یابند ارفاق در بر ثلاثی رقتد ابو المعانی
بیت بوقت کادن اصل لبش کرد در دهن کبری * جوطالبی بیانی کادن اولدت
بسیار ^ن مسبقانی الفد لصکره یا تخید مفتوحه الیه کاید و کابنده کلور

* جہانگیر کا دیمہ مفہومی زبان الہاد کو *

ران و آخره الف و تون الحاقه بکرمی او جنی قطعه پاک بیت ثالثه •
کلان زلفظنک جمع در شکم هر یکه معرجه ذکر بنده و کور و بدکاری کنی

مادگان * بیت مزبورده کلان ماده لفظان جمید رکف فارسیه هاء رسمیه دن
مبدلدر علی ماسبق فی قواعد المقدمه تنکم عربیده مفرده اثنی جمعند کسرا یله
انشدید کیری کبی * دوشمده دوشمده مندش دبدیلر یعنی بساط *

فریاده بساط دیوار استاد فرجی بیت نیلگون پرده برکشیده هوا * باغ بوشت
مندی دیا * او متاعه دی کا چال و دخی دیندی اثاث *

هر یکند کسیر همزه و ای بی نام مثلثه ایله اثاث همدخی اقواب منزل دبرار
منصری بیت ز و دبر کنند و باز شودندش همدکا حالها نمودندش
* دستیار اولکه اعانت ابد مفهومی نصیر *

بیت را بینه کور یار ادات نسبت در علی ماسبق فی الادوات لکن معین
نصیر و فاسیده غالب اولمشدر عنضری بیت دستیار و سوزگار سفر
ساخته کرده چه نیکو و نصیر و فیل و زنده اسم فاعل عربیدر
* یاوری اولدی مدد ایتمک معنای غایت *

وری * غریبه غیات واعانت معاشه اصلنده مر کبدر چونکه باور یا محبت
 و اولک قحطی و رابله یعنی معین و نصیر آخونده کی با غصه
 صندریه در شاعر کی بیت باور اولورده اگر اطف خدا بقوله * بر بوله محتاج
 کن خلقه اولور بادشا غیات اصلنده کسر عین مجله الله غوات ایدی
 * ندریندی قارشمشه آینه مزوج کی *

* دی قرشدر فقه شوریدن دانی فمات *

از بدن * شین مجله محدوده نك ضعی و اورا محدوده نك كسر به مصدر در
شوق و فر شدمی اغشاسته آمیختن لغظی کی هم لازم و هم متعدی او اورا

شاعر در صفت عروسی بیت چو شوریده و رغن بشهد و شکر * که پیچیده
در طایفه خواب یکدگر * عربیده فرشته مرغ و شمشاد در لاله دخی
شوریدن بمعنی تیره کردن یعنی بولاندن معنی سینه دخی دیوانه اولی
معنی سینه دخی شستن یعنی غسل معنی سینه ده کلور کذا فی فرهنگ
جهانگیری * ممان * کسر میله زلال کی مصدر مضاعف عربی در
* اولکه قبله را نك آدی کثیر و عفتل *

کثیر * کافک فنی و نون بمدوده نك کسری و را ایه بمعنی کامل
و تنبل و بسیار خوار که عربیده عفتل و متکاسل در لاله میر تقی
بیت مشود طعام دگر را کثیر شود راضی مردان بنان و نیز * عفتل *
جعقرو زنده عین و باوشین مجله و لام ایه مضبوطدر

* زودر و نیز یور بیچی هم او معناده دلات *

زودر و * وصف ترکیب در سیده دلات و میر بیع السیر در لاله چونکه زودتر دیو
بکری سکر بیچی قطعه نك بیت با سنده کلور و فرق بر بیچی قطعه نك بیت نانی
عشرده کلان رفتن لغظندن امر یا خود اسم فاعل مخففتن تکم اسم فاعلی
قطعه نك بیت عشرده یکدی * دلات * کسر دال و لام ایه مضبوطدر
* کرویدن دی اینا غم که ایمان کیدر *

کرویدن * کاف فارسیه نك کسری و رانك فنی و واو بمدوده نك کسری به
معنی ایمان مصدر در ابو المعانی بیت وعد خوابان جهان را کرویدن
نشود * دادن عاشق صادق بغریب استادند * همدخی رهن معنای سنده کلور
* اولدی قندرمه فر و لیدن هم استخشات *

فر و لیدن * فاک و زای فارسیه بمدوده نك شماری و لام بمدوده ایه
تخصیص و تحریک و تشویق و استخشات مصدر در * استخشات * استفعال
وزنده مصدر عربی در * صانون الماغه خریدن دیدار یعنی شرا *

خریدن * خاء معجمه نك و را بمدوده نك کسری به بمعنی شرا و اشترا مصدر در
کال بخندی بیت حکمت فروش تا کی مرهم همیکند عرض * ما حستکان
نخواهیم اینها بجان خریدن

* دخی کوندرمه فرستاند اینش هم ابعاث *

فرستاندن * فاک و رانك کسری و سبک سکونی و نا فوقه بمدوده نك
فتحه مصدر در عربیده افعال یا بستن ابعاث و ارمال و چفتاید

بیارمق دیور * ابعاث * و ثلانی بیعت مترادف در
* هر لسانك عربی منتخب در جلی *

لسان * دریاچه نك بیت سابعده یکدی عربی و منتخب * معروف در * جلی
شاعر بیت جلیلکده شهادتلی یوقدر نسبک * علامه مشرف اولان کسه
دیور جلی * فارسی کرچه ایدر طبعه لطافت ابراث *

بونده البلاغه فی العرب والملاحه فی الفرس و اللسیاسه فی الترك کلامه اشارت
و اذ در بونك بحری سابقدن معلومدر همدخی یوقطعه ده رد العجز علی الصدر
کبی صنعت وارد رفاقم * قطعه در جیم بر کوهر جو کج *

قطعه در * قطعه اولی عنوانده یکدی * جیم * یومقانه مراد حروف
میایدن اولاندر * بر طولود یوقر قجی قطعه نك بیت اولنده کلور * کوهر بیانی
دیباچه نك بیت عاشری شرحده یکدی * جو * ادات تشبیه در کاسبق
فی الادوات المربکه * کج * خزینه دیو یوقطعه نك بیت اولنده کلور حاصل
معنی جوهر طولوخزینه کبی جیم حفته قطعه یا خودر قطعه در مناسبت دخی
ظاهر در * کوشه در کج و خزینه اولدی کج *

کج * کافک ضمی و نونك سکونی و جیم ایه یغوله کبی کوشه معنای سنده که عربیده
زاویه در لاله کوشه دخی فی الاصل فارسیه در لکن زکیده و انشاده شبعی حسبیه
ترجمه قلندی حکیم فردوسی بیت کز تندی بر آیدز کج بخاک افکند نار سیده
زنج * همدخی کج مطلقا چین و شکنج معنای سنده ده کلور * کج * کاف
فارسیه نك فنی و نونك سکونی و جیم ایه خزینه و دینه معنای سنده در حتی کز
بوندن معر بدر * نوجوان شول کسه در کیم اوله کج *

نوجوان * واو اولی نك سکونی به مرکب در زانو یکی دیو فرق بدنجی
قطعه نك بیت نایب سنده کلور * جوان * جیمک ضمی و واو بمدوده نك
فنی و نون ایه تازه و بکت معنای سنده انسانده و سائر حیوانده مستعملدر
* صایده اون بش اولور کرچه سه پنج *

سه پنج * سبندن صکره هاء ریمه ایه اون بش معنای سنده که عربیده خسه عشر
کبی چونکه معنای ترکیبی اوج بش دیمک اولور بر سه اوج پنج بش
دیو اون طغوزنجی قطعه نك بیت اولنده کلور البته اوج بش اون بش
بش اولور بو معنی اگر بنارنده و او عاطفه اولماز سه فاما که اولور سه اوج
دخی بش دیمک اولور مقام ترقیده مستعملدر نهایت بدی معنای سنده اولور

* عاریت دخی مسافر در سنج *

سنج * واوسز و هاء رسمیه مزدورت معنایه در اول بمعنی عاریت وامانت که
دنیایه سرای سنج در اول دار عاریت معنایه ثانی بمعنی مسافر و مهمان کی
حکیم فردوسی بیت * که امشب درین خانه باشم سنج * نباشد کسی راز من
هیچ رنج بویکی معنایه مصراع اولده اولان معنادن نقل اولجه علامت نقل
هاء رسمیه و و او اسقاط اولندی مناسب دخی خفیه دکلدر چونکه مسافر
واردینی محله قلیل الکت اولور همدخی مدت اقامت شرط مسافره اقلی
اون بش کوندز بومناسبیت الیه شعر ادبیایه سنج در لرز بر ادبیایه یکی اعتبار
وار که بری اوج کوندز بوم ذهاب و بوم ایاب و بوم مکث بری دخی بش کوندز
چونکه شهوره احوالک اساسی اسبوع در اسبوع دخی بدی کون بویه اولجه
بوم ایاب و بوم ذهابدن بشقه بش کون بوم مکث در گانه دنیا بش کون اولمش
اولدی بومضونه خواجه اشارت ایدر مصراع هر کسی پنج روز بویست
اوست * ثالث بوستان و باغ و امثال فستلک بکجایر تک ابتکاری خله
مختصر در که حسن و خاشاکدن ند آرک اولمش اوله رابع بمعنی چراگاه
حیوانات که آب و علنی وافر اوله لکن بومصراعده مذکور ایکی اولکی معنادر
نکته بوینده جناس تام وارد * اوجه یعنی اوزق بیری سرین *

سرین * سبتک ضمی و راه عددنک کسری و نون الیه انسالک اوزق بری که
اکثر کرده اوجه در اول بولفظ اوجه فی الاصل جفتای سلبند زلالی
خونسالاری بیت جوزین آر امکاه آن سرین شد * خیر قرص مه
لبریزین شد * همدخی هر چار با حیوانک صغریسه سرین در لر و بویکی
مضاده راه ممدوده تک ضمیمه سرین دخی در لر عنصری بیت کسری
هرگز ندیدی از کان آویخته * شکران فربه سرین و شکران لاغر میان
* صاغری ضیح و شیح و ناز و شیوه غنچ *

غنچ * غین مجهم تک کسری و نون سکونی و جیم الیه بمعنی سرین مذکور که
صاغری دخی اوزق بری یعنی اوجه عربیده اوجه مقامده حیه صاغری
مقامده کفل در لر * شیح * شین مجهم تک کسری و نون سکونی و جیم الیه
معنی سرین مذکور ایضا بویکی لفظی شمس فخری بیت بفرمائش حیوان
وانس وری همه داغ دارند و شیح غنچ * شیوه * شین مجهم ممدوده تک
کسری و واول فقی و هاء رسمیه الیه ناز دلبران و جلوه مهوشان معنایه

که خوبان محبوبانه مخصوص بر وصف مرصومدر عربیده خدر و دلال
دیرل بوندن بشقه درت معنایه دخی شیوه دیرل اول بمعنی طرز و روش ثانی
معنی عمل نیک و طور خوب ثالث بمعنی حسن و زیبای رابع بمعنی هنر
و معرفت * غنچ * غین مجهم تک فقی و نون سکونی و جیم الیه بمعنی ناز دلبران
الض بوندن بشقه حرکت ناز گانه معنایه و بر نوع الاجد چوال معنایه
کلور * ناز * دخی فارسیدر حتی قطعه نایه تک بیت نایسند ناز جلوه
دیو کیدی لکن ترکیده و انشایده شیوعی حسیله ترجمه قلندی

* جوق قبور جوق صاج آدی مرغول اغمش *

مرغول * میمک فقی و رانک سکونی و غین مجهم ممدوده تک ضمی و لام
الیه بمعنی مذکور که عربیده جعد کثیر در لر بوندن بشقه بش معنایه دخی
وارد در اول بمعنی بختاب ثانی بمعنی خط خوبان ثالث بمعنی آواز رابع
معنی نشاط و خرمی خامس بمعنی نغمه و نقره

* بوکله چین و شکن درهم شکج *

چین * جیم فارسیه ممدوده تک کسری و نون الیه بوکله معنایه که عربیده لف
دیرل شاعر بیت بچین زلف زسایچه ایمان بدل کردم * که هر موی
بمحشر خون بهای صد حسانت * بوندن بشقه اوج معنایه دخی وارد
اول بمعنی راست و صواب ثانی اسم ملکیت که معنی چین لفظدر ثالث
چیدن لفظندن امر حاضر و وصف ترکیبی اولور سخن چین کی * شکن
شین مجهم تک کسری و کافک فقی و نون الیه چین مذکور کی بوکله
معنایه در مثلاً شکن زلف و شکن جامه در لر کال اسماعیل * بیت
دشمن کشت همان شکستی منش * که نیک ازان بشکست زلف
بر شکنش * بوندن بشقه شکن بدی معنایه دخی کلور اول بمعنی تنیدی و تیزی
و اعراض ثانی بمعنی خوردن و خاییدن ثالث بمعنی هریمت و عسکر
و شکستی لشکر رابع بمعنی اصول خامس بمعنی مکر و حیل و سادس تلم
و لایندرا با بومعاده مؤید الفضلاده فتح شین و سکون کاف الیه هر و بدر سابع
معنی لحن و سرود * شکج * شین مجهم تک کسری و کافک فقی و نون سکونی
و جیم الیه بوکله معنایه در چین مذکور کی مطلقاً خسر و بیت کسنوز شکج
ناز ماندس * ترکس ز کرشمه باز ماندش * بوندن بشقه درت معنایه دخی وارد
اول بمعنی شکجه که مجرمه تعذیب ایچون ایدر لر ثانی بر نوع مار سرخ ایدر

ثالث اصول که موسفیده اولور رابع معنی مکر و حسیله و ضم کاف ایله برمه
برعضوک چلندی طوئوب صفماغه دیرل که اکا بعضی ترکیده چدیک دیرل
ادات الفضلاده قیرجق چلندرین برعلندر که حیارک دخی دیرل دیومر ویدر
* سرکلو اولدی زکام آماس شیش *

سرکلو تخفیف ایچوندرانک سکونیه اگرچه ناظم نحر برزکام دیو و فرنگ
شعوری قهر دماغده برعلندر دیو و تفسیر بتدیلر معنای ترکیبی بوغاز باشی
دیگر چونکه سر باش دیو یگری بدنی قطعه نیک بیت اولنده کلور کلو
بوغاز دیو قطعه مزبور نیک بیت نالنده کلور بهر حالده مناسبت ظاهر در چونکه
زکام اکثری اثری بوغاز باشنده ظاهر اولور * آماس * همزه ویم مدودتینک
قحاری و شین ایله شیش که انسان و حیوان وجودنده ظاهر اولور عرییده ورم
و دمل دیرل شمس فخری بیت مبادخرمی خصم نو نحر زجنون * مباد فخری
دشمنت مکرز آماس * او کسور کدر سر فقه هم دیرل سکج *

سرفه * سینک ضمی و رانک سکونی و فاک فقی و هاء رسمیه ایله او کسور که
عرییده سعال دیرل میر قاطبی بیت نشان تنکی سینه است از سرفه طبعیتر ادهد
بسیار گفته * سکج * سینک کسری و کاف فارسیه نیک فقی و نونک سکونی
و جیم ایله سرفه کی معنی سعال همدخی تراش کردن معناسینه و کزیدن یعنی
اصرمق معناسینه که سکجیدن لفظندن امر صیغه سی اوزره اسم مصدر در
و رنوع یولنر نیک ایلاندر * در دسریاش آخری سی دشوار کوچ *

در دسری ترکیب اضافیدر چونکه در دسریاض نایده کلور سر باش دیو
یگری بدنی قطعه نیک بیت اولنده کلور * دشوار * رانک ضمی و شین معجمه نیک
سکونی و واو مدوده نیک فقی و رانک کوچ که عسیر معناسینه جلاله و جلاله
بیت مکس آسان بشهد افتد * ولی دشوار بر خیزد * اصلی ناه ثبات فوقیه نیک
و شاه معجمه نیک قحاری و واو علامت ایله دشوار ایدی خاصلی یونده اوج
لفت و از دراون دشوار انوری بیت هر چه پنهان قضای خرم نو پیدا داشته
هر چه دشوار قدر عزم تو آسان یافته * ثانی اندن مخفف تنک حذیفه
دشوار ناصر خسرو بیت کر آسانی همی بایدت فردا * مکیب از هر دنیا
کار دشوار * ثالث اندن مخفف دشوار مذکور

* در دخت ریح اینجتمه ریح *

درد * دالک فقی و رانک سکونی و دال ایله معنی دخت ریح و مشقت مزخسر و

رباعی

رباعی عشق داریم و سینه سوزانی * دردی داریم و دیده کریانی * عشق و وجه
عشق عشق عالمسوز * دردی وجه درد دردی درمائی * ریح * ریحیدن
لفظندن امر صیغه سی اوزره اسم مصدر در * ریح * نهی حاضر در چونکه
میم مفتوحه ادات نیندر علی ماسبق فی الادوات البسیطة ریحیدن اینجتمک
دیو فرق بشیمی قطعه نیک بیت اولنده کلور همان بو اچلندن بو قاعده اینجتمه
لفظی ماقبلنده ریح لفظنی تفسیر اولسه ده جائز در مابعدنده ریح لفظنی
تفسیر اولسه ده جائز در زرا لفظ اینجتمه ترکیده هم اسم مصدر در
و هم نهی حاضر در علی ما لا یخفی علی من له ذوق من الکلام
* یاره شول مسهل ایارج حیدر *

یاره * یاه مثنات تحسین مدوده نیک و رانک قحاری و هاء رسمیه ایله بر مشهور
مسهل حب ترکیبدر که لطیف و ناز کدر همزه ایله ایاره و ایارج دخی دیرل
ناظم نحر برزکام حیدر دیو تفسیر نیک نیکته سی بودر که ایارج لغت
کابلندن همزه نیک و رانک قحاریله مضبوط در اکثری تفسیر اوله رقی ذکر ایلدیلر
ناظم نحر بر دخی اکثره تابع اولدی شهر یاری رباعی باتیغ جفا کر حکرم یاره کد
ناچاره آن بر شک بیچاره کند * از اشک چو یاقوت وزر بر رخ خویش * ای
خسته جگر مفرح و یاره کد * یوندن بشقه یاره بش معنایه دخی کلور اول معنی
دوست لفظ یار کی ثانی معنی قوت و قدرت ثالث عورتلر قولرینه طاق دقاری
اینجو و لعل امثالندن قو باغی رابع زمان قدیمه علامت بند کی ایچون آلتون
و کومشدن بنده ل قولرینه طاق دقاری قولباغی خامس یعنی جرح
* دیدیلر راوند هم ربوند و منج *

ربوند * راه مدوده نیک کسری و واو فقی و نونک سکونی و دال ایله راوند که
بر مشهور کو کدر اهلاسی ولایت جینده اولاندر و روم دیارنده دخی اولور
جگری نازه ل دافع حرارت و مخرج صفرا غایب له نافع و معتبر و ادر و اکثر
مسهل اشربه رده استعمال ایدرل * راوند * دخی فارسیدر لکن ترکیده
و کتب طبیه شیوعی حسیله زجه قلندی * منج * میمک فقی
و نونک سکونی و جیم ایله معنی راوند مذکور

* باغ روغن جرب یفلوئسنه در *

روغن * راه مدوده نیک ضمی و غین معجمه نیک فقی و نون ایله مطلسی باغدر
عرییده سخن و دهن معناسینه اکثری محصول عنه معاذ کر اولمغنی

قاعده فر مثلا روغن ساده و روغن زیت و روغن کچد و روغن لوز دیرل
 قاعده که عربیده روغن ساده و روغن بادامه و روغن لوز دیرل فارسیده
 جله سینه روغن دیرل * جرب جیسک فقی و رانک سکونی و باء موحده ایله
 باخلو که دس و متلو اولان نسبه در حکیم خاقانی بیت * جرب شیرین
 نعمت دنیا * بمکس راندش نمی ارزد * عربیده قح را ایله وجود انیساده
 برخارش و حکم در که اکا ترکیبده او یوز دیرل

* دینه قورق ایچ باغی پیه و زنج *
 دینه * دالک ضمی و نونک سکونی و باء موحده نک فقی و هاء رسیده یله مطلقا
 قورق معناسنه قوزی و قیون و آت و سایر حیوانده استعمال اولنور
 لکن عربیده مد و رینه ایله طویلنه ذنب دیرل و کونکا محب و بانه ده استعاره
 طریقیله دینه دیرل ابو المعانی بیت نصیحتی شنوا من که اختیار مده
 برای دینه قره دلت همین از دست * پیه * باء موحده مدوده نک کسری
 و اظهار ها ایله ایچ باغی که عربیده شحم دیرل و قورق باغنه ده دیرل
 زنج * زای فارسیده نک و دالک فخری و نونک سکونی و جیم ایله معنی پیه
 مد کور ابو المعانی بیت مهر نبود اندرین بزم جهان را که فلک
 از زنج درد مندان کرد و شمع مفر و خت

* کوفته دینی دو کلمش کوشتان *
 کوفته * کاف مدوده نک ضمی و فاک سکونی و تاء فوقیه نک فحیه مطلقا
 دو کلمش معناسنه هره اولور سه اولسون همدی دو کلمش ات که معروف
 طعما در شیخ سعدی بیت کوفته بر سفره من کوباش * کوفته رانان نهی
 کوفتست * اسم مفعول در مصدری کوفتن که مطلقا دو کلم معناسنه مثلا
 هو انده دو کلمه و خرمند دو کلمه و قیو قفقه و امثالنه شاملدر * کوش
 کاف فارسیده مدوده نک ضمی و شین معجمه نک سکونی و تاء فوقیه ایله مطلقا
 معناسنه آمده اولسون حیوانده اولسون طپورده اولسون عربیده لحم معناسنه

* طولو اشاره دی جرغند و روغ *
 جرغند * جیم فقی و رانک سکونی و عین معجمه نک فقی و نونک سکونی و دال
 ایله قیه ایله معلومبار که جگر آکنده و روغ و روغ دخی دیرل عربیده عصب
 معناسنه جیم فارسیده دخی مفعولدر جمع الفرسیده بمعنی چراغدان واقع
 اولاشدر معنای اوله ابو المعانی مشوی روستایی برفته در بازار * زربو بالا

چو کرده

چو کرده کشت و کنار * بیس آشیرر سینه بدنا که * دید جرغند
 پریده بودند * اشتهایش بر وجو غالب بود * بحریدن بحیان طالب بود
 روغ * زانک و واولک فخری و نونک سکونی و جیم ایله معنی جرغند مذکور
 * اوقو و زبانه و نظم دلکشی *

وزندن مراد وزن عروضی در تنک و آخر دیباجه شرحنده یکدی * نظم
 دیباجه نک بیت ثالث عشرنده یکدی * دلکش * کوکل چکیچی دیو
 قطعه ثانیه نک عنوانی شرحنده یکدی

* اوله سک سنجیده طبع و نکته سنج *
 سنجیده * سینک فقی و نونک سکونی و جیم مدوده نک کسریله طارنلش
 و یکنلش معناسنه و صاحب تجربه معناسنه ده کلور اسم مفعولدر مصدری
 سنجیدن لفظی در * طبع معروف * نکته سنج * وصف رکبدر بر دقیق
 وزن ابجدی معناسنه زبانه سنج در دقیق دیو عنوان رابعه شرحنده یکدی
 سنج سنجیدن مذکور در امر یا خود اسم فاعل مخفف در تنبیه بحر قطعه ماسبقدر
 معلومدر * قطعه در جایسهر است فروزان چو صباغ *

قطعه در جا * بیانی قطعه و لا عنوانی شرحنده یکدی * سهر * کوکل دیو
 فرق سکر زنجی قطعه نک بیت سادسده کلور اولندکی باء موحده مفتوحه
 انتها غایت بچون عربیده ال معناسنه در علی ماسبق فی الادوات البسیطة
 است * ادات ربط در علی ماسبق فی الادوات المركبة * فروزان * فانک
 و راء مدوده نک فخری و زای معجمه ایله فرختن لفظی در امر حاضر آخریه
 الف و نون و لام سابقه اسم فاعلدر راق و مشتعل معناسنه در تنکم فروزنده
 بار یکجی دیو او توی بشی قطعه نک بیت رابعسده کلور * چو * ادات
 تشبیه در علی ماسبق فی الادوات المركبة * صباغ * روف * حاصل
 معنی صباغ کی کو که نک مشتعل اولان حرف جا حقیقه قطعه در

* آجی اولدی کشایند عربجه قشاح *
 کشایند * کانک طبعیه اسم فاعلدر عربیده شده ایله فعال وزنده
 قشاح معناسنه در مصدری کشاییدن یا خود کشودن لفظی در
 بونک کافی مشهور اولان عربی در فرهنگ شعوریده کاف نارسیده ایله مضبوط
 دی اناخریه چک رده مرنگ و مفتاح *

مرنگ * میمک و زای فارسیده نک فخری و نونک سکونی و کاف ایله کلبه کی

لما ختم معنائه عریده مفتاح دیر لکن فرهنگ شعوریده انج کلید
دیو ضبط ایلدی به معنی نموده ده زای فارسیه بد لته دال مهمله ایله
مدنک واقع اولشیدر لکن رسیده نظر فقیر اولان اغترده مدنک لفظی
دندان کلید یعنی کلید ری دیو مذکور در

* تکرری آدی ایله بانام خدا بسم الله *

بانام خدا * یعنی بسم الله چونکه باده موحده مدوده ادات الصاقد
کاسبق فی الادوات المركبة نام آدیو فرق دردی قطعه تک بیت
سادسده کلور خبدا تکرری دیو قطعه اولی تک بیت اولنده کجی
سبب خوردم * سبب خوردم بدم المانی اکت التفاح *

سبب خوردم * ترکیب استنادیدر عریده اکت التفاح معنائه چونکه
سبب المادیو الانجی قطعه تک بیت سادسده کلور خوردم ماضی متکلم
وحده در مصدری خوردن قطعه ثالثه تک بیت عاشرده کجی
* یار لیان نسنه یه تانده و لامع دینلور *

تاییده * اسم فاعلیدر عریده لامع و مشتغل و مضی معنائه مصدری
ناه فوقیه مدوده تک فتی و باده موحده مدوده تک کسری و دال و نون ایله
تاییدن لفظیدر که شعله و ضبا و یرمک و لعنان ایتک و قزمق و قزدرمق
و طاق و کورمک و یو تک معنائه در

* شمع ابران چراغ ایدر هم مصباح *

شمع ابران * جز و نانی می همزه مدوده تک کسری و زای میهمه مدوده تک فتی
و نون ایله مرکب اوله رفی چراغ معنائه در عریده کسری ایله مصباح در
فرهنگ شعوریده و فرهنگ جهل نکیریده یاغش چراغ و یاغی چراغ دیو
مذکور در چراغ * دخی فارسیدر ترکیبده شیوعی بحسب جمله ترجمه قلندی
* طبعه معنایی متنک و دخی بلال وایله *

متنک * باده موحده تک کسری و میمک فتی و نون سکونی و کاف ایله غصه
واندوه که عریده ایکی باده موحده تک فتحیه بلال و حرن دیر

* شاد کردن دی سوزند که یعنی افراح *

شاد کردن * مصدر مرکبدر عریده نفیر و افراح معنائه چونکه
شاد یعنی مسرور و فرحان دیو قطعه رابعه تک بیت ثالثه کجی
کردن ایتک دیو بکری بدیجی قطعه تک بیت ثامنده کلور

صاقلی

* صاقلی اولدی نهفتن که مالی اخفا *

نهفتن * نونک و هانک ضمیری و فانک سکونی و ناه فوقیه تک فتی و نون ایله
عریده سیر و اخفا معنائه مصدر در خواجه سلمان بیت کوری
چشم مخالف من حسینی مشرب * راه حق انبست توانیم نهفتن راه راست
* لشکار ایله واکردن ایش هم ابضاح *

واکردن * مصدر مرکبدر عریده ابضاح معنائه مدخی بودن
معنائه و خراب کردن معنائه ده کلور چونکه و او مدوده تک فتحیه
والفظی آحق معنائه علی ماسبق فی اثناء الادوات المركبة بومقامده
مذکور اوج معناده مطابقه و تضمنه و التزام اما اخنیدی ممکندر
کردن یعنی ایتک کاسبق آنفا ابضاح اخفا کجی و اضحدر

* کوشه چشم دی کوز اوچنه هم غز العین *

کوشه چشم * ترکیب اضافیدر ایکی معنائه اول کوز و بروغی ثانی معنی
نظر نهان یعنی کوز اوچله بقیع عریده الخ دیرل بوا یکی معنائه ترکیب
کوز اوچی و عریده غز العین دیرل حافظدر معنای ثانی بیت آنانکه
خاکرا بنظر کینا کشده آیا بود که کوشه چشمی بمانکند معنای ترکیبی
کوز بواجی دیمکدر چونکه کوشه کاف عریده تک یاخود فارسیه تک
ضمیه بواجی و یغوله معنائه کاسبق فی اول الثالثة عشر چشم کوز دیو
بکری بدیجی قطعه تک بیت اولنده کلور * غز العین * ترکیب اضافی
عریده چونکه * غز * غین معجمه تک فتی و میمک سکونی و زای معجمه ایله
کوز قیامده دیرل بوضوئده غز العین ترکیبده تجرید وارد لکن کوز اوچی
اولسی حقیقت عرفیه اولیه محمولدر کایقال نظر نه غز العین

* نکریدن دینلور باقعه دخی الماس *

نکریدن * نونک کسری و کاف فارسیه تک فتحیه مصدر در نکریدن
و نکرستن کجی عریده نظر و الماس در

* فوجی به دیندی سخن چین دخی تمام وایله *

سخن چین * معنی غم اصلنده وصف ترکیبدر سوزد یرمک معنائه زرا سخن
سوز دیو او توز برنجی قطعه تک بیت سابعده کلور چین جیم فارسیه مدوده تک
کسری و نون ایله امر حاضر یاخود اسم فاعل مخفیدر مصدری چیندن لفظیدر
شکم اسم مفعولی او توز بدیجی قطعه تک بیت سادسده کلور زرا مستقیلا فی

خلاف قیاس اوزرہ چیندو چیندہ کلور تمام شدہ ابلہ وزن معنادہ غمار کی
* کو پکٹ اور مدسی لاییدن سک یعنی نباخ *

لا يدينك ■ تركيب اضافيد چونكه لا يدين لام محدودك فقهى و باه تخليه
محدوده نك كسر يله كوپك و حقال و امثال حيواناتك اورمه سي و اولومه سي
معنا سنده عر يده كوپك اورمه سته نو نك غمى و باه موجوده ايله تباح ديرلر
مجمع الفرسده يعنى يهوده كفتن يعنى هرزه سوز سويلك ديو مذكور در
سك كوپك ديو قزى برنجى قطعه نك بيت سا بانده گلور

* شایکاتی دی اوچوزلوغده رفاغه کندر *

شایکانی * شین مجمه مدوده نك فحی و یا نهجیه نك سكونی و كاف فارسیه
مدوده نك فحی و نون مدوده نك كسریله اوجوزلق و بوللق كه عریسده
رفاغیه و رخا و وسعت دیر لر آخرنده کی یاه نهجیه نسبییه در چونكه اللی
ایکجی قطعه نك بیت نانیسنده کنج شایکان کلور تفصیل انده در * رفاغه
رانك و فاء مدوده نك و غین مجمه نك فخرله مضبوطدر

* خشک سال اوله کیم فط و قلا اوله کلاس *

خسک سال * قطلو وغلا لومشه که عریده کافک ضمیمه کلاخ و سنبل دبرل
اضلند. ترکیب نو صغیر چونکه خسک قور و دیوالی برنجی قطعه مک بیت
اوانده کلور سان یل. مناسبه در عریده سنه و عام دبرل چغندیه ایغله و ایل دبرل
* ایلکک ایله بکا آج قیوی ای آچیجی *

تو مضراع سادۀ تفسیر و ترجمہ در لکن مفسری فقط عربی قیادی کالہ عربی
جملہ لسانک اشرفی و منتخبی اولدیقہ اشارت اولدی کما اعترفد آنفا
* افصح الباب یا کرامک لی یا قاصح *

بمحمد الله الملك المنان عربيتك بلاد مزده بلكه كافه بلاد اسلاميه ده
شهرت وشبوعى حسنيه فارسى به اولان معاصله كى تفصيل اولمى
همان نازك زعنه احاله اولمى ننه بحر قطعه ماسقاردن معلوم در
*قطعه درخا و شكر خاى و بكن استفسار *

قطعه درخا • بیانی قطعه اولینک عنوانی شرحنده یکدی • چو • ادات
نشیهدر کما سبق فی الادوات المركبة • شکرخا • وصف ترکیبدر شکر جنبی
معنا سته ز بر اشکر شین معجه نك و كاف مشدده یا خود مخففه نك فتحاری
را الیه معروف شکر و قند معنا سته مصرع شکر بتر از وی وزارت برکش

لکن بوعنوان قطعه ده شین مجله تحفیه در خای وصف ترکیبی اولدیغی
حائده قطعه نیک بیت خامسند کلور * بکن * ابله دیو قطعه سادسند نیک
بیت اخیرنده کجدی اولنده کی باه موحده مکسوره نحسین لفظ ایچوندر
استنساخ * استفعال وزنده نسخده المی معناسند حاصل معنی حرف
خاحقنده اولان قطعه بی شکر چینجی کی استنساخ ابله

* اناجك دالی نهال اولدی هم آنک کبی شاخ *

نهال * نونك كسرى وهاء ممدوده نك فحى ولام ايله عر بیده غصن معناسنه
میرزا فصیحی بیت تنهانیشینی باغمت سوادى بیزار آورد * آخر نهال عشق
نوید ویا نکی بلر آورد * همدخی پسر کی قالیچه معناسنه چغتایده نال دیرلر
شاخ * شین مجله ممدوده نك فحى وحاء مجله ايله نهال مذکور کی غصن
معناسنه مثلاًغیاث بیت کشته دستم شاخ کل از بسکه دارد راضها * یادگار
ع تو مید ست بر سر میرغ * بوندن بشقه شاخ اون ایکی معنایه دخی کلور
وَلْ یوقطعه نك یت نانبسنده بو بنوز دیو کلور نانی فر خال کی بولك صاچ
معناسنه ثالث پاره معناسنه مثلاًشاخ شاخ دیرلر پاره پاره دیمك اولور
ابع بمعنی قدح شراب منقولدر که کور جستارنده صغن واوکوز بو بنوزندن
روزون قدح دوزوب باده ایچرلر بو اجلدن نقل یاخود غلبه ايله هر طرف
سرایه شاخ دیندی خامس اوزون دیرك که اوزرینه سقف خانه ایدرلر
کاشاء تیر و فرسب دخی دیرلر سادس بمعنی پیشانی سابع قوله دیرلر تا اوموز
شدنن ال اوجنه نك عر بیده کی نامن نهر کیردن متشعب نهر صغیره معناسنه
سابع بمعنی قفتیان وکولك عاشر خوشبو اولان عطر یاندن ز باد وامشالی
یدخلوی ظرفه هم مظر و فیه دیرلر حادی عشر بمعنی استخوان پهلوی یعنی
کوکلی نانی عشر یا سکه اوتور اقدن بر مغاره وارنجیه نك عر بیده رجل کی
یداله ضلاده کلاب ايله مزوج شرابه دخی شاخ دیرلر

* پیر غه بک دینور داله بو داغه دخی فانه *

باه موحدہ مک فنی و رانک سکونی و کاف بلہ پیرافکہ ایکی نوعدر اول
ج پیراغیدر شکم شیخ سعدی بیور بیت رنک درختان سبز در نظر هوشیار
ورقی دفتر بست معرفت کرد کار * ثانی شکوفه و نبات زمین پیراغیدر
اجه حافظ بیت بلبل رنک کلی خوش رنک درمنقار داشت * واندان رنک
خوش ناله های زار داشت * بویکی نوعه عریده ورق دیور بودند بشقه

برك طغوز معناه دخی کلور اول تدارك مهمات سفر تانی اسباب ولوازم راه
ثالث انتظام حال و مال و منال و ارتباط کلام رابع معنی ساز و بوم و آهنگ
و تو اجماس معنی سر انجماس سنادس معنی عزم و قصد سابع معنی پروا
ثامن معنی رزق و زخیره تاسع معنی سرو سامان * فاخ * فاه مدوده نك
فتی و خاه معجه ايله معنی نهال و شاخ یعنی اغاجك دالی و بوداغی میر نظمی
بیت بهر سوی افراشت فاخ دراز * شده سایه چون خیمه هر برک ساز
* کچی براوغلمنه برغاله دی فوز و به بره *

بر * باه موخده نك ضمی وزای معجه ايله بوزن رخ اهلی کچی که عرییده مغز
دیرل ز برداشتی سنده زهك دیرل شکم پوشیده دلالت واردر بیت بلی بزرا
چو کرد آخرین خواب * پیای خود و ددر کوی قصاب * برغاله باه
موخده نك ضمی وزای معجه نك سکونی و غین معجه مدوده نك و لادن فخری
و هار معجه ايله کچی اوغلاخی که عرییده جدی دیرل و سفر بوزانیکه عرییده
بجول دیرل * بره * باه موخده نك و رانك فخری و هار معجه ايله فوزیکه عرییده
حل دیرل بو معناده رانك تخفیف و تشدید جازدر بو مناسبه حل برجه
برج بره دیرل شکم جدی برجه برج برید کمری کچی میرزا فحشی بیت آهوی
آ نشین دم چون از بره برآید * کا فور خشك کردد یا مشک ز برابر * بو برمصنع
بیتدر چونکه آهوی آ نشین دم کنشدر بره برج جلددر کا فور خشك روز
در مشک ترشیدر همدخی بره ابره لفظندن محققدر فقتان بوزی معنای
* کوسفند اولدی قیون هم دخی بو بنوز در شاخ *

کوسفند * کاف فارسیه مدوده نك ضمی و سبنك سکونی و فانك فتی و نونك
سکونی و دال ايله قیون که عرییده ضان دیرل فاموضعه باه فارسیه ايله کوسفند
دخی جازدر * شاخ * اون اوج معنایه در بری بو بنوز که عرییده قرن دیرل
باقیسی بیت اول شرخنده کندی همان معنای مغایر اولفله صیب ایطامد فوعدر
* اکلمق اولدی شناسیدن هم فهمیدن *

شناسیدن * شین معجه نك کسری و نون مدوده نك فتی و سبنك کسریله
مصدر در شاخن معنایه ایکی بنکده مستقبلاتی شناسد و شناسنده
کلور * فهمیدن * فانك فتی و هانك سکونی و ميم مدوده نك کسریله مصدر در
شاعر بیت شعر گفتن کرچه در سفتن بود * لیک فهمیدن به از گفتن بود
* دیندی ظن ایتمکه پندار و کان ایتمکه راخ *

پندار * باه فارسیه نك کسری و نونك سکونی و دال مدوده نك فتی و را ايله
پنداشتن یا خود پنداریدن لفظندن امر صیغه سی اوزره مصدر در معنی ظن
و کان هم دخی زعم و وهم معنایه کلو و و امر حاضر و وصف ترکیبی دخی
اولور * راخ * راه مدوده نك فتی و خاه معجه ايله معنی ظن و کان ایضا
ابو المعانی بیت تدارم راخ با من چرخ کردون دوستی دارد * باین صلت که
اندر و نازل بختم سیه بودیت * هم دخی غم و اندوه معنایه کلو و
کان * دخی فارسیه لکن ترکیبه شیوی حبسیله ترجمه قلندی

* قصر نهانه خورنق دینلور کیم مشهور *
خورنق * خاه معجه نك و واوله فخری و رانك سکونی و نونك فتی و قاف ايله
بر قصر عیدر که نعمان شاه بنی ایندرو مشدر بر روایتده بهرام کور کوشکیدر
ایما صبی نعمان شاه بنی ایندرو مشدر اسم معماری سمار ایدی عجايب الیاده
منطوره در که ظهر کوفه در نعمان امری القیس امریله سمار بنیای اتمام
ایدوب نعمان کلوب سیر و تماشا ایدوب مبالغه تحسین و آفرین ایند کد نصکره
سماز مشوال ایدر که بو قصرک ایند امانه باعث اولور بناسنده محل واری
سماز بلی و موضعه بر طاش قومشم اگر یکسه اول طاشی قورسده فی الحیال
قصر منهدم اولور ذیوجک نعمان دیدیکه اول محلی سندن غیری کسه بلور می
سماز سندن غیری کسه بلور دید که نعمان شاه بالای قصر دن سمار آتوب
هلاک ایلدیکه کچی بو حکایت میان خلقده مشهور اولوب ضرب مثل اولدی
بیت جهانده ایلکه ایلک اولیدی * که نعمان شاه سماره ایدردی شاعر
بیت که قصر قصر خورنق نشانکه بنادش * نمیتوان که کند صد هزار شه
نعمان سمار سبک و نونك کسری و ميم مشدده مدوده نك فتی و را ايله بر استاد
معمار ایدیکه نعمان شاه قصر خورنق و عمارت بندری بنی ایندی اصلی
سام نسلندن ایدی شیخ نظامی مشوی * هیت نام آوری ز کشور روم ز برکی
کوزنك سازد موم * چایک و حیرت و شیرین کلد سام نسلی و نام
اوستار * بونده موم نون اوزره تفهید معنی دخی لفظندن

* زینت و خسته دی رونق دخی کوشک ایدی کاخ *
رونق * معنی زینت و حسن و لطافت میر نظمی بیت رونق و حسن
توای رشك جهان * کرده آشفته نکه دیده جان * کاخ * کاف مدوده نك
فتی و خاه معجه ايله کوشك معنایه شمس فخری بیت برای زینت طبع

اولین منورده چانه به معنای طایفه اولاد یعنی اشقیا از ایدر که نام او است
 * یکی بخوبی در حق شهر و بنور من خلع و نوشاد *
 خلع * چاه * معنی آنکه چاه و لام شده است فخری و چاه معنی ثانیه طایفه و لامک ضعیف
 دخی مرویدر خطا نمیکشیده و مشهور شهر عظیمی که غایت محبوب و محبوب به سی
 چو قدر هایت بیت قد افزای سبی بیروان خلع * جمال آرای رعنایان کرج
 یو بنده صبح لام ایل در شهر فنام صیاحی ابراهیم قادری فخرتین ایل روایت
 ایلش در نوشاد * نونک فقی و واول سکونی و شین معنی مدوده نونک فقی و واول
 ایل و لا سوز کشتانده بر شهر مشهور در که خورلی فی الخطی در فاربان بیت
 مر از ان چه که سیم بر دست در کشیز * مر از ان چه که شکر لیست در نوشاد
 فاما که معنای ترکیبی یکی مسرور دیکدی چونکه نو یکی یعوق فی بدیخی
 قطعه نونک بیت ثانیه طایفه کلور بغداد میسر و دیو قطعه ثانیه طایفه
 شیر خنده بکدی * ایچنده آی کور من رفی و در چاه نخشید هم *
 چاه نخشید * اضافت و لایت نموده حکیم آن فتنک بر طایفه بر فیروزان و ب
 علم حکمتدن میسر و شعیده ایل ایچندن بر آی کوسر مشک ما و آسمان طلوع
 ایتد که تکسندن زمینده بر آی ظهور ایدردی اطرافده ایکشیر فرسخ بر
 رنو و شماع صالاردی الشمس کجه بو مثال اوزده کوسر دی اول قیویه
 چاه نخشید و اول آیه ماه نخشید درل تکم مصراع ثانی بیان ایدر

* و ایدر ماه نخشید این معنی ایلیش ایچاد *
 چاه * قیودو بکرمی سکر بیچی قطعه نونک بیت ثانیه طایفه کلور * ماه * آی دیو
 قطعه خامسه نونک بیت اولده بکدی * نخشید * نونک فقی و چاه معنی نونک
 سکونی و شین معنی نونک فقی و یاه موحده ایل بعضی از من بور قیونک اسمی بعضی
 طاعن اسمی بعضی از شهر نونک اسمی بعضی از حکیم اسمی بعضی از دیندار هم دخی
 نخشید معنای اصلینی تابان اولغله بو مقامه مناسبی طاهر مدینه و لاناچای
 یوسف چاهده اولدیغی محله در بیت سه روز آن ماه در چاه بود نخشید
 چوماه نخشید اندر چاه نخشید * هم دخی اول ماهه ماه سیام و ماه کیش درل
 چو تکد * سیام * سینگ کسری و یاه نخشید مدوده نونک فقی و نیم ایل چاه
 نخشید اولدیغی طاعن اسمی بعضی از کاش کاف فقی و شین معنی ایل شهر نونک
 اسمی بعضی از رودی بیت نه ماه سیام و نه ماه فاک * که اینست علامت
 و آن یشکار * شمس فخری بیت کر چه معنی بر آورد بهی * از حد نخشید

وزکوه سیام * ابو الخطیر بیت تارخ او غیرت خور شید و رشک ماه شد
 ماه صکردون همچو ماه کشتی انهار در چاه شید و رشک ماه شد
 درفش کاویانی * و * درفش کاویان ایکسیده اضافتله فریدون شاهک
 سنجای اسمی بعضی که کاویان نام آهنکر رخم ایدوب ضحاک اوزینه خروج ایشیدی
 تفصیلی مصراع ثانیه ضحاک شمر خنده کلور امیر معزی بیت کر فریدون را
 خبر بودی زرای فرخت * فال نکر فقی فریدون از درفش کاویان * چونکه
 تحلیل اولنده درفش دالت کسری و واولک فقی و واولک سکونی و شین معنی ایل
 بدی معنایه در اول آهنکر لک اوکلرینه قوشانده قاری دری معنایه در نانی
 مطلق سنجاق و علم معنایه ثالث معنی برق یعنی شمشک رابع معنی درفشنده
 هر نه اولور سه درفشان دخی درل خامس معنی تو غلغه اوزینه صبار و قاری
 شال سادین او بی سوری حربه معنایه سابع کفشد و زو سراج آلتریدن دین
 و او بی سوری دمور و بیل معنایه ده کلور و هر رنگدن علامت معنایه ده
 مرویدر کاویانی * کاف مدوده نونک فقی و واول سکونی کاویا نخشید مدوده نونک
 فقی و نون مدوده ایل علم کاویان کند و به معنایه آهنکر لک اسمی بعضی از کفانی بعضی
 فرهنگ بو معنایه آخرنده یاه نخشید سیر کاویان دخی مرویدر کاف صفت آفتاب
 * در بی کاوه ضحاک ای انکله ایلدوب بر یاد *

کاوه * کاف مدوده نونک و واول فخری و یاه رشمیه ایل و زین یاه آهنکر
 مشهور که ضحاک اوزینه هجوم و خروج ایدوب فریدونی شاه ایلد کد آهنکر
 ضحاک قتل ایلدیلر حکیم خاقانی بیت کاوه هم نونک فقی و در دکان
 کور و سنجید حکیم * بو کاویان و کاویانی دخی درل علی ماسبق آنسا
 هم دخی کاوه نافه مشک معنایه ده کلور * مشهور یاد شاه نامیدر اصل ده اک
 ایدی معنی اون عیلودیمکدر چونکه ده اون دیو طغوز بیچی قطعه نونک بیت
 ثانیه طایفه کلور اک هر نه مدوده نونک فقی و عیب و نقصان معنایه ترکیب مزبوری
 عرب تعریب ایدوب دالر ضاد معنی ایلد ایل ضحاک دیندار کفانی فرهنگ
 شعوری بو تقدیر چه تشبیه ضاد معنی لحن و غلطی لکن مشهور اولان تخفیف
 و تشدید وارد و واقع در ترکیب ناظم بحر رلز بو مصرع ایلد تشدید ایل اولدیغی
 کی همدخی تشدید ایل عرییده خندان یعنی ضحاک اید بیچی معنایه اولور
 اسم مزبور اولماز مثال محقق خلوانی سمر قندی بیت زلف ترازی بیکر و من

گرفته بود. ضحاک را بر تخت ماران گذاشتیم * مصراع ثانی ضرب
 مثل در مشال مشدد قاضی ابن سینا الملک بیت اسمی بضحاک فوزی
 فیک من طرب * رفوزی غیری یسمیه بعباس * تنبیه ضحاک شاهک ایکی
 اوموزی باشند. بلان شکنده ایکی پاره ات پیدااوب جیع اطبا اندن عجن
 کتوزد کده ابلدین علیه اللغه برکون طیب صورتند ایچروکلوب دیدیکه
 بومرضی مرض عظیم در شوقدر که زحمتی دفع ایچون بومیه ایکی
 صبی او شاق دامغانی اوزرینه وضعه محتاجدر فی الحقیقه تجربه
 ایلدیلر اگرچه دفع ایچدی فاما که مستریخ اولدی بعدزین کونده ایکی صبی
 اهلاک ایدوب بی بی سنی اورلردی حاصلی اوشاق سالانه سی ایلدیلر بویه روز
 مره اضرار و عذر اوزره ایکن مزبور کاوهک ایکی اوغلو واریدی برخی اهلاک
 ایچلار ایدی برخی دخی کلوب در برخی کورکک خلفندن کتوروب آلوب کیدرکن
 شفقت پدریه زید اوبک عطوفه مضمونی غلبه ایدوب نه اولتی احتمالی واردیو
 اوغزیه قوشاندیخی سختیانی بر عصایه کتوروب آتی دیننه علم ایدوب هرچه
 باد اباد صد اسبله نعره کش وضبت پردازو باشمه قائل اولان کلسون دیو حرف
 اندازون باندرازا اولغله ناس ضحاک النندن دلکیر اولدیخی اجلدن باشنه بی شمار
 خلق جیع اولوب جمهوریاله سرای ضحاک صابوب ضحاک کی نمختندن خلق
 ایدوب قتل ایده جک اولدیلر ساحر و کاهن اولغله بر درلو سلاح وزهر نایر
 ایچدی ایچامکار بر غاره حبس ایدوب جوعله هلاک ایلدیلر بعد ناس
 کاوه بی نمخته تکلیف ایلدیلر کند و قبول ایچدی لکن اول زمان جشید اوغلو
 فریدون زاولستانده ضحاکدن فرار ایچشدی آتی دعوت ایدوب کتوروب نمخته
 اجلاس ایلدی فریدون دخی کندوین وز بر و سر هتکیر ایدوب اول مختیانی
 انواع جوهر ایه آراسته ایدوب لاتیبه سخاغ رسول کی عزوب عظیمده
 برابر کتوروب شویله اعتقاد ایدر لریکه آتک بولندیخی عسکر منصور و مظفر
 اوزون بیلورلردی و اول سخاغه درفش کاوه و درفش کاویانی و درفش
 کاویان دیو سمیه ایلرلردی حتی فرنا بعد قرن ساسانیان و اکاسره اعتقاد
 واعتبار ایده رک کلدیلر نهایت حضرت عمر رضی الله عنه خنلاقی زمانه
 کلدی اولوقت مدین انی وقاص رضی الله تعالی عنه حضرت نوری سر عسکر
 ابران ایدی نمکاه ازان اولان مدینه مداینی آخر اکاسره اولان بزدجرد
 شاهک قهضه تصرفندن اخراج و خوزه خلاقه ادراج ایلدکده خزینه

اکاسره دن اخذ ایلدیکی نمک ایلدیلر دین درفش کاویانی و فرش زمستانی
 نمک ناشیده سازه به اضافه و علاوه و جانب خلافتناهه ارسال یور دیلر
 وصولند. حضرت عمر القاروق رضی الله تعالی عنه حضرت نوری دخی
 اعلا کله علیا ایچون فرش زمستانی و درفش کاویانی و معانیجه نمک نوری
 پاره لدوب موجود اولان اصحاب کزینه یغما ایلدردی حتی شبرا فی شبر
 مقداری حضرت علی رضی الله تعالی عنه حضرت نرینه صابت ایچکله
 بیع مراد ایلدیلر اون بیک دینار قیمت کسیدی حاصلی نه قدر جواهر و نمک
 ذوات قیم و ارایسه دیناده خزینه اکاسره به جمع اولشدی اولوقت منقسم
 اولدی چونکه اقطاع ارشدن جوهر فروشان و نمک خراب بینکاه خلافت
 شاهه جمع اولوب ایلدی غنائمدن اشرا ایلوب کتور دیلر فرش زمستانی
 بر پستر نایده و بساط ناشیده ایدیکه وسعتی ابوان کسری مقداری ایدی
 و ابوان کسری اوچوز ارشون اتی و اوچوز ارشون اوزونی و ارایدی و انواع
 جواهر ایه مکمل و هر شکوفه ایچنده رنگارنگ مصور ایدی هنگام شده پستر
 مذکور ایوانه بسط ایدوب و میانه تخت شاهی بی قوروب کانه ایام نایستاده
 انواع ازهار ایه بالامال اولان ریاض پر جیاضده کی صفایاب اولورلردی

* محابا احتراز اولدی دخی پروا اومعناده *

محابا * میک منی واه مهمله و بیه موحده بمدوده تنک فخر به معنی
 احتراز و اجتناب شیخ علی نقی بیت جد عجب کر حذر از ناله دلها کنی * که
 تویی بالک ز شمشیر محابا کنی * همدخی مدار ایدوب موافقت بره ترک نزاعه
 محابا دیلر بو تقدیر چه معنیان میانه سنده مناسبت ظاهره در * پروا * بیه
 فارسیک فخر و رانک سکون و و اومدوده نک فخری ایه معنی احتراز محابا کی
 کمال اسماعیل بیت کمال از عاشقی پروانه دارد * که این از سوختن پروانه دارد
 میر خسرو بیت جوان و شوخ و فراموشکاری پرواست * زمان زمان زمین
 خسته دل که یار دهد * بوندن بشقه پروا اتی معنایه دخی کلور اول معنی توجه
 والتفات ثانی معنی طاقت و آرام ثالث معنی دانش و عرفان رابع معنی سر
 وبرک خامس معنی فراغت و ترک سادس معنی سر اسیمه و سبت اندامی

* دیکدر هر نه اولور ایه اولسون هر چه باد اباد *

هر چه باد اباد * مر کیدر چونکه هرادات عمومدر عریده کل معنایه ترکده
 دخی مستعملدر چه عریده ماز کیده نه معنایه اداستقامتدیر تحقیق

چشم بسته شده بکشی باد اولسون دیو قطعه ثانیه نک بیت سادسینده
کجی باد باد میتد اولان الف الف توسل والف مقابله در شاعر بیت
هر چه باد باد حرفی چند میگویم تو * غایتش رین وصل ناجیبان مرا
مخجوز دار * بوند الفی حذفه هر چه باد باد دخی جازدر

* کدر اولسه کوکله خار خار و سولک ماندر *

خار خار * الفاظ مکرره دندر معنی دغدغه درون و الم دل لطیف بیت درون
خار خار سخت از هجر * کد ابروای کلکشت بهارست ابوالمعالی بیت
خار خار دل من کشته غمی هجرانش * زان کرده تم تحت دل و برانش
همدخی مطلق تعلق قلب معنایسته ده کلور فاما که غیر مکرر اولان فقط
خار الفی معنایه در تفصیلی بکری برنجی قطعه نک بیت نالنده و شرحنده
کلور * سولک * سین ممدوده نک ضعی و کاف ایله در کامی و اوچم هول ایله ده
او قنور معنی یاس و مانم حکیم اسدی بیت کرسن بهنگام باسولک و درد *
به از خنده بهنگام نمرد * بوندن بشقه بغدادی واره و سنبله سنده اولان
دکن یعنی قلیق معنایسته و کوسه صفال معنایسته ده کلور

* جفر مق آه جک کدر فغان و ناله و فریاد *

فغان * فاک کسری و غین مجله ممدوده نک ضعی و نون ایله افغانندن
مخفدر خواجه حافظ بیت فغان کین لولیان شوخ و شیر بنکار و شهر
آشوب * چنان بزدند صیر از دل که زکان خوان بهمارا * ناله * نون
ممدوده نک و لامک ضعی و هاء رسیده ایله معنی فغان مذ کور میر تطبی بیت
کندی ناله و طنز و زاری * هر آن دم می کند او تقیه کاری * فریاد * فاک
فقیله کذلک شیخ سعدی بیت پیش که برم زدست فریاد * هم پیش
تواز تو میخواهم داد * آه * دخی فارسیدر قرق دردنجی قطعه نک بیت
ناسنده کلور ز کیده شیوعی حسیله ترجمه قلندی

* بشک کهواره مام ناف به قاری دخی باراج *

کهواره * کهواره دن مخفدر بشک معنایسته که عربیده مهد دیر حکیم
سنایی بیت دایه عقلست از برای سخن * مجتهد از بکا هواره ظن * مام ناف
ایه فار بکه عربیده قابله دیر اصلنده ترکیب اضافی در کوبک ناسی معنایسته
چونکه مام ممدوده نک ضعی و بیهم ثانیه ایله مادر کی انا معنایسته در ناف الی
بدنجی قطعه نک بیت نالنده کلان نافه دن مخفدر کوبک معنایسته چهره که

قابله ل کوبک کسد کلری ایچون مام ناف دیو موسومه اولدی * باراج
باه موحده ممدوده نک و راه ممدوده نک فتحاری و جم ایله معنی قابله ایضا
* جوجق کوبک بکی طوغش اولان نوزاده و نوزاد *

کوبک * کاف ممدوده نک ضعی و ذالک ضعی و کاف ثانیه ایله معنی طفل میر
نظمی بیت هر که کوبک رایسا موزدادب * کر شود کامل غمی باشد عجب
شاهدی * مزحوم بومصر اعنده دی اوغلا نجغه کوبک و کک کرز
بیوردیغندن کاف ثانیه تصغیر ایچون اوله سی فهم اولنور فاما که کتب
موقوفه ده کاف ثانیه ستر کوبک طفل معنایسته نقل اولمادی فله در الناطم
نوزاده * هاء رسیده ایله نوزاد هاء رسیده ستر ایکبیده سکون و اوایله
یکی طوغش اولان معنایسته مر کبدر چونکه نو یکی دیو قرق بدنجی قطعه نک
بیت نالنده کلور زاد دخی زاده قرقجی قطعه نک بیت سادسینده
کولان زادن لفظندن مشتق و مأخوذ در

* زخم مهر بانی و نوازش او خسته مقدر هم *

مهر بانی * آخرنده کی باه تحیه مصدریه در مهر بان مر جتلو دیو قطعه
اولی نک بیت نالنده کجی همدخی بر نوع حریر باف جامه به مهر بانی دیر
نوازش * نونک و او ممدوده نک فتحاریله تواختن لفظندن امر حاضر آخرینه
ما قبل مکسور شین مجله الحاقیه اسم مصدر در چونکه مستقبلاتی خا مجله نک
زای مجله به ابد ایله نوازد و توازنده کلور علی ماسبق فی قواعد المقدمه
* ستمکر دیندی مظالم کسه به ظلمه دینور بیداد *

ستمکر * و ستمکار ایکبیده کاف فارسیه ایله اسم فاعل در چونکه ستم ظلم
معنایسته در گرو کار ایکبیده اسم فاعل ادبدر لکن ستمکار میان صوابده
کاف عربیه مشهور در فاما که فصیحی کاف فارسیه در میر نظمی مشوی بعدل
و سخاوت بشو سر فراز * نیاید ستمکار عمر دراز * بهشتت بجای سرور کریم
که دوزخ مکان ستمکر لیم * سیداد * معنی ظلم و جور چونکه بی ادب نقیدر
بلا معنایسته کاسبق فی الادوات المركبه داد عدل دیو بکری در دنجی قطعه نک
بیت نالنده کلور همدخی بیداد ترکستانده بر شهر اسمیدر پادشاهنه کافور
دیر لیدی بر مردم خوار کافر ایدی ستمکر رستم اول شهری فتح ایلدی

* جهالت اولدی اذاتی معنایسته دیمک برکس *

ناداتی * آخرنده باه تحیه مصدریه ایله معنی جهالت بر نادان جاعل دیو

قطعه اولی نك بيت حادی عشر نده كجدي

* يلیچی كسه در داننده دانش علم واستعداد *

داننده * دانستن لغظندن اسم فاعل در تنك ماضی متكلم وحده سی بكری
طقوزنجی قطعه نك بيت ثالثه كلور چونكه مستقیلاً نك حذقله
داند و داننده كلور * دانش * دانستن مزبور امر نك آخر بنده ماضی
مكسور شین معیه الحاقیه اسم مصدر در معنی علم واستعداد

* دی طاشلو پیره سنكستان وطاشلق سنكلاخ اولمش *

سنكستان * اسم مكان در چونكه سنك طاش دیو قطعه ثانیه نك بيت ثانیه
كجدي ستان ادا ت اسم مكان در علی ماضی فی الادوات المركبة میر نظمی بیت
نیاید نظم خوب از طبع كردون * چو سنكستان نباشد جای گلشن * لکن یو بیتده
مقطعه حجر معنای در فافهم * سنكلاخ * مر كدر چونكه لاخ لام مدوده نك
فتی و خاء معیه ایه هر فتی اسم لا حق اولور سه وفرت و كزرت معنای افاده ایدن
میر نظمی بیت * بیابانی سراسر سنكلاخست * درو آدم نبوده دیو لاخست

* دخی دیوارك آدی لادو دیوارك دی بنلاد *

لاد * لام مدوده نك فتی و دال ایه معنی دیوار كه مر بینده حافظ دیرل مختاری
در همجویت همت همی از طاقاقت سائل بكذاری * سر لاد چنان بند كه
ردارد بنلاد * دیوار دخی فارسیدر لکن شیوعی حبسیله ترجمه قلندی صائب
بیت بر تو اضعهای دشمن تكیه كردن ابلهست * پای پوس سیل از باقكند
دیوارها * بوندن بنقه لادیدی معنای دخی كلور اول دیوار در جهسی كه تركیده
فور عریده مدك دیرلانی معنی قاش لطیف ثالث معنی خاك یعنی تراب رابع
معنی كل و شكوفه خامس معنی آبادانی و تعمیر سادس لادن * حقیف
اولشدر سابع شهر لارك برنامی دخی لاد * بنلاد * تركیب اضافیدر
چونكه بن بیه موحده نك ضمی ونون ایه هر نشه نك غایتی و اناجك كوكی
وقیونك وجو ضیك قمری حاصلی بن لاد دیوار دخی معنای سنك
سر لاد دیوار باشی معنای اولدیغی كی کلامی اصغهای بیت یقین
شناس كه چندان بقائه خواهد ماند * بنای عمر عد و را جو دیو دیلاد
* چه میگوینی سو یلر نك نمی دانند بطرز *

چه * نه معنایه كامر غیره * می * ادا ت حالدركامسوق فی الادوات المركبة
كوی * مفرر مخاطب در تنك متكلم وحده سی قطعه سابعه نك بيت ثانیه

كجدي نمیدانند جمع غائب ننی حالدركامسوق چونكه نون مفتوحه نافیه در

* كجانی فتی ردنسك تویی بیکانه سنك یاد *

كجانی * فتی ردنسك وقفه ایدن وقتدن كلور سنك دیمكدر چونكه آخر نده كی
بانه خیه خطایه در كاسبق فی الادوات البسیطة كجاقنده دیو قطعه ثالثه نك
بیت رابعه كجدي خواجسته حافظ بیت صلاح كار كجا ومن خراب كجا
بین تفاوت ره كز كجاست تا كجا * تویی * ناه فوقیه نك ضمی وواو مجهول ویا
تخته مدوده نك كسریله سنك معنایه حكیم سنایی بیت چه كم رجعت تویی
ودویی * چو یقین شد كه من منم تویی * چونكه نوسن دیو قطعه ثانیه نك
بیت ثانیه كجدي بانه خیه اول ثانیه مسند و معتد اولسون دیو زیاده
اولندی بیه ثانیه خطاب ایچوند * بیکانه * بیه موحده مدوده نك كسری
وكاف فارسیه مدوده نك ونونك فتحاری و هاء رسیه ایه یاد واجتی
معنایه كه مقابلی آشاند مولانا صائب بیت ای دل زاوضاع جهان بیکانه
شو بیکانه شو * با آن نكار خاكي همخانه شو همخانه شو

* مفاعیلن مفاعیلن هر جدر بحر نك آدی *

یعنی یو قطعه بحر هزج منن الاجز اندر شوقدر كه ضری مزالدر چونكه اذاله
دیو سبب خفیف آخر بنه بحر ف ساكن زیاده اتمكه دیرل مثلاً مفاعیلن

مفاعیلن او لور * ایشتندم خواجده دن بر رشیدم بك از استاد *

شدیم * فرق بشمی قطعه نك بیت عاشرنده كلان شنیدن لغظندن ماضی
متكلم وحده در * بك * ردیو اون طقوزنجی قطعه نك بیت اولنده كلور * از
معنی من علی ماضی فی الادوات المركبة اسناد همزه نك ضمیله معروف
معنی * كسته معنایه در حكیم انوری بیت غنمی كه من از خلق
جهان دارم * همان جغای پدر بود سنله استاد * چونكه كسر الفله
عریندر معنی سید و صاحب عبید و مالك وجواری تنیه عجم یو مقوله ری
نصرف ایدوب كند و لسانلرنده استعمال ایتد كلرنده بعضیجه ابدال حروف
و ابدال حرکات ایدرل فافهم خواجده دخی فارسیدر لکن تركیده شیوعی
حبسیله ترجمه قلندی تنك قطعه ثانیه نك بیت ثانیه معكوس اولدیغی كی

* قطعه معجز ادر زید هر مشكل پسند *

قطعه * بیانی قطعه اول عنوانی شرحنده كجدي * معجز * افعال باشند
اسم فاعل مر یندر * ادا * معروف معجز ادا سیه چشم كی وصف تركیدر

معجزه اد الو معنایه در * ادات ظرف دیو ادوات مر کبه دی * زد
یان دیو الی برخی قطعه مک بیت اخیره کله هر ادات عمومدر مشکل
پسند * وصف ترکیبدر چونکه مشکل افعال پائیدن اسم فاعلدر پسند
وصف ترکیب اولدیغی حالده قطعه حاضر مک بیت نایسند کدی حاصل
معنی هر مشکل قبول ایدیغی عینده معجزه اد الو قطعه یا خود بر قطعه در
* کبریدن خود بین کند و سینه بکشم خود پسند *

خود بین * وصف ترکیبدر بمعنی متکبر و متجبر ابوالمعانی بیت درد و عالم
همی شود معنوم * نکند سود ظالم و خود بین * چونکه خود کند و دیو
او تو زبجی قطعه مک بیت در اینده کله در بین دیدن لفظنیدن امر حاضر یا خود
اسم فاعل مخفیدر بیانی قطعه اولی مک بیت ثانی شرحده کدی * خود پسند
دخی وصف ترکیبدر علی با معرفه آنفا کمال بخدی بیت بام خود را
کرد مانندی کل از یاد هوا * گفت در رویش صبا این خود پسندی نابکی
* هم اوزون بو بلویه هم ممتازه درل سر بلند *

سر بلند * رانک سکونیه مر کبدر چونکه سر باش دیو یگر می بدی
قطعه مک بیت اولده کله در بلند بوجه دیو قطعه ناسعه مک بیت
عاشرند کدی ایکی معنایه کورده الو در ابوالمعانی بیت بجه و ربه
صفتش چو سر بلند شده ام * اسیر خال و خط و زلف در کند شده ام
* بی نوا دیندی نصیبی اولیان بچاره *

بی نوا * مرکبدر چونکه بی ادات نفیدر کاسبق فی الادوات المركبه نوا
نصیب و چاره دیو فرق بشجی قطعه مک بیت خامس عشری شرحده
کله در بچاره دخی فارسیدر لکن ترکیب شیعیه ترجیحی کوا لندی
* فلی محزون هم نیاز اهل دیگدر مستند *

مستند * اسم متضاده ایکی معنایه ز برامت میمک صمی و سبک شکونی
وتاء فوقیه ایله ایکی معنایه در اول بمعنی غم و اندوه و حزن ثانی بمعنی نیاز و شکایت
و رجائیه ادات استدر کاسبق فی الادوات المركبه مستند بمعنی محزون
و غمناک شیخ سعدی بیت آتش سوزان نکند باسند * آچه کند و دود
دل مستند * و بمعنی نیاز مند و مشکلی کمال بخدی بیت کفنی
پرسش تو چو آیم چه آورم * رخی بیاد بر من و بر مستند
* دلستان دلدار تعبیر اولور دلیله *

بو اوج کله دن هر ری وصف ترکیبدر چونکه دل کوکل دیو بو صراع نایسند
مذکور در میان قر قجی قطعه مک بیت نایسند کله در میان لفظنیدن امر
یا خود اسم فاعل مخفیدر شکم امر اولدیغی حالده الی برخی قطعه مک بیت
نایسند کله در دار بو قطعه مک بیت سادسند کله در داشتن لفظنیدن امر
یا خود اسم فاعل مخفیدر ز وصف ترکیب اولدیغی حالده قطعه اولی مک بیت
خامسند کدی فاما که دلیر فارسی ایکن ترکیب شیعیه ترجیه قلندی
* دل کوکل در قلب معنایه بغلامه پسند *

دل * دالک کمبری و لام ایله قلب که ترکیب کوکل دخی یورک درل ذاتنده
در کوشش بازه در که صنوبری الشکل معلق بالکبد دیو تعریف ایدر لر حضرت
مولانا بیت سریشتر عشق برک روح زدند * یکقطره خون چکید و نامش
دل شد * پسند * نهی حاضر در چونکه میم مفتوحه ادات نفیدر علی ماسبق
فی الادوات البسیطیه بنیدنیدن امر حاضر در شکم ماضیهی قطعه ناسعه مک
بیت سادسند کدی * آجلس اولدی کشایش بسته بغلش دیمک *

کشایش * کاف فارسیه مک ضمیمه کشودن یا خود کشایدن لفظنیدن امر
حاضر آخرینه ماقبل مکسور شین مجمله اطافیه اسم مصدر در شکم اسم فاعل
کشایند دیو او در دخی قطعه مک بیت اولده کدی میر نظمی بیت کشایش
دهد کارها را خدا * عقیده ای شود کرد در سبب خدا * بسته بسن لفظنیدن
اسم مفعولدر شکم ماضیهی قطعه ناسعه مک بیت سادسند کدی بو مناسبتله
اکثر اصول موسیقی به مر بوط اولان شعرده بسته درل کذا فی تحفه الاحیاء
همدخی نسج قاش ایچون نخته باره بینه الوان حرر صرار لر اکادخی بسته درل
کذا فی الحلی * هم دو کوم آدی کره او چقوردر شلوار بند *

کره * کاف فارسیه مک و رانک کمتری و اظهارها ایله بمعنی عقده حتی باغ
و بند مخصوصا او چقورده و قوشافده اولان عقده به کره بند درل ابوالمعانی
بیت کشاداد کره بند دره نورس * یکف آورده مفتاح کنج پنهانش شلوار
بند * وصف ترکیبدر چونکه شلوار طون دیو فرق بدیجی قطعه مک بیت اولنده
کله در بند بنیدن لفظنیدن امر یا خود اسم فاعل مخفیدر کاسبق بیانه آنفا معنای
ترکیبسی طون بغلامی دیگدر لکن او چقورده غالب اولدی ابوالمعانی
بیت شلوار بند بسته منقش کره بود * بر کنج شایگان جو مار مطلقهست
* طلو کله در شکر خند و اطفیه بنده در *

شکر خند * وصف ز کیندر خندی زهر خند ظاهر بیت خند و ظاهر و شکر
 خند است * خند و اهر من زهر خند است * چونکه شکر فارسیده و ز کینه
 معروف قدر لکن غار خنده نشد کاف ایله چار در عریضه شکر و قند بر زهر
 معروف قدر عریضه هم در ز خند او تو زنجی قطعه نك بیت نامیده کلان خند
 لفظند یا خود قرق بشجی قطعه نك بیت اخیرند کلان خندیدن لفظند
 امر حاضر یا خود اسم فاعل محققدر * بنده * باه موحد نك کسری و ذالک
 سکونی و لامک فنی و هتاه رعمیه ایله معنی لطیفه لکن هر بنده ایس اسبابی
 معانی در * کلک استهزایله هم خنده ریش و ریشخند *

ترکیده معنای لغویسی اولان صفاته کلک دخی بومعاده اصطلاح اولشد
 چونکه بونار ترکیب است اقل در که * خند * امر صیغه سی او زره اسم
 مصدر در * ریش * معنی ديوالی او جیحی قطعه نك بیت نامیده کلور
 * داشتن طومق شتون اشدوب طومق دیمک *

داشتن * دال محدود نك فنی و شین مجیه ایله طومق معانسته مصدر در کرک
 محسوس کرک معنای خواجه سلمان بیت ملک را ابد از چرخ اید قطع کرد چشم
 بر کرد سمند شاه باید داشتن * مستقبلاقی شین مجیه نك راه ایله ایله دارد
 و دارند کلور * شتون * شین مجیه نك و نون محدود نك معنای استماع
 یعنی اشدوب طومق که قبول اتمک معانسته مصدر در میر نظمی بیت
 شتون آن سخن شهر بار جهان * برانواده سر فکر دان * مستقبلاقی
 شود و شونده کلور علی ماسبق بیانه فی سادیس القطعه الاولى
 * هم قبول اتمک پذیرفتن نصیحت اولدی بند *

پذیرفتن * باه فارسیه نك فنی و ذال مجیه محدود نك کسری و ذال فیه
 مصدر در مستقبلاقی علی الشیو پذیرد و پذیرنده کلور یا خود قیاس او زره
 پذیردن لفظند مشتق اوله * بند * باه فارسیه نك فنی و نون سکونی و ذال
 ایله معنی نصیحت هم دخی زغن کی جالبی معنایسته ده کلور

* سرکش اولدر کیم اطاعت سر اوله بدخوی اوله *

سرکش * بومعاده انسانه و حیوانه صفت اولور حتی محرف قطع اولمش
 قلم ده سرکش در ز اصلیده وصف ز کیندر ریش جیحی معانسته زرا
 سرکش دیو یگری بنجی قطعه نك بیت اولنده کلور کش قرقش قطعه نك
 بیت سابعنده کلان کشیدن لفظند امر یا خود اسم فاعل محققدر هم دخی

ایکی مطرب وار ایدیکه بزینه سیر کش و بر سر ترکیب در ز ایلدی زمانلارنده
 فی نظیر استادل ایدی * بدخوی * دخی فارسیه اصلیده سیاه چشم قیلندن
 وصف ز کیندر قنایطیله معانسته چونکه بد فنادیو او تو ز بشجی قطعه نك
 بیت اولنده کلور خوی معنی طبیعت دیوالی بدجی قطعه نك بیت سابعی
 شر خنده کلور * مشت بومرق سیاه در سلی او در ز میر تند *

مشت * عینک فنی و شین مجیه نك سکونی و ذال فیه ایله بومرق که هر بنده
 لکنکه در ز بوندن بشقه او ج معنایه دخی کلور اول معنی کف و راحه حتی بر اوج
 مقامند * یکمشت و مشت در ز ثانی معنی حین اتمک یعنی شی قلیل دیمک ر
 ثالث معنی مالیدن یعنی مشتق لفظند اسم مصدر در * سلی * سبیل و لام
 محدود نك کسر لیه صیحی بوجمله در که بر آدم بار مقلین راست ایدوب
 زره کف ایله خطا ایدن کسه نك بونینه تیغ واری او در ز عامه غلط ایدوب
 طبعیه در ز حکیم فردوسی بیت بفرمود تا دست سلی کند بسلی قفا کفش
 نیلی کند * لکن طبعیه اولدیغنه بوبیت شاهد در هائی بیت نخورده غزال
 چوسلی ز شیر * کند جلوه در صید کاهش دلیر * چونکه ارسالدن
 وجه مذکور او زره او رقی ملحوظ دکلدر انجیق کف و دستله راست او در
 می * ادات جالدر علی ماسبق فی الادوات المکره * زیند * قرقش
 قطعه نك بیت سابعنده کلان زدن لفظند جمع مضارع غایت در

* بوزخه آت اولدی نکاور باغزه شید زدی *

نکاور بوزخه آت معانسته اولدیغنی کی مطلق آت معنایسته ده کلور خواجه
 سلمان بیت ز تاب رخس نکاور ز راوی ماند * باغشی که برانکیر دآب حیوانش
 فی الاصله ز کیندر چونکه نك قوشش دیو قطعه نك سابعنده نك بیت
 اخیرنده کیدی او و وصف ترکیبی اوله رقی یگری بنجی قطعه نك بیت اخیرنده
 ز کلور * شیدر * باه موحد نك سکونی ایله هر سیاه آت در ز عومار و راشت کیظه
 معانسته اولدیغندن سیاه لازمه در ز دال محدود نك کسری و زای مجیه ایله اسب
 کی آت معانسته در خواجه سلمان بیت از پی شیدر شیدی شبیر کاب ز زدن
 نقره خنک آسمان اقل در زین برزدند * هم دخی خسرو و پرویز نك مخصوص
 آتمک امیدر که باغ ایدی عجم الفرسه نام اسب شیرین در که خسرو و پرویز
 دیوب بوبینه نك ایلدی بیت جو پرویز آن سخن بشیدر شدیر * بوجست
 از جای و شدیر شیدر * فائده تار یخ طریقه مسطور در که مذکور آت

دخاذه اولان آتلردن درت قازش بوسكك ابدی وقور و غی سارا آتلك ايكی
 قور و غی قدر و اربادی و ايكی بولك طور و دی و هر ایاغدا اول ايكی میخ ایله نعل
 اور و دی خست و کند و طعنه دین کایدیز ابدی هر نه طعام اینه برده میز و دی
 آت اولد کده بر مر مر شفاقه صورتی تصور ایتدردی حالا اول طاش شهر
 کرمانده در درلر * اسب آت اشکلور هوار و قوله آتدر سمند *

اسب * همزه مك فتحی و سینك سكونی و باه و حده ایله مطلق آت معنایه عربیده
 فرس کبی * رهوار * سکون ها ایله بمعنی فرس طاره زبیر راه بول دیوار و نور
 سکر نجی قطعه مك بیت نامنده کلور و از اذات نسبت و اذات صفت در علی حاشی
 فی الادوات المركبة میر نظمی بیت ز بر اورا هوار خوش رفتار * بود در پی
 صبا ندید غبار * میو خسرو بیت به از عنان ادب در کشم درین میدان
 که نشیب و فرازش پیای رهوار است * سمند * سینك و میك فتحی و نورك
 سکونی و دال ایله قوله آت ده درلر عموما آت معنایه خصوصنا حکیم
 فردوسی بیت نشسته اربازی اسب سمند * همی تاخت و سان ز بیم کرند *

* کوبلرک بیلکچ کبی سوز صاحبی دهقان امش *

دهقان * دالک کسری و هانك سکونی و قاف منته و دة مك فتحی و تون ایله
 کوبلرک سوز صاحبی معنایه که اکا بعضیلر بیلکچ و بلبلین درلر فرهنگ
 شعوریده کویلو معنایه دیو و تفسیر ایلدی کال پاشازاده مرحوم کند و تصرف
 خاصیه بیورر که دهقان لفظ معر بذر فارسین دهقان ابدی اصلی خانده علم
 اولیحق مضاف الیه تقدیم اولندی چونکه دهقان رئیس معنایه ده قریه
 معنایه در شکم صمد المحققین سعد الدین رحمة الله تعالی بیضاوی
 حاشیه سنه تصریح ایشدر بو صباره سبله الدهقان رئیس اولدی و دهقان مقدم
 اصحاب بال زاعه و هو معرب انشی بیت چو آید بخت دهقان در کرانی
 داش مائل شود بر جفت رانی * کال پاشازاده بوینی مد ماسنه شاهد کتوردی
 لکن شعوری مرحوم بیور دیکه بو بشتن رئیس اولق فهم اولماز الحق کویلو
 اولمسی فهم اولور چونکه کویله رئیس اولان جفت سور مر انشی فقیر شوبله
 فهم ایدر مکه شاعرک مرادی رئیس معنای اولدیغی بعد تعمق النظر ظاهر در
 همان ناظم نحر بر بواجلیدن رئیس معنایه اولان سوز صاحبی دیو تفسیر
 ایلدی بلکه ناظمک تعمیرنده بوا یکی میانده توفیقه دخی اشارت و اردر کال لایق
 * روستا و ده دیمک کویدر هم اول معنایه کند *

روستا * راه ممدوده مك ضمی و سینك سكونی و باه فوقه مك فتحیله معنی قریه
 حضرت مولانا بیت قول پیغمبر شنوای اوستنا * کور عقل آمد وطن در
 روستا * بونده و او من رستا و ايكی صورتد آخر نه باه تحبیه ایلد رستای و روستای
 دخی جازدر بو تقدیر چه بونده درت لغت و اردر عرب تعریب ایدوب رستاق
 دیدیلر کال پاشازاده مرحوم بونده دخی تصرف خاص ایدوب بیورر که
 فی الاصل روستا مرزعه معنایه چونکه رست هفت لفظندن اسم مصدر در
 آی مد ایله آیدن یا خود آمدن لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخفف در * ده
 دالک کسری و اظهرا ها ایله دة لفظندن مخفف قریه معنایه حضرت
 مولانا بیت ده مرو چون مر در الحق کند * عقل رانی نور بی رونق کنند
 کند * کافك فتحی و نورك سکونی و دال ایله ده کبی قریه معنایه کال پاشازاده
 مرحوم دیر که کندی ارباب لغت کوی معنایه نحر بر ایتدیلر اما ایتدیلر بلکه
 مدینه یعنی شهر معنایه در بو مد عاسنه شاهد سمر قند که اصلی شمر کند ایدی
 تعریب ایدوب سمر قند ایتدیلر ز بر شهر مرزور شمر نام بر جازیه ایچون بنا اولمشدر
 اول امرده کند شمر دیتلوب بعده علم اولق ایچون مضاف الیه تقدیم اولندی
 ابن خلکان تار یخنده باز مشکه ان شمر اسم جازیه الاسکندر مرصت فوصف
 الاطباء از مضادات هوا طیب و اشار الیه بطاهر صفة فاسکنه ایاها فلما طابت
 بنی مدینه و کند بال ترکی هو المدینه فکانه بقول بلد شمر بو سیدین سمر قند
 دیتلشدرا تهمی لکن بویله اولقدن قریه معنایه اولماق لازم دکلد ر جاز که
 ایکبسی بیئنده مشرک اولسون بهر حال ناظم نحر بر ارباب لغت تابع اولدی
 قلله دره بوندن بشقه کند اوچ معنایه دخی کلور اول معنی شکر که معری
 قند * شکر یعنی ریش یعنی جراحت ثالث بمعنی کرین یعنی فرار
 * ایفک باش اوزره قورلر او کر نورمک معرفت *

ترجمه و تفسیر در * کریا موزی هنر پای ز بر سمر نهند *

کر * ادات شمر طدر کاسیق فی الادوات المركبة * پیاموزی * قرق ایکبسی
 قطعه مک بیت ناسعنه کلان آموختن لفظندن مضارع مفرد مخاطبدر
 اولنده کی باه موحده صله در کاسیق فی الادوات البسیطة * هنر * هانك
 ضمی و نورك فتحی و ر ایله بمعنی معرفت و صنعت میر نظمی بیت هنر صاحبش
 را بعالم همی * میان کسرا کند آدمی * پای * آتق دیو کرمی بدخی قطعه مک
 بیت رابعنه کلور * ترا * تحقیق قطعه ثالثه مک بیت اولی شرحنده کجندی

ما فهم * ادا ت استعمال در علی معنایه کما سبق فی الادوات المركبة * سر *
 باش دیو بکری بدیجی قطعه نك اولنده بکدی * نهید * نونك کسریله نهادن
 لغظندن مضارع جعی غائب در نهادن مقامنده هر ییده وضع و خط در بر
 * قطعه در ذال بخوانش که کنی استلذاذ *
 قطعه در ذال * بانی قطعه اولی عنوانی شر حنده بکدی * بخوان * اوقو
 دیو قطعه اولی نك بیت ساد حده بکدی آخرنده کی ماقبل مفتوح شین مجه
 ضمیر غائب در علی ماسبق فی الادوات البسطة * کادان ر بطدر کاسبق ایضا
 کنی اید رسك دیو بکری طغوز بچی قطعه نك بیت آخرنده کلور * استلذاذ
 استفعال وزننده در حاصل معنی حرف ذال حقه اولان قطعه بی اوقو که
 استلذاذ اید رسك * دور کردن اوزاق ایتك که هر یجه اشقاذا *
 دو کردن * مصدر مرکب چو ننگنه دور اوزاق دیو بکری بدیجی قطعه نك
 بیت رابعنده کلور کردن ایتك دیو بکری بدیجی قطعه نك بیت نامنده کلور
 اشقاذا افعال وزننده مصدر مرکب ثلاثی شین مجه نك فتی و فافله بشقذدر
 بحد معنایه * دی قلدا تمغه جنیدن او معناده نیاز *
 جنیدن * جیمك ضمی و نونك سکونی و باد مو حده ممدوده نك کسریله
 مصدر در عرییده نون ممدوده نك باد مو حده اوزره تقدیمی ایه نیاز در بر
 حر کته مراد قدر خواجه سلمان بیت صیابیوی تو چندان دویده
 بود که دوش * نداشت تابشحر که بحال جنیدن
 * زود رفتار او که یک بوریه یعنی حذ حاذ *
 زود رفتار * سیاه چشم کی وصف ترکیب در اصلی رفتار زود ایدی سر سریع
 معنایه زیرا زود تر دیو بکری سکریجی قطعه نك بیت ناسخه کلور رفتار
 یورمك دیو قطعه نك بیت نایسند بکدی فبعد التقديم والتأخیر
 سریع السیر معنایه اولدی عرییده صلصال وزنی اوزره ایکی حاره مملله ایه
 حذ حاذ در بر * پویه کردن یورمك سر عتله هم اخواذ *
 پویه کردن * مصدر مرکب در عرییده افعال وزننده اخواذ و اسرع معنایه
 زیرا پویه نك دیو بکری سکریجی قطعه نك بیت سابعند مکلور کردن قد سبق
 آنفا اخواذ * افعال وزننده مصدر در عرییده ثلاثی حاره مملله نك فتی
 و و او ایه جوذ یعنی سرعت و شتاب در حاصلی بوند ثلاثی و مزید فیه ریه نامبر
 * در شدن بر مکه در بر که آنک کی وقوب *

در شدن * راتك سکونیله مصدر مرکب در کبدر ایچر و کبرمك معنایه عرییده
 دخول و وقوب در بر زوادر معنی درون دیو فرق التجی قطعه نك بیت رابعی
 شر حنده کلور شدن اولقی و کتک دیو فرق التجی قطعه نك بیت سادسی متن
 و شر حنده کلور * وقوب * و او وقاف و باد مو حده ایه وزن و معناده دخول کیدر
 * کذر لیدن ایچش یعنی کچورمك انقاذا *
 کذر لیدن * کاف فارسیه نك ضمی و دال مجه نك و راه ممدوده نك
 قهاری و نون ممدوده نك کسریله کذا شین لظندن مصدر متعد در عرییده
 افعال وزننده انقاذا معنایه ثلاثی نفوذ در حقیقاده و تکارمك در بر
 * باره باره مدید در لیت لت و شقه شقه *
 لت لت * لامینك قهاری و تاء فوقینك سکونیله باره باره معنایه
 عرییده قطعه قطعه و شقه شقه دیو ز بر او لفظ مکرر در فقط لت طغوز
 مضایه در اول یعنی باره و شقه نك یعنی ضرب یعنی اوزره ثالث یعنی کرز
 رابع مکان بری خامس یعنی در ست و صواب سادس قهر قبادی سابع
 بر رود خانه اسمیدر ثامن کونك معنایه تاسع یعنی شکم
 * بارجه مفهومی کراره هم او معناده جذاذا *
 کراره * کافك و راه ممدوده نك و راه ثانیه نك قهاری و هاء رجمیه ایه بارجه
 و جامه کهنه معنایه که عرییده جیمك ضمی و ایکی ذال مجه ایه جذاذا
 در بر همدخی راه ثانیه معنایه دال ایه بومعنایه در کما فی المجموع
 حتی بد مزده اولان متن دخی دال ایه در
 * تاوغه دیندی کلونه که عماره کیدر *
 کلونه * و لام ممدوده نك قهاری و تاء فوقینك فتی و هاء رجمیه ایه
 فاوق که عرییده قلنسوه و عماره دیو لکن عماره ففله طاق باشه کیلان
 نسبه در هر نه اولور سه اولسون ایسته بودخی تعریف لفظیده جاز در حکیم
 سوزنی بیت صوفی شدی ز صوف سید شد لباس تو چون صوفیان کلونه
 بسر بر عقیق رنگ * صارغك آدینه دستار دینور هم مشواذ *
 دستار * هر ییده عمامه کی میك کسری و شین مجمه و و او ایه مشواذ
 معنایه همدخی مفرمه به و دستماله ده دستار دیو شخ سعدی بیت
 ای نهی دست رفته در بازار * ز ممت بریناوری دستار * فی الاصل
 وصف ترکیب در ذال کتور ر معنایه چو ننگنه دست ال دیو بکری بدیجی

قطعه نك يفت را بنده كاور آرند همزه ايله آریدن لفظندن امر باخود
امم فاعل مخفف در فله در الناطق البحر ركه تكثير قوائد ايچون
لفظ كلونه ولفظ دستاري غريبه لفت خبر مشهوره ايله تفسير ايلدي
* اولدي قورلغه رهاياقتن هم استخلاص *

رهاياقتن * مصدر مركبدر عريده بجات واستخلاص معناسنه چونكه
رهاقور تلق ديوقطعه اول نك اون ايگجي پيشده پكدي يافتن بولق
ديو اللی برنجی قطعه نك بيت سادی عشرده كلور

* دخی قورتارمه رهايدن اوبله انقاد *

رهايدن * رانك وهاء معدوده نك فخری وتون معدوده نك كسر يله رهيدين
لفظندن مصدر متعديد صريده تون وفاقله افعال وزنده انقاد كه انجما
معناسنه لظای بيت من سر كشته راز كار جهان * توتواقي رهايدن ابرهان

* ديد يار قورق اولان كسيه غر دل رعبوب *

غر دل * غين معجه نك فخي وراك سكوبله عريده وعبوب و خائف دبر
في الاصل مركبدر رعبوبه بور كلومعناسنه چونكه غر معني قبحه دل كوكل
ويورك ديواون بدنجی قطعه نك بيت نالنده پكدي تكلم اكرا داف شتر دل
دينديكي كي چونكه شتر دوه معناسنه مير ظمی بيت نيابد كار مردان از شتر دل
كه غر دل هم نياشهر دمقبل * رعبوب * راوعين وايكي باه موحده ايله صغفور

وزنده مضبوطدر * دي صغفاغه بناهيدن اوه عاده معاذ *

بناهيدن * باه فارسه نك وتون معدوده نك فخری وهاء معدوده نك
كسر يله مصدر در عريده فتح ميله معاذ والتجاء معناسنه حكيم فردوسي
بيت بيدازيد و نيك بلزاز او * بيز دان بناهيدن از صغفور

* باصمغه دیندی بهيدن كه مراد قدر دوس *

بهيدن * باه موحده نك فخي وهاء معدوده نك كسر يله مصدر در
عريده دوس دبرل حتى بابوشه مداس كعير ي بوند در

* غالب اولساغه دي فيروز دخی استخوان *

فيروز * فالك فخي وياه تخينه نك سكوبی وراه معدوده نك ضمی وراي معجمه
ايله عريده ظفر وقلبه واستخوان معناسنه عند الواسع جلبي بيت دولت
فيروز وراي روشن و بخت جوان * همت والا وعزم فرخ امر روان همدخی
فيروز بر طاع اسيدرو خسته مسترقه دن اوچجی كوك اسيددر

وقوياد شهر يارك يندري اسيددر * استخوان * استغسال وزنده فصلدر
صريدركم حق تعالی استخوان عليهم الشيطان بيورمشدر
* فارسی و غریبی ايله سورم شهر وشكر *

فارسی * ديباجه نك يكری طقوزی بيتی شرحنده غریبی ديباجه نك
بيت تاسی شرحنده بيانلری پكدي * شهر * سوددور اوئوزيدي قطعه نك
بيت سابعده كلور * شكر * معروف

* اوقيان كودك نوساله ايدراستلغاد *

كودك * چو جق ديوقطعه سادسه عشر نك بيت ثامنده پكدي نوبكي
ديوقرق يدي قطعه نك بيت ثابنده كلور * سال * ييل ديوقطعه
رابعه عشر نك بيت ثامنده پكدي بونده اولان هاء رسيمه هاء مقدار
فريب هاء ثابنده در * استلغاد * يوقطعه نك عنوانده پكدي بوتقدورچه
كانه يوقطعه ده رد البحر على الصدر كي صنعت وار در فا حفظ

* قطعه رايه راز همه رنگين شفا *

قطعه رايه * حرف رايه منسوبه قطعه ديكره وادان مفعولدر * از
معني من كالمسبق في الادوات المركبة * هاء * هب ديوقطعه ثامنه نك بيت
رابعه پكدي رنگين * ياي قطعه ثالثه نك عنواني شرحنده پكدي
شمار * هاي ديوقطعه نك بيت اولاده كلور حاصل معني حرف رايه
منسوبه اولان قطعه في جمله سندن رنگلور وزياساي

* يك رايكي دوسه اوچ درده دي بطر و چهار *

يك * اصلنده يار مشات تخينه نك فخره صريحه سيله اول مراتب اعداددر
كاهي * نلفظ اولتور شاعر بيت يك ساعت يك لحظه يك دم
ذكر كون مشود احوال عالم * دو * دالك ضمی ايله عدد ايكي معناسند در
افصحي بودر كه واواشباح اوليمه كاهي ضرورت وزن ايچون اشباح جبار
اولور حكيم اسدي بيت بخشنده عقيمين نقطه ميم كرد * شب آهنگ دريم دو تيم
كرد * وكاهي اولور كه آخرينه حرفيه انطاق اولتور حوی ووی فاقبه سنده
استعمال اولتور كال اسماعيل بيت طاق ور واقم زيكي طاق بود * خود بجهان
طاق نبودست دوی * وكاهي آخرينه يله مصدر به لاحق اولدغه البته
واو ثابته اولور حكيم سنایي بيت چه كتم رجعت نوبی و دوی * چو عيین شد كه
من دم تو نوبی * سه * سبك بين القبح والكسر اماله سي وهاء رسيمه ايله

مضبوطدر * چار * جیم فارسیه مدوده نك فنی و رالیه یعنی ارعه حکیم انوری
 بیت ز حسن بوصف وایش بمصر خرج چارم در * دل خورشید بایک خامان
 در دز لختای بودند بشقه چاره دن بمغفده اولور هم دخی برداق واریق سفالین
 معناسنده کلور * چهار * جیم فارسیه نك و هاء مدوده نك فنی و رالیه
 چار کی یعنی ارعه هم دخی خرج نك یعنی سر طان معناسنده ده کلور

* پنج * پن و الی شش هفت ییدی صدی شمار *
 پنج * باه فارسیه نك فنی و نونك سکونی و جیم ایلهراتب اعداد در معنی خجسته
 شیخ نظامی بیت پنج نماز است به از پنج کعب * به که بدین پنج شوی کعب پنج
 * شش * شین مجمه نك فنی و شین آیه ایله معنی ست از مراتب اعداد چغنادیه
 التا و دیرل للیبسی به دیمکده التا و لا اوچا و لایک اولادخی بو کافیه اس
 * هفت * فخیله معنی سبعة * شمار * شین مجمه نك فنیله شمار بدن لفظنندن
 امر در بودند بشقه عدد و حساب معناسنده و مودت و محبت معناسنده
 و مثل و مانده معناسنده و صاعلمسی محتمل جرح معناسنده کلور

* هشت * سکرته طقوزده دخی او در تمام *
 هشت * فخیله معنی ثمانیه از مراتب اعداد شکم سکر جنت معناسنده
 هشت بهشت دیرل * نه * نونك فنی و اظهار ها ایله یعنی تسعة چغنادیه
 توغوز دیرل سبعة سیاره ده افلاک حقه در بیت نه نه برده لار اراده
 بر بر ایچر توغوز نمرا برده * ده * دالک فنی و اظهار ها ایله معنی
 عشره از مراتب اعداد هم دخی دادن لفظنندن امر حاضر در

* یست * یگری او تو زمی و چهل فرقه وار *
 یست * باه موحده نك کسری و سینگ سکونی و تاء فوقه معنی
 عشرین از عقود ثمانیه اعداد اصلی باه موحده مدوده ایله بیست ایدی
 ابوالمعالی بیت چارده ساله کر چه محبوبست * بیست ساله جوان مطلقو بست
 * سی * سین مدوده نك کسریله معنی ثلاثین * چهل * جیم فارسیه نك
 و هانك کسری و لام ایله معنی از بعین بونده هانك سقوطیله چهل دخی دیرل
 * الی به پنجاهی شصت دینور التمه *

پنجاه * باه فارسیه نك فنی و نونك سکونی و جیم فارسیه مدوده نك فنی
 و اظهار ها ایله معنی خمسين از عقود ثمانیه * شصت * شین مجمه نك فنی
 و صانك سکونی و تاء فوقه ایله معنی ستین فصیحی صاد معناسنده حری ایله

شست اما شیوعی صاد ایله در بودند بشقه سین ایله شست سکون مطلقه دخی
 کلور اولد اولته دیدکاری اگر بجه دمور که آنکله یالقی طووزلانی باش بارمغک
 پای چکن بری ثالث معنی بیشتر فصاد رایع معنی زنا و راهسان خواه سین معنی
 مضرب که آنکله ساز چالارل سادسین معنی تاز طنبور شابع معنی حلقه رسن
 و حلقه کند و امثالی نینهل ثامن معنی زلف دلبران و کپسوی محبوبان

* نهمه * هفتاد یاز دفتره ای نامدار *
 هفتاد * هانك فخیله معنی سبعین از عقود ثمانیه اعداد
 * مسکانه * هشتاددی طفسان اولنجه نود

هشتاد * هانك فخیله معنی ثمانین نود نونك و واول فخیلی و ذال ایله معنی
 تسعین از مراتب اعداد میر نظمی بیت چون رسد عمر تو بسال نود * از جهان
 رخت زندگانی بند * صد یوز اولور صاییده بیکه کلنجه هزار *
 صد * فخیله معنی مائه از مراتب اعداد ظهوری بیت ز ناحیه دل از برده خبر
 دید * کدر مینه صدر خم غم سیر دید * چغنادیه ضم همزه ایله اوزدیرل نونك دخی
 فصیحی سین ایله چونکه فارسیه اصلی اوله رق صاد بو لئما زدیو بودند اقدم
 تصریح اولندی * هزار * فخیله معنی الف آخر مراتب اعداد هم دخی هزار
 بلبل دیو فرق بشقی قطعه نك بیت خامس عشر نده کلور بلبله مشابه بر قوش
 دخی وارد اگاهزار داستان دیرل بویکی معنایه ترتیب اوزره حافظ بیت صد
 هزاران کل شکفت و بانك مرغی بر بخاست * عندلیب از اجد پیش آید هزار ازا
 چه شد * اوچده بری سه یکی در دیده بری چار یک *

سه یکی * باه ثمنیه ایله سه یک باه ثمنیه سز اوچده بر معناسنده * چار یک
 و چار یکی * بوقیاس او زره تا او نده قبلور سک قرار *

* هب * بوقیاس او زره تا او نده قبلور سک قرار *
 مثلا بشده بر پنج یک النیده بره شش یک دیرل وقس علی هذا
 * آخر آحاده بریم کورسک همان * مرهون

* جله * ایکجی دوم کی اولور آشکار *
 مثلا ایکجی معناسنده * دوم * در دخی معناسنده چارم او نجی برنده ده
 لیکر معنی برنده بیستم دیرل قاعده فارسیه ایکجی و اوچجی و امثالی مقام نده
 عدد آخر بنه بر ما قبل مضموم میم زیاده ایدرل کا عرفت آنفا لکن سوّم و او
 اوزرنده همزه مضمومه ایله اوچجی معناسنده می ام یا ثمنیه کسره صریحه

و چون همزه مفتوحه ايله او تو زنجی معناسنه فاعله حفظ تنبيه بوقدر برجه ناطم
فخر يك مزای آجا بدن عموم مجاز طریقیله افرایا عبادت میگردن كرك بالذات
آحاد عرفیه بدن اولسون كرك عقود عدد یه او اسون تذیل صریحه عددی
فاعل وزنه قورز مثلاً ثالث و رابع درل او چنی و دردی دیمك اولور و قس علیه
سازهما * نیم یارم یار بسی نیمه توند در دست *

نیم * نون مدود منك كسری ویم ايله معنی نصف شیخ سعدی بیت نیم نانی
گر خور در خدا * بذل و تویشان کند نیم دگر * نیمه * هاء و همزه ایللا مطلقاً
نصف معناسنه كرام نصفی و ك نصف نصفی انك چون ناطم هر یابی معنایه
احتمال ايله تفسیر ایلندی فله دره * درست دالك منبیه تون و صحیح كه صندی
شكست معناسنه * صایسی فاجدر دیمك چند ایکی كره دوبار *

چند * جیم فارسیه منك فتحی و تونك سكونی و دال ايله معنی شوال عن المقدر
عددده و غیره استعمال اولور میرزا فصیحی مصراع چند كتم غم دل
بانو از آن خوار شدم * دوبار * ایکی كره معناسنه ز براد و قد سبق آ نقابار كره
معناسنه بارك باقی معنای یكری و نجی قطعه منك بیت اولی شرح چنده كلور
* بازده اون بش دیمك بشووه بانصد دینور *

بازده * پاء فارسیه مدود منك فتحی و تونك وزای محمدك سكونی و دالك
فتحی و اظهارها ايله معنی حسة عشر * بانصد * معنی خمسانه تنك
اون زه بازده اون ایکی به دوا زده اون التي به شازده اون طغوزه نوا زده
دیدكری کی بونلك شرحی شاهدی شرح زده مشرو و حذر
* اون یككه یوزدخی یوز یككه دی صد هزار *

یوز * باء موحده مدود منك كسری و واولك فتحی و را ايله معنی مائون و مائون حكیم
فردوسی بیت كجا یوز آن هم لوانی شمار * بوده زن بان هادی ده هزار * بوالفظی
محمود بیستمانی باء فارسیه ايله ضبط و صحیح ایلمش معنی یوزارب لفظندن
مخفف اولدیخی حالد * محالك مار بك اسمیدو * صد هزار * یوز يك دیمكدر
اكر هزار و صد دینسه يك یوز دیمك اولور مفرد لری حاصی بدن معلومدر
* بویه جفا شك فلك صایسم ایلندی بكا *

ناطق فخر برحقای حق تعالی به استناددن تأدب ایلدوب آجت الریع البقل
اسلو تله ادا امرام ایلدی * جرخ چین جور خود كرد مرانی شمار *
جرخ * جیم فارسیه منك فتحی و رانك سكونی و هاء و همزه ايله فلك معناسنه عوما

و فلك اطلس معناسنه خصوصاً بوندن لشقه جرخ طغوزه معنایه كلو اول
معنی دولاب و امثالی نانی مطلقاً دوران صاحبی اولان نخته له جرخ دیرر مثلاً
صوفیلك دور و معنای و دگر مانك معروف جرخ و صریحه تكرلكی و امثالی
و الحاصل فی الجمله كندوده دور اولان اشباهه اطلاق اولور الحق بعضی
امتیاز ایچون اضافله استعمال ایلر ثالث معنی كریان جامه رابع معنی بیرامن
و اطراف خامس غزنین مضامیندن رقصه اسمیدر سادس معنی طاق
ایوان و رواق کیوان سابع برقع بیاض كو كرك طوغانه دیرر نانی فلكك
چركه دوریه سینه اطلاق ایلرر حاصلی جمیع معناسنده دور و معتبردر و بالجمله
كندوده دور اولان نخته ایه اطلاق اولور * چین * بویه قطعه ثالثه منك
بیت ثالثه كجیدی * جور * معنی ظم و جفا * خود * كندود و بواو تو زنجی
قطعه منك بیت رابعه كور كریكری بدنجی قطعه منك بیت ثامنه
كلان كردن لفظندن ما حیدر * مر * يكاد یو قطعه ثالثه منك بیت اولده كجیدی
بی * ادات تغیر بلا معناسنه كاسبق فی الادوات المركبة * شمار * معنی عدد
كاسبق فی شرح عنوان هذا القطعه یو قطعه ده دخی رده العجز علی الصدر کی
صفت وارد رتبه یو قطعه ملك بحر لری ماسبق بدن معلوم اولغله یانته تعرض
اولندی * قطعه باصنعت اعنات لطافت كستر *

قطعه * معلوم ماسبق * با * معنی مع كاسبق فی الادوات المركبة * صفت
بومفامده مراد محسنات لفظی بدن و محسنات معنویه بدن بریدر مثلاً ایهام
و جناس کی * اعنات * افعال و زنده لفته بر كسنه كویجی بنیدكندن برایشی
برافعه دیرر اصطلا حده قافیه ده یا خود معجمده یا خود فاصله ده ردیف یا خود
دخیل یا حرف مخصوص التزام ایتمكه دیرر كقوله تعالی و اما الیوم
فلا تقهر و اما السائل فلا تنهر و قوله علیه الصلوة والسلام اذا اشتاط
السلطان تسلط الشيطان تذیل ردیف علم قافیه ده قبل حرف الروی
متصلاً واقع اولان حرف لینه دیرر مثلاً بال و تقریب و یعقوب کی لفظلرده
الف و باء و واوه ردیف دیرر دخیل ردیفدن مقدم القدر نصكره واقع اولان
حرفدر مثلاً و اخل كیده هاء دخیلدر لطافت كستر * و صفت تركیبدر
چونكه لطافت معلومدر كستر كستر بدن لفظندن افر یا خود اسم فاعل
مخففدر تنك امر حاضر اولور قیو قطعه منك بیت ثالثه كلور حاصل معنی
صنعت اعنات ايله لطافت دو شیخی قطعه چونكه یو قطعه ده سین

و تاء فوقه حرف زویدن مقدم التزام اولندی سوال بودند مقدم قطعه زده
دخی احداث و ارادی همچون بومقامه تخصیص بالذکر اولندی جواب
اندره بر حرفه احداث و از در تاپو قطعه به کلجه به دکن فاما که بوقطعه ده
ایکی حرفه احداث و از در انکیچون تخصیص بالذکر اولندی
* بارکش یوک چکیچدر دخی خواهد است *

بارکش * و صفت زکیچدر چونکه بار یوک دیو بکری بزنجی قطعه تک بیت
اولی شرحنده کلور کش و صفت زکیچ اوله رقی قطعه سابعه عشر تک بیت
سابعده یکدی * خواهد * خاء مجیه تک بین القمع و الکسر امله سی
و و او معدوله ایله خوا هیدن لفظنندن مضارع مفرد فاعل

* خرا لاغ اشکه دیندی قازدر است *

خر * خاء مجیه تک فقی و را ایله اشک معنایه عریده اهلپسینه جاور و غیر درل
اعبار اینسینه جاور و حشی درل که فارسیده کور درل حضرت مولانا بیت کوش
خر بفروش دیگر کوش خر * کین سخن را بر نیاید کوش خر * بودند بشقه
خر درت معنایه دخی کلور اول فره اوزلو بتاق چامور که حیوان دوشجده
جسمی صبر اوله تانی آلاپ لهو ک کاسه لری اوز رنده قیلر چکیلان افاج
معنایه ثالث خریدن لفظنندن صیغه امر و وصف ترکیبی اولور رابع
بدلکی کاله ارمش نسنه * آلاغ * همزه و لام معدود بتینک قهملری و عین مجیه ایله
خر کین اشک معنایه دیو ناظم غمیر بر اراد ایلدی فاما که صند مزده
موجود صکتب لیساده موجود اولمادی غالباً ناظم غمیر برک بودخی
معنایه تندر * است * همزه تک فقی و سینک سکونی و تاء فوقه تک فقی
و را ایله قاز صکه عریده بغل درل

* معستان بکشا آج قیامه یعنی میوش *

بستان * پاء فارسیه تک کسری و سینک سکونی و تاء فوقه معدوده تک فقی
و نون ایله معنایه عریده دی درل صائب نیری بیت عقل دور ندیش
بر ماراه روزی بسته است * و نه هر انکشت بستان نیست طفل شیر را * بکشا
امر حاضر در مصدری کشایدن لفظی در اسم فاعلی قطعه رابعه عشر تک
بیت اولنده یکدی اولنده کی پاء موحد صله در * میوش * نمی حاضر در
اولنده کی میم مفتوحه اذات نمیدر کاسبق فی الادوات البسیطة مصدری
پاء فارسیه معدوده تک فقی و شین مجیه ایله پوشیدن لفظی در که متعددی

صورتند لازمی پوشانیدن اوتوز التجی قطعه تک بیت نامشده کلور
و انحصار بودند لازم و بالعمد و بالعمد در شکر عریده کب ایله اکتیاب کی
* باقرم می نکریم هم دخی غما کوستر *

می * اذات حالدر کاسبق فی الادوات المركبة * نکریم * اون در دنجی قطعه تک
بیت سادسده کین نکریدن لفظنندن مضارع متکلم و حده در * غما امر حاضر در
اولنده کی پاء موحد صله در مصدری نونک و هم معدوده تک ضمیر یله نمودن
لفظی در زیر استقبالاتی و اولک الف و پاء مجیه به ابد ایله نماید و نمایند کلور
* ناز بالش دیمه یوز یا صدیقی معنایه در *

ناز بالش * زاء مجیه تک کسری یله ترکیب اضافی در چونکه ناز جلوه دیو قطعه
تک بیت ثانیسده یکدی کانه یوز یصدیقته جلوه لازم کی بر معنایه بالش
یله موحد معدوده تک فقی و لامک کسری و شین مجیه ایله بالین کی یا صدیق
معنایه عموما و قولتی یا صدیقی معنایه خصوصاً ابو المعانی بیت * می نهم
بر ناز بالش آن بری رخسار و * بر تو خورشید اخلاصت بر کل نوده را

* جامه خواب اولدی بتاق هم دوشه دیرنه کستر *

جامه خواب * بتاق معنایه که یوزغان و دوشکدن عبارتدر اکا ترک هر فنده
بتاق درل اصلی همزه ایله جامه خواب ایدی مطلق او بقوا نوابی معنایه علمینه
نقل او ایحق علامت اضافت اولان همزه حذف اولمشده و لا ناجای بیت
جدا کردیس یوسف زرف باب * زینش زلیخا شب جامه خواب * چونکه
جامه خواب دیو فرق بدنجی قطعه تک بیت اولنده کلور خواب او بقود دیو
قطعه خامسه تک بیت ثانیسده یکدی * کستر * کاف فارسیه تک ضمی
و سینک کوش و تاء فوقه تک فقی و را ایله کستر بدن و کستر دن لفظنندن
امر حاضر در دوشه یعنی تمهید و تمکین و فرش ایله معنایه شاعر بیت اکن
خواهی که ناشی جاودانه * بساط عدل کستر در زمانه * و صفت ترکیبی دخی اولور
شاعر بیت کرم کستر کار مناز * که دارای خلقت و دانای راز

* دیندی بورخانه دواج و دخی یا صدیق بالین *

دواج * دالک فقی و ضمی و و او معدوده تک فقی و جیم ایله بورخانه عریده
ملفه درل هم دخی جادر شب که نسوان عجم فراجده مقامنده طشره به
چققلاننده بور بنور را کتر دیار و میده آتک برینه فراجده کیرل لکن رزم مملکتزده
دخی جادر شب قوللور لر میر نظمی بیت * بیوشیده دواج از اطلال سرخ

ز باب می رخس رنگین فرخ * و خاصه دالك قبحه بخت و سرور و فرخی
معنا شده کلور * بالین * بیه * موحده * مدوده * نک قحی و لام مدوده * نک کسری
و تون ایله مطلق یا صدیق معنای صائبه اصغهای بیت با خیال یار در یک
پیرهن خوابیده ام * رند اردیسر بالین هر که بیدارم کند * و اعتماد معنای شده
کلور * چار شنب چار شنبه دیرل که دوشکدر پستر *

چار شنب * رانک کسری و سگونله چادر شدن مخفدر دوشک چار شنب
معنا شده و زن با شاربیده یورید کتری نسنه که بالکر چادر دخی دیرل چونکه
چادر جیم فارسیه * مدوده * نک قحی و دال رنده را ایله ایکی معنای در اول معنی
خیمه نای نسوان با شاربیده یورید کتری اورتی شب کیمه دیو قطعه * تابه * نک
بیت ساینده یکدی بوتقد برجه چار شنبه دیمک مناسب اولدی
پستر * بیه فارسیه * نک کسری و سینگ سکونی و تاه فوقیه * نک قحی و را ایله
دوشک و دوشمه که عریضه فراش و بساط دیرل طالب آملی بیت
چار اشتیاق ز آتش فراق * اجزای آب * کشته * پستر فرو چکده

• هیرم و هیمه اودونیر کورادی انکشت *

هیرم • هاه * مدوده * نک کسری و زای هیمه * نک قحی و هیمه ایله اودونیر عریضه
حطاب دیرل • هیمه آخر نده هیمه ایله مثله خوابده سلطان بیت
ناتسرای که آتش قهر تو در روی شعله زد * ناقیامت هیمه هوزخ شد وایش
سراست • از باب لغت فی الجمله هیمه و هیرم بر معنی ایدر دیدلر بحق کال
باشنازاده مرحوم بونده دخی تصرف خاص ایدوب بیور هیرم عیش و برور
افشا جاردن اولیوب و هنوز کسلس اولوب برنده بتور اوله شکم بو یلیدن
ظاهر در بیت چو آمد بد آنکونه هیرم فراز * بد انست بلور و دراز
فلما که کسلد کدن سکره یا بنی ایچون آماده اولمش اودونه هیمه دیرل
امشاده دخی میومر اوله انتهی • انکشت • هیرم * نک قحی و تونک
سکونی و کافک کسری و شین مجیه * نک سکونی و تاه فوقیه ایله بمعنی
قم شیخ نظامی بیت سیاح شعله در دهقان انکشت • بنفشه پیدر و دولاله
نیکشت • فاما که کاف فارسیه * نک هیمه سینه بار می معنای شده

* فوره اخگر دینلور هم کلنه خاکستر *

اخگر * همزه * نک قحی و خله مجیه * نک سکونی و کافک قحی و را ایله آتش قوری
معنا شده که ذلک دخی دیرل حکیم خانانی بیت از در و مشرق آتش افروزد

سوی هر روزن اخگر اندازد خاکستر * خاه مجیه * مدوده * نک قحی و کافک
کسری و سینگ سکونی و تاه فوقیه * نک قحی و را ایله کل که عریضه رماد دیرل
صبری * سمرقندی بیت نسیم صبری بر خاکسترم کر بکذر دروژی * هزاران
شعلهای غیرت از خاکسترم بر برد * شعرا خاکستری طبراق وینه استعاره
طر بقیله استعمال ایدرل چونکه هر شی مقرر که بعد الفنا کل و طبراق اولور
اسکنه بورغودیمکدر که دروگر دواکر *

اسکنه * همزه * نک کسری و سینگ سکونی و کافک و تونک قحی و هاه
رسمیه ایله نجار آلتارندن بورغو که آنکاه نسنه دیرل عریضه پیرم دیرل حضرت
مولانا بیت جور و جفا و دوری کا کنکار میبکند * بدل چار ایتز اسکنه
کار میبکند * دروگر اسم فاعلدر بمعنی نجار کال جندی بیت بجا کنند در دست
اهل زهد فخته عشق * که مشکت عیون دروگری آموخت * چونکه درو
اصلنده دالك و راه * مدوده * نک صغری و دال ایله درو دایندی بچمک معنای شده
شکم قطعه * اول * نک بیت تاسی شرجنده یکدی بونده دال تابه * نک جند فله
دروشکم ناظم نحر برک کلامنده اولدینی کی همدخی دال و واولک جند فله ده
جائز در کرات اسم فاعلدر بوتقد برجه بونده اوج لغت و اردر ۱
درو و در ۲ دروگر ۳ دروگر بلکه دواکر دخی بوندن محرف اوله

* بحق از دخی ال بحقی اولمش دستر *

ازه * همزه * نک و راه * مدوده * نک قحی و هاه رسمیه ایله طلقا بحق معنای شده که
عریضه منشار دیرل تخفیف ایدر دخی جائز در میر نظمی در تیر یف اسمیه بیت
نقطه * باز کنه سمراله * سین بوداره * فصل کاه * دستر * مرکبدر
معنی * ایدر اصلنده دست ازه ایدی حاصلی بونده اوج لغت و اردر
بری فقط همزه * نک جند فله بری فقط هاه رسمیه * نک جند فله
بری ایکبسنک معاخذ فله شکم بو مقامده و اردر اولان نالدر

* قوندلک خایه سینه کندید ستر دینلور *

کند بدستر * کافک قحی و تونک سکونی و دالك کسری و بیه موحده * نک
قحی و کسری و دالك قحی و سینگ سکونی و تاه فوقیه * نک قحی و را ایله قوندلر
دید کتری حیوانک خایه سی که اطیای بعضی معالجه به ادخال ایدرل اجراج
ریمه و دفع امراض بلغمیه به و سودایه نافعه بر کاف موضع جمه ایله جندیدستر
دخی بو معنای در کذا فی فرهنگ شعوری و اضافت مقتضای کتب مطلق خایه

معناست اوله قاما که بدست همدی باء ممدوده فخریه بادست همدی کسر الیه
 یند سیر خوردن معناست دیویش کرده مشطوردن قوندز قافک ضعی و نونک سکونی
 ودالت ضعی وزای معده الیه جانور زدن بر جانور در بیستی قلبی ایدر لکن
 خایه سی ناه در کاسبق بحاجت الخلوقات کتابنده مشطوردن که دریا کنار نده
 کندی ایچون او بیتار حق متعدد اولر ایدر ایش برخی کندی دیشی سینه
 ساکن اولی ایچون بری یاور یلری ایچون ایدر مش و خند متکاری دخی
 اولور مش لندر ایچون دخی او ایدر مش و هراوه ایکی قبوقور ایش بری دریا به
 و بری قاره به و صیادل ندن منقولدر کندی خایه سی ایچون صید ایلد کندی
 حسن ایدوب خایه سی قو باروب دریا کنار بنه ایدر صیادی کورد کده از قسی
 اوزره باتوب خایه سی اولدیغنی کوستر مش احد کرمانی بیت غریان شود
 از سهر بدارام * از قاف صبح و قندز شام * سیاهلقدن کنایه در جمع الفریده
 قندز ایکی معنیه در اول نام و لاندن ثانی بر جانور در که درستی کورک
 ایدوب سلاطین ککیرل و قلیساق ایدر کذا فی الادوات حکیم خاقانی
 بیت ای چشم توفته فلک قلاوز * وی ابروی تو بر کلاه خوبی قندز * غالباً
 عجم دیارنده غایت ابو تو یلوسی اولور ایش که سلاطین کورک ایدر ایش
 والا برنم بلدی کمز بر خشن تو یلو در یسی اولور لبسه صالح اولوب
 قیلان پوستلر بنه پرواز ایدر کذا فصله الشعوری

* کندی سکلاب و سکاب و دخی بدست *

سکلاب * سبتک قتی و کاف فارسیه سکونی و لام ممدوده نک فقی و باء
 موحده الیه قندز مرقوم کندی معناست مختاری بیت جویند چوسکلاب
 با موی خنبد * بینی بکل و خشت برارنده بیکند * باء ممدوده
 و او الیه سکلا و دخی جائز در یو ایکی صورنده باندن و او دتصکر میا خنبد الیه
 سکلابی و سکلاوی دخی جائز در * سکاب * قندز مرقوم معناست ایض
 بولفظک و وجه اضافت کیندن ظاهر اولان صوابی دیمک اولور بو تقدیرجه
 برنم شهر من البستانک و سطنین جریان ایدن جیسانده بر حیوان اولور که اگا
 دخی صوابی دیرل بعض دیارل در مصو صوری دیرل فقیرک فهمند کوره اولحیوان
 بشقه قندز بشقه غایه مافی الباب نوع واحدندن اوله سهر الیه زرد واکبی
 بدست * باء موحده ممدوده نک کسر الیه قندز مذکور معناست ایض
 کامز آنفا فرهنک شعور بدست مشطوردن که اولحیوانه نک بحری دیرل ایشی

* این مثلث قطعه از پانه خور است خور *

این * بودیو قطعه ناله نک بیت را بنده بکندی * مثلث تقبیل باندن اسم
 مفعولدر اوج گوشه اولسته معناست و شول شراب دیرل که نلثانی کیدوب و نلثی
 فالجه فیاده بعد اکشیه و کو بوکلنه قاما که بو مقامده مثلث لفظک ابرادی
 علی وجه التنبیه و تشبیهن مقصود کرجه معنای ثانی ادا معنای اوله
 دخی اشارت و ایما و ایدر کاسجی انشاء الله تعالی * قطعه از * قطعه اول نک
 ضوای شرحنده بکندی * پانه * قدح دیو الی النجی قطعه نک بیت سابعنده
 کلور * خور * حاء ممدوده نک ضعی و را الیه جنت دلبرل بنه دیرل فی الاصل
 هر پدر فارسیده دخی استعمال شایعدر لکن هر ییده جعدر مفردی اجور
 و خور که صفت مشبه صیفه در حجه صیدان بیت اعین بیول کوزا و در
 عینا مؤنث جعی عین * اخور کوزی قاره تی غایتده آقیدر جعی خور
 شوقدر که فارسیده خور خور ایکی مفرد اولدیغنی حالده استعمال اولور
 شیخ سعدی قطعه ای سیر زانک جوین خوش نماید * معشوق منست آنکه
 بزدیک تور شست * خور ان بهشتی رادوزخ بود اعراف * ازدوزخیان برن که
 اعراف بهشت * هاتی بیت سمنبر بری چهره خور اسرشت * نه خور
 و بهشتی که خرم بهشت * است * اذات ر بطد کاسیق فی الادوات المركبه
 خور * قطعه ناله نک بیت عاشق بنده بکن خوردن لفظندن امر در لکن
 بو مقامده بحجاز الیغ معناست در باقی سکر معنای دخی وار در و قطعه نک
 بیت نالی شرحنده کلور حاصل معنی بو مثلث قطعه در خور قصد خندن
 الیغ با خود بو مثلث خور قد جسدندر الیغ و علی کلا التقدر برن مقصود
 فخری و صفا بخش ائمه شراب شلثه تشبیه و بو کلله راه
 بو قطعه ده ابراد و ذکر اولنان کلام جله سی اوچر حرفل و اولوب زیاده
 اولدیفته و هر مصراعده اوچر کلله اولوب زیاده اولدیفته و اوچر حرفل
 نکلام اولی سنک اولی مفتوح ناله سنک اولی مکسور ناله نک اولی مضموم
 اولدیفته اشارت دخی وار در بلکه مقصود حقیق بو اشارندن چونکه ناظم
 بحر بو قطعه ده ابراد ایلدیکی کلمات فارسیه بی جهات نلثه دن مثلث ایلدیکی
 کی جهاتی اوچر ایشی دخی برثلث آخر در قله دره * سوال *

مصرعاعده حرف مدک اوچنده عاتی تریع جهات دکلکی حداب
 ثلث حرف مدک ثلث حرف کاه رجوعندن بشقه اکثر دیر کل دکلدر

نکته زفت کیدر تخلف ابدن کلا یحقی علی من یناله ادنی مسکه

* بار میوه نیر تا قدر فستی رنگ اولدی بور *

بومصر اعده تثلیثات ثلثه به بعد الزعایه کله لک اولی باه موخده آخری رادر
 بار * مطلق میوه معناسنه در کرک استعماله قابل اولسون کرک اولسون
 هر سیده نمر درل شاعر بیت چو باشد ابر دولت بر تو بر بار * فرو تر باش همچون
 شاخ پر بار * خصوصیه انسان بدینکی میوه معناسنه در که عربنده قاکه
 درل بوندن بشقه بار بکرمی الی معنایه دخی کاور اول اسم شریف خدای تعالی
 کما سبق فی الاسماء الحسنی ثانی یعنی کره و مره ثالث یعنی آذن ور خصت
 واجازت رابع یعنی بارگاه بطریق اختصار خامس یعنی بیخ و بن سادس
 مرادف کار شکم بکرمی دودنجی قطعه ک اون ایکنجی نینده کار و بار ایش
 کوچ دیو کلور مسایغ یعنی جای جعبه و محل بنیاری ثامن یعنی بارگاه که
 زلف مشکبار و ابر باران درل ناسع یعنی حاصل نباتات عاشر غش اولی که
 زعفران و مشک کی نیندر غیری نیندره آمیخته اوله هادی عشر یعنی
 دیکدان یعنی ساج باغی ثانی عشر یعنی برده و ستره ثالث عشر یعنی دوست
 و صدیق رابع عشر یعنی حل زنان و حل سار حیوان خامس عشر یعنی
 انبار که ایچنه غله و نخل قورل سادس عشر یعنی قلعه و حصن سابع عشر
 یعنی بوک که کرک انسان ارقه سنده اولسون کرک حیوان ارقه سنده ثامن عشر
 برکسته ایله ملاقات ایلک ناسع عشر یعنی طریق و سبیل عشرون یعنی گاه
 و ذنب هادی و عشرون یعنی غمی و تری ثانی و عشرون یعنی دیوان شاهان
 ثالث و عشرون یعنی آلت لاهو و ساز رابع و عشرون بوزه که برنج و طاریدن
 ایدرل خامس و عشرون یعنی شکوفه سادس و عشرون نیا بوزن کافدن
 برقریه اسمیدر * میوه * شریقی الی قطعه ک بیت عاشری شرحنده کلور
 بیر * بوزن بخیر یعنی جامه خواب که بتاق دیو بکر منجی قطعه ک بیت ثالثه
 یکدی شمس فخری بیت تو آن شهبی که همیشه عادت میگویند * مسافران
 همه در راه و خفتگان در بیر * همدخی صاصفه معناسنه ده کلور * نور
 بوزن نور فستی رنگ معناسنه بعضیلر قرینه مائل آن و بعضیلر دخی نور آن
 دیدیلر و هند ستانده ججع اهل البسی کفره بر شهزاد اسمیدر حتی عجمیلر
 که فرشتدین و بی رحم معناسنه کافر بوردرل

* بار بیلدر قوجه آدم بیر اوغلا در دخی بور *

بومصر اعده دخی بعد رعایه التثلیث مذ کوره اولان کله لک اولی باه فارسیه
 آخری کذلک رادر * بار * یعنی سال گذشته که ترکیده بیلدر دیر لکن بیل
 معناسنه طالب آملی بیت طالب چراغ بخت تراکم نکشته نور * امسال نیر بزم
 چو بار از تور و شنست * همدخی پاره قطعه معناسنه و باریدن و پریدن
 معناسنه و دباغت اولشمش صفر جلدی معناسنه ده کلور * بیر * یعنی مسن
 و اختیار همدخی مرشد طریقت معناسنه ده کلور خواجه حافظ بیت دوش
 از مسجد سوی چخانه آمد بیر ما * چیست یاران طریقت بعد ازین تدبیر ما
 و قبح باه فارسیه ایله بوزن سیر فرهنگ جهانگیرده یعنی بدر مسطور در
 پور * یعنی ولد حکیم خاقانی بیت دل در سخن محمدی بند * ای پوره لی زبو
 علی چند * فرهنگ جهانگیرده خاصه کنوج حاکنه پور همدخی فور
 دیرل دیو مسطور در نسخه میرزا ابراهیمده یعنی نجاهل یعنی کنندخی جاهل
 ککو سترمه که پور دیرل دیو مسطور در

* تاز نویسر تازه کسکین نیر هم کسب ایله توز *

بومصر اعک کله لری بعد رعایه التثلیث اولی باه فوقیه آخری زای مجیه در
 یاز * یعنی ساده رو و محبوب که تازه دخی دیرل حکیم فردوسی بیت بدو گفت
 حادر که ای تاز نام * چه بودی که کشتی چنین زرد و ام * همدخی امر و طاسق
 و پشت او غلان معناسنه و فرومایه و پس بایه معناسنه همدخی تازیدن افظندن
 صیغه امر و وصف ترکیبده اولور * تیر * بوزن چیر یعنی جدید یعنی کسکین که
 شمشیر و خنجر و سکین و امثال نیندره استعمال اولور همدخی اکیشی
 و طائر و اجی نیندره استعمال اولور مثلا تیر تیر و روضن تیر دیرل همدخی
 ریح کسکلی که شرطه و فیه معناسنه ده کلور * توز * امر حاضر در
 مصدری توزیدن و توختن لفظلر در کسب ایله و حاصل ایله معناسنه در
 همدخی کنار کبی ادا ایله معناسنه و کش کبی چک معناسنه و شناب کبی
 سکرک معناسنه ده کلور و نومعنا لده وصف ترکیبی دخی او اور بوللزدن
 بشقه آنج قیو غنده و سر حد فارسیده بر شهر ده توز دیرل

* تاز طلت حصه در تیر دینور عشو قده نور *

بونده دخی بعد رعایه التثلیث اولی باه فوقیه آخری رادر * تاز * یعنی طلت
 مطلقا طلت اللیل اولسون غیری اولسون بومعنا ده تازیک لفظندن
 مرخدر احکیم انوری بیت ای بجنب همت تو پایه اجرام پست * وی پیش

طلعت تو چشمه خورشید تار * بودند بشقه طغوز معنایه دخی کلور اول
 ارشکه ضدی بود در معاستعمال ایدوب تارو بود دیرلانی بولانی صو
 معنایه در ثالث ابریشم تلی رابع ساز قبل خامس بای کریشی کنا فی الجمع
 وفرهنگ جهانگری سادس صحاحده بمعنی میان بند سابع موی زلف محبوب
 ثامن رنوع تاج خرمالها جنه بکرز تاسع دبه معنایه عریده فرق دیرل
 تیر * بمعنی حصه ونصب بودند بشقه جمع الفریده وفرهنگ جهانگریده
 وسائر فرهنگرده دسترس اولنان مغتالی اوتوز اوچدر اولهر ماه شمسنک
 اون اوچجی کونی امیدر ثانی سال شمسنک ماه رابعی نامیدر هر برنام روز که
 ماهه موافق کله فارسیان اول کونی مبارک عد ایدوب انده امور خیریه فی اتیان
 ایدرل بوتقد برجه بوماه رابعک یوم ثالث عشری روز مبارکدر شاعر بیت
 بروز تیر و مه تیر عزم شادی کن * که از سپهر ترانیر نصرت آمد * بوینده
 تیر اول بمعنی روز مذکور تیرانی بمعنی ماه مزبور تیر ثالث بمعنی حصه ونصب
 ثالث بر فرهنگ اسمیدر که ستوران اوزده مؤکلدر و تدبیر امور ماه مزبوره
 معیندر رابع بمعنی سهم ونسب خامس بمعنی کوکب عطارد سادس سقف خانه
 نخته قونیلان عریض و طویل عمود که اکا ترکیده کرش دیرل سابع بمعنی قهر
 وغضب ثامن بمعنی نیک و طیار تاسع بمعنی تازیك ونیره عاشر بمعنی فصل خریف
 حادی عشر بمعنی سر قوم ورتیش چاعت ثانی عشر فار او بونارندن رابعک
 اسمیدر که اون سهم قنور و هر سهم بر حصه تعیین اولنوب اوج سهمی خالی
 قالورا کانیر دیرل همدخی قداح مبردن هر برینه عریده قدح دیدگری کی
 فار سیده تیر دیرل ثالث عشر یکلرده بلکن بغلقلری سرن دیدگری دیره که
 دیرل رابع عشر بمعنی قدر و مرتبه خامس عشر هر طوعرو و ورن اعاجیه
 دیرل سقف خانه کریشی وکی سرنی و ترازو کفه معنی اصدقلری آغج و معصره
 ابکی دیدگری آغج و اوقلاغی و دخی هر نه که بونلره بکرز علی العموم اکا
 اطلاق اولنور سادس عشر صبان اوقی خاصه سابع عشر بنه قوباره جق
 اینجه و اوزن دمور ثامن عشر بمعنی صاعقه یعنی بلندرم تاسع بمعنی شکوفه
 خرما که عریده طلع دیرل العشرون بمعنی دلیل و رهبری حادی وعشرون
 بمعنی تاب و توان یعنی طاقت ثانی وعشرون رنوع یلان که اینجه اولور حق
 اوزن اولسار اما بر تاب ایدکده دمور دن بکر حتی بعضی اقلوک اوز نکبسی
 دلدیکی واقعدر ثالث وعشرون جنس طپوردن رنوع قوشدر رابع وعشرون

قفتان انکیک طولامسی خامس وعشرون اخگر سوزنده یعنی یاغش کوز
 سادس وعشرون برنوع قریحه سابع وعشرون بمعنی کرپاس یعنی زنانه
 وعشرون زکس چپکنده دیرل تاسع وعشرون شول نسته به دیرل که کندو
 جنسی افرادندن بهر اوله الثلثون طوب و توفک کلهسی حادی وثلثون بلوک
 معنایه ثانی وثلثون بمعنی موی یعنی قبل ثالث وثلثون بمعنی رشته یعنی ایپاک
 تور * بوزن حور بمعنی معشوق حکیم قطراتی بیت هیچ توری راغر ماید
 فلک ینکار تو * و بر فر ماید بخون اندر شود دستور تور * لکن اصل صدد مز
 مضراع ثابیده اولان نور لفظیدر انده ایسه عقله امس اولان معشوق هیز
 معنایه شکر فرس قدیمده اولدیغی کبی کناقصه فی فرهنگ شعوری
 طاما که فطن حاذقه خنی دکلکه بیت مزبوره مطلق معشوق معنایه اوله
 بودند بشقه توراون بر معنایه دخی کلور اول بمعنی بهادر و بهلوان شکم بیت
 مزبوره بی نور اول کی تانی فریدون شاهنک بیوک او غلوتک اسمیدر که تورج
 دخی دیرل توران زمین اکامسودر ثالث مملکت توراندر که تخفیفاتور دیرل
 رابع بمعنی یوه یعنی طول عورت معنایه خامس شرفنامه ده دختر ابرجکه
 منوچهر اندن وجوده کلشدر سادس اداه الفضلاده نام مهمانی واقعدر
 سابع جمع الفریده بمعنی اوقی و ظروف ثامن قیاقلو بشمش بالوده تاسع بمعنی
 رم اورکک که نور بدن ورمیدن معنایه عاشر بمعنی تجسس و تفحص
 حادی عشر راکشی اونکه طعما مه قورل

خاک طیرا قدر طلوم خیک اولدی خیزر آدی خولک *

بومصر اعد دخی بعدر عایه التلیث اولی خاه میجه آخری کاف اولان کله در
 خاک * خیک * خیک * بال و یاغ و صوانشالی
 قویدقلری طلومه دیرل * خولک * آزوسر کفره اولنده تربیه ایلدکلی
 خیزرا هلی معنایه اما و حبسته کراز دیرل شکم بویندن فهم اولنور بیت
 خولککه دندان کرازی نمود * طعمه شک شد کرازی چه سود * لکن ناظم
 نعر یک و شاهدی مرخومک تصویر ندن منقش اولان غلی الاطلاقدر
 * هم دیکندر خار شامش خیر شمشک آدی حور *

بوند اولی خاه میجه آخری را اولاندر * خار * بمعنی شولک مطلقا شیخ سعدی
 بیت چهران کرچه سرا حیر لاله زارست * برهنه یامر و آنجا که خارست
 بودند بشقه بش معنایه دخی کلور اول بمعنی ناز و کرشمه ثانی بمعنی ماه بدر

ما هتای کی ثالث سنگ خاریه خاردیرل رابع ری مضافا شدن برقصه اسمیدر
 خامس خاریدن لفظندن امر ووصف تر کیدر * خبر * بوزن شیر معنی
 سرکشته و حیران یعنی شامش حکیم قطراتی بیت ای بخوبی برشان کابل
 و کشیر میر * هانم از بس کاوری در عهد هانا خیر خبر * بوندن بشقه التي
 معنایه دخی کلور اول یعنی هرزه و بی سبب ثانی کورده غبار معنایه ثالث
 اضاده او بوشق معنایه رابع یعنی ناچار خامس رشکوفه اسمیدر
 سادس یعنی رند و دلبر و دلاور بومعنا لک چهارم سنده هاء رسمیه ابله خیره دخی
 جازدر * خور * کونش معنایه در شکم شریقی قطعه خامسه تک بیت
 اولنده خورشید مناسبتله یکدی بوندن بشقه فقط خور سکر معنایه دخی کلور
 اول شهرور شمسیه تک اون برنجی کوفی اسمیدر ثانی بهرام کورک مشهور کوشکی
 اسمیدر قصر خورنق دیرل ثالث خوردن لفظندن امر ووصف ترکی اولور
 دیو بوقطعه تک ضوای شریحه یکدی بومذ کور درت معنایه مسعود
 سبده سلمان بیت روز خورست ای بدوزخ هم جو خور * یافت خوراز
 جرخ فلک باده خور * رابع یعنی لائق و سرادر خور ککی خامس
 یعنی شریک مثل اتیاز سادس یعنی جانب مشرق مثل خاور سابع یعنی
 خوردنی کما مر فی القطعة الثالثة ثامن یعنی کره و صره
 * داد و پردی دید کوردی هم تو تون معناسی دود *

بومصر اعده بعد رعایه التلیث مذ کوره اولان کله لک اولی دال و آخری ایضا
 دالدر * داد * دادن لفظندن ماضیدر کاهی مصدر دخی اولور مثلاً ای
 باید داد دیرل و یرمک کورک معنایه بوندن بشقه درت معنایه دخی کلور اول داد
 عدالت دیو بکرمی ایکجی قطعه تک بیت نایب سنده کلور ثانی سبده استک
 معنایه ثالث یعنی عمر سن رابع برنوع قبر جق که صریحه قویا دید کلری
 صلتدر * دید * فرق بشیخی قطعه تک بیت نایب سنده کلان دیدن لفظندن
 ماضیدر شاعر بیت نامی بخته بینی اندر جام * دید باید هزار غوره خام * و ظاهر
 اولدی معنایه دخی کلور * دود یعنی دخان اسم عامدر هر شیک تو توننه
 دیرل همدخی لو لوده وجه معروف اوزره استعمال شایع اولان تو تون معنایه که
 فارسیه تنباکو صریحه طبقه دیرل فحاشات ثلثه ابله دقیقه اگر چه مزبور تو تون
 محنددر و حدوی دخی تاریخ هجرت سبک بوزی یکوب طقوز بوزه قریب
 اولدقه یکی دنیای بولدقلری ائاده ظاهر اولوب رکال شهرنی یک اون

نار بخنده اولدی لکن اولر تبه قوت ظهور بولشد که جهساندن رفی
 دوجه محاله رسیده اولشد حتی بعضی اولی الا بصار ذوی الاعتبار دن
 منقولدر که لفظ طبقه و لفظ قهوه و اسماء حتی دن لفظ قوی هر بزی
 حسابه بوز اون الی اولوب مزبور طبقه و قهوه اسم قوی به حسابه
 نسبا و یارله جهساندن رفی ممکن اولدی دیو بورد پلر همدخی
 محاز ادود دیرل دیرل هم و اندوه معناسنه

* دال طوت کج اولدی دیو دید یار اوزا غه دور *

و مصر اعده اولی دال آخری برادر * دار * اون بدیخی قطعه تک بیت ساد سنده
 یکجی داشت لفظندن امر در و وضع ترکی دخی اولور بوندن بشقه دار
 بش معنایه دخی کلور اول هر دی کلور طوران آغج معنایه ثانی آدم صلب
 ایندکری آغج معنایه ثالث جانباز لک اوینادینی رسندن یوقار و دیکدی یکی
 ایکجی آغج که اولر لده اولان رسن اولقیدر کرلش دکلدر اول اغاجه جانباز
 اصطلاحده دار و اینده اجل بشکی دیرل و بعضی نسخه ده جانباز اینک جه
 اغاجه رسته دیرل رابع سقف خانه بی اوزر بته قوی دقلری اغاجه دیرل خامس
 هندستانه مالد معنایه شدن بر شهر اسمیدر * دیر * بوزن دیر کج معنایه
 شاعر بیت معشوقه که دیر دیر بشد * آخریه ازان که سیر بشد * و دخی
 اکلمک معنایه دیر آمدن دیر و جوق معناسی دخی اغاده ایدر * دور * معنی بعید
 مقابلی نزدیک در میر نظمی قطعه اگر از استلثت دور اقم * مبتداری که مد حرا
 نکتم * دعا کوی توام نزدیک ا کردور * مبتداز این دل محزون و محبور

* زفت ششمان قاره ساقز زفت هم آج کوزلوزفت *

بومصر اعده یعنی بعد رعایه التلیث اولی زاء میجه آخری تاء فوقیه و اوصلی
 قادر * زفت * فقیه ششمان و یوغون و قالین و بداند ام معناسنه شمس
 فخری بیت پرو برز کابش بخواست بازی شد * میاش دره حکمش جو کاو
 کاهل وزفت * کتاب السامی فی الاسامیده ضیق و محکوم دیو مسطوردر
 زفت * کسر الهمعروف قاره ساقز که صریحه قیر دیرل * زفت * ضم ابله
 یعنی بخیل و خبیس که اندن ترکیبه آج کوزلوز دیو نصیر ایدر و شمس فخری
 بیت باعطای شیخ ابو اسحق زاد * بحر و کان مسک ششمان و اوزفت

* ایکجی زلرا شاعره زبر کوچ قونده زور *

بومصر اعده دخی بعد رعایه التلیث اولی زاء میجه آخری تاء میجه دور *

زاد یعنی نالان بودن بشقه اوج معنای دخی کلور اولدار بدن لفظن اسم
 و معنی در ثانی معنی رقت حال ثالث ادات اسم مکان اولور لاله زار و غیره از کی
 زیر * اشاعی معنای مقابل بالا که ز پرو بالادینور شاعر در وصف اسب
 بیند * ز پرو بالادوی چو باد صبا * که یکدم شود جهان بجا * بودن بشقه
 و زت معنای دخی کلور اول آلت معنای مقابل زیر که آلت و اوست دیکه
 زیر و ز بر در ثانی معنی پوشیده و پنهان ثالث باغ بوده بقی آتدر رابع هر
 نسته که ضعیف اوله * زور * کوج و قوت معنای بر جالتدر که تاب یله توان
 میاننده اولور شاعر بیت چنان باشد ول که کوی تنش * دودل دارد از تاب
 ول ورتوان بودن معلوم اولدیکه زور تاب و تواندن غیری بر قوتدر اما اصح اولان
 بودر که در کسب اولان کوجدر که ادمانله یاده اولور اما توان خلقی کوجدر که
 کسبه اولان * کاب معدن کین هم کز لو غضبدر در کون *
 بو معنی اعدده مذکور کلدلک اولی کاف و آخری نویندر * کاب * معنی معدن
 هم دخی کلدن لفظن در امر حاضر و وصف ز کینی دخی اولور استاد فرخی
 بیت بارز وی کف ز اداوز کار کهر * کهر ز لیدی کوه کاب و بی مین * کین
 در نوده کز لو غضب معنای میر نظمی بیت بدر کن از دلالت کین و عداوت
 ممکن از بهر دیار اخصومت * کون * و او معروف بمدود یله هر یکه مدبر و است
 معنای میرزا اوغ بیت تلوتوانی کر کونی کور کن کا حسن الاشکان شکل مستدر
 * کار ایمن کیر آلت معنای ده اعنی دخی کور *
 بو معنی اعدده دخی مذکور اولان کله لک اولی کاف آخری زادر * کار * معنی
 شغل و عمل وایش بودن بشقه ایکی معنای دخی کلور اول معنی زراعت کار بدن
 معنای اسم مصدر و امر حاضر دخی اولور آلت معنای مقابل * کین *
 و زم که کار دارد و یسکار دخی در * کیر * آلت معنای اولدینی عامه نك
 معلومدر و شاعری عندیده یله در جی * صلب علی عنقه جراب فیه بضایان
 مفهومی کلبسته حصرا ما صدقن * نکه * ناظم بحر یه صدهزار آفرین که
 هر کسی کور صانوب کون یله کیر میانه کار کوردی * کوراعی و بی چشم
 معنای معر و قدر قاما که اصلنده اعما به اینادر کور صکره دن کوزی حقیقه
 در ز شاعر بیت سهر اول کلدنم خرد کور * بس آنکه بخردمند افکند زور
 * مردمک ماش و قیوندر مینش دخی قاره موش *
 بو معنی اعدده دخی بعد رهایه التیاس کلدلک اولی معنی آخری شین معنای در

ماش

ماش * حیواندن شول معروف دانه که اکامردمک دخی دیر حکیم شیرازی
 بیت یاد ناله آمدن خود و هم خطیر * لاجر و قول و ماش و منوهم شعر * هم
 دخی مرکب اولور دایله شین معنای دخی بر آتی معنای شکر بطوریت خواجه
 عید الله انصار بدن بغدادی التماس ایند که آتینار دارینه یور مشدر بیت
 ارزنی آید کندش دهد * ماش فر ستادیم نخود آمده * مینش * قیون
 معنای شمش فخری بیت کز از نهیب عدل تواند دیارتو * از بیم مینش
 بدرقه کبر و سک شین کوسفند کبی اهل بی رانیجی میانه لافرقدر کال پاشا
 زاده نك اهل بیته مینش دخی سته کوسفنددر لردیو نصیری و اهیدر چونکه
 قیون اکثر اوقانده صحراده ترینه ایدر ز نادرا قینش اولجه اوده قالور بویه
 اولجه قیونده دخی بشقه اهل بی بشقه اولسان * موش * معنی قاره شیخ
 سعدی بیت کز به شیرست در کفر قتی موش * لیک موشیست در مضاف
 نك ز کیده صبحان حقیقانه * حقیقان در لافرقدر المص سوده نصیر اینددر
 * مار چپ نه هم بلاندر میر نك قارنجه مور *
 نوده دخی اولی معنی آخری زادر * مار * معنی مر یض و علیل یار کبی و معنی
 حید یعنی بلان بودن بشقه این معنای دخی کلور اول معنی ام یعنی انا
 بو تقدیر چه ملودن مخفف در ثانی میار لفظن در کتورده معنای ثالث
 حکام طر جستان در که غر جستان خاتر یسه شار مار دیرل رابع معنی زدن
 طامس معنی حساب و ارقام * میر * هر زمره نك باشنده در لرحتی دینش الحله
 هر یکه به غنوب فارسیده میر زبور دیرل * مور * معنی غله شیخ سعدی بیت
 هر یک چشمه بود شیرین مردم و مرغ و نور کرد ایند هم دخی جسم آهنده اولان
 این * چشمه ده کلور * بر نشاط آور مثلددر بو نظم دلکش *
 نشاط آور * وصف ترکیبدر چونکه نشاط معروف آور همه مدود نك
 و اول فطر یله آور بدن لفظن در امر یا خود اسم فاعل مخففدر بو لفظی
 بعضی و اولک ضمیمه ضیط المثلار لکن سودی مرخوم جمله ضبط اید نك
 آوردی بر تلوندر بو تشیع بشع ایدر * لکس * کوکل حکیمی دیو قطعه
 نایسه نك عنوانی شرحنده یکدی * مکت * قدحی فی عنوان هفتده
 انقطعه * نظم * دیباچه نك اون او جفی بلنی شرحنده یکدی
 * نوش ایدن معنای دیکدن ایدر کب معرور *
 نوش * نون مدوده نك ضمیمه اولوزنجی قطعه نك بیت اخیرنده کلان نوشیدن

لفظیدن امر صیغه سی اوزره اسم مصدر در مطلق ایچک معنایسته لکن
پاده ایچمکده معنیستد عریفه اولمشدر کاهو المزاد هینا * رنگین * پسانی
قطعه * تاشمک عنوانی شمر حنده یکدی * معنی و کسب و مهرور معروف و در
شبه * زهی این قطعه شاهانه چون لغیر بر از کوهر *

زهی * تو کوزل دیو قطعه * نامتو نك بیت اولنده یکدی * این قطعه * قطعه
رایحه نك عنوانیده یکدی * شاهانه * شاهه لایق معنایسته زیرا آخرنده کی
الف بطله نون بعد هله ر سمیه لیاقت ایچوندر کاشیق بیانه فی الادوات * چون
کچی دیو قطعه * تاشمک بیت نالنده یکدی * افسر * تاج دیو بو قطعه نك
بیت اولنده کلور * پر * طواو دیو قر قچی قطعه نك بیت اولنده کلور * از
معنی من کاشیق فی الادوات المربک * کوهر * دیباچه نك بیت عاشری
شر حنده یکدی حاصل معنی جوهر دن طولی تاج کچی شاهه لایق نه
کوزل بو قطعه چونکه مناسبت ظاهر در

اولو سلطان شاهنشاه دی حکم ایدچی داور *

شاهنشاه * ابکی الفله * شاهنش * فقط الف اول ابله * شهنشاه
فقط الف ثانیه ابله * شهنشاه * بلا الف جله سی هاه اول نك کنسری
ونونك سکونی ابله اول اولو بادشاهه ادرل که عصر نده اولان پادشاهلرک
بجمله شدن قوت و عسکر و شوکت و خزینه و مملکتی زیاده اوله وانك
امداد ابله بیچر ل ممالکته سلطان و بادشاه اوله ل بودکر اولنان شروطک
بجایبسی بر داند * بولمنا بیجه بو لفظلری اطلاق ایچمزل چونکه
بولنك اصلی شاه شاهان ایدی اضافله مضاف الیه مضافه تقدیم
اولنوب و بعضی عروق دخی حذف اولنوب و صف ترکیبی اولنوب * تحقیق
شاهیدی شمر حنده مهمامکن ذکر اولنوبی فارجم الیه * داور * دال
مذوده نك وواو نك فخری ورا ابله معنی صاحب حکومت شاهان بیت
از تو بیکه تالم که در کبر داور نیست * وزدست تو هیچ دست بالا نیست
بولندن بشعور درت معنایه دخی کلور اول اسماء شریفه حاکم حقیقی جلست
حفظه و تدبیر کاشیق فی الاسماء الحسنى نانی مجازا هر بادشاه عادل درل
بلکه اصلی داد و پادیدی کثرت استیمسال ابتهال ثانیه حذف اولنوبی بونقد بیجه
حقیقت اولور ثالث معنی در زمان و دوا رابع معنی خطیم

* دخی اورنك تخت و تاج ایچم دهم هم افسر *

اورنك * همزه نك قچی وواو نك سکونی ورا نك قچی وونونك سکونی وکاف
فار عصبه پادشاهلرک قچی معنایسته شمس فخری بیت خد یوملك سلیمان
ملاذوسف قلم * عز و خلق جهان زبب افسر واورنك * بوندن بشقه
یدی معنایه دخی کلور اول معنی عقل و دانش نانی معنی زینت و زیبائی ثالث معنی
یشادی و سرور و رابع معنی حیات و زندگی خامس کلچهر نام محبوبه نك عاشقی
آیدر غایت مشهور ایدی شاعر در تعداد عشاق قطعه * بلبل چو شیرین
کل همچو خوشبر و پروانه آتش هم شمع شیرین * آدم محو ابوسف زلیخا
مجنون بلبل فرهاد شیرین * کلچهر اورنك آرزوی قنبر گلشاه ورقه و پسته بر امین
افتاده کان عشق مجازی انجام ایشان شوق الهی * چونکه مجازی جسر
حقیقی گفتند آنها اصحاب نمکین * سادس استعاره مطربله آسمانه ده اورنك
دیر ل رابع معنی مکر و حيله * تخت * دخی فار سیدر ز کیده شیوعی حسیله
ترجمه قلندی * دهم * دال و هاء مدود نك کنسری ویم ابه عجم شاهلرسته
مخصوص اولان مرصع تاجدر شمس فخری بیت شهر یار جهان طلعت اوست
زینت تخت و زور دهم * بوندن یاه اولی بی حذفه دهم و یاه ثانیه بی حذفه دهم
دخی بو معنایه در حاصلی بونده اوج لغت وادر * افسر * همزه نك قچی
وفانك سکونی و سینك قچی ورا ابله معنی تاج مرصع ایضا حکم سنائی بیت
بر افسر جهان جهانم دی فخر * کز یاردم مر کیش افسار منی
همدخی افسار لفظیدن مخفیدر * تاج * فی الاصل عر پندر فار سیده
و ز کیده شیوعی حسیله تفسیر و ترجمه قلندی

دینور هم پادشاهه شهر یار و خسر وودارا *

شهر * راد نصکره یاه تختیه ابله زماننده اولان شاهلردن اعظم و ذی قوت
پادشاه معنایسته کنانی الجمع * پادشاه * پسانی قطعه رابعه نك بیت رابعی
شر حنده یکدی * خسر و * خاه معیه نك ضمی و سینك سکونی ورا نك قچی
وواو ابله معنی پادشاه ذی قوت و ذی قدرت ایضا همدخی اعلام رجالدندر
دارا * دال و راه مدود نك فخریله معنی پادشاه ذی شوکت و ذی هیبت
ایضا بوندن بشقه درت معنایه دخی کلور اول شراب دردیکه کوب دشنده
قالور بوابکی معنایه عنصری بیت زمی کز بیاشم زدارا کشم * اگر چند
سلطان و داراوشم * نانی بر مشهور پادشاه نامیدر که کیناد و دارا دخی
دیر ل آئی اسکندر ذو القرنین قتل ایلدی ثالث اسکندر رومی دیمکله معروف

اولان اسکنند تا بنک پیری انجمن در چونکه است کنند یکین در ذوالقرنین
لقبیه مشهور اولان اسکنند یک پیری قیلقوس مجری در دیو لر رابع داشتن
لفظندن متالفه اسم فاعل در طونوجی معنی است

* عدالت داد اطاعت اید مجید زامره فرمانبر *

داد * معنی عدالت شیخ سعدی بیت * پیش که همیم زد دست فدا * هم پیش
نواز دست تو میخواهم داد * باقی معنای بکرمی برنجی قطعه یک بیت رباعی
شرح خنده یکدی * فرمانبر * وصف ترکیدر چونکه فرمان بادشاه امری دیو
اللی التجهی قطعه یک بیت نالنده کلور و وصف ترکیبی اولدینی حائنه قطعه
اولی یک بیت نالنده یکدی هائی بیت زحانه فرمان فرمانبران * بدینده
آن همسروران * ستم ظلم و شکایت بچاره هم داد خواهان دی *

ستم * معنی ظلم و جور زکیده دخی معروف در شاعر بیت پنج بضعه که سلطان
ستم زوادارد * زنده لشکر پانش هزار مرغ بسج * همدخی دیدن و دانستن
معناسته و عمد او قصد معناسته کلور * داد خواهان * وصف ترکیبی
اولان داد خواهان جعیدر آخر نده کی الف و نون سلامت جعیدر چونکه
داد معنی عدالت کاسق آقا خواه خواهان لفظندن امر یا خود اسم فاعل
مخفف در شکم مضارعی بکرمی قطعه یک بیت اولنده یکدی

* جهان کیتی رعایا ز دست اقلیدر کشور *

کیتی * کاف فارسیه و تاء فوقیه مدود بنک کسر لایه معنی عالم کون فساد
یعنی دنیا و جهان شمس فخری بیت تا که باقیست نام کیتی باد ذات تو پادشاه
در کیتی * جهان * دخی فارسیدر زکیده شیعی حیدیه تفسیر قلندی
ز دست معنای ترکیبی ال الی دیکندر چونکه زیرالت دیو بکرمی برنجی
قطعه یک بیت خامسی شرح خنده یکدی دستال دیو بکرمی بدینی قطعه یک
بیت رابعده کلور لکن کتب لغته ز بدست رعایا و قول و خدمتکار معنای نده
حقیقت هر فیه اولش در شکم صاحبزاده ز بدست حقیقت هر فیه اولدینی
کیتی شیخ سعدی بیت ای ز بدست ز بدست آزار * کرم تا کی بماند این
بازار * کشور * کاف کسری و شین معنی یک سکونی و واول فقی و رابله معنی
اقلیم و مملکت و ولایت شمس فخری بیت همچو شیر از خرم از عدالت
نیت اقلیم در همه کشور * کال باشازاده مرحوم بونده تصرف خاص
ایندوب بیورر کشور لفظی کش ابله و رذن مرگیدر اصلی کشت و رایدی کشت

اکین معناسته و رذن معناسته در که اکیلود یک اولور بعد ترکیب تا حذف
اولوب کشور دیدیلر رعایانک اکوب محبوب او توردینی بره دیو راتهی
اقلیم * سیانی دیبا حیدر او تونر برنجی بیت شرح خنده یکدی

* مکان جای زمین ردی قلم والدی اولکه *

جای * جیم مدوده یک فقی و یاه نجبه یله معنی محل و مکان و منزل حقیقه
و محال شاعر بیت تون و نجبه باب سیاه * بجای که هرگز زوید کاه
زمین * زای معنی یک قتیله معنی ارض مقابل آسماندر کال باشازاده
بونده دخی تصرف ایندوب بیورر زمین لفظی مرگیدر بر جزوی زم صوق
معناسته خاک یک طبیعتی بارد و یاس اولده برودت مقرر در و یاه نجبه
نسبت ایچوندرو آخر نده کی نون تا کید نسبتدر اول طریق ابله ارضیه
زمین نسبه اولندی انهی لکن بوکا کوره زای معنی مکسوره اولملوایدی
فاما که کافیه کتیده مفتوحه در * قلم واصلنده وصف ترکیبی در قلم یور برنجی
دیکندر چونکه قلم معروف رود قن لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل
مخفف در فاما که الیه کی اولکه معناسته اولدینی فرهنگده بو قدر ایسته
بودخی ناظم بحر یک تصحیح استند در

* بودر مشهوری مغرب باختر مشرق اوله خاور *

باختر * با مو حده مدود یک فقی و خاه معنی یک سکونی و تاء فوقیه یک فقی
و رابله * خاور * خاه معنی مدوده یک و واول قیلاری و رابله مضبوطدر
کلام تفصیل متاخرین خاور مشرق دیو و باختر مغرب دیو نص ایلدیلر
اما متقدمین عکس اولی اوزره یسان ایلدیلر یعنی خاور مغرب باختر مشرق
دیو یان ناظم بحر بر دخی متاخرینه تابع اولدی حتی آفتاب قصیده منیده
بیورر بیت خاور شانیدن کلور هر کون ایدر وضع جین * آسماننده
به در یلم (جای آفتاب نده * جع ارباب لغت و ابکی لفظده اختلافاتی
فصل ایچوب باختری کیمی مشرق و کیمی مغرب دیو یازدیله کانه هر بری
شعرادن برینک شعر یله استهاد ایلدیلر مثلاً شمس فخری * معیارده
باختر مشرق باشد پیش اغلب شعر از باختر عرض مغرب و از خاور
مشرقست دیو بوییت نظم المیش بیت خورشید وارد درایت صبت
و صدای تو * بگرفت بخاور و از حد باختر * و هند و شاه صاحبده باختر
مشرق و خاور مغربست دیکندر بو قولی مؤید حکیم لامعی بیت

خورشید را چون بست شد از جانب خاور هم * بد اشد اندر باختر بر آستین
شب هم * حکیم حاقانی خاور مشرق باختر مغرب اولی اوزره پیورد بیت
ماه چون در جیب مغرب برد مهر * آفتاب از جانب خاور بر آید

* سپاه هم سپه لشکر دینور باشو غه سر کرده *

سپاه * سپنک کسری و بای فارسیه مدوده نك فقی و اظهار هاه الله معنی لشکر
و عسکر لکن سپاه چینه و افرا دهنه دینور اما لشکر مجموع سپاهه دینور الفک
اسقاطیه * سپه * دخی جائز در ماه و مه قاعده سی اوزره * سر کرده * رانک
سکونیه باشو غ و رئیس معنانه معنای ترکیبسی باش فلتمش دیکدر چونکه
سر باش دیو یگری بدخی قطعه نك بیت اولده کلور * کرده * رانک سکونیه
قطعه مزبور نك بیت نامیده کلان کردن لفظند اسم مفعولدر بودند بشقه
سر کرده ایکی معنایه دخی کلور اول کاف عربیه ایشه باشلق معنانه ثانی کاف
فارسی ایله باشی دو غمش معنانه سر کردن کی بوانی معنایه روجه ترتیب
شاعر بیت چوسر کرده بکار عشق خوبان * شود در دشت غم سر کرده
حیران * باشو غ معنانه اولجه بهر حال کاف عربیه سر فلا تفعل

* سپهبد دیندی سرداره سپه سالار سر عسکر *

سپهبد * سپنک کسری و بای فارسیه نك فقی و هانک سکونی و بای موحده نك
فقی و دال ایله معنی سردار عسکر شمش فخری بیت بود نك کردن کینه
سپهبد و کر سمت گوید ایام شاهی * معنای ترکیبسی صاحب عسکر دیک
اولور چونکه سپه معنی عسکر کاسبق آفتاب فرس قدیمه معنی صاحب
سردار دخی فارسیدر ترکیبه شیوعی حبیه تفسیر قلندی اصلنده وصف
ترکیبدر باش طویلی معنانه چونکه سر باش معنانه دارد اشدن لفظ صدام
یا خود اسم فاعل مخفف در معجم الیلاده مسطور در که سپهبد طبرستان
بادشاهر شته مخصوص اغنیر نك قیصر و خاقان و قنوقور و رای و کسری و تیغ
و نجاشی و امالی هر براری بر پادشاه مملکت نك لقب مخصوص صلی اولدینی کی
سپه سالار * معنی سر عسکر میر نظامی بیت سپه سالاران رستم نهادان
پسندیده نکه کرد جنگ مردان * فقط جزو ثانی سالار دخی جو معنایه در
سر عسکر * دخی فارسیدر شیوعی حبیه ترجمه قلندی بولغظنلرک
وامثال نك فر قاری هر دولت و هر اهل مملکت صر قاریه کور مدر

* سپر قلغان زره جوشن جبه زرخ آیدر جله *

سپر * سپنک کسری و بای فارسیه نك فقی و دال ایله قلغان نکه صریده مجنه و جنه دیرل
هم دخی سپر بدن لفظندن صیفه امر و وصف ترکیبی اولور معنانه ایله و کت
معنانه زره * زای * سپه نك و رانک کسری و اظهار هاه الله موردن منشوج
منروف قلغان نکه جنگ ایلمنده کیرلر ترکیبه دخی زره و زرخ دیرل عربیه دوزخ
ولوس دیرل خواجده سلطان بیت که دو پیکر زره اذارستان * شده یکن
چو تو امان باشد * بودند بشقه زره ایکی معنایه دخی کلور اول افراسیاب
اقر بامیدن و بهلوان نامیدر ثانی ولایت سیستانه برناجیه اسمیدر * جوشن
جیک فقی و و اولده سکونی و شین مجنه نك فقی و نون ایله زره مر قوم معنانه
ترکیبه دخی میسمیلدر استاد فرخی بیت سر کانت همی کذر کندر از جوشن
مانندستان کیودر جنگ پیش * سین مسمله ایله دخی لفظدر * جبه * جیک و بای
موحده نك قنقاری و هاه ر سمیه ایله معنی جوشن مذ کور هانکی بیت رسیدن
خوار ز میان فوج فوج * ز داز جبه پوشان همه دشت مه ج

* قلم شمشیر و تیغ و نیزه مزارق دشته در خجیر *

شمشیر * اگر چه عامه لساننده شین اولی نك کسری یله مشهور در فاما که اقصی
قلم در معنی صیف * تیغ * تاه فوقیه مدوده نك کسری و غین مجنه ایله
هر کسکین و نیز اولان نسنه به دیرل عوما دمور اولسون غیری اولسون فاما که
تفصیلی از جمله قلم معنانه شاعر بیت عالی را کشت و دست و تیغ اور نکین
نشد تیری شمشیر نك از خون کد شمشیر را * فارسیده و عربیده قلم هر برنده
فر کردن زیاده اسمی و اردرد و شعوری مرخوم تصریح ایلادی هم دخی تیغ
خجیر دموری و اوق دموری و مزارق دموری و بچاق دموری و بجلد و سراج
و کفش استعمال ایلد کلامی بیخی دموری معنانه و طاع دبه نك سپوری
ری و هر نسنه نك یو کسکی و سپور بی و کار سطوح معنانه و خر من تیغی
معنانه و فروغ و روشنی معنانه و برق و صاعقه معنانه و کفشکری
معنانه دخی کلور * نیزه * نون مدوده نك کسری و زای مجنه نك فقی و هاه
ر سمیه ایله معنی مزارق ترکیبه سکودیرل مزارق دخی عربیده ترکیبه شیوعی
ایله تفسیر قلندی * دشته * دالک فقی و شین مجنه نك سکونی و نون نك فقی
و هاه ر سمیه ایله خجیر مخصوص نك اسمیدر و بر نوع خجیر تیغی که اولقدر
صر یض اولماز ابو المعانی بیت زمر کاندشته هار دینه دل * شده حال
دل بچاره مشکل * خجیر * عربیده ترکیبه شیوعی ایله تفسیر قلندی

* دموور آهن قلاي ناز در نافر من روی اتوجبر هم *

آهن * همزه مخدوده نك و هالك فخری و نون ابه مطلق دموور معنایست
هم دخی قلع معنایست و کلوار * ازین * همین نك فخری و رانك سکونی و زای
معنی نك کسری و زای نایب ابه معنایست و قلاي در که هر چند در صحن دیر
من * نيك کسری و سین ابه معنایست و نافر که هر چند در صحن دیر ابو الحاق
بیت اگر بخت کند یاری بهر کار * شود من سیم و زرد در دست بازار * روی
رانك ضمی و واولك اماله سی و یاه نخته ابه نوح که هر چند در دست بازار که
اماله سبزیش معنایست در از جمله ری یوزد یوزی بدیخی قطعه نك بیت اولیده

کلور * دیمشور قور شنه اسیرت کومشدر شیم التون زر *

اسیرت * همزه نك ضمی و سینك سکونی و رانك ضمی و باد موخنده ابه
قور شونک عریده نك دیر * فائده * یوزد شون بر معنایست که کش ابه
بر معنایست حاصل اولور و زنده التون ابه جیه دن مایه امعد کلورن کران اولور
عائده رم او اور جیح معنایست کلورن الین در و الماس که جمیع معاد کلورن سخت در
قور شون جمله دن زم و سینه ایکن صور تاره بی قوشونه قویوب الماس
تراش ایدر لر شاعر بیت آنچه در مخفی شد بوده است الماس بین * اینقدر
سستی ز اسیرت میرا شد چون بنیر * سیم * سین مخدوده نك کسری و سیم
ابه کش که عریده فضه دیر لر فرهنگ میرزاده و نوع بیاض بالغه سیم دیر
زر * زای معنی نك فخری و رانك التون که عریده ذهب دیر لر که هیچ تشبیه را
ابه استعمال ایدر لر شاعر در معنای و زقطعه قطران دانه که دور محیط
جدر تصحیف ضد نشود * همیشیش مصحف کردم * نام آنست که بنده را
نبود * شاعر در لغز بیت زرع کن زیرا که زرع از جمله کاری به دست
زرع را ثلثان زرع ثلثه باقی هم زرع بودند بنفشه زرا یکی معنایست دخی
کلور اول معنی بیر معنی قوجه نانی نام پدر رسم جهانیکر * تنبیه * اشبو
معنای اولك نوجویی شود بهدر که ضد نشود در مراد نقد که مصحف نقد در
نقد دخی معنایست در یوز مسکان درت که جذری بکرمی ایکبدر ایشته
بو بکرمی ایکبک قطری بدیدر اشبو بدیدن * ز * مراد در نك انیشی مصحف
کردم در چونکه ریح عفر نك حرفی زای میجه در مصحفی راه مهمله در
بو نقد و جده زر حاصل اولش اولور فا حفظ

* دکر دریا کی کشتی رئیس ناخد ایل باد *

دریا * ترکیه دخی شایع در شیخ سعیدی بیت پدر یاد منافع بی شما رست
اگر خواهی سلامت در کار است * کشتی * کاف فخری و سین معنایست سکونی
و ناه فوقیه مخدوده نك کسری به کی که عریده ورق و سینه و مرکب البحر
دیر لر شمس فخری بدیدر جودین رانك بیت فرمودر ایش * همده کفار بکشتند
کشتی * ناخدا * نون مخدوده نك فخری و ناه معنایست معنی و دال مخدوده نك
فخری به معنی بهر سلا جان یعنی کی رئیس دیمکدر بو لفظ معنایست در زنده
مرکب فهم المله بهر نظمی بیت جوملا خان همده آماده بودند و کشتی
ناخدا ارادیم بودند * باد * معنی ریح و هوا یا فی اوت معنایست دخی و اردو
قطعه نك بیت شاعر دخی شمر خنده بکشد

کشتی * کاف فارسیه نك فخری و آجمل معنایست اسم معنایست
کشدن لفظندین بوماده نك جمعیتی شعوری مر جوم کاف فارسیه ذکر
و اراد ایلدی فلا تفعل * بادبان * دالک سکونی به کی بلکنی که هر چند شراع
دیر لر حکیم انوری بیت آسمان در کشتی عزم کند دایم دو کار * گاه شهری
بادبان وقت الله لکری معنای * ترکیبش به مشبوت دیمکدر چون که بان
بو معنایست ادات خست دیو ادوات مر که ده بکری بودند بنفشه بادبان یکی
معنایست دخی کلور اول قفان و پیراهن به معنی نانی استعاره طر بقیه به معنی
شاعر بعضی فرهنگده سرن دلی دیو تفسیر ایلدی اما یکی معنایست
اولینی انبدر * لیکر * ترکیه دخی شاعر بهر نظم الال بیت لیکره
مرسات دی بلکن شراع * اسکله کلور و جزیره اطنا * بودند بنفشه درت
معنایست دخی کلور اول معنی خاگاه یعنی نیکه نانی معنی وفار و بکین ثالث معنی
مکار و بحیل و صا حب خدعه رابع معنی قلندر خانه و مکان رند ان

* یقین اوله مشور نك سلطان اسلاطینه *

مشور * فرق بشمی قطعه نك بیت سادسته کلان شدن لفظندین نانی
خاخر در اولیده کی میم مفتوحه ادات نمیدر کاسبق فی الادوات البصطیه
بهر نظمی بیت مشور انقدر در جور و غدار * نماد آئینین بکرم بازار * نزدیک
نونك فخری و زای معنایست سکونی و دال مخدوده نك کسری و کاف ابه نیک که
عریده قرب معنایست اصل نزد قرب معنایست آخر نکر می با معنی
نسبت ایچوندر کاف الحاقه نزدیک دیر لر بانك و نایك کی وقرب معنایست

کلور ابو المعانی بین نیز دیک تو جای عاشقان نیست * گرفته جای نزدیک تو
اغیار * سلطانرا * آخر ده کی لفظ را ادات مفعول در کاسبق فی الادوات المركبة
فاما که سلاطینه دیوناظم تحریر ک تفصیری جبر نفیده و نهیده واقع
اولان نکره عموی مفید اولد یفته مینی اوله فتامل

* اورا قدن کور بین از دور دخی باق دیمک بنکر *

بین * فرقی بشمی قطعه مک بیت نامسند کلان دیدن لفظن در امر حاضر در
مستقبل تشبه اولغامه رجوع اولنه اولنده کی باه موخده صله در کاسبق
فی الادوات انبساطه صائب تبری بیت جلوه مستانه آن سیر وقامت را بین
چشم بکشا موجه دریای رحمت را بین * از معنی من کاسبق فی الادوات المركبة
دور اوزاق دیو بکرمی رچی قطعه مک بیت را بعنده یکدی * بنکر * اون در دخی
قطعه مک بیت ماسنده بکن نکر بدن لفظن در امر در اولنده کی باصله در
* ز خویش آگاه باشد آنکه گرد این قطعه را از بر *

ز * معنی من کاسبق فی الادوات * خویش * کنند دیو او تو رچی قطعه مک
بیت را بعنده کلور * آگاه * همزه مک مدبله خیر دیو بکرمی بشمی قطعه مک
بیت نامسند کاور * باشد * اوله دیو قطعه ثانیه مک بیت ماسنده یکدی
آنگاه * اولکم دیو بکرمی طغوز رچی قطعه مک بیت اولنده کلور * کرد
ایتدی دیو بکرمی بدخی قطعه مک بیت نامسند کلور * این قطعه * قطعه
را بعنده عنوانده یکدی * را * ادات مفعول در * از بر * همزه مک فقی وزای
مجمعه مک سکونی و باه موخده مک فقی و را ایله حفظ ایلمک معنایه حکیم شافقی
بیت روزی هزار بار بخوانم کتاب صبر * چشم نیست لاجرم از بر نمیشود
حاصل معنی کنندون آگاه و خیر اولور اول کشته که بو قطعه بی حفظ ایله
* پدر با پسر فرزند او غلدر هم انامادر *

پدر * معروف بابا وانه عرییده اب درل حضرت ادمه دخی پدر و بابا و اب وانه
درل حافظ بیت پدرم روضه رضوان بدو کنتم بفروخت * ناخلف باشم اگر
من بجوی نفر وشم * پسر * باه فارسیه مک کسر یله اوغل معنایه
فرزند * فتحه معنی ولد اگر چه ذکر واثایه شاملدر لکن ذکرده اجمالی
غالبدر مادر * معنی والده وام شیخ سعدی بیت پشت دونای فلک راست
شب از خرمی * تاجونو فرزند زاد مادر ایام را

* فرزند اشدر برادر دادر و همشیره در خواهر *

برادر * باه موخده مک کسریله حقیقه فرنداش معنایه هاتی در لیلی و مجنون
بیت صد بلر بود سک موافق * بهتر ز برادر منافق * دادر معنی برادر ایضا
حضرت مولانا بیت تلخ خواهی کرد بر ما عمر ما * که بدین مینداردی
دادر را * بعضی نسخه ده یار عشق و محب صادق معنایه مرویدر * خواهر
ناه معنی مک بین الفتح والکسر اماله سی و او و بعده الفقه معنی همشیره
هر نیده باخت درل * همشیره * دخی فارسیدر ترکیده شیوعیه تفسیر قلندی
* یا اولدی بیوک بابا نیره او غلدر او غلو *

نیا * نوک کسری و باه تحیه ممدوده مک فتحیه معنی جد یعنی بیوک بابا که
ترکیده دده دخی درل * نیره نوک فقی و باه موخده مک کسری و رانک
فقی و هاء رسیده ایله اوغل او غلو ترکیده طورن عرییده سبط و حقیق درل
حکیم فردوسی بیت نیره که چشم او رد یا نیا * هم از ایله می باشد و کیم
* نیسه هم قر او غلو در برادر زاده در افدر *

نیسه * نوک فقی و باه ممدوده مک کسری و سبت فقی و هاء رسیده ایله
قر او لادی حاصل اوغل او لادی نیره قر او لادی نیسه * افدر * همزه مک
فقی و فلانک سکونی و دالک فقی و را ایله معنی برادر زاده بعضی فر هنگرده
معنی همشیره زاده دیو مسطور در ابو شعیب بیت سلسله جمعی
بنفشه عارضی * کت سناوش افدر و رور جد

* دبشی در ماده عورت زن دینور طول عوریه کالم *

ماره * میم ممدوده مک و دالک فتحی و هاء رسیده ایله معنی انش هر نه مک
اولور سه مقابلی تر لفظی در دال شده ایله عرییده ماصل معنایه * زن
زای مک فقی و نون ایله عورت که عرییده امرأة درل مقابلی مرد لفظی در
شاهر بیت در بن مززع اگر مرد ست اگر زن * کسی کنتم نخورد از کشت
لر زن * هم دخی زدن لفظن صیغه امر و وصف ترکیبی دخی او اور
کالم * کاف فارسیه مک و لامک فتحی و میم ایله طول عورت معنایه
شمن فخری بیت دشمن در که تر باشد * بچه دایم نیم وزن کالم
* ار اولدی شوی و شوهر یعنی زوج ارکک دیمکدر *

شوی * شین معنی مک ضعی و او مجهول و باه تحیه ایله معنی زوج یعنی
عورتی اری و او معروف ایله شین لفظن امر و وصف ترکیبی دخی او اور
جانه شوی کی * شوهر * شین معنی مک فقی و واول سکونی و هانک فقی

ورایله معنی زوج مذکور است ادلیبی بیت زن دنیا عجز حبله اندیش
کند هر پنج روزی شوهر خویش * تر * نوک فنی و رایله ارکک معنای
هر نهنگ اولور سه بوندی بشقه بش معنای دخی کلور اول معنی زشت و قبیح
ثالث نام پدر سام که نرم و زیمیان دخی درل رایغ معنی موجه آب خامس اغاج
اورته مسنده اولان شاخه بومعنا رده آخرته هله رسمه ایله زه و شنده
ایله زه دخی درل زکیم فرق رنجی قطعه ننگ بیت ثالثه کلور
* دوگون سور او یون بازی ضیافت اولدی مهمانی *

سور * سین مدوده ننگ ضعی و رایله دوگون معنای خواجه طلسان بیت
جدا سوری و سروری که اگر در نگر * خله زهره بود بر بی ازان عالم سور
همدخی ایام سرور و هنگام خورده اولان ضیافت معنای و قلم سوری
معنای ده کلور * بازی * بام موجه مدوده ننگ فنی و زای معنی مدوده ننگ
کسر به معنی لعب یعنی او چون ابوالمعانی بیت طفلی جو کنند بجان عاشق
بازی * باید که کنند عاشق او سر بازی * بعضی نسخه جانان معنای ده کلور
مهمانی * آخرت مایه مصدر به ایله معنی ضیافت و قونقل ابوالمعانی بیت
خیال آنری کاشانه دل را کر آید * کیم با خون دل بخت چکر ترتیب مهمانی
چونکه همان مسافر دیو فرق مسکر رنجی قطعه ننگ بیت اولنده کلور
* سو ننگ شادمانی باکره دوشیره قزدختر *

شادمانی * دالک سکونی و ضرورت و زنده کسری و آخرت مایه مصدر به ایله
معنی فرح و سرور چونکه بام نخبه سفر شادمان فرح ننگ معنای ابوالمعانی
بیت بکنفس بالطف جانا ترانکشم شادمان * در همه صبری ندانستم که
چون شادی شود * دوشیره * دال مدوده ننگ ضعی و شین معنی مدوده ننگ
کسری و زای معنی ننگ فنی و هاه رسمه ایله بکر فر معنای کمال اسماعیل
بیت دوشیر کان خاطر من بین که غمچه وار * بدخ گرفته اندر نوشهر و سار
دوست * جمع قلند قبه هاه رسمه کاف فارسیه به ایدال اولتیه معنی قاصد
کلبه در ننگه بکر فر معنای باکره بی نه قدر که غلط دید بایر ایدیه لکن غلط
مشهور لغت قصه مددن اولی اولتیه غلط اختیار اولندی * دخر * دالک ضعی
و جا معنی ننگ سکونی و تاء مشیات فوقیه ننگ فنی و رایله معنی ننگ راسخ
بومعنا در * خصیلر جله خویشاوند و زدیکی بقیه بقدر *
خویشاوند * خا معنی ننگ بین القبح و الکسیر اماله سی و زوای مجبور

و بام نخبه ننگ سکونی و شین معنی مدوده ننگ و واول قحطری و تونک سکونی
و دال ایله معنی اقربای معنی خصیلر ننگ مفردی خویش خصم دیو او تون نخبی
قطعه ننگ بیت راننده کلور حاصلی خویشاوند فی الجملة خلاف قبلس
راونده خصیلر * زدیکی * آخرت مایه کی بام نخبه مصدر به در ننگ بقی
دیو بکر می ایکنجی قطعه ننگ بیت اخیرت مایه بکیدی

بام * یلوی اوغل رسندر هم اوکی بایان را اندر *
رسندر * بام فارسیه ننگ ضعی و سینک فنی و تونک سکونی و دالک فنی و رایله
اوکی اوغل معنای عزم مد و زیمیان درل چونکه اوکی معنای سفید اولان
ننگ ننگ اگر آخرتی جیف ایدوب بعد بر نون ساکن بعد و دال مفتوحه بعد
براه مهمله کنور در ننگ مادندر اوکی اناود خشندر اوکی قر معنای اولد قلمری
کی استاد عنصری بیت جز بماندر نماند این جهان کینه جو * بایسندر
کینه دارد همچو باد خشندر را بدر اندر * راه اولی ننگ سکونی و همزه ننگ
نخبه اوکی بام معنای ننگ و همزه ننگ حذفیه بدر دخی درل استاد ایبی
بیت از پدر چون از پدر دشمنی پند همی * مادر از کینه بردمانند مادر شود
* کشی زاده اولان والا زاده باک کوهر در *

والا زاده * کشی زاده معنای چونکه و الا اعلی دیو قطعه خامسه ننگ بیت
ثالثه بکیدی زادن ننگ کسری و زای فارسیه مدوده ننگ فنی و دال ایله
معنی اصل * بالک کوهر * مشبه چونکه بالک معنی ظاهر صکوهر بیانی
دیساجه ننگ بیت عاشبیری شرح زده بکیدی

تبار * تبار و جانان قوم و قبیله جله سی بکسر *
تبار * تبار مشیات فوقیه و بام موجه مدوده ننگ قحطری و رایله معنی
قوم و قبیله عزمیده تبار هلاک معنای در * جانان * لغت زده و فرهنگده
اهل بیت و حرمین کایه دیو مفسردن قایما که قوم و قبیله معنای کادیکی
بودخی ناظم بحر رک غالباً اهل ایراندن روایت خاصه سید * بکسر
بام نخبه ننگ فنی و کافک سکونی و سینک فنی و رایله جله سی معنای که
زکینه اندن را و غوردن و باشیدن باشد دیو تعبیر ایدرل

* فرومایه دی صویسین شخصه بد اخرا و غور سر در *
فرومایه * معنای زکیبسی دخی اصلی الحق معنای زرا فر و ننگ و رانک
ضعلری و اخفاء و او و اظهاسار ایله الحق و دون معنای مایه معنی اصل شیخ

سعدی بیت با فرومایه روز کارمیز * کزنی بوز یا شکر بخوری * بد اختر
 یعنی مشوم الطالع و بد بخت یعنی او غور سز چونکه بد فادیا و تون باشی
 قطعه نك بيت اولنده كلور اخراطالع ديو قطعه خامه نك بيت اول بشر حنده
 كجدي عبدالله هاتق بيت زانعام واعسان صاحب قران فراموش
 كردند بد اختران * فائده فرودرت معنیه در اول اشاعی والحق معنیه ثاني
 یعنی بلع یعنی بومق ثالث صوبه طالع معنیه رابع محسن لفظ ایچون
 اوائل مشتقانه داخل اولور مایه بش معنیه در اول یعنی اصل مثل استرمایه
 کی ثانی هر حیوانك دیشبسی عموما و دوه نك دیشبسی لفظ و شات ثالث
 بخبر مایه می رابع یعنی قدر و مقدار خامس فریدونی تریسه ابتد کلمی
 کاوه در لر کذا فی فرهنگ جهانشکری

* تلکی آج و محتاجه دینور جری اولان برز *

تلکی * تاد فوقه نك و لامك صملری و نونك سکونی و كاف قارسیه ممدوده نك
 کسر به معنی آج و محتاج وسائل کال اسماعیلی بیت بکیش خام طمع
 خواند و یکی بی نفس * یکی تلکی کابل بکیش خواری بخار * برز
 معنی فقیر و مسکین یعنی جری معنای ترکیبی التوسیر و اقیهه سیر
 دیمکدر چونکه بی ادات نفی در کاسبق فی الادوات المركبة زرالتون دیو
 بکرمی ایکجی قطعه نك بيت سابعده کجدي

* معنی آدم جوامرد باغشلا یعنی بخشنده *

جوامرد * نونك سکونیه معنی معنی و کرم النفس ترکیبه جومرد بوندن
 فاعلدر معنای ترکیبی کج آدم دیمک اولور اماو معنیه استعمالی بوقدر
 بخشنده * باء موحده نك فقی و خاء مجده نك سکونیه بخشنده لفظ نون اسم
 فاعلدر جای بیت جرم بخشنده و بخشاینده * در روی همه کشاینده
 * خبیس و الخفه ناکس دیاور استکلو خواهشکر *

ناکس * بمعنی خبیس و سفله و دون معنای ترکیبی آدم و انسان دکل
 دیمکدر چونکه نا ادات نفی در کس آدم و انسان معنیه معروف و قدر شیخ سعدی
 بیت هان کس نان کس نباشی * باکر به خوان کس نباشی * خواهشکر
 اسم فاعلدر چونکه خواهش خاء مجده نك بین الفخ و الکسر ادا له سی و و او
 علامت و الفله خواهیدن لفظ نون امر آخرینه ماقبل مکسور شین مجده
 الخاقیه اسم مصدر در کرات اسم فاعلدر کاسبق فی الادوات المركبة

* عجمدن بن کتوردن بویله انجو بویله جوهر هم * تفسیر

* ز ایران من سیاوردم چنین درو چنین کوهر *

ز معنی من کاسبق فی الادوات * ایران همزه ممدوده نك کسری و راه
 ممدوده نك معنی و تون الله مجموع ولایت عراق و فارس و آذربایجان و خراسان
 مملکتلریدر که فریدون شاه جزند کیری ارج شاه و برمشدی اول اجلدن
 ایران نصیه اولمشدر و هر جیوه نك اوه جانبی توز نام اوخلوه و برمشدی
 توران نصیه اولمشدر همدی ایران نام هوشنك شاهن سیامك شاهدر * من
 بن دیو قطعه ثالثه بيت اولنده کجدي * سیاوردم ماضی متکلم و حده در
 کتوردن معنیه مصدری همزه نك مدله آوردن لفظیدر شکم وصف
 ترکیبی اولد یعنی سانه آوردن بکرمی برنجی قطعه نك بيت اخیرنده کجدي
 اولنده کی باء موحده مکسوره صله در چونکه آوردن همزه سی باء نصیه به ابدال
 اولمشدر علی ماسبق فی المقدمة * چنین * بویله دیو قطعه ثالثه نك
 بيت ثالثه کجدي * در * اینجود یو قطعه رابعه نك بيت رابعده کجدي
 کوهر * معرف جوهر در یاقی دیبا جه نك بيت عاشری شرحنده کجدي

* قطعه چون مهر رخشان در جهان بر تونثار *

قطعه چون مهر * قطعه خامه نك عنوانده کجدي * رخشان * رانك فقی
 و خاء مجده نك سکونی و شین مجده ایلد رخشان لفظ نون امر آخرینه الف و تون
 الخاقیه اسم فاعلدر معنی لامع و مشرق ناصر الدین بلخی بیت * رخ رخشان
 او خور شید جان باد * لب لعلش حیات و باو دان باد * در * معنی فی کاسبق
 فی الانبیاء المركبة * جهان معنی دنیا کاسبق آنفا * بر تونثار * و صفا
 ترکیبدر شعاع صاججی معنیه چونکه بر توشعاع دیو او تون النصی
 قطعه نك بيت رابعده کلور تشار نونك کسری و ثاء مثله ممدوده نك فقی
 و ر ایه صاجق و صاججی معنیه مویه و اقیهه و امثال لکن بومقامده اسم
 فاعل معنیه در شکم کوهر تشار که سنده اولد یعنی کی فی الاصل صر سندر
 فارسیده و انشارده شاید در جای بیت اصبت زار الک یا شینه الخفف
 بهر تشار مقدر تونقد جان یکف * حاصل معنی شله صاججی جهاند لشراف
 ایدی کونش کی بر قطعه با خود قطعه دوماسبق کی مناسبت ظاهر مدیر

* رخش آن بار بجی رخشنده باراق تابدار *

رخش * رانك فقی و خاء مجده نك سکونی و شین مجده ایه معنی اسب یعنی آن میر

نظمی بیت رخسار مود و لب همیشه در زین باد زودان کفشی چنان مراد
 فی الاصل رخسار چشم و زین را بر دینگری آتش بدولت استی ابدیکه اکا
 فردوسی بود از پس دیو نهی اندر صکره علیع ابر جمال ایل کیده رک مطلق آت
 و معنای اولدی هر زین کیده اولور نه اولسون و شعر استعاره طریقه مدوح
 زانه رخسار دیرل یوندن بشقه رخسار بش معنای کلور اول یعنی قوس قزح
 زانی ضیا و فروغ ثالث آینه و امثال برقی نیشه دن ظاهر اولان عکس معنای
 رابع معنی دونک سیرخ و سینه خامسا یعنی فرخ و مبارک * رخسار و فخر
 رخسار لفظین اسم فاعلدر * نایدار * باه موحده نیک سکونیه ضیاو
 و خرا تلو معنای در اما کبر فروغ و ضیا و شعله معنای به استعمال اولور
 عنصری بیت کفتم نهی برین دلم آن نایدار زلف * گفتا که مشکاب نایدار قرار
 و تاب * نای لطف و طراوتلو و دیگر آیدار *

آیدار * باه موحده نیک سکونیه یعنی طری و لطیف زانه مبه اولسون غیری
 اولسون یوندن بشقه اوج معنای دخی کلور اول یعنی مرد مصاحب و مجلس
 آوائی معنی تیغ و خنجر جوهر در رابع بر نوع کاه کالیف خرمایه مشابه
 بر او ندر فی الاصل آیدار و صفد ز کیدر آب طوی یعنی معنای نیکم
 نایدار تاب طوی یعنی معنای اولدی یعنی کبی چونکه آب معنای به قر قبی
 قطع نیک بیت اولی عن و شرحنده کلور تاب معنای به قطع نیک نایب نیک
 بیت خامسده یکدی دارد اشن لفظین امر یا خود اسم فاعل مخفی
 * عاشق معنای اولش دوستار و دوستدار *

ایکبیده و صفت ز کیدر چونکه دوست معنای معلوم آرند همه ایل آیدار
 لفظین امر یا خود اسم فاعل مخفی دارد اشن لفظین کنایه شاعر
 بیت دوستدار الم و دشمن شادی شد نام * حالت عشق عجیب حال دگر آیدار
 * بریده راست نیک دوستها ربه دوچار *

بوانیکی لفظ نیک معنای ترکیب لری ایکی درت دیمک اولور نیکم اون طغوز یعنی
 قطع نیک بیت اولده یکدی * دوچار * استاد فرخی بیت هر که باق
 چنان شدند و چهار * با طغوز را او یکبیت محراب * دوچار * حضرت مولانا
 قدس سیر بیت ز دامن میان داه تنگی * دوچار * و دوچار و دوچار
 بوانیکی بیت مراد برینه راست کلمه معنای به

داد اگر عدل آید مجید جبر آید یعنی زور کار *

داد اگر اسم فاعلدر یعنی عادل چونکه داد عدالت و بوی مکرری الیکبی قطع نیک
 بیت نایب یکدی کرد ایت اسم فاعلدر کاسبق فی الادوات المکیه منلا عبد
 الواسع بهت کر چه چون معنای ظلم بر جهال وی ظلم کرد * داد چون خوش
 یونان داد کر خر و از او * یوندن بشقه داد کر ایکی معنای دخی کلور اول حضرت
 حاکم حق جل شانہ کاسبق فی الاسماء الحسنی ثانی مان ملکی جیشلار نون
 بر جیش اسمدر زور کار * اسم فاعلدر یعنی ظلم و خائن چونکه زور کوچ دیو
 بکری ربی قطع نیک بیت خامسده یکدی کار ایت اسم فاعلدر کاسبق
 فی الادوات المکیه * فر صم معنای وزمان دخی هوادر روز کار *

روز کار * زانی معنای نیکو نیل اوج معنای در اول یعنی فر صم ثانی صم
 وزمان و ثالث معنی هو او ماد معنای ترکیبی کونجی دیمک در لکن انده استعمال
 یوقدر * قوجعه دیندی در عواش و دخی آغوش *

در آغوش * اسم مصدر در امر صغره می او زرا چونکه نیک لفظ ایچون در
 آغوش دخی ایل آغوش لفظین مشتق در با خود دخی معنی فی کاسبق
 فی الادوات المکیه آغوش قوجاق دیو او تو زربجی قطع نیک بیت نایب نیک
 کلور استاد لطیف بیت وه که من وی نتوانم که بوسم فی او * ای ساکن
 بنصرف ز در آغوش گذشت * آغوش هر دیمد نیک فخریه مصدر در معنی
 در آغوش مذکور فرق اعتبار بدر

* هر قوجاق اولدی کار المی قوجاغه در کار *

کار * آغوش که قوجاق معنای هر بیده مجر در لری طرف و جانب معنای به
 کلور ایکی معنای معکوسا حضرت سلطان ولد بیت خود حدیث عشق را
 نمود کنار * کرد اتم عشق را اندر کنار * در کنار * یونده در معنی فی در

* ساختن دوز ملک دخی بول طاقیدر نیک باز *

ساختن * مصدر در دوز ملک و باقی و فلق معنای مستقبلا نیده خا و به
 زای معنای به اندال اولوب ساز و سازنده دوز * نیک باز * معنای به سات سفر
 و اوزم طریق ساز مقدم نیک مؤخر اولدی خالده ساز نیک دخی بو معنای
 بوانیکی صورتده و او عطفله و او سر دخی مستعملدر فقط لفظ نیک و فقط
 لفظ ساز دخی بو معنای به بویه و لجه یونده الی ایت وارد فافهم شاعر
 بیت راه تو دور آمد و منزل دراز * نیک راه تو شد منزل ینار * خواجه سلمان
 بیت ساقیا نیک طرب ساز که از بلبل وکل * کار و بار چن امروز بیکسیت

وسار خاندن فقط يك اون معنیه كلور نكتم اون بشجی قطعك بیت اولی
 شمر خنده بکدی فقط ساز اون معنیه در ایضا اول بمعنی تدارك سفر کا صرفت
 کفایتانی بمعنی انتظام حال ثالث بمعنی معروف وابع بمعنی سامان اما سامانك
 اون ابکی معنی ساسی واولدو اکثرینه استعمال اولنور خامس بمعنی سلاح
 بختك استادین بمعنی تدارك ضیافت سابغ بمعنی مکر و حبله ثامن بمعنی نفع
 و غایه ناسع بمعنی مثل ومانند طاشر صیفه امر ووصف ترکیبی اولور
 * منتظر در ساز خندونك موافق ساز کار *

سازمند * زای معنی يك سكونيله اسم مفعول در چونکه ساز بمعنی انتظام
 کما عرفت آنه نامند اذات نسبت در کاسبق فی الادوات المکرر بشجی نظم نامی
 بیت برین سازمندی چیم انکیر شاه * رافراخت راست زمانه ای معناه
 ساز کار زای معنی يك سكونيله ایضا چونکه کار اذات نسبت و اسم فاعل در غیر
 نظمی بیت ای زلطفت ساز کار باجران * کار عاجز ساز و الحظ انبیر صان
 فاما که کسیر زای معنی يك سكونيله بمعنی آلت اهل صنایع معنای ترکیبی و موافق اولور
 * شوالکه ما کولاندن بخوش اوله خوشخور دیور *

خوشخور * شین معنی يك سكونيله اطعمه و اشربه و میوه خوردن بر مقدار
 جو و ضللی اولانه دیر لفظی بحر يك ما کولانه قصری تعلیل باخود مجاز در
 اصلنده وصف زککیدر چونکه خوش قطعه زایه يك بیت و ابی
 شمر خنده بکدی * خور * خوردن لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخفدر
 مخفوش * دخی فارسیدر ترکیده شیوعی ایله تفسیر قلندی

* هم کوار بدن سکر مک هضمی آسان خوشکوار *

کوار بدن * کاف فارسیده يك ضمی وواو محدوده يك فحی وراه محدوده يك
 کسیر به مصدر در معنی هضم * خوشکوار * اصلنده وصف ترکیبدر
 هضمی آسان معنیه و اطعمه دن و اشربه دن لطیف و لذیذ معنیه
 ابوالمغنی بیت جو ماضل خوشخور و یار نکو * می خوشکوار از کف خو برو
 * اولدی فکر اتمك نهیدن هم سگالش اوله در *

نهیدن * نوک فحی واه محدوده يك کسیر به مصدر در فکر اتمك معنیه
 همدخی غم خوردن معنیه و نهادن معنیه ده کلور کذا فی فرهنگ زفانکویا
 سگالش * سبک کسری و کاف محدوده يك فحی ایله سگالیدن لفظندن امری
 آخرینه ماقبلی مکسور شین معنی الحاقیه اسم مصدر در بمعنی فکر و اندیشه

استاد و دکی بیت ای مع کدون تو شعر من از برکن و بخوان * از من دل و سگالش
 و از تو تن و زبان * مجمع الفرسیده بمعنی اندیشه مند و تفکر اسم فاعل دیو
 مرویدر که کذا فی فرهنگ میرزا ابراهیم همدخی حبله و خدعه معنیه ده کلور
 * ایسته تا خیر و تانی ای کدر بدویار *

بدویار * باه موحده يك ضمی و رانك و دالك سکونی و باه موحده محدوده يك
 فحی و رانله ایسته تانی و تا خیر و سکونت و وفار اتمك معنیه شج عطار
 بیت بدویاری جوی و بی آزار باش * تا که گردد دهر نام تو فاش

* صلح معنیه در یعنی بار شمشق آشتی *

آشتی * همزه محدوده يك فحی و شین معنی يك سکونی و ناء فوفیه محدوده يك
 کسیر به بار شمشق که عریده صلح معنیه عرفی مقابل ایله ذکر ایلشدر
 بیت جنك آتش آشتی آتش مدارا آتشست * خوش سر و کاری از ان
 بدخومر آتا آتشست * جنك آتش برخاش و رزم و کیر و دار و کارزار *

برخاش * باه فارسیده يك فحی و رانك سکونی و خاء معنی محدوده يك فحی و شین
 معنی ایله بمعنی جنك و غوغا شمش فخری بیت کرا بحال که پادشاه ابو اسماعق
 کند تصور کین و تحویل برخاش * رزم * رانك فحی و زای معنی يك سکونی
 و مع ایله بمعنی جنك و جدال ایضا خوانجه حافظ بیت مردیش روز رزم
 نیست * مرد از برادر بخواهر اندازد * همدخی همه و هنرم معنیه ده کلور
 کیرود از کاف فارسیده محدوده يك کسری و رانك ضمی وواو مجبول و دال
 محدوده يك فحی و رانله بمعنی جنك و آشوب ایضا معنای ترکیبی اورطوت
 دیکده اکثر ضعت جنك او اور و مطلق جنك معنیه ده اولور نكتم بومقامده
 اولدیفی کی میر نظمی بیت بخوش آمده شورش کیر و دار * زهر دوطرف
 کشته شدن شماره بومعنه دار و کیر و دار کذا فی فرهنگ شعوری کارزار سکون
 راه اولی ایله بمعنی جنك و جدال ایضا حکیم سوزنی بیت بشفه سخن آمیخ
 تیغ تو ملک کالاله کاستن دشت کارزار تو باد * معنای ترکیبی آهلویش دیمك
 اولور * جنك * دخی فارسیدر ترکیده شیوعی حسیله تفسیر و ترجمه قلندی

* طاسه لواند و هکین و طاسه اولمشدر فریم *

اند و هکین * اسم مفعول در چونکه اندوه همزه يك فحی و نوک سکونی و دال
 محدوده يك ضمی و اظهار ها ایله بمعنی غم و غصه کین اذات نسبت در کاسبق
 فی الادوات المکرر * فریم * فانك و زای معنی يك فحی و مع ایله بمعنی

ضم و حصه اندوه کی وزای فارسینه و راه مهمله ایله دخی مرویدن لطیفی
بیت خجته شور از دلت ای شاه کرم * رهساند دل مارا از خرم
قلب مجزون خاطر می مجروحه دیو دل افکان *
دلفکار * لامک سکونیه یعنی مجزون القلب و مجروح خاطر معنای ترکیبی
دخی بویه در چونکه دل قلب دیوان بدیجی قطعه ک بیت بالیده یکیدی
فکار فانک کسری و کاف فارسینه مدد و تک فقی وزایله معنی مجروح و مشوش
کاهی مجروح خاطر معنای ده کلور او المعانی بیت رسید ز خیر
جانان راحتی بدل * نهید بدست کرم سینه فکار ما

* داز مفهومی بناد از ارم معمار ایش *
داز * دال مدوده تک فقی وزای مهمله ایله معنی بنا و بالحق همدخی تشدیدتون
ایله بنا معنای ده که یابوچی دیمک اولور و بغدادی و اریه سنبله سی قلیجی که
داس معنای ده کلور * دازار * معنی معمار و معنی بنا یعنی یابوچی همدخی
حق جل و علی حضرت تارینه اطلاق اولور کاسبق فی الاسماء الحسنی اصلده
وصف ترکیبدر چونکه داز بنا دیو آنفا یکیدی ارم ایله آریدن لفظلندن
امر یا خود اسم فاعل مخفی قدر اصلی آور و مصدري آوریدن ایدی
* یازاوی محکم دخی محکم دیمکدر استوار *

محکم * تاء فوقیه تک فقی و حار مجیه تک سکونی و کاف فارسینه تک فقی ویم ایله
معنی خانه تابستان همدخی ترکیبدر اولکه اسیدر * استوار * همزه تک معنی
وسبک سکونی و تاء فوقیه تک ضمی و و او مدوده تک فقی و ایله معنی محکم
و منین مسعود سعد سلمان بیت پایدار و استوار است از تو دین و ملک و پایدار
و پایدار و استوار و استوار * و یوندن بشقه درت معنای دخی کلور اول معنی
معتمد و امین ثانی اینامق معنای ثالث معنی تمام شدن دایع معنی برابر آمدن

* ریزه ریزه باره باره طار طغاند و ریزه ریزه *
ریزه * راه مدوده تک کسری وزای مهمله تک فقی و هاء رسمیه ایله معنی
قطعه و بارجه و خرده * باره * پاه فارسینه ایله فارسیده و ترکیبدر
دخی بویه شایعدر بویه اولجده ریزه ریزه معنای باره باره دیمک اولدی
زرت مزت * تاء فوقیه تک و میجک ضمری بعد همبارا و تاء فوقیه ایله معنی
نار مار یعنی طار طغان دیمک اولور توابع الفاظ قبیلندن شمشیر فخری
بیت بدستکال نکو خواهش نار مار * نیکخواهد سیکالش زرت مزت

همدخی زرت مزت بدانه ام و بدایطوب و نظرده حقیر معنای ده در فرهنگ
بجای کیده قجه ایله روایت او ایشدن و بر معنای دخی نار مار دیو متغولدر
خرد مزه * تاء مجیه تک و میجک ضمری بعد همبارا و دال ایله توابع الفاظ
قبیلندن اوفق تفک معنای ده و او معزوف ایله خورد مزه دخی بویه تابه در
نار مار * دخی توابع الفاظ قبیلندن معنی برا کننده و پریشان یعنی طاعلش
شمس فخری بیت عالی کردی زلف نیم بران زرت مزت * کشوری کردی زسهم
تیر بران نار مار * بختایده الاقاق دیرل که الاق بولاق یونندن قاعده توابع
الفاظ قبیلندن اوله تک معنای اکثر بر کلمه نصکره کلمه مذکور تک حرف اولی
برینه میم کنوروب تکرار ایدر ل مثلاً نار مار و خرد مزه کی بوضوح ایکی کلمه
اراسنده کانت و او بازنده و ترکیبدر لکن بهر حال و او فنیاز فاحفظ
ایش ایش فیار ایشلیجی به فیار آور دینور *

قیار * فاک و یاه نخبه مدوده تک فخری ورا ایله معنی شغل و عمل لطیفی بیت
نیست جز عشقت اختیار مرا * نیست جز ذکر تو قیار مرا قیار آور
وصف ترکیبدر چونکه قیار قد عرفت آنفا آور وصف ترکیبی اولد یعنی
حاله بکرمی برنجی قطعه تک بیت اخیرنده یکیدی

* ایش طو نمجی کار دار ایش کوچ دیمکدر کار و بار *
کار داز * وصف ترکیبدر چونکه کار ایش کوچ دیو بکرمی برنجی قطعه تک
بیت خامسند یکیدی داز داشتن لفظلندن امر یا خود اسم فاعل مخفیدر یوندن
بشقه کار دار جامع اموال و صاحب دیوان و وزیر معنای ده کلور زارا نیست
بهرام بیت دین خرجت زمال کار داران * تکشت ای شبه یکی از صرف
هزاروان * کار و بار * رانک سکونی و میلارنده و او غیر مله و ایله و او سر ایش
و کار و کسبه معنای ده او المعانی بیت کار بارم در جهان شد عشق یار
زانکه نیستم در جهان بی کار و بار * فقط کار قدسقی آنفا فقط یار معنی عمل
و کار دیو بکرمی برنجی قطعه تک بیت اولی شریخته یکیدی

* اولامق اولدی شکر دن هم دیمکدر ایله در *
شکر دن * شین مجیه تک کسری و کاف فقی و رانک سکونی ایله مصدردر معنی
اصطیاد حکیم فردوسی بیت چها زاندا غم چرا بروری که پرورد خویشت را
شکری * سور کون آوی چر که و آودخی نجیر و شکار *

جز که * جیم فارسه نك فتي و رانك سكوتي و كاف فارسه نك فتي بهار رسیده ايله
سورگون اوئی معاشه طالب آمل بیت بصیرت دشت جو حکم شکار چر که نمود
زمین جو کوی در حلقه سوار افتاد * بجیر * توان فتي و خله معیه نك سکوتی
و جیم مدوده نك کسری و رانك به معنی صید یعنی آویر خسرو بیت بلزان سوار
منت بجیر میرود * رستم ز کار کاره میر میرود * عهدی اوتان جانور معاشه
عوام و طایغ کیستند دیر خصوصاً * شکار * که مرایه معنی صید بجیر کی
هر نه استرک استه دانا الله * * * * *

هر چه * هر نه دیوان التیمی قطعه نك بیت سادسته یکدی * می * ادات
حالد کاسبق فی الادوات المركبة خواهی خواهیدن لفظندن مضارع
مخاطب در نکتهم مفرد غایب بکر مخفی قطعه نك بیت اولنده یکدی * بجو
جیم ضمیمه جویدن و جستن لفظندن امر در استه و طلب ايله معاشه
اولنده کی با، مؤنثه مکسوره صله در * همواره * دائم دیو قطعه
تاسعه نك بیت ثانیته یکدی * از * معنی من کاسبق فی الادوات المركبة
پروردگار * قطعه اول نك بیت ثانیته یکدی

* این قطعه شربین بود دلش نکاز اجوی شیر *

این قطعه * قطعه رابعه نك عنوانده یکدی * شربین * مطلق دیو فرق
سکر نجی قطعه نك بیت اخیرنده کلور * بود * اولور دیو فرق بشیمی
قطعه نك بیت عاشقنده کلور * دل * قلب دیوان بدیجی قطعه نك بیت
ناکند یکدی * تشکان * تشنه آخرین علامت جمع اولان الف و نون
الحاقی و هاء رسیده نك كاف فارسه به ایلد الله تشنه نك جیدر تشنه
موصافش دیو قطعه رابعه نك بیت اولنده یکدی * را * ادات مفولیدر
کاسبق فی الادوات المركبة * جوی * ارمق دیو قطعه رابعه نك بیت
خامسده یکدی * شیر * سود دیوان و توز بدیجی قطعه نك بیت رابعه کلور
همدخی جوی شیر فرهاد معشوق شربین از مرغی دیوان و توز سکر نجی قطعه نك
بیت سادسته کلور حاصل معنی بو شربین و مطلق قطعه
کلور * * * * *

* دلجو و دلاور اولکه نك مقبول اوله هم دلپذیر *

یونلر وصف ز کبیلدر هر برلری محبوبه و امثالته صفت اولور چونکه دل

معنی قلب کاسبق آنقا جو جویدن لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخفدر
آویر هر نه مدوده نك فتي و واولك کسری به او بخش لفظندن امر یا خود
اسم فاعل مخفدر جو نکه مستقلاتی خا * معیه نك زای معیه به
ایدا لیلله آویر دواویر نده کلور بدراون بدیجی قطعه نك بیت
سادسته کلان پذیرفتن لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخفدر

* دانی دلاور کی هر صاحب شجاعت در دلیر *

دلاور * وصف ترکیدر یورکلور و صاحب شجاعت و بهادر معاشه چونکه
دل معنی قلب کاسبق آنقا آور وصف ترکیبی اولد یعنی حالده بکری برنجی
قطعه نك بیت اخیرنده یکدی * دلیر * دالک و لام مدوده نك کسری و رانك
معنی شجاع و بهادر ایض ثانی بیت ذوقوت نمی مرد باز و دلیر ز بهر زبونی
سیر افکنده بر * اولدی نشین اوتورق زخیر دینسه طور ماقالی *

نشین * نونک و شین معیه مدوده نك کسری و نونک فتي و نونک اوتورق
واویر احق بر معیاسته شین فخری بیت زبات انتقام سطوت تو * کبیر
یکبارگی زله نشین * * ادات نشین و نأ کیدر کاسبق فی الادوات المركبة
همان ناظم بحر زله طور مع لفظنی تغییر معنی نونک تا کیدر چون اولد یعنی
مبیدر * خیر * خبریدن یا خود خاستن لفظندن امر در چونکه مستقلاتی خا
معیه مدوده نك کسری و زاه معیه نك فتي خیر دو جیر نده کلور نکتهم ماضی
قطعه تاسعه نك بیت رابعه یکدی حافظ بیت سیاق بر خبر درده خا را خا
بر شربین غم ایلم را * ثابت قدمیدر بایدار بر شمش اولان جای کر *

بایدار * سکون یا تحیه ايله وصف ترکیدر معنی ثابت قدم و محکم و استوار و قائم
چونکه پای ایاق دیو بکری بدیجی قطعه نك بیت رابعه کلور * دار
داشتن لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخفدر شجاعتی بیت بار نایدان
دوست امداد دوستی را نشاید این غدار * جایگیر * بود دخی یا به نجبه نك
سکون به وصف ترکیدر بر شمش و برنده ثابت و صاحب قرار معاشه
چونکه جای نکان دیو بکری ایکیجی قطعه نك بیت رابعه یکدی
که * صف کبی اولد یعنی حالده قطعه تاسعه نك بیت سادسته یکدی
* کم تر کو جور کدر دخی مهر دیکدر نك بیوک *

کهتر * اسم تفضیلدر معنی اصغر و احقر چونکه که کالک کسری و اظهارها
ایله معنی صغیر و حقیر * تر * ادات تفضیلدر کاسبق فی الادوات المركبة * مهتر

اسم تفضیل از اضماعنی اعظم و اکثر برآمد بمثل کسری و اظهار اهل الله بمعنی
عظیم و کبریا و المعانی بیت زهار بامهران بحر و خال و جواهر * بی توقف جرات
گفتار و اوصاف مکن * شهنای و خالوز و زنه در طاول دهل کوسد زبیر *

شهنای * شاهنایان شهنشاهان سبکدینان و زنه دینکاری
دودک معناسنه معنای ترکیبی شاه دودکی دینک اولور چونکه سلاطین
عظام و وزراء کرام تو بت و قنده طبل و نواز اهل مزبور دودکی آهنگ
ایشدیر زلستین ایل سورنای فارسید زبومعنا به شاعر بیت شود انش
و فلکراشوق افزون * اگر بشنیده شهنای و نغز * خالو * خله * خله
ممدوده نك فحی و لام ممدوده نك خله شهنای مرقوم معناسنه هم دخی
طای معناسنه که عربیده خال دیر * دهل * دالک و هانک خیلری ایل
طاولکه عربیده طبل دیر هانقی بیت دهل زن فراموش کرد از دهل
بگردن دوالش شد از دیده غل * تیره * تاه فوقه نك فحی و باه موحده
ممدوده نك کسری و رانک فحی و هار معناه ایل بمعنی کوس و طبل استاد
موجهری بیت تیره زن زد طبل نخستین * شربانان همی بندید محمل
* بولدن خیر ایل کلوب کیدن ایش سیک و برید *

سک * باه فارسیه نك فحی و باه تحیه نك سکونی و کاف ایل بمعنی فاصد و ناه
و شاطر معناسنه کلور * برید * باه موحده نك فحی و زاه ممدوده نك کسری
ودال ایل بمعنی فاصد اضماعنی شاعر بیت ناکه میان ظاهر شد از جانب برید
کش پیام دوست در گوشم رسید * عربیده اون ایکی فرجه برید دیر
* مرده نوید و مرده ز مفهومی اولشد برید *

نوید * نونک فحی و و او ممدوده نك کسری و دال ایل بمعنی مرده ظهور یافتن
بیت مرادش اقبال یافتن او بکاه * نوید عطف از آستانه شاه * مرده
دخی فارسید ترکیده شوی ایل تفسیر فاعلی شاعر بیت مرده اقبال دارد
جیش ابارها * نك دو خط و باز رفتن مرده و تاب * بولدن بشقه نوید
اوج معناه دخی کلور اول بمعنی متحرک و زان ثانی بمعنی نواله ثالث بمعنی قوت
مرده * و صف ترکیب چونکه بر پیغمبره کی بر کیدر * بشیر * بوزن فعل
مرده بی معناسنه فی الاصل عربی در فارسیده و ترکیب شایع در

* در یاقم بن اکلم بشناسن تومن اکله هم *

در یاقم * ماضی متکلم و حده دزم صدری در یاقم لفظی در تکم امر حاضری

قطعه اول نك بیت سادسده کسری شاعر بیت بی هزار اهل هزار شود
در یاقم محض اهل همهم هنرست در یاقم * بوینده اینکجی در یاقم ابرشک
و بولق و ملاقی اولق معناسنه در تنبیه ناظم بحر نك بی لفظی تفسیرده ادراجی
بحر در شافت نظمه اصابت عین اولماسولک دیو بوخسه چندان تفسیرده مدخلی
یوقدر ز برادر یاقم لفظن در برجه مطابقتی لفظن اولمفسر فقط اکلام
لفظی در غاما که تفسیرده بی اولجه مفسرده من اولملوایدی کالایحی علی من له
معرفة التراجیم تکم بشناسن تومن اکله هم فولی بوکا شاهد عدلدر * بشناس
اون بشنچی قطعه نك بیت ثالثده کچن بشناسیدن لفظن در امر حاضر در
اولنده کی باه موحده صله در علی ماسبق فی الادوات * نو * سنی دیو
قطعه ثالثه نك بیت نایسند و کدی

* غایت ز کیدر تیر دل آگاه معناسی خیر *

تیر دل * سکونی ای معناه ایل اصلی ترکیب توصیفی اوله رف دل تیر ایدی
کسکین کوکل معناسنه فبعد التقدیم والتأخیر سیاه چشم کبی وصف
ترکیبی اولوب کسکین کوکللو معناسنه اولدی چونکه تیر کسکین دیو یگری
برنجی قطعه نك بیت نایسند کدی دل بمعنی قلب * آگاه * همزه و کاف
فارسیه نك مدلی و اظهار اهل الله بمعنی خیر و متفقط میر نظمی بیت بیاری
در رسیدن سوی ناکاه * ز احوال ولایت کشته آگاه * هم دخی آگاهیدن
لفظن در امر حاضر و اسم مصدر در و وصف ترکیبده اولور

* نوید او کیم مایوس اوله حیف اولش افسوس و در بغ *

نوید * نونک فحی و واولک سکونی و میم ممدوده نك کسری و دال ایل بمعنی
مایوس و محروم * افسوس * همزه نك فحی و فانک سکونی و سین ممدوده نك
ضمی و سین نایه ایل بمعنی حیف و حسرت و مدخی متحیر و مایوس معناسنه
و منع و تقصیر معناسنه کلور * در بغ * دال و زاه ممدوده نك کسری و غین
معناه ایل بمعنی حیف و حسرت و بمعنی منع و تقصیر و خواجه حافظ بیت قدم
در بغ مد از جنازه حافظ * اگر چه غرق کناهست میروید بهشت * بشسته
خواجه حافظ بیت کرامتواری بر قصه مشهوره سی و اردر
* هم انتقام المی دماوردن هم اولدی طوت بکیر *

دماوردن * دالک و میم ممدوده نك و واولک فحی و رانک سکونی و دالک فحی
و نون ایل بمعنی اخذ و انتقام مصدر در * بکیر * گرفتن لفظن در امر در چونکه

مستقبلائی کاف ممدوده نك كسر يله كبرنده گلور اولنده كى يله موجدده ضله در

* تنزوى تنسوخك آدى خوش بوى يوقوقولدر *

تنزوى * زاي مجوه ايله تنسوخ معناسنه ديو غند مزده موجود لغتده رسیده

نظر اولدى غالباً بودخى ناظم بحر برك امرويات خاصه سندنر * خوش بوى

بودخى سياه چشم كى وصف تر كيندر چونكه خوش قطعه رايه نك بيت

رايى شرحنده كجى يوقوقوديو بكرى التخي قطعه نك بيت تاييننده گلور

شيخ سعدى بيت كلى خوشبوى در جام روزى * رسيدان دست محبوبى بدستم

* غابت لطيف شكر ف تنسوخ كدر بي نظير *

اشكرف * همزه نك كسرى وشين مجوه نك استكونى وكاف فارسيه نك فتحى

ورانك كسرى وفاليه غابت لطيف معناسنه بون بشقه اوج معناه دخی

گلور اول معنی برك مرتبه ثانی بمعنی قوی وتوانا ثالث بمعنی وقار وحشمت

وتمكين * تنسوخ * تاء فوقه نك فتحى ونونك مسكونى وسبك ضمی وحاء

مجه ايله معنی بی نظیر ونادر و غایتده نفیس عرب نعر بیایدوب تنسوق دیدیلر

* صوباشیه داروغه دی دخی کلانتر محاسب *

داروغه * دال ممدوده نك فتحى وراء ممدوده نك ضمی وغین مجوه نك فتحى

وهاء رسمیه ايله صوباشی معناسنه كه حکام قبولنده بر شخص صاحب

مرتبه نامیدر فی الاصل جفتای لسانیدر صوباشی تقدیر صاد ايله معروف

ایسده صحیحی سین ايله صوباشی دیمکدر بولك و طرف معناسنه فافهم

کلانتر * سکون نون ايله اسم تفضیلدر بمعنی محاسب ومعنی اعظم واکبر

چونكه کلان کیر دیو مصراع ثانی ده گلور ترادات تفضیلدر ابوالمعانی

بيت اگر چه دیده ام خرطوم بلی * نباشد همچو بینی از کلانتر

* کرچه کلان معناسدر جمله لغتده کبر *

کلان * کاف ولام ممدوده نك فتحی و نون ايله بمعنی کبر وعظیم وجسم

الجله حکیم فردوسی بيت عدور ابکوچك نیاید شمرد * که کوه کلان دیدم

از سنك خرد * ناظم بحر برك کرچه کلان معناسدر جمله لغتده کبر

دیمکدن مرادی چو نکه محاسب کلانتر دینور کلان دخی عظیم معناسنه

اولدقده محاسب زیاده بولك رتبه صاحبی اولمق اقتضایدر مع هذا محاسب

پس پایه در دیو نمیدر مکر او ائله محاسبك رتبه می بولك اوله

* مستغفلن مستغفلن بحری رجزدر بو کوهر *

یعنی

یعنی بوقطعه بحر رجز مثنی الاجرادندر چونكه بحر رجز مثنی سکر کره

مستغفلن در * جوهر کى حفظ المله شایسته مخدوم وزیر *

جوهر * دینا جندك بيت عاشری شرحنده كجى * حفظ * معروف

مثنی استه * التنبی دیو قطعه نامندنك بيت اولنده كجى * مخدوم

بیانی دینا جندك او تون التنبی بیی شرحنده كجى * وزیر * معروف

* قطعه درازان کهر هاشده کجیندراز *

قطعه درازا * مثلی قطعه اولی عنوانده كجى بونقدیرجه زاحرفدر بوندن

بشقه درازا دالك ضمیمه ابجو طوغروبی معناسنه در زای لغتدن مخفف

وصف تر کیده اولسه جائزدر چونكه در ابجو معناسنه کامر غیر مرتبه زای

اون ابکجی قطعه نك بیت تاييننده کجی زایدن لغتدن امر یا خود اسم فاعل

مخففدر * ز * معنی من کاسبق فی الادوات * کهرها * آخرنده علامت جمع

اولان ها انظی الخاقیه کهرک جمیدر کهر دینا جندك بيت عاشرینده كجى

شده * قرق بشیجی قطعه نك بیت سادسته کلان شدن لغتدن اسم

مفعولدر کجینه * خزینه دیو الی ابکجی قطعه نك بیت تاييننده گلور

راز * راه ممدوده نك فتحى وزای مجوه ايله معنی سکر کرک قول و کرک فعل شاعر

بيت چو آمد برین روز کار دراز * سپهر آن زهر کس که میداشت راز * بوندن

بشقه الکی معناه دخی گلور اول بمعنی نك در نك ثانی بمعنی خار پشت یعنی

کری ثالث بلحق ايله ییلان دیوار معناسنه رابع رشر یا خود بر قصه نامیدر

خامس شهر سیر وازه بر فرسخ برده واقع بر قصه اسمیدر سادس بر کتاب

حاشیه سنده امام فخر الدین راز نك خطبه بحر راولفکه زمان سابقده

ایکی شاهزاده ولرایدی بر نك نامی راز بر نك اسمی ری ایدی اتفاقله شهر

بنایدوب هر بری کند و نامیه نسیمه مراد ایلدی میانه رنده منازعه واقعه

اولوب محاربه به مؤدی اولدقده عقیلای رجال دولت و مدبران امور مملکت

بویه معقول کور دیار که شهری بر نك اسمنه مضاف و اهل شهری بر نك

اسمه مضاف ایلدر بناء علیه شهره ری و اهل شهره راز دیدیلر ایا عریده

رئیس العنارین والیایین معناسنه در کذا فی فرهنگ شعوری حاصل معنی

حرف زاحقده اولان قطعه خزینه اسرار اولمش کهر لردندر

* چوق رسا چوق یقه بسیار محو راندك از *

رسا * رانك وسین ممدوده نك فتحی کهر لره بمعنی کشر میر نظمی بیت یساک خدیم

کردارم روا * جومن بندگان درد اورسا * بسیار * باده موحده نك كسرى
وسبك سكوتيله بمعنى كثيرا ايضا * محور * قطعه * ناله نك بيت تابش رنده
كچن خوردن لفظندن نهى حاضر در اول شده كي ميم متوجه ادا ت هيدر
كا سبق في الادوات البسيطة * اندك * همزه نك فتي ونونك سكوتى
ودالك فتي وكاف ايله معنى قليل كه مقابلى بسیار مذکور در مير نظمى
بيت اندك اندك نوش كرده را * بهتر از بسیار خوار افتاده را
* اولدى خرسند قناعت ابدى حرصه دى از *

خرسند * خاء معجمه نك ضمى و راء نك سكوتى وسبك فتي ونونك سكوتى ودال ايله
بمعنى قانع وقناعت معنای شده كلور مير نظمى بيت افزو در خوش بده ام نور
خرسند نيم نظاره از نور * از * همزه مدوده نك فتي وزاى معجمه ايله معنى
حرص و طمع حكيم خاقانى بيت افسر عقل با ديت بر سر * از سر آ ز خون
دل چه كنى * كند نادر بر صه مير صار مساق قعوبوى *

كندنا * كاف فارسيه نك فتي ونونك سكوتى ودالك ونون مدوده نك
فتحريله براسه ديد كلرى بدر ايجه لوصر مساك بر نوى مثلا وسيره در كه
اسلامبولده غایت مبدولدر حكيم شغابى در هجو مثلا خليل طيب قطعه
بروزن فعولن فعولن فعولن فعولان خليل معجم كه از طب نداند * سفوف
از ايار ج شراب از معاجين * ندانسته از كند نادر چين * زفته بر يوند زماه
پروين * بدو كه هم از طب جهها خوانده كفت * گلستان و بوستان و فرهاد و شيرين
چوناريج حوان تو پير مېدم ازوى * كه كيلان بنا كرده كست چندى
بكفت آن بنار اعليش كرده * پند و ستان در حوالى قزوین * كه كتم كه رسم كه
بودست دستان * فرامرز و كودر ز بهرام و جويين * چونكه بوقطوع نك
صاحبه وارى اولد بفتك حكمتى كيلان خوار زم اتصاليه معجم داخلنده
بر ملكشدر پادشاه تركستان در قزوین دخی ايران داخلنده در رسم
معروف پادشاهدر باباسى اسمى دستان ابدى او غاوتك اسمى فرامرز در
كودر ز طائفه ساسانيان شاپور او غلو در جويين دخی نام پادشاهدر
بونلرك ماقبل دخی معلومدر * سير * سين مدوده نك كسره صير معجمه مې
ورايله صير مساق كه عريده نوم دير لافاما كه قطعه ناله نك بيت تابش رنده
سير طوق ديوبكدى اماله ايله در * بوى باده موحده مدوده نك ضمى و باء محبه ايله
بمعنى رايحه بوندن بشقه شرفنامه يش معنى سخي دخی ذك

ايلديكه ۱ ايم ۲ محبت ۳ طمع ۴ خوى ۵ پس زوى
* ديلور قوققه كشدنه متوغان بختى باز *
كشدنه * كاف فارسيه نك فتي ونونك سكوتى ايله كشدن لفظندن اسم
مفعولدر لکن متبادرى بد قوقش معنای شده باز * باء فارسيه نك كسرى و باء
محبه مدوده نك فتي وزاى معجمه ايله لفظندن متوغان معنای شده بصل
ديرل مير نظمى بيت كرايشد زيشن يارك ساز * همچو زمانيه سبوان بايك بيان
* اولدى پروند قور مساق كه ديمكدر ز پوزونك *

پروند * باء فارسيه نك فتي و راء نك سكوتى و راء نك فتي ونونك سكوتى ودال ايله
ماشق ايله معشوق مياشته اولان واسطه كه عجم قور مساق و ترك پوزونك ديرل
بومعنايه مير نظمى بيت ميان بار و تاش نيت پروند * مكر دل دامن آهم
كند نك * مجمع الفرسده پروند معنى اهر دى شده رود و تفسير ايلدى
* ايله كاني و غلاماره به ديرل بجه باز *

كاني * كاف مدوده نك فتي ونون مدوده نك كسرى ايله ايله كه بفعل كره راضى
اولان اوغلان يا خود عورت معنای شده لکن اوغلانده غالبدر * بجه باز *
غلاماره معنای شده فى الاصل وصف تركيدر چونكه بجه يورى ديوب
بوقطعه نك بيت ساد منده كلور باز قرقچنى قطعه نك بيت نامشده كلان
بازيدن لفظندن امر يا خود اسم فاعل محققدر * غلاماره * دخی فارسيه نك
شيوخى ايله تفسير قلندى چونكه باره باء صريه ايله معنى دوست و يار و مائل
لكن بين الناس باء فارسيه ايله مشهور اولمشدر * ايله همزه نك كسرى ايله
فى الاصل ابن افطون مؤنثدر هر يندر لکن تركيده و قنار میده
معناى عز پورده غالب و شايعدر

* مول او ياش دخی ديوبنه دينور كردنكل *

مول * ميم مدوده نك ضمى و لام ايله شول معنای شده كه تركيده او ياش هر ينده
خدن ديرل حضرت مولانايت آن زنك مخواست تا مول خویش * ميرند
در يمش شوى كول خویش * بوندن بشقه درت معنای شده كلور اول موليدن
لفظندن امر در كلن معنای شده ثانى معنى صبر و تاخير اسم مصدر در ناله
بمعنى باز كشتد رابع معنى ناز و جلوه * كردنكل * كاف فارسيه نك فتي ايله
بمعنى ديوبت و احق كدى ابو المعاني بيت نكند صير طزن فاحشه اش * انكه
كردنكل عالم باشد * معنای تركيبي بوى جامه ولى ديمكدر چونكه كردن سبون

دیو بگری بدیچی قطعه يك بيت مناسبتند كلور كل چامور دیو قطعه
عاشق يك بيت اولنده بگیدی مناسبت طیار هر درنگم تركیده بویه كسبه
بویسوزی چامور لودیرل دیوت * آخرنده نامنك الله مضبوطر كیا
فی القاموس لكن تركیده نامنك اولدیغی حسیله اثر السین الله تكلم ایدرل
* روسی به جاف جلیدی باشی اچق سرباز *

جاف * جیم مدوده يك فتی و فایله نساوه روسی و غیبه و رجالدی و فایله
معناست هم دخی خلك معناستند ده كلور * جلیب * جلیك و لامك قحاری
و بیه موجوده الله یعنی روسی عورت اخص شمس قحری بیت کسی که بکسر مو
از هواش برگردد * یعنی که مادر او زانیه است و زنش * بر معنای دخی ریح که
چادرل و زرقنده اولان نسته معناستند ده كلور * سرباز * و صنف تركیدیر
باشی اچق معناستند و شجاع و بادی معناستند ده كلور ایکی معنایه بیت
توان گفتن مر او را مرد سرباز شود * در روز میدان مرد سرباز

* بصی بین ایجه ده یاریك سیر اولدی قان *

بین * بیه فارسیه يك فتی و هانك سکونی و نون الله بصی معناستند در شاعر بیت
زیرا برای صرف کنند سکه دار بین * لغت بر آن کسی که و را کرد میکند
اما اصلند عریض که انلو معناستند ده كلور کاسیجی بعد المصراع * یاریك بیه
موجوده مدوده يك فتی و راه مدوده يك کسری و کاف ایله ایجه و اینجلمش
معناستند یاردخی درل لكن بعضی ارباب لغت فرق اندیلر فرق دخی ظاهر در
شاعر بیت چشمان خوش و میان یاریك * ما اطیب فاك خل یاریك
متر * سینك کسری و تاه فوقه يك فتی و بیه موجوده يك سکونی و رایله
قالن و یوغون معناستند اکثر ارباب کتابت بونی طیار ایله سطر اوزرل
وطا ایله اوقورل لكن غلطدر چونکه فارسیده طیار یولمار دیو بگیدی حکیم
فر دومی بیت چو چندی را مدبرش سبالا * به بدسرو بالاسیرش سبال
* اینلو بینا قصه کونه و اوزن دخی دراز *

بینا * بیه فارسیه يك فتی و هانك سکونی و نون مدوده يك فتی ایله یولو که عرب
عریض دیر چونکه بین القیمز ابعاد انك دزن برینك علی التبعین اسیدر که
عرب عرض فرس بین ترك این درل * کونه * کاف مدوده يك صنی و تاه فوقه يك
فتی و اظهارها ایله کونه لغظندن مخفقدر قصه که عرب قصیدر درل مقابل
درار دالك کسریله اوزنکه عرب طویل درل بعضی تركیلده صفت واقع

اولور شب دراز و عمر دراز کی شاعر بیت نکونبار کشتی بجاه دراز * که هر کراز
او بریای دراز * فوش بی چینه و بوری بجه لانه بویه در *

چینه * جیم مدوده يك کسری و نونك فتی و هاه ریمبه ایله فوش بی معناستند
شیخ سعدی بیت مرغ آنجا رود که چینه بود * نه بانجا رود که چه نبود * بجه
باهر یه يك و جیم فارسیه يك قحاری و هاه ریمبه ایله بوری معناستند اسم عامدن
تر ساود هقان بجه کی بوالسته بیه فارسیه مشهور در اما فصیحی بیه ریمبه ایله در
چونکه بیه فارسیه ایله بجه صرماشق معناستند در * لانه * بوزن دانه آشیان کی
بویه معناستند در شیخ مغربی بیت مرغ دل ما زهر دو عالم * اندر برو گرفت
لانه * فرهنگ جیم انگیریده آشیانه رنده دن غیری آشیانه پیرنده دخی
درل بوندن بشقه لانه اوج معنایه كلور اول یعنی صدا و نغمه پردازی ثانی
یعنی کاغل و بیکار و آواره ثالث یعنی خانه زنبور

* مرغ فوش بال قنبر دخی اوجق پرواز *

مرغ * میك صنی و رانك سکونی و عین معیه ایله عموما فوش معناستند عریضه
طریکی بوندن بشقه ایکی معنایه دخی كلور اول نیز انظم اسماسندن براسیدر
ثانی یعنی زنجیل که مراده و اوزر * بال * بیه موجوده مدوده يك فتی و لام ایله
یعنی جضاح بلا زهم دخی سار جیوان قنادی معناستند ده كلور طالب آملی
بیت باختلال نسیم صبا عجب نبود که شمع کلین پروانه را بسوزد * بال بوندن
بشقه الی معنایه دخی كلور اول چاربا حیوانك اللریته درل ثانی انسانك
قوللریته درل ثالث بر نوع ماعی که غایت ایزی اولور رابع یعنی نشو و نما
خامس بر چك که عورتك قصه صاجی سادس یعنی مال و کلاه * پرواز * بیه
فارسیه يك فتی و رانك سکونی و و او مدوده يك فتی و زای معیه ایله اوجق
و قتاد اچق معناستند و قتاد آجیجی معناستند دخی كلور چونکه رقتاد معناستند
واز و او مدوده يك فتی و زای معیه ایله یعنی کشاده باز کی شمس فخری بیت
زمانه بر من چون مشغی نهاد آغاز * گرفت مرغ دلم در هوای حق پرواز
* فائده سود و کزند اولدی ضرر رساندی فروخت *

سود * سین مدوده يك صنی و دال ایله یعنی فائده بوندن بشقه ایکی معنایه
دخی كلور سودن لغظندن ماضیدر و اسم مصدر دخی اولور ثانی یعنی چشم
و شادمانی عریضه اسودك جعیدر چفتایده فائده به آسج درل یعنی اندن
عبارتدر چونکه لسان تركده واقع اولان صادی انلر سینه قلب ایدر شکم

دانی و طاسی تا فوقیه به ابدال اندکری کی * کردند * کاف فارسیه نك ضعی
وزای مجیه نك فقی و تونك سکونی و دال ابله بمعنی ضرر و زیان بمقابل سود
مذکور میر نظمی بیت جوهر که کردند قصد دیگر کنند * بجای خودش را
مکزند میر کنند فروخت * فانك و راه عمده نك خمار به فروختن لفظندین
فعل حاصل در بولفظ فروختن ایکی معنی به کلور اول بمعنی بیع ثانی بمعنی
احراق بمعنی آگن مستقبالی بیع معنی اول به خمار به فروختن نك شین مجیه به
ابدال ابله فروشد و فروشنده کلور و اگر احراق معنی آگن اول و رسته خمار مجیه نك
زای مجیه به قلیله فروزد و فروزنده کلور خواجه حافظ بیت بدرم جنت
رضوان بدو کتدم فروخت * ناخلف باشم اگر من بجوی نفروشم

* رایکان دی او جوزه مفتهم اور نانی انبار *

رایکان * بیه نخبه نك سکونیه ایکی معنی در اول بمعنی ضد کران یعنی او جوزه
خواجه سلمان بیت رایکان در قدش چون سرور زبانه ام * سر جرا
بر من دلخسته کران میدارد * ثانی بمعنی مفت یعنی بی مشقت و بی عوض اله
کبره حکیم سنایی بیت هیچ طاعت باید از همچنین بی علی * رایکان
ما آفریدی رایکان مادر پدر * اصلی زاهکان ابدی ها بیه نخبه به ابدال
اولت در * مفت * نيك ضعی و فانك سکونیه فارسیه در ترکیده شیوعی حسیه
ترجمه قلندی ثابت بیت ثابت بره انقاسی حساب اوزره و برلر * بر مفت
صولق یوق یاوغوغانه بلادر * انبار * همز نك فقی و تونك سکونی و بیه
موحده عمده نك فقی وزای مجیه ابله بمعنی شریک میر نظمی در توحید
بیت اوست در قدرت بصنعت بی نظیر * نیست و انبار و وکیل و هم وزیر

* صیانک آدی فلاخن جو ناله دیندی شان *

فلاخن * فانك و لام عمده نك و خمار مجیه نك فخری و نون ابله حساب نکه آنکه
طاس آزلر عریسه مقلع درلر اکثر جوان طایفه می استعمال ابدلر
حکیم اسدی بیت نيك فلاخن رسد کام خوار * بدوزند در خواه بخ
استوار * اصک افلاخان و فلاسک و فلانک دخی درلر * شان * شین
مجمعه نك ضعی و بیه موحده عمده نك فقی و نون ابله جوان معنی کمال
ایمعاصل بیت بعهد عدل تو کرک از بی خوش آمد پیش * جو خرس مصطبه
بازی * کد مجوب شان * جوان * بیه فارسیه ابله بود دخی فارسیه در
ترکیده شیوعی حسیه تفسیر و ترجمه قلندی

آفاق انداختن طاش آتینی سنک انداز *

انداختن * همزه نك و دال عمده نك فخری به صدر در آفاق معنی عری
بیت ای متاع در درد باز از جان انداخته * کوهر هر بود در جیب زبانه انداخته
مستقبالی خمار مجیه نك زای مجیه به ابدال ابله اندازد و اندازنده کلور سنک
انداز * وصف ترکیب در چونکه سنک طاش دیو قطعه ناله نك بیت باسند
کجی انداز انفا مذکورین معلومدر بودند بشقه سنک اندازد من خمر
معنی و قلمه کنکره سنده اولان اوفق سور اخلاص معنی دخی کلور

* کرم و سر دینه با فلان بوفتادینایک *

کرم * کاف فارسیه نك فقی و رانک سکونی و بیه ابله بمعنی حار یعنی آبی که
چغایه لبس و ابسب درلر * سر د * سنک فقی و رانک سکونی و دال ابله
شاعر بیت روزست خوش هوایه کرمست و نه سیرد * ابراز رخ گلستان همی
گرد شود * ابله و فنی ضایع دیمه قیش باز اوقوباز *

فله در الزام که زهی نخبه سلیس تام ایلدیکه نظیر قبول اتمز تیه بوقطعه
بحر مل معنی الاجز اندر یعنی فاعلاتن فعلاتن فعلن لکن صدروا اند
و جشوری بعضاری محبون و بعضاری سالد و خمر بلری بعضا محبون
مقصود و بعضا محبون محذوف و بعضا اصل و عروضاری مقصود در

* این قطعه فرخنده دم چون روز روشن دلقوز *

این قطعه * قطعه در ابعه نك عنوانده کجی * فرخنده * مبارک دیوان
التجی قطعه نك بیت اولنده کجی * دم * دالک فقی و بیه ابله بمعنی ورین
شعر حضرت مولانا بیت من کن و هیچ نکو کر چه دهان بر شکرست * رانکه
این وزن و دم و قافیه هم عیارند * بودند بشقه اون طقوز معنی دخی وارید
نکتم تفصیلی بکرمی طقوز بی قطعه نك بیت نانی شریخته کلور چون
کجی دیو قطعه ناله نك بیت نالنده کجی * روز * کون دیو قطعه ناله نك
بیت ساینده کجی * روشن * ابدین دیوانوز بی قطعه نك بیت نالنده
کلور * دلقوز * وصف ترکیب در کوکل با فقی معنی کون بومقامده مجازا
کوکل ضیائیدری دیمکدر چونکه دل کوکل دیوانوز بی قطعه نك بیت
نالنده کجی فروز قطعه سبانه نك بیت ساینده محبوی کجی حاصل
معنی بومبارک و زبلاو قطعه ابدین کون کجی کوکل ضیائیدری مجید

* سر باش و پیشانی آن ابرودی قاشه چشم کوز *

سر * معروف باش معناسنه بوندن بشقه اوج معنایه دخی کلور اول هر نسنه نك
 لویچی و طرفی مثل اسراف انكشت دیر لثانی یعنی هوس و محبت بواج معنایه
 خواجده سلمان بیت خانه باد اشرفی کر سرافسر دارم * تاز خاك سركوی
 نو سترم آچور دست * ثالث یعنی سیر سكر و سرقوم و سركر و و تشدید ایل
 سیر بار معناسنه ده کلور * چشاقی * بیه فارسیه كمدوده نك كسری و شین مجسمه
 ممدوده نك قحقی و تون ممدوده نك كسریله اكن معناسنه كه عریده جبین
 و ججه دیرل شیخ نظامی بیه پیشانی دخی ركشیده * چو خطی رخ طای
 ركشیده همدخی متابعت نفس و دخواهی معناسنه ده کلور * آرو * همزه نك
 قحقی و بیه موحده نك سكونی و راه ممدوده نك ضعی ایله فاش معناسنه عریده
 حاجب دیرل انکی بجای مراد اولد قنده ابر و ان دیرل شاعر بیت ابر و انست طلاق
 ایوان جمال * آب روی حسن خوبان ابر و بیت * چشم * چیم فارسیه نك
 قحقیله كرز معناسنه عریده عین جفتایه قاراق و قازاغ دیرل دیده ایله فرقی
 قرق بیه قحقی قطعه نك بیت ناسعی شرحده کلور بوندن بشقه چشم یكری
 اوج معنایه دخی کلور اول یعنی مفصل عضو ثانی مجرم باغنه اور دقلری
 بوقاغی ثالث صندوق و سبت قباقرینه و قیو و بچه قنادل بنه میخلدقلری
 دهموز رابع یعنی قفل خامن یعنی مكر و حله سادس یعنی ر او فریب متابع
 یعنی عهد و عین ثامن یعنی غم و غصه ناسع یعنی كره و عقده عاشق صوبندیکه
 اكن و بستان اچون اید رل حادی عشر یعنی خیال و ملاحظه ثانی عشر
 یعنی توقع و امید ثالث عشر كمر بند و میان شد قوشق و قلیج و تبر كش باغی رابع
 عشر قباقری كه ایلک و دو كه برینه خامن عشر یعنی دسیان و طناب
 سادس عشر ترجیع و ترکیب بیه دیرل كه برفافیه ده برفاج بیه نكسركر و ابراد
 اندرل سابع عشر یعنی كرو یعنی رهن نامی عشر كور و بیه اویونی ناسع عشر
 طومار كاغده دیرل عشرون دارا الحردن اسیر طومق حادی و عشر و نكچاق
 و امثال نسنه لك باغی ثانی و عشرون چلاق قوشی ثالث و عشرون یعنی بستر

* كرك برك مرده مردم بلك یعنی برون دیرل روی بوز *
 مره * نيك صبی و رای فارسیه نك قحقی و هاه و سینه ایله كرك برك معناسنه كه
 عریده هلد دیرل * مردم * نيك قحقی و رایك سكونی و دالك ضعی و بیه ایل
 كوز بیکي كه عریده انسان العین دیرل خواجده سلمان بیت نكسركر و مردم عین
 و عین مردی * سلطنت رادره الناجی و تاج سروری * هم دخی آدم و انسان

معناسنه ده

معناسنه ده کلور * بینی * بیه موحده نك و تون ممدوده نك كسری ایله بوز و نك
 عریده انف دیرل هم دخی كوز نك معناسنه مضارع مخاطبدر * روی
 راه ممدوده نك ضمه صریحه سی و بیه تحبیه ایله بوز كه عریده و ججه دیرل شاعر
 بیت محبوب خوب صورت و با كیره روی را * نقش و نكار و خاتم فیروزه
 كویاش * بوندن بشقه بش معنایه دخی کلور اول یعنی ذوق و ریاضانی یعنی امید
 و توقع ثالث یعنی پنداد كردن و تفحص نمودن رابع یعنی سبب و علت
 خامن امانه ایله توج دیو یكری ایلکچی قطعه نك بیت سابعده كجی
 * رخسار و رخ عارض بكاك دندان دیرل لب طوداق *

رخسار * بكاك معناسنه عریده خلد دیرل اگر چه روییدن غیری مخصوص
 یكاكك آیدر اما اكثر استعمال ایله رویه بدل جله چهره یه دخی اطلاق او انور
 كال باشازاده نك بونده اولان تصرف خاصی ادوات مر كبه دن ستر لفظی
 تحقیقه كجی یعنی مر كب اعتبار ایلدی قاتما كه كتب معتبره لغاتده اسم
 مفرد در بكاك معناسنه ابو تراب بیت عمری نظر ان مهر روی بیت كردم * نظاره
 رخسار نكویت كردم * رخ * رانك ضعی و نجاه مجله ایله بود دخی بكاك معناسنه
 حتی شمر ابعض ترا كینه جزو اندوب مثلا كلرخ و پری رخ دیرل غبائای جلوائی
 بیت پیش كلزار رخ لبلی و كل بخونست * سرودر پیش قندت مصراع
 ناموز ونست * بوندن بشقه رخ اشل معنایه دخی کلور اول بر عظیم الهیکل
 و کبر الجله قوشدر عناق کبی وجود خار جیبی بوقدر شطرنج قطعدر نده اولان
 رخ اول قوشدن عبارتدر یعنی آنک اسمیله نسیمه اولمشد رثاق یعنی عنان اسب
 یعنی آت دیرل کبی ثالث بر نوع ناجدر سلف بادشهار کبر لایدی رابع یعنی
 سوی و جهت خامن را و ندر * عارض * كسیر ایله بود دخی بكاك معناسنه در
 فی الاصل هر بیه در خواجده حافظ بیت زشرم روی نو خود شید كشته غرق
 صریق * زادر مانده مه آسمان از ان عارض * بوندن بشقه عارض درین
 معنایه دخی کلور اول یعنی بنسا كوش ثانی یعنی عسکر و لشكر ثالث یعنی
 نویسنده یعنی كاتب رابع هنوز قناتلمش قوش معناسنه عریده سكر معنایه
 کلور محله ده مسطوردر * دندان * دالك قحقیله دیش معناسنه كه عریده سن
 دیرل بیه قنایه دیش دیرل * لب * طوداق معناسنه همدخی كار معناسنه ده کلور
 * غزدهان دیرل زبان گفتار ایش معناده سوز *

دهان * دالك و هاه ممدوده نك قحقیله ایله اغر معناسنه كه عریده فم دیرل

المفسر دهن دخی بومضایه در دهان ناسیده دالک کسریله مشهور لکن
فرهنگ شعوریده ایکسینی ده دال مفتوحه ده ایراد ایلدی فلا تفل * زبان
زای مجمره نك و باد موحده * مدوده نك فطری معنی لسان زانك ضمه سله
دخی روایت اولمشدر شیخ سعدی بیت زباید دهان ای خردمند چیست
کلید در کج صاحب هنر * لکن فتح زباید شویته جه مندر عدوتك
معنی زباید طور ماز * محبت اهلنه چونکه عذاب ایدن زباید * و رفومك
استعمال ابتدای لغته دخی زبان در لسان دید کبری کی گفتار گفتن
لفظندن ماضی آخریه الف و الحاقیه اسم مصدر در علی ماسبق فی قواعد
المقدمه حکیم فردوسی بیت بمری زبان تر بگشاده * بگفتار داد سخن داده
* سینه کو کسی بوزغان کلو بشکج معنوی ملک *

سینه * معروف قدر عرییده صدر درل حکیم فردوسی بیت برو سینه آن صنم
سیرنك همید اشت از نخته سیم نك * کلو * کاف فارسیه نك فتحی و لام
مدوده نك ضمی ابله بوزغان که عرییده دلقوم درل شانی نکلون بیت توهری که
زجام بکلومیرر دیکلونا شده از دیده فرو میرر * بشکج * با موحده نك فتحی و
شین مجمره نك سکونی و کاف فتحی دیونك سکونی و جیم ابله نك معنایه که عرییده
باعد درل بعضی فرهنگرده معنی دست چپ معنی قبول ال دیومند کوردر
* وارن دیشلدر در سکه پشت اوقه اولیش دوش اوموز *

وارن * و او مدوده نك و رانك فطری و نون ابله در سلك که عرییده مرفق درل
و رانك کسریله دخی شایع در اغایی بیت زمانی دست کرده جفت رخسار
زمانی جفت زانو کرده وارن * پشت * با فارسیه نك ضمی و شین مجمره نك
سکونی و تاء فوقیه ابله ارقه معنایه که عرییده ظهر درل همدخی ولایت
نیشا بورد بر شهر اسیمدر و لواجی هر اتین و قریه اسیمدر کذا فی الجمع
دوش * دال مدوده نك ضمی و شین مجمره ابله اوموز معنایه که عرییده
منکب درل هاتی بیت کشیدند در دوش کردان کار * زرهایی داودی
زرنگار * همدخی دون کجه معنایه که عرییده بارجه درل

* انکشت برقی دست ال زانو در اولدی پای ایاق *

انکشت * همزه نك فتحی و نونك سکونی و کاف فارسیه نك ضمی و شین
مجمره نك سکونی و تاء فوقیه ابله برقی که عرییده اصبع درل محمدقولی سلیم بیت
مکن بختان زلف باید ارا نکشت * که هیکس نکند در دهان مارا نکشت

دست معروف ال معنایه که عرییده بد درل روجه حقیقت و محاز
شیخ سعدی بیت از دست و زبانه برآید * کز عهدده شکرش بدر آید
بودن بشقه اول معنایه دخی کلوز اول معنی نفع و فائده نانی معنی نصرت
و ظفر ثالث معنی مقام عالی رابع معنی صدر مجلس خامس معنی قوت و قدرت
سیاس معنی غلبه و تسلط سابع معنی طرز و روش ثانی بر نسته عام اولق
تاسع معنی کره و مرتبه عاشر معنی دستور و اذن * زانو * زای مجمره
مدوده نك فتحی و نون مدوده نك ضمیله دین معنایه که عرییده رکه درل
میر نظمی بیت بمانده در سکل خیرت برانو * ندارد پای رفتن وایکسو
چقاید تیر درل همدخی زانو تعظیم و تعظیم معنایه که کلوز * پای * با
فارسیه مدوده نك فتحی و یاء تحته ابله ایاق معنایه که عرییده زجل درل
بودن بشقه درت معنایه دخی کلوز اول معنی ناب و طاقت نانی معنی مقاومت
ثالث معنی اثر یعنی از رابع بایدن لفظندن امر حاضر و وصف ترکیبی او اور
* هم طرغه ناخن دینور قاشی بخار کرا ووز *

ناخن * نون مدوده نك فتحی و خاء مجمره نك ضمی و نون ابله طرفی که عرییده
ظفر درل میر نظمی بیت خراشیده رخ دلجو بناخن * بجای اشک زفت
ازیده اش خون * چقاید تیر ناغ درل * بخار * خاء مجمره مدوده نك فتحی
و راء ابله خاریدن لفظندن امر در اولنده کی با موحده مکسوره صله در
علی ماسبق فی الادوات المركبة * کر * کاف فارسیه نك فتحیه اووز که
عرییده جرب درل بر علندر که فضلات صفر اوور مندن وجود انسانده ظاهر
اولوز حکیم ناصر خسرو بیت کر نخواهی رنج کراز کرکان برهبر * کن جهل
کرستی ای بر برهبر کن زین زشت کر * بودن بشقه درت معنایه دخی کلوز
اول ادات شرطدر ثانی ادات اسم فاعلدر علی ماسبق فی الادوات المركبة
ثالث معنی مقصود و مراد رابع معنی قدرت و مکن

* دکانلو بولر کوجه و بخار در دودا کران *

کوجه * کاف مدوده نك ضمی و جیم فارسیه نك فتحی و هاء رسمیه ابله دکانلو
بولر معنایه بودن بشقه اوج معنایه دخی کلوز اول معنی ارتحال و انتقال
ثانی عظیم و کبر ثالث قفتان و بش مثلوز بقاستند دیکلان دیوکه
سودا کران جعفر معنی قبحار چونکه سودا سبک فتحی و واول سکونی و دال
مدوده نك فتحیه سودکی فائده معنایه که ادات اسم فاعلدر گاماسبق

في الادوات المركبة الف ونون اذان جعفر علي ماسبق في قواعد المقدمة
 كانه تاجر طالب فائده زدر آنكه چون سودا گران ديونهمه اوليديلر
 بوندن بشقه سودا ايكي معنياه دخی کلور اول اخلاط اريعه دن برينك اسميدر
 ثاني بطريق الاستعارة شب تاريكه ده اطلاق اولتور مذکور اوج معنياه
 مير نظمي تقاضا کر سودا شام سودا * سفر کرد از انجا بهر سودا

* دادوستد آتش و برش کالا قاش ارزان اوجوز *

دادوستد * دال ثانيه نك كسر يله معنی بيع و شرا و اخذ و عطا و ايكي لفظلر
 ماضی صيغه سي اوزره اسم مصدرلر در چونكه داد و پردی دیو یکر می دردیجی
 قطعه نك بيت رابعنه كجدي سستاد آلدی دیو قطعه عاشره نك بيت نامنده
 كجدي همدخی دادوستد انتقام معنياه ده کلور لکن بومعنياه دال ثانيه
 موقوفه اولور * کاف * کاف و لام محدود تنك فتحلر يله معنی قاش و متاع حکیم
 سنایی بيت چو صاع آموختی از حرص آنکه ترس کاندرشب * چو دردی با چراغ
 آید کزیده ترزو کالا * همدخی اثاث المنزل معنياه و صوت و صدا معنياه ده
 کلور * ارزان * همزه نك فتحی و رانك سکونی وزای میجه نك فتحی يله اوجوز که
 صریحه رخیص معنياه مير نظمی بيت غم جانان بچسان ارزان ستانند معنی
 ندهند و جان ستانند * همدخی لایق و سر راه معنياه ده کلور

کر ما و تابستان یا ز ساحل محلد کر مسیر

کر ما * کاف فارسیه نك فتحی و رانك سکونی و هم محدود نك فتحیه یاز
 فصلیدر که مقابلی سرما که مصراع نایبه کلور انجق بومقامده یازدن مراد
 فصل صیغه فصل ر بیع د کلدر چونکه وضع قدیمه ترک ر یعه زای میجه يله
 با صیغه بیه تحیه يله بای دیلر دی کیده رک ایکی فصله بدن یازد بدیلر لکن بیه
 یاز صیغه غالب اولدی اشته بونده مراد غالب در شاعر بیت زمین برنگار
 و هوامشکبارنه کرمانه سرما همیشه بهار * معنای ترکیبی اسی کلجی دیعکدر
 چونکه کرم اسی دیو قطعه عاشره نك بيت اخیری شرحنده كجدي آآیدن
 لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخفدر * تابستان * بیه موحده نك کسری
 و سینگ سکونیه کر ما کی بودخی صیغه معنياه در معنای ترکیبی اسم زماندر
 زمان حرارت معنياه در چونکه تاب حرارت دیو قطعه خامسه نك بيت
 رابعی شرحنده كجدي سستان ادلت اسم زماندر کاسبق في الادوات المركبة
 کر مسیر * غایت اسی و حار موضع معنياه شکم غایت صافق موضع سرد

صیر دید کیری کی معنای ترکیبی اسی طوق دیعکدر چونکه کرم اسی و سرد
 صافق دیو یکر می النجی قطعه نك بيت اخیری شرحنده كجدي
 صیر طوق دیو قطعه عاشره نك بيت عاشره نك كجدي

* قیشدر زمستان و دی سرما دخی پاییز کوز *

زمستان * قیش فصلی معنياه کر چه زم زای میجه يله صافق معنياه در
 لکن السنه ده کسر زایله مشهور در آنکه چون ار باب لغت زمستان لفظنی کسر
 فصلنده یازد یلر علی ماصرحه فی فرهنگ شعوری خواجه سلمان بیت شها
 بجهان حرف را گذشت فصل خریف * رسید کوکبه موکب زمستانش * دی
 دالک فتحی و بیه تحیه نك سکونیه بوزن می بودخی فصل شامعناسته امیر
 خسرو بیت بچسان میداد راحت دیدن ازوی * چو برف اندر غوز و شعله
 دردی * بوندن بشقه ايکی معنياه کلور اول سال شمیدن اونجی ماهه
 دیلر ثاني بر فرشته نامدر که ماه دیده تدبیر امور و مصالحه موکلدر * سرما
 سینگ فتحی و رانك سکونی و هم محدود نك فتحی يله معنی فصل شتابضا
 پاییز * بیه فارسیه محدود نك فتحی و بیه تحیه محدود نك کسری وزای
 میجه نك فتحی يله معنی فصل خریف یعنی کوز میر نظمی بیت شراب
 کهنه خوزد در فصل پاییز * بهار کهنه یار و ساقی جاز

* یغور باران برف قارداخی بواتدر ابرو مغ *

باران * معروف یغور معنياه همدخی باریدن لفظندن اسم فاعل اولور
 یا غیمی معنياه و بهارده محرز وقتی رطوبت هوادن حاصل اولور اکادخی
 باران دیلر * برف * بیه موحده نك فتحی و رانك سکونی و قالله قار که عریده
 نیلج دیلر میر نظمی بیت باره میخ بوده بخیر یکف * کرد بخیر دبسر دهر
 برف * همزه نك فتحی و بیه موحده نك سکونی و رايله معنی شهاب یعنی
 بوات شیخ سعدی بیت ابرو بدومد و خورشید و فلک در کارند * تاتونانی
 یکف آری و بغفلت نخوری * مغ * بیه محدود نك کسری و غین میجه يله
 ابر کی شهاب معنياه همدخی طومان معنياه ده کلور

بخونه دیلر شکله بخجه طاروخ وادی بوز *

بخونه * بیه موحده نك و خاء میجه نك سکونی و لون محدود نك ضعی و لون
 ثانيه نك فتحی و هاء رسیمه يله معنی برق یعنی شمشک بخنود دخی دیلر ابو المعانی
 بیت تاب رویش را پوشد طره هتا * ز برتار زلف چون بخونه است

نخچه * بامخیه نك فتي و خاء معجمه نك سكونی و خيك فتي و هاء رسمیه ايله
طلو معناسنه كه نكر ك دخي ديرل عربیده بر دیرل بدرالدین شاشی بیت
در عنبر نولاله در سید ولولو * در غنچه نون سیرین در نخچه اذر * بخ
بامخیه نك فتي و خاء معجمه ايله بوز كه عربیده جید چغنا بد موز دیرل
* کردن پیوند را بنگه کردن دی کردن دینی *

کردن * كاف فارسیه نك سكونی و دالك فتي و نون ايله یون معناسنه كه
عربیده رقه و عنق و جید دیرل شاعر بیت ز کردن فرازان نكوست
كدا كرتواضع كند خوی اوست * همدخی مكنت و قدرت معناسنه
كلور * کردن كاف عربی ايله اتمك معناسنه مصدر در لکن فعل عام
اولدینی حسیله بر نسبه اضافته محتاج در مثلا كار کردن و عمل کردن کی
چغنا بد اتمك دیرل ماضی بنده ایی دیرل همدخی ایلاب دیرل ایلوب دیمك
اولور و ایلایان دیرل ایلوب دیمك اولور و دخی ایتکای دیرل ایلوب دیمك
کردن * كاف فارسیه نك فتي و رانك سكونی و دال مدوده نك فتي ايله
کردن لفظ دن اسم فاعل در مثلا چرخ کردن دیرل چرخ دیوار معناسنه
هم دخی کاب معناسنه کلور كه عربیده منوی دیرل

* اولدی دگری کرده هم گردانندی داخی کردنوز *

کرده * كاف فارسیه نك کسری و رانك سكونی و دالك فتي و هاء رسمیه ايله
دگری نسه معناسنه كه عربیده مدور دیرل بونده هاء رسمیه سر کرد دخی
بومعنا به در بوندن بشقه کرده اوج معنا به دخی کلور اول بر نوع بوقفه اتمك
معناسنه ثانی بر پارچه صاری بر كه بهود طاقه بی فرمان باد شاهله
امور زینه دگرل سلطان امتیاز ایچون آکا عربیده غیار دیرل ثالث معنی کرده
بالش کرد * مصراع اولده بکن کردن لفظندن ماضی در * کرد * كاف
فارسیه نك فتي و رانك سكونیله توز معناسنه كه عربیده غیار و قتره و نفع و هیا
دیرل شیخ نظامی بیت کرد بود خاك را نكجه خاك نهی به کدر آمیخته * بوندن
بشقه طغوز معنا به دخی کلور اول کردیدن لفظندن امر در و ندر معناسنه ثانی
معنی گردون و فلك ثالث نیر اعظم ایجاب شدن بر اسم در رابع معنی بوی
خوش خامس معنی نفع و فائده سادس معنی فرح و سرور سابع معنی غم
و اندوه ثامن معنی عکس ناسع ابریشیدن بر نوع

* مکرای مال و جاها را میل اتمه مال و منصبه *

مکرای

مکرای * نهی حاضر در میل اتمه معناسنه مصدری كافك کسری و راه
ممدوده نك فتي و سینك سکونیله کراستن لفظی در چونکه مستقبلاتی
سینك بامخیه مفتوحه ايله ایلله کراید و کرا بنده کلور * مال * معروف
جاه * منصب دیو قطعه خامسه نك بیت نالنده بکیدی
* علم و معارف کسب ایدوب جله حسودك بفرین اوز *

علم و معارف * فرقاری دیباچه نك بکر منجی بیی شرحنده بکیدی کسب و جله
و حسودا ملاری عزیز انشازده دخی شایع در تنبیه ایشته بوقطعه بکری
یدنجی قطعه در وزنی بوندن اقدم بکن بکری بشنجی قطعه نك وزنی کی
بجز رجز مثنی الاجزاد ندر یعنی هر بیی سکر کره مستغفلن در فاحفظ
* قطعه چون آب کهر پاس و مریر *

قطعه چون * قطعه خامسه نك عنوانده بکیدی * آب * صودی بوقر فنجی
قطعه نك بیت اولنده کلور * کهر * دیباچه نك بیت عاشقانه بکیدی
پاس * اوتوز بشنجی قطعه نك بیت خامسنده کلان پاسیدن لفظندن امر در
حفظ ايله معناسنه باقی معناری قرق سکر ننجی قطعه نك بیت ناسعی شرحنده
کلور * مریر * نهی حاضر در اولنده کی مبع مفتوحه ادات نهیدر تنکم
امر حاضر ی بوقطعه نك ایکنجی بیتده کلور حاصل معنی کوه
صوبی کی اولان قطعه بی حفظ ايله ده دوکد بعض نسخه ده پاس موقفه
شین معجمه ايله پاس واقعدر بوضوح کهر پاس کهر صاچیمی معناسنه
وصف ترکی اولور چونکه پاس بام فارسیه مدوده نك فتي و شین معجمه ايله
باشیدن لفظندن امر حاضر در فاحفظ

* بعض برخی شمعی ا کنون داخی نیر *

برخی * بام و حده نك فتي و رانك سكونی و خاء معجمه مدوده نك کسری ايله
ران و بعضی معناسنه همدخی فدا معناسنه کلور * ا کنون * همزه نك فتي
و کاهك سکونی و نون مدوده نك ضمی و تون ثانیه ايله شمعی معناسنه عربیده
حالا و الان دیرل عرفی مصراع ختم بچوش آمد بکو که توبه ا کنون * والفسر
کاهك کسریله کنون دخی دیرل * نیر * نون مدوده نك کسری و زای معجمه ايله
دخی معناسنه عربیده و او عاطفه معناسنه چغنا بد داخی دیرل

* هست ادر نیست بوقدر نسته جیر *

هست * هالك فتي و سینك سکونی و نا فوقیه ايله واردر معناسنه چونکه

هاوار معناسنه است اديات بطدر علی ماسبق فی الادوات المربة بوتقد برجه
هست اصلنده هاست ایدی التي خذق اولوب هیت لوانی کاه اولور که
فقط است معناسین مقید اولور شاعر بیت بین دل من و سیکان بحساب
دور * که هست کوه غم و چشمها آید دور * شکم کاهی است هست معناسی
مقید اولدیغی کی هستک مقابل نون مدوده نک کسر یله * نیست * که
یوقدر معناسنه خواجه حافظ بیت در عشق خا نغاه و خرابات فرق نیست
هر جا که هست بر توروی حبيب هست * چونکه فی نونک کسری و یاه نجیده
بجهوله ایله جرف نقیدر یوق و دکل معناسنه عریده لبس ولا چقاید اعیاس
دیرل حکیم انوری بیت چنان کامل که فی کرمست فی سرد * چنان عادل که
فی خشک فی ز * لکن فی لفظی است ایله یا خود هم متکلم ایله تعانی اید نجه
یاه بجهول معروفه مبدل اولور است ایله تعانی یومقاسمه کورلدی مبدل ایله
تعانی فرق بدنجی قطعه نک بیت اخیر نده کلور * چیز * جیم فارسیه
مدوده نک کسر یله نسته معناسنه عریده شی دیرل شیخ سعدی قطعه
کلی خوش بوی در جام روزی * رسید از دست محبوبی بدستم * بدو کفتم که
مشکی یا عبیری که از بوی دلا و بر تو مستم * بکفتم من کلی ناچر بودی * ولیکن
مدنی با کل نشستم * کال همنشین در من اثر کرد * و کر نه من همان خاکم که
هستم * نک طلوع سرشار د سنیدر سبو *

سرشار * راه اولی نک سکون یله بمعنی لبر بر که نک طلوع معناسنه صائب بیت
یارب از عرفان مرا بمانه سرشارده * چشم بینا جان آگاه و دل
یدارده * معنای ترکیبی باشدن صومسی دیمکدر چونکه سر باش دیو
بکرمی بدنجی قطعه نک بیت اولنده یکدی * شار * شین معجه نک فحیه
شار بدن لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخفدر شار بدن صوا قر کن
سلمکه دیرل * سبو * سینگ فحی و یاه موحده مدوده نک نمبله دستی که
ایچنه صو و شراب قورل بابا فغانی بیت وقتست ای حریف که می در
سبو کنند * دردی کسان بمنزل مقصود رو کنند

* ایچ بنوش صاچ بیفشان دوک بریز *

بنوش * اوتوزنجی قطعه نک بیت اخیر نده کلان نو شبیدن لفظندن
امر در اولنده کی یاه موحده صله در علی ماسبق فی الادوات البسیطة
کال خچندی بیت ییاد لعل دایر خون دل نوش * شراب لعل نوشیدن

چه کار شد * بیفشان * فرق ابکچی قطعه نک بیت عاشق نده کلان
افشاندن لفظندن امر حاضر در چونکه اولنده صله اولان یاه موحده داخل
اولنجه ابتداده کی هیز یاه نجیده به ابدال اولندی علی ماسبق فی المقدمه
بریز * بیت مز بورده بکن ر بختن لفظندن امر در چونکه مسینه بلای خاه
معجه نک زایه ابدال یله بریز دور بر نده کلور اولنده کی یاه موحده صله در

* قول رهی بنده کوله زنی عرب *

رهی * قول و بنده معناسنه کال باشنازاده یوردیکه رهی یوله کیدوب
کلان خد متکاره دیرل چونکه معنای ترکیبی یوله منسوب دیمکدر
اوده خدمت ایدنه غلام دیرل رنتم بوییدن فهم اولنور شعر بدری و برادری
بگذار * این رهی و آن غلام در همه کار * انهی یوقر فی مرحومیت ماعدا
از باب لغت ذکر ایضا مشدر ایچ رهی بمعنی بنده دیو مطابق تفسیر
ایلدیلر کذا فصله الشعوری لکن شوقدر که غلام خوب روکشی زاده اولسه
رهی شباهه زنجی و بوللق یومشعلق اولسه جا زدر * بنده * مطلق
قول معناسنه لکن ارکک اوللق شرطیله انکیچون کوله ایله تفسیر
ایلدی کرک حقیقت و کرک مجاز و کرک کفار دن سی اولسون
کرک اولماسون جمله به اسم عامدر حکیم فردوسی بیت سپاه اندر ابران پراکده
شدرن و مرد و کورک همه بنده شد * زنی * نک ولایتنه منسوب اولان سپاهکه
اکا زکیده عرب دیو تعبیر ایدرل اکثر انردن قول و کوله اولور و هر سپاه لون
اولان آده دیرل استعاره طریقله جعی زنکیان کلور خواجه ثانی از اسکندر
نامه بیت جواز زنکیان رانده انا سخن * شد آن بزم همیچون ن اهر من
نفر دلبر جاریه اولدی کنیز *

نفر * نونک فحی و غین معجه نک سکونی وزای معجه ایله بمعنی دلبر و لطیف استاد
عنصری بیت بکو بش که من نامه نفرناک * فراز آور بدستم از نفرناک
کنیز * کافک فحی و نون مدوده نک کسری وزای معجه ایله بمعنی امه و جاریه
حکیم اسدی بیت بروی کنیز بچان دوست کشت * که ناگاه روزی
برو رکذشت * همدخی دختر یعنی مطلقا قر معناسنه ده کلور

* دی نهره ناسره قلب ایه به *

نهره * نونک و یاه موحده نک فحلی و هسانک سکونی و ایله بکمر قلب ایه
و فنانسه و فرومایه آدم معناسنه هار رسیده ایله نهره دخی دیرل * ناسره نون

ممدوده نك وسينك وورانك فخرى وهاء رسيمه ايله بودنى تهر كى قاب افچه
ومتاع كاسمه معناسنه چونكه سره كين افچه ومتاع رايح معناسنه
همدنى ناسره كشتزار يعنى اكنلك معناسنه ده كاور

* اولش الدامق قريب بول بيشر *

قريب * فانك وراه ممدوده نك كسرلى وياه موحده ايله اونوز التخي قطعه نك
بيت سابعده كلان قريبتن لفظندن امر صيغه سى اوزره اسم مصدر در
شمس فخرى بيت ايام عدل خسرو رستم مهياست * نه روز كار ريق
فسونست باقريب * بيشر * باه فارسيدنك فخرى وشين معجمه نك كسرلى
وزاى معجمه ايله بول معناسنه كه باقردن و برنجدن ايدرلر شيخ سعدى بيت چنان
روز كارش بكمي نشاند * كه ريك بيشر نش تصرف نمائند * شمس فخرى
بردرهم برينه بكر افچه ديوتفسير ايلدى بجمع الفرسة منقر ديو تفسير ايلدى

* قورقودر بيم وهراس ورس وباك *

بیم * باه موحده ممدوده نك كسرلى ونيه ايله معنى خوف و خشيت شياهر
بيت هم اندر زمان روى اوشد شفيد * مرا اى خداوند بيم واهيد * هراس
هسانك كسرلى وراك فخريله اونوز التخي قطعه نك بيت سادسده كلان
هراسيدن لفظندن امر صيغه سى اوزره اسم مصدر در شيخ سعدى بيت اميد
وهراسش نباشد كس * برينست بنياد توحيد بس * رس * تاء فوقيه نك
فخرى وراك سكوفى وسين ايله رسيدن لفظندن امر صيغه سى اوزره اسم
مصدر در * باك * باه موحده ممدوده نك فخرى وكاف ايله معنى خوف ايضا فاما كه
بیم ايله بونك فرقى بودر كه بیم اصلنده خوف معناسنه باك صكره دن خوف
واحتراز معناسنه شمس فخرى بيت رجعت اخراى مه بي باك * نظرى
آخراى بت چالاك * حاصل باك خوفه مخصوص دكلدر كاه قورقودر كاه
اجتابدن كاه جسادن اولور عريده اول جالاتى مبالات ايله تعبير ايدرلر

* فاجه جنى پردردنى جاي كر بر *

جای کر بر * تركيب اضافيدر معنى ملجاء وملاذ چونكه جاي مكان ديو بكرى
ايكجى قطعه نك بيشرايسته كجدي كر بر قرحى قطعه نك بيت ثابنده
كلان كر بختن لفظندن امر صيغه سى اوزره اسم مصدر در

* كت بروهم اور برن بكر بر قاج *

برو * رفتن لفظندن امر در شكم مضارعى قطعه نك بيت ثابنده

كجدي

كجدي * برن * قرحى قطعه نك بيشرايسته كلان زدن لفظندن امر در
چونكه مستقبلاتى تون ايله زند ورنده كاور * بكر بر * كر بختن مز بوردن
امر در چونكه مستقبلاتى خاه معجمه نك زاي معجمه ايله ايله كر زدن و كر ورنده
كاور بو اوج كجدي نك اولنده كى باه موحده صيله در

* فارشلق شورش و غوغا ستر *

شورش * اون ايكجى قطعه نك بيت سادسده كين شورشيدن لفظندن امر
صيغه سى آخرينه ماقبلى بكسور شين معجمه الحاقيله اسم مصدر در فارشلق
وغوغا و فتنه معناسنه * ستر * سينك و تاء فوقيه ممدوده نك كسرلى ايله معنى
غوغا و خصومت شيخ سعدى بيت چو چنك آورى با كسى در ستر * كه ازوى
كر رنت بوديا كر بر * غوغا * دخی فارسيدن تركيده شيوعى ايله تفسير قلندى
همدنى ستر تعصيب وسر كشي معناسنه وخشم و كين معناسنه ده كاور
* بويه به يلك بكمي قوشق تركاز *

بويه * باه فارسيدن ممدوده نك ضمى و تاء تحتيه نك فخرى وهاء رسيمه ايله يلك
ويورمك معناسنه اسم مصدر در استاد ليني بيت بكرى چو برق و بزمى
چوار * به بويه چورنك ويكنه چو بيز * بوندن بشقه ايكي معناه دخی كاور
اول معنى آرزو يا اضطراب ثاني دىلى طابقه سندن بر شخصك ناميدر كه
اولادلى برمدت بادشاهلى ايلدىلر طيفه لى نوار بجنده مسطور در آل بويه
ديوتيمه اولور لر زاده كز يدلى عضد الدوله ايدى * تركاز * تاء فوقيه نك
ضمى وراك سكوفى وكافك كسرلى و تاء فوقيه ممدوده نك فخرى وزاى معجمه ايله
يكجيه سكرنك و خبر سز چامق و يغمايه سكرنك معناسنه حكيم سنابى
بيت تركازى كيم و برشكنيم * نفس زلكى مزاج در بازار * حامى آمدى
بيت تركاز ايار اسم صيد كه معناه * بند قزكم اولور صيد فروجه اصول
اصلنده ترك ايله تاز لفظندن مركبدر چونكه ترك يغما و غار انده چاكر در
تاز اسم مصدر در شكم اسم مفعول اونوز بشيخى قطعه نك بيت اولنده كاور

* دانى بك چاك كيدندر كر مخير *

كر مخير * وصف تركيدندر معنى سربيع السيرهاتنى بيت چودر بيش كيرند راه
كر بر برانك بخت برنوسن كر مخير * چونكه كرم حرارت ديو بكرى التخي
قطعه نك بيت اخيرى شر حنده كجدي خير خيريدن لفظندن امر باخود اسم
فاعل مخير در شكم امر اولديغى حالده بكرى بشيخى قطعه نك بيت ثابنده

یکدی * شور طوزلو ژرف و بیغ یعنی در یک *

شور * شین معنی نموده نك ضعی ورا ایله معنی شی مالخ یعنی طه نامده
و دانسته ده طوزلو اولان لسته بوندن بشقه سکر معنایه دخی کلور اول معنی
ضوغا و فتنه ثانی معنی خمس و شوم ثالث معنی سعی و کوشش رابع معنی
تغیر خامس معنی ورزیدن معنی اهتمام سادس بر برینه اورمق معنایه سابع
معنی مشغله ثامن معنی غسل و شستن * ژرف * زای فارسیه نك فتنی و رانك
سکونی و فایله معنی عمیق یعنی در یک حضرت مولانا بیت صد هزاران ماهی
از دریای ژرف * در دهان هر یکی را شکر * بوندن بشقه یدی معنایه دخی
کلور اول معنی بسیار و کثیر ثانی معنی بزرگ و کبر ثالث هر نسیه بی کبهره
بیلجی معنایه رابع معنی دقیق خامس معنی عاقبت و انجام سادس معنی
دور در از سابع معنی امان نظر و اتقان فکر * مغ * میك فتنی و فین معنایه ایله
ژرف کی در یک و عمیق معنایه صاحب فرهنگ منظومه بیت ژرف را گفته
ند معنی * که بزرگی در یک دور معنی * همدخی ازود خانه معنایه ده کلور

* قونی چاه و قو یجیدر چاه ویر *

چاه * جیم فارسیه نموده نك فتنی و اظهار ها ایله مطلقا قونی معنایه صوبی
اولسون اولماسون عرییده بتر و حفر درلر * چاهویر * هانك سکونیه قیو بی
یعنی قیو باک ایدی قیو باک اید جك آله دخی درلر چونکه اصلنده وصف
ترکیبی که ویر و او نموده نك کسریله و بختن لفظندن امر یا خود اسم فاعل
محققدر فقیر شویله ظن ایدرمکه و بختن بختن معنایه اوله یعنی اله مک
و میچمک چونکه فارسیه بین البناء الموحده والواو تبادل شایعدر
* تند باد اولدی قصره زود تیر *

تند باد * دال اولی نك کسریله قاصر عه و شدید روز کار که عرییده اعصار
درلر شاعر بیت کرتند بادی بر آیدز کج * بخاك افکند نار سیده تریج * چونکه
تند باد فزقه نك ضعی ونونك سکونی و دال ایله یعنی تیر و کسکین باد بل
دیو یکر می ایکیجی قطعه نك بیت نامتده یکدی زود زاء معنایه نك ضعی
و دال ایله یعنی مربع و چاک یعنی تیر دیمکدر

* هم دخی خشم و غضبدر تند تیر *

تند تیر * بیلارنده و او سر معنی خشم و غضب و او ایله تند و تیر کسکین و جدید
معنایه چونکه تند قد سبق آفاق تیر کسکین دیو یکر می برخی قطعه نك بیت

نابیند *

نابیند یکدی * مغز ایچیدر کیم غم یجیدر یور *

مغز * میك فتنی و فین معنایه نك سکونی و زای معنایه ایله مثلاً مغز بادم و مغز
فستی درلر و خاصیه آدم بیی شسته دو مغز درلر شیخ سعدی بیت باش
نادشتش بیند روز کار * پس یکام دوستان مغزش آرر

* بسته فستی در قوری اوزم موز *

بیه فارسیه نك فتنی و سینك سکونی و ناه فوقه نك فتنی و هاه رسیه ایله فستی
معنایه در شکم اعری آچلمش فستی بسته و خندان درلر صاحب تبریزی بیت
مهر زن برده من خنده که در باغ جهان * سیر خود مجبور د آن بسته که خندان
باشد * موز میك فتنی و و او نموده نك کسری و زای معنایه ایله قوری اوزم که
عرییده زیتب درلر * باد زن بلنازه در داسی دیور *

بو بیتک ایکی مصرعنده کلان لفظاری جمله بلنازه معنایه که عرییده روحه
درلر جمله شک جزو اولی باد لفظی جزو ثانی لری حرکات ایله بیان اولور * باد زن
ذالك سکونیه اصلنده وصف ترکیبدر بخوانکه زن فر فتنی قطعه نك بیت
راسته کلان زدن لفظندن امر یا خود اسم فاعل محققدر ابوالمصاتی بیت
آتش سوزدم نسکین نکردم یاد زن * شعله آتش شود افزون از باد و زان
* باد نسکین باد بار باد نسک *

باد پیرن * ذالك سکونی و ناه موحده نموده نك کسری و زای معنایه نك فتنی
و فون ایله مضبوطدر کال جفتدی بیت باد پیرن که کسی بر من بیمار زنده معنی
چونمکس باد برد یکرم * باد باز * باین موحده نك فتنی و ذالك سکونی
و زای معنایه ایله محفوطدر * باد پیر * اصلنده بل صاحبی معنایه وصف
ترکیبدر بخوانکه پیر ناه موحده نموده نك کسری و زای معنایه ایله اله مک
و میچمک معنایه اولان بختن لفظندن امر یا خود اسم فاعل محققدر
* سن همان سعی ایله ای نور بصر * لفظاری بیاندر مستغیدر

* علم و عرفان صاحبین ایلز عزیز *

علم و عرفان * فر قاری دیباچه نك یکرم فتنی بیی شرحنده متبعاً یکدی
تنبیه بوقطعه نك و زنی فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن ایکی کره اکثر
عروضی محدث و قدر که فاعلن و زنده بعضی عروضی و جمع خبر بلری
فاعلاتن و زنده مقصور در فاعلن

* قطعه متنبیه زادر سیده کن بهر هوس *

قطعه * بیانی قطعه اول عنوانی شرح دهنده یکدی * سینه حرف سینه
منسوب دیکدر * را * ادات مفعولدر * در * ادات ظرفدر علی ماسبق
فی الادوات المركبة * سینه * کوکس دیو یکرمی بدیجی قطعه یک بیت
نالنده یکدی * کن * ایت معناسنه امر در نیکم بیانی قطعه سادسده یک
بیت اخیرنده یکدی * بهتر * یک ایو دیو الیجی قطعه یک بیت تا شونده
کلور * هوس * میل دیو یو قطعه یک بیت اخیرنده کلور حاصل معنی حرف
سینه منسوب اولان قطعه به سینه کده یک ایو میل ایله نکته کانه
یو قطعه ده رد البحر صلی الصدر مثلاً صنعت وار در
* کلدی آمد کلدی خندید انکه اولکم کیمه کس *

آمد * همزه یک مدیه ماضیدر مصدری قرق بشیجی قطعه یک بیت
ناسنده کلور * خندید * قطعه از یوره یک بیت اخیرنده کلان خندیدن
لفظندن ماضیدر * انکه * همزه مدوده یک فحی ونون سکونی و کافک
کسری و هاء رسیده ایله اسم موصولدر هر رسیده الذی والی ترکیده
اولکم دیرل حرفی بیت با انکه یقین است که فردوس * صد کل نهیجی دیتی
هر خار فروشد * کس * کیمه معناسنه ترکیده دخی شایعدر
شیخ سعدی بیت افشاده ایست آزاده * کس نیاید بجزک افتاده
* قو یروغده دنیاله ودم دی بره عاسی کس *

دنیاله * دالک کسری ونون سکونی و یاء موحده مدوده یک و لامک
فحی و هاء رسیده ایله قوروق معناسنه هاء رسیده سیر دنیال ونون برینه
میم ایله دنیال و دنیاله دخی جازدر شاعر بیت مبادا هیچکس را بشکی حال
بحال فرق نبود پیش دنیال * و کوز قوروق غنه دنیال چشم دیرل
دم * دالک ضمی ویم ایله دنیال ککی قوروق معناسنه که هر رسیده
ذنب والیه دیرل * بر * فرق بدیجی قطعه یک اون التیجی پشته کلان
بریدن لفظندن امر در ایانده کی یاء موحده صله در

* صولو مقدر دم زدن هم دم مصاحب راز سر *

دم زدن * صولو مقدر یعنی تبر تبر نفس ورمک معناسنه مصدر مرکبدر
چونکه * دم * نفس دیو یونیک مصرع ثانیسده کلور * زدن * اوردی
دیو قرقجی قطعه یک بیت سابعنده کلور * همدم * سکون میم ایله مصاحب
و قرین معناسنه چونکه هم معنی مع دیو ادوات مرکبه یکدی راز سر دیو

یکرمی

یکرمی التیجی قطعه یک عنوانی شرح دهنده یکدی
* او فلک هم طاهر او مقدر دمیدن نفس *

دمیدن * دالک فحی ویم مدوده یک کسیر یاء مصدر در او فلک معناسنه
همدخی طاهر و آشکاره لولق معناسنه ابو المعانی بیت دمید صبح سعادت
بروی خندایت * رسید مرده بشب عکشان هجر ازرا * بونلردن بشقه درن
معنایه دخی کلور اول اور رملک معناسنه مثلاً سیره یک کی نانی معنی غو
یعنی افاج و اوت یک معناسنه ثالث یعنی لاف زدن رابع معنی حله آوردن
دم * دالک فحی ویم ایله معنی نفیس بوندن بشقه اون طغور معنایه دخی کلور
اوله معنی وزن شعر دیو یکرمی بدیجی قطعه یک عنوانی شرح دهنده یکدی
ثانی دم وقت دیو فرق او جیجی قطعه یک بیت سادسده کلور ثالث معنی
فریب یعنی الدامق رابع معنی کبر و نفوذ خامس معنی بوی که شم سادس معنی
آه و این سابع معنی افسون ثامن معنی دهن ناسع معنی ظاهر و آشکار عاشر
برایم صومعناسنه حادی عشر کورک که دمورجی و قیوجی آنکه آتش باقرل
ثانی عشر معنی عیش و عشرت ثالث عشر فلج اغری یعنی کسکین طرفی رابع
عشر اوق دمرنی و نیره او جی خامس عشر مفرض او جی سادس عشر فرون
اغری سابع عشر معنی دهن ماهی ثامن عشر سرور و حبور ناسع عشر معنی
عجب

* یو یانیندم کفنی یلش ایدم دانستی *
کفنی ماضی تکلم و حده در اخیرنده یاء تحته حال ماضی حکایت میچوندر
علی ماسبق فی الادوات البسطة مصدری الی بشیجی قطعه یک بیت سادسده
کلان کفنی لفظیدر * دانستی * هر وجهه کفنی کیدر مصدری
دانستی لفظیدر * بسکه از بسکه نیمه جوقدن بتر دخی ز بس *

بس * یاء موحده یک فحی ویم ایله اوج معنایه در اول نیمه که هر رسیده کیف
معناسنه شیخ سعدی بیت ای یسا است نیر زو که بماند * بس خرنک
جان بمنزل رد * نانی بسیاردن مخفدر جوق معناسنه و له ایضا بیت بس
نامور بر زمین دفن کرده اند * کره شیش بروی زمین بر نشان نماند * ثالث
یعنی کافی یعنی بتر و له ایضا بیت جو یکبار کفنی بکوبان بس * که حلوا
جو یکبار خوردند بس * بسکه * آخرنده کی که لفظ ادات ربطیدر * از *
معنی من یعنی دن کما سبق فی الادوات المركبة * ر * مثله حاصلی بسکه
یو مقامده ایکی معنایه در بری نیمه بر یاز بسکه جوقدن معناسنه ز بس

دخی جو قدن معناسه فلا تفتل

* او کده کیدن پدیس و کیر و قلان معناسه نو *

پیشتر و * وصف ترکیب را و کده کیدن معناسه نو قدنه بجش و غیره
شیخ سعدی بیت کز کذا پیش رو نشکر نامیلام بود * کافر از بیم توقع
برود تا در چین * و ساز زده مقدم از او انسان آهنک معناسه ده کلور چون کینه
پیش او ن دیو قطعه آتیه نک بیت اولنده کلور رو رفتن لفظ بند امر با خود
اسم فاعل محقق شد شک امر او ادبی حاله دیگر می شک کز نمی قطعه نک بیت
سادسته کجندی * پس معناسه * معنی بقیه بنیلا قطعه طریام و خلفات
بیت کجی چون که پس ایسته دیو مصرع ثانیده کلور مانده قطعه یابیده نک
بیت خامسده بکن ماندن لفظندن اسم مفعول در

* صکره سیدر واپسین هم صکر در هم ایسته پس *

واپسین * و او مدوده نک و باه فارسیه نک فخری و سین مدوده نک کسری
و نون ایله هر نشسته نک صوکی نشلا نفس واپسین دیرل صون نفس معناسه
پس * باه فارسیه نک فخری و سین ایله اکسه و قفا وارد معناسه که هر یده
وراء دیرل مقابلی پیشتر حکیم فردوسی بیت پیش و پیش ترکان
طاووس رنگ * حب و راحت شیران بولاد جنک * همدخی صوک
معناسه ده کلور غریبه بعد دیرل شیخ سعدی بیت پس از مرگ
دشمن یکی شربت آب * به از ملک کاوش و آفر استیلاب

* شاربان صوران دوه اشتر بولار در مهاز *

ساربان * دوه جی معناسه که ترکیب صوران غریبه جهان دیرل چون که
ساربان مدوده نک فخری و ایله جمله معناسدن بری دوه معناسدن کاسبق
فی المعاصمه بان ادات اسم فاعل در کاسبق فی الادوات المركبه خواجه سلمان
بیت کوس رحیل میرندای خفته ساربان * رخبر و راه رو که روانست
کاروان * اشتر * همزه نک ضمی و شین معجمه نک سکونی و نا فوقید نک
ضمی و ایله دوه معناسه غریبه اسمی چوقدر مثلاً جمل و نا فقه و مطبیه
و بعیر کی همزه نک ایضا طی و ضم شین ایله شتر دخی لغتدر شیخ سعدی بیت
نه با شتری سوارم نه جواسر تر ز بارم * نه خداوند رعیت نه غلام شهر بارم
مهاز * همک و هاء مدوده نک فخری و ایله دوه بولار در عموماً بر نظم
بیت هزارن مهاز اشتر سرفراز * که بارش متاعست بهر جهاز

* بانک نک سنن چک هزار آیدده اولس جرس *

بانک * باه موخده مدوده نک فخری و نون نک سکونی و کاف فارسیه ایله نک
سنن که غریبه صوت شدید دیرل عرفی بیت مالب آلوده بهر تو بکشایم
لنک * بانک عصیان میرنداقوس استغفار ما * هم دخی براغا جکه خوشبو
شکوفه سی اولور غریبه قصب البان دیرل نموده حب البان دید کلری کجی
درا * دالک و راه مدوده نک فخری ایله درای لفظندن محفدر جاک معناسه
غریبه جرس دیرل کاستری حکیم انوری بیت آن یکی که رقب کرد نظر
و آن یکی که سهیل بانک درای * بوندن بسقه اوچ معناسه دخی کلور اول
دمور جی چکیمی معناسه ثانی سوزده شروع ایتمک معناسه لث ایچر و کل
معناسه و وصف ترکیب دخی اولور * جرس * جینک و رانک فخری
وسین ایله جاک معناسه غریبه و فارسیه شایعدر خواجه حافظ بیت
مرا در منزل جانان چه جای عیش چون هر دم * جرس فریاد نیت از که
بر بندید مجملها * همدخی زندان یعنی سخن معناسه ده کلور

* عقر به کردم دخی صد پایه دیرل طرطله *

کردم * زای فارسیه نک سکونیه معنی عقر بکه دائماً قو و وضعی اگر
طوبه و غندن اگر قو برق دیو تسمیه اولندی چون که کز کافک فخریه اگر
معناسه دم قو برق دیو نو قطعه نک بیت اولنده کجی مشهور و معروفدر که
عقرب اناسندن طوغاز ولادی قریب اولدقده فارسی بر طشره چغزار
انامی هلاک اولور ابو المعانی بیت قطعه پس نا خلف چو بد بختست * در حق
اودعای هر دورود * زانکه در رحم همجو کردم او * بکشد مادر و شکم
بدرد صد پایه * سکون دال ایله اغاج قوردیکه ترکیب طوطور دیرل کذا
فی فرهنگ شغوری ترکیب لام ایله طرطل دخی لغتدر بقضار چیمان دخی
تفسیر ابلدی شکم شاهی مصرع عقر به چیان آدی کردم دی و صد پایه
ابو المعانی بیت درخت امیدم سر با نخورد * غم حسرت دل جو صد پایه بود
معنای ترکیبی بوز ایفا لودیمک در چون که آخر نه کی هاء ریمیه نقله علامتدر
ناخود نسبه در زبانه یوز خوانده ایاق کجی خرده تسمیه چوقدر

* هم اور محکدر نشده اولدی سنک آدی مکس *

نشده * نا فوقیه نک و نون اول نک فخری و نون نایه نک سکونی و دال ایله
اور محک که غریبه شکوت دیرل استاد اغاجی بیت زتاریکی و سنی هر دو بام

نومیکو بی مکر بای شنیدست * هندی کا هل وتبل معناسنده کلور * مکس
 میک وکاف فارسیه مک فخری وسین الیه سک که عریده ذباب درل بال اروسنه
 دخی درل شکم اکار کیده سک دیکلری کی شاعر بیت یکی آن مکس که
 انکین کر بود * به از صد مکس که انکین خور بود * وینده مکس اول
 بمعنی محل مکس ثانی بمعنی ذباب چنانکه کسرتین الیه چین درل

* فشی سرکین و سلوب سپورمه اولش رفت روب *

سرکین * سینک فشی ورائک سکونی وکاف فارسیه ممدوده مک کسری ونون الیه
 فشی که حیوانات رسمی معناسنده معری سرکین لفظیدر ابو المعانی بیت روی
 ناشسته او کشته فراهم سرکین * ریش کج چوچن و سر سرکین رشت * رفت
 روب * سلوب سپورمه معناسنده چونکه رفت قطعه ثانیه مک بیت عاشرنده کی
 ماضی صیغه سی اوزره اسم مصدر در * روب * راه ممدوده مک ضمیه اسم
 مصدر در شکم وصف ترکی اولدینی حانده الی شینی قطعه مک بیت
 خامسده کلور بوندن بشقه رفت روب چاروب کی سپور که معناسنده کلور

* چور جویه سو برندی به خاشاک دی هم خار و خس *

خاشاک * خاوشین معجمن ممدودینک فخری وکاف الیه چور خوب
 و سو برندی که عریده ففع وکاسه درل * خار * خاء معجم ممدوده مک فشی
 ورا الیه * خس * خاء معجم مک فشی وشین الیه خاشاک مذ کوره مراد فلدر
 شاعر بیت زخاشک واز خار و شاخ درخت * یکی آتشی بر فروزنده بخت
 عطفه خس و خاشاک دخی خار و خاشاک بو معناسنده شایع در بوندن بشقه
 خار لفظنک درت معناسی دخی واردر شکم بکری برنجی قطعه مک بیت ثانی
 متن وشر حنده کجی خس اش معنایه دخی کلور اول بمعنی فرومایه و مرد
 رزیل معناسنده ثانی بمعنی بخیل و خسیس ثالث صو اوزرنده اوچار حیوان
 معناسنده رابع طور نه دن کوچوچک بر قوشدر خامس بمعنی کاهو
 یعنی مارول دیکلری سیره در

* آبدان یعنی مشانه بول امش شاشاچین *

آبدان * پاه موحده مک سکونیه بمعنی مثانه که ترکیده قارق درل بوندن بشقه
 قاون وقار بوز معناسنده و صو جمع اولدینی معناسنده کلور معنای ترکیبی
 صومکائی دیکدر چونکه آب صو دیو فرقی قطعه مک بیت اولنده کلور دان
 ادان اسم مکندر علی ماسبق فی المقدمه * شاشا * ابکی شین معجم ممدوده مک

فخریه

فخریه بمعنی بول * چین * جیک فقی ویم عودده مک کسری ونون الیه
 بمعنی اول ایضا حضرت مولانا بیت چاره نبود درجهما ترا این چین * لیک
 نبود این چین ماء معین * غلط معناسنده دخی کلور وایضا بیت بلبل ترا
 جای میرید چین * مرجعل رادر چین خوشتر وطن

* شرطه تیر وفارسی کافیه کوه اولدی بخس *

تیر * بمعنی ریح سفلی که عریده شرطه درل باقی معنای بکری برنجی
 قطعه مک بیت ثانی می متن وشر حنده کجی میر نظمی بیت منکر هر نعمت
 حق مدبرست * تیر بد و سبک هر که منکرست * کوه * کاف فارسیه
 ممدوده مک ضمی واطهار الیه بمعنی بخس ووا الیه دخی مرویدر

* اوکر نورسک بن کی سن تو بیا وری جومن *

تو * سن دیو قطعه ثانیه مک بیت ثانیسنده کجی * پیاموز * اوکر نورسک
 دیوان بدنجی قطعه مک بیت اخیرنده کجی * چو * ادان تشبیه در
 کاسبق فی المقدمه * من * بن دیو قطعه ثانیه مک بیت اولنده کجی

* میل ایدرسک کر یور کدن کر کتی ازل هوس *

کر * ادان شرطدر کاسبق فی المقدمه * کتی * بکری بدنجی قطعه مک بیت
 ثانیته کلان کردن لفظندن مضارع مخاطبدر * از * بمعنی من کاسبق
 فی الادوات المركبة * دل * کوکل دیوان بدنجی قطعه مک بیت ثانیته کجی
 هوس * بمعنی آرزو وخواهش و دخواه فارسیه و عریده و ترکیده مستعملدر
 خواجه حافظ بیت حال دل یاتو کفتم هوس * خبر جان شغم هوس
 قاضی السعید ابن سینا بیت لا اسمع العذل ائی عنه فی شغل * عذل العواذل اصلا
 ربه الهوس * قطعه درشین مفتین تانکینی دردل خویش *

قطعه درشین قطعه اولی شرحنده کجی منشین اوتورمه معناسنده نهی
 حاضر در چونکه میم مفتوحه ادان تیردر کاسبق فی الادوات البسطة نشین
 اوتور دیو قطعه ثانیه مک بیت ثانیسنده کجی نا بمعنی حتی کاسبق
 فی الادوات المركبة نکنی مضارع مخاطب متغیر اگر اولنده کی تون مفتوحه
 اولورسه یا خود مخاطب مشتدر اگر اولنده کی باه موحده مکسوره اولورسه
 مصدری بکری بدنجی قطعه مک بیت ثانیته کجی کردن لفظیدر کاسبق
 آنقادر بمعنی فی کاسبق فی الادوات المركبة دل قلب دیوان بدنجی قطعه مک
 بیت ثانیته کجی * خویش * کیندو دیو بو قطعه مک بیت رابعده کلور

حاصل معنی حرف شین خفته بر قطعه او توره حتی کندک در خاطر
ایستد یا خود حتی کندک در خاطر ایستد بجه

* پیش او کدر ایلو و ایلو دی پیشایش *

پیش * بیه فارسیه ممدوده نک کسری و شین مجیه ایه اولک معناسنه مقابلی
پس لفظیدر و ایلو و معناسنه ده کلور حکیم استدی بیت آباهای الوان
زند کونه پیش * بخوانهای زرین نها دندیش * عربیده امام دیرل
پیشایش * ایلو و ایلو و معناسنه چونکه ایکی پیش ار استنده کی الف
مساوات و توسل ایچوند رکک ما سبق فی المقدمه

* اکسکه کم دینلور اولدی زاده دخی پیش *

کم * کافک حتی ویم ایه ابتدادن ناقص اولاند مقابلی پیش مد کورد
شیخ سعدی بیت شهر این مثل شهره عالمست * که هر کس هنر پیش روزی
کست * مسکردن نقصان پذیر اولانه کاست دیرل همدخی کم بحار اقلیل
یعنی آرمعناسنه ده کلور پیش * بیه موحده ممدوده نک کسری و شین
مجیه ایه ابتداده زائد معناسنه فاما که کیدرک آرتشه افزون دیرل نسکم
قرق طغوز نجی قطعه نک بیت صاشرنده کلور همدخی بر کو کدر که
اصلا دوب کاغیده سورلد کنه اسوده مائل ایدر

* خرده بین اولکه بقار دقتله هراشته *

خرده بین * دالک حتی وها رسیمه ایه همدخی خرده بین هار رسیمه سر
دالک سکونیه ایکسیده وصف ترکیبدر معنی مدقق و محقق و دقتله بقان
معناسنه کال چندی بیت نادهانت هست پیدا کر نظر هاشدنهان * خرده بینان
وصف آن پیدا نهان کرده اند چونکه خرده خرده خا مجیه نک طینی
ورائک سکونیه اوفاق و ککوچک معناسنه بین وصف ترکیبی اولدی یعنی
خالصه اون بدیجی قطعه نک بیت اولانده یکیدی

* هر شک عاقبت فکر ایدیمی دور اندیش *

دور اندیش * وصف ترکیبدر چونکه دور اوزاق دیو یکریمی رنجی قطعه نک
بیت رابنده یکیدی * اندیش * همسره نک قحیله اندیشیدن لفظندن
ازمیر یا خود اسم فاعل مخفف در

* قائمه در لغزش و غلطیده یوار لغزشدر *

لغزش * لامک حتی و غینک سکونی و زای مجیه نک کسریله لغزیدن لفظندن

امر حاضر آخر بنده عاقبتی مکسور شین مجیه الحاقیه اسم مصدر در
سورجک و قایم معناسنه صر بنده زالی دیرل * غلطیده * غین مجیه نک حتی
ولامک سکونی و طاء ممدوده نک کسریله غلطیدن لفظندن اسم مفعولدر
یوار لغزش معناسنه ظهوری بیت زلف صبا شاخ کل در چن * چه
معناسنه غلطیده بر یا من * اصلنده تاه فوقیه ایه غلطیده ایدی چونکه
فارسیده طا اصلی اوله رقی بولمناز دیوارون رنجی قطعه ده یکیدی

* قورو بالچق که ایاغه یا بشوردیندی خلیش *

خلیش * خا مجیه نک و لام ممدوده نک کسری و شین مجیه ایه شول فو بو
بالچقه دیرل که آدم بمصدقه ایاق کوجه قارقار کذا فی ادات الفضلا

* اکدن کندوبتن نسته به دیرل خود رو *

خود رو و وصف ترکیبدر چونکه خود کندوبو بو مصرع ثابیده کلور دوراه
ممدوده نک خیمه رستن لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخففدر چونکه
مستقلانی خلاف قیاس اوزر سینک و اومدیه ایدالیه روید و رویتد کلور
* کند و خود هم خصمه کند و سته دیرل خویش *

خود * خا مجیه نک حتی ووا مجهول و دال ایه بوزن شد کس و عرییده
بنفسه معناسنه ووا و صرف ایه و غلقه که عرییده مفرد دیرل که چکده
کید کلری دمور کلاهدر * خویش * خا مجیه نک بین الفخ و الکسر
امالسی ووا علامت و یا تحیه نک سکونی و شین مجیه ایه الی معنایه کلور
لکن بو مصرعه ایکی اولسین مذکور در اول یعنی قریب و ذی رحم یعنی
خصم ثانی یعنی خود یعنی کند و کند و سنی بو معناده خویشاوند دخی
دیرل ثالث یعنی کا و آهن و خوش کار مزراع رابع معنی وجود و هستی
یا من یعنی خوش و خوب سادس بر نوع غلیظ طر قمش کتان

* حیده مستوره اولان یعنی عقیقه خاتون *

متمده هم ممدوده نک کسری و دالک حتی وها رسیمه ایه نک دامن مستوره
و عقیقه عورت معناسنه بر نظمی بیت یکی بیر بوده در ایجا مدام * زینش میده
بودست هم خوش خرام * خاتون دخی فارسیدر زکیده شیوعیه نفسه قلا رقی
* عاقله معتمده قاذبه هم دیندی خدایش *

خدیش * خا مجیه نک حتی و دال ممدوده نک کسری و شین مجیه ایه
وزر اوغرا و سلاطین خانه زنده کچکد اقدین کی عاقله و معتمده قاذبه

معناست که اکا کد بانودخی در ر استاد رود کنی بیت نکو گفت
 مزد و ریالت خدیش * مکن بد اگر بد خواهی بخویش و بد خواهی
 * بخش مزد اولو که مقدم و ریلور چرتدن *
 پیش مزد اجیره و اهل صلحه بختدن اول و بریلان اجرت معناسنه چونکه
 پیش اولو دیو قطعنه اولنده یکدی میزد اجرت دیوالی او چینی قطعنه
 بیت را بختنه کلور میز نطی بیت بود و صالیش کجاشدیل * بدیش میزدن
 اگر اقلی * حاضر آماد مدخی او کده بدیکدر در پیش *
 آماده * همزه و هم مدوده بختن و الکت قماری و هاء رجه ایله امدان افطندن
 اسم مفعولدر یعنی حاضر و منامبر خسرو بیت نودادی بدل کج آماده را
 تو کردی بلند آدمی زاده را * هم دخی اولیش و بختش و بختش معناسنه ده
 استعمال اولور * در پیش * او کده معناسنه چونکه در معنی فی کاه
 فی الادوات المركبة * قانه خون و طبره رک دی ابر کبر دخی ریم *
 خون * خاء معجمه مدوده نکت ضعی و نون ایله قانکه بریده دیم درل شیخ معندی
 بیت خورش بگردنم بدرت رازن یکش * عیسی مریمی تو بدر راجه میکنی
 رک * رانک فنی و کاف فارسیه ایله طبر که بریده عرق درل جواچه حسین
 ثانی بیت فسرده که بخصم تو کرد خون دگر * رکش درون جگر کرد کار
 جوبه تیر * ریم * را مدوده نکت کسری و هم ایله ابرک معناسنه که
 بریده فیج درل جراحان و دما بختن خروج ابر شمس فخری بیت
 بسکه پیوسته ریم ریزد خصم * کشت چشم عدوش همچو سقیم
 * بار در پیش و آجان قلبی کدردن دلش *
 ریش * راه مدوده نکت بین الفتح و الکسر امالهسی و شین معجمه ایله معنی جراح
 و باره عموما میرزا قصبی بیت بالانقلاب هر چه سازم که درد دوست * دی
 روز ریش بوده و امروز هم است * هم دخی شور بای غلیظ معناسنه که شله
 اشاری او زبند دو کر فاما که اماله سر کسره صبر معجمه ایله صقال و قهر
 و یوک دیوالی او چینی قطعنه بیت ثالثی متنی و شر خنده کلور * در پیش
 لامک سکونله سیاه چشم کنی و صف ز کیدر کوکلور بار طوم معناسنه چونکه دل
 کوکل دیو اون بدخی قطعنه بیت نراشده یکدی ریش باره معناسنه کاسبق
 آنفا * ایکلش نالیش وزاری دخی کولک خندن *
 نالیش * نالیدن امر نکت آخر نه ماقلی مکسور شین معجمه الحاقیه اسم مصدر در
 زاری

زارنی آخر نه کی باه فحیه مصدر به در زار ایکلیجی دیو یکرمی برنجی قطعنه
 بیت خامنه یکدی * خندن * خاء معجمه نکت فحیه معنی ضحک مصدر در
 * دیندی سحر به ایله کولکه هم خنده خریش *
 خنده خریش * ایکلی خاء معجمه نکت فحیه مضبوط لفره خی بیت ای کرده
 مرا خندن خریش همه کن * ماراز تو بس جا ماراز تو بس * چونکه هله
 رجه معنی ضحک خریش خراشیدن معناسنه اسم مصدر در خاء نایه نکت
 خنده خنده ریش دخی بو معنایه در شکم اون بدخی قطعنه بیت خامنه
 یکدی * ماده کاو اولدی اینک بوزاغیسی کوساله *
 ماده کاو * اینک معناسنه معنای ترکیبی دیشی صغردیم اولور چونکه
 ماده دیشی دیو یکرمی او چینی قطعنه بیت ثالثه یکدی کاو صغردیو
 بومضراع قائده کلور ابو المعانی بیت نیاید کار مرد از دست نامزد نباشد بشیر
 هر ماده کاوی * کوساله * کاف فارسیه مدوده نکت فحیه بوزاغی که بریده بخون
 درل اغلی کاو هاله اندی استخفاف ایچون الف حذف اولتوب و کاف دخی
 مضوم اولدی * هم صغر کاو قبولد دیشی شی ماده مینش *
 کاو * کاف فارسیه مدوده نکت فنی و واوله اهل صغردر که او کوز درل شیخ
 سعدی بیت اسب لایح میسان بکار آید * ر و زمینان کاو پرواری * هم دخی
 رفوع صراحتین او کوز صورتند و دوزب شراب ایچول ماده مینش * دیشی قبول
 معناسنه در چولکه ماده قدسیقی انعامیش قبول دیو یکرمی برنجی قطعنه
 نکت سابعده یکدی * دی عناد او زده اولان کافره نا کریده *
 نا کریده * کاف فارسیه نکت فنی ایله بمعنی مذکور اصطلاح در
 معنای ترکیبی دوغماش دیکدر بخونکه نادان نفیدر کاستق
 فی الادوات المركبة کریده کریده لفظ نکت اسم مفعولدر شکم اسم
 فاعلی یکرمی بدخی قطعنه بیت ثامنیه یکدی *
 * نکت جفنا کاره ده نغیر اولور کافر کیش *
 کافر کیش * رانک سکونی و کسریله بمعنی جفا کار اصطلاح در
 معنای ترکیبی کافر مذهدر چونکه کیش ملت و مذهد دیو قطعنه
 اولی نکت بیت ناعسی متن و شر خنده یکدی مولانا جانی بیت این نه
 صوفی کریمه نه درویش * ناعسیانی و کافر کیشست
 * زهر ایچون کیدر آجی سوز آدم اوله * تفسیر و ترجمه

مخفی * خور دیو او نور برنجی قطعه نیک بیت سابعنده کلور * تلخ * آبی
دیو فرق برنجی قطعه نیک بیت سابعنده کلور * تلخ * آبی
باه موحد اذات مفعولدر کاسبق فی الادوات البسطة مرد آدم دیو الی
او بجی قطعه نیک بیت سابعنده کلور * است * اذات ر بطدر کاسبق
فی الادوات المركبة * جو * اذات تشبیه در کاسبق ایضا * نوشیدن * نون
ممدوده نیک ضمیمه مصدر در ایچک * معنایه شراب اولسون صوابسون
کال بخندی بیت بنیاد لعل دلیر خون دل نوش * شراب لعل نوشیدن
چه کارست نبش * زهر دیو فرق برنجی قطعه نیک بیت سابعنده کلور
* گویت قطعه رنگین بکوش *

گویت * سوبارم سکا دیو قطعه سابعنده نیک بیت سابعنده کجیدی قطعه
رنگین قطعه نالند نیک عنوانده کجیدی * بکوش * کاف عربیه ممدوده نیک
ضمیمه چالش و دروش معنایه امر در مصدری کوشیدن لفظی در اولنده کی باه
موحد صله در کاسبق فی الادوات البسطة یا خود کوش کاف فارسیه ایه قواقی
معنایه در بوضو رتبه باه مفتوحه اذات مفعولدر کاسبق ایضا حاصل معنی
قطعه رنگینی سکا سوبارم دورش یا خود قطعه رنگینی قولایک سوبارم
* طوشنک آدی اگر چه خرکوش *

خرکوش * اصلنده رانک سیکونیه سیاه چشم کی وصف ترکیب در اشک
قولفلودیمکدر چونکه خراشک دیو بکر مخفی قطعه نیک بیت اولنده کجیدی
کوش * قولی دیو بوقطعه ده کلور طوشنک دخی قولقلمری اوزن اولقله
خرکوش دیو نیمه اولندی شاعر بیت کوش خر بفروش دیگر کوش خر
کین سخن را در نیاید ککوش خر

* دی بلان وعده به خواب خرکوش *

خواب خرکوش * باه موحد نیک کسر به بلان وعده واصل سر سوز
معنایه اصطلاحی ترکیده دخی طوشان او بقوسی و بر دی درل
ابوالعانی بیت بوعد و صلش عمر گذشت و مانده ام محرم * چنای
خواب راحت خواب خرکوشم دهد مردم * خواب * او بقو دیو
قطعه خامس نیک بیت سابعنده کجیدی

* فاجدی بکر یخت گرفته طومش *

بکر یخت * کر یخت لفظی در ماضی بیدر او کنده کی باه موحد صله در

گرفته

گرفته * گرفتن لفظی در اسم مفعولدر

* کدیه کر به دینور غار به موش *

کر به * کاف فارسیه نیک ضمیمه ایه کدی معنایه عربیه هر * کی * موش
معنی غار کستان بیت کر به شربست در گرفتن موش * لیک موش
در مضاف بلیک * صار یلوب قوجه در اغوش دیمک *

بکرمی در دخی قطعه نیک بیت رابعنده در اغوش قوجه دیندی دیو
نیکم سنده تکرار بوقدر ز را قوجه ایه صار یلوب قوجه میبایند فرق
ظاهر در حاصلی ایکی معنایه در فافهم

* بر دینور کوکسه قوجه قدر اغوش *

بر * باه موحد نیک فقی ورا ایه کوکس معنایه سینه کی یوندن بشقه ارن
سکر معنایه دخی کلور اول تحسین ایچون اوائل مشتاقه داخل اولور ثانی معنی
علی استعمال ایچون در ثالث معنی فی ظرفیت ایچون در رابع معنی اطراف سینه
خامس معنی کاره اغوش سادس بکاغک جانب بالاسنه درل که عذاره مساوی
اولان موضع در سابع فرهنگ جهانگیریه مخفف رک استعمال اولور ثامن
بر موه دیو الیجی قطعه نیک بیت عاشقانه کلور تاسع معنی حاصل نباتات که
بستانده و تار لاده اولور عاشق معنی بذریع تخم حادی عشر معنی نصیب
وجبه ثانی عشر معنی قرارگاه و خانه و مسکن و وطن ثالث عشر بردن
لفظی در سابع عشر و وصف ترکیب در لیر و و شیر کی رابع عشر معنی بهنا
یعنی بصی خامس عشر معنی زن تازه سادس عشر معنی یاد و حفظ مثلاً از بر
حفظدن معنایه سابع عشر معنی طرف و جانب ثامن عشر معنی نزد و قرب
اغوش * همزه ممدوده نیک فقی و غین معیه ممدوده نیک ضمیمه معیه ایه
قوجی که دریده بهر فارسیه کنار درل شیخ سده دی بیت در اغوش آغشان
کرم نت را * که نبود آکهی بیراهنت را * هم دخی قوجه الملق معنایه
و قوجه صغایق نسه معنایه و بنده و معنی قول معنایه ده کاور

* هم قولی تیزی نسا کوش اولدی *

نسا کوش * باه موحد نیک کسری و نون ممدوده نیک فقی و کاف فارسیه ایه
هریده عذارید کلری قولایک تیزی یعنی دینده بیاض بری شعرا شعر زنده
چوق استعمال ایندر صائب بیت از خجالت روی نو که سر جوش بهارست *
شبنم هرق شرم نسا کوش بهارست * و قولایک کوپه طاقه جقی بری

معناست ده کلور شیخ سعدی بیت انگشت خوروی و بنا کوش
 دلفریب * کوشوار و خاتم بیروزه شاهدست *

کوبه منکوش قولقدر دینی کوش *

منکوش * میک فنی و نونک منکوش و کاف فارسیه نمودنک منی
 و شین معمه ابله کوشوار کی کوبه معناست عرییده قرط دیر از جفتایده
 آیسیرغه دیر * کوش * کاف فارسیه نمودنک منیله یوزن هوش بش
 و معنیله در اول قولاق معناست نه بومقامه مراد دخی بودر نانی بمعنی کوشه
 و پیغوله ثالث بر فرشته اسمدر که امور مهمات خلافته مؤ کلدور اربع شهور
 شعبه نک اون در دخی کونی آیدر که بو کونی عبد حسن ایدوب عظیم
 اعتبار ایدر از خامس بمعنی نظر و انتظار

* صاحب عقله خرد بند دینور *

خردمند * اسم فیسر بدر چونکه خرد خدای معمه نک کسری و رانک فنی و دال
 ابله بمعنی عقل و بصیرت خدا اداست نسبتدر کاسبق فی الادوات الی کفر

* عقله اوض دیر بختای بمعنی هوش *

هوش * هاء عمدوده نک ضمی و شین معمه ابله بمعنی عقل کذا فی المجمع و کیده
 اوض دیر از اصلی بختایدن فر هنگ شعور یده هوش اگر چه عقل دیوتقل
 ایدر از اما بمعنی عقل و راست خنده اولوز بر خا لندر که کسب ابله زاید ایدر
 مندیته صریحه اعجاز بختایدن چونکه عقل کنند و ذاتند از باده و نقصان
 قبول اتمد فطر پندر مکر حلت واقع اوله دیو بیور دخی محمل تأمل و شین
 فخری بیت زبده کی شمی چون نویسر بختایدن * کفنی که باشد نک در عقل
 او با هوش * بوندن بشقه هوش اوج معشایه دخی کلون اول بمعنی جان
 بمعنی روح نانی بمعنی هلاک و مرگ ثالث بمعنی زهر بمعنی سم

* عقلی نقضایه صریحه دینور *

سراسیمه * بمعنی محب و عقلی نقصان شاعر بیت ملیم سراسیمه در
 اطراف جهسان از یک و بدخلق روگردان کال یا شاداده بونده دخی
 تصرف خاص ایدوب بیور که سراسیمه لفظی مرکبدر بر جزوی سیرایش
 معنایست که و بر جزوی دخی آسیم لفظیکه وزن و مضاده آسیم کی فتنه
 معناست نه در بلکه آسیم لفظی که با موجوده معمه قلب او شمش اوله
 آخرنده کی هاء ریمه نقضایه علامتدر التهی

بابلوب کندوی بیلز مدهوش *

مدهوش * بوون مقبول اصلی صریحه فارسیه اوض بیده شایعدر شمس فخری
 بیت حدیث خلق تو میکفت دروش باد صبا * بیاض بلبل اذان کشت و اله
 و مدهوش * می و مل باده مشربان آیدر *

می * میک فنی و بیاد صریحه ابله بمعنی شراب انکور دیو و قدر مجازا مایه
 عشق معناست ده کلور خواجده حافظ بیت بده لقای می بانی که در جنت
 نخواهی یافت * کنار آب در کنار و کل کشت مصلازا * همدخی می بیاله
 و جام معناست و کلاب معناست ده کلور * مل * میک فنی بمعنی شراب
 ایضا خواجده حافظ بیت در خلفه کل و مل خوش خولکدوش بلبل * هاتوا
 الصروح هیوا یا ایها السکاری * باده * بمعنی شراب ایضا لکن هر شراب
 مسکره باده دینلر انجیق نازه اوز مدن بخته اولانه باده دیر از همدخی بیاله
 معناست نه ده کلور حکیم سفلی بیت چون شوخ نه بسان ترکس * یک باده
 دهدر باده رنگت باده اول بمعنی بیاله باده نانی بمعنی شراب بختایدن شرابه
 چاغیر و چاقیر دیر از زکیده بمعنی عرییده خرد دیر از عرییده اسامیسی فنی جو قدر
 صبح کی * بره در جرم و کناه ایچمه منوش *

بره * باده موحدته نک وزای معمه نک فخری و هاء ریمه ابله بمعنی جرم و کناه
 و خطا شیخ عطارد بیت خلق خود را با کدرا از هر مره * نانی در و بال
 و در بره * عرییده دخی بومعناست در علم الکاتب الاصفهانی بیت و عزیر
 علی ان اصطباری * فیه قد غرة الفرام و بره * منوش * قطعه سالفه نک
 بیت آخرنده کین نوشیدن لفظندین شمی حاضر در ایچمه معنایه اولنده کی
 معمه مقنن حد اداست نهیدر کاسبق فی الادوات البسیطة

* بوز معنن سو بلیجدر کوبا *

معنن * سینک ضمی و خاء معمه نک فنی و عکسیه سوز معناست نه عرییده
 کلام کی لفظی و نفسی فخریته شاملدر لفظ کی دکلدر شیخ نظامی
 بیت فایحه فکرت و ختم معنن * حد خدا نیست برو ختم کن * کوبا کدن
 لفظندین امر آخر بیت الف ایها قبله اسم فاعلند شکر مضارع متکلم
 وحده شتی قطعه سیاهه نک بیت ثامنیه که میای همدخی کوبا مشلا دیو
 قطعه ثانیه نک خامسده کدی خارج الی شرحه

* نژده معنن بلین بمعنی خلوش *

تن زده * معنی ساکت و صامت که خوش معناسنه خواجه سلمان بیت
 روان شد مرکب جانان چراغی میرانی ای جان * چو خواهی رفت ازین
 خوشتر نخواهی یافت همراهی * معنای ترکیبی دو کلمه بدن معناسنه
 اما عر فده حصر اخوش معناسنه در چونکه تن بدن دیو فرق بدی
 قطعه نك بیت اولیده كلور زده قرقی قطعه نك بیت سابعده
 كلان زدن لفظنیدن اسم مفعول در

* اولدی یغورانی ادی بارانی *
 بارانی * آخریده بانه نخبه نخبه ایله یغور لنگ علمیدر باران یغور دیو فرق
 بدی قطعه نك بیت سابعده یکدی حکیم انوری بیت تاجچه ابر بیت کان
 شانکه جو باران بارد * آسمان بر سر خورشید کشد بارانی
 * اولیه اوسته کلن بالابوش *

بالابوش * رومده قوتوش و فراجه وغیری اسمیاری وارد اصلنده
 وصف ترکیبدر چونکه بالابوجه دیو قطعه نك بیت اولیده یکدی
 پوش پوشیدن لفظنیدن امر یا خود اسم فاعل مخففدر نکم نهی حاضری
 بکر منجی قطعه نك بیت ثانیسده یکدی
 * بوبله سن کندو قاشک ضاعده * تفسیر و ترجمه در

* نوچنین کاله خود را مفروش *
 نو * سن دیوچنین بوبله دیو قطعه نك بیت ثانیسده یکدی یار
 کاله قاش دیو قطعه خامسه نك بیت آخری شرحده یکدی خود کندو
 دیو اتوز می قطعه نك بیت رابعده یکدی * را * ادات مفعولدر کاسبق
 فی الادوات المركبة * مفروش * نهی حاضر در مصیدری فالت ضمیه
 فروشدن لفظنیدن صانع معناسنه اولیده میم مفتوحه ادات نمیدر
 علی ماسبق فی الادوات البسيطة

* زصاد قطعه صاقبت باک و خالص و خاص *
 زصاد قطعه * مثلی قطعه رابعه عنوانده یکدی * صافی * معنی خالص
 ضد مغشوش * است ادات زبطندر کاسبق فی الادوات المركبة * باک
 معنی طاهر * خالص و خاص * عربیاز در انشالده دخی منتهیالدر
 حاعل معنی حرف صاد دن صافی و باک و خالص و خاص بر قطعه یا خود
 قطعه در بعض نسخده خاص الخالص و اقمیدر

* نغو و مینه اریک آیدر غریجه اجاص *
 نغو * نونک وغین مینه مدوده نك ضمیر یله اریک معناسنه هم میوه سنه وهم
 اغاجنه اطلاق اولور * مینه * میم مدوده نك کسری ونونک فتحی وهاء
 رسمیه ایله نغو کی اریک معناسنه عریده همزه نك کسری وجیم مدوده نك
 تشدید یله اجاص دیر ل فارسیده آلودخی امیدر

* دراز دیندی اوزن نسته به هم اویله شخاص *
 دراز * دالک کسری یله اوزنکه طویل معناسنه مقابلی کو تاهدر شاهر
 بیت نکونستار کشتی بچاه دراز * که هر گزار و بر نیایی دراز * عریده
 شین مینه نك ونونک فخر یله شخاص طویل کی مستعملدر همدخی دراز
 ارغج معناسنه ده كلور نار کی

* کروغ وندی یلا زور ایله مراد قدر *
 کروغ * کاف فارسیه نك وراء مدوده نك ضمیری وغین مینه ایله وزن
 و معناده دروغ کی یلان معناسنه عریده زور و کذب دیر حکیم فردوسی
 بیت یکی دیکری زن رین رنشان * کروغ زکنا هست بر سر کشان
 * دروغ زن دی بلا نچی به همدخی حراس *

دروغ زن * وصف ترکیبدر عریده کذاب و حراس معناسنه ابو المعانی بیت
 دروغ زن شده رشاخ کل هزار چن * اگر به شق صداقت یری نگر در فاش
 ز را دروغ یلان دیو اتوز بدیجی قطعه نك بیت اخیرده کلور زن وصف
 ترکیبی اولد بی حالده اون بشجی قطعه نك بیت خامسده یکدی
 حراس * حاء مهمله ایله وزن و معناده کذاب کی

* نکو قور جق اولان صاچه دیندی جمده کی *
 نکو * ناه فوقیه نك فتحی و کاف فارسیه مدوده نك ضمیه قور جق صاچ
 معناسنه که عریده جیم فتحی و عین مهمله ایله جمده دیر کذا فی الجمع و فرهنگ
 جهانگیری امیر خسرو بیت ای نکار سیه چشم و نکو موی * سر و قد و نکو
 روی و نکو کوی * و نسخه میرزا ابراهیمده مطلق موی معناسنه مرویدر

* دی چیز مقبل یولا جق نسته به دخی مخاص *
 چیزه * جیم فارسیه مدوده نك کسری وزای مینه نك فتحی وهاء رسمیه ایله
 جفته معناسنه که برد مور آتدر آنکه قیل یولر و خرده قیل یولر
 طورل عریده مخاص دیر میر نظمی بیت بوده در حسن خط نلاجیره

موی رو کرده پاک باجیره * مناص ذاتنه اسم اندر قبل بولد قری
معهود نسته در مصدری نوک فتحیه نمص قبل بولق معانسه حتی
ما شطیه نامصه دیدگری قبل بولد یغچوندر

* توانگری دعه زنکک اولدی یعنی غنا *

توانگری * قطعه ثالثه نك بيت نامنده کچن توانگر لفظنك آخرنده
باء تحتیه مصدریه ايله زنکک معانسه عربیده غنا درل

* زو کرده خشته دینور هم زوکر تلکده خصاص *

خشته * خاه معجمه نك فتحی وشین معجمه نك سکونی وتاء فوقیه نك فتحی وهاء
رسمیه ايله عربیده مغلس وخصیص در که عربیده مصدری افلاس
وخصاصه وخصاص لفظلر بدرجتي حق تعالی و یوزون علی انفسهم
واوکانهم خصاصه بیور مشدر کسر خاه معجمه ايله خشته دخی مرویدر

* شونسته که اوله اگری دینور کچ و معوج *

کچ * کافک فتحی وجم ايله اگری معانسه که عربیده معوج و سقیم چغایده
ایکمه و اگری درل کسر الفله بوندن بشقه کچ اوج معنایه دخی کلور اول
کرج که عربیده حص درل نانی ابریشک فناسی که کزدخی درل ثالث فایجه که
اوجی اگری دمور معوج افعلال باشند اسم فاعل عربیدر ثلاثی عوجدر

* دی طوغری ایتمکه راست کردن و اراض *

راست کردن * مصدر مز کیدر عربیده اراض و تصویب و تقویم درل
چونکه راست طوغری دیو قطعه اولی نك بيت خامسته کچدی * کردن
ایتمک دیو بکری بدیجی قطعه نك بيت نامنده کچدی * اراض افعال و زننده
مصدر عربیدر ثلاثی ناه فوقیه نك فتحیه اراض بمعنی صوابدر

* زیل آدی تال دخی صبح ایش او معنایه *

تال * تاء فوقیه مدونه نك فتحی ولام ايله زیل که کوچکر پارسلرینه طاقوب
پالوب اوینارل عربیده اکا صبح درل ایشته بودخی ناظم نحر برک کشف وحل
ایلدیکی الفاظنددر چونکه لغتدرده رسیده نظر اولان بومعنی مقامنده تال
برنجندن ایکی کوچک طبعدر که رقاصلر رقص ایدرکن زیل کی بربرینه
اوروب اصوله اهنک ایدر که اکا پار باره دخی درل ایشالی عبارتدر عینیه
زیل دیو نصیریم کورلیدی هم دخی صبح معرب چنک که بر معروف سیاز
والت اهودیو ذکر اولدی عینیه زیل دیو نصیریم کورلیدی لکن صبح

حقنده ناظم نحر برک کشفی ناید و تقویه ایدر شیخ نظامینک شوپینی
ره بط یازیز اهنک میرد * رقص کک شاهین چنک میزد

* کوچک که اوینایه باز بکر اولدی هم رقص *

باز بکر * بمعنی رقص اسم فاعلدر چونکه بازی او یون دیو بکری اوجخی
قطعه نك بيت رانعه کچدی کرات اسم فاعلدر کاسبق فی الادوات المریکه
* مفاعیلن فاعلن مفاعیلن فعلات *

یعنی بوقطعه نحر بحث بمن الاجزادندر اصلی مستعملن فاعلن
ذرت صکره بخون و مقصور لر در

* بو بحر ایچنده بولور کوهر استین خواص *

بونده اینهام حسن واردر هم دخی مراعات نظیر صنعتندن اینهام تناسب نوعی
واردن چونکه بحر و کوهر و خواص بر برینه مناسبدر

* قطعه در ضاد بخوان سینه نهی از اعراض *

قطعه در ضاد قطعه اولی عنوانده مثلی کچدی * بخوان * اوقود بوقطعه
اولی نك بيت سادسده کچدی * سینه * کوکس دیو بکری بدیجی قطعه نك
بيت ثالثه کچدی * نهی * بوش دیو قر فتحی قطعه نك بيت اولنده کچدی
از * بمعنی من کاسبق فی الادوات * اعراض * همزه نك فتحی و کسری
بو مقامده ال و بر فتح صورنده غین معجمه ايله عرضنک جعی اوله باخود
مهمله ايله عرضنک جعی اوله عین مهمله عرضنک مرضنک و غیریدن انسانه
عارض اولان نسته و دراهم و دنانیردن و سارامته دن مال معانسه و دخی
کتب کلامیه ده و حکیمیه ده جوهرک مقابلی در که اعراض نسه و مقولات
نسه درل نسامقه قطعه بشو از من ده مقولات حکم * یک یک از بر بکن شو
محترم * جوهر و فعل انفعال و وضع و ملک * هم می و این اصاقب کیف
و کم حاصل معنی ضاد حقنده قطعه بی اوقوسینه اعراض دن خیال

* یاقق افر و ختن اولدی عربیسی ارماض *

افروختن * همزه نك فتحیه مصدردر یاقق معانسه چراغ اولسون آتش
اولسون کال نخدی بیت شی کز آتش عشق نوجاتم سوختن کیرد * چراغ
دوشم آن شب زمر افر و ختن کیرد * عربیده افعال و زننده ارماض و ایقاد
واشغال درل لفظ ارماضک ثلاثی رمض رمضانک دخی مأخذ اشتقاقدر

* شمشک چاقه سیده رخش ایش هم ارماض *

و خشن * رانك فتحيله رخشدن لفظندن امر حاضر آخر بنه ماقبلی مكسور
شین معجه لظافله شمشك چاقه سی معناسنه اسم مصدر در یعنی برق آورده سی
عریده همزه ممدوده نك كنسریله افعال و زننه ایماض دیرل همدخی سار
منور نسبه لك برق آورده سنه دیرل شكیم یك می دردنجی قطعه نك بیت اولنده
رخشنده یكدی * رزمقر بندی دیمكدر که قراضه کیدر *

برزه * باء موخده نك فتحيله بوزن هرزه فر بندی که بریده مقرر اضدر عریده
قراضه دیرل قائده فانك ضحیه فعاله عریده فضله و بقیه معناسنه وزن
شایع در شكیم کاسه سو بندی عصاره صیرقندی کساره فر بندی معنای بنه
مسته بلاردر * کاردود بندی مقص آینه یعنی مقراض *

کار دو * كاف ممدوده نك فخی و رانك سکونی و دال مده نك ضحیه مقصکه
عریده مقراض دیرل مقص دخی عریدر ز کیده شیوعی حسیله تفسیر قلندی
لکن عریده میك کسری لازمدر همدخی کار دو خر ما چچکی معناسنه و بیات
اولش نسبه معناسنه و مقصدن جیفان فر بندی معناسنه ده کلور
ایش کورن آلد بقیدر ساره مالی رشوت *

ساره * سین ممدوده نك و رانك فتحیری و هاء رسمیه ایله بوزن چاره یعنی رشوت
یعنی ایش کورن آدمك آلد یعنی نسبه در همدخی هندول کیرل برنوع سر بوش
معناسنه و هد ستانده اشلور برنوع فوطه معناسنه و برده که حجاب معناسنه ده کلور
* قرض باشك هم اودنج المی ایش استقراض *

باشك * باء موخده ممدوده نك و شین معجه نك فتحساری و كافله لغت
جدیده اولمغه غالباً بودخی معجمیات ناظمه نند

* دیده بان کوزنجی دیمكدر هم او معناده رقیب *

دید بان * عریده رقیب معناسنه اسم فاعلدر چونکه دیده کوزد یو فرق بشنجی
قطعه نك بیت عاشرنده کلور بان اذات اسم فاعلدر کاسبق فی الادوات المركبة
جلالی بیت برآن کوه سر بانك ز دیده بان * که از کرد شد نره روی جهان
* هم دخی کوز قیامق اولدی کلوج و اعماض *

کلوج * كاف فارسیه نك و لام ممدوده نك ضمیری و جیم ایله کوز قیامق که
سو بلر کن باخنی اشارت اوله یا خود معنادا بدخش کوز قیامق سو بلر عریده
افعال و زننه اعماض دیرل میر نظمی بیت مکر بوده کلوجی اندران بزم * کشیده
اینجین وضع آن پری شرم * دیلور باغچی به رزبان دخی ناطور او یله *

رزبان * باغچی معناسنه اسم فاعلدر عریده ناطور دیرل چونکه رزبانك فخی
وزای معجه ایله یعنی درخت افکور یعنی اوزم چوخی کاسبق فی دختر ز
فی سادس الثانیة ناطور بوزن لاهور باغ بکجهبی معناسنه عریدر
* باغچه بالبر دیمك روضه کی جعی ریاض *

بالبر * باء فارسیه ممدوده نك فخی و لام ممدوده نك کسری وزای
معجه ایله باغچه و بستان که عریده روضه دیرل جعی ریاض کلور
همدخی لفظ مزبور ی تعریب ایدوب فالبر دخی دیرل

* صافلق اولدی نکه داشتن و خول دیمك *

نکه داشتن * هانك سکونیه مصدر مرکبدر صافلق و کوز نك و محافظه ایتمك
و بصیرت اوزره اولمق معناسنه جفتایده ایسرامق دیرل چونکه نکه نك
کسری و كاف فارسیه ممدوده نك فخی و هانك اظهار ایله باقق و کوز نك معناسنه
الفك حذفیه نکه دخی یو معنایه داشتن طوتمك دیوان بدنجی قطعه نك بیت
سادسنده یكدی خول خاه معجه نك و واولك سکونی و لام ایله یعنی محافظه
عریدر فاحفظ * صفنا جق یرك آیدیه بنا کاه اضاض *

بنا کاه * اسم مکندر عریده اضاض و لمجا معناسنه اصلی پناه کار ایدی تخفیف
ها اول حذف اولندی چونکه بنا اظهار ها ایله اون سکرنجی قطعه نك بیت
سابعنده کچین بنا هیدن لفظندن اسم مصدر در کاه اذات اسم مکندر کاسبق
فی الادوات المركبة * اضاض * کسر همزه ایله مضاعف عریدر فافهم

* امکه دیندی مزیدن دخی ص او یله ایش *

مزیدن * میك فخی وزای معجه ممدوده نك کسریله یعنی مکیدن
یعنی امك عریده مضاعفدن مص دیرل حکیم سوزنی بیت در رخ
چون جتنش کردم نکاهی هر زمان * ازلب چون کوزش بوسه مزیدم
چون شکر * هم دخی طامق و جیمك معناسنه ده کلور

* دی اصرامغه کریدن هم اودر عض و عضاض *

کریدن * كاف فارسیه نك فخی وزای معجه ممدوده نك کسریله مصدر در
اصرامق معناسنه عریده مضاعفدن عض و عضاض دیرل کال نچندی بیت
گفتش از دهانت ای بت حق * کام من غیر لب کریدن نیست * زای فارسیه ایله
کریدن دخی جاردر * اولدی ایندرمه فرو کردن اهابط او یله *

فرو کردن * مصدر می کدر عریده افعال و زننه اهابط معناسنه

ثلاثی سی هبوطدر فرو بونده تحسین لفظ همچون دکلدر بلکه فرواشیافی
دیو یکر می اوچگی قطعه تک بیت سابعی شرحده یکدی کردن ایک
دیو یکر می بدیجی قطعه تک بیت نامنده یکدی

* دندی قالد درغه افراشتن هم انهاض *

افراشتن * همزه تک فحمله مصدر در عرییده افعال وزنده انهاض معناسه
ثلاثی سی نهوضدر شیخ سعدی بیت چه میخواهی از طارم افراشتن * همینست
بس از بهر بکذاشتن * بره یارب ایکی دنیا ده ایسی آسان است *

ترجه در مترجی محضاعرییده کانه انا افصح من تکلم بالضادیدانی
من قریش حدیث شریفه اشارت پیوردی زیرضاد عربی مخصوصصدر

* سهل الامر بدار بن لسا یا فیاض *

سهل * تفعیلدن امر در * الامر * مفعول صریحدر * لنا * غیر صریحدر
یا حرف ندادر * فیاض * وزن ومعنا ده و هاب کی حق تعالی تک اسم شریفدر

فاهم * قطعه در طاکه زخویست بحد افراط *

قطعه در طاکه * مثلی قطعه اول عنوانده یکدی * که * ادات ربطدر
کاسبق فی الادوات * خو نیست * مر کبدر چونکه خوب کوزل دیو
اونجی قطعه تک بیت نایبسته یکدی یاه تحیه مزبوره مصدر به دراست
ادات ربطدر کاسبق فی الادوات المركبة * بحد * غایتده دیمکدر چونکه
یاه موحدده مفتوحه ادات ظرفدر بمعنی فی کاسبق فی الادوات البسطة
حد بمعنی نهایت و غایت * افراط * ضد تفریط حاصلی معنی حرف طاده
قطعه کوزلکدن غایتده افراطدر

* بوله هنجار دینورمش هر بیسنده صراط *

هنجار * هانک فخی ونونک سکونی و جیم مدوده تک فخی و رالیله بمعنی طریق
و صراط و سبیل و هیچ شیخ نظامی بیت هنجار دیگر برآمد بوم * فرو مانده
کنج اندران مرز بوم * تحفه الاحیاءه اشک اولیان بول معناسه
فرهنگ و فایده بولدن جقوب بوله برابر بدن کتیکری موضع که ترکیده
اکافچاق دیور و مجاز اسلوب و روش معناسه ده کلور

* هم اوزا قلن دیمه موهومیده دوری و شطاط *

دوری * یکرمی بریحی قطعه تک بیت رابعده کچن دور آخرینه یاه مصدر به
انقلابه اوزا قلن معناسه عرییده قحشین معجه ایله مصدر در مضاعفدن

شطاط

شطاط و بعد درل * صفالک تک قبایسی یله و هلو فیه ایش *

یله * یاه موحدده تک فخی و لامک سکونی و جیم مدوده تک فخی و هار سیمه ایله
فباصفالک یله ریش دیور حضرت مولانا بیت آنچه کوسه داند از خاک کسان
یله از خاک خورش کی داند آن * عرییده هانک کسری و لام مفتوحه تک
تشدید یله ستوره وزنده هلو فیه دیور فائده معناج السعاده ده یاز که حضرت
معاویه حضرت علی حقه هلو فیه یحملهها مائقی دیو تعریض ایندیله
حضرت علی دخی حضرت معاویه به والذی خبت لا یخرج الانکدادیو
تعریض امیر اشرا ب جواب ایلدیلر رضی الله تعالی عنهما و نعمنا من برکاتهما
* کوسه یه دندی تنک ریش او معناده سناط *

تنک ریش * سیاه چشم قیلندن وصف ترکیبدر طار صاقلو معنا سنه
کوسه ده حقیقت عرفیه در چونکه تنک طار دیو اون بشجی قطعه تک بیت
نامنده یکدی ریش صفال دیو الی اوچگی قطعه تک بیت ثالثده کلور
عرییده کوسه به سینک کسری و نون ایله سناط دیور * کوسه * دخی
فارسیدر ترکیده شیوعی ایله ترجه قلدی حتی معری کوسج کلور

* قاره قولاغه فراتیق دینلور دخی عناق *

فراتیق * فانک و راه مدوده تک ونونک فتحلری و قاف ایله قاره قولاق دید کلری
چوانکه عرییده نغمه و عناق دیور و منقولدر که دائما ارسلانک اطرافنده
تعیش ایدر یعنی ارسلان قلاغوزا لوب شکار کوسر و الدبخی شکارک
فضله سندن غدا ایدینور شکم شاعر بیور مشوی فراتیق شیر راجا سوس
بوده * همیشه شیر را صیدی نموده * چو صیدی میکند که که آن شیر
ازان صیدش فراتیق میشود سر * عناق عینک فخی و نون ایله مضبوطدر

* ابری ارسلان دیمه در شیر زیان کی عطاط *

چونکه شیر * ارسلان دیو فرق بریحی قطعه تک بیت سابعده کلور * زیان
زای فار سیه تک و یاه تحیه مدوده تک فتحلری و نون ایله بمعنی
خشمناک و مهیب هر مرد شیعه صفت واقع اولور و زای فار سیه بدله
ضین معجه ایله و یاه تحیه بدله رالیله غران و غریبن دخی لغتدر عرییده
شیر زیان مقامنده قح عینله مضاعفدن عطاط دیور می نظمی
بیت در آمد عیدان جوشیر زیان * نموده هزار آن یل پهلوان

* اوکی قوشینه دینور کوف دخی ضوع او یله *

کوف * کاف مدوده مک ضعی وفا ايله اوی قوشی که مر یسده فتح ضاد
مجه وواو وینله ضوع وهامه دیرلر شمش فخری بیت جال ملک و دین
کا ندر دیارش * نداشت هیچ ماوی و مقر کوف

* راسه آدی شب انکیر هم اولدر و طواط *

شب انکیر * بمعنی شب بره که مر یسده خفاس و طواط دیرلر تنکم ایلیم ابی
یوسف ابن الوطواط کنی الرجال یورمشدر هم دخی کیجه ظاهر و آشکار
اولیجی معناسنه وصف ترکیبی دخی اولور چونکه شب کیجه دیو قطعه تانبه مک
بیت سابعنده یکدی انکیر همزه مک فقی و نونک سکونی و کاف فارسیه
مدوده مک کسری وزای مجه ايله انکیر یکن لفظندن امر حاضر یا خود اسم
فاعل محققدر انکیر یکن ظاهر و آشکار اولق معناسنه مصدر در

* طسه معناسی فزم کر به مراد فدر هم *

فزم * فاک وزای مجه مک فخری ویم ايله بعضی نسخده زای فارسیه ايله
دخی مر و بدر طاسه معناسنه که مر یسده کر به و غصه دیرلر

* شاد کامی دی سوغکله مانند نشاط *

شاد کامی * آخرنده یا مصدریه ايله سوغک که مر یسده نشاط و فرح دیرلر
چونکه شاد کام شین مجه مدوده مک فقی و دالک سکونی و کاف فارسیه
مدوده مک فقی ویم ايله معنی مسرور و فرخنده منلا هاتی بیت که اعدای دین
شاد کامی کند * مجزیه رهی کند کامی کند * مانند * ادات تشبیه در تفسیر
در خنده در

یاورنده * یا نه تحته مدوده مک فخریه یاورندن لفظندن اسم فاعل در
بارد مجی که مر یسده معاون و معین و نصیر دیرلر

* داد کردن دیمه عدل ایتک ایش هم اقساط *

داد کردن * مصدر مرکبدر مر یسده افعال و زنده اقساط معناسنه
ثلاثی قسطدر چونکه داد عدالت دیو بکری ایتکیجی قطعه مک بیت
تانبسده یکدی کردن ایتک دیو بکری بدیجی قطعه مک بیت سابعنده یکدی
* بالواسه دینلور ایلکه رآیده خیط *

بالواسه * یا موحد مدوده مک فقی و لام مک سکونی وواو مدوده مک
وسبتک فخری وهامه رسبه ايله طوقتی ایچون حاضر لشم ایلک که تانه
دخی دیرلر مر یسده خیط کی کذا فی فرهنگ جهانگیری

* ایتکده نک یوردیسی سوغار دخی سم خیاط *

سوغار * شین مدوده مک ضعی و فاه مدوده مک فقی ورا ايله ایتکده دلوکی معناسنه
عریسده سم خیاط دیرلر وحوالدوزد لکونه وهر طسار دلو که سوغار دیرلر
حکیم سوزنی بیت باید برون زخانه اخوان حسود تو * قادر نشد بسوغار
سوزن در جل * بوندن بشقه اوق کزی معناسنه و سغالدن اولان
ظروف و کوس معناسنه کلور سم خیاط ترکیب اضافی عریسده چونکه سم
فخریه یوردی و دلوک معناسنه خیاط ایتکده معناسنه ایه کی تنکم
حق تعالی حق یلج الجمل فی سم خیاط یورمشدر

* دی اور شماغد زدن یعنی تضارب دیمه در *

زدن * زاء مجه مک فقی و دالک کسری و شین مجه ايله امر حاضر آخرینه
شین مجه الحاقیه اسم مصدر اصل مصدری زدن لفظی ایشته یوردی
غالب القلدره بولیموب مصححات ناظمند در بونف در برجه زدن ايله زدن
میسانده فرق زدن اوردی زدن ارشقی معناسنه در فافهم

* اولدی فوغا غلبه لیرانک کی هباط *

فوغا * معنی غلبه و جعبت ترکستانده قر لئی و برنم و لایندره قریباق
دیرلر حکیم سوزنی بیت شه فوغا فوغا شکن کر تیر و و هم او * بنات
النفس بر گردون زبرون بشکند فوغا عریسده هاک کسری و یا نه تحته ايله
هباط دیرلر و يقال الفوغا من السلس الکثیر المختلطون هم دخی محاربه
و هنگامه معناسنه ده کلور بو معنی بجه خلقک معلومدر لیر * لامک
فقی و نونک سکونی و یا نه موحد مک فقی ورا ايله فوغا ککی غلبه
معناسنه فرهنگ جهانگیری دیمه معنی فر به و شیرین دیو مظهر در

* دیده دن قطره اشکم دو کلور دل مجروح *

مر هوندرو ابکی مصرع ناظم بحر رباعی حقه معمار

* هاسی خون دلدن ایده سن استنباط *

دیده * کوز دیو قرق لشمی قطعه مک بیت عاشرنده کلور قطره طمله
معناسنه عریسده اشارده دخی مستعلا در اشک کوز یاشی دیو قطعه زابعده مک
بیت عاشرنده یکدی دل * قلب دیو اون بدیجی قطعه مک بیت ثالثه
یکدی مجروح * معلومدر اسم * معنی نام * خون * فان دیو او تونجی
قطعه مک بیت سابعنده یکدی دل قدسوق انفا استنباط معنی استخراج حل

همی دیده دن چشم مراد در نقطه دل کلوب قلبی یعنی دین بحروح و سقوط
اولیجه هم فالور بعد خونین دم مراد در جم الیه ترکیب و قلب اولیجه محمد اولور
بو تقدیر چه بونده اعمال معموله دن زراف و اسقاط و انتقاد و ترکیب و قلب
عملی و اردر همدی بونده حل معنی بشقه کونده ممکندر مثلاً خون دل
لغظنك انتقاد فاعده سیله دیده شدن قطره یعنی اولدن نقطه دو کلوب
هم دخی قلبندن و او مجروح و اسقاط اولیجه درت حرف اوزده خندل فالور که
حساب جلده طغیان یکی عدد او او محمد دخی طغیان یکی عدد در چونکه
اسم ناظم بحر محمد در مخلصی و هی در که دیده الیه و هی حسابده مساوی در
بویه اولیجه بونده اعمال معموله دن انتقاد و استعاره و اسقاط و امثالی نسنل
واردر سوال ناظم بحر بر اسمی معمایه بو قطعه آخری تخصیصک وجهی
نه در جواب حروف تمجی مزد و وجه یکرمی طغوز اولدیغی قول اوزده
حرف طاعین وسط حقیقیدر یکرمی سکر اولدیغینه کوره نصف نصف
وسط حقیقیدر و من حیث الایات دخی بیت معنی وسط تقریر سوال عین
وسط حقیقی اولیجه نه کونه اولور و نصف نصف وسط حقیقی اولیجه نه کونه
اولور جواب اسمی حرفک حرفی تعداد و لام الی دخی الی حرف
حساب اولیجه طانک ماقبلی اوتوز سکر حرف اولدیغی کی مایعیدی دخی
اوتوز سکر حرف اولور ایشنه بو صورتده طاعین وسط حقیقی اولمش اولور
همدخی حروف مزد و وجهی حروف منفرده کی طایع عناصره دیساجده
ایحد شرحنده یکدیکی و فقهجه تقسیم اولنسه شورتیب اوزده اولور

نار	ا	ج	ذ	س	ط	ق	ن
هوا	ب	خ	ر	ص	ع	ل	و
ماء	ت	خ	ز	ض	غ	ل	ه
زاب	ث	د	س	ط	ف	م	ی

ایشته بو تقدیر چه نصف نصف وسط حقیقی اولور سوال نصف نصف
نیچون اعتبار اولندی عین وسط اعتبار اولندی جواب نصف نصف
من بور عین وسط حقیقی مرتبه آخری اولمشله کانه اعمال بالحوایم
مضمونه رعایت المدی فافهم

* قطعه درطا که بظاهر همه رتکین الفاظ *

قطعه درطا * قطعه اولی عنوانده مثلی یکدی * که * ادات ربطدر کاسبق

فی المقدمه بظاهر * اولنده کی باه موحده ادات ظرف در در کی * همه رتکین
اون طغوز نیچی قطعه نك عنوانده یکدی * الفاظ * جمع لفظ در هر بیدر
حاصل معنی حرف ظاهراً حقیقده قطعه که ظاهرده جمله رتکین الفاظلو
* دیندی خشم ایچکه ارفیدن و تازیده نکاظ *

از غیدن * همزه نك فتحی و رانك سکونی و عین معجمه * مدوده نك کسریله
مصدر در معنی خشم و غضب و نهور * تازیده * تاء فوقیه * مدوده نك فتحی
وزای معجمه * مدوده نك کسریله بلك و سکر نك و عجمه معناسنه که عربیده
نون الیه نکاظ درل * بد منش اولدی فناخو بلوهم اویه جنعاظ *

بد منش * معنی سی * الخلق عربیده جیمک فتحی و نونک سکونی و عین مهمله
مدوده الیه جنعاظ درل چونکه بد باه موحده نك فتحی و دال الیه فنا و کتو
معناسنه مقابل نك لفظیدر شیخ سعدی بیت بر نونیکان نکیر دهر که
بیت ادش بدست * تربیت نا اهل را چون کردگان بر کنبد ست * اسلا مبولده
واطراف ممالکده اکثری کتو مقامنده فسادیر ناظم بحر ردخی اکا تابع اولدی
منش طبیعت دیو قطعه * عاشره نك بیت خامسینده یکدی * خوی * دخی
فارسیدر ترکیده شیوعی حسیله ترجمه دن جزو قلندی

* جنکه بیکار دینور منش مراد قدر حرب *

بیکار * باه فارسیه نك فتحی و یاء تحیه نك سکونی و کاف الیه معنی جنک و جدال
عربیده حرب درل شیخ سعدی بیت به بیکار دشمن دلیران فرست * هر بران
بیاورد شیران فرست * باه مکسوره الیه دخی جبار در

* دخی جنک ایتمه ستریدن هم اویه غماظ *

ستریدن * سینک و تاء فوقیه * مدوده نك کسریله و دال و نون الیه مصدر در
معنی جنک و عناد و لج عربیده غماظ دخی درل شا کر بخاری بیت هر انکس که
جانش زدانش تهرست * ستریدنش مایه ابله بخت * غماظ تاء مشیات
فوقیه الیه نفاعل باندن مصدر در بیدر غماظ القوم درل کذا فی و انقولی

* دیدیلر او بظودن او تنغه بیدار شدن *

بیدار شدن * مصدر در کبدر چونکه بیدار او یا نق دیو قطعه خامسینده نك
بیت بیدارنده یکدی شدن قرق بشیخی قطعه نك بیت ساد شده کلور

* کوز یکی آج که او معناده ایش استیقاظ *

یعنی اکل و کوز یکی آج که بیدار شدن مقامنده عرب استیقال و زنده استیقاظ

دیر بونده دخی لطافت وارد فله دره

* هم فروزنده و بارق دیمه در بار لیمی *

هم فروزنده * فالت و راه عمده و ده لك مختار به فروختن لفظیدن اسم فاعل در
عربیده به موحده ايله بارق معنایست چونکه فروختن ایکی معنایه در اول معنی
بروق و شروق و لغات فانی بمعنی بیع و شرا لکن مستغلا فی صورت اولی ده
قیاس اوزره خاندن معنیست که زای مجمله قلی ايله فروز دو فروزنده کلور صورت
ثابته شد و اوزره خالت شین مجمله به ایل ايله فروشد و فروشد و کلور و لایا
جای بیت نقطه هایش خوف و زنده نجوم * بشاطین قوی و هم رجوم
* آتش شعله سته دیندی بنش یعنی شواظ *

بنش * تا فوقه لك فنی و به موحده لك کسری و شین مجمله لك سکونیه
تاب معنایست اسم مصدر در عربیده شین مجمله ايله شواظ درل یعنی شعله تار
دیمه دخی حرارت و گرمیت معنایست ده کلور شیخ سعدی بیت همی
بر فلک شد ز مردم خروش * دماغ از بنش می در آید بخوش فرهنگ جهان نیکین بد
ز بنش لفظنك مخفی دیو مسطور درل

* کرلتن اولدی نهفته دخی مکتوم اوبله *

نهفته * اون در دنجی قطعه لك بیت خامسده بکن نهفتن لفظنك
اسم مفعول در عربیده مستور و مکتوم درل

* دیندی حفظ ایچکه پاسیدن او معناده لحاظ *

پاسیدن * به فارسیه مدوده لك فنی و سین مدوده لك کسری به مصدر در
معنی حفظ و نگه دانی عربیده کسر لامله لحاظ دخی درل

* دیمش ابودرمکه اعمال و شتابانیدن *

شتابانیدن * شین مجمله لك کسری به شتابانیدن لفظنك مصدر متعدی در
عربیده اعمال درل لازمه عجله دید کبری کی

* یعنی تعجیل آلك کی هم اوبله انکاظ *

یعنی عربیده افعال بانیدن اعمال دید کبری کی تعجیل بانیدن تعجیل و افعال
بانیدن نون ايله انکاظ درل * کوشواره کوبه معنایست در قرطه مثال *

کوشواره * کاف فارسیه مدوده لك ضمیمه کوبه معنایست که عربیده
ضم قافله قرط درل میر نظمی بیت سخن هایش چو در شاهواره بکوش
آورده کرد چون کوشواره * هاء رسمیه سز کوشواره دخی درل

طوت

طوت قولانك که لالی کیدر نو الفاظ

لالی جمع اولودر عربیدر بو مصراع اخیرك مصراع اوله ارتباطده خوش
لفافت وارد فله دره * قطعه در عین و عیان چون مهر از خیط الشعاع *
قطعه در * قطعه اولی عنوانده یکدی * عین * حرف معروف و کنش و چشم
مقال بنده در * عیان * معروف * چون * کی دیو قطعه ثالثه لك بیت ثالثه
یکدی * مهر * کنش دیو اول خامسده یکدی * از * بمعنی من کاسبق
فی المقدمه خیط الشعاع بمعنی ایض که حق تعالی حتی بین لکم الخیط
الایض من الخیط الاسود یوردی بو مقامده مقصوده اولدیغی حاصل
معادن طاهر اولور حاصل معنی بو قطعه عین حقنه و ظهورده خیط
ایضدن کنش کی یعنی خیط ایض عقینده طاهر اولان کنش کی چونکه
بو قطعه ایچیدیم کونش و سائر طاهر اولان نسته لر وارد

* قوله باز و دیندی معنایی عربیچه اولدی باع *

بازو * به موحده مدوده لك فنی و زای مجمله مدوده لك ضمیمه ايله قول معنایست در
همدخی قولك طرف بالاسی که ترکیده قراجه عربیده به موحده ايله باع درل
شیخ سعدی بیت هر که بابولاد بازو نیجه کرد * ساعد سین خود را نیجه کرد

* کردخی ارشون دیمکدر کیم مراد قدر زراع *

کر کاف فارسیه لك فنی و زای مجمله ايله ارشون معنایست که باسی اولسون
نجاری اولسون عربیده زراع درل بوندن بشق مدرت معنایست دخی کلور اول
کریدن لفظنك امر و وصف ترکیبی دخی اولور نانی برانچدر اکثر صوکار زنده
بتر و بلفون اغاچی دخی اولق مرویدر نالت برنوع بلاندر رابع برنوع او قدر بی

پرویکان * ایچمک آشامیدن و هم اقتبا ع و اجتماع *

آشامیدن * همزه لك و شین مجمله لك مدله به مصدر در مطلقا ایچمک معنایست
عربیده اقتبا ع و اجتماع درل ایچمیده معا افتعال بانیدن مصدر عربی درل
شوقدر که برینک عین الفعلی به موحده برینک عین الفعلی میبدر

* بو نغمه دیندی فرو بردن دینور هم ابتلاع *

فرو بردن * مصدر مر کیدر بو نغمه که عربیده ابتلاع و زنده ابتلاع معنایست
و اشاغی ایلمک معنایست ده کلور چونکه فراشاغی دیو یکر می او چچی قطعه لك
بیت سابعی شرحنده یکدی بردن به موحده لك ضمیمه ایلمک معنایست افعال
عامه دن مصدر در هاتی بیت فرو بردن در کر بیان فراغ * فرو بردن آنود کی

* اولدی نو پید او محدث یکی ایجاد اولان *

نو پیداء عربی اسم مفعول وزندیده محدث معنایه چونکه نو یکی دیو فرق بدیجی قطعه نك بیت تا پیدنده کتور پیداء پاء فارسیه نك فقی و پاء تحیه نك سکونی و دال بمدوده نك فتحیه بمعنی ظاهر و روشن و آشکار مقابل نهاندر شیخ سعدی بیت بگفت احوال ماری بجهانست * دمی پید او دیگر دم نهانست

* دخی پیدا کردن ایجاد ایلک هم اختراع *

پیدا کردن مصدر مرکب از عریضه ایجاد و اختراع معنایه چونکه پیدا قد سبق آنفا کردن ایلک دیو بکرمی بدیجی قطعه نك بیت تا پیدنده یکدی

* شید او لشدر کنش دخی آنک کی ذکا *

شید * شین مجله بمدوده نك کسری و دال ایله کنش معنایه عریضه پید دال مجله نك ضمیمه ذکا کی حکیم فردوسی بیت بدو گفت از آن سر که تا پید شید * بر آید یکی پرده بزم سید * بعده خور لفظیه ترکیب اولوب خور شید دخی دیو لکن مرکی مفردندن شایعده شکر تفصیلی قطعه خامسه نك بیت اولی شمر خنده یکدی

* ایشعه آید بلفه بر تو دینور یعنی شعاع *

بر تو * پاء فارسیه نك فقی و رانک سکونی و تاء فوقیه نك فقی و و او ایله عریضه شعاع و ضیاء معنایه عموماً سیف الدین اسفریجی بیت بیاض صبح نمود از دل شب دیجور * چنانچه بر تو نور از سواد دیده خور *

* شمشکه دیو درخش اولش هم اول معنایه برق *

درخش * دالک کسری و رانک فقی و خاء مجله نك سکونی و شین مجله ایله شمشک که عریضه برق دیو عنصری بیت کر بارزانش یادست ز بجهانی درخش * او پید ازیش تیرست از نیمانی کان * هم دخی درخشیدن لفظندن امر و اسم مصدر اولور

* باراق اولدی درخشیدن نظیری التماع *

درخشیدن * مصدر در عریضه افعال وزندیده التماع جفتایه اشتامق ترکیب باراق معنایه شکم اء درخش فرامع معنایه

* دیندی قور قفقه با کائیدن و تریب هم *

با کائیدن * با کیدن لفظندن مصدر عریضه تریب و تریب و تریب معنایه شکم اسم مصدر لازمی بکرمی سکونی بدیجی قطعه نك بیت تا پیدنده یکدی

* خوف ایتکیدن هر اسیدن مالی از تیاع *

هر اسیدن * هانک کسری ایله مصدر در عریضه خوف و روع و ارتیاع معنایه کمال استماعیل بیت چه باید بش ز ستمکار کان هر اسیدن * کنی که حفظ خدایش نکاهیان آمد * ارتیاع اصلنده ارتواع ایدی و او پاء تحیه ایله اولاندی

* آلدایق اولدی فرییدن که غین آنک کی *

فرییدن * فانک و راء بمدوده نك کسری به مصدر در عریضه غین و تفر بر معنایه مولا تا ناجی بیت تادرین طبع فریندن سرای نهند حادثه زلزله های * جفتایه الداغ دیو

* دی فریاییدن آلدایقه یعنی انخداع *

فریاییدن * مصدر در آلدایق که عریضه انخداع دیو لفظ نفدر فرییدن صیغه سندن متعدی صورت ایسه ده لکن فرییدن متعدی فریاییدن لازم در عریضه دخی بونک نظیری و اردر که تلا ییدن کب لفظی یوزی اوزره دوشمر نك معنایه افعالدن اکباب یوزی اوزره دوشمر معنایه حاصلی بویه محالزده لازم متعدی لازم دینسه صحیح اولور فلا تفعل

* اولدی پوشانیدن اور تو نك نستر کیدر *

پوشانیدن * پاء فارسیه بمدوده نك ضمی ایله مصدر در اور نك معنایه عریضه نستر کی صورت پوشیدن لفظندن متعدی صیغه سی فاما که فی نفس الامر معکوسدر کا سبق آنفا

* هم آچلمقدر کشانیدن مثالی انجلاع *

کشانیدن * مصدر در عریضه انجلاع معنایه عند مرده اولان لشخذه نون بمدوده نك کسری و دالک فتحیه و اقعدر غالباً کشادن لفظندن متعدی صورتند در فاما که به آنفا کن لازم متعدی لازم قاعده سی اوزره اولغله افعال بایندن انجلاع ایله تفسیر ایلدی قلله دره

* حقدر انجق قائل اولماغه هم او عاغه سرا *

ترجمه در

* انما الحق حقیق بالرضا والاتیاع *

بوقطعه سه زبان اولدیجی حسیله بو پیدنده مفسر محضاعر بیدر انما

* ادات حصر در * حقیق * بمعنی سرا اولایق باقی لفظلر معلومدر

* قطعه در غین بعین دل و طبعست فروغ *

* قطعه در غین * مثلی قطعه اولی عنوانده یکدی * بعین * لفظنک اولاندی

باء موحده بمعنی فی ظرفیت ایچوندر عین کوز یا خود کنش معناسند هر بیدر
دل * قلب دیوان بدیجی قطعه نك بیت ثالثه بکندی طبع بمعنی مزاج
هر بیدر * است * ادات ربطدر یکا سبق فی الادوات المركبة * فروغ
آید بخلق دیو بوقطعه نك بیت رابعه کلو حاصل معنی عین حقنه اولان
قطعه قلب و طبع کوزنده نور در یا خود کنش کی اولان دلیل و طبعه
ضیاء در بهمه حال است معناده فروغ افطنه مرتبطدر

* کومستقرش اولدی نمایش بوجه رتبه آمروغ *

نمایش * نونك ضمی ايله نمودن لفظندن امر حاضر آخرینه ماقبل مکشور
شین معجه الحاقیه اسم مصدر چونکه نمودن مستقبلا فی واولك الفه ویا تختیه به
اید الیه نماید و نمایشده کلو مرتبگی بیت که در بر بوده زیب و زینمایش
که یعنی داده در جنبش فزایش * آمروغ * همزه مدوده نك فقی و میمک
وراء مدوده نك ضمی و عین معجه ايله بمعنی قدر و مرتبه عالیه کذا فی فرهنگ
جم انکیری ابوشکور بیت نداند دل آمروغ پیوند دوست * نداند که بی دوست
کارش نکوست * هم دخی مقدار جزئی معناسند و نفع و فائده معناسند کلو
لکن بولفظ آمروغ * فرهنگ شعوریده بواج معناده راد نصکره و اوسر واقعدر
* هم وزن بولویه هم دیندی و قاره آمروغ *

آمروغ * همزه مدوده نك فقی و میم مدوده نك ضمی و عین معجه ايله ابکی
معنایه در اول بمعنی طویل القدر و القامة و نفس قد و قامه معناسند کلو
ثانی بمعنی وقار و هیبت میر نظمی مشوی بکیر دازه در اندام شیران * زامروغ
و وقار شاه ایران * نکیر دجای هرگز کوه از بیم * که آمروغ شاه از تاج و درهم
* استنک یازه و خبازه ککر نك آمروغ *

یازه * یاء تختیه مدوده نك وزای معجه نك فکری و هاء رتبه ايله استنک که
هر ییده تشاوب دیرل بو کا فارسیده آساده دخی پاسک دخی
دهاندره دخی فازه مراد قلدر مؤید الفضلاده یازه بمعنی لزه دیو مسطوردر
خبازه * خاء معجه نك فقی و میم سکونیه یازه کی استنک معناسند بو معناده
باء تختیه بدله بلاء موحده ايله دخی مرویدر ابو المعانی بیت از شراب عشق دل
خبازه حسرت کشد * درهم برنم محبت رانند مست و مسان * و خاء
معجه د نصکره الفه خامیازه دخی دیرل شیخ عطاس بیت خامیازه فعل
شیطانست و فی * ای پسر ایمن مباش از مکر وی * آمروغ همزه مدوده

و ضم

و ضم راه مهمله و عین معجه ايله ککر نك که طعنام معنده ده غلیان ایدوب
معنه فریب اولدنده رخ عارضی حرکت ایدوب فر معنده دن ظاهر
اولان صیدادر عرییده جشادرل

* ولدی آمیغ فارسیش دینور آرنسده شوغ *

آمیغ * همزه مدوده نك فقی و میم مدوده نك کسری و عین معجه ايله بمعنی
آمیخته و مختلط حکیم خاقانی بیت بحر یست کفیش که ماهیش تیغ * رماهی
بحر کوهر آمیغ * هم دخی مجامعت و بهامشرت معناسند کلو * شوغ * شین
معجه مدوده نك ضمی و عین معجه ايله بمعنی اندک جیر یعنی شی * قلیل

* روشنایی دینور ایدنلغه روشن ایدین *

روشنایی * آخرتده یاء تختیه ايله ابکی معنایه در اول بمعنی آیدنلق و ضیا
معناسند اگر یاء تختیه مصدر به اولور سه ثانی بمعنی ذی شعاع و ذی ضیا اگر
یاء نسبه اولور سه چونکه روشنا راه مدوده نك ضمی و شین معجه نك کسری
ونون مدوده نك فقی بمعنی ضیا و آیدین کمال خجندی بیت دارم اندک
روشنایی در نظر * در حال اوولی قیه نظر * بوی نك مطابق معنای اوله
ظاهره در فاما که فرهنگ شعوریده معنای ثانی به شاهد ایددی * روشن
راه مدوده نك ضمی ايله ایدین معناسند بعضی اینده صفت اولور روز روشن
و هوش روشن و راه روشن کی حسین ثانی بیت پای تاسیر سوزم و روشن نکرد
دانشم * کی دهد از پس کدورت آتشی ماروشنی

* دخی آیدنلغه هم پارایشه دیندی فروغ *

فروغ * فاء و راه مدوده نك فکری و عین معجه ايله ابکی معنایه در اول بمعنی
ضیا و شعاع یعنی آیدنلق ثانی بمعنی شروق و لمعان یعنی پارلامق کال اسماعیل
بیت شب سیاه فروغ یاض دیوارش * مؤذنا را از صبح در کان افکند

* شیر سود ماست بوخر ندر تره باغی مسکه *

شیر * شین معجه مدوده نك کسری صر بجه سی و راه ايله سود که هر ییده حلب
و این دیرل متلا و فانی مروی بیت فی جنوم یجنون ما ندونی عقل بعقل آنچه
مادر بکلو ریخت مر شیر نبود * بوند نصکره شیر ارسلان دیو فرقی برنجی
قطعه نك بیت سابعده کلو لکن آند امله ایلدر * ماست * میم مدوده نك
فقی و سینک سکونی و تاء فوقیه ايله بوخر نکره هر ییده لبن و رائب دیرل
مسکه * میم فقی و سینک سکونی و کاف فارسیه نك فقی و هاء رتبه ايله تره

یاغی که چوق ترکیده ناه فوقیه مقامنده کافله کرم باغی دیو تعمیر ایدرل حکیم
شیرازی بیت خلیه و کجید چکنه رانکین * منکم هم روغن کاواکین

فله درل اغزه قیغه توانان دوغ *

فله * فاک حرکات ثلثه سی و لامک فنی و هاء ریمید ابله اغزه که سوددن او اور
عزینده لبادیرل تحفه لاجباده پیرتازه دیو تفسیر ایلدی بولفظده لامک تحفی
و تیشیدی چاردر منوجهری بیت نوای مطربان داریم و بریطهای کوینده
منابعه سابقان داریم و ساعدهای خون فله * بویتمه پیرتازه معناسنه
اوله سی غفله امیدر * نو * ناه فوقینک ضعی و و او میر وف ابله سود فیاغیکه
عزیده قسطا درل بوندن بشقه فاق معناسنه و رده معناسنه کاور حضرت
مولانا دره غنای فاق بیت من این ایوان نه نور انیدام نمیدام * من این نقاش
جادورا نمیدام نمیدام * هم دخی توسن دیو قطعه نالته نک بیت نایبند
یکدی لکن آنده و او محمول ابله در * دوغ * دال مدوده نک ضعی و غین ابله
آیرانکه بوغرتدن او اور کاهی بوغرت معناسنه کلوز حکیم شیرازی بیت
هم و صیل در دوغ آغسته بخور * یازازان دوغ ترش کشته بخور

* یقامق شستن و یقاعشه شوییده دینور *

شستن * شین مجده نک ضعی و سبک سکونی ابله مصدر در عریده غیل درل
شوییده * شین مجده مدوده نک ضعی و بیه تحفه مدوده نک کسر بیه
شوییدن لفظندن اسم مفعولدر عریده مفسول کی ابوالمعانی بیت
نشوییده همه در عری ویش * مکر شویید در آخر مرده شیش

* جرک دی کیره دخی کیر ابله یاسه آروغ *

جرک * جیم فارسینه نک کسری و رانک سکونی و کاف ابله کیر و یاسه مقامنده
همدخی ارک که جراحندن و چشمندن چقرا کا شوخ و شوخ و شوخ دخی درل
میرنظمی بیت هیچ رویش نشسته آن به حال * کوش و بی زجرک مالا مال
آروغ * همزه مدوده نک فنی و زای فارسینه مدوده نک ضعی و غین مجده ابله
کیر و یاسکه دمورده و اما لنده او اور ابوالمعانی بیت خصمت نتواند که
کنید بیغ از نیام * ازو هم تو آروغ کرفتست در نعل

* دیر بلوب دیو شیریلن جیده و برجیده اعمل *

جیده * جیم فارسینه مدوده نک کسر بیه جیدن لفظندن اسم مفعولدر
خواجه سلمان بیت بغیر برک کلکان نمینوام جید * که هیچ روی فرایست بر کل

برجیده * دخی جیدن مذ کوردن اسم مفعولدر چونکه برنجین لفظ ایچون
زاند در علی ماسبق فی الادوات البسطه عمق بخاری بیت هوای قیز کون
برجه نقاب قیز کون از رخ * سپهر سناج کون بنهاد تاج عاج کون و سحر *

* دیندی پروند قاش صار قینه بوغجه به بوغ *

بوغ * بیه مدوده نک ضعی و غین مجده ابله بوغجه که ایچند البسه و انواب
قورل میرنظمی بیت بنا اهلان چنان ارزان فروشد * متاع دایران در بوغ
تیشند * قلیزن کسه به دیو نه دغلزن دینلور *

دغلزن * لامک سکونیله ایکی معنایه در اول معنی قلیزن که قلب ایچ کیمی
ثانی معنی دیو ثکله فاحشه عورتلو کاهی زن لفظی تقدیم اولوب زن دغل دخی
دیرل میرنظمی بیت منکم کار دغل ای زن چیل * تابکی این کار بدای زن دغل
زیرادغل دالک و غین مجده نک فخری و لام ابله باطنی ظاهرینه موافق اولمیه
دیرل و قلب ایچده و عیب و فساد معنایه ده کلور زن وصف ترکیبی اولدیغی
جائده اونیشچی قطعه نک بیت خامسده یکدی همدخی زن عورت دیو
یکری اوچجی قطعه نک بیت نالته یکدی قلیزن فارسیده وصف
ترکیدر شیوعی حبیه تفسیر فلندی

* دخی محمول اولان تسنه به دیرل آشوغ *

آشوغ * همزه مدوده نک فنی و شین مجده مدوده نک ضعی و غین
مجده ابله شی محمول معناسنه حکیم طرطری بیت چه اتم از جفای
دهر که من * هستم آشوغ در میان شما

* طیلو دیللوبه دینور جربز بان شیرینکو *

جربز بان * سیاه چشم کیمی وصف ترکیبدر معنی فصیح اللسان
و شیرین سخن و خوش صحبت و لطیفه کو ابوالمعانی بیت لسان منطلقم
بنسته از غم هجران * که شرح دل نکند هیچ کلک جربز بان * چونکه جرب
باغلو دیو اون اوچجی قطعه نک بیت نامنده یکدی ز بان دل دیو یکری بد فنی
قطعه نک بیت نایبند یکدی * شیرینکو وصف ترکیبدر چونکه شیرین
طیلو دیو فرق سکرینچی قطعه نک بیت اخیرند و کلون کو وصف ترکیبی اولدیغی
حاله قطعه اول نک بیت خامسده یکدی

* شاعره دیندی سجنساز ویلان اولدی دروغ *

سجنساز * وصف ترکیبدر چونکه سجن سوز دیو و توز برنجی قطعه نک

بیت مابعد کجی ساز بکری در دنجی قطعه نك بیت خامسده کجی
 ساختن لفظنیدن امر یا خود اسم فاعل مخفقد * دروغ * دال مدوده نك
 وراه مدوده نك ضمیری و غین مجله ابله معنی کذب و مین مقابلی راستدر
 کافیل دروغ مصلحت آمیز * به از راست فتنه انگیز
 * جاهله جاهله رفعتی کلور مالمده *

چونکه معرض بیانده سکوت حصری مفید او اور فاعله مدینه بی اولدینی
 حالمده حق تعالی رفع الله الذین آمنوا والذین اوتوا العلم درجات
 پیوردی تنکم ادات حصر صریحله انما یخشی الله من عباده العلماء
 پیوردینی کی لکن آیت ثانیسه ده مدار استند لال لفظه جلالک رفیعله
 علمانک نصی قرآنیه در نکتته بومصر اعده جناس تام وارد رفله دره

* علم افراز معارف در اولان صاحب طوغ *

علم افراز * وصف ترکیب در براق قالدیجی معناسنه چونکه علم براق دیو
 قرق او جیحی قطعه نك بیت اخیری شرحنده کلور * افراز * همزه نك فحقی
 وفانک سکونی و رای مدوده نك فحقی وزای مجله ابله افرازیدن لفظنیدن
 امر یا خود اسم فاعل مخفقد * معارف * و صاحب * معروف در * طوغ
 مشهوری طایله در لکن فصیحی تاء مشیات فوقیه مضمومه ابله در شول
 معروف لاجه قبلدر که نیره باشارینه ایدر انجیق دولت علیه عثمانیه ده
 شول معروف نسنه در که وزیر او چنی میر میران ایکسینی میرلوارینی طاشرل
 و هر طائفه نك اعتباریده انکله در بلکه بومقامده ناظم تحریرک مرادیده
 بو اولمی غالبدر زیر از مانه ده اندن اعظم باعث رفعت اولور نسنه بو قدر فافهم
 * قطعه چون بوی عنبر قوت ارد در دماغ *

قطعه چون * قطعه خامسده کجی * بوی * فقو دیو بکری التجی
 قطعه نك بیت ثانیسه کجی * عنبر * بیانی الی بدنجی قطعه نك بیت
 اولی شرحنده کلور * قوت * معنی قدرت هریدر * ارد * همزه مدوده نك
 فتحبله آریدن لفظنیدن فعل مضارعدر * در * معنی الباء الجارة کاسبق
 فی الادوات المركبة * دماغ * معروف حاصل معنی رایحه عنبر کجی
 دماغه قوت کتور بر قطعه

* سرجه کجشک و کو کر خندر کو تر فارغه زاغ *

کجشک * کافک ضمی ونونک سکونی و جیمک کسری و شین مجله نك سکونی

وکاف ابله سرجه معناسنه هریده عصقور دیرل خصوصاً و ساو ساو کجشک
 قوشلره دیرل عموماً شمس فخری بیت خسر و در زمان و در زمان معدلت
 نه دت باز رجعت کجشک * کبوتر * کافک فحقی و باه موحده مدوده نك ضمی
 و تاء فوقیه نك فحقی و رالیه انواع کو کر جته اطلاق اولتور هریده جامه دیرل
 حکیم خاقانی بیت انکسانکه طریق تو میروند * زاغند و زاغ راروس کبک
 آرزو * همدخی گوشه کان معناسنه و علم موسیقیدن برطن معروف مدناسنه ده

کلور * خنج بايقوش او کیکدر فاخنه قوزغون کلاغ *

خنج * خاه مجله نك ضمی ونونک سکونی و جیم ابله بوزن قفسل یقوش که
 هریده بوم دیرل * فاخنه * لغت مشترکه در هریده دخی بومعنايه در ذاتده
 برخوش آواز خوب اندام قوش اولفله اکثر شعرا شعرلنده ذکر ایدرل هریده
 جمعی فواخبت کلور ابو المعانی بیت سحر که بر سر سر و سر افراز شود
 فاخنه بعشق یار دمساز * کلاغ * کافک و لام مدوده نك فحقی ابله
 قوزغون که هریده غراب دیرل استاد حصری بیت هر که زار هیری
 کلاغ کند * یکمان دل بر خه داغ کند * بومضمونی هریده دخی نظم
 ایشلردر شعر اذا کان الغراب دلیل قوم * سیه دیم الی دار البوار

* داخی قرنتج برستو آشیان اولدی بوه *

پرستو * باه فارسه نك و رانک کسرلی و سینک سکونی و تاء فوقیه مدوده نك
 ضمی ابله قرنتج که هریده خطاف دیرل شمس فخری بیت همای فتح
 بر ایوان قدرت * نهادت آشیانه چون پرستو * آشیان * آخرنده هاء
 رسمیه سز و هام رسمیه ابله بوه معناسنه عموماً هریده و کردخی عشق دیرل
 عرفی بیت ای نه فلک ز خوشه صنع تودانه * در جنب کبرای تو عرض
 آشیانه * وقوش بوه سنه دیرل خصوصاً کاهی وطن معناسنه ده کلور

* کاغ آتش فارغه و قوزغون صداسی کاغ کاغ *

کاغ * کاف مدوده نك فحقی و غین مجله ابله آتش که هریده نار دیرل حکیم
 قطران ارموی از ابریزه برقی بشابد روز پاک * چون سرنخ زاغ از شب تیره
 زدود کاغ * بوندن بشقه ایکی معنایه دخی کلور اول کویش که حیوانات بدیکی
 علسی جیغروب تکرار چینیوب بود در ثانی تاله و فریاد عموماً و تاله * کلاغ
 خصوصاً بجمع الفرسده تاله * طاروس دیومستور در * کاغ کاغ * مکرر
 اولدینی حالمده قرغه و قوزغون آوازی برهان الدین بر از بیت شد زاون

مختلف چون جامه صباغ باغ * زاع برون شد ذراع و مانند کاع کاع
 * زنده گانی در يك اولدی زنده کی صاعلق دیک *
 زنده گانی * آخر ندیاه بحیثیه ایله معنی حیات زنده کنی * کذا لك چونکه آخر ندیاه
 هیهاء رهنیه اولان کله به ادات جمع با خود یاه بحیثیه مصدر به لاحق اولنجیه
 هاه من بوره کاف فارسیه به ابدال اولتور دیو مقدمه ده کجی شیخ عزیز ختام
 رباعی می نویسن که عمر جاودانی اینست * خود حاصلت از روز جوانی اینست
 هنگام کل و ماده و یاران سیر منست * خوش باش دمی که زنده گانی اینست
 * جان روان مرگ اولدر مرده و ایش زنده صاع *
 جان * معنی * روان * و بالعکس ارباب لغت اگر چه جانی روان و روانی جان ایله
 تفسیر اختیار در ظاهرا که بینند فرق و از در چون که روان انسانه مخصوص
 لولان راوح که سائر حیوانده اولانرا کاع علوم عقلیه ده نفس ناطقه و لسان حکما ده
 نفس مجزومه و لسان صوفیه ده روح انسانی در حق سبحانه و تعالی الک حقنده
 یسئلونک عن الروح قل الروح من امر ربی * میور مشدر ایسته روان بودن
 اما جان روح حیوانی که هر زنده ده او اور حتی حکیم ابن سینا سه ساله معراجیه سنده
 مراد از روان نفس ناطقه باشد و از جان روح حیوانیهست دیو مشدر همدی
 روانک روح انسانی معناسنه اولدیغی شیخ سعدی بوینده تصریح ایستدر
 بیت مستزدم ترا جان و رقیم بحالک * میردم روان روان را بیر دان پاک
 جانک روح حیوانی معناسنه اولدیغی بو بیت ناطقدن بیت کریمجان زنده
 گیت حیوانا * زنده گانی تو میدی جانرا * فرهنگ شعوریده گاهی روان
 جان معناسنده استعمال اولدر حکیم اسدی زیدخم سنان پیش زخم زبان که
 این من گند خسته و آن روان * دیو مسطور در ناطم نجر رودخی از لب لغت
 ضحیرای و بو استعمال اوزره تفسیر میور دیار باقی تفصیل نیساجه تک بیت
 سادسده کجی نکنه معلوم اولسونکه ترتیب مضراعه کوره جان مفسر
 روان تفسیر در مشهوره کوره معکوسدر * مرگ * مییک قتی و راک سکونی
 و کاف ایله معنی موت هاتقی بیت بو مرگ به از بوز زیستیه * از زهر خندست
 بکر یسن * مرده * مییک ضمیمه مردن لفظندن اسم مفعولدر * زنده * زای
 مییمه تک کسر ایله معنی می که مقابلی مرده در شیخ عزیز ختام رباعی دریای
 اجل خون افکنده شوم * و زیست غمش زینج برکنده شوم * زندهار کلم
 بحر صراحتی میکند * تا چونکه فریاده بر شوم زنده شوم * بودند بشقه درت

معناسیه دخی کلوز اول بمعنی قفس و درویش باقی ولایت اسم اندر زهر
 عظیم اسمیدر که زنده رود دخی درلر نالت برنگ و عظیم رباع توران
 کلوز اندر ندی و بهلولان نامیدر که اتی زدم رشت ایله اهلاک بقدر
 * یک طولی لیر را و معناده لبالب اولدر *
 لیر * وصف زکیددر یک طولی معناسنه و دوداغدن طاسوب دوکلن
 نسته معناسنه حوض اولسون غیری اولسون زربالب دودق دیو نگرچی
 بدیجی قطعه تک بیت نایسنده کجی ریز قرق ایکجی قطعه تک بیت
 عاشرده کلان ریختن لفظندن امر با خود اسم فاعل مخفقدن رشید قی بیت
 شاعر جامع بر هر غصه لیر زست وین * تا نکرد مدخی خوش دل تبسم
 میکم لبالب * الف توسل ایله مثله مصراع لبالبست ز خون جگریم بیاله ما
 * هر دخی شاعر قد حددر یک بیوک اولسه نفاع *
 شاعر * عین معجزه تک فحیه بمعنی قدح صبری سمرقندی بیت من آن شیدایم
 ای صبری که دست ساقی کوز * اگر در خلد باشم زهر غم در ساغرم ریزد
 فی الاصل شراب طولی قدح در لردی صکره طاق قدحده استعمال
 غالب اولدی * نفاع * ثناء فوقیه تک و فاء مدوده تک فحیری و عین معجزه
 ایله بمعنی قدح عظیم و شاعر رزک آنکه آخر برنده طولی ایچر شمس
 فحیری بیت در بزم عیش دولتی باد اهرار سال * بر دستگیر نوش بکن کاسه
 نفاع * هم دخی آهانه بمعنی قفا کوکی معناسنده کلوز معنای اولده
 بو معنادن استعاره طر بقیله در چونکه زمان اولده مشاهیر شجران دیو کله سن
 شاعر ایندوب شرات ایچر زدی کیده زک شاعر معناسنه اولدی
 * چاغ وقت اما عجم خاطر شوال ابتد که دیر *
 چاغ * جیم فارسیه مدوده تک قتی و عین معجزه ایله بمعنی وقت و هنگام
 کی هم دخی عنکبوت معناسنده کلوز بولفظ اصلده چغتای لسانیدر
 * صاع و لاسک رینه باشد دماغت کولک چاغ *
 معنای ترکیبی دماغ زبانی اوزن صدالوا ولسون دیمکدر چونکه * باشد
 مضارع صیغه سنده امر غایبدر * دماغ * عر بیدر فارسیده دخی مستعملدر
 تا قوده سا که ضمیر خطاب متصلدر * کولک * کاف مدوده تک صنی و کاف
 نایه ایله معنی آواز بلند و صوت اغلاهم دخی مارول معناسنده کلوز اکا کاهو
 دخی دیولر عریضه خس دیک کلر بدر خاصه سی جلت نوم و تصغیه دیمدر

جای * زمان و وقت دیوانه کجی بو تفصیل معلوم اولدیه کانه دماغ
اعضای ریسه دن اولدینی علاقه سهله مجازا جادادن عبارتند بو تقدیرجه
رذاتک زمانی اوزن صد الوالسنه صافلق لازم کلور ایسته بونوجه فقیر کس
لکن بعضی بویه توجه ایندیله کولک چاغدن مراد مارول وقتی دیمکدر یعنی
وقت ربع و فصل بهار معناسنه بو تقدیرجه باشد دماغ کولک چاغ ترکیبک
معناسی دماغ و وقت ربع کی برنش و نما اولوب طراوتلور و ملاحظه اولسون
دیمکدر * جوی شیر اول صوکه افش بر زمان شیرین ایچون *

جوی شیر * اضافله جوی شیرین لفظندن محققدر معنای ترکیبی شیرین
ارماعی دیمکدر چونکه جوی ارمق دیو قطعه رابعه نیک بیت خامسده
کجی شیرین * فرهادک معشوقی اسمیدر قصه لری محمله مسطور در
* کوهکن فرهاد و کوه بی ستون دلدیکی طاع *

کوهکن * فرهادک اسمیدر اصلنده وصف ترکیبی ایدی طاع قازنجی معناسنه
چونکه کوه طاع دیو قطعه ناسه نیک بیت عاشق کجی * کن * الی او جیمی
قطعه نیک بیت سادسده کلیمکن کندن لفظندن امر یا خود اسم فاعل محققدر
فرهاد چالشوب طاعی قزدیمچون کوهکن دیو مسمی اولدی کوه بی ستون
دیار محمد بر مشهور طاعدر که فرهادی کسوب صوکه کورمک قصدیل بوقدر
زمان عشق شیرین ایچون چالشوب و هر کسبکی طاع شیرینک صورتک
قازوب نقش ایتمشد در معنای ترکیبی دیر کسب طاع یعنی اغا جیر طاع دیمک
اولور چونکه کوه قدسقی آناه ای ادا نغیدر کاسبق فی الادوات المرصیه
ستون * دیرک دیو الی او جیمی قطعه نیک بیت سابعده کلور

* اصفهان شهرنده کی نهرک آدی زایده رود *

زایده رود * معنی نهر مزبور که زنده رود دخی درل کما سبق فی شرح هده
القطعه معنای ترکیبی طوعیمی جای دیمک اولور نیکم زنده رود دخی جای
معناسنه اولدوغی کی چونکه زایده اون ایکی قطعه نیک بیت نایسته کن
زایدن لفظندن اسم فاعلدر * رود * راه * محدوده نیک بیتله جای و نهر معناسنه
* برزین باغچه در بانه ملک چار باغ *

یعنی شهر اصفهانده زایده رود عندنده و عظیم و معبر و مشهور باغچه در که
شاه باغچه سیدر حقه در نیشدر بیت گردیدی در جهان باغ ارم * کن غاشا
چار باغ برنم * حتی ناظم نهر برارانه سفارله کند کده باغچه مزبور دخی و نهر

مزبوری سیر و غاشا ایلمش نیکم رفته سنده دیر قطعه شکایت کرجه نیر غزه
بنادولاندند * بنم جکد کلرم اما کمان ابرولاندند * صفا هانده کوروب بر چار
ابروی خطن صوردم * دیدی بوجار باغک سنبل و شولاندند * هم دخی چار
باغ عناصیرار بعد معناسنه کلور نیکم اصطلاحک بیت خامس عشرنده کلور
معنای ترکیبی درت باغ دنگ اولور باغک بیانی بوقطعه نیک بیت اخیرنده
کلور * راه بول کر اه از غون ضایع اولمش کم شده *

راه * اظه سازها الیه مطلق بول که عربیده طریق دیرل شیخ عمر خیام رباعی
راهبست بمحانه مقصد پیوست * وز جانب محانه زه دیگر هست لیک ره بمحانه
ز آبادانی * راهبست که کام میتوان داد بدست * بوندن بشقه بدی معنای دخی
کلور اول معنی رسم و عادت ثانی معنی کره و مره ثالث معنی هوش و عقل
رابع معنی مقام موسیقی خامس معنی سخن سادس معنی درون شخص سابع
هندستان پادشاهلرینه زای دید کلری کی راه دخی درل بوسکر معناده الفک
خند فله ره دخی جازدر * کراه * و کراه ایکی سیده از غون و بولنی بزمش
معناسنه محسوسده و معقولده مستعملدر مثلا جانی بیت آن نمیکویم که بودم
سالهادر راه تو * هستم آن کره که اکنون رو برآه آورده ام * معنای
ترکیبی دخی بویه در چونکه کم کاف فارسیه نیک ضعی و میم ایله نیک و ضایع
معناسنه * راه * قد سبق هنا * کم شده * ضایع اولمش معناسنه چونکه شده
قرق بشیمی قطعه نیک بیت سادسده کلان شدن لفظندن اسم معقولدر
* هم قلاوز زهنا و بدرقه رهبر سراغ *

زهنا * القله زهنا دن محقق وصف ترکیبدر معنی مرشد و ذایل و هادی
چونکه راه بول دیو آنفا کجی * نما * نوبک ضمیمه نمودن لفظندن امر یا خود اسم
فاعل محققدر نیکم امر اولدینی حاده بیکر مجبی قطعه نیک بیت نایسته کجی
ابو طالب کلیم بیت صاحب قران و شاه جهانکه زنجت او * هر لحظه اش و بعر
آمد زهنا شود * بدرقه * باده موحد نیک فحی و دالک سکونی و رانک و فافک
فخملری و هاء رسمیه ایله معنی مرشد و هادی و دلیل ایض میر نظمی بیت راه
طلب بدرقه در پیش کبر * نیت صافی زهنا خویشت کبر * رهبر * بودخی القله
راهبردن محقق وصف ترکیبدر چونکه بر وصف ترکیبی اولدینی حاده
قطعه اولانک بیت خامسده کجی خواجه حسین شای بیت زهنا
رهنی که سخن آن * هر قدم پای رهبر اندازد * سراغ * سبک ضمیمه

معنی رهنمای ایضاً محشم کاشی مصرع سراع بومف من کنی که
بنده و آزاد * بودند بشقه ایکی معنایه دخی کاور اول بول صورتی
معنایه نانی معنی ضیال یعنی از غون عریده معنی سوال و مقید و طلب
* باقی بیروز بنار ایجا کتور بونده دیک *

بیروز * اوتوز اوچینی قطعه نیک بیت اولیده کنی افر و ختن ایظندن امر
حاضر در چونکه مستغیلاقی جاء معجه نك زاء معجه اید الیه افر و زد و افر و زنده
کلور اولنده کی باء موحده صله در اوائل مشتقاته داخل اولنده الفیات
باء تحیده منقلبه اولور دیومقدمه کیدی * سار * و او حذقله آوردن
لفظندن امر حاضر در شکم مضارع متکلم و حده بی بکرمی اوچینی قطعه نیک
بیت اخیرنده کیدی * ایجا * بونده معنایه مر کدر چونکد این بودیو قطعه
نالته نیک بیت رابعنده کیدی جامکان دیو بکرمی ایکی قطعه نیک بیت رابعنده

کیدی * شمعان اولدی لکن باغش فنیله دی چراغ *
لکن * لامک و کاف عریه نیک فخری و نون الیه معنی شمعان شیخ سعیدی بیت
میل در سرمدان چنین سخت * کن بن شمع در سیر لکنی * بودند بشقه الی
معنایه دخی کلور اول معنی آفتاب نانی معنی شمعان تبسبی ثالث معنی فانوس
کوملکی رابع آتش منقلی خامس معنی بخوردان وجود سوز سادس کیناری
یوکسک طبق معنایه * چراغ * جیم فارسیه نیک فخری و کسر یله ان شله نیک
آیدر همدخی مجاز ایچنده باغ و قتل قیوب باقدقلری آئنده دیرز کذا فی المجمع
* باقی ایچون شول دردن داغلی داغینه هم *

داغینه * آخرنده نسبت ایچون باء تحیده و نون * فتوحه و هاء رسمیه الحاقیه داغ
اوراجق دمر آلت که اکا عریده مکوات ترکیده داغلی دیرز ابو المعانی
بیت آسمان از مقدمش یافته شرف * مهر بر پشانیش داغینه آست
ناظم بحر بر بونده * ایهام سیاقی نی شمار لطافت ایلدی فله دره

* کی قاجن دخی عریجه باقدیر کی یعنی داغ *

کی * کاف فحیله فارسیده درت معنایه در اول زمان مجهولدن سوالکه
ترکیده قن عریده معنی الیه تغییر ایدر لاطینی بیت تراکی خداداده قدر و جلال
خداداده رابعست هرگز وال نانی کی پادشاه دیوالتجی قطعه نیک بیت ثالثه
کلور ثالث عناصرار بعددن هر رینه کی دیرز جمع مراد اولند قدده کیان و کیانا
دیرز رابع معنی یال و پاکیزه عریده کی ایکی معنایه در اول معنی داغ که آتش

ایله بقار ز خواجه حافظ بیت بصوت و بلبل و قنری اگر نوشی می علاج کی
گنمت آخر الدواء الکی * نانی ادات تعلیلدر ایچون معنایه عریده فارسیده
داغدن حاصل اولان بدن انسانده و بدن حیوانده اولان داغ نشانه سنده دیرز
* بوکام برکستاندر او قو بلبل کی *

کلستان * کلی چوق بر دیو قطعه رابعه نیک بیت ثالثه کیدی * بلبل صحنین
ایله معروف قوشدر عریده و فارسیده و ترکیده مستعملدر قطعه اذا احتاج
خری و قدناج بلبل * لازهار روض فوق غصن مسول * قنادنهما الیفاء سخن
حصره * فغانیک من ذکر ی حبیبت و منزل * عریده خاصه اسمی عندل
و عند لب و خوجم افتظر لیدر مزید زاده در مستر اد نظم الشرائد بیت
فی حنک عندل و صلی ایادی * ار وجهک یاورد * باعکده سنک بلبل کوکلم
ایدر آواز * کوسر یوزیک ای کل منوی فک از بسکه بارد و سرم خون
مر اشد طره دستار کلکون * دمام بلبلان بوستند ستم * کدندارند کل بر سر ز
دستم شاعر ترکی بیت اگر زاغ اولیوب بلبل اولور سنک نه ضم رسک سنکدر آشیانه
* سیرکلزاره نه حاجت ایسته بودر باغ راغ *

کلزار * کلی چوق بر دیو قطعه رابعه نیک بیت ثالثه کیدی * باغ * معروف
و باغچه و تفر جگاه و اشجار و از هاری مشتمل فسیره کاه صائب تبریزی بیت
چندانکه بهار سنت و خزانست در بن باغ * چشم دل شبنم نکرانست در بن باغ
راغ * راه مدوده نیک فخری و غین معجه الیه معنی چمنزار و شکوفه زار و تفر جگاه
شاعر بیت تباران مرکب نوبی سیر * همه تن روی کشته لاله راغ * کذا
فی المجمع و دامن کوه و فله جبال معنایه د * کلور کذا فی فرهنگ
جهانگیری و بعضیجه ایکی برادران باغ راغ دخی دیرز کا کان هنا
* قطعه در فز کهر بر جوصدق *

قطعه در فز * مثلی قطعه اولی عنواننده کیدی ز * معنی من کاسق فی الادوات
کهر بیانی دیباچه نیک بیت عاشری شرحنده کیدی * بر * طوبی دیو قرقچی
قطعه نیک بیت اولنده کلور * جو * ادات تسمیه در کاسق فی الادوات المزرکه
صدق * فحشین الیه اینجوقانی که انده اینجوا ولور مولانا جامی بیت شاه
والاکهر و دریا کف * که فک کوهرا و راست صدق * عریده فحشین و صحنین
ایله یوکسک اولوطاغ معنایه و قرآن عظیم الشانده و اقصای بین الصدقین
ای بین الجبلین المرتفعین همدخی هرینه که مرتفع اوله اکادیرل و داخل الاذنین

معناست که کور حاصل معنی کهردن طلوع صدف کی حرف قاصد قطعه
* رده ورسته وزده جله سی صدف *

رده * رانک و دالک قملری و هاء رسمیه ایله معنی صدف مطلقا حکیم فردوسی
بیت رده برکشیده ایران بان * بستند خون رختن زامیان * همدخی خرمن
سوره چک دکن معناست که کور که آگاه بریده مرصه درل رسته * رانک فخی
وسپنک سکونی وناه فوقیه نک فخی و هاء رسمیه ایله رده کی صدف معناست که
رسته مردم ورسته لشکر ورسته دندان درل لطفی بیت خر و شید بر رسته
و آمخت کرک * برکده کردش چو کله کرک * بوندن بشقه اوج معنایه دخی کلور
اول معنی خلاص شده معنی فورنش نانی معنی بازار یعنی سوق ثالث معنی
شارع عام و شاه راه * زده * زای میجه نک و دالک قملری و هاء رسمیه ایله معنی
صف ایضا حکیم فردوسی بیت کشیدن کردان زده بر زده * بطریق برنجیر
زربن زده * بوندن بشقه بدی معنایه دخی کلور اول معنی خورده نانی معنی
بریده ثالث معنی ظهور کرده رابع زدن لفظنندن اسم مفعولدر بعض تراکیبه
صفت واقع اولور سودا زده و دم زده کی سادس معنی سطور کتاب سابع معنی
کهند * سو بسو هر یکادر سوی طرف *

سو بسو * میانه ده باد موحده توسلیه ایله هر یکا و هر طرف معناست که چونکه
سوی سین ممدوده نک ضمی و باء تحتیه ایله معنی جانب و طرف میر نظمی بیت
اشارت از شه عالم بدیدند * برسناران بهر سویش دویندند * بونده بانک
حذفیه سودخی دیرل * زند و آتش زنه جاقق آیدر *

زند * زای میجه نک فخی و نونک سکونی و دال ایله بوزن بند جاقق که دموردن
ایدرل بومعنا ده عریله مشه کدر خاصه عریده مقدحه دیرل حکیم سوزنی بیت
چون خالمر من مدح تو زاید چون زند * اشکسته بود زند و فرزند شکسته
بوندن بشقه درت معنایه دخی کلور اول معنی بزرگ عظیم ثانی مورد آغاجی که
آگاه بریده آس دیرل ثالث نام کتاب بخوس رابع بعض فرهنگرده صحف
ابراهیم معناست فرس قدیمه جان و ذی روح معناست که کلور * آتش
زنه فی الاصل و صف ترکیبی آید آتش اور میچی معناست آخرنده علامت
نقل ایچون هاء رسمیه کنوروب جاقق معناست خاص اولدی چونکه
زن و صف ترکیبی اوله رق اون بشخی قطعه نک بیت خصاسته کمدی
* کل قعلیم دیمه درقاودر خف *

کل * کاف فارسیه نک ضمی و لام ایله نه قدرورد معناست ایستاده لکن
استعاره طریقله قعلیم که شراره آتش معناست ده استعمال اولور نکیم
شعوری مرحوم نصیر یادرزیرا ارباب لغت کاهیمه معانی مجاز به دخی
بیان ایدرل میر خسرو بیت برک میر بر دز کل دائم خزان خواهد رسید
میهان آید بخسانه چونکه کل بارد چراغ * خف * خاه میجه نک فخی وفا
ایله بوزن کف فاو که عریده حروفه دیرل بزدن و غیریدن ایدرل شمش فخری
بیت آتش زنه نک شیانان شمار * از اطللس افلاک دهد چرخ برین خف
همدخی ایچنه اسباب قودقلری بوچمه معناست سینه ده کلور
* صاحب بخت خنک داخی صاوق *

خنک * خاه میجه نک و نونک قملری و کاف فارسیه ایله ایکی معنایه در اول معنی
صاحب بخت و مسعود طالع شیخ سعدی بیت نیک و بد چون همی بیاید
مرد خنک آنکس که کوی نیکی برد * نانی معنی سرد عریده بر دیرل کال
بجندی بیت باشد اینها حرکات خنک و باد سری * که دران روضه کنی کشته
شستان کستان * سنگچه دی طولی به قاره خشف *

سنگچه * سپنک فخی و نونک سکونی و کاف فارسیه نک و جیم فارسیه نک قملری
و هاء رسمیه ایله طولی که میجه و تکرک دخی دیرل عریده بر دیرل * خشف
خاوشین میجه تبنک قملری و قایله معنی برف که عریده تلج تر کیده قار دیرل
* اولدی یاغق از بک سوز و کداز *

سوز * سین ممدوده نک ضمی و زای میجه ایله سوختن یا خود سوزیدن لفظنندن
اسم مصدر در و امر حاضر و وصف ترکیبی دخی اولور حال سوز کی * کداز
کاف فارسیه نک ضمی و دال ممدوده نک فخی و زای میجه ایله کداختن
و کدازیدن لفظنندن اسم مصدر در و امر حاضر و وصف ترکیبی دخی اولور
جانکداز کی استاد لطفی بیت تا نمودی زحیم شیوه و ناز * کارمن شد بدرد سوز
و کداز * سوخته یاغش دی بالکه تف *

سوخته * سین ممدوده نک ضمیله سوختن لفظنندن اسم مفعولدر همدخی
حروفه که فاو معناست که کلور شیخ سعدی بیت در سوخته توان نهان
داشتن آتش * ماهیج نکفتم و حکایت بدرفتاد * تف * ناه فوقیه نک
فخی و قایله بالک و بر توور و شنی معناست حکیم خاقانی بیت آه من چندان
فروزان شد که کوران نیمشب * از تف این آه سوزان رشتدر سوزن کشند

همدخی حرارت معناسنه و بخار معناسنه ده کلور

* صاقسینک آدی سقال اما کیم *

سقال * سینک کسریله صاقسینی و جنای و جولک و امثالی نسنه که عزیمده
خاصه سقال و قاقور در بر شمس فخری بیت بکاه بخشش از غایت سخا و کرم
چه اهل و کوه و زبک او چه سقال همدخی جوز و فستق و بادام و امثالی نسنه که
قبوغنه سقال دیرل * بیشتر کدر عربی ایله خرف *

خرف * خا و زای مجمه تینک فخری و قایله سقال مذکور معناسنه
عربیده و فارسیده علی الاشتراک مستعملدر میر نظمی بیت کهر
بود نطق که دارد شرف * که گفتاری بود اینجا خرف
* قور بغاضوک دی ارضه کار بر *

غولک * عین مجمه مدوده نیک غمی و کاف فارسیه ایله قور بغا که عزیمده
صفدع دیرل فارسیده وزغ و جفر دخی دیرل امیر خسرو بیت مگو
بشهو تیان ماجرای عشق میرش * حدیث بحر و ضوکی که در سمر باشد
کار بر * کاف فارسیه مدوده نیک و راه مدوده نیک کسری و زای مجمه ایله
صوبول که باک اولسون چرکاب اولسون زکیده ارق عربیده بهر
صفیر دیرل شمس فخری بیت زلف طبعش اگر باد و آب رخ یاید
زینک خار بهر سور و آن کند کار بر

* دیندی قایلوم غید داخی کشف *

کشف * کافک و شین مجمه نیک فخری ایله قیلو بغه که قیلو بغه و طوسه
دخی دیرل عربیده سلحفات دید کربدر خواجه سلمان بیت ازدهای
رافت در دامن آخر زمان * فته هاراجون کشف سردر کر بیان یافته
بودن بشقه برج سرطان معناسنه و باصی بدق معناسنه ده کلور

* اینجو معناسنه در مر و اید *

مر و اید * میک ضمی و رانک سکونی و او مدوده نیک فخری و راه مدوده نیک
کسری و دال ایله اینجو که عربیده لؤلؤ و در دیرل ابو المعانی بیت حباب
یاده کلکون بسافر * جو مر و اید و لعل اندر کشیده در * دالک ضمیله فارسیده
دخی شایعدر نیک در شهوار دیرل که اینجو معناسنه بو یله او ایچ
ناظم نحر یک بویتنه ابهام حسن و اردر فله دره

* کوش ماهی اینشدر سک دی صدف *

کوش

کوش ماهی * معنی صدف که اینجوده اینجو اولور امیر خسرو بیت جواؤلور
باشد ایند کوش ماهی * سترش رلیان کن کردید خواهی * همدخی باصی یاز
بو اینجولر که دیرل کارلنده اولور دوش و شرب دوه و قاطر یولارلینده بکرلر اکاده
کوش ماهی دیرل معنی ترکیبسی بالق قولای دیمک اولور چونکنه کوش
قولق دیو او توز برنجی قطعه نیک بیت نالینده یکدی ماهی دیو قطعه
رایعه نیک بیت نامتده یکدی بو یله اولجه اینشدر سک لفظی دخی بو مقامده
ملاحظتین حال دیکلر فله دره * صدف * یساقی بو قطعه نیک حیوانی
شرحه یکدی * فائده صدف ذاتده قایلو بغه کنی بر حیواندرا کتره ند
و عین دیرلرند و اولور ماه نیکان نصفه بکره جینی بیتده غالب اولور سکر می
کوتنه در یاوزنده اغریزین آجر یفتان یغور قطرلرندن بدو شرسه برنک
اینجو اولور کادریم دخی فریده دیرلر و اگر ایکی دوشرسه اکا حیوان دیرل
لکن قیمته اولکنه اصلا مائل اولماز بوند لضره اوچ قطریه اوچ اینجو
دیرل اینجو و قش علی هذا حاصلی صدفی زیاده اولد فیه بهاسی ناقص اولور
حکمت * صدف ابتدا مرده حیوان بیده اینجو بی آنچه قعر در یاه بخور
الحاج کوکی کنی بره کولک صال بعده طبعش کنی اولور بر طرفه حرکت اینتر
حاصلی اطوار ثلثه صاحبی او اور طور اول حیوانیت که اینجو تحملنه قابل
اولق اینچون طور ثانی شهریت که فی الجمله نمایه قابل اولق اینچون طور ثالث
شهریت که حرکت ایله خله خسادار شماسون دیو صبرت * صدف تحمل دو
اینچون نیکسانک بوم عمر و فنده یغور دین قطره آلدینی کونده بلان دور یاری
کرک برده و کرک بحره اغریزین آجر حاصلی صدفه دوشن قطره اینجو اولور
بلان اغریزین دوشن قطره زهر قائل اولور قطعه اری الاحسان عتدا لوجود
دنیا * و عند التدل منقصه و ذما * کفطر الماء فی الاصداف ذرا * و فی
جوف الاغای صابریا * سبحان الذی یحیر العقول فی عجائب صنعہ

* هرستور اولدی نیک حیوانی *

ستور * سینک و تاء فوقه مدوده نیک فخری و راه ایله رکوب حیوانی که
دوه و آت و قاطر امثالی شیخ سعدی قطعه آن شیدستی که وقتی ناچری
در بیابانی که افتاز ستور * گفت چشم نیک دنیا دارا * باقناعت بر کنده باخاک
کور * داخی حیوان بیه جک نسنه علف *

لفظ علف فی الاصل عربی در فارسیده دخی شایعدر

* مشترك جمله لسانده صابون *

صابون معروف هر لسانده صابون دیرل سبب تسخیر شده شویله روایت
ایدرل که موجودی شمس المعارف صاحبی شیخ عبدالرحمن البونی ابتدا
صابونی تصنیف ایتد کده بر مناسب اسم لازم اولمغه اصحاب البونی دیدیلر
یعنی بونی اصیابت ایلدی دیمک اولور بعدده مرور ایام ایله تخفیف اولوب
صابون دیدیلر بر نظمی بیت بکیرد و سخن از غم ماجرا * بصابون باده
بشوی سینه را * کذا فی فرهنگ شعوری فقیر کوناهیه مقیسی صاحب
فرائد القیون عبدالله افندی مرحوم و معنور له حضرت ناریته بیک طبعان
دیرت سینه سی ایدی سلطانم عند شیر بکفرده فرهنگ شعوری واری دیو
سؤال ایلدم جوابده یلرسن بر کذا فی که زمان سعادتده موجود اولان صابونی
شمس المعارف صاحبده اسناد ایدردیو یوردیلر والله تعالی اعلم بحقیقه الحال

* فارسیده کینو که دیرل کف *

کف * فارسیده ایکی معنایه در اول مطلقا کینو که معنیاسنه در بانک اولسون
ضمیرک اولسون ثانی مناظم ل زانک ابروشنه سورد کیری و معنیده دیرل بوا یکی
معناده فانک تخفیفی و تشدید ی جاز در عریده کف اوج معنایه در اول الی
ایاسی که راجه دخی دیرل ثانی بمعنی منع و زجر ثالث بمعنی کفایت ایلدی

* آب وجدک کی جدا و زره اولوب *

لفظ جد * فحیله بمعنی دده کسیر ایله بمعنی سخی عری بیدر بونده ناظم بحر
باباسنک و دده سنک اهل فضل اولدیغنه اشارت ایلدی

* ایله کسب هزای خیر خلف *

خلف * لامک فحیله نتیجه خبرده لامک که سر به نتیجه شرده مستعملدر
لکن خیر خلف دیوالسنه ده شهر تکیر اولدیغنی تجرید و تآ کیده محموددر

* سیرغ کوه قافست این قطعه ام رونق *

سیرغ * عنقاد بوقرق ایکنجی قطعه کیت مادسنده کاور مرغ مزبورک
کوه قافه نسبتی وارد رحنی حضرت اسکندر ذوالقرنین کوه قافه وارد قدده
اسکندر بولوشوب بویلمش انسان کی تکلم ایدر ایش دیو قطعه
مزبور منک بیت مادی شرحده کاور * کوه * طاغ دیو قطعه تاسعه منک
بیت عاشقنده کیدی * قاف * اوج معنایه در اول مشهور طاغدر که دنیای
الحاطه ایشدر فقیرک ریحانیه نام بر قصیده مزوار آنده آیات مباحث

شاعرانه مزور بریت جبل قاف کالم ادر کی محیط * فلک اطللس علیهم کره
دلفشده شور * ثانی خرو و عیندادن بر خرافه ثلث بمعنی خشک بمعنی قوری
سراینده بمعنی طویل و دیرلهم قرآن عظیم الشانک اسخیر نظام اللالی کوفه
و بونت و شوق و مصیبت کورتون قتی بحر و بانق * عین و عین و فاء و قاف
و کاف و لام و هم و ون * است * ذات زبطدر کاسبق فی الادوات لمرکه
این دیو دیو قطعه ثانیته منک بیت رابعده یکدی * قطعه * و همره سی
خطمه اولک عنوانی شرحده بیان اولندی * نیم ساکن متکلم و حیده ایچوندر
رونق * لفظی باه موخده ظرفیت ایچوندر رونق حسن و زینت دیوان
ایکنجی قطعه منک بیت رابعده یکدی حاصل معنی بو قطعه م رونقده جبل
قافک سیرغیدر * نکته * کاه بو قطعه بی کوه قافه تشبیه ایلدی چونکه قاف
نه کوه دنیای محیط اینه بو قطعه دخی معناده دنیای قدر معیندار الفاظی
محیطدر بو تقدیر چه بو قطعه مطبوعه کوه قافک سیرغده مشابه اولمش
اولدی فافهم * بو شد در نهی طوی بر صواب کوزه ردق *

نهی * تاه فوقه منک فحی و کسری و هاء مدوده منک کسیر به بوش که عریته
صبر و خالی دیر * پر * یاه فارسیده منک منی و ایلله طوی که عریته مملو معنایسنه
حقایده قولون و نولادیرل هم دخی کیر و سیر معنایسنه ده کلور صائب تیریری
ایست اچار بار اچار صبر بر مکرر کشته است * وقت آن آمد که بر جیتند این
بازارها * آب همره مدوده منک فحی و یاه موخده ایله صوبک مخصوص اسخیر
سراج الدین بلخی بیت آب دلرد طبع آتش را است کوی در غموز * فعل
آتش خاصیت پیدا کنده در طبع آب * بوندن بشت بیدی معنایه دخی کلور
اول بمعنی لطافت و لاحت ثانی بمعنی رونق و زینت ثالث بمعنی طرز و روش
رابع بمعنی قدر و اعتبار خامس بمعنی مراد و مقصود خدایس بمعنی طریق
و سبیل سابع شهر و رومیه دن آخر صیف که اضمحوش دخی دیرل * کوزه
ردق معنایسنه که عریته دخی مستعملدر نکته بو مصراعده نهی مقابلی
بر اولمغه جمع الاضداد صفتی واردر فله دره

* تیره شده بولانق هم جو بهار ارمق *

تیره شده * اسم مفعول بر کیدر چونکه تیره بولانق دیو قطعه رابعه منک بیت
خامسنده یکدی شده اسم مفعولدر مصدری فرق ایکنجی قطعه منک بیت
سادسنده کلور * جو بیار * یاه تحیه منک سکونی ایلله ارمق معنایسنه که عریته

نهر دیرل همدی آفر سو و کار آب معالریته ده کلور امانده اسم منسوب
چونکه جوی ارمق دیو قطعه را به نیک بیت خامینده یکدی بار اداست
اسم منسوب کاسبق فی الادوات المركبة میر تقی بیت پسند اهل دل
فصل بهارست * سکنار جو بسیار و سیر زارست

* اصم لقی سپردن کوندردی هم فرستاد *

سپردن * سینک کسری و باه فارسیه نیک فنی و رانک سکونی ابله مصدر در
عریده تفویض دیرل سبار بدن کی * فرستاد * فانک کسری به ماضیدر
مصدری اون ایکنجی قطعه نیک بیت تا سنده یکدی

* سیمک کزیدن اولدی دخی ستادن الم *

کزیدن * کاف فارسیه نیک ضعی و زای مجمه ممدوده نیک کسری به معنی
انتخاب و اختیار و غیره مصدر در * ستادن * سینک کسری و تاه فوقیه
ممدوده نیک فنیله مصدر در معنی اخذ و قبض

* قایغه دی رودن نیک دخی دویدن *

رودن * رانک و باه موحده نیک ضعی ابله مصدر در عریده حفظ ترکیده
قایق دیرل قاعده اوزره و او مستقبلا نیک الف و باه نخبه به مبدل اولوب ریاید
وریانده دیرل * دویدن * دالک فنی و و او ممدوده نیک کسری به مصدر در
نیک و سکر نیک معناسنه عریده رکش و عدو دیرل کال بخندی بیت مادر
نورسیم که رفی بصد شتاب * کی عمر رفته کس بدویدن گرفته است
قایق کزیدن هم بویدن اولدی قوشقی *

کزیدن * کاف فارسیه نیک و باه ممدوده نیک کسری و باه مجمه ابله قایق
معناسنه مصدر در عریده فران دیرل مستقبلا نیک خاه مجمه نیک زای مجمه به
ابد الیه کزیدن کلور * بویدن * باه فارسیه ممدوده نیک ضعی و باه
نخبه ممدوده نیک کسری ابله نیک و قوشقی معناسنه مصدر در عریده عدو دیرل
کال بخندی بیت این خبر جستن و رسیدنست * این طلب کسست چه بویدن
نست * نون کسه هدی کودن فروت هم بونامش *

کودن * کاف فارسیه نیک فنی و و او سکونی و دالک فنی و نون ابله اون
واجق معناسنه ضعی زیر کدر سلطان ولد قدس سره بیت این جهان منزل
یکدشتینست * دل نهادن در جهان از کودنست * بویدن بشقه ایکی معنایه
دخی کلور اول فوج اشلوور بزم بار کیر نانی بر کویکه قوشدر که نوز و نمانده

وصو کتار زنده اولور * فروت * فانک فنیله زیاده پیر کدن بونامش که
عریده معنوه دیرل شمس فخری بیت شاه آفاق شیخ ابواسحق * عقل برای
اوشود فروت * شید اولودیم کدر کالیوه شاشقین احق *

شیدا * شین مجمه نیک فنی و باه نخبه نیک سکونی و دال ممدوده نیک فنی ابله
اصود اغلبه می یا خود عشق استیلا سی ابله آشفته دماغ اولانه دیرل کزیدن
استعمال ابله بوانه معناسنه استمال اولمشدر شیخ سعدی بیت چه خوش
گفت شیدای شوریده * جو آبی که شاید نوشن برز * کالیوه * کاف
ممدوده نیک فنی و لام ممدوده نیک کسری و و او نیک فنی و باه رسمیه ابله معنی رسم
و محمل الدماغ و باه و شاشقین احق منو جهری بیت تاله بیلل سحر کاهان یاد
مشکو * مردم سرمست را کالیوه و شیدا کند * همدی صاغر و کد فیم
معناسنه کلور * پیرایه وز بربوز پوز آرایش اولدی زینت *

پیرایه * باه فارسیه ممدوده نیک کسری و باه ممدوده نیک فنی و باه نخبه نیک فنی
و باه رسمیه ابله زینت و بربوز و رونق و یا فنی معناسنه پیراست لفظندن اسم
مصدر در حکیم الوری بیت بهزاز کوهز نودست قضا * هیچ پیرایه بر زمانه
نست * زیب * زاه ممدوده نیک کسری و باه موحده ابله پیرایه مذکور
معناسنه زینت لفظندن اسم مصدر در خواجه سلمان بیت سایه لطیف خدا
شیخ اویس آنکه ازوست * زیب و تاج و شرف سلطنت عزت دین کاهی
فر لفظیله مراد فدا کرایدزل * زبور * زاه مجمه ممدوده نیک کسری و و او نیک
فنی و باه پیرایه کی زینت و رونق و بربوز معناسنه کزیدن و کش و کز
افشه و کزک جواهر حاصلی هرینه ابله اولور سه اولسون * آرایش * مصراع
ثانیه کلان آراستن لفظندن امر آخر بنه ماقبلی مکسور شین مجمه الحاقیه
اسم مصدر در معنی پیرایه مذکور عریقی بیت تا بزم این تحفه بشکیم عرش
نروکم آرایش قندیل عرش * بویدن بشقه ایکی معنایه دخی کلور اول معنی رسم
و آیین ثانی علم موسیقیه بر نو اسمیدر بو الفاظک جمله سی مفسر در الا زینت
تفسیر در * آراستن * نیک پیراستن طونامی *

آراستن * همزه و باه ممدوده نیک فنی و سینک سکونیه بربوز و نون
آنک معناسنه مصدر در مستقبلا نیک سینک باه نخبه به ابد الیه آراینده
کلور بولفظنده دادن سکره الفک حذفیله آراستن دخی جائز در عنصری
بیت بنام کنیت آراسته بادا * سنایک شاعر و خطبه ناخشر * پیراستن

بهاء فارسیه بمدوده نك كسری ورا بمدوده نك وسینك سكونی ایله جمع
فرهنگ کرده بر نك و طوناق معناسنه همدخی اغاج و باغ و دماق و ذراعت
ایچون نارلا اصلاح ایتمك و حقور طولدرمق معنالینه ده کلور مصدر در
فاما که فرهنگ جهانگیریه پیراستن ضد آراستن از ان جهت که آراستن معنی
افزون کردن است و پیراستن معنی کم کردن یو معنایه شاهد اولدر که شول
وقت که سلطان محمود خاص ایازه امر ایلدیکه زلفن کسوت کیده ره ایازامری
رینه کور بچك سلطان محمود بی تاب اولدیغنی عنصری نظم ایتمدر ریای
کر عیب سیر زلف بت از کاستن است * چه جای بغم نشستن و خاستن است
جای طرب نشاط می خواستن است * کاراستن ضرور پیراستن است
* آستن و سزون بوکلو قصر دیشلر *

آبت * همزه بمدوده نك فتحیه بوکلو عورت و بوکلو حیوانه دیر لر عریته
حامل معناسنه ابوالمعانی بیت حوادث فلاک آبت است هر شام
حکمت زای * که صد گونه حوادث زاید از وی پیش خورشیدش * فارسیلر
شب آبتست دیر الیله جلی معناسنه * سزون * سینك وناه فوقه نك
فصلری ورا نك سكونی و واوك فتحی و نون ایله قصر عورت و حیوانکه
عریته عافر و عقیق دیر لر حسن کاشی در منقبت علی رضی الله تعالی عنه
بیت کر بودی ذات با کش آفرینش راسبب * ناید خواسترون بودی
و آدم عذب * نیکه ناطم بحریرك دیشلری بو نصیر محله ارککه سزون
دیشلریش دیوا شارت وارد در شکم زکیده قصر دیشلری کی طافیم
طوغماغه دیندی زادن هم راستن طوغرمق *

زادن * مصدر در طوغرمق و طوغرمق معناسنه هم لازم و هم متعدی
اولور عریته تولد و ولادت دیر لر شیخ سعدی بیت بشت دوتای فلاک راست
شد از خرمی * نچو تو فرزند زاده مادر ایام راز استن * زای معجمه بمدوده نك فتحی
وسینك سكونی ایله طوغرمق معناسنه مصدر در مستقلاتی سینك یا فتحیه به
ابد الیه زاید و زانده کلور * اوزمق زدن لکدن نیمه اور میچی یعنی *
زدن * زای معجمه نك و دالك فتحلری و نون ایله مصدر در اورمق معناسنه
هر نه اولور سه اولسون مستقلاتی خلاف قبایس اوزره نونك داله تقدیمیه
زند و زنده کاور * لکدن * وصف زکبدر معنی چنده زن یعنی نیمه
اور میچی که فاطر و دوه امثالنده استعمال اولنور چونکه لکد لاک و کاذک

فتحلری

فتحلری و دال ایله نیمه کما یاق ایله آورمق معناسنه انسانیه اولسون حیوانیه
اولسون وزن و صف ترکیبی اوله رق اوزن بشیمی قطعه نك بیت خامینه کجندی
* حکمک کشیدن اولدی انکیختن قورمق *

کشیدن * کاذک فتحیه حکمک معناسنه مصدر در عریته جر و محبذ برل
میر نظمی بیت چو برکل بنفشه رسیدن گرفت * برنجیر دل را کشیدن گرفت
انکیختن * همزه نك فتحی و نونك سكونی و کاف فارسیه بمدوده نك کسری
و خاء معجمه ایله مصدر در قورمق معناسنه ابوالمعانی بیت چو باغبان قلاک دید
قامت خوابت * بدست رشک بر انکیختن ستر و ها از باغ * بوندن بشقه اوج
معنایه دخی کلور اول معنی دور کردن نانی معنی پیدا کردن ثالث معنی بر کشیدن
* اوناوینار ایکن بو تویق معناسی باختن هم *

باختن * باء موحده بمدوده نك فتحی و خاء معجمه نك سكونیه مصدر در راجت
معناسنه در رقص معناسنه دکلدر مثلاً کوی و چوکان و شطرنج و قمار اویناق
کئی کال اسماعیل بیت مهرها چشم کردانی و بارینهار بی * نوحه بی شوخ
جسمی باوینتوان باختن * لکن اوینار ایکن بو تویق نمیری دخی غالباً محکجات
ناظمیندر فافهم * مستقیلاً شده خاء معجمه زایه قلب اولنور بازده و بازنده دیر اما
بو قول نعمة الله و حلیمی و امثالی کسندرك قولیدر فاما که مولانا شارح گلستان
و دیوان حافظ اولان سودی مرحوم بوسوزه راضی اولموب باختن مضارعی
بازد کلکه سبب ند رانچق بازده بازیدن لفظندین اولمق فصاحت
و بلاغه انسیدر دیدی و حق بندد * در شکم مقدمه ده بیان اولندی
* بازیدن اوینامقدر بازیمه دراوینچق *

بازیدن * باء موحده بمدوده نك فتحی و زای معجمه ایله مصدر در اوینون
اوینامق و کبر و اتمك و اوچق معنالینه * بازیمه * اسم تصغیر در چونکه
بازی اوینون دیو بکری اوچجی قطعه نك بیت رابنده کجندی چه ادات
تصغیر در کاسبق فی الادوات هم دخی بازیمه ناز کلک و خزده کاری و ملعبه
معنالینه ده کلور مثلاً نظیری بخاری بیت صنعت بازیمه چندست
و مارا همچون طفل * هر دفعه ککریه مشغول تماشا ساخته

* مستغلی فعول مستغلی فعولان *
یعنی بو قطعه بحر جز من الاجز اندر لکن عروضی و ضری وایکی حشوری
خبین و قطع ایله در * حقه نوکل ایدن دائم اولور بوق *

بونده اولان کلمات معروفه در *قطعه کافی که معنی را کند اکسیر تک*
 قطعه یانی قطعه اولی یا شنده یکدی *کافی* حرف کافه منسوب معنایه در
 همدی کیما از باب کاف دیو تعبیر ایدر در یوم مقامده اکادخی رمز و ایما وارد
 یوناردن بشقه کاف کافین لفظند ن یارمق معنایه اسم مصدر اول سور
 هم دخی امر و وصف ترکیبده اولور کال پاشا زاده مرحوم دقاتق نام کتابنده
 یازمشکه از باب لغت کافی شکافله تفسیر ایشلر لکن فرقی واراید و کین بلا مشلر
 چونکه کافده ابریلوب کیمک لازم دکلدر انجق یار قدر اما شکافده ابرلق
 لازم در لسان عربده قصم ایله قصم کی لکن به مجاز ابری مقامده استعمال
 اولور که ادا شدر بطریق ادواته یکدی معنی معلوم را *ادوات مفعولدر
 کاسبق فی الادوات المركبة* کند *ایدردیوالی اوچجی قطعه تک بیت
 نایندده کلور اکسیر* بوزن قطمیر کیما معنایه عربده و فارسیده
 مستملدر *تک* کونه دیو بر قطعه تک بیت خامسده کلور
 حاصل معنی کافه منسوب بر قطعه که معنایه کیما بر یکی ایلر یعنی کیما از یکی و بر
 شیوه کرد در جلوه لی نازک کوزلدر شوخ و شنگ

شیوه کر *اسم فاعلدر جلوه لی معنایه چونکه شیوه جلوه دیوان اوچجی
 قطعه تک بیت ثالثده یکدی کرات اسم فاعلدر کاسبق فی الادوات المركبة
 همدی شیوه کر محبوب طریف معنایه کلور ابوالامانی بیت تنه انکند
 عاشق ازین جود تو فریاد *عالم همه آشوب باین جلوه کری داد شوخ شین
 مجله ممدوده تک ضعی و خاه مجله ایله معنی نازک و کوزل و کشاده رو و آسوده
 طبع و لطیفه کو و حاضر جواب و شاطر کار بو معنایه بری برینه قریبدر خواجه
 حافظ بیت فغان کین لولیان شوخ و شیرینکار و شهر آشوب *چنان بردند صبر
 از دل که زکان خوان بهمازا* همدی شوخ حرکت معنایه ده کلور شکم
 شوخ کین درلر جر کین معنایه *شنگ* شین مجله ایله بوزن تک معنی دلبر
 شیرین حرکات و محبوب بری صفاتکه دابر شوخ و شنگ دیزل خواجه سلمان
 بیت جوان شنگ و سماع و سماع چنگ و شراب *شراب لعل صبوح
 و صبوح عیش هار* بوندن بشقه بش معنایه دخی دیزل اول معنی
 قطاع طریق ثانی معنی خرطوم قبل ثالث تخوملق خیاب که بوستانده
 البقول رابع معنی درخت و سرو خامس معنی مکاره و مجله
 عشوه ناز و بوس او پوشدر شرم او غنق عار شنگ

عشوه عینک کسری ایله معنی ناز و غنچ و دلال خواجه حافظ بیت
 میدار که از کوی ارادت *زوم دید آخر که چنان عشوه خردیم و رفت* بوس
 یا ممدوده تک ضعیله او بوش معنایه عربده قبله دیزل لکن فارسیده بامو حله
 فارسیده در قمر ایله عربده هر یقه در فافهم اصلنده بوسیدن لفظند ن اسم
 مصدر در وصف ترکیبی دخی اولور دامن بوس کی و امر حاضر دخی اولور مثال
 امر میر نظمی بوس خاک درش ای نسیم وقت شکر *رشام حسرت دل
 صراسته بخاک بنار* شرم *شین مجله تک فقی و رانک سکونی ویم ایله معنی حیا
 و عیاب لطیف بیت شید بچکام که در آداب رجعت *شرم حیوانم
 بکندار دوزان* هم دخی آلت رجل معنایه ده کلور *تک* نون
 اولانک فقی و نون نایله تک سکونی و کاف فارسیده ایله عار و ناموس میر نظمی
 بیت نیست پروا هر گرا از تک و عار *نیست آدم هر گرا و عاقل مدار
 شیوه طول گرمیده قزمشدر ز بقعی سعزی

شیوه *بامو حله ممدوده تک کسری و اوک فقی و هار مجله ایله طول عورتکه
 بیوزن دخی دیزل مولانا جای بیت هیچ غم نیست کرم غصب کنان *شخته
 ده کشدر بیوه زنان* عربده ارمله چغنیله تول دیزل *گرمیده* کاف
 فارسیده تک فقیله کر میدن لفظند ن اسم مفعولدر قزمش معنایه *سعزی
 سبتک فقی و عینک سکونی و ناء فوقه تک فقی و راء ممدوده تک کسریله
 ز بقعی عورت معنایه اصلنده اسم منسوبدر چونکه سعز بق معنایه
 آخونده کی بامو نسیم در مولانا جای بیت نفس رانده از کلور کن
 کر زنان سعزی *فار غصبت انکسن که قوت اوزنان و سعز نیست

هم ز بق آدی میجاچنک اولدی دخی جیر چنک
 میجاچنک *میک و جیم فارسیه ممدوده تک و جیم فارسیه تک فقی و نون
 سکونی و کاف ایله ترکیبده ز بق دیدکری آلتدر که عورت بلارینه بغلیوب
 بر برلر بنه جاع ایدرلر آلت رجله مشابه اغا جدن یا خوددر بدن ایدوب اوزرینه
 قطیفه چکرل عورت عرضی خوفیه ز غار نیجه کویاز نادن قاجوب بونی استعمال
 ایدرلر شمس فخری بیت کند اعدای جاهل ماده و زعفر و دست نقل
 و بامیچنک *چیر چنک* جیم فارسیه ممدوده تک کسری و زای مجله تک
 سکونی و جیم فارسیه تک فقی و نون سکونی و کافله بودنی ز بق معنایه
 کان جیاع آلت ممدوده تک آدی زره در

کاف فارسیه مدوده نك فتي ونون ايله معنی جاع ابو العباس بیت
سیر فر و چون کیم دارد هر که باشد کاند و ست با خصوصیا باشد او را کان
کردن میزه زن * نره * نونک و راه مشیده و مخففه نك فحاری و هسان سیم
ايله معنی الت رجل یعنی ذکر انسان بودن بشقه پیش معانی دخی وارد در
نیکم بکرمی او چیمی قطع نك بیت ثانی شیر خنده یکدی
* قراج کس هم آب پشت اولش می ارکن ملنک

کس کافک ضمی و سین ايله معنی قراج زن یعنی موضع معهوده انسان عریضه
مشرکد ر شاعر بیت ز چر کس آمده و غارت اولس کرده * دیو بک کل بهم
آورد و نام کس کرده آب پشت * ترکیب اضافی در معنی نطفه یعنی می ابو المانی
بیت آن قدر دارد فضائل از نیا و از پسر * آرد از سر چنده عرفان کویا آید
بیت * معنای ترکیبی ارقه صوری دیکد ر چونکه آب صود بود قیمی
قطعه نك بیت اولیده یکدی پشت ارقه دیو بکرمی بدیمی قطعه نك بیت
نالنده یکدی * ملنک * ملنک و لامک فحاری و نونک سکونی و کاف فارسیه ايله
معنی مرد مجرد یعنی ارکن که هر سینه عنب درلر بودن بشقه ایکی معنای
دخی کلور اول باشی و یاغی آچق و جلیق معنای شاه داعی شیرازی بیت
صفات نور نوروی رخان بسته نقاب * صفات ظلمت نور نکبان نور و ملنک
ثانی نمی حاضر در افسه معنای سلیم

* کوزنا یلنا و دغیر ناشی طزالق کل کل *

نایبنا * معنی کوز یعنی اعی حواجه سلمان بیت در ادراک کالات خرد
چند آنکه میکوشد * همان مقداری می باید که آینه نایبنا اصلنده مرکب
چونکه نادان تغیر بینا کور یعنی دیو قطعه اولی نك بیت نالنده یکدی
کور * اعی دیو بکرمی بریمی قطعه نك بیت سادسده یکدی ایجق نایبنا
کوز سر طوفان معنای سینه هر سینه اکا کد درلر اما کور صکر ملن اولانه دیرلر
دیو بیت من و ز سر حنده یکدی لکن بومقامده تفسیر اولد بغی ترکیده
مطلقا اعی به کوردیو شوعه بنیدر * دغیر * دالک فقی و غین مجمه نك
سکونی و سینک فقی و ايله باشند قبل اولیان آدم ترکیده کالطاز لقی دیرلر
کناف فر نك جهل بکرمی بودن منظم اولان دغ قطعی قیلسر و نویسر
معنای سینه ایش * کل * کاف و جیم فارسیه نك فحاری و لام ايله باشی کل
آدم معنای سینه که عریضه افرع دیرلر شیر ف نیرزی بیت ز سیر کدام کل شوره

ر بختوز کون رخ * که باشد ز بی نوز آهک و زرنج * همدخی ا کری
ایاقلو آدم و جوان معنای سینه و بر مخصوص جانور معنای سینه ده کلور

* کر صاغر دیرلر جولاهه چنک دی طویا ايله نك

کر * کافک فقی و را ايله صاغر که عریضه اصم و اطراش دیرلر * چنک
جیم فارسیه نك فقی و نونک سکونی و کاف فارسیه ايله چولق که عریضه
اشل دیرلر بودن بشقه سکر معنای دخی کلور اول بر معروف و مشهور آلت
لهو معنای سینه ثانی معنی چیده یعنی ا کری و معنی ثالث معنی چنکال رابع معنی
قلاب عموما و قلاب قبل خصوصیا بودرت معنای حکیم سوزنی بیت پیران
چنک پشت و جوانان چنک زلف * در چنک جام باده و در کوش بانک چنک
خامس نام نگار نامه مانی که ار چنک لفظندن مخففدر سادس درنده قوشلرک
طراغی سابع مزامیردن بر مشهور مزار در ثامن طریق استعاره ايله بجه
انسانده دیرلر * نك * لامک فقی و نونک سکونی و کاف فارسیه ايله طویال که
عریضه اصرع واضع معنای سینه و آلت رجل معنای سینه ده کلور

* قرمزی سرخ سیاه قاره یشل سیر آق سفید *

سرخ * خصوصیه معنی لون اجر عارضه و معروضه اطلاق اولتور طالب
آملی بیت سید از آتش می چهره چون گلستان سرخ * بخون اهل وفادست
سرخ و دامان سرخ * همدخی زنجیره و زنجیره دن یا پلان مرکبده دیرلر
سینه * وسیه اطهارها ايله قاره معنای سینه که عریضه اسود دیرلر بودن بشقه
التي معنای دخی کلور اول یکدین سر خوشکه سیه مست دخی دیرلر ثانی معنی
غلام هندی و چا کر حبشی ثالث خطوط سبعة جام چدن بر نك اسمیدر
رابع معنی شوم و محس خامس اسفند بارک و وسیله ر نك آتک اسمیدر سادس
مصفاات زرد شدن بر کاب نامیدر * سیر * یشل معنای سینه که عارضه و معروضه
اطلاق اولتور عریضه حاضر دیرلر بودن بشقه دخی معنای دخی کلور
اول سیاه چرده محبوبه دیرلر بوا یکی معنای هاتنی بیت درختان سیرش همه
دلیند * چوسیران رعای بالابند * ثانی معنی سیاه صافی ثالث بولادگی
لرزق اللون اولانه دیرلر رابع معنی نغ جوهر دار خامس معنی خنجر سادس
دفعوردن اولان جوشن معنای سینه رابع معنی چشم کبود نامن معنی چار و چن
سفید * سینک کسر به معنی ایش که عارضه و معروضه اطلاق اولتور
همدخی قاموسه سیاه فارسیه ايله سفید دخی بومعنایه در

* كوك كبود صاری زرد بویه فام كونه رنگ *

كبود * كافك فخی وبله موخیده بمدوده نك ضعی و دال ابله كوك رنگ كه
 عریسده ازرق دیرل عارضه و معروضه اطلاق و لنور ابو المعانی بیت
 میروید براوج مردم دوددل * زانكه بسته آسمان رنگ كبود * همدخی برماوی
 قوزی در بسی كه اعلاسی خراسانده او اور قلیق ایدرل * زرد * صاری
 لون كه عارضه و معروضه اطلاق او لنور عریسده اصغر دیرل شاعر بیت
 روی زرد و جامه زرد و ریس زرد قلیان در زعفران غلطیده * فام * فام
 بمدوده نك فخی ویم ابله بویه معناسنه در كن اكری كده آخرینه لاحق اولوب
 اوج جهندن استعمال اولنور اول لون و رنگ جهندن مناسبتی اولان
 نسنل ابله مثلا ازرق فام و سیر فام دیرل مراد رنگی یساندر خواجه حافظ
 بیت ساغری بر كتمنه نازسر * بر كشم این دلق ازرق فام را * ثانی طعم
 جهتله میرخسرو بیت نواسازی كه بودش بار بدنام * ندامت ساخت
 آروز انكین فام * ثلث جنبیت جهتله خواجه حافظ رباعی انصاف
 بده ای فلك مینافام * نازین بدو كدام خوبتر كرد خرام * بامهر جهانگرد
 نواز مشرق صبح * باماه جهانگیر من از جانب شام * بوندن بشقه ایکی
 معنایه دخی كلور اول بمعنی دین مثل وام ثانی خراسان مضافانندن بروایت
 آیدر حتی اكل الشراشهاب الدین فامینك جای ولادیتدر * رنگ * معروف
 كونه كه لون معناسنه مختشم كاشی بیت صدونك بوالعجب هست در حسن
 لیک از آنها بالا تر از سیاهی بالای چشم ابرو * بوندن بشقه او نور ایکی
 معنایه دخی كلور اول بمعنی حصه و نصیب ۲ بمعنی عیب و شین ۳ بمعنی
 رنج و محنت ۴ بمعنی قوت و زوری ۵ بمعنی جان و روح ۶ بمعنی شرف و قوی كه
 شایع ایچون بسارل یعنی دیشی دویه اشرف ایچون ۷ بمعنی ذهب یعنی
 التون ۸ بمعنی نفع و منفعت ۹ بمعنی حالت و احوال ۱۰ بمعنی چاره
 و امید ۱۱ بمعنی طمع و امید ۱۲ بمعنی زنده یعنی ثوب مرقع و خرقه ۱۳
 بمعنی طرز و روش و رسم ۱۴ بمعنی بر كوهی یعنی طاع كجسی ۱۵ بمعنی
 مكر و حيله ۱۶ بمعنی رستن یعنی بیتك مثلا خودرو اولان نیسانه خود رنگ
 دیرل ۱۷ بمعنی خوبی و نیکی ۱۸ بمعنی خوشی ۱۹ بمعنی جلالت و شرمندگی
 ۲۰ بمعنی خون یعنی قان ۲۱ بمعنی رونق كار ۲۲ بمعنی مایه اندك ۲۳
 بمعنی زرو سیم ۲۴ بمعنی ميسر و قار ۲۵ بمعنی والی و خداوند ۲۶ بمعنی

بدبو و كریه الزامه ۲۷ بمعنی نقطه ۲۸ بمعنی شیرین كار ۲۹ بمعنی خلاخل
 ۳۰ بمعنی خشم و غضب كه جالتدن عارض اولور ۳۱ بمعنی شبیه و مانند
 ۳۲ بمعنی خبیثت * كونه * فارسیدر تركید * شیعوی حبیبله تفسیر
 قلندی كونا كون کی نكته بویتد جمع الاضداد صنفی واردر

* منج و زنبور آری كند و قوغان بال انكین *

منج * منجك فخی و نونك سكونی و جیم ابله بمعنی زنبور عموما شرف شغروه بیت
 قهر اندر دوده غوغا نیسان * هم چنان دود بست در منج آشیان * و بمعنی
 زنبور عمل خصوصاً استناد منجك بیت هر چند حقیر سخت عالی و شیرین
 آری عمل شیرین نیساند مكر از منج * زنبور * آری معناسنه در لکن
 بان آریسی اولوب بیشتر شدیده صاحبی صاری آری اولدیفنی تصحیح المثلدر
 عریسده مشترك در شاعر بیت كه یافت این قصب سكری بقامتنی * كه دوخت
 این عمل خرقه بر قد زنبور * كندو * كاف فارسیه ابله بان قوائی كه ایچنده
 آری بال ایدر شاعر بیت قلی زنبور و كاغذ را چو كندو * حروفش همچو
 شهد انكین است انكین * همزه نك فخی و نونك سكونی و كاف فارسیه نك ضعی
 و باء موخیده بمدوده نك كسری و نون ابله بال كه عریسده شهد و غسل دیرل

* طنلو نوشین آجی تلخ و زهر نیش و هم شريك *

نوشین * نون بمدوده نك ضعی و شین معجه بمدوده نك كسری و نون ابله بمعنی
 شیرین و طنلو خواجه سلمان بیت آن خداوندی كه چون از عدل میران چخی
 درن نوشین روان نوشین روان می آورد * بو معناده فقط نوش دخی دیرل
 تلخ * تا فوقه نك قبحیه آجی كه عریسده مرد دیرل خواجه حافظ بیت بدم
 كفتی و خر شدیم عفتك الله نك كو كفتی * جواب تلخ میرید لب اهل شكر خارا
 نیش * نون بمدوده نك كسری و شین معجمه ابله ایکی معنایه در اول زهر ناك
 خیر و انارك ایكنه می و عقر و زنبور امشالی شیخ عطار بیت زنبش پشه سازد
 ذوالفقاری * چنان كز عنكبوتی پرده داری * نانی نصادید شترندن محفه فدر
 كال پاشا زاده مرحوم بونده دخی بیورر كه نیش سوری نسنه در حتی دشتی
 طكوز دیشی نه ده دیرل كذا فصلاه الشعوری فاذا كه ناظم فجر رك زهر ابله
 تفسیری محاذیر فافهم * شريك * شین معجه نك و رانك قلیخاری و نونك
 سكونی و كاف فارسیه ابله زهر معناسنه عریسده سم کی ملا و قوعی تبریزی
 بیت آچنان هوش زیانیده زده است كه كام * شهدر اوقت تماشا نشاند

چو شرنك * زهر * دخی فارسیدر عرییده نیم ترکیده آغو دیرلر لکن ترکیده
شیوعی حسیده تفسیر قلندی شیخ سعدی بیت رشک از پیرهن آید که در اعوش
تو خسبد * زهرم از غالبه آید که باندام تو ساید بوندن بشعه زهر فارسیده
غضب و خشم معناسنه و غم و غصه معناسنه دکلور عرییده شکوفه معناسنه در
* خرس ابو بوزینه میون سک کو بکدر کرک قورد *

خرس * خا مجمه نك كسری و رانك سكونی و شین ابله ابو که عرییده دب
دیرلر مبر نظمی در صفت ابله و کول بیت چنان کردند تعام و تفهیم * که
تواند کند چون خرس تقلید * بوزینه * بلاء فارسیه ممدوده نك ضمی وزای
مجمه ممدوده نك كسری و نونك فخی و هساء رجمه ابله میونکه کی دخی دیرلر
عرییده قرده معناسنه بوند زای فارسیه ابله بوزینه دخی جائز در * سک
کاف فارسیه ابله کوک اولد یغی معلوم عالمیاندر * کرک * کاف فارسیه نك
ضمی و رانك سكونی و کاف عرییده بلاء قورد که عرییده ذتب و سر جان دیرلر
شیخ سعدی بیت حافظ کرک زاده کرک شود * کرچه بادی بزرگ شود
* شیر ارسلان دلکی رو باه و دخی قبلان بلنك *

شیر * شین مجمه نك بین افصح و الکسر امالهی ابله ارسلان معناسنه عرییده اسد
دیرلر و جوق اسامیسی دخی و اردرا اما کسره صریحه ابله سوددی و اونوز بدخی
قطعه نك بیت سابعنه یکدی * رو باه * راه ممدوده نك ضمی و بلاء موحده
ممدوده نك فخی و اظهارها ابله داکو که عرییده ثعلب دیرلر اوچ نوعی اولور
بیاض و صاری و سیاه اعلاسی سیاه در غایت ذی قیمت اولور طالب آملی بیت
چو عدل او کند امداد عاجزان شاید * که پوستین زان شیر بر کشد رو باه * دلکی
کور کی تازه جوانه و محروم الزاجه مناسب دکلور اما پیر و اختیاره و بارد الزاجه
نافع در جفتاید نلک و دیرلر * بلنك * بلاء فارسیه نك و لامك فخری و نونك سكونی
و کاف فارسیه ابله قبلان که عرییده نمر کی شعوری مرحوم بولفظی کاف
عربی ابله ضبط ایلمدی فاما که شیخ سعدی نظم نجر بر کی کاف فارسیه
فایده سنده ابراد ایلمدی قطعه کرچه شاطر بود خروسن بچنك * چه زندیش
باز و رو بین چنك * کر به شیرست در گرفتن موش * لیک موشست در مصاف
بلنك * جائز که ایکسیده مروی اوله شوقدر که شیخ سعدی اقتدا علیه اقتدا در
* قور بغایه دی وزغ قبلو بغایه سنك بیت *

وزغ * واوله نای مجمه نك فخری و غین مجمه ابله قور بغا که عرییده

صفدع کی فارسیده ضوک و جفر دخی دیرلر * سنك پشت * قبلو بغا که عرییده
سلهفات کی هاتقی بیت کروهی چو کفت مقبهاک در پشت * وطن شکلاخ
و خورن سنك پشت * معنای ترکیبی طشاش ارقه لودیمکدر چو بیکه
سنك طشاش دیو قطعه نایه نك بیت سابعنه یکدی پشت ارقه دیو بیکری
بدخی قطعه نك بیت نالشنده یکدی مناسب خفیه دکلور

* بیکه خرنچنك و کرکی خار پشت و بیکه چنك *
خرنچنك * خا مجمه نك فخی و رانك سكونی و جیمك فخی و نونك سكونی و کاف
فارسیه ابله بیکه که عرییده سلطان دیرلر شاعر بیت چو بر زد سر چنك
خرنچنك مور * جهان کشت روشن بسان بلور * خار پشت * سکون را ابله
کرکی که عرییده قنفذ دیرلر اصلنده سیاه چشم کی وصفه کیبیدر دیکن
ارقه لود معناسنه چونکه خار دیکن دیو بیکری برنجی قطعه نك بیت نالشنده
یکدی پشت قد سبق آقامنا بیت ظاهر در شاعر بیت فتاده بر آن بین دشت
دشت سمرنا تراشیده چون خار پشت * چنك * طقوز معنایه در بری بیکه
معناسنه که قوش بیکه سی اولسون انسان بیکه سی اولسون شیخ نظامی بیت
ره بط باز تیر آهنگ میرد * برقص ککک شاهین چنك میرد * باقی
معناری بوقطعه نك بیت رابعی متن و شیر خنده یکدی

* ککک کککک انجبه باشه طوغان شهبازه هر *

ککک * کافک فخی و بلاء فارسیه نك سکونی و کاف فارسیه ابله ککک که عرییده
چل و قیحه دیرلر خواجه سلمان بیت در زمان تو هر آن باز که رفت در پی ککک
رشته کم کرد ز حسرت سرانکشت کزید * باشه * بلاء موحده ممدوده نك
وشین مجمه نك فخری و هساء رجمه ابله بوزن لاشه انجبه دیدکری البی
قوش که عرب تعریب ایدوب باشق دیدیلر هاتقی بیت ز باشه چه اندیشه
دارد عقاب * سها چست زد بلند آفتاب * شهباز * مشهور باد شهاب
صندند معروف طغان که عرییده بازی دیرلر شاعر بیت بکف شهباز
و درز راسب تازی * سلاح آرسنه بخودی بازی

* چابلق آدی غلیوار وزغن طور نا کلنك *

غلیوار * غین مجمه نك فخی و لام ممدوده نك کسری و و او ممدوده نك فخی وزای
فارسیه ابله جیلاق قوشی معناسنه که عرییده حداة دیرلر شاعر بیت مکوای
راز خای پهنده زان * بیاک بدتر از بیاک غلیوار * زای فارسیه موقعه جیم عربی

ایله غلبه واج دخی مرویدر * زغن * فتحین ایله غلبه واج مرقوم معناسنه عجبیه
منقولدر که یوقوش الی ماه ارکک والی ماه دیشی اولور ایش و هو علی کل شی
قدیر امیر خسرو بیت بهر این مردار چندت کاه زار کاه زور * بخون غلبه واجی که
شش به ماده و شش به زست * بعضیلر درل که بریل ارکک و بریل دیشی
اولور حکیم انوری قطعه منقله که زنازک منشی جای نکه داشت * هر کر طرف
دامش از غار زآمد * وزهر زه دوی سر جو بهر جای فرو کرد * یکساله زغن
ماده و یکساله زآمد * لطیفه برکنه بوخیلا غلک سال بجا و اعمیلر دیو
بر طریفه سوال اید بجه طریفه جوابیده بو مقوله نسنه بی نصیح بر طراح سنه
خیلاق اولغه محتاج دیو الزام بیوردیلر کلنک * کاف فارسیه نک صمی ولامک
فخی ونوک سکونی وکاف فارسیه ایله طورنه قوشی که عرییده کر کی دیرل
* یای کان زه کرش پیکان دمرف نوک اوچ *

کان * معروف یای که عرییده قوس دیرل هم دخی برج قوسه اطلاق ایدرل حکیم
فردوسی بیت بسل اندرون جست ز اختر نشان * ستاره زخل بود و طالع کان
زه * اظهار ها ایله یای کرشی که عرییده و ز دیرل خواجه سلمان بیت جواز
شست بکشد خسرو کر * زهر گوشه برخاست آوازه * بو پیشه صنعت
تجنیس وارد معناسی خسرو یایه کشاد و بر بجه منکر دخی هر طرفین کریشه
کشاد و ردی بوندن بشقه الی معنایه دخی کلور اول تحسین معناسی افاده ایدر
زه کی ثانی بمعنی خوش ثالث بمعنی کریشان یعنی بر بجه رابع بمعنی کتار و طرف
خامس بمعنی اگر یکه عورت اوشق طوغورر کن اولور سادس زهیدن لفظنیدن
ایمردر * پیکان * یاه فارسیه ایله اوق دمرفی و مزراق حر به سی طالب آملی بیت
خندنک آتشین پیکان اوکاندن دل اعدا * خیالش حلقه چشم زده را کرده
مزگانی نوک * نوک فخی و واولک سکونی وکاف فارسیه ایله هر سوری نشینه نک
اوی معناسنه قلم و تیر و نیر و دیکن و قبل و امثال عموما و خصوصیت شمس
فخری بیت جو کبر دشمنه قلم دریشان * رخ شیر کردون بخار دینوک
* هم نشان آماج اوقدر ناولک و تیر و خندنک *

آماج * همزه و هم مدودیتک فخری و جیم ایله اوق و امثال نشان معناسنه
عرییده هدف کی لطیفی بیت هر تیر که از شخصیت قصه اوقدر آید پیشش تا
بدخواه شه نشه شده آماج * بوندن بشقه بش معنایه دخی کلور اول قیلدن
بر طور به ایچنه بنه قویوب اوق انهدا نکله مشق ایدرل ثانی باغ جیوغی ثالث

ارباب زحمت آتلا اندن بر آتدر زان معنی تخت شاهی خامس بر فرسخک بکری
درت بولکنده بر بولوی معناسنه * باولک * واولک فخیله اوق معناسنه عموما
عرییده سهم کی وقوش اوقنه دیرل خصوصیت که زبیرک ایله ایلور شمس
فخری بیت دیده دوست اوق روشن باد * سنه خصم بر زناو کخرج * بونده
تجنیس وارد که ایسام معناسنه چونکه خصوصیت اویچ زبیرک اوق اولور
زیرا خرج زبیرک معناسنه در عومیه اولور سه فلک معناسنه اولان خرجک اوق
دینک اولور تیر * اوق دیو بکری بر بجه قطعه نک بیت نایسنده بکری و معنای
ساره سی دخی انک شیر حظه دیان اولندی مناسیتلر یله اولدیغندن تکرار حد
اولغدی * خندنک * خاه چمه و دالک فخری ونونک سکونی وکاف فارسیه
ایله اصلنره قاین اغاجنک اسمیدر که اندن اوق ایدرل حتی اندن دوزیلان اوقنه
تیر خندنک دیرل صکره کثرت استعمال ایله تیر حذف اولوب خندنک اوقنه غل
اولندر حضرت مولا نایب جله ادراکات بر خرمای انک * اوسوار
یاد بران چون خندنک * نعمه الله نسخه سنه کر بی اوقنه دخی نیکبینه ده
خندنک دیرل دیو واقعه دیر قاما که شعوری مر جوم استعاره طریفه کر بی
اوقنه خندنک دینسه جاز در اما نیکبینه مناسیتی یوقدر دیو طعن ایلدی
فقیر ظن ایدریم صکه مشترک اولسون نه فساد وار شعور بیور
* دزد خرسر زاب رسن آور کتور آور اص *

دزد * دالک فخیله خرسر معناسنه که عرییده سارق دیرل هم دخی دزدیدن
لفظنیدن اسم مصدر و امر حاضر دخی اولور میر نظمی بیت نکو بوده است
آنجاز دبد نام * که دزد دسر مه از چشم بهرام * رسن * فتحین ایله ایب که
عرییده مشترکدرا بوطالب کلیم بیت شهاب دام از رشک رای روشن او * همی
به ییجد بر خود چو ناب داده رسن * للشیخ بهاء الدین العالمی بیت من فخی
لم یعشق الوجه الحسن * قدم الرجل الیه والرسن * آور * همزه مدوده نک
و واولک فخری و رالیله آوریدن لفظنیدن امر حاضر در مطلق کتور معناسنه
نکم وصف ترکی اولدیغی حالده بکرمی بر بجه قطعه نک بیت اخیر نه بکرمی
آور * همزه مدوده نک فخیله اص معناسنه امر حاضر در هر نه اولور سه اولسون
کال خندی بیت نازکی و لطف دزدند از بنا کوش تودر * غوطه دار آب
دادند آنکمش آویختند * مصدری آویختن لفظی در مستقلانده خاه
منجه نک زای معجمه به اید ایله آور دوا ویزنده * نعه * بعض نسخه ده دزد

خرسرای بر سن اعشق دخی آو بخن واقع اولند در لکن اول افبدر فانظر
* یول کسیچی راه زن شهر تارسی شک و مشک *

راهن * وصف ترکیبدر یعنی قضا ع طریق چونکه راه یول دیو او تون
سکزیچی قطعه نك بیت نامنده یکدی زن * وصف ترکیبی اولدیغی حاله
اون بشی قطعه نك بیت خامسند یکدی هم دخی راهن سرود کوی
و طرب معناسند ده کلوز * شک * شین مجمه نك فقی و نونک سکونی و کاف
فارسیه ایله مشک * شک و شین مجمه نك فخلری و نونک سکونی و کاف فارسیه
ایله یوایی لفظدن هر بری بر مشهور راهن آدری و علمری ایلی صکره
مرور با ماله هر دزد دو راهن اطلاق اولندی حکیم سوزنی بیت ای خسرو
سیادت بر ملک شرف * ملک تونی مخافت تاراج دزد و شک * هم دخی شک
دلبر شیرین حرکات و بری صفات معناسند ده کلوز حتی دلبر و شوخ و شک در ل
* بنمشه دورل سوارو یول دور یچی رهنورد *

سوار * سینک ضمی و و او معسدوده نك فقی و رایله یعنی فارس و خیال و را کب
خواجه سلمان بیت هر سواری بوده کاهی جله در دشت نبرد * آهن کوهی
روان در عرصه کاهی محسری * رهنورد * یول دور یچی و بورغه آن معناسند
وصف ترکیبدر چونکه راه یول معناسند کاسبق آنفا * نورد * نونک و واولک
قخلری و دال ایله نور دیدن لفظدن امر حاضر و یا خود اسم فاعل مخفدر
شاعر بیت اسب ازی بود چندان رهنورد * وقت رفتن میرساند چرخ کرد
* هم بیان کتمک پیاده رفتن اکتمک در نك *

پیاده پاه فارسیه نك کسر یله بیانکه عرییده را جل معناسند اویدن بنده اوج
معنا به دخی کلوز اول بر نوع کل نانی شطرنج قطعه لریدن بر قطعه که عرییده
بیدق در ل ثالث بر نوع سکوندر * رفتن * رانک فخلیه کتمک معناسند مصدر که
عرییده * رواج و ذهاب در ل شکم ماضی بی قطعه ناییده و تاسعه ده یکدی
مستقبلا خلاف قیاس اوزره فانک و او ابد ایله رود و رونده کلوز امینای
نیمانی بیت رفتن شکو نبود چور ختی بیرتم خیر * خواهی نوش باده و خواهی
نماز کن * در نك دالک کسری و رانک فقی و نونک سکونی و کاف فارسیه ایله
یعنی آرام و ثبات یعنی اکتمک هم دخی خلود و ابدی معناسند ده کلوز یوایی
معنا به حکیم فردوسی بیت جوسازی در نك اندرین جای نك * شود نك
بر تو بر نو سرای در نك * بونلردن بشقه درت معنا به دخی کلوز اول یعنی وقت

وساعت و زمان نانی یعنی رنج و محنت ثالث ساز و ناقوس و شکستن چنی و شبته
صداسی رابع در نکیدن لفظدن امر حاضر و اسم مصدر و وصف ترکیبی اولدی
* فهم و دانسته او اورا قران ایچنده سیر فراز *

فهم * معروف * دانش * علم دیو اون التیمی قطعه نك بیت عاشرنده
یکدی * اقران * معروف * سیر فراز * ایکی معنایه در اول یعنی نماز و مقبول
نانی یعنی قد و بالا و قامت بلند ایکی معنایه میر نظمی بیت شده در حسن
و خوبی را سیر اقران * بساخ حسن شد سر و سیر اقران * اصلکند و وصف
ترکیبدر سیر اقران لفظندن مخفدر همزه برای تخفیف حذف اولندی
چونکه سر باش دیو یکریمی بدیچی قطعه نك بیت اولندی یکدی اقران
اقرانیدن لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفدر

* کیم او فورس دیو کتانی باشه طاقسون چلنک *

* قطعه در لام همالش مجهانست محال *

قطعه در لام * مثلی قطعه اولی عنوانده یکدی * همالش * نك مثلی دیمکدر
چونکه همال مثل دیو بو قطعه نك بیت ثانی عشرنده کلوز شین مجمه ضمیر
فاندر کاسبق فی الادوات البسیطة * مجهانست محال * دنیا ده محالدر معناسند
چونکه باء موحده مفتوحه یعنی فی کاسبق فی الادوات * جهان * یعنی دنیا
کاسبق مرار است ادات ربطدر کاسبق فی الادوات المركبة محال معلوم
حاصل معنی لام حقه اولان قطعه نك دنیا ده مثلی و نظیری محالدر
* غازه کلکونه قزلبه که ایدر رخلری آل *

غازه * غین مجمه مدود نك وزای مجمه نك فقی و هاء رسمیه ایله قزلبه که زنان
رخلرین آنکله آل ایدر لر بونده زای فارسیه ایله غازه دخی مرویدر عرییده
همه در لر میر خسر و بیست کلکونه مراد است سیه روی کونین * غازه بجز از
لغت فرخار نیاید * بوندن بشقه اوج معنا به دخی کلوز اول یعنی ندا و صدای نانی
یعنی بیخ دم و بیخ بر یعنی قویرق و قناد کوکلی ثالث یار یقه چاقدر قلی جوی
کلکونه * ایکی کاف فارسیه نك ضمیر یله مرقوم قزلبه معناسند غازه کی
خواجه سلمان بیت بر عارض نسرين جوزند صبح سپید * کلکونه کد باغ رخ
لاله ستار غین مجمه ایله کلکونه دخی بو معنایه در هاء رسمیه بی حذف ایله کلکون
دخی جاز در اصلکند سیه چشم کی وصف ترکیبدر کل رنکلو معناسند چونکه
کل معروف کلکونه رنک دیو فرق بریمی قطعه نك بیت خامسند یکدی

* وسمه قاشه چکیلان راسته دیرل بکه خال *

وسمه * واولك فتي وسينك سكوتی وميك فتي وهاءر سینه ايله چویدیراغیکه زنان عجم دوکوب وقینادوب قشارینه سورلر سیاه ایدرهم قشارینک بیاض قیلرینه خضاب ایدرلر ترکیده اکاراستغ و خداد دیرلر خواجه سلمان بیت که از قوس قزح یابی هواراوسمه رنگ ابرو * که از نجم وشجر بینی زمین را آسمان آسا خال * یک معناسنه که عربیله مشترکدر فارسیده شام وشامه کی محبوبلرده یک مقبول اولغله شهر استعارات و محازاته مدح ایدرلر نقدر سیاه و ابری اولسه مقبولدر میر نظمی بیت آن خال سیاه صبر آکین * از مردم دیده بودرنکین بوندن بشقه طغوز معنیه دخی کلور اول معنی جفت ثانی بر قوش که جبهه سی قارغه کی اتی طعمده قارانه بکزر ثالث معنی تیر وسهم رابع معنی سیاه خامس معنی ابر بارنده سادس معنی نشان روی سابع شتر بر زلف نامن ردیمانک بر نوعنه دیرلر تاسم معنی اثر و خبر عاشر هند پادشاهلرینه دیرلر عربیده برادرمانده خال دیرلر

* بر ولایت آیدر فرخار که دلبری چوق *

فرخار * فاک فتي ورايك سکوتی و خاه مجیه ممدوده تک فتي ورا ايله ولایت ترکستانده بر شهرک اسمیدر محبوبلری غایت چوق اولور اطمینی بیت فرخار درماهر و یان بسی * چنان شهر مردم نه بیند کسی * بوندن بشقه یکی معنیه دخی کلور اول بر مشهور بیت خانه در بویه مقبولدر که بتش عدد قزل اولور نفرین بت خدمتینه وقف ایملر ایچنرندن بزی اولسد انک مثلی بر جبهه دختر دخی کلوردر اعظم خدمتلی بودر که اگر بر کافر کلوب اول بتره سجده ایلسه بعده اول بتخانه راهبلی مزبوره قزلری عرض ایدرلر هر قنفسینه میل ایدرلر اول قزاکا التفات ایدوب خلونه کبروب مر ادین حاصل ایدر زعمده چوق خدمت ایدوب و چوق ثواب تحصیل ایتش اولور ثانی مصراع نایده کلان فرخان معناسنه چونکه او معناسم رالیه و هم لام ايله لقندر

* مر طر فدن صالنان صاحبه دینوردش فرخال *

بومعنا به کافله فرخال دخی دیرلر کتاب البای فی الامامیده فرخال ای الشعر الذی لا جعوده فيه یعنی اول صاحبه که قورحق اوایه * چشم زخم اولدی نظر دکه نعوذ بالله *

چشم زخم * کوزدکک معناسنه که عربیده اصابت عین دیرلر عین دخی دیرلر ابو المعانی بیت ذلک عقد ثیاز بهر دفع کزند * ز چشم زخم زمانه بکر دانش آو بخت

اصلنده

اصلنده زخم چشم ایدی تخفیف ایچون مضاف الیه تقدیم اولدی معنای ترکیبی کوز یاره سی دیمکدر چونکه چشم کوز دیو بکری یدنجی قطعه تک بیت اولنده یکدی زخم یاره دیو فرق سکر یدنجی قطعه تک اون یدنجی بیننده کلور * نکته * نعوذ بالله قوشک تفسیرده دخلی بوقدر فاما که لعین حق حد بنه اشارت ایلدی فله دره

* دشمنک دخی فاوره سی صانوسی شکال *

شکال * شین معجمک فتي وکاف ايله بمعنی مکر دشمن و حبله عدو که اشکیل و اشکل دخی دیرلر حضرت مولانا بیت چون ارقم زردون همه بر زهر از برون جر کیش رنگ رنگ شکال شکن نید * همه دخی حیوان یاغنه اور دقلری کوستک عموما و آب یاغنه اور دقلری کوستک خصوصاً جمع الفرسده شکال بمعنی شغال دیو مسطور در

* قیر وان کو کلرک اطرافنی ستاره بلدز *

قیروان * قاف ممدوده تک کسری ورايك سکوتی ووا ممدوده تک فتي ونون ايله معنی اطراف آسمان خواجه سلمان بیت ای رسیده عدلت اندر عره صبح شهاب * همه چو نور آفتاب از قیروان تا قیروان * همه دخی مشرق و غرب طرفلرینه یعنی بر جانیدن بر جانب و از بجه معناسنه ده کلور جمع الفرسده اطراف معنوره معناسنه در عربیده لشکر عظیم معناسنه و قافله و کاروان معناسنه فاحفظ * ستاره * سینک کسری ونا فوقیه ممدوده تک فتي ورا ايله اختر کی یلدز معناسنه عربیده نجم و کوکب کی جعی ستا کان کلور اختران کی کانه ذی روح * نه تنزیل اولور یا خود اهل فرس کو که ذی روح دیو اعتقاد ایدرلر اوله میر نظمی بیت چنان روشن شده کویا که روزست * ستاره هر یکی مشعل فروزست * بوندن بشقه بش معنیه دخی کلور اول بر نوع چار که زنان باشلرینه اورلر ثانی مسطره که انکله جدول چکر ل ثالث اوج قبلی طنبوره رابع معنی برده قشارک اوچنجی او یونی معنا سینه خامس معنی بخت و طالع بو معنی یلدز واسطه سیله در

* یکی آی ماه نو اولدی عربی آدی هلال *

ماه نو * عربیده هلال معناسنه اصلنده مر کیدر چونکه ماه آی دیو قطعه خامسه تک بیت اولنده کجی نویکی دیو فرق یدنجی قطعه تک بیت نایبنده کلور همه دخی استعاره طریقله محبوبلرک قاشنده ماه نو دیرلر بوندنیر که

برگشته برکنه دن نقش کوز دگده ماه نو بروی اود بدم لفظیله ضرب
مثل ایدرلر خواجه حافظیت عید است و موسم گل و یاراندر انتظار
ستاقی بروی شاه بین ماه نوی پیار

* چشم سوزن دیمه مفهومی در ایکنه دلکی *

چشم سوزن * ایکنه و جوالد و دلدکی معنایه عریضه الحیاط کی شمس
فخری بیت بوده چو چشمه سوزن بچشم اعدایت * ز بس بلا و محن عالمی
بدین فرخار * معنای ترکیبی ایکنه کوزی دیمکه چونکه چشم کوزد بو
آفاق یکدی سوزن ایکنه دیو فرق بدینی قطعه نک بیت سادسته کلور
* هم او معنای مدخی اوق کزی اولش سوزال *

سوزال * سین ممدودونک ضعی و فاء ممدودونک فقی و لام ایله ایکی معنایه در اول
ایکنه و جوالد و دلدکی خصوصاً و سار امانالی دلکی عموماً ثانی اوق کزی
معنایه شمس فخری قطعه نیافت از فلک ملک چون شهنشه مهر * زست
در چن عدل همچو شاه نهال * چو غرق کشته ز سهم توجانهای کان * بغیره
نکرت ایچ دردهان سوزال * همدخی سوزال کی ساقسی معنایه ده کلور

* ادی عنقا قوشنک و ارایسه سیرغ ایش *

سیرغ * سین ممدودونک کسری و یمک ضعی و رانک سکونی و غین مجده ایله
هر پیده عنقا در بر عظیم الهیکل و عجیب الخلقه بر قوشدر حضرت سلیمان
علیه الصلوٰه والسلام دیوانسه حاضر اولور ایش اندن مسکونه بی آدم
کورمدی و ربع مسکونه چقمندی دیرلر بعضی روایتده حضرت اسکندر
ذوالقرنین کوه قافه وارد قده اسکندر بولوشوب سویلش انسان کی تکلم
ایدرجله طیورک پادشاهی اول ایش العلم عند الله تعالی الخالق هذه
بین الناس موجود الاسم و معدوم الجسم دیو معروف و مشهور اولدیغنه
ناظم تحریر و ارایسه قولیه اشارت ایلتی قلله دره

* قنادک باشلری شهر دخی او یله شهبال *

شهر * هانک سکونی ایله یعنی رأس الجناح خواجه حافظ بیت شکر
خدا که باز درین اوج بارگاه * طاوس هوش میبشود صیت شهرم
اضلنده ترکیب اضافی در تخفیف ایچون آخر مضاف اسکان اولندی قنادک
اعلامی معنایه چونکه شد شاهدن مخفقد هر شیک ممتازی و اعلاسی
دیو قطعه رابعه نک بیت رابعی شرحده یکدی بر * با فارسیه نک فخریه

قناد

قناد معنایه * شهبال * دخی هر جهنله شهر کیدر فا حفظ

* دیشی آویه چقل کا هیجه طاعلده آشوب * مرهون

* طوغر را یو او حیوانی که دیرلر کرشال *

کرشال * کاف فارسیه نک فقی و رانک سکونی و شین مجده ممدوده نک
فقی و لام ایله بر نوع حیوان وحشی که آویه ایله چقالدن تولد ایدر چقال آویه
اشجه اولفوله بو العجب حیوان متولد اولور ایکنه دخی نصب خاصیتی
واردر ابو المعانی قطعه طرفه شخص حرامزاده شود * کر بکوند نام
او کرشال * مادرش بوده خرس بدیهات * پدرش دزد کار همچو شغال
* خاکار او لکه طوز و طبراعه بولشش اوله *

خاکسار * اسم منسو بدر چونکه خاک طیراق دیو بکری برنجی قطعه نک بیت
سادسته یکدی سارادات نسبتدر علی ماسبق فی الادوات المركبة ابو المعانی
بیت آن همای اوج استغنا مکر روزی بلطف * سابه انداز سر این خاکساران
میشود * ابق التند سورشم دبه لشمش پامال *

پامال * اصلی باه تحیه ایله پای مال ایدی وصف ترکیبدر چونکه پای ایاق
دیو بکری بدینی قطعه نک بیت رابعه یکدی مال مالیدن لفظندن امر
حاضر یا خود اسم فاعل مخفقد همدخی پامال لفظی استعاره طریقیله
زبون و حقیر معنایه استعمال اولنور میر نظمی بیت شدم پامال جور
چرخ غدار * که آه و ناله شد شام و سحر کار * ابو المعانی بیت پای مال غم
هجران تو بودم اکنون * مدد مکر ترمی حال دکر کون باشد

* دیندی آموختن او کر نمکه کسب ایکنه *

آموختن * همزه ممدوده نک فقی و یم ممدوده نک ضعی و خاء مجده ایله ایکی
معنایه مصدر در اول او کر نمک و او کر نمک معنایه هم لازم و هم متعدی اولور
عریده تعلیم و تعلم کی بو تقدیرجه او کر نمک لفظی تون ایله اوقونسه لازم
اولور تا فوقیه ایله اوقونسه متعدی اولور حاصلی خط مساعد در قلله دره
ثانی کسب ایکنه معنایه مستقبلاقی خاء مجده نک زای مجده ابد ایله آموزد

و آموزنده کلور * هم حرام اولدی شفور دخی مسراده حلال *

شفور * شین مجده نک و فاء ممدوده نک ضمیری و را ایله یعنی حرام که ضد
حلالدر همدخی پورسقی دید کلری جانور معنایه ده کلور که مزبور
حیوان دو کدجه سمر ایکی معنایه بوجه تشویش ابو المعانی بیت هر که

از تیر شفور کرد روی * نام مردی شفور باد اورا * مسر از میک فقی و سیک
سکونی و راه ممدوده نک فقی و ذال ایله بمعنی حلال میر نظمی بیت
هر انکس راه نیکی بود معناد * همه کارش شود تحصیل مسراد

* صریحی افشاندن و ریختن اولش دو کک *

افشاندن * فحله صا جق و سبالمک و سبالمک معنایه مصدر در افشاندن
کپی مستقبلاقی افشاند و افشاند کلمه * ریختن * راه ممدوده نک
کسری و خاء معجمه نک سکونیه دو کک معنایه مصدر در عرییده صب
کپی مستقبلاقی خاء معجمه نک زای معجمه به ابد الیه ریزد و بر تنده کلمه
کال جندی بیت خواهیم نقد جان و سر در پای جانان ریختن * در خاک
کوبش خون اشک از چشم کریان ریختن

* بر شده طولش اولان یک طولیدر مالامال *

بر شده * اسم مفعول مرکب در چونکه بر طولی دیو فرقی قطعه نک بیت و لنده
یکدی شده اسم مفعول بسطدر مصدری فرق بشجی قطعه نک بیت
مادسند کلمه * مالامال * ایکی مال میاننده الف توسل ایله زیاده
طول معنایه در شمش فخری بیت گرفته عریضه مکرم نشات مبلایل
کشیده طبع جام هوت مالامال * فاما که فقط لفظ مال بمعنی قرار و آرام
و مالیدن لفظیدن امر و اسم مصدر و وصف زکبیدر

* اولدی قالیچه نهال کجه نک آدی غد *

نهال * نونک و هاء ممدوده نک فتحاری و لام ایله بمعنی بساط و فراش یعنی قالیچه
و کجه واکا مشابه ننه * غد * نونک و میک فتحاری و ذال ایله کجه معنایه
عرییده لسان کی هاتی بیت خروشی جوار بهار از ستم * نکردن غد کرده
از دیده کنم * هکبه خرچین و غرار ایش او قیل قاره جوال *

خرچین * جیم فارسیه ایله کانه باء نخینه نسبییه و نون مؤ کده ایله هکبه
معنایه که عرییده عیبه دیرل فارسیده و عرییده و زکبده خرچ دیرل * غرار
غین معجمه نک و راه ممدوده نک فتحاری و راه نایه ایله معروف یکدی قلندن
طوفنش جوال که اکثری قاره اولغله تغلیبا قاره ایله نقید ایلدی

* باشد کیم اولسه برابر اکا هیراد دینور *

هیراد * سکون میم ایله بمعنی همسن و همسال یعنی باشدش بوندن بشقه
ایکی معنایه دخی کلمه اول بمعنی رفیق زاد و زاده لری بر مجله اوله ثانی اهل

فرس ز عجمه بر ولد دنیایه کلنجه بزجی دخی دنیایه کلور ایش دایما اکا هیراد
و هم نشین اولور ایش اول جنه هیراد دیر چونکه هم بمعنی مع کلشبق
فی الادوات المقدمة زاد زادن لفظندن اسم مصدر در تولد معنایه

* دخی مانند کپی مثل و نظیر اولدی همال *

مانند * بمعنی مثل و نظیر شکم قطعه نایه نک بیت خامسند یکدی لکن
تکرار عد اولماز چونکه بوم مقامده همال لفظنه مشد اوله رق تفسیر
داخلنده در فاما که سابقه مفسردر * همال * هک و میم ممدوده نک
فتحاری و لام ایله بمعنی مثل و نظیر مانند کپی طالب آملی بیت عدیل
خواهی در ساحه زمانه عدیل همال * جوی در عرصه جهان همال
همدخی محبت و مودت معنایه ده کلمه * مثل و نظیر * عریسدر
اصطلاحده شیوعی حسیله تفسیر قلندی

* غصه در ایکنه فکر ایله شکر ایت حقه * تفسیر ترجمه در

* شکر ایزد کن از اندوه میندیش و مثال *

شکر * معروف ایزد * همزه ممدوده نک کسری و زای معجمه نک دخی کسری
و هال ایله حق تعالی نک اسماء شریفه سندن کذا فی فرهنگ شعوری
لکن محل آخرده زاء معجمه نک فقی و کسری جازدر لکن فتح فصیح کسر
شایع دیور سیده نظر اولشدر شیخ سعدی بیت اول دفتر بنام ایزد دانا
قادر روزی رسان حی و توانا * کن * قطعه سادسه نک بیت اخیرنده یکدی
از * بمعنی من کاسبق فی الادوات المركبة * اندوه همزه نک فقی و نونک سکونی
و ذال ممدوده نک ضمی و اظهار هال ایله بمعنی غم و غصه * میندیش * همزه نک
فتحاری اندیشدن لفظندن نهی حاضر در اولنده کی ادات نهی اولان میم
مفتوحه و اوائله داخل اولنجه القات اوائله باء نخینه به منقلب اولسی قاعده
مقرر در * مثال * دخی نهی حاضر در مصدری مالیدن لفظیدر اولنده کی
میر ادات نهیدر کاسبق فی الادوات البسیطة

* این قطعه را کشیده ادا از مهر در زخم *

این قطعه * قطعه زابده عنوانده یکدی * را * ادات مفعولدر کاسبق
فی الادوات المركبة * کشیده ام * همزه نک فتحاری اسم مفعول صیغه سی اوزره
ماضی متکلم و حده در همان بواجلندن مبدن مقدم اولان همزه مفتوحه در
فرقی قطعه نک بیت سابقه بکن کشیدن لفظیدر چونکه احیاناً ماضی

فارسیده اسم مفعول صیغه سی اوزده کلور لکن مش معناسنی مشقین اولور
کاذ کره السودی رجه الله علیه * ازیم * مثلی قطعه اولی عنوانده یکدی
در یعنی فی کاسبق ایضا * رقم * قحنتین ایله یازی و یازلمش و نشان اولمش
معناسنه ابو المعانی بیت قضا که در دغم در ازل رقم کرده * برای صورت حسن
واقلم کرده * حاصل معنی بو قطعه فی حرف معین رقمه جگهشم

* کاتب دیر و خامه و کلک اولدی هم قلم *

دیر * دالک فقی و بآء موحده ممدوده نك کسری ورا ایله معنی کاتب که بناغ
دخی دیر بر عنصری بیت بوسه دادن نامش مدح در عنوان * فرور و بصیر
از دیده سوی دست دیر * خامه * معنی قلم که یازی یازرل هاتنی بیت ابن نامه که
خامه کرد بنیاد * توفیق قبول روزیش باد * بوندن بشقه اوج معنایه دخی کلور
اول معنی صراحی ثانی یغن که کومه اولمش نسبه ثالث قلدن طوفان او
معناسنه * کلک * کافک کسری و لامک سکونی و کاف ثانی ایله کافک ایکسیده
عریسه در قلم اولان قامشه دیرل خصوصاً حکیم اتوری بیت کلکت چه
قابلیست صاحب قران نطق * یعنی که نفس ناطقه در جنبش الکفست
و هر قامشه دیرل عموماً حضرت مولانا بیت نه هر کلکی شکر دارنده هر زری
ز بردارد * نه هر چشمی نظر دارنده هر بخری که دارد * بعضی نسخه ده کلک
شول قامش که بونامش اوله عریسه راعه دیرل بوندن قد نصکره یازو بازغه
صالح اوله خامه دیرل بویندن فهم اولنور نو بسنده از کلک چرین خامه کرد
شوی ماذر روشنک نامه کرد * قلم * تراشیده و نازاشیده سنه علی الاطلاق
شاملدر فی الاصل عریسه فاما که فارسیده و ترکیده شیوعی حبیه تفسیر
قلندی همدخی تقدیر ازل به ده قلم دیرل ابو المعانی بیت شدنی شد چون
شد آخر زجه غریب کنی * در قلم از بدو نیک هر چه که میرفت قلم

* مکتوب آدی نامه یازلمش نوشته هم *

نامه * شول مکتوب که اولنده یا خود آخونده اسم یازلمش اوله و کاب
معناسنه ده کلور شرفنامه و شهنشاهه کی ترکیده بی دیرل همدخی سیلاب
معناسنه ده کلور * نوشته * نونک و وواوک کسری ایله اسم مفعولدر تنکم
ماضی سی قطعه عاشق نك بیت رابعه یکدی

* کز لک فلتر اشد و عینک دی کوز لکه *

کز لک * کاف فارسیده نك فقی و زای مجمره نك سکونی و لامک کسری و کاف ایله

بر نوع فلتر اشد که اوجی کیر و دوش اولان کله غلط حک ایدرل اگر چه
مشهوری فتح لامه در اما فر هک جهانگیریده کسری ایله ضبط او انشدر حکیم
خاقانی بیت کز لک شاه سعد ذابح دان * که برنج مانند از کهر او * عینک
عینک فقی و بآء نخبه نك سکونی و نونک فقی و کاف ایله کوز لک که هر شنی
ایری کوسر ز ظهوری بیت توان دیدر از درون بی نقاب * اگر عینک آرد قدح
از حجاب * بشم دوات کر چه دیمش لیفه عجم *

بشم دوات * ممیک کسری ایله شمش فخری و بعضی اصحاب فر هک دوات
لیفه سی دیو تفسیر ایله دیو و معنای ترکیبی دخی بویه در اما شرفنامه ده
کیجه لارده صبحه قریب اولان پروت دیو واقعدر معنای ترکیبی ایسه
بونی اقتضا انحر چونکه بشم یوک دیو قطعه تاسعه نك بیت تاسعه
یکدی * دوات دالک و وواو ممدوده نك فخری و تاء مشیات فوقیه ایله
معروف ترکیده دخی مستعملدر میر تقی بیت چوزدیک بوده دوات
وقلم * نوشته بر آن نامه پرستم عریسه دوات بدکری کی مجره دخی دیرل
کر چه کاف فارسیده نك کسری و وواوک سکونی و جیم فارسیده نك فقی و هاء
در عینک ایله مفرد در مذکور لیفه معناسنه کذا فی نعمه الله

* درهم اودر که بورتشه قارش بورش اوله *

درهم * دالک فقی و وواوک سکونی و هانک فقی و میم ایله دور بلوب جـع
اولمق مثلاً بوز بورتشوب قارش بورش اولمق روی درهم کشید دیرل حکیم
انوری بیت تازه درهم نیاید کر کیت * ثابت ارکان ز زخرم استوار
و اینجینکدن ککایه ایوب درهم شند دخی دیرل

* بر بورتشه یا شمش اولانه دینور بهم *

بهم * بر بورتشه متصل اولان اشیر دیرل چونکه هم معنی مع باه موجد
مفتوحه آیدر کک ماسبق فی المقدمه

* دیوان خانه آدیده تالار ایش دخی *

تالار * تاء فوقیه و لام ممدوده نك فخری ورا ایله دیوان خانه که درت
یا خود زیاده عمود اوزره وضع اولمش اولامیر تقی بیت نشسته و بیز
چهار پا را * شده تالار عز و اجاه تاوی * قرینک جهانگیریده درت
صفه لو کوز لک معناسنه دیو مذکور در

* شهنشاهه یا شاه سیرانده کی خرم *

شبهه * سکون باء موحد ايله حرم سراي بادشاهان و دخی بعضی فرقه کلام
اول خانه به درل که انده کیمه احیا اولوب عبادت اولنه کذا فی الجمع معانی
ترکیبی دخی بویه اقتضا ایدر فافهم چونکه شب کیمه دیو قطعه ناله نیک
بیت سابعده کیدی خانه دیو قطعه ناله نیک بیت ناسعده کیدی

* اولش پرسته بسله عورت مقوله سی *

پرسته * باء فارسیدنک ورائک کسرلری و سینگ سکونی ونا فوقه نیک فخی
و هاء رسیده ايله عورت خد متکاه درل کذا فی فرهنگ جهانگیری
مجمع الفرسده فتح باء موحد ايله مرویدر شدی ترکیده اکابسه درل

* چاکر قول اولدی دخی پرستار ایش خدم *

چاکر * جیم فارسیده مدوده نیک و کافک قحاری ورا ايله مطلقانده معناسنه
ازکاک اولسون دخی اولسون میر نظمی بیت بنده حلقه بکوش فرمائیم
چاکر خاندان سلطانیم * پرستار * باء فارسیدنک ورائک قحاری و سینگ
سکونی ونا فوقه مدوده نیک فخی ورا ايله خدم معناسنه مطلقا فردوسی
بیت پرستار زاده نیاید بکار * اگر باشدش خود بدر شهر یار * لکن بویه
جاریه معناسنه دراصلنده وصف ترکیبدر چونکه پرست ماضی صیغه سی
اوزره اسم مصدر در اصل مصدری پرستن لفظیدر

* نیک قولونسته اولدی همایون همایکی *

همایون * اسم منسوب بدرهمایه منسوب معناسنه و او ونون نسبت ایچوندر لکن
قوللو و مبارک معناسنه حقیقت عرفیه اولشدر چونکه هماسایه سی مبارک
برقوش دیو مشهور در حتی هر کجک باشه سایه سی دوشنه پاشاه اولور درل
شیخ سعدی بیت کس نیاید بر سایه بوم * کرهما از جهان شود معدوم
بوتقدیر چه همایه برکت لازم کلور همان بواجلیدن از باب لغت همایون
لفظاری مطلقا مبارک و خرم و سعید و عالی معنای بیت استعمال ایلدیلر خمس
فخری بیت شکر حق کر شکوه طلعت شاه * طالع سلطنت همایونست
خواجده سلمان بیت ای همای همت ممتاز عنقا یافته * آن همایون مرغ همتا
بر نیاید پیش ازین * حالا بخاندان سلاطین آل عثمان ابد هم الله تعالی
الی آخر الزمان حاضر ایلری تعظیمه سنایر ناسدن نمیر ایچون اناره متعلق
اولان اموری همایون لفظیه توصیف ایلدرل مثلاً طبع همایون و سرای

همایون کی * وقت مبارک دینلور هم خجسته دم *

نخسته

خجسته دم * بمعنی وقت مبارک مرکیدر چو نکه خجسته خاه مجمه نیک ضعی
و جیم فخی و سینگ سکونی ونا فوقه نیک فخی و هاء رسیده ايله معنی میون
و مبارک منصری بیت مکن خلاف دل از ناخجسته کی رهان * خلاف کردن
اوسخت ناخجسته بود * بر معنی دخی رونوع صباری کلدر و مطننه سیاهی
اولور * دم * نفس دیو یکر می بطفور می قطعه نیک بیت نایسته کیدی

* خیم نیکوب دیمکدر اگری نیم و کر دینور دخی *

خیم * خاه مجمه نیک ضعی و میم ايله کونکه هر یده دخی کوب همدخی دن درل
حتی معنایه خجسته درل شراب کوبلری اولقله میر نظمی بیت خجسته
ای و بعثرت نکوش * بند از ساغر نیم می نوش * شیخ بهاء الدین عاملی
بیت هاتنا صهباء من بحر الجنان * دغ کو و ساواستینا ایلدیان * بویه
هر یسدر دغان جیم دندر بوندن بشقه نیم مر بور اوج معنایه دخی کلور
اول بمعنی کوش رخیل که اکثری دوه اوزرنده جالار لانی معنی قبه و کبده نالت
معنی خاموش و سکوت فاعله که فحله نیم بوزن دم اگری معناسنه که
هر یسدر معنی و مفرج درل شمع فخری بیت نیم کردون ز طاق حشمت او
یافت چون قانت حسودش نیم * بوندن بشقه الی معنایه دخی کلور اول بمعنی
صفائی معنی ناخجسته نالت بمعنی طاق ابوان و کر و عمارت رابع بمعنی بیج
وناب کند خامس بوکام که خجسته لفظندن یا خود در سادس بمعنی کر بر
و هرب * کر * کایک فخی و زای فارسیده اگری معناسنه که نیم نای کی
جیم ايله کیم دخی درل حکیم متعاقب بیت خلق سایه است و شاه برمایه
پایه ککر کر افکند سایه * مقابلی راستدر همدخی احوال معناسنه
و کر ی دند کلری حر بر معناسنه ده کلور

* بوکلاوت طولاشمن اولان نیمه نیم *

نیم نیم * بویکی نیم میا شده نیک موحدله مفتوحه التف توشل معناسنه در
نیم اندر نیم دخی بو معنایه درل

* بایوشه نالدان و دخی کفش و سر دینور *

نالدان * ترکیده جیم ايله باوج درل عریضه مداس معناسنه اصلنده اسم
مکاندرا باق محلی دیمکدر چونکه بای ابق دیو یکر می بدخی قطعه نیک بیت
را افکند کیدی دان اذات انیم مکاندرا کاسی فی الادوات المکره بایوش
دخی فارسیدر ترکیده شایع خجسته تفسیر قلندی اصلنده وصف ترکیبی ایدی

چونکه پوش و صف ترکیبی اوله بق او نور ری قطعه مک مک بیت نامیده بکدی
کفش * کاشک فقی و فاشک شکوف و شین معنی ایله باید ان کی باو چ و باشق
معناست * شمر * سینک ضعی و ایلله کذلک حتی کفش کرم سیر کردنی درل
و چاروق معناست ده کلور شمس فخری بیت در پان یزد مانده پزان خارا
و خشک * نه تان و نه آب مانده و نه کفش و نه سیر

* هم جزیه موزه و چاروق و عک آیدر ششم *

موزه * بیم مدود مک ضعی و زای مجمه مک فقی و هادر معنی ایلله جزیه که عریده
جزوق و حقیقتاید او تونک درل * شمر * فخرین ایلله چاروق معناست معاصر
بیت هر انکس که نبود طبیعتش کرم * یکف باد عصا و پایش شمر * چاروق
لفظ ز کدر فارسیده بلکه عریضه مستعمل در شرف الدین یزدی در معنی
چاروق قطعه معنی شصت و دوسنه من * درل جان اگر شود ملحق * باز
محدور و بعد از ما * کر بیایش رسد شود مطلق * توجیه معما بویه در که
دود عریدر فارسیده کسر ایلله کرم معناست کرمیت مراد معنی قحله
کرم اتدن دخی مراد عریسی حارانی دخی قطعه ایلله آصف ایشک چار اولدی
جانندن مراد و حد و قلی و او در چار و اولدی دلمن مادن مراد القیدر
القیدن مراد یکی لفظیدر یکی حسابده قرقدر یعنی اون اولک محدودی یوز
یوز که حر فی قافدر چاروق اوادی فافهمیم

* مفعول فاعلات مفعلا عیل فاعلین *

یعنی بو قطعه صدر و ابتدای اخریه و خشوری مکفوف و عروض و ضربی
محدوف اولان بحر مضارع دندر بر اصل مضارع مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن
فاعلاتن مرتب چونکه خرب مفاعیلن اولنده بیم و آخرندن تون اسقاط
اولوب فاعیل فالد فده مفعول بر نه وضع اولجه اگا اخر ب دیو نسیمه اولور
کفیدی * اکنی اسقاطه دیل که فاعلاتن و مفاعیلن آخرندن توند و شوب
فاعلات و مفاعیلن اولفه مکفوف دیو نسیمه اولور حذف قد سبق

* زانکشان عل و معارف اولور عل *

زانتکشان * بیراق چکچی معناست و صفیاز کیدیز چونکه رایت عریدر
فارسیده دخی مستعملدر کشان امر حاضر آخر بنه الف و نون الحاقیه اسم
فاعیلدر دخی قرقچی قطعه مک بیت نامیده بکدی عریله معرفت فر قاری
دیباچه مک بکر معنی شمر چند بکدی * عل * فخرین ایلله مکر معنی کلور اول

شول

شول عالم حاصله دیل که بین الناس * شمر و اوله یوم مقامده مراد دخی بودر تانی
معنی جبل یعنی طایغ ثالث فخرین تقاضیه و اوکلر بیت درل کلری اینجه معناست
رابع کاو بحری ترسی یعنی زلی خامس معنی نشان و علامت سادس ذی قیمت
لایوات و افندییه او در قاری مقام معناست سابع سیف که انوارک کنار بیت
ایشک کلری عریله معناست ثامن اوست دو باضک یاز یغنه و کدیکنده درل

* قطعه چومشک ختن بوی دهد در مشام *

قطعه * بیانی قطعه اولی عنوانده بکدی * چو * ادات تشبیه در کاسبق
فی الادوات المکره * شک * بیانی الی بدخی قطعه مک بیت ثانی شمر حنده
کلور معنی * شاه مجمه مک ضعی و تاء فوقیه مک فقی و فون ایلله مشهور و معروف
بر مکتدر که اندی نظیر قماشلر و متاعلر و نازک محو بلر اولور و آهوی مشک
اندی چرق اولور حتی مشک ختن درل خواجه حافظ بیت با همه عطر دامت
آیدم از صبا عجب * کر کدر تو خاک را مشک ختن نمیکند * بوی * قفو دیو بکر می
النجی قطعه مک بیت ثانی بکدی * دهد * دهیدن لفظندن فعل
مضارع و برر معناست * در * معنی فی کاسبق فی الادوات المکره
مشام * میم * فحیه مک شمر لفظنک جمیدر اصلی عریدر انشارده
دخی مستعملدر حاصل معنی مشک ختن کی قطعه مشامه قفو و برر

* یام * بحر قوشلغه چاشت دی اخشام شام *

یام * یاه موحد و مفتوح مک فحیه معنی بحر و وقت صباح شمر معنی بیت
بشب دیده مؤذن شام * دیده این سوی شام و زانو یام * بوندن بشقه اوج
معنایه دخی کلور اول طام دیو یو قطعه ده قریبا کلور تانی طنبورده بم دید کلری
قیاصه اوفیل معناست ثالث معنی وام دمی یو رج * چاشت * جیم فارسیه
مدوده مک فقی و شین مجمه مک سکونی و تاء فوقیه ایلله قوشلق و قی که
عریده معنی درل هم دخی اولوقته تناول اولنان طعام معناست که عریده
اول طعامه غذا درل شام معنی اخشام که عریده مغرب درل هم دخی اخشام
طعامه ده شام درل نکم عریده عشا دید کلری کبی ابو المعانی بیت شود خون
جکر و وزم مرا چاشت * چنان باشد غم و آلام شام * و عریده شام ایکی
معنایه در اول معنی خال یعنی مک که فارسیه یوم معنایه مشترک در تانی عریسته
بر نیمه شهر دن عبارت و لایندر که دمشق و ایلتی و حلب و ایاتی بعضی لر عریده
جانب جنوبی عریش نام محلدن تا جانب شمال و عریده چیمسان جنوبی

کتابخانه کتب خطی شماره ۱۰۰۰ اعتبار اولی از اراضی مقدسه دند در فاند
 بو تقدیر چه منقط را سحر اولان البستان قصه منی اراضی مقدسه دن
 اولور چونکه چچانک وسطند در فاما که مقبره منی و فرجه او با نام محله منی
 اراضی مقدسه دن ولسنده اشتباه بو قدر زرا محله منی و مقبره جنوب
 نهر منی بوده در چونکه چچان نهر منی منی قصه البستان دن
 نصف ساعت بو قوروده در چچان نهر ادر چچون نهر بلخ و بخار او حرقند که
 ماوراء النهر ملکته وجه منی بودر سیحون هند ده بر نهر عظیمدر

* چاشته ملک ایش وقت منقاد و طعام *

چاشته * اختصاص و نسبت ایچون هار رسیده ایله معنی طعام منی بودر چاشته
 قدسقی آنفا * سایه دینور کولکه به سایه زده جن طوتان *

سایه * کولکه که عرییده ظل دیرل همدخی مازندران دیورلندن بر مشهور دیو
 معناسنه خصوصاً و مطلق دیو معناسنه عواما همان بو اجلدن جن طوتنه
 سایه زده دیرل و سایه داردخی دیرل امیر خنصر ویت بسکه زمین شد بعلم سایه دار
 مانند جو سایه زدگان بقراره لکن بونده اولان سایه دار معنای منی بودر دکلیر

کذا فی المجمع * فو کثویه همسایه دی طعامه دخی دیندی بلم *

همسایه * معنی جار چونکه هم لفظندن معیت و مقارنت معناسی وارسایه
 قدسقی آنفا * بام * معنی سطح یعنی طام باقی تفصیلی آنفا کجی شیخ
 نظامی بیت زحل بر بلم اواز یاسداران * فلک ردر کیش از روز بانان
 باور اینا معنی بمن آیدیه سو کند ایش *

باور * قطعه اولی تک بیت نامنده کچن باوریدن لفظندن امر صیغه سی اوزره
 اسم مصدر در شیخ سعدی بیت ملود کر سنه و خانه خالی برنان * عقل
 باور نکند کز رمضان اندیشه سو کند * سبک و کاف فارسیه تک فخری
 و واو و نو تک سکوناری و دال ایله آند که عرییده بمن و حلف و قسم دیرل
 میر نظمی بیت همبکیرد سو کند بیزدانهاک * بودش خبر کشته شه شرمناک

* شاهده دیرل گواه رهنه کرو بو رجعه و ام *

گواه * کاف فارسیه تک ضمی و او ممدوده تک فخی و اظهار ها ایله معنی شاهد
 میر نظمی بیت از غم عشق توشد قدم دو نام * روی زرد و دیده تر خون گواه
 اکرو * کاف فارسیه تک کسری و راک فخی و او ایله معنی رهن ایکی جهتدن
 طلاق اولنور باین مقاله سنده اوله یا خود قمار و مبشر مقابله سنده اولان

شرط

شرط اوله ابو المعنی بیت زرد عشقش را بدل بازیده ام دلدار کفت * غیر نقد جان
 نمی خواهم که می باشد کرو * وام * و او ممدوده تک فخی و من ایله معنی دین یعنی
 بوج شاعر بیت زن نخواهی اگر تک دختر قیصر بدهند * وام مستانی
 اگر وعده قیامت باشد * همدخی بام کی سطح معناسنده کلور

* ترکی به فزاک دی کسمیه بر کستوان *

فزاک * فاک کسری وناه فوقیه تک سکونی وناه ممدوده تک فخی
 و کاف ایله ترکی معناسنده که عرییده کفل و ردف دیرل جانی بیت صبر از خم
 فزاک آویخت * جانب پیر جنبیت آنکبخت * ترکی باغی معناسنده کلور
 دیو مرویدر * بر کستوان * بام و وحده تک فخی و راک سکونی و کاف
 فارسیه تک ضمی و سبک سکونی وناه فوقیه تک و او ممدوده تک فخری
 و نون ایله اراوزرندن او رد قلمی کسمه معناسنده کال اسماعیل بیت از تیغ مهر
 و ناول ایچم خلاص یافت * این ابلق زمانه ز بر کستوان

* زین ایردر که دیر کینه دیرل لکام *

زین * زای منجه ممدوده تک کسری و نون ایله ایر که عرییده سرج دیرل
 حکیم فردوسی بیت بفرمود فارخش را زین کنند * دم اندر دم نای زین
 کنند * همدخی زین بوندن معناسنده چونکه ز معنی من کاسبق این بود بو
 قطعه ناله تک بیت را بینه کجی * لکام * لامک کسری و کاف فارسیه ایله
 او بام معناسنده که کم و دیرل کین و با شلق مجموعنه دیرل معنی لجام در
 شاعر بیت طبع را کرچه خوش آید دلبران شوخ طبع * ضبط از ممکن
 نیاشد همچو اسب بی لکام

* کام دماغه دینور دخی مراد و مراد *

کام * کام لفظنک بو مصراعده کافی عرییده و ایکی معناسی مذکوردر
 اول دماغ که اغزک ایچنده او اور عرییده ادیک دیرل بو تقدیر چه دماغ دالک
 قحبه در کسریله دکلیر فلا تفقیل نانی معنی مراد و مراد و ایکی معنایه
 جانی بیت کسی که کام دیرل بحر منهد بر کام * بکام میرشد آخرولی
 بکام نهک * بو پیتده درت کام وارد اول معنی خطوه یعنی آدیم نانی کذلک
 ثالث معنی مراد و مراد زایغ دماغ معناسنده در بو نازدن بشقه کاف عربی ایله
 کام اوج معنایه دخی کلور اول معنی گوارنده یعنی طعمای هضم ایندیرن
 هر نه اولور سده بعضی نخنده معنی لقمه خاینده نانی اغاج کلید معناسنده

ثالث اغیل که ایچنه قوبون و صغر یا نور در فاقما که کاف فارسیه ایله کام
اوج و ضایه در اول معنی خطوه در شکم بومصر اعدا مذکور در

* آیدم هم فارسی کافله آد اولدی کام *

شاعر بیت گوشه گیران ستوده نام بود * کوچه گردان فراخ کام بود
ثانی بمعنی اکام یعنی تخفیفالام محذوف در ثالث طباق معناسنه ایضا چونکه
بومعنا ده کاف هم فارسی وهم مریدر فاحفظ

* نام دیمک آد ایش آدی جقان نامدار *

نام * آد معناسنه که عربیده اسم و جفتایده آت دیرل شیخ سعدی بیت بنام
خداوند جان آفرین * حکیم مخن در زبان آفرین * نامدار * وصف ترکیبدر
چونکه دار وصف زکی اولدیغی حالده اون بدیجی قطعه نک بیت ثالثه

یکدی * شهرت و شاقی اولان کتبه دیرل بنام *

بنام * یاه مو حده نک فحیله بمعنی نامدار معروف و مشهور استدی بیت
سر ابرده شاه ایران تمام * بکر دامده پهلوان بنام * همدخی یاه مو حده
معیت ایچون اولوب بنام فلان دینسه فلانک اسمیله دیمک اولور

* تریه سره خصه ناچخته دیمک اصطلاح *

ناچخته * بمعنی تریه سر چونکه ناادات فیدر کاسبق فی الادوات ناچخته بشمش
دیو مصر اچ ناینده کلور ناظم بحر زرد و فصیده سخن بیت برالای شاعر
ناچخته لای عصر مرک * نظم رسوایی ایله ایله دی رسوای سخن * همدخی
ناچخته خام یعنی چیک معناسنه ده کلور بلکه معنای ترکیبی ده بودر معنای اول
بوندن منقول اولفصله اصطلاح دیو تعبیر یوردی

* ناچخته دینور شمشه چیک دیمه معناسنی خام *

ناچخته * اسم مفعولدر مصدری یاه فارسیه نک فحیله ناچتن لفظیدر همدخی
بجهان دیده و گرم و سرد کشیده معناسنه مستحار و مصطلحدر ابوالمعالی بیت
معنی توان گفته نادر نکند سفته * بسیار تعب باید ناخام شود ناچخته * خام
ضد ناچخته در طعمامده و تانده و میوه ده مستعملدر عربیده فی دیرل شرفنامه ده
فی نجر به دیو مسطور در شاعر بیت اصفوی کشود صافی نادر نکشد جامی
بسیار صفر لید ناچخته شود خامی * ابوالمعالی بیت ناچخته مرا نجر به باجور
و شتم در عشق ناچخته شدم خام نیم * بوندن بشقه خام الی معنای دخی کلور
اول شراک بر اسمیده خام ثانی معنی جلد صیر مدبوغ ثالث معنی بکندر اربع

ساز قبلی ابتکاری ابریشم معناسنه خامس ابریشمدن ابتدکاری دام مرغان
معناسنه سنادس خامه دن مخفف قلم معناسنه

* رم سوری دخی رمه اور کشته رم کرده دی *

رم * رانک فحی ویم ایله سوری معناسنه که حیواناندر هر نه سوریسی اولور سه
اولسون حتی انسان چاغشته ده دیرل شاعر بیت زهر سورم آهو ورنک و غرم
زدل هادم کل زدا نیده کرم * عربیده ثله و طاقه دیرل * رمه * هاء رسمیه ایله
کدک فردوسی بیت کراین خواسته رو بریم همه * رمق کرده آزاده شاه رمه
رم کرده * اورکش معناسنه چونکه رم سوری معناسنه اولدیغی کی اور کک
معناسنه اولان رهیدن لفظندن اسم مصدر در کرده قطعه ثانیه نک بیت
نامنده کچن خوب کرده نک کرده سی کیدر

* دکلنش آرام ایش معنی مطیع اولدی رام *

آرام * همزه ممدوده نک فحیله آرامیدن لفظندن امر صیغه سی اوزره اسم
مصدر در عربیده قرار و سکون معناسنه امر حاضر دخی اولور ایکی معنایه
سبف الدین زهری بیت ای برده زمن قرار و آرام * زدن من بی قرار و آرام
رام * راه ممدوده نک فحیله بمعنی مطیع و منقاد و فرمانبر همدخی مشهور
فارسیه نک بکرمی ایکیجی کونی اسمیدر بوا یکی معنایه مسعود سعد سلمان
بیت رام روزست و بخت و دولت رام * ای دلارام خیر و درده جام * بوا یکی
معنادن بشقه بش معنایه دخی کلور اول بمعنی عیاش و خوش وقت ثانی
ویسه نام محبوه نک عاشقک اسمیدر چونکه عاشق مز بورک اسمی رامین
ایدی تخفیف ایدوب رام دخی دیرل شاعر بیت اگر مرغ جم صید بلقبس
کنده * دل آرام منزلک و یسه کنت * ثالث نام پادشاه مملکت سند رابع معنی
روان خامس بر شخصک اسمیدر که چکی اختراع ایشدر

* آه و فغان ایتمکه مانعه شیون دینور *

آه * همزه ممدوده نک فحی واطهارها ایله کلمه عذابدر مریض و معلول
و متالم کشته لک درونلرندن خروج ایدن صونددر حاصلی اهل درد و الم
تفسیدر * فغان * کرچه بومقامده تفسیردر لکن مفسر اولدیغی حالده
اون التخی قطعه نک بیت سابعنده یکدی * شیون * شین معنیه ممدوده نک
کسری و واول فحی و نون ایله بمعنی ماتم و یاس همدخی نوحه و افغان
معناسنه ده کلور * ماتم * عربیدر فارسیه و ترکیده شیو عی حسیله تفسیر

قلندی همدی مایم فارسیه دیشی کوپک معناسنه ده کلور ایکی معنایه بروج
 ترتیب میراظمی بیت بخوید کیر کاینده چوما تم غمی باید اکر ماند بجام
 * دخی مراده این کیمسه به دیلر بکام *

بکام * بام موحده نک قحیله در بایسی بجام مذ کورک بایسی کیدر کام مراد
 آنفایندی * هر چه بخواهی بخوهر نه دیلر صک دیله *

هر چه * بخواهی بخو بوز کبب عنبیله بکری درد بچی قطعه نک بیت
 اخیر نه کجی لکن انده بخواهی بونده بخواهی وقع او اشیدر
 * لطف ایدر احسان ایدر سا که اورت الانام *

لطف احسان * دمر و فلدر * رب الانام * مری الخلاق معناسنه صریدر
 * زحرف نون بود این قطعه ام شایان فیهیدن *

زحرف نون * مثلی قطعه اولی و ثانیه عنوانر نه کجی * بود * مضار عیدر
 او اور دیو بو قطعه نک بیت عاشر نه کلور * این قطعه ام * فرق بچی
 قطعه نک عنوانر نه کجی * شایان * سکر بچی قطعه نک بیت اولنده انسب
 دیو بکری * فیهیدن * اقلق دیو اون بشیخی قطعه نک بیت ثالثه کجی
 حاصل معنی حرف نونن بو قطعه م اکلنه انسب او اور
 * افندی اکلنه کم دشمنک ایتکدر افندیدن *

افندیدن همزه نک قحیله مصدر در معنی خصوصیت کردن میراظمی بیت
 بدشش تیغ و پیرامن بگردید * بمرم قتل او از جان افندی * افندی * لفظنی
 بومقامده لطافت ایچون خط اب طریق اوزره کتوردی والا که افندی
 فی الحقیقه ترکیدر مالک عید و امام و صاحب حواشی و طوئشی و خد متکدر
 معناسنه نفس برده مدخلی بو قدر

* جفا و جور ایتمش آزار و اینجتمکده رجیدن *

آزار * همزه ممدوده نک وزای بجه ممدوده نک قحیله ورا ایلله آزاریدن
 لفظندن امر صیغه سی اوزره اسم مصدر ممدوده مدیدر بمعنی جور و جفا خواجه
 حافظیت مایش در بی آزار هر چه خواهی کن * که در شر بعت ماغیر ازین
 گناهی نیست * همدی امر حاضر و وصف ترکیبی ده او اور دل آزار کچی
 رنجیدن * رانک قحیله ایچتمک و زجت چکم معناسنه مصدر لازم در ول
 دشت بیاضی بیت ای سوی غیر مرتس از بدین ذکر * بی هر نکاه باعث
 رنجیدن ذکر * دخی دشنام سرکک سر زاش نوخ بکدر *

دشنام * دالک ضعیله سوکک و نفرین ایتک که عریده شتم و سب و قذف دیلر
 کان خجندی بیت کتی دهمت هزار دشنام * دشنام کودعاست اینها * سر زنش
 رانک سکونیه معنای ترکیبسی باشه اور مق و باشه قافق ترکیبی کچی لوم
 و تو بیخنده حقیقت عریفه او اشیدر چونکه سر باش دیو بکری بد بچی
 قطعه نک بیت اولنده کجی زنش زدن لفظندن امر حاضر آخرینه شین مجیه
 انصافیه اسم مصدر در ابو المعانی بیت زعیش صحبت نادان
 بخویدر اسیر زنش آرد * هر انکس رانداند قدر دانا یان ز دانا یی
 * ملامت ایتک بد سوکک اولدی نکوهیدن *

نکوهیدن * و نک کسریله مصدر در معنی لوم کردن و بد گوئی کردن ابوالمؤید
 بیت در نکوهیدن کسان دارد * صد زبان و بهیب خویش آخرش
 * ناسف ایتمه در افسوس کردن طعنه در نفرین *

افسوس کردن * مصدر مر کیدر چونکه افسوس همزه نک فقی و فاک سکونیه
 بر کله در که متعیر حالت حیرته تکلم ایدر و در بغ و حسرت و حیف معناسنه ده
 کلور کردن ایتک دیو بکری بد بچی قطعه نک بیت ثامننه کجی ابو المعانی
 بیت آنچه کرده غمزه خونی بجان * هر که دیده بدلم افسوس کرد * نفرین
 نوک فقی و فاک سکونی ورا ممدوده نک کسری و نون ایلله بمعنی طعن و ذم
 اصلی نا آفرین ایدی تخفیف ایچون الفلری حذف اولنوب نفرین اولدی
 * ستوهیدن طارلقدر هم اول معناده ضربیدن *

ستوهیدن * سینک و ناء فوقیه ممدوده نک ضماری و هاء ممدوده نک کسریله
 مصدر در معنی غضب و دلشکی همدی عاجز و سرگردان ایتک معناسنه ده
 کلور استاد لطیفی بیت جو کرد در باز چیره خرو * بماند بچنکالش آخر ستوه
 ضربیدن * غین مجمه نک ضعیله بمعنی غضب و دلشکی مصدر در ایضا
 شاعر بیت نای و آرام از عاقلست * که غرمیدن بی محل از جاهلیست
 * علق لایه بالطقلمق اولدی جابلوسیدن *

لایه * لام ممدوده نک و بام موحده نک قحیله و هاء رسمیه ایلله اسم مصدر در
 بالطقلمق که عریده علق دیلر حکیم خاقانی بیت بس لایه که بخویم دلدار
 نیز رفت صدار فغان کردم و یکبار بند رفت * بوندن بشقه اوچ معنایه دخی
 کلور اول بمعنی اظهار عجز ثانی بمعنی باخلاص نیاز کردن ثالث بمعنی لعب
 و اطفیه * جابلوسیدن * مصدر در معنی لایه مذکور در معنای اول بو تقدیر بجه

ناظم شعر بریند و عربی بریند و ترکی اراد ایلدی قلله دره

دینور عذر ایتمک که بوزش هم آنک کی بوزیدن

بوزش * باده فارسیه بمدوده نك ضعی و زای مجیه نك کسر به بوزیدن لفظه دن
امر صیغه نك آخرینه ماقبلی مکسور شین مجیه مصدریه الحاقیه
اسم مصدر در اعتذار یعنی عذر دیک معنایه شیخ سعدی بیت خداوند
و بخشنده و دستگیر * کریم و خطابخش بوزش پذیر * همدخی مطلق
عذر معنایه ده کاور لکن بومعناده شین جوهر کلمه دن جز اولور
مصدریه اولماز دوشموری مر حوم تصریح پیوردی لکن مطلق
عذر معنایه اولسه ده اسم مصدر اولیه منافی دیکلدر فافهم

فراموشی او تنقی یاد کردن یعنی اکقدر

فراموش * آخرند * باده نخبه ایله دخی باده نخبه سزایکسیده اسم مصدر در
مصدری فراموشیدن افطیدر نسیان و سهو معنایه بویکی افطاله ابوالمعانی
بیت رفتم از کویت شها زدل فراموشم کن * که چه خوب بار افاموشی زحسن
شبهه است یاد کردن * مصدر مرکب در ذکر ایلمک معنایه چونکه یاد باده نخبه
مدوده نك فقی مدال ایله بمعنی تذکر کردن نك بیکری بدیجی قطعه نك
بیت ناسر کجی * باده اولدی دست آور ارشدر نك رسانیدن

دست آور * یعنی الهمدیة و التحفة شاعر ترکی بیت اگر گوش انجیم قصه دور
سلیانی * فقهانی ایدرد بویله دست آور ناچیزه * افسانه و صف ترکیب در
الده تیالان نسه معنایه چونکه دست آن دیو بیکری بدیجی قطعه نك
بیت رابنده کجی آور قرق قطعه ده کن او بختن لفظندن امر یا خود
اسم فاعل مخفدر * رسانیدن * مصدر تهیدر لازمی رسیدن افطیدر

* شود هم میشود اوور دخی اول زیمش نبود *

شود * مضارع مصدری مضارع آئیده کلان شدن لفظیدر چونکه
مستقلاتی خلاف قیاس او زره شین مجیه نك و واول فحطری و دال ایله شود
و شوند کاور * میشود * كذلك نکن می ادات حاکم کاسق فی الادوات المربكة
نیود * مضارع منیدر مصدری الی التجی قطعه نك بیت رابنده کاور
چونکه مستقلاتی علی التثویه موحده نك ضعی و واول فحطیه بود کاور
اولنده کی نون مفتوحه نافیه در کاسق فی الادوات البسیطة ناظم شعر بر در
قصیده سخن بیت بود و میشود و باشد و آمد شد ایله * فارسی اولدی صانور

یاد دخی

یاد دخی صابجای سخن * شدن باشد دن اولمقدر دخی صابجایه باشد دن *

شدن * شین مجیه نك ضعی و دالک فحطیه مصدر در اولمق معنایه عربیده
صبر و رت در ل مثلاً شدنی شد در ل اولاجق اولدی معنایه همدخی بوندن
بشفه اوج معنایه دخی کلور اول کنگ معنایه عربیده ذهاب کی بونده دخی
شدنی شد در ل کیده چک کندی معنایه بویکی معنایه ملک فقی بیت شدم بیاض
که تسکین دل رهم دیدم * میان بلبل و کل کرمی که داغ شدم * نانی قوت
اولمق ثالث زائل اولمق * باشند * باده عربیه ایله اولمق و طور مق معنایه
مصدر در عربیده صبر و رت و کینوت و توقف کی * باشند * باده فارسیه ایله
صابجق و طاعتق معنایه مصدر در ظاهر فار بایی بیت مرغی کن
آشیانه اقبال او برد * از اختران ثابته باشند ارزنش

* کیدن کی گاهیدن دیکمه اکسک ایتمکدر *

کیدن * کافن فحطیه اکسک ایتمک معنایه مصدر در عربیده تنقیص در ل
ابو المعانی بیت افسوس نفس شوم کنه بر مر افزود * عمر کرانمایه کیدن گرفته است
گاهیدن * کدک لکن لازم دخی اولور نقصان معنایه ظهوری بیت
نگاهیده نك جواز بود خوش * ز خلوت نشینی بکو سود خوش

صغیق اولدی گجایش آنک مفهومی کیدن

گجایش * کافک ضعی و نونک سکونی وجیم مدوده نك فقی و باده نخبه ایله
کنجیدن مذکورک امر حاضر آخرینه ماقبلی مکسور شین مجیه مصدریه
الحاقیه اسم مصدر در چونکه مستقلاتی علی التثویه کنجاید و کنجاید کلور
ابو المعانی بیت بصلطو مار و دفرز الحالت حرفی کنجیدن * اگر کویم یکی از
صده زان در دهر ارام * لکن بویته صغیق و صغدر مق معنایه هم لازم
و هم متعدیدر متده انجام معنای مذکور در چ نکه کنجیدن اوج معنایه کلور
اول معنی التجا و استعاده نانی معنی دخول و نفوذ ثلث معنی ادخال و انفساد

* راقق اولدی افکندن بوار لا بحددر غلطان *

افکندن * هرزه نك فحطیه راقق معنایه مصدر در افکندن دخی در ل عربیده
جذف و اسقاط و حذف معنای غلطان * غین مجیه نك فحطیه غلطیدن
لفظندن اسم فاعل یا خود صفت مشبهه در عربیده متدخرج در ل نکه
اسم مفعول او نوزنجی قطعه نك بیت ساد شده کندی حاصلی غلطان * ما
هر دور نشسته و خصوصاً افندور اینجویه در ل خواجه سلمان بیت برامید آنکه

میدارد یتیم زاعزیر * در بدرگاه تو غلطان آمد بحر عدن

* دینور هم دوشمه که افتادن آنک کی افتیدن *

افتادن * همزه نك ضمیمه مصدر در هر بیده سقوط هم دخی وقوع معنای بینه
افتیدن * معنی افتادن مذکور

* صفایش نسته در افسرده طو کش نسته افسرده *

افسرده * همزه نك فتحی و فاك سكونی و شین مجهله نك ضمیمه افتیدن لفظند
اسم مفعول در هر بیده مصدر در هر * افسرده * سین مجهله ایل اسم مفعول در
میرنطی بیت هنر روز را خوش آید سخن * دل افسرد کار را نباشد سخن
* فراهم آمدن جمع اوله بوم شامقه فرخیدن *

فراهم آمدن * مصدر مرکب در نحو نکه فراهم فاك وراه ممدوده نك و هانك
فتحی و هم ایل بعضی افعال و مصادر و اولنه ادخال اولوب جمع و اجتماع
معنای مفید اولور مثلاً فراهم آمدن و فراهم شدن و فراهم آوردن در هر
جمع اولی و برره جمع نك معنای بینه هانکی بیت فراهم شد از شام حدان
مباهه * کزان خیره شد بیده مهر و ماه * فرخیدن * فاك ضمیمه مصدر در اصلی
سین ایل فرخیدن لفظند سینك جذبه مخفف در هر بیده تلین و تدقیق
معنای هم دخی رقص یعنی او بنامق معنای سنده کلور او المعانی بیت فی در
دهن مطرب از عشق توانید * ساعز یکف ساقی از شوق تو فرخید

* سخن او اور برابر دنگ ایمن کی بود یکسون *

کی * بن دیو او تو ز سگزی قطعه نك بیت عاشرنده یکدی بود مضارع
میتدر نك منفی بوقطعه نك بیت سادسده یکدی * یکسون * معنی برابر
و مساوی یکسان دخی بومعنا به در نك قرق النجی قطعه نك بیت عاشرنده
کلور هم دخی و ایکی لفظ اقاما و همیشه معنای سنده کلور لشمس فخری قطعه
بلفظ یکسون پیوسته تا بود یکسان * همایه تا که نیاید حجت از ما بون مخالف
نو که کتر ز هر و ما بونست * نه دست بردن اباد زمین یکسون

* ایشمکدر شنیدن دیده کوز کورک دخی دیدن *

شنیدن * شین مجهله نك فتحی و کسری و تون ممدوده نك کسریله معنی استماع
شنویدن کی * دیده * کوز معنای چشم کی لکن چشم ایله فرقی وار چونکه
چشم مجموع سیاه و یاض و قیاعدن بیان در قافیه که دیده فقط شاهک یا خود
سیاهک اسمی که اکافار سیده مردم چشم عریده انسان العین در هر شاعر

بیت شی همچون سواد دیده بر نور * هوا غنیر فشان چون طره حور * بودند
بشقه دیده اوج معنای دخی کلور باول معنی مشاهده و معنای ثانی معنی
دیده بانکه نسته یا خود در حمت او زور و ثلث معنی محل دیده بان * دیدن
مصدر در مستقبلای علی السدود بید و پیشنده کلور نك امر حاضر
یکرمی ایکنجی قطعه نك بیت اخیر نده یکدی خواجه سلمان بیت
جسال روی نور آید بیده من * نمیتوانم ازین رشک دده دادن
* دینور شایاش نكین و آفرین ایمن محله *

شایان * کلمه نك شین که آفرین دیکدر شاد باش دخی بومعنا به در بلکه
شایان دالك جذبه اندن مخفف در بوقطعه نك معنای ترکیبی سرور اول
دنگ اولور چونکه شاد معنی سرور باش آفاقین باشند لفظند امر
حاضر در حکیم سوزنی بیت کرسم دهی هزار احسنت * و زربخشی
هزار شایان * آفرین * همزه نك مدله فارسیدر ترکیبه شیوعی ضمیمه تفسیر
قلندی شیخ عطار بیت آفرین جان آفرین پاک را * آنکه جان بخشید
و ایمان خاک را * بویته آفرین ثانی وصف ترکیب در یاره دیچی معنای
* کزیده منتخب نسته یکم کدر پسندیدن *

کزیده * کاف فارسه نك ضمیمه کزیدن لفظند اسم مفعول در کاسبق
فی خامس القطعه الاولى پسندیدن یا فارسیدنك قطعه مصدر در

* دو کشدن قاجق ایمن کال بوز غنائی دیکدر هم *

کال * کاف فارسه ممدوده نك فتحی و لام ایله چکدن قاجق و هریمت
صد کرمش فخری بیت بغیر کج عدم خود کریر کاهش نیست
اگر ز تهری تیغش بود عزیمت کال

* مخنوده باره او آن کشمک اوادی شخولیدن *

شخوده * شین مجهله نك ضمیمه شخودن لفظند اسم مفعول در مطاق مجروح
معنای لکن شوموری مرحوم طرنق ایله باره لو دیو تفسیر ایلدی شمش فخری
بیت کندش کردن اخذات نسته شاس روی ماه و خود شخوده * شخولیدن
شین مجهله نك معنی شغه فرس یعنی آن کشمک هم دخی صغیر زدن
مرغان یعنی قوشلارک صقلق کی صداسی معنای سنده کلور میرنطی بیت
شخولیدن طیر و انعام و زخس * بود حد و نسیم ارزاق بخش

* چه دوشه باغه قطره قطره درل زاله و شبنم *

زای فارسیه نك قحیله شول قطره در که هوادن یاغر کن کورنر اما
اوراق و اشجار اوزرنده کورنور و دخی هوادن حاصل اولوب آخرنه دن
حاصل اولناز شکم بویتدن فهم اولور شمسی فخری بیت ایرا کر فیض
دست او یابد در هوا چون کهر شود زای * همدخی تکر یعنی طلوع معناسنه ده
کلور * شیم * سکونیه موحده ایله مذکور چه که عریده ندی دخی طل دراز
فرهنگ شعوریده زایه مطلقا چه نك اسمیدر شیم کیمه ایله دوشن چه نك
اسمیدر دیو فرق ایندی فاما که ناظم بحر رنك سوق نظمتدن ظاهر اولان زار قدر
فقر شویله فهم ایدر مکه شعوری مرحوم بوفر فی لفظ شیمدن آلدی زیر معنای
ترکیبی کیمه یاشی دیمکدر اصلی اضافه نم شب ایدی فارسیده مضاف الیهی
تقدیم جایز در بوصورنده شووجه اوزره جواب ممکن اولور که نعم معنای
ترکیبی بونی اقتضا ایدر لکن چه اکثری کیمه ده واقع اولغله تغلیط مطلق
چه به علم قلندی حتی علامه نقل مضاف الیه تقدیم اولندی وجوه آخری
ایله دخی جوابلر ممکن اما خوف اطناپ ایچون طی اولندی
* شکفتن کیمه متاده آچمقدر شکوفیدن *

شکفتن * شین مجمه نك و کافک ضماری وفاتک سکونی یله شکوفه و برچین
اولان هر نه اولورسه آخلق معناسنه مصدر در هاتی بیت چوکل شاه
بشکفت ز کاراو وزان کرده شد کرم بازاراو شکوفیدن و او معروفله مثله
* صالمقدر خرامیدن چاییدن چیدن هر *

خرامیدن * خا مجمه نك کسر یله مصدر در صالمقی معناسنه * چاییدن * چیم
فارسیه نك قحیله مثله * چیدن * کذالك شرف الدین بریدی بیت چوسرو
نودامن کشان می جید * چن دامن از شرم بر سر کشید * بوییت معنادر اسم
بحیم چقار * بیونک اوزامق نشو و نما بولقد بالیدن *

بالیدن * باه موحده مدوده نك قحیله مصدر در شاه ناصر خیمرو بیت
ز بالیدن قد آن دلیر او * بکل سرو آزاد را ماند یا
* نوا نغمه هزار خوشنوا صوق ابو بلبل *

نوا * نوتک و و او مدوده نك قحیله یعنی نغمه عمو ما شیخ نظامی بیت
بلبل و آوای دراج * شکب عاشقا را کرده تاراج * همدخی نصیب
وحصه معناسنه و چاره رونق معناسنه و اون ایکی مقامدن بری معناسنه
و طوطی معناسنه ده کلور * هزار * یعنی بلبل همدخی بیک دیو اون طوقور نجی

قطعه نك بیت رابعنده یکدی * خوش * یعنی خوب دیو قطعه رابعه نك
بیت رابعی شرحنده یکدی * نوا * یعنی نغمه کاسبق آنفا * بلبل * السنه
نثسه ده مستعمل دیو اونوز سکن نجی قطعه نك بیت اخیرنده یکدی
سرایدن قوش اوتک نغمه ایتمکدر سراییدن

سراییدن * سینک و راه مدوده نك قحیله و باه موحده مدوده نك کسر یله
قوش اوتک معناسنه تخصیص ایتمکدر باه موحده موحده یا تخیه یله
سراییدن مطلق نفی معناسنه شاعر بیت سراییدن بلبلان
درچن * بودرنک غم از دل مرد وزن

* بواغ ایچنده اولدم کل کی کولک ایچون صولش * تفسیر در

* درین کلشن شدم بر مرده چون کل بهر خندیدن *
در * یعنی فی کاسبق فی الادوات المركبة * این * بودیو قطعه نك بیت
رابعنده یکدی * کلشن * کلی حقوق بودیو قطعه نك بیت نثسه ده
یکدی * شدم بودیو قطعه نك بیت سادسده کچن شدن لفظندن ماضی متکلم
وحده در * بر مرده * باه فارسیه نك قحیله و زای فارسیه نك سکونیه صولش
و متغیر الحال معناسنه شکوفه ده و غیر یله مستعملدر ترکیده دخی شایعدر
چون * کیم بودیو قطعه نك بیت نثسه ده یکدی * کل * قطعه
رابعه نك عنواتی شرحنده یکدی * بهر * ایچون بودیو قطعه نك
بیت اخیرنده یکدی * خندیدن * مصدر در کمال خندی بیت این چه
خندیدن و شیرین تر است * لب دکر باشد کل خندان دکر
* این قطعه شایان از بهر یاران *

این قطعه * قطعه نك عنوانده یکدی * شایان * انسبدیو قطعه
نامنه نك بیت اولنده یکدی * از * یعنی من کاسبق فی الادوات * بهر
ایچون بودیو قطعه نك بیت اخیرنده یکدی * یاران * دوستلر معناسنه
یارلک جمعیدر چونکه یار دوست معناسنه و معین و ناصر معناسنه در
حاصل معنی بودیو قطعه دوستلر ایچون انسب

* خوبان کوزلر کولبی خندان *

خوبان * جمع خوبدر خوب کوزلر بودیو قطعه طبره نك بیت نثسه ده
یکدی * خندان * آنفا کچن خندیدن لفظندن اسم فاعله و همدخی استعاره
طریقیه بعضی شبیره صفت واقع اولور کل خندان و روی خندان کیم

بوسیدن او بمك عهد اولدی چنان *

بوسیدن * بام موحده ممدوده نك فحيله مصدر در عریده تعقیل معناسنه
کال بخندی بیت کرا زاد چنان بلب عاشق درین کار * لب معشوق
بوسیدن چه کارست * چنان * بام فارسیده نك فحی و بام تحیه نك سکویه
معنی عهد و میثاق همدی اقرار و متعلقات معناسنه ده کلور آخرنده هله
رسمه ابله پیمان بولك قدح دیو و اولچك دیو الی النجی قطعه نك بیت سایعنده
کلور * صا النجی به دیو چنان هم *

چنان * جیم فارسیه نك فحيله فرق بشجی قطعه نك بیت رایعنده کچن
چمیدن لفظندن اسم فاعلدر خواجه حافظ بیت شد چنان در چن
حسن و ملاحیت روزی * در کلسنان وصلش نجمیدیم رفت * هم دخی
بساله شراب معناسنه و مجلس خاص معناسنه ده کلور

اوله دیگدر دخی خرامان *

خرامان * کسر ابله بیت مزبورده کچن خرامیدن لفظندن اسم فاعلدر
ایضا ابوالمعانی بیت خرامان سوی من آمد نهادم روی بر پایش
متاع معتبر کردند یای انداز شاهانرا

* بیند مارا پیری کور رر *

بیند * فرق بشجی قطعه نك بیت عاشرنده کچن دیدن لفظندن مضارع
جمع غایدر * ما * بر دیو قطعه ثانیه نك بیت اولنده کچدی * را * ادات
مفعولدر * باحق نگاه و کوز جی نکهبان *

نگاه * نونك کسری و کاف فارسیه ممدوده نك فحيله باحق و کورمك
و کوزمك و نك معناسنه اسم مصدر در همدی نگاهیدن لفظندن ایه دخی
اولور والفك حذفه لکه دخی بویه در * نکهبان * دخی نگاهبان اسم
فاعلدر چونکه بان ادات اسم فاعلدر کاسبق فی الادوات المركبة میر نظمی
بیت کاریدند از آن سوی عد و را * نگاهبانان نکهدارند و را

رانید از در سوزدی قبودن *

رانید * راه ممدوده نك فحی و نونك سکویه ماضیدر مصدری رانیدن
لفظیدر عریده بلرد و ابعاد کی لکن بود دخی مصححات ناظمیدر چونکه
لفظیدر رانیدن موجوددر رانیدن بوقدر * از * معنی من کاسبق فی الادوات
المركبة در قومه معناسنه حضرت مولایا بیت از در اهل صفادور مشوای

دل من * هر که دورست ازین در بخدا از دیگست * بوندن بشقه سکر معنایه
دخی کلور اول معنی باب که کابلرده ذکر اولور مثلاً عجم بر کاب تألیف ایلسه
این کاب برسه در دیر ثانی معنی نوع و جنس ثالث معنی درون و داخل رابع
معنی وادی جبل خامس تحسین لفظ ایچون اوائل افعال و مصادر و ادخال
اولور سادس معنی فی کاسبق فی المقدمة سابع معنی کره و مرتبه ثامن دریدن
لفظندن امر و وصف زکی اولور قبویه عریده باب چغنایده ایشك دیو

* بکشد آج دی قایو جی در بان *

بکشد * کاف فارسیه نك و شین معنی ممدوده نك ضمیری و دال ابله
کشدن لفظندن ماضیدر تکم امر حاضری بکشا آج دیو اون طقوزنجی
قطعه نك بیت نایسند * کچدی اولنده کی بام موحده صله در * در بان
عریسیده بواب و حاجب معناسنه چونکه بان ادات اسم فاعل در
کاسبق شیخ سعدی قطعه در میر و وزیر و سلطانرا * بی وسبیلت مکرد
پیرامن * چویه بیند ترا شک و در بان * این کریبان گرفت آن دامن
راندن نه دیرسك سورمك دیگدر *

راندن * مصدر در مذکور رانیدن کی حکیم خاقانی بیت جرب
و شیرین نعمت دنیا * بمکس رانندش می ارزد

* اولمش سنکالک آدی مکسران *

مکسران * اصلنده و صف ترکیبیدر چونکه مکس سنك دیو بگری
طقوزنجی قطعه نك بیت سادسند کچدی ران مذکور رانیدن لفظندن امر حاضر
یا خود اسم فاعل مخففدر هم دخی مکسران یلبازه یعنی مروحه معناسنه ده کلور
خواجه سلمان بیت طوطی لفظ شکر خای تو بر خوان سخن * بر طاول ملائک
را مکسران یافته * کردم رفوشه ایندم کا می *

کردم * ماضی متکلم وحده در * رفوشه رانك فحی و فاء ممدوده نك ضمی
و شین معنی نك فحی و هاء رسمیه ابله معنی کاه میر نظمی بیت رفوشه نکردم مرا
جرم چیست * که هرگز بشویم لکانو نیست * همدی سخن و لاغ معناسنه ده
کلور * هم نادم اولدم کشم پشیمان *

کشم * کاف فارسیه نك فحيله ماضی متکلم وحده در مصدری قطعه
رابعه نك بیت سادسند کچن کشن لفظیدر لکن انده انقلاب و دوران معناسنه در
بونده شدن معناسنه در * پشیمان * بام فارسیه نك فحيله معنی تأسف و ندامت

ترکیده دخی مستعملدر * کرلو نهان و بلاوه ویدا *
 نهان * نوک کسریله بمعنی خفی * هویدا * هانک ضمیمه بمعنی ظاهر و آشکار
 لکن بعضی فرهنگرده آشکار ظهور خارجیده هویدا ظهور عقیده مستعمل
 دیو فرق ایندیلر حکیم خاقانی بیت زخما استوا و خط مجور * فلک را تا صلیب آید
 هویدا * کور بجیدر بمعنی نمایان *

نمایان * نوک ضمیمه اصلند نمودن لغظندن اسم فاعلدر چونکه مستقبلاتی
 نماید و نماینده کلور * الدایچی به دیدنی فریبا *
 فریبا * امر آخر شده فقط الف الحاقیه اسم فاعلدر مصدری افوز
 النجی قطعته ک بدنی پتیده فرییدن دیو کجیدی

* دیو اهر من هم جنبه شیطان *
 دیو * دال مدوده نک کسری و وایله بمعنی جن و شیطان و اولادی اهر من
 همزه نک فتحی و هانک سکونی و وائک فتحی و کسری و میک فتحی و وون ایله
 بمعنی مذکور شیخ سعدی بیت دو کس رحمتی کارند کوش * ازان تاپان اهر من
 ناسروش لکن بحوس خالق الخیر زدن و خالق الشر اهر من دیو اعتقاد بدر
 لعنهم الله تعالی * شیار بان دی سوزی فصیح *

شیار بان * بمعنی فصیح اللسان ابو المعانی بیت بود زنده زعفت مرده دلها
 شود زباز بان هر لال و * لکن معنای ترکیبی دلی روشن دیمک اولور
 چونکه شیار بان میجه مدوده نک کسری و وایله مدوده نک فتحی بمعنی
 روشن و آشکار ز بان دیل دیو کرمی بدنجی قطعته ک ایکیچی پتیده کجیدی
 * سوزیلن آدم مرد سخندان *

مرد * آدم دیو الی او جنبی قطعته ک بدنجی پتیده کلور * سخندان * وصف
 ترکیبدر چونکه سخن سوز دیو افوز رنجی قطعته ک بدنجی پتیده کجیدی
 دان * دانستن لغظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخففدر
 * آغاز اول ایش باشقدرد *

آغاز * همزه مدوده نک اوغین میجه مدوده نک فتحی وزای میجه ایله ابتدا
 و شروع صائب بیت در تلاش جست و جویست سر هم آورده اند * مقطع
 انجامها و مطلع آغازها * هم دخی صداوند امناسته و قصد و عید معناسته ده
 کلور * صو کینه دیو انجام و پایان *

انجام * بمعنی آخر کار مقابلی آغاز شمس فخری بیت چون فلک جاه اوست بی

آغاز * چون قضا حکم اوست بی انجام * پایان * یاد فارسیه ایله بمعنی انجام
 مسعود سلمان بیت نیست پایان شغل من پیدا * هستیک شغل نیست پایان
 * اغر کران وینی سبک هم *

کران کاف فارسیه نک کسریله بمعنی ثقیل محسوسا و معقولا حکیم توری
 زهد توفضله و ضوکر بسپهر در زدی * کوه کران حلت ارگاه سبکتر آمدی
 همدخی قینلو و بهالو معناسنه و قحط و غلا معناسنه ده کلور * سبک
 سبک فتحی و وایله موحده نک ضعی و کاف ایله بمعنی خفیف خواجه سلمان بیت
 معده کو بکذاند سنک خار ارایک * لیکن آب خوش کوارش بر مزاج آید کران
 * انلردر آنها بونلردر ایشان *

آنها * قطعه نالته نک بیت نالته کن آن لغظنک جعیدر چونکه هادان
 جعیدر ایشان همزه مدوده نک کسری و شین میجه مدوده نک فتحی و وون ایله
 ضمیر غائبدر شاعر بیت ایشان دل من دارند ایشان دارند * ایشان سیر زلف
 برشان دارند * تحقیق آن اسم اشارتدر بعد ایچون عرییده ذلک و ذلک کی ترکیده
 اماله و وایله معروفه شوکی جعی آنان و آنها کلور عرییده هولاه ترکیده شونلر کی
 این اسم اشارتدر قریب ایچون عرییده هذا و ذا کی ترکیده بوهم دخی اماله سز
 و وایله هول ایله شوکی * او * ضمیر غائبدر ترکیده دخی مستعملدر عرییده
 هوکی جعی ایشان کلور عرییده هم ترکیده اونلر کی بو تحقیق معلوم اولدی
 ایسه ناظم تحریر بو مصرای شونلردر آنها اونلردر ایشان دیسه هم دخی
 قطعه نالته ده چیست ندر آن شونچون چرا یورسه چیست ندر آن اونچون
 مقامنده اوفی اولوردی لکن برری مقامنده مستعملدر فافهم

* یکسان نیاشد اولسا ز برابر *
 یکسان * بمعنی برابر تنگ تفصیلی فرق بشنجی قطعته نک بیت عاشری شرحنده
 کجیدی * نیاشد * مضارع منفیدر چونکه نون مفتوحه نافیه در کاسبق
 فی الادوات البسطة تنکم مضارع مشقی ایکیچی قطعته نک پتیده کجیدی
 * پردل بهادر قورق هر اسان *

پردل * بمعنی شجاع و بهادر و صبا حب فکر و رای شمس فخری بیت بکامت
 در همه ایوان همچو نوشاهی * کریم و پردل و دانا و عاقل و کامل * معنای
 ترکیبی طولو کوکل دیمک اولور چونکه بر طولی دیو قرقنجی قطعته نک بیت
 اولنده کجیدی دل کوکل دیو اون بدنجی قطعته نک او جنبی پتیده کجیدی

هرا سان * خانك كسر به هراسيدن لغظتدن اسم فاعل درا لف
وتون ادات اسم فاعل در كاسبق مير نظمي بيت ازان بيته هراسان
مكده شته * همه ركار را آماده كشتند

* کرازا ولکم یک طویچدر *

کروا۔ * کرفتن آخریت الف الحاقیہ اسم فاعلدر * تو * ادات افعال تفضیلدر

کاسبق * شولکیم قاجچی اولدی کریران *

کر و ان * کر یختن افغندن اسم فاعل در الف و نون ادات اسم فاعل در

*** شاید سزاوارد باید کرد ****

شاید * شین مجله ممدوده و یا تحیه نک فتحاری و دال ایله بمعنی لائق و سزا
بومعاده فی الاصل شایستن لفظندن مضارع در تنکم اسم مفعول سکن بجی
قطعه نک بیت او تنده کج دی شاعر بیت نشاید نقش بر طوس کردن * نه دانش
بیش بطلبوس کردن * همدخی شاید احتمال معناسنه ده کلور بومعاده ترکیله
مشر کدر * باید * یا موحده ممدوده نک و یا تحیه نک فتحاری و دال ایله
بایستن لفظندن مضارع در کرک و لازم معناسنه تنکم اسم مفعول بومصراع
نابنده کلور شیخ سعدی بیت چه می باید از ضعف عالم کر بست * که کر من
ضعیف بنا هم قویست * بایسته لازم جو قدر فراوان *

بایسته * باموحدہ ممدودہ نک فحی و یا، تحیہ نک کسر یله اسم مفعول بر معنی لازم همذخی ضروری معناسندہ کلور میر خسرو بیت سائل عزیز تر شدہ از آب نشسته را * خواهند ہم ز خواسته بایسته زبسی * فراوان * فانک کسر یله بمعنی کثیر بسیار کی و واسع یعنی بول معناسندہ کلور ایکی معنایه ابو المعانی بیت فراوان کرده کر چه جور جانان * ولی در ماتحمل شد فراوان

بایسته مستفعلات بحر جزد ر

یعنی بوقطعه بحر جزر ربع که جله اجزای مرفلدر چونکه ترفیل اصطلاح
عروضیده مستعملن باخود متفاعلن یاخود فاعلن آخرینه برسیب خفیف
زیاده ایتمکه دیر حاصلی آخری و تد مجموع اولان جزئیك آخرینه برسیب
خفیف زیاده ایتمکه دیر مثلاً مستعملن مستعملان متفاعلن متفاعلاتن
فاعلن فاعلاتن او اوب مرفل دیونسمیه اولنور شوال یومقامه درت جهتدن
اعتراض ممکن اولور اولان ترفیل بحر کامل مجزوه مختصدر بحر جزده وغیریده
یوز یمن نتم فاضل خرد یی مقام بیاند نصیص و تخصیص ابدوب دیر بیت

فردسیا خفالتزفیل کائنات بقایه من بعد جزا اله اهتدی * بو تقدیر چه تعریف
تزیلی تخصیص اتملوایدی جواب عروض فارسی عروض عربی به احکام
وقواعدده قیاس اولمناز نعم اجد هما آخرده اعانه نامه دن خالی ده اولماز
حتی هر بری بشقه بشقه علم عدد اولور خورجی حضرتلری ایسه انجیق
عروض عربی بی نظم والزام ایلدی نایب تزیل علندر انجیق عروض
وضربه عارض اولور حشو و صدر و ابتداده یوز یمن تنکم خورجی بیورر بیت
مواقعها انجار الایات ان ات * عروض و ضربه باماعد الخرم فایده * جواب
مذکور در چو نکه علت الیه زحافی فرق ایدن ارباب عروض عربی در فاما که
صحاب عروض فارسی علل وزحافاته جمیعاً زحاف تعبیر ایدرر اصلا
بر بدن فرق اتملز و بالجملة علله زحافات حکمی و یوزر عروض و ضربه
تخصیص اتملز نالاعروض فارسی نسخارندن مند اول اولر که وحید تبریزی
املا جامی عروضلری کبی رساله زده بحر جز مر فصل دیو تصریح
یوقدر بچون ناظم بحر عروض فارسی حکمی و یرمندی جواب افواه اسانده
حذاقندن بالمشافهه مسموعدر که کتب عروض فارسی مقدمه زنده جمله
وحافات و معروضاتی بیان بو خصوصده کفایت ایدر تعداد بحور ایدر کن
نوقعار بن تفصیله حاجت یوقدر فقیر شوبله فهم ایدر مکه بو مسموع ارباب
عروض فارسی جمله علله زحاف دیوب و زحاف حکمی اجر الایاتینه متفرعدر
زایسا بعض معاصر لر یزدن مسموعدر که شاهدهی مرحوم مستغلاتن
مستغلاتن سن سندن اولمه عاقل ایکنده یکنده خطایندی صواب اولان
بحر متغارب اخرمدن اوله رق فعلن فعلن فعلن اولموایدی جواب
بو حکم منشائی فارسی عروضی عربی عروضنه قیاس ایلر کلام جزا فیدر
همان قلت بضاعه به راجع بر معادر چو نکه کتب مشهوره ده تعداد
بحور ایدر کن بحر متغارب اخرم دیه رک وزن و موزون بیان ایدر بحر رجز
مرقل دیو تصریح ایتدیلر فاما که جواب ثانی و ثالثه اکا حاجت یوقیدی
معلوم اولدی همان بو اجلدن ناظم بحر بر مستغلاتن بحر رجز در دیوانلری
ردا بچون تصریح ایلدی فله دره * مدخی ناظم بحر یزدن و شاهدهی مرحومدن
ماعداعامه ارباب منظومه دخی بو قطعه عدیلی قطعه رک عروضی پیانده
بو بله تصریح ایتدیلر نظم الال بیت مستغلاتن مستغلاتن * فهم ایت
رجز دن تزیلی سنده نظم الفرائد بیت مستغلاتن مستغلاتن * بحر رجز

خوش ز قبل ایله کاه شجعه صیدان بیت مستغلا نین بحر جزرد * بلك کر کند
وزن ایله اوزان * همسان ناظم بحر بر بو تحقیق ایه اشارت ایچون بیوردی
* او کرن بیاموز قولاند آسان *

بیاموز * امر حاضر در نیکم مضارع مخاطبی اون بدیجی قطعه نك بیت
اخیرند کجی اولنده کی باء موحد صله در داخل اولدیغی کدک الفات
اولنی باء تحبیه ابدال ایدر کاسبق فی المقدمه * آسان * همزه نك مدیه
عریده اسهل واهون معناسنه مقابلی دشوار لفظیدر بحالای شیرازی بیت
باستان برنجکیرم دل از لعل لب آری * مکس آسان بشهد اقدولی دشوار بر خیر د
قطعه چون جامه جسدیه بالای سخن *

قطعه چون * قطعه خامس عنوانده کجی * جامه * انواب دیو بو قطعه نك
بیت اولنده کلور * جسدیه * جیم فارسیه نك فقی و سینگ سکونی و باء
فارسیه ممدوده نك کسریله باقشش و مناسب قلشش و بجلش معناسنه
اسم مفعولدر مصدری جسدیدن لفظیدر نیکم اسم فاعلی جسدان
مناسب دیو سکرنجی قطعه نك ایکنجی بیتده کجی * بالا * بوجه
دیو ایکنجی قطعه نك ایکنجی بیتده کجی لکن بو مقامده بوی معناسنه در
قد و قامت کی اولنده کی باء موحد مفتوحه الصاق ایچوندر کاسبق
فی الادوات البسیطة * سخن * سوز دیو اونوز برنجی قطعه نك بیت
شاید کجی حاصل معنی سوزك بوینه او یغون بجلش طون کی قطعه

* جامه انوابه دی طونلق تنه ن داخی بدن *

جامه * اسم جنددر جیم اولیه وهر لباسه اطلاق اولنور بلکه مفروض
و ملبوسدن اعمدر حتی ملبوسه تن جامه و بناغه خواب جامه دیرل شیخ
سعدی بیت پیراهن رنک بر در خندان چون جامه عید نیکختان * هم دخی
هر نسنه نك محیطند و طرفه جامه دیرل مثلاً مطهره به آب جامه و بنانه شهر
جامه دیرل * تنه * هاه رمیه ایله بدنه منسوب معناسنه ایدی بعد طونلقه
علم اولدی * تن تاء فوقیه نك فقی و نون ایله کوده و بدن معناسنه لکن باش
وال وایاق خار جدر نیکم بدنن عریته اطراف مذکور خارج اولدیغی
کی شاعر بیت در غم آن واله خال سیاه * جمله ن شذخال اودر روی ماه
* طونه شلوار دیتور کوملیکه هم پیراهن *

شلوار * ترکیده طون و نومن عریته سیرایل جغتایده ایشان دیرل همدخی

چقشور وختیان معناسنده کلور * پیراهن باء فارسیه ممدوده نك کسریله
عریده قیصص معناسنه طالب املی بیت غافل از مصر بکشفان حر وای باذ صیا
که تاراج دهی در نکبت پیراهن * الفک حذفیه پیرهن وایکی الفله پیراهان
دخی جازدر * بوستین کورک کر بیان بقه قفتان قبا *

بوستین * بوست لفظنک آخر بنه نسبت ایچون باء تحبیه و نون لحاقیه بوسته
منسوب دیمکدر لکن کورک معناسنه علم اولشدر * کر بیان * کاف فارسیه نك
وراء ممدوده نك کسریله بقه که عریته جیب کی میر نظمی ییب کر بیان چاک
کرده تابد لعل * نمائده فرق دامن از کر بیان * الف و نونک حذفیه کر یب
دخی بو معنایه در * قبا * قفتان مخصوص اسمدر بنده اولسون غیری اولسون
جایی بیت سر و قدش ز قبا یافته ز بیت * عقل رائر کس اوداده قریب
هم دخی قباتنک آید ضرب مثلددر مضطرب اولمقدن کایه ایدرلر قباده اوغری
ایچق اولق شیطندر عریته دخی قبادور لکن مدقصر عریته جازدر

* آستین نك یکی نو اولدی انکدر دامن *
آستین * همزه نك مدیه نك که عریته کمرل محمد جان قدسی بیت دارم ولی
اما خد دل صد کونه حرمانا در بقل * چشمی و خون در آستین اشکی و طوفان
دز بغل * باء تحبیه نك حذفیه آستین دخی بو معنایه در * نو * نونک قحیه نکی که
عریته جدید کی * دامن * دخی مید نصکره الفه دامن ایکنسیده انک
معناسنه عریته ذیل کی شاعر کی بیت قالمز سه اکر گوشه دامن الیزده * الدن
نه کلور جالک کر بیان الیزده * خلعت فاخره اکسون برند اطلسدر *

اکسون * همزه نك فقی و کاف سکونی و سین ممدوده نك ضمی و نون ایله بر نوع
فاخره سیاه جامه کا کتری مهلبت ایچون سلاطین کیرل ظهیر قاریا بی بیت
رمم خد می اندری جنیت نو * فکندده دهر در روز اطلس و زشب اکسون
کناف المجمع اما صحاحده نوعی از دیبا باشد سیاهی زنده دیو مسطوردر
و فرهنک جهانگیر ده دیپای سیاه نك که از غایت نفیسی قیتمه ایدر باشد دیو
واقعه در همان ناظم بحر بر جمله به مر اعات ایدوب خلعت فاخره دیو نفسیر
ایلدی فله دره * برند * باء فارسیه نك فقی و نونک سکونی و دال ایل
اطلس معناسنه مطلقا قاما که منقشینه برنیشان دیرل دیو مصراع ثلثیه
کلور شمس فخری بیت ای که ریغ و نیر تو یکسان * سنک و شنیدان برند و برنیشان
* برنیشان نقش ای اولان نوعه دینور اطلسدر *

پوشان * باه فارسيدك فتي ورائك سكوتي و تونك كسري و باه نجيد * محدودك
فتي و تونك باه معني اطلس نقش مذكور پندار و نون كسري فتي
آنكه باشد پندش رايش مرغيب * روشن و ظاهر چون نقش * پوشان * نون اولي ك
جذفيه جازدر * كيش سموره دخی بك ابو كور كدینار *

كيش * كاف فارسيد محدودك كسري و شين * مجده ايله سمور كورك معناسنه
هاتني بيت بنعم نوز رفت و نه كيش ماند * نه صد باره خرقه بدویش ماند
هم دخی مطلق زیاده ابو كور كه ده * مطلق اول نور قافم و و شوق و اشالی
وله بيت اخار كيش را كه پشت بود كيش * دیده بدوش خودش
خلعت و كيش * هم دخی سمور معناسنه كاف عربيله دخی مستعملر تكيم
قطعه اولي ك بيت ناسی شرحیده كیدی هكذا البيان في عامه الكتب
* نيك شیر زده خلعت دیو كوش ایتیم بی *

بونده ظاهر اولان ناظم سفار تله ابراهه كنه ديك كنه مدینه شیرازده و دانه
شامده خلعتك اسمی كيش ایش و الوطو اليك عرفا و اداسدن دخی بویه
تصحيح ایش هاتني بيت برون رفت قوت زدست دینر * رتفضل كيش
و كان حریر * هاتنيك بویی دخی خلعت معناسنه اولدني اشعار ایدر
بویه اولجه ناظم بحر يك دینا جده شعر * كشف و حل ایتیم نیم اوقات
و از ایش رده مكر جوق غلطیات * بيتك ماصدق اولدني خال
* جشن برامه ضیافت كوته دیول هم *

جشن * جیمك فتي و شين * مجده ك سكوتي و تونك ايله ايكي معناسنه اول
معنی عید و يوم عید ثاني ضیافت كوته و مجلسته و نقش ضیافته
دیول حكیم انوری بيت در جشن آسمان و ش نور بخیه ساز * ضیافت باهروی
تو در ساغر آفتاب * جیم فارسيد ايله دخی مروی و مستعملر
بحوق جواهر لو اولان تاجه دینور ش کرزن *

کرزن * كاف فارسيدك فتي ورائك سكوتي و زای مجده ك فتي و تونك ايله
بحوق جواهر لو تاج معناسنه در شامدی مزحوم همسان تاج دیو نقشیر
ایلدی لکن فرزندك شعور بده مسطور در كه کرزن بر توغ ناجد زدرل اوزرتده
شیرچه مورطه سی قدر آیدار ایلر واکا کوز ملال و باقوت و زمرد و الماس ايله
مزین ایدی زیاده اگر اقدن اشته کیمک ممکن اولوب التون زنجیر ايله تخت
اوزرتده آیه لو طر و ب پادشاه او نور دقدیه تاج باشی اوزرتده کیش کی کور بنور

ایدی اسکندر ذوالقرنین اختراع ایش اند نصکره پادشاهلره انتقال ایش
و بعضی نوس ال وایک اختراعیدر دیول الان نجیه قرالری اول تاجیه
قور پندار اسکندر دن بزه انتقال ایلدی دیول اول تاجیه هر کیم مالک
اولسه سائر پادشاهلره تفوق ایلر شهنشاه اطلاق اول تاج اعتبار ایلدر دیوب
بود عوای باطله دو سملدر در حضرت مولانا مریون بی ذکر ایلدی بیت سر نادان
شود پست و دل غافل شود ناری * از بی افر و خنده در هار بی افر اخته کرزن
* خاتمک آدی بکین و یوزک انکیش *

نکین * تونك و كاف فارسيد محدودك كسري و تونك ايله معني خاتم و یوزك تاشی
شاعر بیت نقش نکین مهر نور باسید البشر * رسیده دلم شده کا نقش فی حجر
انکیش * همزه ك فتي و تونك سكوتي و كاف فارسيدك ضمی و شين * مجده ك
سكوتي و باه فوقیه ك فتي و ايله یوزك معناسنه مهر اولسون غیری اولسون
جاصلی پارینه طاقلور نسنه معناسنه محمد قلی سلیم بیت جهان برینکین
تو باجوانكیشتر * کیند مجشم حسود نوروز کار انکیش * خاتم * باه
فوقیه ك فتيلا افت مشتر که در خواجه حافظ بیت کرچه شیر بی دهنان
پادشاهندولی * آن سلیمان زمانست که خاتم باو است * کسر تا ايله اسم فاعل
عربیدر * در زینك بویکی انکیشنه ایکنه سوزن *

انکیشنه * همزه ك فتي و تونك سكوتي و كاف فارسيدك ضمی و شين * مجده ك
سكوتي و باه فوقیه ك فتي و تونك سكوتي و تونك فتي و هاء رسیده ايله مضبوطلر
سوزن * سین محدودك ضمی و زای مجده ك فتي و تونك ايله عربیده ايله معناسنه
مهر نظمی بیت همز ذر و نیر جان ر بود * که سوزن اطلس کینر کرده بود
* در زینك بویخند نکرده عید لیدر زنده *

در ز * دالك فتي ورائك سكوتي و زای مجده ايله یو که باشد والد و باقده
والو اید و اغا جده و بناده مستعملر در یله مشتر که در شید الدی و سق بی
لولو بیت دوشقه قدیبت الظلی دیلسا * و کتب حواشها و کا مهادر زای نجیه
باه موحدك فتي و خاء مجده ك سكوتي و باه نجیدك فتي و هاء رسیده ايله
معنی نکنده هاتني بيت کبی خرقه دوزی آن خضر و ش * شدی سوزن
عسسی اش نجیه کیش * نکنده * تونك كسري و كاف فارسيدك فتي و تونك
سكوتي و دالك فتي و هاء رسیده ايله کینده دخی تکیده دینکری کی جامه
نکشی که برنم بلا دیر اصطلا حنده لامك کسر یله لیاده و صرقلو دینکری

اسبابك صوغ صوغ تكشي اسبید حاصلی نكنده فارسی ابله تركی بیشده
مشرکدر فارسیده خاصه آجیده دخی سوزنی دیر لر صریده غرزدیرل * زنده
زای فارسیده تك فقی ونونك سكونی ودالك فقی وهاء رسمیه ابله عالو
اسباب معناه سینه عریده مرقعه کی حکیم سنائی بیت دیده و فقی که يك
پراکنده * زنده ریز هر جامه زنده * همدخی اسکیس و برایش مناسنه ده
کلور مطلقا مفر و ش و نه نویسه مستعملدر

* بمعك آدی درك انكله دی دوکمه سن *

درك * دالك وزای فارسیده تك فخری ونونك سكونی وكاف فارسیه ابله بامه که
صریده رفته دیرل * انكله * هنزهك فقی ونونك سكونی وكاف فارسیه تك
ضمی و لاسك فقی وهاء رسمیه ابله دوکمه که ایلکه سکر ایزالدین اخسیکنی بیت
هر آن آنکاه زرین که چرخ از اختران سازد * لبابن غراور بر کر بیان زمان
زیبده هم دخی ابله معناسنه ده کلور مستعملدر سلمان بیت من در پدم حجب
اندر کردن آن سین * دستها افکنده درهم همجو کوی وانكله * چونکه
بویته کوی دوکمه معناسنه در همدخی صحبت باله سی انکل معناسنه ده کلور
* پینه دوزاشکی دیکچی و کرده اسکی *

پینه دوز * وصفی تر کیدر چونکه پینه اسکی بامعناسنه فارسیده و ترکیده
مستعملدر * دوز * مضراع نائیده کلان دوختن لفظه دن اسم فاعل محقق
یا خورد امر حاضر در حضرت مولانا بیت معط آن پسر پینه دوز * شب همه
شب بیه روز * بانك زند چون خوس * اسکی پانوح کیده وار * کرده کافك
ضمی و راه ممدوده تك فقی ودالك فقی وهاء رسمیه ابله عقی کهنه واسکی
اثواب هاء رسمیه سر کرده دخی بومعنا به در ترکیده قافله قراده دیرل

* دوختن دك انكش دانی بریده کسلان *

دوختن * دال ممدوده تك ضمیمه مصدر در دك معناسنه جامه اولسون غیری
اولسون کال بخندی بیت زلفیت باندش عر در ازورشته زن افزون * که این چاه
که بیانها رفیق دوختن کرد * مستقبلان خاه معجهك زای معجه به ابله
دوزدود و زنده کلور * وینده * باء موحدهك ضمی و راه ممدودهك کسر به
اسم مفعولدر مصدری بریدن لفظه در کال بخندی بیت لزان دلم جویم
جدایست * همجو ورك بکتر ز شاخ رزه بوقت بر بدش * اکثری دانك
تخفیه در لکن تشدید دخی جائز در وه ایضا بیت بمهر بو سفر

از جان قطع کن * تیغ دست بریدن چسه حاجت

* بر معاز ودخی فغیاز ديك شر تلاك *

بر معاز * باء موحدهك فقی و رانك سكونی و سبك وعین معجه ممدوده تك
فخری وزای معجه ابله بمعنی شا کرده ابله بمعنی استادك وایش ایشلدنك شا کرده
ویردکاری شر بت بهامعناسنه در لکن شر تلاك دیو تفسیرك عمومی اولفله
کال ایضاح بخون بیورد * یعنی بخشش دیو شا کرده ابله ویریلن *

کرک استاد ویرسون کرک ایش ایشلدنك کسه ویرسون آخرنده هاء رسمیه ابله
بر معاز دخی بومعنا به در * فغیاز * فاك فقی وعین معجهك سكونی و باء تحیه
ممدوده تك فقی وزای معجه ابله بر معاز مرقوم معناسنه بمعنی شا کرده ویریلان
مرد واجرت معناسنه شمس فخری بیت بهر طریق که خواهی همیشه مال
دهد * به بخشش و بصله خیر و صدقه و فغیاز * قاموقعنه باء موحده ابله
فغیاز دخی بومعنا به در * شا کردن كذلک میر نظمی بیت بشا کرده
باشد لابد استاد * بخند مت داده شا کردا نیکی یاد

* در خور آنکه نیم اوکا که لائق د کلم *

در خور * دالك فقی و رانك سكونی و خاه معجهك ضمی و و او مجتول ورا ابله
بمعنی لائق و سزاوار کال غیبات بیت معشوق من که رشک مه و غیرت خورست
حاش فدا کنم که بدین بیه در خورست * آنکه * اولکیم دیو یگری طغوز نجبی
قطعهك بیت اولنده تجدی * نیم * د کلم معناسنه چونکه فی نونك بین القبح
والکسر اماله سی و یا تحیه مجه و له ابله ادات نقیدر لکن بومقامده یا مخر کهدر
چونکه حر که می متکلم ابله تعانك اقتضاسیدر

* و بردی الله بکبار خداداد بمن *

بار خدا * بونده بزجاج اعتبار و اول لفظه بارک یگری بدهی معناسندن بری نام
حق جل و علا در خدادخی کذلک بونقدیرجه ابکیسی بر دن حق تعالی به
مخصوص علم اولدی غیره اطلاق اولنماز نانی بار مجازا مخلوق و انام معناسنه
و خداك بر معناسی دخی صاحبدر کامر فی شرح الیبت الاول من قطعه الاولی
حاصلی بار خداك اصلی خدای بار ایدی علم اولنجی مضایف الیه تقدیم
اولدی بومصورتده معناسی صاحب مخلوق ديك اولور بونقدیر اوزره دخی
الله مخصوص آخره اطلاق اولنماز ثالث بار لفظی بار کا هدن محققدر
بونقدیرجه اللهک غیرته اطلاق اولنور متوجهی بیت شاه ملکان پیشرو

بار خدایان * زایر دلیکی یافته و بار خدایی * بواج اعتبارده حرفه اساکن
اولو اعتبار رابع بار لفظی عربی در اصلی بار ایدی خالق معناسنه بوتقدیرجه
دخی حق تعالی به مخصوصدر حکیم توری بیت * ای راطراف حاکم فرمانده
وی برایشای دهر بار خدا * ناظم بحر یکه ابرادی بواج اعتباره میندر چونکه
رامکسور در * بمن * بکامعنا من چونکه باه موحدده مفتوحه ادات مفعولدر
من بن دیوان چینی قطعه نک بیت اولنده کجندی

* قطعه کوه که قدرش می شناسد قدر دان *

قطعه کوه * نظری اون اوچینی قطعه نک عنوانده کجندی * که * ادات
ربطدر * قدرش * شین مجله ضمیر غایدر * می * ادات حالدر کاسبق
فی الادوات * شناسد * مضارع غایدر اکلم معناسنه مصدری اونیشینی
قطعه نک بیت نالنده کجندی * قدر دان * وصف ترکیدر مقداریشینی
معناسنه چونکه دان وصف ترکیبی اولدینی حالده فرق النجی قطعه نک
طفوزنجی بیتده کجندی حاصل معنی بوز کوه قطعه سبی که قدرش قدر بیان
اکل * دی مسافر قوندخی اوصاحینه میربان *

چونکه میر مسافر دیومضارع نالنده کلور بان ادات اسم فاعلدر کاسبق
فی الادوات المركبة شمس فخری بیت آزار دیگر نمائند آرزو * هر کجا انعام او شد
میربان * هم مسافر میر و مهمان اولدی داخی مهمان *

میر * هم محدود نک کسری وزای مجله ایل قونق که عربده مسافر و ضیف
کچ شمس فخری بیت بکارم نعمت باد میربان کرم * بخوان جود توصای حب
دلان شاهان میر * مهمان * یعنی میر مذکور کال باشازاده دخی تصرف
ایدوب بیورد مهمان وصف ترکیدر عظیمه بکزه بچی معناسنه چونکه مه
میک کسری و اظهار هاله اولو و عظیم معناسنه مان مادن لفظندن امر
حاضر با خود اسم فاعل مخفقدر بوتقدیرجه مسافر واجب التعظیم و لازم
التکرم اولقله هر قونقه مهمان دیو نموده اولندی شاعر قطعه حاسبت العجم
المهمان مهمانا * لاجل اجلال ضیف کان من کانا * فاله اکبرهم و المان
مترانهم و الضیف سیدهم مازم المان * قتأمل * مهمان * هم محدود نک
کسری به معنی مهمان ایضا ابوزاب نک بیت خدنگت در دلم بنشیت و جان
چون صاحب خانه * کبی بیرون دود کاهی بکرم مهمان کرد *

* بربری آردنجی در پی سکر از داخی بی *

بی در پی * برزی آردنجه معناسنه فصل دیمکدر چونکه بی باه فارسیه نک فقی
و باه تحفه دایله ابر و عقب معناسنه مطلقا کال اسماعیل بیت دورا هر و که راهی
دود بیک سمت * عجب باشد اگر افتدی اندر بی * همدخی سکر که عربنده
عصب معناسنه کلور بوناردن بشقه برای کبی اجل معناسنده کلور ادات
صلت و اور شکم مضارع نالنده کلور

* هم متکچون از بی تو آنکچون هر آن *

ار * معنی من اجله بی معنی برای یعنی اجل معناسنه ادات علندر * نو * من
دیوان چینی قطعه نک ایکجی بیتده کجندی * هر * ایچون دیو طغوزنجی
قطعه نک بیت اخیرنده کجندی * آن * اودبو اوچینی قطعه نک اوچینی
بیتده کجندی * از رای اودخی آنک ایچون اورا اکا *

ار * قدسب آقا * برای * باه موحدده نک و راه محدود نک فتحیزی و باه تحفه ایل
هر بیتده لام تعلیل کبی ادات علندر صائب بیت اگر چه سایه ام منشورد ولت در
بغل باشد برای استخوان سر کشته دیم * مایا هم * اورا * قطعه نالنده منفرد
بکدیلر * بوجلا بن زبسان و آنجلان آنچنان *

زبسان * زای مجله محدود نک کسری و نونک سکر فی و سیر محدود نک فقی
و نون ایل بوجلا بن و نونک کبی معناسنه تخفیف ایل تحفه نک حذفیه زبسان
دخی درلر * آنچنان * همزه نک و نونک سکونیه آنجلان معناسنه اولنده
آن اولبان چنان دخی و معنایدر شکم اوچینی قطعه نک اوچینی بیتده کجندی
آنسان او تکرار هم ایشان بوانلر *

آنسان دخی ایشان اول همزه محدود نک فقی ثانی همزه محدود نک
کسری ایکسندده نونک سکونیه مضبوط طغوز نومقاهلرده فرق النجی
قطعه نک اون رنجی بشتک شرحه نظر او نه حقیقت حاله واقف اولور سر
* پادشاه در کان کیلر نک اولدی کار *

کان * کافک فتحله بوزن بیان پادشاه معناسنه کی لفظنک جهدر چونکه
کی پادشاه دیوالی النجی قطعه نک اوچینی بیتده کلور شمس فخری بیت
جهان پناهی و شاهنشهی که می نازد * ز فرق فرق قدسایش همزه تاج کان
همه دخی پادشاهان قدسین رطاشه در که اولی که مرث آخری کجسر و در
کاشان دیمکله مشهور در حکم اسدی بیت کان فقه اندکان آمده بجای
هماما کان آمده * عناصر اربعه یده کان درلر * کان * کافک کسریله بوزن

جهان کیم معناسنه اولان که لفظنک جمدرد چونکه اذات جمع اولان الف و نون لاحق اولنجسه که لفظنده کی هاء رجمه یاه نخبه مفتوحه به منقلب اولورنکم حکیم اسد بنک پیتده کی ایکجی کان کیمز معناسنه اولدینی کی
* چتر چادر او به خرگاه و اونا قدر بارگاه *

چتر * جیم فارسه تک فنی و تاه فوقه نك سکونی و رابله چادر و خیمه و شمسه و زنان باشلرنک اورتوسی معناسنه جای بیت چتر فرزند فرقت سحاب سایه نشین چتر آفتاب * لکن شعوری مرجوم چتر بو کیمک ده لوجادر دیو تخصیص ایلدی * چادر * دخی فارسه ترکیده شیوعی ایلده تفسیر قلندی حاصلی چتر مرقومه جیم معناسنه مراد قدر الوغ نك بیت غلاماره نیم من ندارم آن مذهب هلاک * چادر و کسته نك پوشم * خرگاه * اگر ادو ترکان او به می معناسنه در و کچه و قلند اشد کیری او معناسنه کلور همدخی یاد شهر لک اوطاغی معناسنه کلور خواجه سلمان بیت با همه قدر و مرتبت بست کیم ساداتو * چتر خرکمی تراخر که چرخ جنبه است * معنای ترکیبی اشک مکانی دیمکدر چونکه خراشک دیو بکر منجی قطعه نك بیت اولنده یکدی کاف اذات اسم مکادر کاسبق فی الادوات المركبة مناسب ظاهره در شرفنامه ده کسر خا ایلده مضبوطدر بوتقدیرجه معنای ترکیبی خوش مکان معناسنه خر کسر خا ایلده بمعنی خوش و خوب بارگاه چادر اوطاغی پادشاهلر قومسی و یاد شهر لک عظمتله دیوان سورد کیری و وضع معنای خواجه حافظ بیت مرو بخواب تو حافظ بارگاه قبول * زور دیشب و آه صبحگاه نیست * معنای ترکیبی بار مکانی دیمکدر بار لک بکری تفصیلی برنجی قطعه نك بیت اولی شیر خنده یکدی یوایکی لفظده افک تخفیفه خر که و بار که دخی چادر در

* نك بولک چادر دیمک هم کولکه لکدر سایان *

سایان * هر کولکه لکه دیرل عموما و بولک چادره دیرل خصوصاً خواجه عصمت بخاری بیت سی نیست چتر نوبالای کردون * که خورشید را میگوید سایان معنای ترکیبی کولکه بی معناسنه در چونکه سایه کولکه دیو فرقی دردنجی قطعه نك ایکجی بیته یکدی لکن او مقامده تخفیفه ایچون هاء رجمه حینف اولندی بان اذات اسم فاعلدر کاسبق فی الادوات

* کولک سپهر اولدی زحل کیوان عطارد تیرامش *

سهر * سینک کسری و به فارسه نك فنی و هانک سکونی و رابله لفظ مفرد در بمعنی فلک عموما و بمعنی فلک اطللس خصوصاً شیخ نظامی بیت گفته حصاری تو اورا سهر * کای فلک تو بکیم دار مهر * کیوان * کافک قتحیله بمعنی ستاره زحل حکیم انوری بیت کیوان موقفان ترا کر جکر خورد * خسرین چرخ را جکر جدی بسته باد * و فلک زخله دخی کیوان دیرل * تیر * اولوز درت معنای کلور بوی اسم ستاره عطارد در حکیم انوری بیت کر نامه دهنده بیز و ایلد تو تیر * شغلش فرو کشاد دود سنش بسته باد باقی عطاری بکری برنجی قطعه نك بیت ثانی شیر خنده یکدی

اولکره پروین دیرل عرش اعلا کر زمان

پروین * به فارسه نك فنی و رانک سکونی و او مدوده نك کسری و نون ایلده بکری شکر مثال فردن پروین انمیدر اکا عرسیده تر با دیرل نظامی استر ابادی بیت نکور پروین غایب پروتو ادب که این خازن * روی نطع مشکین ر بخت مشت لولوی لالا * کر زمان * بوزن مهران عرش اعلا معناسنه بعض نسخه مطلق اسمان معناسنه مرویدر لکن عرش معناسنه اولدینی اصحدر معیار جالیده شمس فخری کاف فارسه نك کسری و رانک سکونی و زای مجمه نك قتحیله بوزن مهران دیو بیتان ایدوب بوا بانی نظم ایلدی قطعه نابود خورشید و مه بر کر زمان * نابود در کان عقیق بهرمان * پیش تیغ خسر و آفاق بود * کوه خار ارمشال بهرسان * بادبانی ساقی تعظیم او * تا که باشد نام لوح و کر زمان لکن فرهنگ شعوریده رانک کسری و زای مجمه نك سکونی ایلده دیو ضبط ایدوب بوا بانی شاهی کنوردی قطعه مه و خورشید و با بهرام برجیس زحل با تیر باز فر کر زمان * همه حکمی بهرمان تو دارند * که ایزد مر ترا دادست فرمان * اندنظره معیار جالینک یشاقی اراد ایلدی انشی فاما که ناظم نحر برک سوق نظمی معیار جالینک هموزانیدر فاعرف هم دخی میج موقعه به به موجوده ایلد کر زبان دخی بومعنا به در

* مشتری برجیس و هر نك آدی بهرام هم *

برجیس * به واحد نك فنی و رانک سکونی و جیم مدوده نك کسری و سین ایلده بمعنی کوب مشتری هم دخی سودا دود معناسنه کلور ابو المعانی بیت شاهی که بعطای او شد کدبان * هم چون عزی که اشترش برجیس * بهرام * به واحد نك قتحیله بمعنی کوب در رخ سراج الدین قری بیت ای زید و وجود

بجهانت کام باد کتوان ترا مسخر و بهرام نام * هم دخی بزاد شاعرك افغنی و بر
 فرشته نامید * زهره ناهید صمان او غزایی و او شش غم کشان *
 ناهید * تون ممدوده نك فقی و بهرام ممدوده نك کسری و دال ابله معنی کوکت
 زهره محمود بن بکین بیت غیر کز دیون همه انواع فضائل دارد * لیک در نك
 طرب کامر و ناهید است * زهره به جغتاید * جولی ان دیور * که کشان
 آسمانده صحاب طویل کی کیجه کور بنور اما حقیقتده یولوت دکلدر خرد
 کوکت و نجو مکت ترا کندن ناشی اوبله کور سور صمان ابله زار دکر من کی دوز
 ترکیده اکا حاجیلر یولی و صمان او غزایی و جرخ فلک و غریبه و غریبه
 و حیکه دیور شاعر بیت شعی که غرخ شازنده کاب در کاهش * ز که کشان
 شده است میان خراکاش * معنی ز کیسی صمان چکی دیمکدر
 چونکه که کاهدن محقق صمان دیو الی ریحی قطره کربیت اولنده کاور
 کشان اسم فاعل در مصدری کشیدن لفظیدر فرقی قطره مکت بدیجی
 بیتده بکیدی * مرز بوم اولدی وطن سرحدینور بد دخی *

مرز بوم * ایکی معنیه در اول معنی وطن ثانی معنی سرحد سنوری ابو المعانی
 ایکی معنیه بیت نکیشان کستم اکون مرز بوم را که مرز بوم من ناید بخاطر فرهنگ
 شعوریده مرز بوم بندده و او عاطفه یار دی لکن ناظم خبر برک عنده مرد موجود
 اولان نسجه و اوسر در فاما که فقط مرز مصرع ثانی بهر کور بوم به موجوده نك
 ضربه وطن دخی بر یورت معنیه غار سید و غریبه بنفوشه دخی بوم دیور

مرز سرحد آیدر سرحد اغایی مرز بان *

مرز * میك فقی ورنك سکونی وزای مجیه ابله معنی سرحد و سنور شکم
 سرحد اغایسته مرز بان دیور چونکه بان ادات اسم مکاندر علی ماسبق
 فی الادوات المراكبه خواجه سلمان بیت شاخ بان بکرفت مرز باغ و بستار تیغ
 سرفروز کش پیش مرز بان می آورد * هم دخی زمین و ملک معنیه کاور

باس حفظ نك دخی بر بی ایمن کیجه نك *

باس * با فارسیه ممدوده نك فقی و سین ابله معنی حفظ و حراست و معنی ربع
 اللیل کذا فی فرهنگ شعوری فرهنگ جهانکر بده کیجه نك سکر بخشدن
 بر بخشی دیو واقعدر حکیم فردوسی بیت یکی کفت صبره زردان سپاس
 تیایش کم روز شب در سه باس * هم دخی تنکی دل و غم و اندوه و خوف و هراس
 معنای بنده کاور * بوسیدن کیجه بکجه بنده دیش باسان *

همدخی

هم دخی مطابق بکچی معنیه کاور چونکه بان ادات اسم
 فاعلدر عرییده باسان معنیه حارس دیور

ران او یلق چاقشیر و شلوار دهرانین دینور *

ران * راه ممدوده نك فقی و تون ابله او یلق معنیه عرییده فندکی
 میر نظمی بیت بر ران شده اسب مرادش * هم کام جهان او دست دادش
 هم دخی رانیدن لفظین امر حاضر و وصف ترکیبی دخی اولور * رانین
 چاقشیر و شلوار و تونان معنیه چونکه یا بنجیه و تون نسبت ایچوندر
 شاعر بیت چرا ایچید مکت دستار و قوطه * چرا دار دلمخ رانین دیا

قوله آت یکران بکشدن کسایه ز ران *

یکران * یاد نخبه نك فقی و کافک سکونی و راه ممدوده نك فقی و تون ابله
 قوله آت معنیه بعض فرهنگ * چیل آت دیو منقولدر فرهنگ
 جهانکیریده اسب ممتاز دیو واقعدر کال اسماعیل بیت نشسته آب زرشک
 لطیفیت در خاک * چنانکه باد بر آتش ز نعل آن بکران

* دیندی زردشت اکیم یا عیش مجوس ایچون کتاب *

زردشت * زای مجیه نك فقی ورنك سکونی و دالک ضعی و شین مجیه نك
 سکونی و تاه فوقیه ابله دین مجوسده مذهب معنای اول ایجاد و احداث ایدوب
 دین باطلی حقیقه بر کتاب تألیف ایدن شخصک اسمیتدر شمس فخری بیت
 چه گونه * تون در نك کردون * حدیث و مذهب زردشت و برزین * کتاب
 مرز بونک اسمی زای مجیه نك فقیله زند قودی و نو کتاب بکا طرف حقندن
 کلدی دیو بنجه کسندری اضلال ایلدی حکیم خاقانی بیت آتش زمین
 به فندم کر زنه خوانم دیدکم * مصحف زمی بکریخت هم کز اهل ایمان نیستم
 محمد کشمیری تألیفنده ذکر ایدر که زردشت منوچهر بنشاندن ایدی نبوت
 دعوائی ایلدی ایندناستنده اقلادوس حکیم شاکردی ایدی و اقلادوس
 فیاضوس حکیم شاکردی ایدی تمام علم حکمتی تحصیل ایدوب سیلان
 حد و دنده بر معظم طاغده مزوی اولوب ریاضته مشغول اولدی انجام بر کتاب
 تصنیف ایدوب نامنه زند نسجه ایلدی او وقت کتاشت شاهک سلطنتندن
 او تونسته کجمن ایدی طاغندن اینوب بیاض جامه له آتش رستان و دایستی
 کوب کتاشت کلوب انتهای نبوت ایلدی کتاشت علماسله امتحان ایلدی
 معجزه طلبارنده زردشت اشارت ایلدی بر مقدار باقری آتشده ایدوب

باشند دو کدیل را صلاب بر ریشه ضر را بختی ز بر احکمتله کند و به علاج ایتمشدی
 آتشک سرورنی دفع ایدردی کشتاشه اعتماد کلی کلوت بشوای دین معان
 ایلدی ابتدا فاعل خبر بر دان و فاعل شراهر من دیک اندن ظهور ایلدی
 واول کتابک حکمی نوش از وان زماننده منسوخ اولدی فاما که بنه جابجابه
 بولنوردی * هم بخوسک او قتلار بنه درل موبدان *

موبدان * جعدر آخر ندهی الف ونون ادات جعدر مغردی موبد میمک فقی
 وواوک سکونی ویا موحده نک فقی ووال ایله عالم بخوسدیر لکن فی الاصل
 هر بیدر جعی موبد کلور تنکم عالم نصاریه زاهب دیوب جعی رهبان کلور
 عالم یهوده حیر دیوب جعی احبار کلدیکی کی

* بیلکوطاشی فسانه سحر افسون وفسون *
 فسانه * فانک فخیله بیلکومعنا سنده در بنده وعبسی کی همدخی بی فائده
 حکایه وقصه معنا سنده کلور هاء رسمیه سر فسان دخی مرویدر وکسر فایله
 بهض فرهنکرده مضبوطدر حکیم انوری بیت بادام دومغرت کدر جحر
 المس * ناداده لبش بوسه سر ایلدی فسانا * افسون * همزه نک فخیله
 بمعنی سحر وکها نت حکیم انوری بیت از غیب معنده اوهرشی تابامداد
 اهل شهر وروستایان همین افسون کند * همدخی حبله و مکر معنا سنده
 وخیوانات مودیه وحن ایچون ایتدکلی نعوید معنا سنده کلور * فسون
 فانک فخیله افسون مذ کوردن مخفف اوچ معنا سنده شتر کدر بمعنی سحر شیخ
 نظامی بیت فسون چند با خواش برآمود * فسون کردن بیابلی کی کند سود
 * دخی افسانه حکایت هم دینورمش داستان *

افسانه * همزه نک فخیله بمعنی حکایه و بی فائده کلمات خواجه حافظم بیت
 ده روزه مهر کردون افسانه است و افسون * نیکی بجای باران فرصت شمار باران
 چغتایده چورچک درل * داستان * بمعنی حکایه ایضا و مثل مشهور حضرت
 مولانا بیت بشنودای دوستان این داستان * در حقیقت نقد حال ماست آن
 * بخته اولش النمش نسته پرویزن الک *

بخته * باه موحده ممدوده نک کسری وخوا معجه ایله اسم مفعولدر مصدری
 بختن لفظیدر ابوالمعانی بیت خبا کراحت دیده بلرکان حضرت بخته
 تاباشد پای آزرد خيال نازکت * پرویزن * باه فارسیه نک فقی ورنک سکونی
 وواومدوده نک کسری وزای معجه نک فقی ونون ایله الک معنا سنده عریده

منجمل

منجمل کی شیخ سعیدی بیت پرویزن معرفت بخته * بشهد عبارت بر آمیخته
 بو لفظده باه بخته نک خذ فیه پرویزن دخی جازدر

* دوکدر کو بیدن و مهر اس معنای هوان *
 کو بیدن کاف ممدوده نک ضمی ویا فارسیه ممدوده نک کسریله مصدر در دوزک
 واورمق و سخی ایتک معنای بنه در * مهر اس * میمک کسریله هوانکه ایچنده
 اجزادو کر لر عریده اورنای یاریق طاش معنا سنده ونام بدر خضر نی م
 * افیمی جویان چکیدن طملاق باز دیاغر *

جویان * جیم ممدوده نک ضمی ویا بخته نک فخیله اسم فاعلدر چونکه الف
 ونون ادات اسم فاعلدر همدخی نجسس و تفحص ایدیشی معنا سنده ده کلور
 چکیدن * جیم فارسیه نک فخیله مصدر در مطلقا طملاق معنا سنده کال خجندی
 بیت باز آتشی بسینه رسیدن گرفته است * خون ازل کباب چکیدن
 گرفته است * بارد * باه موحده نک فخیله مضارع غایدر مصدری باریدن
 لفظیدر مطلقا باغی معنا سنده یغور اولسون غیری اولسون

* هم اولق میراب ایش التون اولق زرنادان *
 میراب اصل عریدر فارسیه دخی شایعدر ابوالمعانی بیت بدخش
 خافه شد میراب رخت * که ریر دازوی آب زندگانی * زر * التون
 دیوبکر می ایکیجی قطعه نک بدنجی ایتمده کجی * ناودان * مطلقا
 اولق معنا سنده دکرمن اولقنه و سائرینه شاملدر هاتقی بیت زیم
 قطره ها کابد از ناودان * زواعت بامید اوکی توان * اصلنده اسم مکاندر
 چونکه نا ونون ممدوده نک فقی وواوایله بمعنی قطره دان ادات اسم مکاندر
 * اولدی صابجاش خلیده سیخ شیش بریار کاب *

خلیده * خاء معجه نک فقی ولام ممدوده نک کسری ووالک فقی وهاه رسمیه ایله
 اسم مفعولدر صابجاش وایچنه طوغروکتش معنا سنده کذا فی الجمع
 حکیم انوری بیت هر ساعش از غصه کلی نازه شکفته و ز غصه چوخارش همه
 دردل بخلیده سیخ * سین ممدوده نک کسری وخوا معجه ایله مطلقا شیش معنا سنده
 دمور اولسون اغاج اولسون کباب شیشی اولسون آخری اولسون شیخ سعیدی
 بیت به پنج بیضه که سلطان ستم روا دارد * زنده اسکر یانش هزار مرغ به سیخ
 بریان خمله سوکله وکباب معنا سنده ترکیده دخی شایعدر عریده شوی درل
 شاهر بیت پس از مردن کر مرغی نشیند بر سر ستم شود بریان اگر آهی بر آیم

از دل تنگم * کاب منله شاعر بیت هیچ نعمت نمیرسد بکباب * هیچ شربت
 نمیرسد بشراب * میچکد طبل در ملک فان طبلایچی خوشحاکان *

می * ادات حالدر کما سبق فی الادوات المركبة * چکد * مضارع غائبه
 مصدری چکدن لفظیدر آنجا یکدی خون فاندیو او تو زنجی قطع معنک
 بدیچی بپنده یکدی * چکان * چکبدن مزبور دن اسم فاعلدر
 بسمل اولشدر بوغاز لشمش بریدن کسمه در *

بسمل * باء موحده نك كسری وسینك سکونی ومیک کسری ولام ایله بمعنی
 مذبوح خواجه اصق بیت قاتل من چشم می بندد بسمل مرا * نامساند
 حسرت دیدار اودردل مرا * ونسخ ایله کشته اولنه ده بسمل دیرل
 بریدن * باء موحده نك ضمی وراه ممدوده نك کسری یله مصدر در معنی قطع
 کمال خجندی بیت زاندم چو بیم جدا یست همچو برک * بنکر ز شاخ لرزه
 بوقت بریدنش * بونده رانك تحقیق و تشدید جائز در لکن بمقامده مخفدر
 * مخ ایلك معناسنه کلمش ککدر استخوان *

مخ مینک ضمی وخوا مجیه ایله ایلك و بین معناسنه عریله مشرکدر لکن صریحه
 مشدددر حکیم سنائی بیت کوی که نترسم همه عالم دیوار * از مخ چه ترسد
 چو مرا ورنیود مخ * استخوان * همزه نك ضمی و سینك وناه فوجه نك ضمی
 وخوا مجیه نك بین الفتح والکسر اماله سی وواو مجهول ونون ایله کک معناسنه
 صریحه عظم دیرل هم دخی اساس معناسنه و میوه چکر کرد کی معناسنه ده کلور

یاره زخم و یاره لوزخین و دخی زخنیساک

زخم * زای مجیه نك فتحی وخوا مجیه نك سکونی ومیم ایله بمعنی یاره
 و جراحت شمشیر و خنجر و نیزه و امثالی هم دخی آهوی بیاض معناسنه ده
 کلور ایکی معنایه ابوالمعانی بیت تیغ غمزه زخم کرده سینه ام * چون
 بجشمی زخم مارانش کرد * زخین * معنی مجروح آخرنده کی یله مجیه
 ونون نسبت ایچوندن * زخنیساک مشله چونکه ناك ادات نسبتدر کما سبق
 * کدی نشیخ اولشه ناسور و بر خون طولوقان *

ناسور * نون ممدوده نك فتحی وسین ممدوده نك ضمی وراه ایله نشیخ اولش
 اوکلان یاره معناسنه ابوالمعانی بیت نشده در رسیده عمر آخر * مکر این
 زخم دل ناسور بودست * بر * طولی دیو فر قنچی قطع معنک بیت اولنده
 یکدی خون فان دیو او تو زنجی قطع معنک بدیچی بپنده یکدی

یل میان اولش وسط معناسنه دخی کلور *

مستان مینک کسری ایله ایکی معنایه در اول ییل که عریته صلب کی
 خالی بمعنی وسط از الق ایکی معنایه کانی بیت منی که باغ راز کل شود بنکشت
 کل * کلین از یکشاید میان باغ میان * همدخی همیان لفظندن مخفدر
 * فوشاغه دیرل کرهم ایچده بللو مو میار *

کر تر کیده دخی فوشاق معناسنه در کال اسماعیل بیت چون ستان از سر فرازی
 باشدش در صدر جای * هر که اندر خدشت چون تیغ در بندد کر * همدخی * مان
 معناسنه ده کلور مثلاً کر ایوان کی * مو * اللجی قطع معنک ایکیچی بپنده کلان
 موی لفظندن مخفدر لکن بمقامده ایچده معناسنه در مجازا * میان * آخه یکدی
 * فارسی او کرندم اولدم بو یله طئلود بللو بن * تفسیر در

* پارسی آموختم کستم چنین شیرین زبان *

پارسی * معنی فارسیدر چونکه وقت تعرییده باء فارسیه فایه ابدال اولنور
 مشعاییاتی دیباچه نك بکری طغوزنجی بپنده یکدی * آموختم * راضی
 متکلم و حده در مصدری قرق ایکیچی قطع معنک طغوزنجی بپنده یکدی
 کستم قرق التنجی قطع معنک التنجی بپنده یکدی * چنین * اوچنجی
 قطع معنک اوچنجی بپنده یکدی * شیرین * طئلوم معناسنه مقابلی تلخ لفظیدر
 حکیم خاقانی بیت جریب و شیرین نعمت دنیا * بمکس زاندهش نمی ارزد
 زبان * بکر منجی قطع معنک ایکیچی بپنده یکدی شوال بمقامده بن مقابله
 من اولملو ابیدی جواب همیان تقیم ایچوندن بو خسه مقامده دخی بوقدو
 * قطعه خوب معنیست چنین عشوه نمون *

قطعه خوب * ایکیچی قطع معنک عنوانده متفرقا یکدی * معنیست باء موحده
 مفتوحه ظرفیت ایچوندن معنی معلوم لیکن فارسیده نون کسری یله اوقنسه
 جائز در است اداتر بطدر کما سبق فی الادوات المركبة * چنین * اوچنجی
 قطع معنک اوچنجی بپنده یکدی * عشوه * نون * وصف ز کییدر ملاز
 ایدیچی و جلوه کوستر یچی معناسنه چونکه عشوه ناز دیو قرق برنجی قطع معنک
 التنجی بپنده کلور حاصلی معنی رکوزل قطع معنک معناده بو یله جلوه ایدیچی
 * عشره بیرون و برون ایچرونه دیندی درون *

بیرون * باء موحده ممدوده نك کسری وراه ممدوده نك ضمی ونون ایله بمعنی
 خارج و طشره ابو تراب بیک بیت خدنگست در دلم بنشست و جان چون صاحب

خانه که بی بیرون رود کاهی اگر در میان گردد * یولفظ بیرونی بآه موحدہ تک
 فحیله او قورل غلط در و فصیح و صوابی کسر ایله در بیرون بآه موحدہ تک کسر ایله
 بیرون مذکور در مخفدر همدخی برای واجل معناسنه ده کلور مثلاً بیرون تودیرل
 سنک ایچون معناسنه * درون * دالک فحیله بمعنی داخل اندرون لفظندن
 مخفدر ابوالمعانی بیت درون سینه من مخزون خیال تو بود * چنانکه رسم
 قدیمست کج در و ران * چوره پیرامن او معناده امش پیرامن *

پیرامن * بآه فارسیه مدوده تک کسر ایله چوره معناسنه عربیده
 اطراف و حوالی کبی شیخ سعدی بیت در میر و وزیر و سلطانرا * بی
 وسیت مکرد * پیرامن * میم مدوده ایله * پیرامن دخی بومعنا به در
 ابوشکور بیت پیرامن اندر بود کوهی * کران بدرد دل کردون شکوهی
 * اولدی مفهوم خداوند همان صاحب ورب *

خداوند * خا معجمه تک ضمیمه بمعنی صاحب ورب مطلقاً ماله و علمه
 و بلکه مضاف اولور کاهی اضافتسز مطلقاً خداوند در لایذهب
 السامع کل مذهب بو تقدیر چه کاف عربی ایله ده و کاف فارسیه دو معنی دار
 اولورق ایش و عمل صاحبی معناسنه اولان خداوند کار لفظی ناس
 اختصار ایدوب سلاطین آل عثمان حضراته خنکار دیو تعبیر ایدرل
 * بوق نظیری و مثالی دیمک اولمش بیچون *

بیچون * هر کبدر چونکه بی ادات لغیر کاسبق فی الادوات المركبة چون
 کبی دیو او چیمبی قطعہ تک او چیمبی پیخته کیدی بومعنا به مثل معناسنه در
 * دینلور مانی نقاش کتابته دخی * مرهوندر

* کرچه انجیل شریفک آدیدر انکلیون *
 انکلیون * همزه تک فحی و نولک سکونی و کاف فارسیه تک فحی و لامک سکونی
 و یا تحتیه مدوده تک ضمیمی و نون ایله ایکی معنایه در اول بمعنی انجیل شریف
 حکیم سنایی بیت ادم حبیبی چلیبا کر شد اکون بلبلان * هر انکلیون سر ایدن
 بر ساقی شدند * ثانی نقاش مانینک انواع نقوشی نقش و تصویر ایدوب جمع
 از باب نقوشه دستور العمل ایلدیک کتایک اسمیدر رشید الدین و طواط بیت
 ز نقشهای بدیع و ز شکلهای غریب * صحیفه های چن شد چو صحیف
 انکلیو * حاصلی حضرت عیسی علیه السلام یا خود چلیبا یا خود زار ذکر
 اولندیغی محله مذکور اولور سه مراد انجیلدر و اگر نقش و صورت و رسم

ونکار و امثال ذکر اولندیغی مقامده مذکور اولور سه مراد کتاب مذکور در
 * کله مند اولدی شکایت اید و احوالندن *

کله مند * اسم منسوبدر چونکه * کله * کاف فارسیه تک کسری و لامک
 فحی و هاء رسیده ایله بمعنی شکایت هائی بیت رعیت زبیدادشان در کله
 لیکن کرک را باستان کله * متدادات نسبتدر کما سبق فی الادوات المركبة
 * زحمت و دردی اولاند دخی رنجور و بخور *

رنجور * بوزن قنور و سطور بمعنی غلیل و خسته مثال اول ابوطالب
 کلیم بیت تاریک و بیم و راه پس دور * ازان کر دیده لم زینکونه رنجور
 مثال ثانی میرزا فصیحی بیت خون میچکد ز ناله فصیحی مکر اجل * بیکانه
 امشب زدل رنجور میکشد * همدخی ایله معناسنه کلور میر نظمی
 بیت مکن باری هر رنجور و انشت * که کرد در زار سوای عالم * بخون
 بآه موحدہ تک فحی و خا معجمه تک ضمیمی و نون ایله بمعنی رنجور مذکور
 میر نظمی بیت ز عشقت تلخ شیرین را چشیدم * بدین سود بخون دل کشیدم
 * دیدیلر نبل اولان کسه به نکش و هوشا *

نکش * نولک کسری و کافک سکونی و شین معجمه ایله بمعنی کاهل و تنبل و سست
 و بیکار میر نظمی بیت بود نکش و کاهل و بیکار و سست لیک * بوده در خورش
 جالاک و جست * هوشا * هاء مدوده تک ضمیمی و شین معجمه مدوده تک فحیله
 بمعنی نکش مذکور * نبل دخی فارسیه تر کیده شیوهی حبیبیه تفسیر قلندی
 کال اسماعیل بیت در کج خانه تش بد یوار دادنش * تر خشک زاهد بیت
 ازرق و تنبلیست * ایشنی کورمکه یک سعی ابدن آدم بشکون *

بشکون * بآه موحدہ تک فحی و شین معجمه تک سکونی و کاف مدوده تک ضمیمی
 و نون ایله اشغالنه حرص و امور به مقدم معناسنه میر نظمی بیت بسی
 قسمت روزی نمیشود افزون * چرا بکوشش بی فائده شوی بشکون نون محله لام
 ایله بشکول دخی بومعنا به در * اتلو جانلو به تنومندی فر به سمره *

تنومند * اسم منسوبدر بمعنی طیم و محکم بدینلو کرک انسان اولسون و کرک غیری
 اولسون جله حیوانه اطلاق او تور چونکه تنوئه فوقیه تک فحی و نون
 مدوده تک ضمیمه بمعنی بدن تن کی لکن شدن ابلغدر متدادات نسبتدر کاسبق
 آنفا * فافک کسری و رانک سکونی و بآه موحدہ تک کسری و اظهارها ایله سمر
 معناسنه ضدی لاغر در جانی بیت بر کلا بود و سک فریه * هست ازین

فرهت آن لاغربه * دخی لاغراریغه دیندی وارا اولدی زبون

لاغر * قح عین مجله ایله مضبوطدر شیخ سعدی بیت است از غریبان
بکار آید * بروز بیدان نه کار واری * نزار * نوک کسری وزای
مجمده مدوده نک فخی وریله یعنی ضعیف وزبون محمد بن محمد بن بیت
زهی بسلسله زلف مشکبار محمد * دل شکسته چون من نزار کرده مقید
* ترسند و نمشه معکوس اولانه مخصوصه * تفسیر در

باز کونه دینلور همدخی وارون ونکون *

باز کونه * ایکی معنایه در اول یعنی معکوس و معکوب حقیقه و مجازا
ثانی معنی مشوم و مخوس و منکوب ایکی معنایه بوجه تشویش فرخی بیت باز کونه
دشمنانش رازیم کلک نو * موی کرد دیار کونه بریدن دندان قاز * معنای
ترکیبسی دخی بومعنازه فریدر چونکه باز باموخته مدوده نک فخی وزای مجله
ایله کبر و معنایه کونه در لودیه کله چک پتیده کلور * وارون و او مدوده نک فخی
وراء مدوده نک ضعی و نون ایله ایکی معناده باز کونه کی لیبی بیت ندایم بخت را
بامن چه کینست * بکه نالم بکه زین بخت وارون * شمش فخری بیت ایاشی که
هزانکو خلاف اندیشد * بود هر آینه وز بخت دولت وارون * نکون * نوک
کسری و کاف فارسیه مدوده نک ضعی و نون ایله بودخی ایکی معناده باز کونه
کی هانی بیت پس از کشتن و بستن بی قیاس * نکون کشت خوارز میان
را اساس * خبری در او دیمه معنای دکر کون اولش *

دکر کون * رانک سکونیه خبر در او و بشقه کونه معنایه میر نظمی بیت دل از
آرام نشد لطف مقرون ز جور یار شد حال دکر کون * اصلنده مرکبدر چونکه
دکر دالک کسری و کاف فارسیه نک فخی وریله ضعی و بشقه معنایه ایلی
یاه نخبه ایله دیگر لفظی در تکم قطعه اخیر نک عنوانده کلور کون * کاف
فارسیه مدوده نک ضعی و نون ایله در لودیه نک معنایه خواجه سلطان بیت
یار کدم کون سنبل زلف خرمن سوزم * جو بجو بر باد خواهم راند چون خواهم
نکر * و پتیده کدم کون اسم اللون معنایه یعنی بغدادی رنگ و معنایه در شکم
مصرع ثانیه کلان کونا کون دخی بوندندر بیلرند کی الف و سول ایچوندر
* در لودیه دیه چک رده دینور کونا کون *

شیخ سعدی قطعه روضه ماء نهرها سلسال * دوحه سجع طبرها
موزون * آن پراز لایه های رنگارنگ * وین پراز میوه های کونا کون

* مجمده نک آدی کساوه عربیه کردونه

یکزه کاف و جیم مدوده نک و اوله فتحاری وها رسیده ایله بمعنی مجمده عربیده
مودج کی * کردونه * کاف فارسیه نک فخی وریله سکونی و دال مدوده نک
ضعی وریله فخی وها رسیده ایله عربیه معنایه که عربیده مجله جغایده آراهه کی
* دوندن کیچون دیدیلر کوکله چرخ کردون *

چرخ * فلک دیو اون طهور بچی قطعه نک بیت اخیرنده کجی
مکر دون * مطلق دویچی معنایه عربیده دوار کی بوقدر جبه
عربیه معنایه اولان کردونه لفظی در کی هاء رسیده علامت نقل
یاخود ادات نیستدر کاسبق فی الادوات المركبة حکیم انوری بیت
ورز مراد اتوبی پس نهید کردون * باعطرار چو کردون بارکش دون بود
* کاست نقصان دخی پک اکسک کزدینلور *

کاست * کاف مدوده نک فخی وریله سکونی وها فوقیه ایله باضی صنفه سی
اوزره اسم مصدر در مصدری کاستن لفظی در شاعر بیت شمارا سخن کاست
باید همی ره خویشن خواست باید همی * هم دخی ناقص واکسک معنایه
کلور اسکن کم لفظی در فری واردر چونکه کم ابتدادن ناقص اولاندر کاست
صکره دن ناقص اولاندر * کز اسم تفضیلدر چونکه کم اکسک دیه او تونجی
قطعه نک بیت اولنده کجی ترادات اسم تفضیلدر کاسبق فی الادوات المركبة
میر نظمی بیت عشق از دیگران کمتر باشم * همان در عشق باشم کز نیاشم
* هم کینه دیمک اکسکلو ز باده افزون *

کینه * اسم منیر در چونکه کم آنفا کجی باه نخبه نسبت ایچوندر نون تا کید
نسبت ایچوندر هاء رسیده علامتدر میر نظمی بیت کینه بنده در کاه جانان کنده
خنده نگذاری ز دل جانان * افزون * همزه نک فخیله بمعنی زباده بیش کی لکن
فرقاری بیش ابتدادن زباده اولاندر افزون صکره دن زباده اولاندر کم ایله کاست
کی حکیم انوری بیت همیشه تا بجهان در کی و افزونیدست * جسد جاه توکم
باد عمرت افزون باد * نک نیره کنده الداعیه و چرخ دونه *

دنه * کونه دیو فرق برنجی قطعه نک بشیجی پتیده کجی لکن بومقامده حله
و خدعه معنایه * نیرک * نون مدوده نک کسری وریله نک فخی وریله سکونی
و کاف فارسیه ایله اوج معنایه کلور اول یعنی مکر و حله حکیم اسدی بیت جهازا
جین دست بازی بست * زهر رنگ و نیرک ساری بست * ثانی بمعنی

حکیم شفا یادت بر ستاری نداری بر سر این عاری مگر آهم ازین پهلوان
پهلوان بگرداند * فاما که لامک فحمله پهلوانان فارسیه در بر نوعین

* پهلوانه بل وال و کور شه کشتی دی

بل * یا تخمیه نک فحی و لام ایله یعنی پهلوان و پهلوان و دلاور حکیم فردوسی
منشوی روزبرد آن بل از چند * بنخ و بنخچین بگرداند * برید و درید
و شکست و بیست * بل از اسر و سینه و پوست * بویکی پسته پهلوان چار
و اف و نشر صنعتی و دردی می تیغ ایله برید و حیر ایله درید و کز ایله شکست
و کند ایله بیست و تیغ بر و خیر بسینه و کز بر و بیا و کند بیست * الب
همزه نک فحی و لامک - کونی و باء موحده یله بوزن قلب یعنی پهلوان ایضا
بو تقدیر چه بسا قط را سمر اولان ایستاده پهلوان محلی و پهلوان مکانی
دیگه و اور * پهلوان * فارسی در ترکیه شیوعی حمله تفسیر قلندی
حکیم فردوسی بیت کسی کو بود پهلوان جهان * میان سه در غماند
نهان کشتی * کاف نک ضمی و شین معجم نک سکونی و تا فوقه مدوده نک
کسریله کورش معنایه شکم کشتی گرفت در کورش طوئی دیگه
بونده سین مهله ایله کشتی دخی بر وید

* کوجلو قوتلو و انا دخی قوت نیرو

توانا * تا فوقه نک ضمی و او و نو مدوده نک فحمله یله تو نسبت لفظین
اسم فاعل در چونکه الف علامت اسم فاعل در * نیرو * نو مدوده نک
کسری و را مدوده نک ضمی ایله یعنی قوت و زور شمس فخری بیت
ابو اسحق ی کرده مسخر * ممالک و بدل و داد و نیرو * شیخ سعدی بیت
در دخی اکنون گرفت پای * نیروی شخصی را بد زجای

* جاودانی یله جاوید ابدی و دائم

جاودانی * بونده درت و در جاویدانی و او دن و نوند نکره ایکی یاء
تحتیه ایله جاودان ایکی یاء تحتیه سز جاویدانی یا نایه سز جاودانی یاء اولی سز
جاوید و او مدوده ایله دالذ نکره الف و نو نسیم وقت خامسه در

* راحت آسایش جنت کی همجو منو

آسایش * امر حاضر آخر نه ماقبل مکسور شین معجمه الحاقه اسم مصدر در
مضد ری همزه وسین مدوده نک فحمله یله آسودن لفظی چونکه مستقبلی
واوک الف و یاء تحتیه یه ابد ایله آساید و آساییده کلور خواجه حافظ بیت

آسایش

آسایش دو کیتی تفسیر این دو حرفست * باد و ستان نطف باد شمتان مدارا
همجو * هانک فحی و ویک سکونی و جیم فارسیه نک ضمی و و او مجهول ایله
ادات نشیبیدر کا سبق فی الادوات المركبة منو * میم مدوده نک کسری و نو
مدوده نک ضمیله یعنی جنت بهشت کی شیخ نظامی بیت یکی مجلس آراست
از روی زمر مش بر آورد خوی * همدمی زمر داز جواهر معنایه کلاور
سبب المصادر ایوه دخی به ایوا در

سبب * سین مدوده نک کسری و باء موحده ایله الما معنایه عریده تفاح کی کال
خجندی بیت که تم از سبب سمر قندی به از نار خجند * باز نخلدان لب چون قند
کفایه نبود * باء موحده نک کسری و اظهار هایلایه ایکی معنایه در اول این
معنایه نیک کی شاعر بیت کشتی که ستار تو سعدست من طالع خود از توبه
بدائم * بعضی بربک ایله به اغظنی فرق ایدر ترکیده نیک ایوا یله تعبیر اولنور به نک
ایله شکم بور با عیدن فهم اولنور رباعی شیری که شکاری نکند روبه به
عمری که بتلخی کزرد کونه * انکس که حق نان و نمک نشناسد کر * یوسف
مصری بود اندر حبه * نانی ایوا دید کبری میوه معنایه عریده سفر جل کی
نار نار و اربک اتوا عنه دیر ز آلو

انار * همزه نک فحمله میوه و مر و ف که ترکیده نار عریده رمان دید کلا بدر
حی خبرده وارد اولمشد که من اکل رمانه انار الله قلبه از بعین یوما
هم دخی قرآن عظیمینده فیها ما کهنه و نخل و رمان وارد اولمشد و فرهنگ
شعورید انار همزه ایله فارسی در همزه سز نارتر کیدر ناظم فخر برک سوق
کلامی دخی بونی اقتضایدر کا لایحی علی من له ادنی مذاق لکن بعضی برب
معکومید دید یاز یعنی همزه ایله ترکیده همزه سز فارسی در شکم بو
قطعه دن فهم اولنور قطعه نار بخور نک نو کلنا شود * قهوه بخور عقل تو
بسیار شود * درد الم دفع کند تقیا کو * باده بخور عقل تو کراه شود * شوقدر
وار که اینکسی علی الاشراف فارسیده و ترکیده مستعمل اوله فافهم * آلو
همزه مدوده نک فحی و لام مدوده نک ضمی ایله الواع اربک معنایه در
مثلا زرد آلو یعنی مش مش سیاه آلو یعنی رفوف شفا الو یعنی خوخته
* اصمه تانک و اوزم انکور قور قدر غوره

تانک * تا فوقه مدوده نک فحی و کاف ایله اصمه و اوزم جیو غی معنایه ظهوری
بیت شما میکم ایزد با کر اثر باده طارم نا کره انکور قهله تازه اوزم معنایه عریده

عنب کی طالع آملی بیت شراب کهنه ماشیره کشت از واز کون بخنی
 اگر ز بنیان بماند هفتد انکور میگردد * حتی صحیح شراب انکور دیر
 غوره * عین معجمه مدوده نك ضمی ورائك فخی وها * رسمیه ابله قورق معاسنه
 عریده حصرم کی هم دخی هنوز اجمامش بنه قوزاغی معناسنه ده کلور
 بوا یکی معنایه شمس فخری قطعه ورکئی بادل قفا اودر باغ * شهد کردد بفرم
 در غوره * ابراز فیض دست ابواسحق * ورکند پنه وان در غوره *
 * اولدی کلنار کزار وشنه در آلو بالو *

کلنار * کاف فارسیه نك ضمی ولامك سکونی ونون مدوده نك فخی ورائله
 کراس دید کبری معرف میوه که طب کتابلرنده اکا قراضای حلو دیر
 هم دخی برقر می رنکین چچکدر راضاجده بتر اول افاج انار افاجنه بکر
 لکن اناری اولما از اخی محصول چچکدر بعضیلر کاتار بری دیر لر عریده
 جیلار وشوکه المصیری دیر لر هم دخی شیرازده واطرافنده کل صد برک دیر
 شیخ نغضای بیت شدم از سرخ ورویی تیر چون خار * خوش آن خار بکه
 ارد سرخ کلنار * آلو بالو * همزه مدوده ابله وشنه دید کبری میوه که
 کراس اتوا عندن حتی شعوری مر حوم کراس دیو تفسیر ایلدی میر نظمی
 بیت * چنانست ابدار و نازه وتر * شد آلو بالو همچون لعل دلیر
 * نبرود و لکل انبرد دینور امروده *

انبرود * همزه نك ونون سکونی و باه موحد نك فخی وراه مدوده نك ضمی
 ودال ابله معنی امروده عریده کتری کی صاحب کامل التبعیر بیت امرو دست
 مایه شادی * مال و از قید محنت آزادی * انبرد * واولک حذقله بوننه
 مخفدر * لکل * لامك کسری وکاف فارسیه نك فخی ولام ابله معنی امرو
 ایضا کذا فی فرهنگ مانکویا * امرو * دخی فارسیدر ترکیده شیوعی حبیله
 تفسیر قلندی لکن اکثری ترکیده رای میم اوزره تقدیم ایدوب امرو دیر
 شغرتنک ابله هلو ایلکسید * شغتاو

شغرتنک * شین معجمه نك فخی وفانك سکونی وناه فوقیه نك ورائك قحطاری
 ونونک سکونی وکاف فارسیه ابله معنی شغتاو عریده درانی و خوخه
 کی شاعر بیت نقلی تو خشک میوه ونقل منبت تر * چون سبب و آبی وشکر
 امرو و شغرتنک * هلو * هانك ولام مدوده نك شغلر ابله معنی شغتاو
 ایضا * شغتاو * دخی فارسیدر ترکیده شیوعی حبیله تفسیر قلندی

دیندی

* دیندی یارنك تورنجه بیو کیدر یارنك *
 یارنك * باه موحد مدوده نك ورائك قحطاری ونونک سکونی وکاف
 فارسیه ابله معنی تورنجه عریده ارج کی میر نظمی بیت همه نازک وجود
 وعشوه آهنگ همه سین ون بستان یارنك * نازنك * باه موحد موقعه
 نون ابله یارنك کی کسیر لکن شعوری مر حوم مطلق تورنجه دیو
 تفسیر ایلدی شمس فخری بیت برای زینت برمش فلک دهد دائم * ز آفتاب
 ترنج وز مشتری یارنك * یونک معرف نیم ابله نارنج لفظیدر شاعر عربی
 بیت ان فی بستانا نارنجا * من حتی نارنجا نارنجی * عرب مذکور
 فارسیده دخی مستملدر استاد فرخی بیت همیشه تازه درخت سمن
 نیاید کل * یون نیاید از شاخ یارون نارنج * یونلردن منغم اولان دخی یارنك
 مطلق تورنجه معناسنه اوله * ترنج * ناه فوقیه ابله رانیانده واورس فارسیدر لکن
 ترکیده شیوعی حبیله تفسیر قلندی شیوقدر که ترکیده واورسمی یازرل
 * دخی لیون افاجی اولدی درخت لیون *

درخت * دالک کسری ورائك فخی وناه معجمه نك سکونی وناه فوقیه ابله هنوز
 مقطوع اولوب برنده طوزن افاج معناسنه میوه دار اولسون اولماشون باش
 اولسون باش اولماشون فاما که کسلد کد نصکره اوزن وها وارا ولورسته ستون
 دیرل دکل ایسه یعنی اوطون ایسه همه وهریم دیرل یوسیدن جچی درختان
 کلور شیخ سعدی بیت برک درختان سیر در نظر هوشیار * هرورق دفتر نیست
 معرفت کرد کار * عریسده درخته شجر چغتایده پیغناج دیرل * لیون
 نونسر لام مدوده نك کسری ویم مدوده نك ضمیله معنی لیون که معروف
 میوه در طالع آملی بیت ترنج ذقنی ده که طبیب دل من * نشکند لخی صفرات
 بدین لیوها * لیون * نون ابله السنه نشکده مستملدر

* یارو بر میوه و تر فنده عیش نو باوه *
 یار * میوه دیو بکری برنجی قطعه نك بیت اولنده بکری لکن یوم مقامده
 مراد قبله معاذ کر اولغفله تکرار عدا اولندی * ر * مطلقا میوه معناسنه
 یار کی شیخ سعدی بیت درخت کرم هر یکا بنج کرد * کدشت از فلک
 شاخ الای بر * باقی معنی لاری او قوز برنجی قطعه نك ایکی بیتند بکری
 میوه * میم مدوده نك کسریله فارسیدر ترکیده استعمالی حبیله تفسیر
 قلندی لکن ترکیده میم قحطیه شایغدر * نو باوه * نونک فخی وواولک سکونی

و یا موحده مدوده نك وواوك فقعلری وهاء رسمیه ایله معنی نور سیده
 منوه یعنی زنده بخش شمس فخری بیت شهریارا نابد هر لحظه باد * باغ
 اقبال را نوباره * و او ناید موقعه را ایله نوباره دخی بو معنیه در بو تقدیر چه
 عنوانده اولانی را ایله کتور سه افید اولور دی

* بهترین نك ابوسیدر ابونيك و نيكو *
 بهترین * آخرنده کی یاه نجیه نسبت ایچوندر نون انی مؤ کیدر * بهتر * اسم
 تفضیلدر چونکه ایو دیو بوقطعه نك التجی پینده کیدی زادات تفضیلدر
 کاسبق فی الادوات المركبة * نيك * نون مدوده نك کسری و کاف ایله معنی
 خوب یعنی ابو شیخ سعدی بیت هر که او نيك می کند * باید نيك وید هر چه
 می کند باید * نيكو * آخرنده و او ایله مثله

* هندوانه دیلور قار پوره قاون کر مک *
 هندوانه * قار پوزم خاصه عریده دخی مستعیدر عریده خاصه حبس دیرل
 خر پوزه ایکس نك آدی قیق اولدی کدو *

خر پوزه * خاه معجمه نك فقی و رانك سکونی و یا موحده نك ضمی وزای
 معجمه نك فقی وهاء رسمیه ایله خر پوزه لفظندن تخفف لفظ مشترکدر
 هر یسده بطبخ کی بحاق اطعمه بیت بنیر و خر پوزه پینی شهید کن خود را
 که هر که ای چنین دیر بر می آید * کدو * کاف فقی و دل مدوده نك ضمی ایله
 قیق معنیه عریده قرع و یقطین کی مثل مشهورده کیر پینی و کدو پینی
 واقع در اصلی رعورت کندونی بر اشکه بفللدر ایش بر کون اول عورت
 طشره کش مکر بر جاریمسی و ایش فرست بولوب قادیندن کوردیکی کی
 ایشلدی ایشک دخی اساسه جه ادخال ایدیمه جازیه طاقت کتوره مدی
 هلاک اولدی مکر اول قادین حاجتی قدرینک ما عدا سینه بر قیق کچر ایش
 قادین کور بچک کیر پینی کد و پینی دیدی

* زره کون و پوزرک تجبی دخی سیندر *
 زره * زای معجمه مدوده نك کسری و رانك فقی وهاء رسمیه ایله عریده
 کون دید کوری کی تخم که ولایت کرمانده غایت اعیلاسی اولد یقندن
 کون کرمانی دیو یازرل کال خندی بیت میازید کوناز ایچا و حسن
 که زره بکرمان ندارد زواج سید * سینک کسری و یا فارسید نك فقی
 و نونک سکونی و دال ایله پوزرک تجبی که عریده حرمل دیرل اصابت عینی

دفع ایچون اطقساله بخور کی باقرل شمس فخری بیت دفع عین الکمال
 ملک را * سوخته در بجرش شهر سیند

* جورک اونونه دی بو عیج و مارولدر کاهو *
 بو عیج * یا موحده مدوده نك ضمی و غین معجمه نك فقی و نونک سکونی
 و جیم ایله جورک اونو که عریده شونیر وجه السودا دیرل کذا فی نعمة الله
 کاهو * کاف مدوده نك فقی وهاء مدوده نك ضمیله مارول که عریده
 خس دیرل و هم تابوت معنیه ده کلور

* این سخن را بوسوزی نيك شود کله ابو *
 این سخن را * بوسوزی دیو بدیجی قطعه نك سکر تجبی پینده کیدی * نيك
 ایو دیو آقا کیدی * بشو * دکه دیو قطعه اولی نك التجی پینده کیدی
 * فارسی بلیان آدم اوله مر نادره کو *

نادره کو * نادر سو بلیجی معنیه وصف ترک پیدر چو نکه
 کو وصف رکبی اولد یغی حالده قطعه اولی نك بشجی پینده کیدی
 * همجو کهر هاست این قطعه بدیم شاه *

همجو * کی دیو التجی قطعه نك بشجی پینده کیدی * کهر ها * جعدر
 چونکه ها ادا ت جعدر * است * ادا ت بطدر کاسبق فی الادوات
 المركبة * این قطعه * قطعه رابعه عنوانده کیدی بدیم * اولنده کی
 یا موحده ظرفیت ایچوندر دیم قاج دیو بکری ایکجی قطعه نك بیت
 اولنده کیدی * شاه * پادشاه دیو قطعه رابعه نك بیت رابعی شرخنده
 کیدی حاصل معنی بوقطعه پادشاه تاجنده جوهرل کیدر * نکه * کهر ها
 لفظه بوندن صکره کلان قطعه حرف ها حقه اولد یقنه تلخیص
 وارد زافهم * خشک قوری یلش ترا و تلغه دیرل کیه *

خشک * خاه معجمه نك ضمیله قوری معنیه عریده یابس کی ضدی
 زرد مجازا کس و بخیه و درشت طبع آدمه دخی دیو ز اطنقی بیت چه شود
 آدم از نوای شخص خشک * که کربندی نامدی از نویشک * چغایده
 قوروغ دیرل * تر * ناه فوقیه نك فقی و رانك یابس معنیه عریده و طب
 کی شاعر بیت کوش شه خالی و بانك غلغلش در دشت * هر که قانع
 شد بخشک و زرشه بحر و برست * کاهی زباده یابس ده خشک زده و زباده
 لطیف مقامنده تازه و ز دیرل همدخی زادات تفضیلده اولور * کیه * کاف

فارسیه نك كسرى و بيا تحت ممدوده نك فتي و اظهارها ايله اولق و اوت
معناسته عريده مرتع و حبش كى هاتق ببت نه شهرست آراءش ملك شاهانه
صحراره يدنر كياه * قورى چراگاه امش اولدى صمان آدى كاه *

چراگاه اسم مكاند ز قورى معناسته عريده حى و مرغى كى چونكه چراچم
فارسیه نك و راه ممدوده نك فتحارى ايله اوت معناسته در غريده نبات كى كاه
ادات اسم مكاند كاسبق فى الادوات المركبة * كاه * كاف عربيه ممدوده نك
فتى و اظهارها ايله صمان معناسته عريده تين كى بونده تخفيله كه دى
جائز در شاعر بيت ز شوق روى نواهايان دى اسير فراق همان رسيد كراش
بروى كاه رسيد * كيهنى احيان دن خصه دى شب زنده دار *

شب زنده دار * وصف تركيدر چونكه شب كيهنى ديو ايكجى قطعه نك بدنى
يئنده كجى زنده صاغ و درى ديو او نوز سكرنجى قطعه نك او جى يئنده
كجى دار وصف تركى اولدينى خالده اون بدنى قطعه نك او جى يئنده
كجى * هم دى شخير اودر وقت سحر بامگاه *

شخير * دى وصف تركيدر شب زنده دار معناسته چونكه خبر وصف
تركى اولدينى خالده يكرى سكرنجى قطعه نك بيت سابعنده كجى
مير نظى بيت بزم شب باز اگر شخير باشم * شب بازى هوس را تير باشم
بامگاه * اسم مكاند معنى وقت سحر چونكه بام سحر ديو فرق در دى
قطعه نك بيت اولنده كجى كاه اادات اسم مكاند كاسبق فى الادوات ابو المعانى
بيت بودى شهاب آمد خيالش در برم * از شبانه ذوق وصلت كرده ام تا
بامگاه * ايله توكل دى اولدى پناه بكن *

پناه * فارسیه نك و نون ممدوده نك و واو فتحارى و هاء رسيد ايله
معنى توكل و اعتماد بكن امر حاضر در قطعه سادسه نك بيت اخيرنده كجى
* صافله جق بركن دى صغنى پناه *

كين * كاف فتى و يم ممدوده نك كسرى و نون ايله بوضو و صافلا جق بر
معناسته عريده قورمى كى خسروى بيت اى سراپاى معدن جرمى
چش نودلم ز ياده كين * هم دى اكلو معناسته ده كلورنكم كينه فرق
طغوزجى قطعه نك او جى يئنده كجى * پناه * امر صغنى سى اوزره اسم
مصدر در نكم مصدرى اوز سكرنجى قطعه نك بدنى يئنده كجى مير خسرو
بيت اى بدرماندى پناه هم * كرم قيت عذر خواه همه * وصف تركى دى

اولور

اولور * كاه كوچك * در مختصرى خانه وش *

كاه * كاف ضى و لامك سكوتى و بيا ممدوده نك فتى و هاء رسيد ايله
معنى خانه مختصر و نزل محفرويت صغير كه نك و تاريك اوله حكيم انورى
بيت مختزده كه كاه داشت بدشت * يا نعمت و تازيد مش دى ميكست
بعض فرهنگرده كردك خانه مزين ديو تفر ايلدىلر * مختصر خانه وش
تفسير سندن اولسه دى جاز و كاه لفظه مزاد فده اولسه جاز لکن لفظ وش
كى معناسته اديات تشبيه اوله رق نه قدر فارسى ايسه ده تفسير دن اولق لازمدر
فاهم * حق بولنه يابلان نكبه كى خانقاه *

نكبه * معروف فى سبيل الله بنا اولان مسكن فقر او فقر درویشان معناسته
عريده مطلقا طابق معناسته بومعنى فارسیده ده شایع در مسائب بيت
بر تو اضمه اى دشمن نكبه كردن ايله بيت * پای بوس سبیل از پا افكند دیوارها
خانقاه * خانه مجیه ممدوده نك فتى و نون سكوتى و فاف ممدوده نك فتى و اظهار
ها ايله معنی نكبه مر قوم خواجه حافظ بيت در عشق خانقاه و خرابات
فرق نیست * هر جا كه هست بر نوروى حبيب هست * قاف موضع
كه فله خانكاه دى بومعنايه الفك تخفيله خانقاه و خانكه دى جاز در
* كاغد زردى رات اسمنه طغرا نشان *

كاغذ * معنی رلیغ مشهور یعنی اصحاب و طائف و ارباب تجاره و بریلان
بر انكه بوممكنلر دى رات ماوراء النهر دى رلیغ چقا تايده او چا در برل شیخ سعدی
كاستان دیاچه سنده همچون كاغذ زردى رند بیورد یغدن منقهر اولان جزیه
كاغذ رنه و برى فرمانلر رنه و منصب امرل رنه ده اطلاق اولور امش بعض
شرح گلستان التون ورق معناسته دیوانه بنا قلدرى كى مراد دكلدر
بلكه مراد معنای عرفیدر چونكه معنای تركیبی التون كاغذى دىك اولور
ز برا كاغذ غین مجیدك فتحله مضبوطلر بكن بعض اوقور بازار كسرايله
سو بلر غلطدر صواب اولان فتحله در زرا التون ديو بكرى ايكجى قطعه نك
بدجى يئنده كجى * رات * السنه ثلثه ده مستعملدر شاعر بیت هر كس
بقدر خویش گرفتار نخست * كس رانده اند برات مسلمی * طغرا * طاك
ضى و غین مجیه نك سكوتى و راه ممدوده ايله برات و فرمان اولنده اولان القاب
و نشان معناسته مير نظى بيت از صبح خداست آن د و برو * طغرای
لطیف حسن دلو * والقاب كه عنوان مكنو بده و منشور ده باز بلور

بشاه شاهک و پردیکی درک امش نان شاه *

چونکه نان امك دیو اونجی قطعهك اونجی بیتند کجیدی شاه
بادشاه دیو قطعه رابعهك بیت رابعی شر چند کجیدی
* صار به کر بودی بول کوستر یچی رهمون *

کر یوه * کاف فارسیهك و راه بمدودهك کسری و واول فقی واه رسیمه ایله
طاغارده اولان صارب و بیلاک معانسه شیخ اوحدی بیت دیده انداز پس
کر یوه غیب * رب خود را دیده لاریب * رهمون * وصف ترکیبدر چونکه
نمون نمونیدن لغظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفقدریا خود اصلی
نمونه را ایدنی بعد التقدیم والتأخیر تخفیف ایچون هار رسیمه حذف اولوب
رهمون اولدی نمونه جشی و نمایش معانسه عرب تعریب ایدوب نمونجی دیدیلر
* ایشك اولان اولوبول آینی امش شاهراه *

ابو المعانی بیت زشاهراه محبت بمنزل مقصود * روم عنایت و لطفت اگر شود
همرا معنای رکبسی بولک پادشاهی یکدر

* ورمه مده چك بکشن قومه دیمکدر منه *

مده * نهی حاضر در شکم امر حاضر قطعه اولان بدنی بیتند کجیدی
اولنده کی بم ادا ت نهیدر کاسبق فی الادوات البسطة * بکشن * امر حاضر در
مصدری کشیدن لفظی قر فقی قطعهك بدنی بیتند کجیدی اولنده کی
باه و وحده صله در * منه * اظهارها ایله نهی حاضر در شکم جمع مضارع
اون بدنی قطعهك بیت اخیرند کجیدی اولنده کی بم ادا ت نهیدر کاسبق آفا
* آل بستان استه جوابسمه دینسه بخواه *

بستان * امر حاضر در مصدری سنادن لفظی در قر فقی قطعهك
بیتند کجیدی چونکه مستقبلاتی شنو ذ اوزره نونك الف اوزرینه
تقدیم اوله ستانده و ستانده کلور اولنده کی باه و وحده صله در کاسبق فی الادوات
البسطة جوی * امر حاضر در بکری در بدنی قطعهك و فقی
در بدنی قطعهك بیت اخیرند کجیدی * بخواه * نهی حاضر در مضارع
مخاطبی مجمل مزبوره کجیدی اولنده کی بم ادا ت نهیدر

* آنسر اولان نا کههان هم دخی ناگاه امش *

نا کههان * هم دخی کاف فارسیه ایله آنسر یعنی فی وقت معانسه کال
اسماعیل بیت ازین بشارت خرم که نا کههان آمد * هزار جان غین کشته شایمان

آمد

آمد * ناگاه مثله لطیف بیت آنکه ناگاه کسی گشته بجای رسیده * وین تمکین
فضیلت یکدشت از همه اجسیر * بویکی ترکیده دخی مستملدر
* وقته دی هنگام وگاه کا هیجه دیمکدر گاه *

هنگام * کاف فارسیه ایله یعنی وقت و زمان مثلاً هنگام کل و هنگام جوانی درلر
شاعر بیتد کریری هنگام فرز نکبست * سیری نه بجای دیوانکبست * گاه
کاف فارسیه ایله یعنی وقت زمان هنگام کی حکیم منافی بیت گاه آن آمد که
بازردان سوی میدان شوم * یکرماز کیوان یرون آیم برکیوان شوم * هم دخی
مکان و محل معانسه اولور همان بواجلده هم اسم زمان و هم اسم مکان
ادانی دخی اولور لکن آخره حقوق شرطیه مثال اسم زمان صحرگاه و صبحگاه کی
مثال اسم مکان نیکه گاه و نخته گاه کی ایکی معنیه شیخ نظامی بیت باین جشید
هر روز گاه * غدی بر سر کامر صبحگاه و کا هیجه معانسه کلدیکی دخی بونددر
* آخر یسک معرفت یا نعه کلدیه *

* کر نو بخواهی هسز زرد من آو بخواه *

کر * ادا ت شرطدر کاسبق فی الادوات المركبة * نو * سن دیو او جشی
قطعهك ایکیجی بیتند کجیدی * بخواهی * بکری در بدنی قطعهك بیت
اخیرند کجیدی * هنر * معرفت دیوان بدنی قطعهك بیت اخیرند کجیدی
زرد * بولک فقی و رای محمهك سکونی و دال ایله عرییده عند و حضرت
معانسه مثلاً زرد من درلر بنم یا نعه دیمکدر شیخ عمر خیام رباعی کفی که
کنه بیزدن سهل بود * این نکته نکوید آنکه از اهل بود * علم ازلی علت
عصیان بودن * زرد عقل از غایت جهل بود * من بن دیو او جشی قطعهك
بیت اولنده کجیدی آمد ایله امر حاضر در کل معانسه اصلی باه فقیهك سکونیه
ای ایدی مصدری آیدن لفظی در شکم اسم فاعلی قطعهك ثانیهك بیت
عاشرنده کجیدی ضمه و او عاطفه در شکم ادوات بسطه ده کجیدی * بخواه
امر حاضر در مضارعی آنجا کجیدی باه و وحده صله در

* بود این قطعه ام رخسار دانش را جو آینه *

بود این قطعه * بکری بدنی قطعهك عنوانده کجیدی * ام * هیزهك
فقیهك ضمیر متکلمدر کاسبق آنفا فی الادوات * رخسار * بکری دیو بکری
بدنی قطعهك ایکیجی بیتند کجیدی * دانش * علم دیوان بدنی قطعهك
بیت عاشرنده کجیدی * را * ادا ت مفعولدر کاسبق فی الادوات * جو * ادا ت

تشیهدر کاسبق ایضا * آینه * فارسی در ترکیه دخی شایع در عریده مرآت
 کی ز کیده کوزنی دیرل شیخ سعدی بیت تأمل در آینه دل کنی * صفای
 بندر شیخ حاصل کنی * حاصل معنی بوقطعه م عسل یکاغنه آینه کی اولور
 * قدیمی رسم وعادته آیین آینه هر آینه *

آیین * همزه * مدوده نك فحی و یا نخبه نك کسری ونون ايله معنی رسم
 وعادت و بمعنی روش واسلوب و طرز شیخ سعدی بیت کس این رسم و ترتیب
 و آیین ندید * فریدون با آن شکوهی ندید * هر آینه * معنی لابد و آینه خواجه
 سلمان بیت کرینکر در روس جالت در آینه * خود بین شود هر آینه آن به که
 نکر د * قدیمی اولدی دیر بن هم اول معناده دیرینه *

دیرین * آخر زنده یاه نخبه ونسبیه ونون مؤ کده ايله معنی قدیمی و ازلی چونکه
 دیر کیچ دیو یگری برنی قطعه نك بیت رابعده کندی دیرینه هارمجه ايله مثله
 ابوالعانی بیت بنده دیرینه راطف کرم داشتن * عادت دیرینه است در شیم
 مهتران * بولغش بر خزینه خسرو پرویز وقتنده *

بومصراع تفسیر در مفسری مصرع نایده کلاور خسرو پرویز
 نوش از وان او غلوهر من ناجدارك او غلوناك اسمندر شیرین ايله شکایه منی
 مشهور در کا خسرو پرویز دیو وجه نسبه ده راز وجوه وارد چونکه خسرو
 پادشاه دیو یگری ایکجی قطعه نك ایکجی بیتنده کندی کلام پرویز
 پاه فارسیه نك فحی و رانك سکونی و و او مدوده نك کسری و زای هجه ايله
 مضبوطدر بش معنی به کلور اول معنی منصور و مظفر ثانی معنی عرب و محترم
 ثالث معنی هادی و رهبر رابع معنی ماهی چونکه شاه من یوز بالغی سوردی
 خامن شکری سوزب صافی ایده چک آتدر بولورک چله سنده خسرو
 مذ کوره پرویز نسبه سنده مناسبت ظاهره در

* که کیچ شایکان دیرل خزینه دخی کچینه *

کیچ شایکان * خزینه * مزبوره نك اسمندر خواجه سلمان بیت یک غلبدیت
 ترا خورد بخورد * و رابصد کیچ شایکان باشد * خزینه مزبوره به کیچ شایکان
 دیو نسبه ده وجوه مشهوره وارد چونکه کیچ خزینه دیوان او چجی
 قطعه نك بیت اولنده کندی شایکان شین معجمه مدوده نك فحی و یا نخبه نك
 سکونی و کاف فارسیه مدوده نك فحی ونون ايله اوج معنابه کلور اول معنی
 کثرت و بسیاری کی ثانی معنی وسعت و فراخی کی ثالث اجر تشرایش

معناسته

معناسته شاهکار کی خزینه مزبوره کیچ شایکان دید کسری کثرتدن
 و وسعتدن و اجر تشرایش کیچ شایکان ایچویندیز و اصل شو به دیر که شاه
 مزبوره ملخصه بر جریف جفت سوزن کن میان دیویری حلقه به کیچ
 قور دقده بر عظیم دقینه ظاهر اولور و ازوب خسرو پرویزه خبر و بر
 خسرو دخی معتمد ادملر کوندروب خزینه منی جقاردن او وقتدن پرواول
 خزینه به کیچ شایکان دیو نسبه ایلدی یار کیچ لفظی اولغش من فقط شایکانی
 دخی شایکان اول معنابه در شمس فخری قطعه شیخ ابوالحق بن محمود شاه
 شاه عادل هست شاه عید اید * آنکه باشد پیش ریش سر فیه * روشن
 و ظاهر چو نقش ربان * آنکه باشد کثر بن نجاشی * از کف او کجهای
 شایکان * کان باشد ازاده دقانه دیر که شایکان اصلنده شاهکار ایدی
 شاهه لایق و قیلولوسه معناسته معنای کلینی حسیله نیجه مقامارده
 استمال و انور از جمله شهر اشعر از دق فافیه شایکان دیویر کثرتدن کنایه
 ایدر و فافیه نك رنوعه دخی شایکان دیرل مقبول دکلر عوامه نسبت ایدوب
 شایکانی دیرل * کچینه * کاف فارسیه نك فحیله معنی خزینه کیچ کی
 بعضی فرهنگ ده کلاور دیو مسطور دیر

* بوجق بقوله کاشانه دیکدر مختصر خانه *

بقوله * پاه فارسیه نك فحی و یا نخبه نك سکونی و غین معجمه مدوده نك فحی
 و لامك فحی و هاء رجمه ايله معنی کوشه و بوجق امیر خسرو بیت همی هستی
 خود یکسو کم * به بقوله نیستی خواکم * کاشانه * کاف مدوده نك فحیله
 معنی مختصر خانه کدافی فرهنگ جهانگیری شیخ سعدی بیت چو خلقت
 در میان آمد بخوام شمع کاشانه * غنای هستم نیست چون دیداری بینم
 فرهنگ شعوریده قش اوی و شاهنشینلوخا و جای عشرت و آشیانه مرغان
 واقعدر * دوشربیکسزد یو کدن طوقش نشیند * شینه *

می * اذات حالدر کاسبق فی لادوان المریکه * کسزد * کاف فارسیه نك
 فحیله کسزدن لفظندن مضارعدر تکم امر حاضر ی بکر معنی قطعه نك
 ایکجی بیتنده کندی * بشینه * پاه نخبه نسبه ونون مؤ کده موها رجمه ايله
 یو کدن طوقش نشیند چونکه بشیر بولدیو ایکجی قطعه نك طوقش نیچینه
 کندی همدخی بل حلواسی که کان حلواسی معناسته ده کلور

* خصوصت دشمنی و دوستی معناسی خلندر *

دشمنی و دوستی * آخر زنده اولان بیه تحفه مصدر نه در دشمن و دوست ترکیده
 دخی شایع از در شایع ریت مترس از دشمنی که دوست خویشیت * خدزان
 دشمنی که دوست خویشیت * خلت * غریب در دوستی معناسنه
 * کوکله اولسه کیرلی عداوت دیندی بیکینه *
 * ادات تقیدز کاسبق فی الادوات المركبة * کینه * هاه رسمیه ایله معنی
 عداوت خطه شکم کین کیر لوضضه دیو یگرمی برنجی قطعه نك النجی پشته
 یکدی میز نظمی بیت مکن با هیچ کنی زنه بار کینه * ز کینه دار و صاف
 و ناله سینه * طوداق طوداقه اولسه لب لب * کینه کین هم *
 اب باب * بینماده اولان بیه موحده مفتوحه ادات فوسلدر لب طوداق دیو
 یگرمی بدیجی قطعه نك النجی پشته یکدی * مکندن * مینک فیهله
 مصدر در عریضه معن و رضاع کی کال بچندی بیت بچین زلف رخ رشک
 صورت چینه * زوقت شرم کیدن لب نوشیز نیست
 * کوکس کله کوکس اوستینه در زینه برینه *
 سینه * کوکس دیو یگرمی بدیجی قطعه نك النجی پشته یکدی * بر
 معنی علی کاسبق فی الادوات المركبة * سینه * قد سبق آنقا
 * دیورمش زنگه جق جق ایدن خله آغده *
 ننگه * زای عریضه نك النجی و نون سکونی و کاف فارسیه نك و لامک فحاری
 و هاه رسمیه ایله خلال بر خلال که عورتلر آغده وقت جماعه صدای بر
 * بلانک کیم طاقر بحوبه از قولیه دیننه *
 دیننه * بیه تحفه نسبه ولون مؤکده و هاه رسمیه ایله بلانک مرقوم معناسنه
 فونکه دست ال دیو یگرمی بدیجی قطعه نك النجی پشته یکدی * دینی
 دیننه لعل و باقوت و امثال دین مرصع قولی معناسنه کلور بجای بیت
 ز دیننه دوساعده داده رونق * زرز کرده دوماهی رامطوق
 * سه شنبه صالی کوندن چار شنبه از بعدر هم *
 بیه صراعه اوج کله جک قطعه راعده ایام اسو طک اسمیسی بیان ایلدی
 چونکه شنبه * شین معنی نك النجی و نون سکونی و بیه موحده نك کسری
 و اطهار هاه جمعه اینه نك اسمی در صائب بربری فکر شنبه تلخ دارد
 جمعه اطفال را * صحبت امروز بی اندیشه فردا خوشست * باقیست
 اسمیستند ترکیب اوزله اسماء عددی شنبه اولنه صورت و بیه موحده

نك شنبه * یوم انینه * دوشنبه * یوم ثلثیه * سه شنبه * یوم اربعیه
 چهارشنبه * یوم خمسه * پنجشنبه * جمعه * آدینه * دیور نك بونلری
 بودرت مصر اعهه بیان ایلدی * نكته * یوم ثلثیه اهل اصلا بول و طریقی
 صاد ایله صالی برم حوالیزده سین ایله صالی دیور فاحفظ
 * خمسه پنج شنبه دیندی یوم جمعه آدینه *
 پنجشنبه * قد سبق آنقا * آدینه * همزه مدوده نك فقی و ذال مدوده نك
 کسری و نونک فقی و هاه رسمیه ایله یوم جمعه معناسنه خاتم کاشی بیت
 خامس نشود طفل دبستان محبت * این مدرسه راشنبه و آدینه نباشد * اصلی
 هاه رسمیه سز بادشهارک برکی و طوطی اسمی معناسنه اولان آدین ایدی جمعه
 و عید معناسنه نقل ایروب علامت ایچون هاه رسمیه زیاده ایلدی بار
 * دی شنبه یوم سینه هم حدیکشینه و لیدر * بیانی قد سبق آنقا
 * مبارک یوم انینه دوشنبه دیندی آدینه *
 یوم انینه مبارک دیو یوردی نفس لامردر کانه معناده خنامه مسک ایلدی
 قلله دره تنیه اسمی اسو عده شنبه ایله مرکب اولان اسماء عددک آخری
 سنا کدر نهات حر که ویرلسه ضرورت شعر ایچون اولور همدخی شنبه
 لفظی مفرد اولسون یا خود غیر ایله مرکب اولسون هانک اظهاری
 و ما قبلنده بیه موحده نك کسریله در هاه رسمیه او فقی غا طدر فاحفظ
 * شکر گفتار اولور دی طوطی طبع کی هر کس *
 شکر گفتار * راه اولی نك سکونیه و صف نر کیدر شکر سوز لوه معناسنه چونکه
 شکر بیانی اون بشجی قطعه نك عنوانی شرحنده یکدی گفتار سوز معناسنه در
 بیانی قطعه ثانیه نك بیت ثانیه شرحنده یکدی * طوطی * معروف
 مشهور قوشدر خواجه حافظ بیت و اله و شیدا است دائم همچو بلبل
 در قفس * طوطی طبع ز عشق شکر و بادام دوست * فضولی بیت ایلسک
 طوطی به تعلیم ادای کلیات * سوزی انسان اولور اما سوزی انسان اولماز
 * مصفا ایچمه سینه سین مانند آینه *
 * مصفا اسم معقول هر یندر مصدری تصفیه در * مانند * کی دیو قطعه
 ثانیه نك بیت خامسده یکدی آینه بیانی یو قطعه نك عنوانی شرحنده یکدی
 قطعه همچو کلی در شنبه *
 قطعه * قطعه اولی عنوانده یکدی * هم * دخی معناسنه کاسبق فی الادوات

همچو * دیو اللجی قطعه ک بشنید کجندی * کلی * با نخبه و حدت
 ایچوندر * در * معنی فی ادا ت طرف قدر کاسبق فی الادوات المركبة * شبیه
 بوقطعه ک در زنجی بینده کلور حاصل معنی قطعه دخی بر کل کی ششده

* کار و نهان دخی کز کو ایشه *
 کار * ایش دیو بکری زنجی قطعه ک التبی بینده کجندی * نهان
 کبر لو * معنایه مقابلی پیدا و آشکار در خواجه حافظ بیت دل میرودن
 دستم صاحب دلان خندرا * در داکه راز نهان خواهد شد آشکار

* یلندی جاسوس بدانت ایشه *
 بدانت * ماضیدر بکری طغوزنجی قطعه ک بیت و ایشده بر دخی کجندی
 او ایشده ی با، موحده صله در کاسبق فی الادوات البسطة * ایشه * همزه
 مدوده ک کسری و شین مجمه ک فقی و هاء رسمیه ایه بمعنی جاسوس
 دیده بان کی ابوالحسن شهید بیت در کوی تو جواشده همکر دنگاه
 وز دیده نامکرت بدیم بنام و در * هم دخی اورمان معنایه ده کلور یشه کی
 * کار دان ایش یلیمی مرد آدم *

کار دان وصف ترکیبدر چونکه دان وصف ترکیبی اولدنی خالد مرقق الذخی
 قطعه ک بیت تاسعده کجندی * فکر ایدر یعنی کداندیشه *

کند * کافک صمی ونونک فحیه مضارع مفرد غایب ز نفس متکلم
 و حده می اوچنجی قطعه ک اون ایکیجی بینده کجندی * ادیشه همزه ک
 فحیه ادیشه ک لفظندن امر حاضر آخر یشه هاء رسمیه الحاقیه
 اسم مصدر در معنی فکر و تأمل شاعر قطعه بارها خود این قرار کم * کردود
 رک عشق باز کم * باز ادیشه میکم که اگر نکم عاشقی چه کار کم
 * مقصه کار و یقه دی روت *

کار * کاف فارسیه مدوده ک فحی و زای مجمه ایه انواع مقص معنایه
 عربیده مفروض کی مقص دخی عربید و لکن ترکیبده شبعی حسیله
 تفسیر قلندی حکیم انوری بیت یلم از خطه فرمان تو بیرون نشود * سرم
 از پسر تو چون شمع بربد بکار * روت * باء موحده ک و راه مدوده ک
 صمی و باء فوقیه ایه یق که عربیده مشارب کی فارسیده سبک دخی دیرل
 * هم صقال ریش صحافدر ریشه *

دیش زام مدوده ک کسره صریحه می و شین مجمه ایه صقال که عربیده حیه

کی

کی کال امثال در حق کمال خجندی بیت آن ملحد خجندی ریش بر زک دارد
 از غایت بر ز کیش در ریش میتوان گفت * هم دخی بولک و قوی معنایه ده کلور
 ناما که اماله ایلر ریش باره دیو او تو زنجی قطعه ک بدنجی بینده کجندی ریش
 هاء رسمیه ایه صخاق معنایه هر نه ک اولور سه اولسون صائب تیرری بیت
 با عقل کستم همفریک کوچه راه از یکسی * شد ریش ریش داعم
 از حار استند لاله ها هم دخی وجود ده بتن قبل معنایه ده کلور

* مشکن قیرمه حذر قبل زنهار *
 مشکن * نهی حاضر در اولنده کی میم مفتوحه ادا ت نهیدر مصدری شکستن
 لفظیدر چونکه مستقبلانی سینک فونه اید ایلله شکند و شکسته کلور
 تنکم ماضیسی طغوزنجی قطعه ک بیت خامنده کجندی * زنهار زای
 مجمه ک کسریله امر حاضر در بوندن باء نخبه ایه دخی لغتدر مصدری
 ز نهار بدن لفظیدر شیخ سعدی بیت ز نهار از قرین بد زنهار * و قنار بتنا
 عذاب النار * بوندن بشقه امان و عهد و پیمان و شکایت معال یشده کلور
 * آ بکنه دخی میشاشینه *

آ بکنه * همزه مدوده ک فحی و باء موحده ک سکونی و کاف فارسیه
 مدوده ک کسری و نونک فحی و هاء رسمیه ایه صریحه معنایه حکیم
 سوزنی قطعه ک زان شرابی خوریداید خرم و باقوت فام * کز فروغش سبکون
 ماضر شود باقوت سان * ز آ بکنه عکس او چون نور بدست افکند * دست
 بیرون کر * پنداری کلم از بادبان * هم دخی شراب معنایه و الماس معنایه ده
 کلور کال پاشا زاده بیورر که آ بکنه لفظ مرکبدر آب ایه آ کین لفظندن
 چونکه آ کین ایچ و خوف معنایه در النی تخفیف حذف او ثوب آ بکن اولدی
 بده علامت نقل هاء رسمیه زیاده اولدی بوقدر بجه ایچنده شراب اولق
 شرطدریدی انهمی * مینا * میم مدوده ک کسری و نون مدوده ک فحیه
 بمعنی شبیه و صریحه ایضا شوکت بیت بیاض کردن مینان نمودم اهل
 تقوی را * کشیدم مرمه از آب زمرد چشم افقی را * شبیه دخی فارسیدر
 ترکیب مشبوعی حسیله تفسیر قلندی استعاره طریقه افلا که دخی دیرل شاعر
 بیت طیبیا ترا بکرا این نکته حل نیست که در نه شبیه دار وی اجل نیست

* اجسر قیله ایش ایدندر مزدور *

مزدور * ایش منسوبدر چونکه مزد اجرت دیو مصراع ثانیه کلور و راد ادا ت

نستدر کاسبق فی الادوات المریکة حکیم سنائی بیت همه شاگرد او مدرس شان
همه مزدور او مهندس شان * مرد اجرت دخی صنعت پیشه *

مرد * میك ضعی وزای مجهدك سنگونی ودال یله یعنی اجرت وجزا و نواب
پیشه * باه فارسیه مدوده نك کسری و شین مجهدك فقی و هاه رسیده یله یعنی
صنعت و حرفت * بیخ کولک اولدی قورمق کدن *

بیخ * باه موخده مدوده نك کسری و خاه مجهد یله * کولک * واصل درخت
معناسنه شیخ سعدی بیت اگر زیباغ رعیت ملک خور دسی * بر
آوارند غلامان درخت اوز بیخ * کندن * کاندک فقیله مصدر در
قورمق و قازیمق معناسنه عریسه قلع و حک ککی

* فی قشدر پیشه لکدر پیشه *

فی * نونک فقی و یا تختیه نك سکونی ایله نای لفظندن مخفیر مطلقا قش
معناسنه عریسه قصب کی هم دخی رموز و فدیونک معناسنه حضرت مولانا
بیت بشواری چون حکایت میکند * از جدایی هاشکایت می کند * پیشه
باه موخده مدوده نك کسری و شین مجهدك فقی و هاه رسیده یله پیشه لک
و چنگستان و نستان معناسنه شاعر رباعی بیت در قلب سیه تیغ زدن
پیشه ماست * مردی و هر همیشه اندیشه ماست * هر شیر که در جهان
شکاری کرد * هر دان دانند که آن هم پیشه ماست *

* دیر که دیندی ستون باله نیر *

ستون * سینک و ناه فوقه مدوده نك ضحاری و نون ایله دیرک افاج اولسون طاش
اولسون شکم قبه به رواق بی ستون دیرل خاما که عریسه افاج دیر که خشب
وطاشه عمود دیرل هائی بیت ستونهای دولت بدولت و لیسرای ستون و از هر سو ستاده
نیای * تیر * ناه فوقه نك و باه موخده نك فتحاری و رالیله باله معناسنه عریسه
طاش ککی * دور یوسوهان کسری در پیشه *

سوهان * سین مدوده نك ضعی و هاه مدوده نك فقی و نون ایله دور یوسوهان
معناسنه ابوالعانی بیت شایخ عمر نازنین را صد دروغ * کرد محبت قطع
باسوهان غم الفک حذفله سوهن دخی دیرل * تیشه * ناه فوقه مدوده نك
کسری و شین مجهدك فقی و هاه رسیده یله کسری که عریسه قدوم کبی
هم دخی طاش کسکری کولک معناسنه ده کلور شاعر عاشق از همه فن
باعت فارغ بال نیست * کوهکن سنک تراشت بهم تیشه ماه

کینه

* کینه کوزند زده شیار روز همان *

* اوقومیل ایلمنه ذوق و عیش *

عیش * یعنی عشرت و راحت عریسه فارسیه دخی شایع در شیار و ز
بینماده اولان الف نوسل و نون تا کید نوسل ایچوندر روز شب اینکینی قطعه نك
بدی یقنده کیدی * خوشا این قطعه رعنا بمصر اعظم ای توجسته *

خوشا * خاه مجهدك ضعی و و او مجهدول و شین مجهد مدوده نك فتحاریله
نه کوزل معناسنه عریسه طوبی کی حکیم رکنایت خوشا حکامه عشق مجازی
خوشا حکام عشق و عشق بازی * این قطعه * قطعه رابعه عنوانده کیدی
رعنا * یسائی قطعه نایه نك عنوانی شرحنده کیدی * بمصر اعظم ای
اولنده کی باه موخده معناسنه مصر اعظم ایچوندر چرنکه هاداد
چقدر توجسته * و او ایله وزن و معناده بو قطعه نك بیت خامسده کلان بر
جسته معناسنه در حاصل معنی نه کوزل بود لبر قطعه ابو مصر اعظم ایله
قراسک بشکنی یب یب دیک آهسته آهسته *

بشکنی * مضارع معرود مخاطبدر اولنده کی باه موخده جمله در شکم نهی
حاضری بوتدن مقدم بکن قطعه نك بیت رابنده کیدی * آهسته آهسته
همزه لک مدیده صائب بیت بساغر نقل کرد از خم شراب آهسته آهسته * راند
از بس کوه آفتاب آهسته آهسته * حکیم شقایق بیت آهسته صبادست در آن
پیرهن انداز * یک کل ز کربالیش زده عن انداز * آهسته بو یقنده مکرر
دکلدر * قدح طولیه یله دی قریش دخی اشکنه *

یاله * باه فارسیه نك کسری و یا تختیه مدوده نك و لامک فتحاری و هاه رسیده یله
شراب طوبی قدح معناسنه طالب آملی بیت اوراق کهنه کریمی کهنه
میرسد ذوقی * که در یاله بود در راه نیست * اشکنه * همزه نك کسریله اسم
مفعولدر صدری اشکنه لفظدر همزه نك حذفله محنی شکستن لفظدر

* غمسی اولیان یعنی جاداه دی بر بسته *

بر بسته * معنای ترکیبی بغلتمش میوه دیکدر چونکه بر میوه دیو اللجی
قطعه نك اونجی یقنده کیدی بسته بغلتمش دیو اون بدی قطعه نك
دردیجی یقنده کیدی نونقدر اوزره معنای مزبوره مناسب ظاهره در

* انک ضدی دخی یزه دو شمش سیر بر بسته *

بر بسته * معنای ترکیبی صف اولش میوه معناسنه چونکه بسته صف

دیو او تو ز طغوز نجی قطعه نك بیت اولنده كجی بونده دخی مناسبت غیر
خجیه در * سبز * یشل دیو فرق ریجی قطعه نك بشجی بینه كجی
لكن بومقامده تفسیرین جز در

* اكار قاپوسی انكینه درگاه درل كم *
درگاه * بومقامده بخازدر فاما كه حقیقتده حق تعالیك باب معنوی در
خواجه حافظ بیت هر كه خواهد كویا و هر چه خواهد كویكو * كیره باز
و حاجب و دربان این درگاه نیست * لكن معنای مجازی متعارف اولمغه
ناظم بحر رانی اخذ ایلدی اصلنده اسم مكان در چونكه در قیود یو فرق النجی
قطعه نك در ریجی بینه كجی گاه ادا ت اسم مكان در كاسینی فی الادوات
ایلكدر آستان و آستانه دخی آخته

آستان * همز نك مدله مطلقا ایشك معنای عریده عینه كی خاصه
درگاه یا شاهان و مرقد انبیاء علیهم السلام معنای عریده كلیه طالب آلی
در منقبت علی رضی الله تعالی عنه بیت همز نك فخر كان آستان او رویت
مقدسان فلك باجیه كرد جیه * آستانه * هاء رسیده ایه مثله وله بیت
وخ سوده كعبه بر در دیوار خانه ات كلهای بوسه ریخت بر آستانه ات
آخته * همزه ممدوده نك و خاه معیه نك قهاری و سبك سكونی
و تا فوقه نك قحی و هاء رسیده ایه مثله ایضا بر نظمی بیت فرق
دارد در قدیمهای زمان * بمن در آخته هم در آستان

* طیبك باقدینی فارور آدی پشبار اولمش *
پشبار * باه فارسیه ممدوده نك كسری و سبك سكونی و باه نخته ممدوده نك
قحی و را ایه تشخیص علت ایچون علیك بولنی القمیری فارور معنای
شاعر بیت دشمن در جنگ مرگست و جنود * بودنش پیش حکیمان پشبار
* علاجك آدینه دارود بنور یار ایش خسته *

دارو * دال ممدوده نك قحی و راه ممدوده نك ضعیف ایه معنی دو و علاج
و مرهم ابو المعانی بیت مر یض عشق شدم ای طیب خسته غم * بغیر نوش
لیت دارو بی نیاید خوش * بیمار * باه ممدوده نك كسری و نیم ممدوده نك
قحی و را ایه معنی خسته و علیل مقابلی تندرست اظطیبر صرفی بیت
كفن یسار و نابوت و جامه نیلی كن * كه روز كار طیبه و عاقبت بیمار
و استعمار طر مقله چشم دلیرانه ده بیمار درل اما خسته دینز * خسته

فارسیه و تركیده مستعملدر

* اگر چه صحرای قاجق خلاص اولمق ایش جستن *
جستن * جبك قحی و سبك سكونی ایه مصدر در اوج معنای كلیه اول
صحرای معنای عریده و بیه کی نانی معنی كریختن عریده فرار و حذر کی
شاعر بیت كه نتوانی ز بند چرخ رستن * ز تقدیری كه بر دان كرد جستن
ثالث معنی خلاص شدن خواجه سلمان بیت من مكین بسودای پری روی
كر فترم * كه باد صبح نتواند ز بند زلف او جستن

* ابو مصراعده وصف اصطلاحی اولدی بر جسته *
بر جسته * مذكور جستن اوزرینه تحسین ایچون بر لفظی زیاده ایه بر جستن
لفظندن اسم مفعولدر بونقد بر جسته مذكور اوج معنای برینه اولمق ایدی لكن
بومصراعده وصف اولمق اصطلاح اولمش فلامشاحه فی الاصطلاح
فی نفس الامر عنایت اولمق معنای مستدعی ممكن اولور نون و و ایه نوجسته دخی
بومعنایه در نون و و ایه نورسته دخی كذلك * فائده * نورسته اصلنده یكی
قورنیش معنای عریده هم دخی نورسیده یعنی تازه تمام اولمش معنای عریده كلیه
بعضیلر نورسته بی رانك ضعیفه او قورل و تازه تمام اولمش معنای عریده كلیه
رانك ضعیفه نك معنای عریده بوسورنده قحیه او قومك تحریف و غلط دیو حکم ایدرل

* مالی شوی دیده ار كورب شیب اولان عورت *
شوی دیده * باه نخته اولنك مكو نيله مطلق ار كورمش معنای عریده
شوی ار دیو بکری او چنجی قطعه نك او چنجی بینه كجی دیده اسم
مفعولدر مصدری فرق بشجی قطعه نك عاشرند كجی لكن رقاچ قوجه دن
قالوب نیب اولان عوریه عرف اولدی شاعر قطعه جوهر روزی برو شوهر
رسیده زن دنیا هزاران شوی دیده مشونادان بكر داوم كرید فریبیدی زان
شوی دیده * نكاحك آیدر كابین ایاغی و نلر پاسته *

کابین * كاف ممدوده نك قحی و باه ممدوده كسری و نون ایه مهر معنای عریده
اكا شمدی عرف باسده نكاح درل ملاحتی فلان عورت نكاحنی بفلشدی دیو
تعبیر ایدرل شیخ سعدی بیت با جوانی جوالبت سمین * عقد بستش ببلغ
کابین پاسته * مر کیدر چونكه بالاق دیو بکری بدنجی قطعه نك بیت رابنده
نكیدی بسته بفلنش دیو اون بدنجی قطعه نك بیت رابنده نكیدی
* بو دشا و بر سنبل زاده درار باب حرفه *

دستاور * هدیه دیو فرق بشمی قطعه نك بیت خاسته كجدي
سبل زاده ناطم بحر رك كینه سیدر كاسبق فی الدیبا جة

كستان معارفین كتور من ناز كلدسته *
كستان * دردیجی قطعه نك بیت نایسته كجدي * معارف مغر نك
جعیدر * كل * معروف * دشته * ذالك فحیه كل وز بجان ولاله وسبل وانشالی
شكوفه وشره دشته سینه و طوبند درل محمد شعی بغدادی بیت صد دشته
باد از كل اقبال در كفت * برفق دشمنان توییغ دو دشته باد بونلردن بشقه
بر قاج معنیه دخی كلولول قبضه خجیر و شمیر و امثالی معناسنه نانی اهل صنایعك
النرك یك یا شاجق ری معناسنه ثالث بچشم اكین معناسنه بواج معنیه تركیده
صنایعك درل هم دخی كلدسته مناره دیو اصطلاحه كك لوز فانتظر
* قطعه از درج مخن چون كه نایسته *

قطعه از * ایكسیده متفر فاقطه اولی عنوانده كجدي * درج * ذالك ضعی
وزانك سكونی و جیم اله معنی حقه و بوبه دان یعنی زیاده و غالیه قوی قاری حقه
صغیره و قمتدار جواهر حفظ اشد كلری حقه به ده درل واستغاره طریقیله
محبوب نرك دینارین ایجوبه تشبیه ابواب دهانده درج درل انو المعانی بیت
بدشش درج بر از اهل و باقوت * نه در درج دیگر در خوشاب * بوبیده درج
اولدن مراد سناغر بری درج ناییدن مراددهن محبوب در كانه در درج
اوزرینه قودی دیمك استر * مخن * سوزد بواجون و زنجی قطعه نك بدیجی
بینه كجدي * چون كهر * متفر قاری سكر زنجی قطعه نك عنوانده كجدي
نا * ادات نفیدر كاسبق فی الادوات المركبة * سینه * دلمش دیو بوقطه نك
بیت رابعیده كلور حاصل معنی دلمش كهر کی كلام حقه نیندن قطعه
عقلی طاعنه حیرانه دینور آشفته *

آشفته * همزه نك مدیه آشفته لفظندن اسم مفعولدر معنی سراسمه
و مخول اله ماغ و صبر كردان و حیران طالب آملی بیت آشفته دماغ و سرورك
سختن * نیست دامن چه كیشایم كه كلی در چشم نیست
* هم او معناده هم الشمس اولان آفته *

آفته * ایکی معنیه دنیا دل وزن و معناده آشفته کی اطمین بیت چودل
دولان غم آفته باشد * همه خیال بدن آشفته باشد * نانی الشمس والفت
وانست پیدا اطمین معناسنه ابوالمعانی بیت بدر هجر آفتن عجز حال

دشوارست

دشوارست * كرافلاطون كز رستم كشدن عیار ناچارست
* دلکشایلب آجیجی اولدی مسیره كلكشت *

دلکشا * زوی محبوبه و مكان خوبه و امثاله صفت واقع اولور مثلاً روی دلکشا
و مكان دلکشایلب را امثاله و صفت تركی در قلب آجیجی معناسنه چونكه دل
قلب دیو اون بدیجی قطعه نك او جیجی بینه كجدي * كشا * كافك ضعیله
امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفقدرتكم امر حاضری بكر میجی قطعه نك
بیت نایسته كجدي هم دخی دلکشایلب ازده و باغچه دیو مشونك یوزیمش
سكرنجی بینه كلور * كلكشت * كاف فارسیه نك ضعی و لامك سكونی
و كاف ثانیه فارسیه نك فنی و شین معمه نك سكونی و ناء فوچه اله مطلقا
مسیره و تفر جگاه و جزار معناسنه ابوالمعانی بیت اكر یاری كند مخن ك
یاری * بان كلرخ روم كلكشت صحرا * بعضی كلاف ثانیه عربیه مكسوره
در كل اكلكی معناسنه دیو ضبط و بیان ایلدیلر زعم باطلدر ضواب
اولان فقیرك ضبط و بیان ایلدیكی كیدر چونكه كشت كاف فارسیه نك
فحیه سیر و عما شامعناسنه درنكم بومقامك بعض تفصیلی دخی مشونك
یوزیمش طغوزنجی بی شرجنده كلور فانتظر

* هم شكوفه چچك آلمش اولان اشكفته *
شكوفه * شین معمه نك ضعیله مطلقا چچك معناسنه كرك اغاجده
و كرك برده حاصل اولسون بعضی شین معمه نك كسریله ضبط ایلدیلر
ادكفته * همزه نك ضعیله اسم مفعولدر مصدری اشكفتن مطبدر نك مخفی
قرق بشمی قطعه نك اون او جیجی بینه كجدي
* نلواو بقویه شكر خواب دی حفتن او بومق *

شكر خواب * رانك سكونیله نلواو بقو معناسنه چونكه شكر معروفیدر لیكن
بومقامده مجاز اطنلو معناسنه خواب او بقو دیو قطعه خامسه نك ایكیجی
بینه كجدي كاهیجه خوابی خذف ایدوب نلواو بقو معناسنه شكر دخی درل
حفتن * خاء معمه نك ضعیله مصدر در صریحه نوم کی خواجه حافظ بیت كتم
ای مسند جم جام جهان نیست كو * كفت افسوس كه آن دولت بیدار حفتن
* او بومش باغشه خسییده دینور هم حفتن *

خسییده * و حفتن * ایكسیده خاء معمه نك ضمیر له اسم مفعولدر اولك
مصدری خاء معمه نك ضعی و سبك سكونی و باه موجد و مبدوده نك كسریله

خسیدن لفظیدر * پلور چارچی دیمک پله حر و دینلور *

پلور * بویحق و جحق و انشال نسته صاور کسته معاشنه اکار کده چرچی دیرل
شیخ سعدی قطعه * زبان در دهنتان ای خردمند بخت * کلبدر کج
صاحب عز * چودر بسته باشند اند کسی * که جوهر فر و شست پایلور
اصلیه اسم منسوبدر چو نکد * پله * به فارسیه مدوده ک کسری و لامک
فتی و هار صجه ایله ابریشم و حریر معاشنه و چرچی آتای معاشنه ایدی ادات
نسبت اولان و رایله و انق اید بجه تخفیف همچون هار رسیده حذف اولوب پلور
اولدی * بویجه سفته ایمن دخی دلنش سفته *

سفته * سینک فتی و فاک سکونی و تاء فوقیه ک فتی و هار رسیده ایله
بر شهرده بر آمده بر مقدار فجه و ربوب شهر آخرده بشقه آمدن المی اوزده
اولان معاشنه در که غریبده سجه و لسان رومده بویجه دیرل * سفته
سینک ضمیمه سفتن لفظندن اسم مفعولدر دلنش معاشنه عرییده مشقوب
کی مدخی هار به و تحفه معاشنه و حلقه زرین معاشنه ده کلور

* فیه و فیه کور که دندی سپور که چاروب

فیه * فاک و هانک فزاری و هار صجه ایله کورک معاشنه در کرک چامور کرکی
اولسون کرک کی کورکی اولسون عرییده کلامده عاجز اولانه فیه دیرل * فیه
فاک فتی و هانک اظهار ایله مثله * چاروب * سپور که معاشنه عرییده مکنسه
کبی خواجه * لسان بیت روضه پاک حسین است اینکه مشکین زلف حور
خوبشتن را بسته بر چاروب این جنت سرا * اصلنده وصف ترکیبدر مکان
سپورچی معاشنه چونکه جا مکان دیو یکر می ایکجی قطعه ک بیت
را بینه بجدی روبرفتن لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفیه شکم
اسم مفعول مصراع نایده کلور بعضیلر به فارسیه ایله او قورل غلطدر بعض
نسخده چاروب موقعه خا کروپ واقع اولمشدر جهت ترکیبی چاروبدن
منفیدر چونکه خا ک طسراق دیو قطعه * مثله ده بجدی

* خا کروپه سپورندی سپورلش رفته *

خا کروپه * هار رسیده نسبه ایله سپورندی معاشنه عرییده گامه کی
رفته رانک ضمی و فاک سکونی ایله رفتن لفظندن اسم مفعولدر میر نظمی بیت
بمکان خا کراه باورفته * دردی پای اشک چشم سفته * مستغلاقی فاک
باه مو حده به ابدلی و قلیله پرواز یاده سبله روید و زوبنده کلور

* نومندار که سن صاعده که دایم پلورم *

نو * سن دیو او جچی قطعه ک بیت نالنده بجدی * مینداز نهی حاضر در
چونکه میم مفتوحه ادات نمیدر کاسبق فی الادوات المركبة پندار به فارسیه ک
کسر به امر صیغه سی اوزره اسم مصدر اوله رق اوریشی قطعه ک بیت
نالنده بجدی دایم * مضارع متکلم و حده در بیانی قطعه اولینک بیت ثانی
شر حنده بجدی * سونک گفتن سونلش سفته دیرل کفته *

گفتن * کاف فارسیه ک ضمیمه مصدر در عرییده قول و کلمه معاشنه شاعر بیت
شعر گفتن کریده در سفتن بود لیک فهمیدن به از گفتن بود کفته اسم مفعولدر
* دگله جوهر کی پیل قدر یکی ایتمه ضایع * جوهر قد مر مرار
* کوشوار اولسه سزا بویله در ناسفته *

کوشوار * کو به دیو اونوز بشی قطعه ک بیت اخیر نده بجدی * سزا لایق
دیو قطعه * اولی ک بیت نالنده بجدی * در * اینجود یو اونوز طوف و زنجی
قطعه ک بیت سابعده بجدی * نا * ادات تغیدر * سفته * قدسقی آنفا
* چهرنکین قطعه هر حرفش صدر نکست آندوده *

چهره * نه دیو اون التکی قطعه ک بیت بجدی * رنگین قطعه * او جچی
قطعه ک عنوانده بجدی * هر * ادات حصر معنی کل و جمع * حرفش
انک حرفی معاشنه چونکه شین میجه ضمیر غایبدر کاسبق * بصدر نکست
بوز رنگه در دیمک چونکه به * وحده ادات مفعولدر صد یوز دیو اون
طغوزنجی قطعه ک بیت رابعده بجدی رنگ کونه دیو فرق پنجی قطعه ک
بیت خامنده بجدی است ادات ر بطدر کاسبق فی الادوات المركبة
اندوه * صوامش دیو بو قطعه ک بیت تامنده کلور حاصل معنی
نه رنگین قطعه که انک هر حرفی یوز رنگه صوامش و یالدر لفظدر
* از لش هم سوزلش نسته سایدده دخی سوده *

سایده * سین مدوده ک فتی و به تحفه مدوده ک کسر به اسم مفعولدر
از لش و سوزلش معاشنه صد ری سایدن لفظیدر عرییده ایکی معنایه
بردن حقیق دیرل و خاصه معنای اوله تدقیق و معنای ثانیه من و مسح دیرل
عمر بیت بی مشقت نیست هر کاری ز صندل کن قیاس * درد سر کم دارد
و سایدنش درد سرست * سوده * سین مدوده ک ضمیمه اسم مفعولدر ایکی
معناده سایدده کی مصدری سوزن لفظیدر ابو المعانی بیت دیدن و گفتن

و شنیدن بودندست * لیک ازین به دست مینماید شود نیست * و طلاع معناسنه ده

کلور

* اوزلشدن کسته آشوب بیرانه فرسوده *

کسته * کاف فارسیه نك ضمی و سبک سکونی و تاء فوقیه نك فتحیه
اسم مفعول در اوزلش و اوززش معناسنه مصدری کستن لفظی در کاف
فارسیه نك ضمی و سین اولینک کسری و سین ثانیه نك سکونی ایله ایدی
فرسوده * فانك فتحی و زانك سکونی و سین ممدوده نك ضمیله اسم مفعول در
پیرانش و آتشش معناسنه مصدری فرسودن لفظی در شمش فخری
بیت جمال دینی و دین پادشاه کشور کبر * زهی محمد تو پشت
سپهر فرسوده * بونده واولك حذفیه فرسوده دخی جازدر

* ستوده مدح اولمش آزموده هم صناعتی در *

ستوده * سبک ضمیله معنی مدوح اسم مفعول در قاما که قطعه اولینک بیت
خامسده یکن ستوده لفظی در لفظیه مصدر و علی اولغه محمد دیو تفسیر
ایلدی چونکه الالفاظ قوالب المعانی معلومدر بویه اولجه تکرار عدد
اولمادی قلله دره * آزموده * همزه ممدوده نك وزای محجمه نك سکونیه
اسم مفعول در صناعتش و صنایش معناسنه هم لازم و هم متعدی اوورکار
آزموده کی ایکی معناد * شاعر بیت در جهان او آزموده میشود * باشد
اوکار آزموده در جهان * مصدری آزمودن لفظی در

* امین و سالم بمن یعنی راحت اولمش آسوده *

امین * همزه نك فتحی و باء تحیه نك سکونی و ميمك فتحی و نون ایله معنی
امین و سالم و آسوده حال و مستخرج الال صائب بیت بخاموشی زمکر دشمن
بدرک * مشوامین که توسن کوش خواباند لکده هادر قفادارد * آسوده * همزه
ممدوده نك فتحیه اسم مفعول در معنی مستخرج صائب بیت در تمام عمر
اگر بکر و عاشق بوده * در حساب زندگانی روز خوشتر آسوده * مصدری
آسودن لفظی در بویته دخی چوق ملاحه و اردر فاقهم

* خدیو کی دیمکدر پادشاهک امری در فرمان *

خدیو * خاء معجمه نك و دال ممدوده نك کسری و واوله معنی پادشاه
حق تعالی به دخی اطلاق اولور کاسبق فی الامم الهی الحسنى شیخ سعیدی بیت
خدیو خردمند فراسخ زاده * که شاخ امیدش بر و مندیاید * کی * کافک فتحیه
معنی پادشاه شمس فخری بیت شاه دوران شیخ ابواسحاق ای کلاه

نور شاد افشردی * باقی معنای او تو ز سکر نجی قطعه نك بیت عاشری
شرخنده یکسی نیک فرهنک شعوریده خدیو اولو پادشاه دیو واقع اولدی
شاهدی مر حوم کی اولوخان دیو تفسیر ایلدی شوقدر ججه ناظم نجر نك
پادشاه دیو تفسیری پادشاه اولو سلطانده حقیقت عرفیه اولدی یغنه
میندر قلله دره که شعوری کی اطاب یغدی فاقهم * فرمان * فانك فتحیه
معنی امر سلطان همدخی منشور و برات سلطان معناسنه ده کلور ایکی
معنایه بیت کرد فرمان آن شه حسن و بهای دره پادشاهان فرمان روا

* یوزمق اولدی فرمودن یوزلنده فرموده *

فرمودن * فتحیه مصدر در مستقبل فی واولك القدویای تحیه به اید الیه
فرماید و فرماید کلور * فرموده * اسم مفعول در

* ابولک صاعلق اولمش تدرستی کی بهبودی *

تدرستی * آخرنده باء تحیه مصدریه ایله صاعلق معناسنه چونکه تدرستی
یعنی صحیح الیدن و نام القوی چونکه تن بد ندیو قرق سکر نجی قطعه نك
بیت اولنده یکدی درست یون دیو اون طغوز نجی قطعه نك بیت سابعده
یکدی میر نظمی بیت میشود لاغر و ضعیف و زار * نشود تدرست عاشق
زار بهبودی * باء موحده نك سکونیه ایو اولمق و ایو وصف اتمک و ایو
اولمش معناسنه میر نظمی بیت بهبوده مدد درد سرم بهر علاج زخم
دل ما قابل بهبوده نبود * معنای ترکیبی دخی بویه در چونکه به
ابو دیو اللی قطعه نك التخی بینده یکسی بوده مصرع ناید کلا ن
بودن لفظی در ماضی صیغه سی اوزره اسم مصدر در یا خود اسم مفعول در
یوقدر ججه هاء رسمیه ایله و هاء رسمیه سز جازدر لکن نسخده محجمه
هاء رسمیه بدله باء تحیه ایله بهبودی اولمقد فاحفظ

* ایدی بود اولمقد بودن دینور اولمش دخی بوده *

بود * باء موحده ممدوده نك ضمی و دال ایله حکایت عن حال انسانی
ادبدر عریسه کان ترکیده ایدی کی همدخی * بودن * لفظی در ماضی
صیغه سیدر و اسم مصدر دخی اوور * بوده * اسم مفعول در فاعله سیدر یغ
قدس سره حاشیه نجر یدده وجودی بودن ایله تفسیر ایلدی نه کوزلدر
قاما که بعده بودنی لفظیه هستی مرادف ایلدی نه سبب ایله مرادف ایلدی
دیو شعوری مر حوم لب شعری معناسنه استعار ایلدی چونکه بوقی

اولا بحق معناسند در شکم بوییده مصر حذر شاعر بیت گذشته خود
گذشت و بودنی بود * پشیمانی هیچ دارد کنون سود * ز بر بودنی آفرنده کی
پاء نخبه لباف ایچو ندر کاسبق

* قارشىق ايرلدى آمىزش دىخى آمىختن اويلا *

آمیزش * اسم مصدر در مضمری همزه ممدوده نك فتي وميم ممدوده نك
كسر يله * آميختن * لفظيدر چو نكه مستقبلاتي خا. معجه نك زاي معجه به
ابد اليه آميزد و آميزنده كلور اسم مضمری امر ك آخرينه ما قبل مكسور
شدين معجه الحاقيله آميزش لفظيدر كال خجندی بيت تلخكامي مي برد از
مايدور آنز دولت * ساقيان در ياده ها كو باشكر آميختند

* بولاشق اولدی آلودن بولاشمش نسنه آلوده *

آلوده * بشبھی قطعہ نک بیت سادہ سندہ کچن آلودن لفظ نندن اسم مفعول در
ایکی معنایہ کلور اول بولاشق ثانی بولاشق نسنہ معناسنہ بوا یکی معنا
پیشندہ فرق اول ایس و پاس و سفر و امالی نسنہ دیمکدر ثانی انلک اصابت
ایندیکی نسنہ دیمکدر ہمدخی آلودہ مرتکب معاصی معناسنہ دہ کلور صرفی بیت
مالب آلودہ ہر توبہ بکشیایم لیک * باک عصیان میرند ناخوس امنستغفار ما
بعض نسخہ دہ اول مصدر صیغہ سی اوزرہ واقعدر لکن تکرار او اور فافہم
* دی سوز کی آدینہ ہالونہ ہالودن دخی سوز مک *

بالونه * بآ فارسيه ممدوده نك فقي ولام ممدوده نك ضمني ونونك فقي وهاء
رسيد ايله سوز كي معناسنه كه كفكر وامثال كي حكيم خاقاني بيت هر مي كه
ريخت بخت ببالونه مره «باد خيال انس رسان تو خورم * بالودن بآ فارسيه
ممدوده نك فخيجه سوزمك وصاف ايمك معناسنه مصدر در فاما كه بآ عربيه ايله
بولمق و بولدر مق معناسنه در هم لازم وهم متعدي اولور كانه «ولك شديد
* سوزلشدن كناه بلكه نك آدله بالوده *

بالوده * پاه فارسیه بمدوده مک فحبله بالودن مذ کوردن اسم مفعول
ایکی معنایه کلور اول سوز لمش وغل وشدن صاف اولش معناسنه نانی
معروف طعامکه اکاپته دیر لر فرهنگ جهانگیر ده یعنی پله ترازو دیو
واقعیر پله ترازو یعنی کفه میزان

❦ بيوك اولسه قدیم ایمانه دی اوچلک دعوکدر هم ❦

وما

✽ جهان نما کون فانی و الخواشده عبودہ ✽

جهان نما * وصف ترکیبش جهان او چو بی معاسته در لکن جهان
کز بی معاسته حقیقت عرقه اولند و چو لکه جهان دنیا پو یگر می
آید بی قطع و بی پیوسته یکدیگر می پیوندند لفظند اسم فاعل یا خود
امر حاضر در * پیوده * یا باز سیدک سفی و یا به تحفه آن شکوفای به پیوند
لفظند اسم مفعولند مستملای و اول الف و یا به تحفه به الیله پیاید
و پیاید مکلور صائب بیت جز پشیمانی نداید حاصل طول ادلی
جدد عیانی مکرر این ره پیوده را

* قبله دودمان و دوده اول معناده در انجمن *

[illegible]

شاعر مرکب و مستفید بیت همسنگ باج دوده همسنگ اردو مازو
همسنگ هر سه همسنگ و آنکاه زور بازو

* تکار بدن دینور نقش ایچکه نقشه تکار اقا *

نکار بدن * تو تک کسری و کاف فارسیه میدوده نیک خیمه نقش و نهانسته
و صدر در * ایکی معنیه کلوز اول امر خیمه سی اوزده ایسم مصدر در
نقش و نهانسته ثانی محبوب دیو صراع نایسته کلوز

* دخی محبوبه دیر لڑھم صواغیش اولدی آندوده *

اندوده * همزه نك فكهيله اسم مقوم لدر مصدري اندودن افطيد در عطار
متواقي و بالذلق و طلائعك معشانه هر شبهه شاملدز
* سپرز اولش طلق اودز هر دخی آتی چكر در شش *

سپهر زینک و با فارسیدک ضلعی و رانک سنکوی و زانی مجمع الله طلوع
معاسبه عریده طحال کی اخلاط اربعه دن محل اجتماع سودادر

ابوالمعانی بیت ذکر محل عناصرنداردم کویا * بجز سبز که سودا بدل
شده غالب * چونکه طعام معده ده انضمام بولد قد نصکره صیاف
و خلاصه سی جکره واروب انده دخی طبع اولوب بعد التضح صافیسی دم
و کوپو کنی صفر و ناچخته سی بلم و دردی یعنی اشاعه چو کنی سودا اولوب
جکر دن دو توب طحال و ارانده قرار بولور مکانی جانب یسارده تحت القدر
زهره * زای معجه نک قحجیه اود معناسنه عرییده مراره کی محل اجتماع
صفرادر چرکه آبی اولوب آغویه مشابه اولفله فارسیده هاء رسمیه نسبه ایلله
زهره عرییده مراره دیدار شیخ نظامی بیت زهره ندارمکه بوسم لیت
تیر و کان دارداری تو * شش * شین معجه نک ضعی شین ثانیه ایلله آق جکره
اکا زکیده او بکن دیر لیلی از حکما بیت چوارصل دور میاشد سلامت
که زیر میشود در شش جراحت

* دینور هم بو کر که کرده باغ صق آیدر روده *

کرده * کاف فارسیه نک ضعی و رانک سکونی و دالک فقی و هاء رسمیه ایلله
بو کر که معناسنه عرییده کلیه کی * روده * راه ممدوده نک ضعی و دالک فقی
و هاء رسمیه ایلله بفرسق معناسنه عرییده معا کی ابوالمعانی بیت حسود جام
واقبالش همیشه میشود در ریج * زرشکش بیج و تابی روده را اندر شکم کیرد
* دینور که سار طاعه تیغ کوه او مننده سور بیسی *

که سار * اصل و اویله کوه سار در طاع معناسنه عرییده جبل کی مدخی
طاعستان و طاع دبه سی معناسنه ده کلور چونکه کوه طاع دیو او نوز سکر بی
قطعه نک بیت ساد منده یکدی سارادات تبیندر کاسبق فی الادوات المركبة
تیغ کوه * معنی سکر کوه ترکیب اضافیدر چونکه تیغ قلع معناسنه کلدیکی کی
هر نسیه نک بو کسک برینده تیغ دیرل

* دبه معناسیدر پشته یغین مفهومی در توده *

پشته * راه فارسیه نک کسری و شین معجه نک سکونی و تاء فوقیه نک فقی
و هاء رسمیه ایلله دبه معناسنه عرییده نل کی و مجاز یغین معناسنه ده کلور
توده * تاء فوقیه ممدوده نک ضعی و دالک فقی و هاء رسمیه ایلله مطلقا
یغین معناسنه در حکیم اسدی بیت بهانوده کردند زرو و کهر
بهار کرفت آن بحر چاره کر

* نوا محو و تلف اولی نباه آنک کی اولش *

نوا

نوا * تاء فوقیه نک و و او ممدوده نک قحجیه یعنی محو و تلف بودن و بمعنی ضایع
نباه * تاء فوقیه نک و تاء مجده ممدوده نک قحجری و اظهارها بیه مثله مدخی
و احسن حالتدن برافج حاله دو تک معناسنه ده کلور خواجه سلمان بیت
کر نو کنی حمایت کو کرد را از آتش * یا قوت و شنباید تاب تب نباهی
* دخی هیچ اولدی بوج و هر عبت شولدر که یهوده *

بوج * تاء فارسیه ممدوده نک ضعی و جسم ایلله هیچ ایلله مراد قدر یعنی
برایشه برامز و معنوم معناسنه صائب بیت کفکوی بوج ناصحرا نمی فهمم که
چراست * این قدر دانم که جای پنه در گوشم نیست * هیچ * دخی
فارسیدن ترکیده شیوعی حبیله تفسیر قلندی * یهوده * کسرا بیه
یعنی عبت و باطل و بی معنی و و اولد حذفیه یهوده دخی بومعنا بیه در اصلنده
مر کدر چونکه بی اذات نقیدر حکما سبق فی الادوات المركبة
هو ده و هده ایکسینده یعنی حق و صواب و صحیح

* همان آثار فیضا فیض و هی الهیدر *

همان * ادات حصر در * آثار * جمع آر در * فیض * بمعنی جوشی آب
از لب وادی عر فده هبه معناسنه در انک چون حق تعالی به فیاض دیندی
و هاب معناسنه کذا فی حاشیه المطالع * فیضا فیض * فی ملازمه ایچوندر
فیض فیضه معناسنه در مراد فیوضات و افره دیمکدر * و هی * نه قدر
نظم نحر برک مخلصی ایسه ده بومقامده معنای لغویسی مقصود اولد یغنه
اله کله سنه اضافتی شاهد عدلدر نف مخلص ناظم نحر بره و ناظم نحر برک کند و سنه
و هی الهی دیو تلقیننه تلجمدن دخی حال د کلدی چونکه ناظم نحر بر سخن نام
قصیده سنه دیر بیت توله و هی الهی دیو مشهور اولسم * هبه در موهبه در
با که عطایای سخن و فی نفس الامر شعرا نک بیت تخلصه علی طریق التلمیح
اعلاینه اشارت لری نصر بچارندن طریقه شوال بوقطعه بونلمجه
نجدین تخلص اولندی جواب عادت شعرا غزل لدره بیت اخبرده تخلص
ایدر لکن طویل الذیل قصیده لدره برفاج بیت قاهره تخلص ایدر ل
ناظم نحر بر دخی اکا قیاسا برفاج قطعه قاهره تخلص ایلدی فقه دره
* لاد کلدی کسبه حسن و اذ اطع سخن کوده *

مخکوه * وصف ترکیدر چونکه سخن سوز دیو او نوز بیجی قطعه نک بیت
سابعده یکدی کو وصف ترکیبی اولدی بی حاله قطعه ولینک بیت خامسنده

یکدی * قطعه کوه زرد زبانی دلم دیگر بجوی *

قطعه کوه * اون اوچخی قطعه ك عنوانده منقرضا یکدی * ز * معنی
من کا طبق فی الادوات * در یا * کر دیو بیکری ایکنجی قطعه ك شکر بجی
رشته یکدی دل قلب دیوان بدیجی قطعه ك اوچخی یکنده یکدی اسم
منبر منکلم و حله در کا سبق فی الادوات البسیطة * دیگر * دال محدوده ك
کسری و کاف فارسیه ك فیتی و رابله ترکیده بردخی ایله تعبیر ایدر لرتکم
بویتدن فهم او نور شاعر بیت زمان چون رفت دیگر یافت توان * عنان
زند کانی یافت توان * همدخی تکرار اولان نسته ك ایکنجی یکنده ده دیگر ایله
تعبیر ایدر مثلا صلوة ظهره نماز پیشین و صلوة عصره نماز دیگر درل و بشقه
معنایده کلور بوندیاه تحتیه ك حذفله کردخی جاز در شکر فرق طغوز بجی
قطعه ك طغوز بجی یکنده یکدی خواجه حافظ بیتا رونق عهد شایسته
دکر ستار امیر سد مرده کل بلبل خوش طار * بجوی ایسته دیوالی ریحی
قطعه ك بیت سابعده یکدی اولنده کی باه موخده صله در کا سبق فی الادوات
البسیطة حاصل معنی کوکلم در یاسندن بردخی کوه قطعه سی ایسته بعض
نسخه ده بجوی موقعه بجوی واقع اولشدر یو صورتده اولنده کی میم مقصوده

ادان نهیدر * خاصه سارا دینور مش یعنی عنبر شاه یو *

سارا * سین و زاه محدوده تاك قحار یله معنی خاص و صافی جامی بیت چه
خامصل زانکه دانی آکیار * مس خودرا فکر دی زان سارا * اکثری صفت
استمال اولنور مشک سارا و عنبر سارا کی همدخی بحر عمان ساحلنده بر مکانک
اشیمنر که انده بی نظیر عنبر اولور * شاه یوی * هاك سکونیه بمعنی عنبر
و عود و امثال شمس فخری بیت شه عادل جهان دولت و دین * که خالنده که
اوشاه یویست * معنای ترکیبی اعلایه قود و عکدر * عنبر * فی الاصل
عنبر در فارسیه و ترکیده شیوهی حبسبیه تعبیر قلندی غاده عنبرك
حصولنده روایات کثیره وارد اول در یای محیط الفارندن اولوب سواخل
محیطه اولان بلادك اهالیسی اتی جمع ایدر لاتی دریا کنارنده بتر باقی
بودر اول سبیله مسیت کی اولوب کندوی کناره اورر صیاد لری وقتی بطور
اضه لیس ایدر لالت ارجح اولان بودر که ساحل محیطه بی آدم سکنا سی
اولیان محارده بی نهابه خوشبوش کوفل اولوب یو کک یاچین قیسارده
خردانی بال اریوزی وارد اول شکوفه لردن چیمک الوب اول قیابار قلنده

بال ایدر حرارت شمشیدن بال از یوت قار و یغور و سیل مومنی در بایه
مخوش و در امواج دو که دو که کناره کتور موسمی بلورل واروب جمع ایدرل
راجع بقمر بحر ترکیدر دیرل اکثری شاعران الف و خا ک بجوی عنبره تشبیه
ایدرل خواجه حافظ بیت منبر کدری افتد بکشور دوست
نیاز نفعه از کشور کسوی معنبر اوست

* بل ابوسی عود مندل عود اغاجی دار بوی *

عود * معروف ك اغلاسی بویتدن فهم اولنور شاعر بیت منکین و سباه
و سخت باید عود * ست و ستک و سفید باید عود * غریبه هر اغاجه عود
دیرل بعد القطع * مندل * فنی و فوک سکونی و دالک فنی و لام ایله
معنی عود خام محمد بن عین بیت از برای قوت دل کر بخوری بایدم * مندل
و مندل نسیم غیر خوب ارس و تاغ * بحساب البلدان نام کتابده ذکر ایدر که
مندل هندستانده بر شهر در که انده عود غایت جوق اولور بویتدن عود
مندل دیرل اکن عود اراضیسنده عود بلکه عود ماوراء خط استوا ده بر جزیره
بتر باذن الله تعالی بنفشه قیر بلوب در بایه دوشتر امواجه شهر مندل کلور
شوقدر که برندن باش قوش ایسه قلمرونی دیرل اگر قوری قوش ایسه مندل
دیرل ثقیل و مصمت اولاتی اعلادر * دار بوی * رانک سکونیه بمعنی عود ایضا
اصلی بوی دار بادی علم اولیحق مضاف الیه تقدیم اولندی شمس فخری بیت
بیریش جام زری آفتابست * حطب در مطبخ اودار بویت * چونکه
دار هر دیکن اغاج دیو بیکری برنجی قطعه ك بیت رابعی شرحنده یکدی
بوی ققود یو بیکری النجی قطعه ك ایکنجی یکنده یکدی

* نافه مشک اول که بکدر کم دوشتر جدر اندن *

نافه مشک * اضافتله معروف اهو کونکی در چو نکه نافه آدم و حیوان
کوکی عوما و نافه مشک خصوصاً هانی بیت بصوری چین نافه چینی
کنیم * ده بار که فرش چینی کنیم * و در بسی کورک اولان حیوانک
قارنی اننده اولان در یلرده نافه دیرل مثلاً نافه روباه و نافه و شق و نافه
مهور کی مشک میمک منی و شین منجمه ك سکونی و کاف ایله
میمک که سربله مسک معناسنده در ولایت چین و د بار ختن و مملکت خطاده
حاصل اولور بلکه اول مملکه لر مخصوص در فاما که ناظم نهر یک مصرع ثانیده
چین افکنده تخصیصی ختن و خطا مطقات چیندن اواد یغچوندر

* حین اقلیت در اما و آهو بشعه صوی *

حین دینارنده حاصل اولان مشک خالصی استعمال اولسه بوریدن قان کلور و اعلاسی دخی امتحان بووجه اوزدر چین جانب شرقیه و راه هندیه اقصای معمورات طولیه و مشهور ملکات هر یکم اکا پادشاه اولسه فقه و درلر تنکم فن جغرافیه طولی و عرضی و احوال سازه سی مشر و حدر تفصیلن مراد بدن جهان نمایه مراجعت اولنه عرب تعریب ایدوب صین دیرلر آهو * همزه * مدوده نك فنی و هاء مدوده نك ضمیمه جبران معناسنه که ترکیده کیک دیرلر مدخی غیب معناسنه کلور ایکی معنایه شاعر بیت بدیه حرص چون آهوچه نازی نفس * همچون سک بصیرای قناعت رو که بی آهوست آن صحرای *

خط بر آورده هنوز نوی بلور مش تازه * میر نظمی بیت چو شد آن شوخ بر آشوب آفاق * خط بر آورده برای قتل عشاق فرهنك شعور بده خط بر آورده بمعنی چار ابرو محبوب دیو واقع در اصلنده مرکیدر چونکه * خط * مریدر لکن شعرا عندند هنوز کورمش صفال و بیق معناسنه حقیقت عرفیه اولشدر میر نظمی بیت بدیه آمد چو رلب خط دلجو * کشار آب حیوان سیر خود رو * ابوالمعانی بیت شود از خط یار چار ابرو * چهار ارکان عشق خلق محکم * بر آورده * کتورلمش معناسنه اسم مفعولدر چونکه بر ادات تحسین در کما سبق فی الادوات المركبه آورده همزه * مدوده و واولك قهار بده کتورمك معناسنه مصدر در *

* دی نکل تو بسز اولان محبوه یعنی ساده روی * نکل * تا فوقیه نك فنی و کاتك کسری و لام ایله بمعنی ساده روی یعنی امر داوغلان شمس فخری بیت بدر دانی چراست خفت خوف * رانکه تمام بود و دیونکل ساده رو * دخی فارسیدر چونکه ساده نقوشدن عاری و جنس آخر اختلاطندن خالی معناسنه فاشده و امثاندستعملدر و اعتباره طریقیه اصطلاحات و تعبیقات اولیان نظم و نثر مدوده دیرلر ابوالمعانی بیت کر نه نظام ساده لوحا زانیا شد اصطلاح * همچو قلب خویش کو بد نظم ساده ساده دل رو بوزد بویکرمی بدخی قطعه نك بیت اولنده کجیدی میر نظمی بیت نباشد در جهان هر ساده روی * دلاراد فریب خوب کو بی * تنبیه * لفظ نکل و لفظ ساده رو ذکره مخصوص و صفدر ائنده استعمال او آغاز فاحفظ * جانفزاجان ارزن مزدکش آدم اولدورن *

جانفزا * وصف تر کبیدر حقیقه و مجاز مستعملدر ابوالمعانی بیت ای لب میگون اعلت جانفزا ای عاشقان * وی غم هجران و صلت دلکشای عاشقان چونکه جان روان دیو او نوز سکر نجی قطعه نك او چیمی بیتده کجیدی فرا کیمز ایله وصف ترکیبی اولد بقی حالده بشیمی قطعه نك عنوانی شرحنده کجیدی * مردمکش * وصف ترکیبی چونکه مردم آدم دیو قطعه اولی نك بدخی بیتده کجیدی کش کافك ضمیمه امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفقدر تنکم کش اولدر دیو قطعه نك بیت تاسنده کجیدی

* دیندیلر معشوقه جانان و محله آدی کوی * جانان * جیم و نون مدوده نك قهاری و نون نایسه ایله بمعنی معشوق و محبوب ابوالمعانی بیت اگر جان خواهدت جیسانان بده منت کیر از جان نباشد خوب تر از جانکه جان دان جیسانان را * کوی * کاف مدوده نك ضمیمه و باده خیمه ایله بمعنی محله و او به خاقانی بیت چوایم جانب کویت دو صد منزل یکی سازم * اگر بیرون روم در هر قدم صید جا کنم منزل * انجمن مجلس قز شد فجه دی کرما کرم اکا *

انجمن * همزه نك فنی و نونك سکونی و جیمك ضمیمه و نون ایله بمعنی مجلس و مجمع فردوسی بیت بشادی یکی انجمن بر شکفت * شهنشاه کیتی زهواره کرفت * کرما کرم * میناهده الف توسل ایله قز شمش مجلسده اصطلاح اولشدر نه قدر معنای لغوی بی اهم ایسه و چونکه کر بمعنی حار دیو یکر می التجی قطعه نك بیت اخیری شرحنده کجیدی * اولدی کرم الفت ابو کور شمه تر در داخی خوی *

کرم الفت * معنای اصطلاحی و لغوی سی اظهار در * خوی * خاه * جمه نك بین الفتح و الضم امالهسی و و او مجهول و یا تحتیه ایله تر معناسنه هر بیده عرق کی لکن وزنه رعایت ایچون بهر حال بالفتل خوی سازه له با خود ساری خوبه تطبیق لازمدر * رستمک بابا سید زال دخی نك اختیار * زال * زای مجمه مدوده نك قحیله نام پدر رستم جهانگیر در چونکه اصل معناسی پیر ساخورده و بمکبر زال مزبور اناسندن قاشی و کر یکی آق اولد بقی حالده طوقد فند زال دیو نسیمه اولندی * رستم * ابرانده مشهور بهلواندر شهنامده دلاور کی مفصلدر شمس فخری بیت جمال دولت و دین شاه کر مکار که هست * هزار حاتم طایی هزار رستم زال * چونکه رستم بابایی نامیله

وستم زال دیدکاری کی زاله دخی باباسی آذینه زال عاشقان دیر زور افارینده
 خلدن بیت به این کلمه است که ایضا طی قاعده در
 * ویر جفا لویه دینور امیر موی و هم دوموی *
 آنیر موی * مر کبدر چونکه امیر موی مودودنک فتنی و آخر نه هاد رجیما
 ایله اون ایکیجی قطعه نک التبعی یشده بکن آمیخته کی فارغش معناسنه
 شکم آوزم آمیخته معناسنه اولدیغی کی علی ماسبق فی قواعد المعانی موی
 قبل دیو اللجی قطعه نک ایکیجی یشده بکن آمیخته کی فارغش معناسنه
 کسور بود * چو امیر موشد کبدر بود * دوموی * مثله چونکه دوایکی
 دیوان طغوزنجی قطعه نک بیت اولنده کبدری
 * چندیلر ایچنده ک اعلا بچی شهسوار *
 شهسوار * هانک سکونله ملوکانه آه نوب اورنده دلیرانه جرکت ایدن کسینه
 معناسنه ابو المعانی زید پایت یک بکه کن تابشاد باعمال * شهسوار طرز
 شایست میکند عالم خراب * چونکه شه شاهدن مخفدر سوار بخش دیو
 قرق برنجی قطعه نک بیت ثنی عشرده کبدری
 توسن اول آتدر که ک سرت اوله یعنی تندخوی
 توسن * تاه فوقه نک فتنی یوارله سکونی وسینک فتنی ونون ایله سرت و سرت کش
 آن معناسنه خواجه سلمان بیت عنان توسن دولت بدست توشد رام بکام
 خولش برغم حسود میرانش * سرکشکندن کایه طریقه فکده استماره
 ایدرل * تندخوی * مثله چونکه تند یعنی تیر و خندید دیو بکرمی سکر بچی
 قطعه نک بیت ناسعده کبدری خوری یعنی طبیعت و عادت رکده دخی
 مسته ملدر * و بی اگر لش جریت چوکان دخی هم صولجان *
 چوکان * جیم فارسینه نک فتنی و اول سکونی و کاف فارسینه ایله ایکی معنایه در
 اول هر او بی اگری جریت معناسنه حتی طیل و کوس طر مسنده دیر زانی
 معروف بانی اگری و اناج که انکله میدانده طوب اوررل چونکه کوی چوکان
 متعارف لو بوند غایت سلاحتور و چندیلر او بازار آدم ایده مر * صولجان
 صادق قبحله معرب چوکاندر فارسینه دخی مسته ملدر ابو المعانی یکت
 من سزدل کوی میدان عجت کده ام * نازد با صولجان زلف
 جانانم یکی * شکم مصرع شایده افصاح ایدر
 * باندیلر آنکله آتوب طوندی طوبه دی کوی *

چندیلر

کوی * کاف فارسینه ممدوده نک ضمی و یاد تحیه ایله بمعنی مذکور خصوصا
 و بمعنی کل مدور و غلطان عموما همدخی گفتن لفظندن امر حاضر و وصف
 ترکی اولور ایکی معنایه شیخ سعدی قطعه فهم سخن نازکند مستمع * قوت
 طبع و متکلم بجوی * فصاحت میدان ارادت یار * نازد هر دسخن کوی کوی
 شاهدی بیت سورر یسک صولجان نه اوله چوکان * ووه لکان طو پیغز کویک
 غلطان * اولدی اگر لش خجیده بو کلار پیچیده هم *
 خجیده * بوزن رسیده اسم مفعولدر مصدری شاه معجه ایله خجیدن لفظی در
 میر نظمی بیت شوی بهر تواضع قندجیده * نهال کسینه ربیوه خجیده * پیچیده
 یاه و جیم فارسین ممدودنک کسر ل به اسم مفعولدر مصدری پیچیدن
 لفظی در * ایکی قات نسنه دونا و قات قات اولمش توی توی *
 دونا * ایکی قات معناسنه چونکه دوایکی دیو طغوزنجی قطعه نک بیت اولنده
 کبدری قات دیو ایکیجی قطعه نک بیت ثانی شرحنده کبدری * نوی توی
 قات قات معناسنه چونکه توی تاه فوقه ممدوده نک ضمی و یاد تحیه * به قات
 معناسنه که چوقه و لاجه و صوغان و شلقم و کاغذ قاتلری کی
 * شوخ جق مشرب بلونازک طبع هم حاضر جواب *
 شوخ * شین معجه ممدوده نک ضمی و شاه معجه ایله بمعنی کناده مشرب و نازک
 طبع و حاضر جواب و لطیف کوی و شاطر کار شکم شوخ نازک و کوزل دیو
 فرق برنجی قطعه نک بیت اولنده کبدری همدخی شوخ و چرک و کبر و پاس
 معناسنه ده کلور شکم بوم صرا عده کلور
 * کیراو پاسلو شوخکین و بیقه مقدر شست و شوی *
 شوخکین * اسم منسوبدر چونکه کین ادات نسبتدر کاسبق فی الادوات المربکه
 شست و شوی * بمقی معناسنه در * تنیه * و یشده شست و شوی و کله جت
 ایکی پنده جسنجوی و گفتگوی حاصلی نو اوچ کله دن هر بری ماضی ایله ایدرل
 مرکب مبالغه مصدر در چونکه شست ماضی در مصدری اونوز برنجی
 قطعه نک بیت ناسعده کبدری * شوی * مرد را اسم مفعول بیت مذبورده
 بکن شویده لفظی در * گفت * ماضی در قطعه عاشره نک بیت سادسده
 کبدری جست جیم ضمی به ماضی در صدری جستن لفظی در * جوی
 امر در الی برنجی قطعه نک بیت سابعده کبدری و بالجه بونلر قدر که ماضی
 و امر صورتند ایسده اسم مصدر در عند ترکیب مبالغه افاده ایدر قاتما که

صفت و شبید لفظی و آمد و شد لفظی دخی بونله قریب اسم
مصدر در لکن میانه رنده فرق وار فافهم

* کم تکدر ضایع اولش نسته در ککته هم *

کم * کاف نرسیده کنی و میم ایله تنک و ضایع معنایه عربیده مثاله چقاید
یاوه کی * ککشت * اسم مفعول هر کدر چونکه کشته کاف فارسیه تنک
فتحیه کتن لفظند ن اسم مفعول در تنکسم ماضی متکلم وحده می
قرق التنجی قطعه تنک بیت ساد منده یکدی

* یافتن بولوق دیمک هم آره مقدر جنجوی *

یافتن * یاه نجیه محدود کن فتنی و فاک سکونیه مصدر در بولوق معنایه
عربیده وجدان کی متغیاتی فاک باء موحدیه ابد ایله باید و یابنده کلور
جنجوی * قد سبق آنفا احد کرمانی بیت مستغرق جنجوی
کنم مستهلک شست شوی کنم

* فارش غوغا ایله صبت و صدا شور و شغب *

شور * معنی غوغا و فرقه انی غزالی مشهدی بیت شوری شدواز خواب
عدم چشم کشودیم * دیدیم که باقیست شب فتنه غنودیم * باقی معنای
یکری سکرنجی قطعه تنک بیت نامنده یکدی * شغب * شین مجیه و ضین
مجیه تنک فتحاری و باء موحدیه ایله معنی صبت و صدا و فریاد و غریو گاهی بوابکی
لفظی ذکر ایدوب شور و شغب در هر همدخی شغب حیا و ادب معنایه کلور
شاعر بیت عاشق شغب نداند در کوی عشق جانان * شام و سحر بر آرد از در آه
و افغان غوغا * بمقامه تفسیر در لکن فارشلق دیو یگری سکرنجی قطعه تنک
بیت ساد منده یکدی * صبت * دخی تفسیر در لکن فی الاصل عربیده فارسیه
دخی شایع در آواز معنایه * صدا * مثل صبت مذکور میر نظمی بیت رسیده
بکوشم ز سوبش صدا بجوش آمده این دلی میا

* فتنه آشوب و زیبا آسیب و سوزنا و گفتگوی *

آشوب * همزه محدود کن فتنی و شین مجیه محدود کن شمی و باء موحدیه ایله
معنی فتنه و غوغا همدخی آشتن لفظند ن وصف ترکیبی اولور دل آشوب کی
حافظیت فغانکین لویان شوخ شیرینکار و شهر آشوب * چنان بردند صبر
از دل که زکات خوان بفرما * آسیب * همزه محدود کن فتنی و سین محدود کن
کسری و باء موحدیه ایله معنی زبان و خسران خاقانی بیت چو آزادند

درویشان

درویشان ز آسیب کر انباری * چه محتاجند سلطانان باسباب جهانپای
همدخی آفت و صدمه و کلفت معنایه کلور * زیان * دخی فارسیدر
ترکینه شیوعی حبسیله تفسیر قلندی * گفتگوی * قد سبق آنفا

* کر تو دانی من بلورسک به ازین بوندن ابو *

کر * ادات شرط در کاسبق فی الادوات المركبة * نو * سن دیو و چنجی
قطعه تنک بیت نایسند یکدی * دانی * مضارع مفرد مخاطب در مصدری
دانستن لفظی در تنکسم نفس متکلم وحده می الی بشنجی قطعه تنک بیت
ساد منده یکدی * به * ابودیو التنجی قطعه تنک بیت ساد منده یکدی * از
معنی من کاسبق فی الادوات * این * بودیو قطعه نالسه تنک بیت رابعده یکدی
* می شناسم اکرم فرما یور سوبله بکو *

می * ادات حال در کاسبق فی الادوات المركبة * شناسم * مضارع متکلم وحده در
مصدری اون بشنجی قطعه تنک بیت نالسه یکدی * فرما * امر در مصدری
الی التنجی قطعه تنک بیت نالسه یکدی * بکو * امر در مصدری الی بشنجی
قطعه تنک بیت ساد منده یکدی اولنده کی باء موحدیه صله در تنک باطم نحر بر
ابتداء نامه فطنی خامه براعت استهلال ایله طغرالدیکی کی بومقامه دخی
آخر قطع اولد بخی حسن حبسیله تخلص دفتر کمالی کلک
زرین زبانه تمهیر و امضا ایلدی قلعه دره

* منشی در اصطلاحات عجم *

منشی * عربیت که ایکی قافیه طوبه مثلاً بولک دیاچه سی سر ایشویدر
بوند نصکره دخی الی آخره منشی بوبله اوادیغی حبسیله بونده دخی جوق
ملاحظت وارد در همدخی اهل مقام نوالرین منشی ایله مسکی الختام ایلمکی عادت
ابتدائی کی بومنظومه دخی اهل کاله و اصحاب دله مقام نواده بر معنی اولمله
منشی ایله انعام ایلدی قلعه دره * در * بمعنی فی کاسبق فی الادوات المركبة
اصطلاحات * اصطلاحات جمع در اصطلاح لغتده صلح شمه دیرل
اصطلاحده اتفاق قوم علی استعمال اللفظ فی معنی معبر لکن لایه کون فی اصل
الوضع كذلك * عجم * قطعه خامه تنک بیت اخیرده یکدی حاصل معنی
اصطلاحات عجم حقنه منشی در تمهید معلوم اولسونکه استعارات
و اصطلاحات و ضروب امثال نادرات که معنای اصلدن بشقه بالمشابه
بر معنی قصدا و انروب و مقصود اولان معنای ثانی دخی ترکیب کلیه دن معلوم

اولیوب بلکه سماعه موقوف اولدیغی اجلدن ناظم نحر بر بطویل الذیل
مثنوی ایله خوصله منظومه سنک هضمی و بیان بیانک نظمی قدرین
انتخاب وعامة اهل دله بر یاد کار بر اعتبار قلدیکه سازار باب نظامک
برندن مسجوع دکلدر فله تعالی دره

* کاتب جان باری رحمتاب *

کاتب جان * بیه موحده نک کسر یله بمعنی حق جل و علی کذا
فی شرفنامه معنای ترکیبی جان باز یجیسی دیمکدر * باری رحمتاب
تفسیردر * تنبیه * معلوم اولسونکه بواسطه اصطلاحاته معانی اصلیه ایله
معانی مقصوده میانشده مناسبت ملحوظه در فافهم

* فخر عالم شهنه چارم کتاب *

شهنه چارم کتاب * همزه نک کسری و میم سکونی ایله بمعنی سلطان
انبیاء علیه افضل التحیات کذا فی شرفنامه ایضا معنای ترکیبی دردیجی
کتابک شهنه می دیمکدر چونکه شهنه شبن معجه نک فنی و حاک سکونی
ونونک فنی و هاء رسمیه ایله شهری یا خود مملکتی سرور در محافظه ایدیمی
معناسنه مولا اجامی در منقبت علی رضی الله عنه بیت اصحبت زار الک
باشهنه الخجف * بهر شار مقدم تونقد جان بکف * چارم دردیجی معناسنه
مثلی اون طقوزنجی قطعه ده یکدی * نکته * بوینده حق تعالی نک اسمی
و بعده فخر عالم م اسمیه تبرکاتیندا ایلدی

* آب خضر اولمش دخی علم لدن *

آب خضر * بیه موحده نک کسر یله بمعنی علم لدن کذا فی مؤید الفضلا
علم لدن علم باطن که حق تعالی خضر تری عباد خواصندن بر نیجه طایفه
آنکه بمناسبت و امثال اوزره سرافراز قلدی تنکم حق سبحانه و تعالی حضرت
خضر علیه السلام حقنده و علمناه من لدنا علمک پیوردی لدن لامک فتمجیله
معنی عند فارسیده زدن زکیده قف دبر آب خضر نک معنای ترکیبی خضر
صوبی دیمکدر خضر صاحب عصی موسی علیه الصلوٰة والسلام در اصل
اسمی بلایان بن ملک ایدی اکا خضر دینلدیکی مرور و عبور ابتدایی مکانار
سبز نک نبات اولدیغیچوندر بوندن بشقه آب خضر آب حیات معناسنه کلور
ایلیوب از بر او تمه یادکن

یادکن * امر حاضر مرکبدر مصدری فرق بشجی قطعه نک بیت خامسده

یکدی

یکدی * از بر * دخی فارسیدر بیانی یکری اوچجی قطعه نک عنوانده
یکدی * سؤل * یادکن لغته دخی بو معنایه در میان اصطلاحاته نیچون
کتوردی جواب بو مثنوی نک اصطلاحده اولدیغی اکریدر تنکم قطع
سابقه لر بو مثنوی به مقابله قرینه سبیله معانی لغویه به متکفله ایکن
احیانا بعض اصطلاحی دخی مشتمله در که نیجه سن حاصل معنی یازدم
اصطلاح اوزره نه رعنا یازدم * دیو دیباچه ده تصریح بیور مشرایدی مثلا
اونوزنجی قطعه نک بیت عاشرنده کافر کیش جفا کار دیو و اونوز برنجی
قطعه نک بیت اولنده خواب خرگوش بلان وعده دیو یکدی بونلرک
اصطلاحاتدن اولدیغی خفی دکلدر حتی قطعه خامسده نک بیت رابعنده
اصطلاح اولمش دینور فکر و تلاشه بیچ و تاب واقعدر بوندن بشقه
عنایت اولسه یادکن اصطلاحه ادخالده اولنور قنامل

* بادشاهدر سایه یزدان دیمک *

سایه یزدان * همزه نک کسر یله بمعنی بادشاه و خلیفه کذا فی شرفنامه تنکم
عربیده ظل الله دیدنکری کی معنای ترکیبی تگری کولکده سی دیمکدر
چونکه یزدان تگری دیو قطعه اولی نک بیت اولنده یکدی سایه کولکه
دیو فرق دردیجی قطعه نک بیت نایبسنده یکدی

* بار داده ایلش دیوان دیمک *

ابو المعانی بیت نشینست و بر سرش افسر نهاده * زهر کار مردم بار داده
معنای ترکیبی دیوان و بردی دیمکدر چونکه بار دیوان دیو یکری برنجی
قطعه نک بیت اولی شرنهنده یکدی داده اسم مفعولدر ماضی قطعه
مزبوره نک بیت رابعنده یکدی * دیوان * عربیدر فارسیده و ترکیده دخی
شایعدر بادشاهلرک ووزرائک رؤیت مصالح و بذل عطایا و بواجب
ابتدکاری محلددر هم دخی خریطه دفاتر معناسنه و مجوعه اشعار شعرا
معناسنه کلور فرهنکده شعوری وجه رسمیه سنده شوبله نقل ایدر که
نوشروان عادل ارکان دولتک شیطنه اجتماعلرین کورد کده اینها دیوان
پیوردی بونلر شیطانلر دیمکدر چونکه دیوان جمع دیو بمعنی شیطان بعده
مذکور محل اجتماعده علم غالب اولدی انتهی لکن اصح اولان عربی اولدیغیدر
نه قدر که جمع ممکن ایه ده کالاینجی علی من له ادنی مهارة فی اللغات

* روز نوروزی نو دینسه مال *

هر یکه یوم جدید رزق جدید ترکیده یل یکی رزق یکی در نهایت ترك كون
 برین یل در شیخ نظامی بیت اگر چه از عمر پیشی رفت کورو * کتون روز
 نوبت و روزی نو * کذا فی فرهنگ شعوری چونکه * روز * کون دیو
 ایکجی قطعه نك بیت سابعده یکدی * نو * یکی دیو قرق بدیجی قطعه نك
 ایکجی یکنده یکدی * روزی * رزق دیو قطعه اولینك بیت رابعده
 یکدی * رزقکی احسان ایدر اول لبرال *

یعنی روز نو و روزی نو و مراد قاری حق تعالی رزقکی لایق قطع احسان ایدر
 معناسنده اصطلاح اولشدر بو تقدیر چه لبرال نه قدر که حق تعالی بدن
 صبارت ایسه ده لایق قطع مفهومده تلمعدر لکن عند مرده موجود اولان
 نمکند نو و وضعه سن معناسنده اولان نواقظی واقعدر قافا که قلم نمکند
 سهو اولسی راجعدر نه قدر ترجمه در زقکی لفظی مستدعی خطاب ایسه ده
 لکن روزی نو دخی اولسه معنایه خلل کلز بر اماندلم یکی کونه بشك البته
 رزاق عالم او کونده رزقکی و برردیمك اولور لکل وجهه فافهم
 * دیدلر اصحاب کهفه هفت تن *

کذا فی شرفنامه معنای ترکیبی بدی بدن دیمکندر چونکه هفت بدی
 دیوان طغوزنجی قطعه نك بیت اولنده یکدی تن بدن دیو قرق بدیجی
 قطعه نك بیت اولنده یکدی * فائده * اصحاب کهف کلام قدیمده
 مذکوردر نه قدر که عندلنده اختلاف و ازایسه بومذکور اکثر وایاته مبنی
 اوله و اسمالنده دخی اختلاف اولندی اکثر اسمالره تبرک ایدر لر و مقاملنده
 دخی اختلاف ایندیله بعضیلر طرسوس قرینده دیرلر بعضیلر موضع آخرده
 دیرلر شیرازده دخی بر مغاره وارد راسته هفت تن دیرلر اصحاب کهف مقولیدر
 دیوخواجه حافظ آتی عباد نکاه ابدوب اول نمکند و اصل رتبه کرامت
 اولشدر دیو اربابلر میانشده مشهوردر حقی ناظم تحریر حقوق کره زیارت اینلدم
 دیو بیوزمشلر ایدی لکن مسقط رأسرا اولان البستان قضا مننده اوزنه نیابت
 نام ناحیه ده شهره بش ساعت مسافه ده واقع محله در غار ملوک فاضیه دن
 نیجه گشتلر اصحاب کهفک غاری بودیو جوق بنا وضع و بی نیایه اوقاف
 تعیین اینلشدر دیو بوندن بشقه بو اواده نیجه نیجه قرا اینلر و علائقار واردن
 و حالا اولدنی محله بر ساعت موضعده برقریه وارد که اسمنه افسوس دیرلر
 والسندده دخی دقیانوسك قدیمده شهری بودیو واقعدر فی الحقیقه آثار

بنامه قتی چوقدر والله تعالی اعلم بحقیقه الحال
 * هم کنشدر یوسف درین رسن *

معنای ترکیبی التون ایلی یوسف دیمکندر چونکه ز التون دیو بکرمی
 ایکجی قطعه نك بیت سابعده یکدی یا تحیه نسبه ونون مؤکده در
 رسن * ایب دیو قرق برنجی قطعه نك بیت ثانی عشرینده یکدی تمد وجه شبه
 حضرت یوسف عم کشور حسن و بهاده ضرب مثل شامل و فرد کامل
 اولوب قلوب عشاقدر رهنمای علاقه کمال پرداز جمال اولدنی کی کنش
 دخی ساحه عالمه خیال شعاع ایله بر تو نداز دلال اوله سیدر همه حال
 رسن مشبه و مشبه بیده بخیلدر فاحفظ

* آب مریم دی صلاح وعفته *
 معنای ترکیبی مریم صوبی دیمکندر نیاسبت ظاهره در ابو المعانی بیت معجز
 حشمت کند تکمل ایمانم هنوز * ز آب مریم کرد کویا عیسی عشف ظهور
 * دخی سر سبزی دینور مش دولت *

خواجه حافظ بیت بسر سبزی نوای سرو که خاک نوشوم * ناز از سرینده
 و سایه برین خاک انداز * معنای ترکیبی یشلو باش دیمکندر چسونه
 سیر * باش دیو بکرمی بدیجی قطعه نك بیت اولنده یکدی * سیر * یشل دیو
 قرق برنجی قطعه نك بیت خامسده یکدی یا تحیه ادات نسبه در
 * عیسی شمشاه اولش میوه *

معنای ترکیبی الی ایلق عیسی دیمکندر چونکه * شش * الی دیوان
 طغوزنجی قطعه نك بیت اولنده یکدی * ماه * آی دیو قطعه خامسده نك بیت
 اولنده یکدی هاء رسمیه مقدار ایچوندر کاسبق فی الادوات البسیطة تمه
 وجه شبه کانه میوه لرمادر لری منزله سنده اولان اشجار دن بدر صور یسن
 حصولده حضرت عیسی بن مریم علیه السلام کیدر قافا که الی آیه
 تخصیصك وجهی اکثری میوه ل الی آی مقدارنده حاصل اواده ایچوندر
 فاحفظ * پیش رس ترفنده در اول بتر *

هانی بیت بمنزل رسید از همه پیشتر * بود عزت پیش رس پیشتر * اصلنده
 وصف ترکی در او کدین اریجی معناسنه * پیش * اولک دیو اوزنجی
 قطعه نك بیت اولنده یکدی * رس * وصف ترکی اولدنی حاده طغوزنجی
 قطعه نك بیت سابعده یکدی حاصلی بو مصراعده لغوی و عرفی ایکه بیده

مجموعه در * دیدار اعجاز بی شرم و ادب *

بی ادب غیور کاسی فی الادوات المركبة * شرم * اوتق دیو قرق برنجی
قطعه نك بیت اولنده بکدی * ادب * معلوم * عجم * جمع عجم در
* کینه علیه شانون عرب *

خانون عرب * نونك الاضافه كسریه خانون كاشات دخی دیرل ناظم
نحر برنه كوزل تا دیب اعجاز ایدوب کاه عجمی کله به نیه ایلدی فله دره
* جرخ زرین کاسه یعنی آسمان *

چرخ زرین کاسه یعنی آسمان یعنی کوله لکن فرهنگ شعوریده چرخ چارم
یعنی در دنجی کوله دیو واقعدر و بونده مناسب زیاده در چونکه معنای
ترکیبسی التون کاسه لوفلك دیمکدر چونکه * جرخ * فلك
دیو اون طغوزنجی قطعه نك بیت اخیرنده بکدی زرین بو عشونك
بیت خامسده بکدی کاسه چناق دیو قطعه سابعه نك بیت سابعده بکدی
* هم کنند زر زم آتش فشان *

کذا فی فرهنگ شعوری معنای ترکیبسی آتش صاچیمی زمزم دیمکدر
چونکه زمزم مکه مکرمه ده معروف قبور * آتش * معروف * فشان * افشان
لفظندن مخفف امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفف مصدری افشاندن قرق
ایکجی قطعه نك بیت عاشرنده بکدی * خانه کانه کنش نوجهاک عالیان
اولفده زمزمه بکرزراکن زمزمک طبعی باردا بکن مشابهند صادر اولان حرارتدر
بو تقدیرجه امان نظر اولنسه بونده جمع الاضداد صحتی واردر لکن زمزم
دخی اراضی خارده واقف اولسی وجه شبه اوله یسلور کما لا یخفی
* ظلمت اولدی رنگ شاه زنکبار *

رنگ شاه زنکار * یعنی ظلمت و سیاهی کذا فی شرفنامه معنای ترکیبسی
زنج بملکتنك باد شاهنك رنگی و اونی دیمکدر چونکه رنگ کونه دیو قرق
برنجی قطعه نك بیت خامسده بکدی به معلوم زنکار زنجبار ملکنی دیو
فرهنگ شعوریده بالمناسبه یازر چونکه رنگی سیاه حبشی به دینلدیکی
یکرمی سکرنجی قطعه نك اوچنجی بیلی شرحنده منظم اولدی بار معنی جای
جمعیت و محل کثرت دیو یکرمی برنجی قطعه نك بیت اولی شرحنده بکدی
* سوکار بنه دینورمش رود بار *

رود بار سکون دال الیه اوچ معنای کبار آبانی معنی هر عظیم
کذا

کذا فی شرفنامه ثالث لا یقطع شبهه صوبی افان اریق چونکه
رود بار عمده نك ضمیمه جای و اریق معناسنه بار آتفا بکنیدی
* کجه معناسنه در زلف زمین *

کذا فی شرفنامه افضا * چونکه زلف * یعنی کسوی دلبران
زمین * بر دیو بکرمی ایکجی قطعه نك بیت رابعده بکدی
* استدیکی برده طوران خوشنشین *

وحشی رزی بیت مامرد مان خانه بدوشیم خوشنشین * هر جا که میرویم
شود خانمان ما * اصلنده و صف تر کیندر خوش اونورنجی دیمکدر
چونکه نشین نشین لفظندن امر یا خود اسم فاعل مخفف در
* راحتله خوش بکن پیل شاه سال *

دهکی بیت فخل قدت سال عشاقست ای شاه بشان * شاد شد چون
شاه سال اینچنین درویش دید * معنای ترکیبسی پیل پادشاهی دیمکدر چونکه
شاه بمعنی پادشاه سال پیل دیو اونور دنجی قطعه نك بیت نامننده بکدی
* شیر مرغ اول نسنه کیم اوله محال *

شیخ نظامی بیت غلفکاه مرغان این کشور اوست * اگر شیر مرغان
بخواهی در اوست معنای ترکیبسی قوش سودیتر ترکیبده دخی محاله قوش
سودی دیرل چونکه شیر سود دیو اونور بدنجی قطعه نك بیت رابعده
بکدی * مرغ * قوش دیو یکرمی النجی قطعه نك بیت سابعده بکدی
* پیل شدید اسد کده دیرل دیو باد *

مکر باد * دخی دیرل ترکیبده فاضرغه هر سیده اعصار کی کذا فی شرفنامه
شیخ بیت جوزان دشت بکشدت چود دیو باد * قدم در و کرد دیو لاخی نهام
استعاره طریقه غایت بو کرکاته ده دیو باد دیرل معنای ترکیبسی
جن بی دیمکدر چونکه دیو جن دیو قرق النجی قطعه نك سکرنجی
پیتده بکدی بادیل دیو یکرمی ایکجی قطعه نك سکرنجی پیتده بکدی
* مرکب جم بو هوایه اولش آد *

مرکب جم * معنی هوا و ریج جامی بیت کر کشدورنه آن مرکب جم * که برون
آورد از هند حشم * بو مقامده جم معنی سلیمان هم چونکه جم جیمک فصحی
ویم الیه هر سلطان صاحب اقتداره اطلاق اونور شاعر بیت جهاندار و الا کهر
کم تباد * جی بود با فسر و آیدر داد * لکن هر یرده که جم ذکر اولند قده خام

و تحت و باد و هوا و بلفس و آصف و دیو و امثال ذکر اولند مراد حضرت
سلیمان علیه الصلوٰه والسلام اولور شاعر بیت اگر تخت چم رفت بر باد تخت
مراد باد اندی حال درخت * و اگر مقابله و آینه و سد و حکمت و سیاحت و امثال
ذکر اولند مراد اسکندر ذوالقرنین اولور حافظ بیت آینه سکندر جام جست
بنکر * نارتوغرض دارد احوال ملک دارا * و اگر بیاله و جام و شراب و امثال
ذکر اولند مراد جید اولور شاعر بیت کردنی از خسروان عجم * ز عهد
فریدون و ضحاک و جم * سوز یو کلرده سخن در آفتاب *

شیخ نظامی بیت چنین مبدیکه ماهش در نقابش * زمه بکزر سخن در
آفتابش * معنای ترکیبی سوز کشنده و بیکدر چونکه سخن
سوز دیو او تو زنجی قطعه نك بیت سابعده کجدی * در * معنی فی
کاسق فی الادوات * آفتاب کنش دیو قطعه * خامسه نك بیت و لنده کجدی
* کشتی زرمه نوای کامیاب *

کشتی زرد * یکی آی معنای هر سیده هلال فارسیده ماه نو کی کدای
مرفنامه و فرهنگ شعوری معنای ترکیبی التون کجی دیکدر دیدی چونکه
کشتی کجی دیو بکرمی ابکجی قطعه نك سکر زنجی بیت کجدی ز التون دیو بیت
سابعده کجی ماه نو * یکی آی دیو قرق ابکجی قطعه نك بیت رابعده
کجدی لکن یو قامده تفسیر در * کامیاب * مراد یه ارن دیو قطعه خامسه نك
او جنجی بیت کجدی یونك و مجلده تفسیر و تفسیرده مدخل یو قدر همان
تیم وزن ایچون خطاب قلندی * صدق اولدی طغوزات استن *

نه صدق * معنی نسه افلاک معنای ترکیبی طغوز صدق دیکدر عرفی
بیت بیدم و جیدم تمام آبی ورنکی نداشت * میوه این چار باغ کوهر این نه صدق
چونکه نه طغوز دیو او نطغوز یجی قطعه نك ابکجی بیت کجدی صدق
بیانی او نوز طغوز یجی قطعه نك عنوانی خبر خنده کجدی * آسمان
ک لک دیو قطعه * خامسه نك بیت اولنده کجی یو مقامده تفسیردن جز در
* چار باغ ابته عناصر در همان *

همدی * چار باغ * اصفهان بانده رمزین باغجه دیو او نوز سکر زنجی
قطعه نك بیت سابعده کجی معنای ترکیبی انده مذکور در
* آخشیجان هم عناصر آیدر *

آخشیجان * مدهمه ایله معنی عناصر را بعه هم دخی موالید نك
معنای

معنایسته ده کلور یلکه بالجه اضداده اطلاق اولنور مثلاً
فصول از بعه و اخلاط از بعه کجی شکم مصراع ثانی مشعر در
* چونکه بیری بیر نك اضدادیدر *

چونکه * آخشیج * همزه مدوده نك فقی و خاه معجه نك سکونی و شین معجه
مدوده نك کسری و جم ایلحق الاصل ضد معنایسته در آخر بیت ادا ت جج
الف و نون لاحق اولنجه اضداد معنایسته اولدی لکن عناصر را بعه و موالید
ثالثه ده هم غالب اولدی یلکه مفرده معنایسته مستعمل اولدی مژگان کجی حکیم
انوری قطعه نك فرزند موالید آخشیجان * چار مادر چنانکه نه پدر ست
با کن بر زمانه باد بقات ناز چارونه و سدا کدر ست * الف مقصوره ایله آخشیج
و آخشیجان دخی دیرل شمس فخری مقصوره ایله معنای اصلیم معنای
اصطلاحی جج ایدر لکدر بیت چون طبایع یکد کر ضدند * زان سنب
نقده اند آخشیجان * دین فروشان اولش اصحاب ریا *

کذا فی شرفنامه چونکه دین فروشان صاحب ریا معنایسته
اولان دین فروشك چمیدر دین فروش اصلنده وصف ترکیبدر دین
صانعی معنایسته چونکه فروش فالك نمبله امر حاضر یا خود اسم فاعل
بمقدور شکم نهی حاضر ی او نوز زنجی قطعه نك بیت اخیرنده کجدی
* کجمر زلفه دخی نقد ناروا *

استر آبادی بیت پای قبول باطنت همچو طاهر ست * کان رز که روی بست
چو از نقد و ناروا ست * معنای ترکیبی دخی یو بلدر چونکه نقد * معلوم
و واریج دیو قطعه اولانک سکر زنجی بیت کجدی نادان نقیدر کاسیق
فی الادوات * نك قدیمی نسه در پای چنار *

معنای ترکیبی چنار باغی دیکدر چونکه پای ایاق دیو بکرمی بدنجی قطعه نك
بیت رابعده کجدی * چنار * جیم فارسیه نك و نون مدوده نك فخری ایله
معروفه اقا جدر که جوق یشار مر و رابامله کندودن بر آتش پیدا اولوب
اشاعینه قدرینار * سال خورده اولدی غایت اختیار *

سال خورده * معنی سن و یرو جوق عمر کور مش خواجه حافظ
بیت غم کهن می سال خورده دفع کشید * که تخم خوش دلی اینست پیر
دهقان گفت کذا فی فرهنگ شعوری معنای ترکیبی بل یجی
دیکدر * چونکه خورده اسم مفعولدر مصدری قطعه ثالثه نك بیت

عاشقانه بکشدی قاما که خنای مجسمه دمنصره و اوسر سال خرد و بمعنی
قلیل السن و شباب چونکه خرد بمعنی قلیل و اوفق کما سبق
* دیندی نه عظیم ایند که را نوزدن *

ظهوری بیند صراحی بخورشید بهلوزند * حر یغان شاهین نوزند * معنای
ترکیبسی در آوردن * دیمکدر چونکه * زانو * در دیو بگری بدیجی قطعه نیک
بیت رابعده بکشدی * زدن * آوردن دیو فرقی قطعه نیک بیت سابعده بکشدی
* ناولک انداز اولدی خلفه طعن ایند *

معنای ترکیبسی اوق آنجی دیمکدر چونکه * ناولک * اوق دیو فرق بری
قطعه نیک بیت عاشقانه بکشدی * انداز * وصف زکبی اوله رقی بگری
التجی قطعه نیک سیکزنجی بینده بکشدی

* ولت و اقبال آب بی جام *

صائب بیت میکند کار شراب تلخ آب بی جام * بن سخن از منی ارباب
دولت روشنت * معنای ترکیبسی در کنسز صود بکدر چونکه * آب
معروف * بی * دات نصیر * جام * معنی لکام دیو فرق دردیجی قطعه نیک
بیت رابعده بکشدی * آب در جوی بود دولت سنده نام *

کذا فی الجمع و امور عالم سنک تصرفیه معنایه کذا فی شرفنامه معنای
ترکیبسی ارماع کده صود بکدر چونکه * آب * معروف در * معنی فی کا
سبق فی الادوات * جوی * ارماق دیو قطعه رابعده نیک بیت رابعده بکشدی
نوسن * دیو او جیمی قطعه نیک ایکنجی بینده بکشدی
* لطفله احسان ایند و پاکند *

معنای ترکیبسی اباق اوزره ایله دیمکدر چونکه * بر * معنی علی کا سبق
فی الادوات المکره * با * اباق دیو بگری بدیجی قطعه نیک بیت رابعده
بکشدی * کند * ایله دیو الی او جیمی قطعه نیک ایکنجی بینده بکشدی
* آشکار ایله دیمکدر پیدا کند *

چونکه * پیدا * معنی ظاهر و آشکار دیو او نور التجی قطعه نیک او جیمی
بینده بکشدی * کند * آنجا بکشدی * آشکار * دخی فارسیدر ترکیب
شجوی حیلله تفهیردن جز قلندری

فائده کوردی دیمکدر طرفه بیت

معنای ترکیبسی فائده و نفع و حصه و مال جدید بقلدی دیمکدر چونکه

طرفه

طرفه طالع ضمیمه بمعنی نفع و فائده و حصه و مال جدید و نفع و نوالعجب
بیت بقلدی دیو طغوزنجی قطعه نیک بیت سابعده بکشدی
* همدخی بار موافق یک نشست *

کذا فی شرفنامه معنای ترکیبسی برانوردی دیمکدر چونکه * یک * بر دیو
اون طغوزنجی قطعه نیک بیت اولنده بکشدی * نشست * طغوزنجی قطعه نیک
بیت رابعده بکشدی * فکری یک بیکش اولان کوناه بین *

یکال بجنیدی بیت بمعنی قامت بر کند یاد اچلم کونمیدین * که چون ترکس
قطر بر سر و ورششاد میدارد * اصلنده و صف ترکیبدر قصه کور یجی
معنایه چونکه * کوناه * کاف ممدودنک ضمی وناه فوقیه ممدوده نیک
فخی و اظهارها ایله قصه و قصیر معنایه بین و صف ترکیب اوله رقی
اون بدیجی قطعه نیک بیت اولنده بکشدی

* مشورت بیریند بر لکزمین *

همدخی موضع عشرت معنایه کله و اصق بیت در هر کار منی دارند
شکل ترکس * پیران باده بیجا بر کرده جام باده معنای ترکیبسی کله و مکان دیمکدر
چونکه * کل * معروف شکوفه * زمین * بر دیو بگری ایکنجی قطعه نیک
بیت رابعده بکشدی اصلی زمین کل ابدی بعد التقدیم و التاخیر و صف ترکیب
اولادی * آنجا بکشدی دیمکدر شب در گذشت *

معنای ترکیبسی گیمه کندی دیمکدر چونکه * شب * کیمه دیو ایکنجی
قطعه نیک بیت سابعده بکشدی * در * اذان نمینند کاسبق فی الادوات
المکره * گذشت * کاف فارسیه نیک ضمی و ذال میجه نیک فخی و شین میجه نیک
سبکونی وناه فوقیه ایله گذشتن لفظنیدن ماضی در بکشدی معنایه
* هم ایش ایشدن بکشدی آب از سر گذشت *

خواجه سلمان بیت غمش در پای بیابان و مارادستگری فی * گذشت آب
از سرن سلمان چوپانی دست و پای زن * معنای ترکیبسی ترکیبده صو
باشدن بکشدی معنایه در چونکه * آب * معروف * از * معنی من
کاسبق فی الادوات * سر * باش معنایه * گذشت * قد سبق آنجا
* کل شکفته کز او اولمشدر عیان *

سفی بخاری بیت هست از دهنش در دل هر غمجه سختهها * کلهها شکفتد کر
بکشدی دهنها * معنای ترکیبسی اچلمش کول دیمکدر چونکه * شکفته

اسم مفعول مصدری قرق یعنی قطعه نك اون اوچنچی پشته کجی
 * استخوان بست اصلنی پستی پسان *
 اصنی بیت استخوان من که از سبک جنون صد جاشکست * استخوان قصه
 فرهاد و جنون بسته اند معنای ترکیبی کک بغلدی دیمکدر چونکه * استخوان
 کک دیو قرق سکن یعنی قطعه نك اون التخی پشته کجی * بست
 قدسقی آنفا * اصنی یوقدر نمدار داین سخن *
 معنای ترکیبی یوزموز عمل طوموز دیو زکیده دخی اصطلاحی چونکه به
 تاه فوقیه نك کسری و هانک اظهار به آلت و عمل معنای هر سیده تحت
 و اساس کی * ندارد * ننی استغبالدر چونکه نون ادا نغیدر کاسبق
 فی الادوات المركبة * دارد * مضارع در مصدری اون بدیجی قطعه نك
 بیت سادسده کجی * این * بودیو قطعه نك نك بیت رابعنده کجی
 سخن * سوز دیو او تو ز بریجی قطعه نك بیت سابعنده کجی
 * آره اغزی بریش انکشت زن *
 صرفی بیت زخمه هر چند که انکشت زدنرب لب تاز * ناله از بیم نیارد که
 برآرد آواز معنای ترکیبی دوداغی اوزره بارمق اور دیمکدر چونکه بر
 معنی صلی کاسبق فی الادوات المركبة * لب * دوداق دیو بکری بدیجی
 قطعه نك ایکجی پشته کجی شین مجله ضمیر فایدر * انکشت * بارمق
 دیو بکری بدیجی قطعه نك بیت رابعنده کجی * زن * امر حاضر در
 مصدری قرق یعنی قطعه نك بیت سابعنده کجی
 * کجی اکلندی رفت و سبک بست *
 معنای ترکیبی کندی و طماش بغلدی دیمکدر چونکه رفت کندی دیو
 ایکجی قطعه نك بیت شامرنده کجی * سبک * طماش دیو او تخی قطعه نك
 بیت سابعنده کجی * بست * آنفا کجی
 * بنسبه برایش دینور صورت نیست *
 شاعر بیت داشت تصویر رخس صورتگر چین آرزو * بست چندین صورت
 و صورت نیست این آرزو * ترکیده صورت بغلادی مضبوطه در چونکه نون
 نافیه در * بولسته ایش صورت دی آب آمد بکار *
 ترکیده بو مضبوطه ایش صوت بکیدی دیر معنای ترکیبی صوت کجی
 دیمکدر چونکه آب صوت معنای سینه * آمد * کجی دیو بکری طغوز یعنی

قطعه نك بیت اولنده کجی * بکار * اولنده کی باوجوده تعدیه ایچوندر
 کار ایش دیو بکری یعنی قطعه نك بیت سابعنده کجی
 * آس یخن ایشد و بر مکدر قرار *
 معنای ترکیبی طعام بتمز مک معنای در چونکه * آس * طعام معنای
 یخن * مصدر در اسم مفعول قرق دزد یعنی قطعه نك بیت سابعنده کجی
 * ک قولای ایشد دینور موی و جیر *
 چونکه خبردن قبل چکم قولای اولور بو معنای موی و روغن دخی دیو
 ترکیده قولای ایشد باغدن قبل چکم دیو معنای ترکیبی قبل و خبر دیمکدر
 چونکه * موی قبل دیو التخی قطعه نك ایکجی پشته کجی * خبر اصلی
 هر سیدر * موزه و کل اولدی معنای عسیر *
 حکیم انوری بیت نادى مثل او مثل موزه و کل بود * اکنون مثل او مثل موی
 و خبر ایشد ترکیده ایش چاوره دوشدی دیر معنای ترکیبی جزیه
 و چامور دیمکدر چونکه * موزه * جزیه دیو قرق اوچنچی قطعه نك سکر بی
 پشته کجی * کل * چامور دیو قطعه نك شامره نك بیت اولنده کجی
 * خالک رنگین دینسه التوندر مراد *
 کذا فی شرفنامه معنای ترکیبی رنگو طبراق دیمکدر چونکه * رنگین
 اوچنچی قطعه نك عنوانده کجی * خالک * طبراق دیو بکری بی
 قطعه نك اوچنچی پشته کجی
 * فرصت ال وردی دیمکدر دست داد *
 شاعر بیت تشریف دست بوس تو آرا که دست داد * می اقتدرش پسان
 زمین رخ * معنای ترکیبی ال وردی دیمکدر چونکه دست ال
 دیو بکری بدیجی قطعه نك بیت رابعنده کجی * داد * وردی دیو بکری
 یعنی قطعه نك بیت رابعنده کجی
 * بکری فرصت دملری آهو گذشت *
 شاعر بیت غافل آن وحشی غزاله انداز پهلو گذشت * پیش می رفته بسم کرد
 و گفت آهو گذشت * معنای ترکیبی جیران کجی دیمکدر چونکه * آهو
 جیران دیو الی بدیجی قطعه نك ایکجی پشته کجی * گذشت * کجی
 * سقاوت گذشتون دیمکدر سبک گذشت *
 معنای ترکیبی گزیک او زایه دیمکدر چونکه * سبک * گزیک دیو قرق یعنی

قطعه يك بيت شاعره كجدي * بدشت * اولندمى باه موحده اد ابته تعديده
دشت اووه ديوطقوزنجي قطعه يك بيت شاعره كجدي

* بخت دندان شاي يك مخوس بخت *

گذا في شرفنامه اصلنده وصف تركيدر بخت چيني ديش ديمكدر چونكه
بخت * معروف * دندان * ديش ديويكرى بدنجي قطعه يك ايكنجي بيتنده
كجدي * خاي * مخاه * مخمه * مخوده يك فضي وياه مخيه ايله خايدن لفظيدن
امر حاضر و ياخود اسم فاعل مخفدر چيني معناسنه

* هم ديور مش مشكل ايشه كار بخت *

چونكه * كار * ايش ديويكرى برنجي قطعه يك بيت شاعره كجدي
بخت * قتي ديويكرى قطعه يك بيت شاعره كجدي

* منصبه ايردي رقم برسر گرفت *

معناي تركيبي باش اوزره فرمان طوندي ديمكدر * رقم * رانك و فافك
فتماري و ميم ايله قدر خط و يازي معناسنه ايشه ده فرمان بادشاهي معناسنه
اهل فارس ميبانده عرف اولشدرايو المعاني بيت قضا كه در دو هم در ازل رقم
كرده * براي صورت حسن تراقلم كرده * بر * معني علي كاسبق في الادوات
الركبة * سر * باش ديويكرى بدنجي قطعه يك بيت اولنده كجدي
گرفت * طوندي ديوطقوزنجي قطعه يك بيت شاعره كجدي

* هم قبول ايتدي ديمكدر بر گرفت *

خواجه حافظ بيت من اين دلق ملع را بخواهم سوختن روزي * كه پير
مير و شانش بجاي برنگيد * معناي تركيبي كوكس طوندي ياخود ديوارو
طوندي ديمكدر چونكه * بر * كوكس ديواووز برنجي قطعه يك ايكنجي بيتنده
كجدي و بر علي معناسنه اولدنجي علوا فاده ايدر * گرفت * قدسقي انفا
* كبر و عنوان ايلساندر سرگران *

معناي تركيبي باشي آغزل ديمكدر چونكه * سر * باش معناسنه كاسبق
كران * آغز ديويكرى قطعه يك بيت شاعره كجدي

* دنجي معزوله ديور قرآن خوان *

گذا في مؤيد الفضلاء عبد الدين بيت نميدانسته در وقت عمل الحمد و شدينا كه
بحكم شه قرآن خوان بحمد الله بحمد الله * زيرا اكثر اهل مناصب بعد العزل
صورت معزله نميآيد و قرآن او قومه مشغول اولد قيساري مشهور

اولفله

اولفله خوش لطيفه لو مثلدر اصلنده وصف تركيدر قرآن او فويجي
معناسنه چونكه خوان امر حاضر ياخود اسم فاعل مخفدر تكيم امر
حاضر اوله رق قطعه اوليك بيت شاعره كجدي

* هم ابو كون دوستي يار نو بهار *

شيخ نظامي بيت زكي نو كن اي يار نو بهار * كه تقويم يارينه نايد بكار * معنای
تركيبي يكي يار دوستي ديمكدر چونكه * يار * معلوم * نو * يكي ديوي
قرق بدنجي قطعه يك ايكنجي بيتنده كجدي * بهار * معني فصل ربيع
* دم مخور الدائمه مسن اي كاسكار *

كرا في شرفنامه معنای تركيبي قويرق ييه ديمكدر چونكه * ده قويرق
ديويكرى ديوطقوزنجي قطعه يك بيت اولنده كجدي * مخور * ييه ديويكرى
التنجي قطعه يك بيت اولنده كجدي * كامكار * اسماء حسني شرحنده كجدي
الكن و مقامه تفسير و مفسره دخلي بوقدر مخرد شيعه و وزن خطا ايدر
* عزات ايتدي روي بديوار كرد *

بو معناسنه روي بديوار آورد دنجي ديوار خواجه آصقي بيت آصقي روي
بر آورد بمعراب دعا * روزاروي بتان روي بديوار آورد * معنای تركيبي
يوزي ديواره ايلدي ديمكدر چونكه * روي * يوز ديويكرى بدنجي قطعه يك
بيت اولنده كجدي * بر * دات تعديه در كاسبق في الادوات لمركه * ديوار
اون التنجي قطعه يك بيت حادي عشرنده كجدي * كرد * ايلدي
ديويكرى بدنجي قطعه يك شكرنجي بيتنده كجدي

* آشكاره ايلدي ديدار كرد *

حكيم فردوسي از يوسف و زليخا بيت دو چشم از زمين سوي ديوار كرد * زليخا
ز ديوار ديدار كرد * معنای تركيبي دنجي بويله در چونكه * ديدار * دال
ممدوده يك كسري و دال ثابته ممدوده يك فضي و راييله معني ظاهر و آشكار * كرد
قدسقي انفا * بالمي الحق اولان ديوار بيت *

هائني بيت چه صفهاي جز كه بهم داد رست * شد آن پكران دشت ديوار
بيت معنای تركيبي الحق ديوار ديمكدر چونكه * ديوار قدسقي انفا
بيت * الحق ديوطقوزنجي قطعه يك بيت عاشرنده كجدي

* معني بوا سنبوب اوزره زين دست *

خواجه حافظ بيت كرتوزين دست مر ايسر و ساغان داري من باه سحر

زاف مشوش دارم * معنای ترکیبی بوالیدن دیکدر چونکه * ز * معنی
من کاسبق * این * بودیو قطعه تاشه نک بیت رابعده یکدی * دست
ال دیو بکرمی بدیجی قطعه نک بیت رابعده یکدی *

خانه کن شولدر کیم اوله ناخلف *

کذا فی شرحنامه اصلنده وصف ترکیبیدر اوفو پارچی معنایه چونکه * خانه
اودبویو چینی قطعه نک بیت ناسنده یکدی * کن * فتمله امر حاضر باخود
اسم فاعل مخفف مصدری کنند لفظیدر الی او چینی قطعه نک بیت
سادسده یکدی * ناخلف بدیجی و بی اصل و بالایی برنی طوغمیان کنه
معنایه تفسیردر * بی محایا بولیدن برخوش علف *

خواجه حافظ بیت صوفی شهر بین که چون لغزه شبهه میخورد * باردمش دراز
با آن جوان خوش علف * معنای ترکیبی ظاهر در بی محایا * تفسیردر
چیزدر چونکه بی ادات نفیدر محایا احراز دیوان الیجی قطعه نک بیت سادسده
یکدی * اولدی معناده ردمنش شد عنان * مفسر در تفسیری

بومصر اعدر * اختیاری فالدی الده همان *

معنای ترکیبی الدن دیزکن کشدی دیکدر چونکه * ز * معنی من
دست * معنی بدکاسبق آنفا * شین * مجمه ضمیر غائبدر * شد کشدی
دیو فرق بشیمی قطعه نک بیت سادسی شرحنده یکدی عنان کسرایله
دیزکن معنایه هر بیدر فارسیده دخی شایعدر

دل نموده التفات ایش دیمک *

معنای ترکیبی کوکل کوسفرمش دیکدر چونکه * دل * کوکل دیوان
بدیجی قطعه نک او چینی بیتده یکدی * نموده * نونک ضمیمه اسم مفعولدر
* دامن افشاندن هم امراض ابلک *

خواجه سلمان بیت تاه بندار یکله سلمان دامن از دلیر فشاند * دامن از دلیر
فشاند و دامن دلیر گرفت * معنای ترکیبی ابلک صاچق یعنی ابلک سلکرم
دیکدر چونکه * دامن * نک دیو فرق بدیجی قطعه نک بیت ناسنده یکدی
افشاندن * صاچق دیو فرق ایکجی قطعه نک بیت هاشمیه یکدی
* خام کو یادهان دلبران *

کذا فی شرحنامه معنای ترکیبی سو بلیجی مهر دیکدر چونکه * خام بیانی
فرق بدیجی قطعه نک بیت سادس شرحنده یکدی * کو یا * سو بلیجی دیو

اوتوز او چینی قطعه نک بیت سابعده یکدی * دهان دلبران تفسیردر حافظ
* همدخی منقار کل اولش زبان *

کذا فی جمع الفرس معنای ترکیبی کل بوزنی دیکدر چونکه * منقار * همک
دسریه قوش بوزنی معنایه اصلی غریبدر * زبان * تفسیردر لسان معنایه
چونکه دهان * اغزدیو * زبان * دل دیو بکرمی بدیجی قطعه نک ایکجی
بیتده یکدی * قاجدی معنایه کش پشت داد *

ترکیده دخی بومعاده ازقه و ردی دیرل چونکه * پشت * ارفه دیو بکرمی
بدیجی قطعه نک بیت ناسنده یکدی * داد * و ردی دیو بکرمی برنی قطعه نک
بیت رابعده یکدی * عزالت ابتدی در پس زانو نهاد *

معنای ترکیبی اگه سنده دیر قودی دیکدر چونکه * در * معنی فی کاسبق
فی الادوات المركبة * پس * اگه دیو بکرمی طغوزنی قطعه نک بیت رابعده
یکدی * زانو * دیزدیو بکرمی بدیجی قطعه نک بیت رابعده یکدی * نهاد
ماضیدر جمع مضارعی اوزن بدیجی قطعه نک بیت اخیرده یکدی
* کردار و پهلونهی دینه مال * مفسر در تفسیری

بومصر اعدر * آتی ترک ابتدی دیمک اولورعبان *

معنای ترکیبی اندن ایکوسنی یعنی یانی بوش ابتدی دیکدر چونکه * کرد
ایلدی دیو بکرمی بدیجی قطعه نک سکر نیجی بیتده یکدی * ز * معنی من
او ضمیر غائبدر کاسبق فی الادوات * پهلو * ایکو دیو اللجی قطعه نک بیت
ناسنده یکدی * نهی * ووش دیو فرق بدیجی قطعه نک بیت اولنده یکدی
* حاضر الماش باجچه بالازده *

و ابلک در بیان ایش معنایه ده کلور میرخسرو بیت ساخته طاوس ملائک
شعار باجچه بالازده طاوس وار * معنای ترکیبی انکی یو قاره اوودی دیکدر
چونکه باجچه * با فارسیمه محدود نک فتنی و با نهجه نک سکونی و جیم فارسیمه نک
فتنی و عاء رسیمه ابله انک و شلوار باجچه سی معنایه * بالا * یوجه دیو قطعه
تاشه نک بیت اولنده یکدی * زده * سم مفعولدر مصدری فرق بدیجی قطعه نک
بیت سابعده یکدی * دست و افشاندن اولکیم ترک ایده *

معنای ترکیبی ال سلکمش دیکدر یکیم یوسانی بوندن یو فرودر بدیجی بیتک
شرحنده یکدی * مار خوردن درد زحمت چکه در *

کذا فی مؤید الفضل خواجه سلمان بیت لعل روان زجا زرنوش و غم جهان

مخور * زین فلک زمر دین * چه دار مخوری * معنای ترکیبی ایلان یکدیگر
چونکه * ر * یلان یو بکر می برنجی قطعه نیک بیت ساییده یکدی
خورش * یک دیو و چنجی قطعه نیک بیت ساییده یکدی *
* دم فرورفتن * شفت چکندر *

معنای ترکیبی نفس اشاغی کنگ دیکدر چونکه * دم * نفس دیو بکر می
طاه و زنجی قطعه نیک ایکمی بیتنده یکدی * فرو * اشاغی دیو او نور و چنجی
قطعه نیک بکر می بیتنده یکدی * رفتن * کنگ دیو فرق برنجی قطعه نیک بیت
ثانی عشرتده یکدی * کرک باران دیده کورمش روزگار *

معنای ترکیبی یغور کورمش قورد دیکدر چونکه * کرک * قورد دیو
فرق برنجی قطعه نیک بیت ساییده یکدی * باران * یغور دیو بکر می بدیجی
قطعه نیک بکر می بیتنده یکدی * دیده * کورمش معنای مصدری دیدن
لفظیدر * یعنی جوق شیردن المش اعتبار *

بومصراع الحق مصراع اولی ایضاح الیچوندرا خود بالکز ایضاح الیچون
اولیوب مسبق التجارب معنای افاده الیچون دیکدی احسنند
* سرتی افشا ایدن کوتاه نام *

دون همت معنای کله و معنای ترکیبی قصه یعنی الحاق طامیور دیکدر
چونکه * کوتاه * قصه دیو بو مشو نیک بکر می او چنجی بینی شرخنده
یکدی * نام * طام دیو فرق دردیجی قطعه نیک ایکمی بیتنده یکدی
* مغز پوسیده * د کلمش عقلی نام *

معنای ترکیبی بینی چورمش دیکدر زکیده دخی بویه آدمه بینی چورک
دور چونکه * مغز * بین دیو بکر می سکر میجی قطعه نیک بیت ماش ند
یکدی * پوسیده * پاه فارسیه مدوده نیک ضعیف * ممله ایل چورمش
معنای اسم مفعول در مصدری پوسیدن لفظیدر
* هم دخی بیدار مغز اولدی رشید *

معنای ترکیبی بینی او یانق دیکدر چونکه * بیدار * او یانق دیو قطعه
خامسه نیک ایکمی بیتنده یکدی * مغز * قد سبق آفتاب
* نو خبر ایدی دیک چشمش جهید *

چشمش جهید * مطلوب بدن یکی خبر الیدی معنای کال خجندی بیت
جان من میر قصید از شادی مکر بار ایداست * می جهید چشم هسانا

وقت دیدار آمد است * معنای ترکیبی کوزی سکر دی و یو بنادی دیکدر
منالبت ظاهره در چو آنکه ایچتم کوز دیو بکر می بدیجی قطعه نیک بیت
اولنده یکدی * شین * میجه ضمیر عایدر * جهید * بجم فارسیه نیک فنی
و هاه مدوده نیک کسریله جهیدن لفظیدر ماضیدر

* یور بانلر ناز ایله دانکشان *

معنای ترکیبی نیک دیکدر دیکدی چونکه * دانن * انک دیو فرق بدیجی
قطعه نیک ایکمی بیتنده یکدی * کس * وصف ترکیبی اولدی یعنی حالده
اون بدیجی قطعه نیک بدیجی بیتنده یکدی * آخر ند * کی الف و نون
ادات جعدر * ک * اوزن یو یلو کوزل سر و روان *

شاعر بیت آخنان سر و روان بود که در باغ چنان * کر بود در باغ حسن آن
قامت موزون یار * معنای ترکیبی کید یجی سر و دیکدر چونکه * سر و
معروف اغاجاندر که اوچ نومی و از دوری سر و ناز که شاخلری هر طرفه
مقال اولور و ری دخی سر و آزاد که شاخلری طوغری * بخش سر ایا هموار
و موزون او اور و ری دخی سر و سبی که اصلی ایکی طوغرو بخش شاخ اولور
روان * کید یجی معنای دیو قطعه رابعه نیک بیت خامسده یکدی
* یوز کور ملیکی دیکدر ز و نعا *

یعنی کویکو نیک کلید و یلایکی هدیه که کار کیده یوز کور ملیکی دیرل خواجه
سلطان بیت آن ماه روا کر غنبدشی را * در وجه او نیم دل و جان روغده اصلنده
وصف ترکیبی چونکه * رو * یوز دیو بکر می بدیجی قطعه نیک بیت اولنده
یکدی * غاوصف ترکیبی اولدی یعنی حالده او توز سکر میجی قطعه نیک سکر میجی
بیتنده یکدی * هم مصور ایدر چهره کشا *

خواجه سلطان بیت وری دفر نقاش فرو شو که کنون * یاد هر طرفی چهره
کشای دارد * ضلنده وصف ترکیبی یوز آجی معنای خوند
چهره * معنی مجموع وجه * کشا * امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفدر
نکم امر حاضر ی بکر میجی قطعه نیک ایکمی بیتنده یکدی

* با فشرده اولدی دیکدر برقرار *

معنای ترکیبی ابق اضغدی دیکدر چونکه با ایاق دیو بکر می بدیجی
قطعه نیک بیت رابعه یکدی * فشرده * فاک کسریله فشردن لفظیدر اصلی
افشردن ایدی نکم اسم مفعول فرق بدیجی قطعه نیک بیت ساییده یکدی

فرهنگ شعور بده شین معجه ایله واقعدر لکن ناظم نحر برک عند مرده موجود
نسخه منده سین معجه ایله واقعدر بوتقدیرجه ایاضی طوکش معناسنه اولوز
اولکندنه انساب اوور شکم افسرده طوکش دیو بیت مرزورده کجندی
* باز آوردانندی یعنی احتذار *

کاتبی بیت لقم از کوش رود باز آمدن باصه نیاز * هر که اوید باسزانی باز
آوردی کند * معنای ترکیبی کیر و کتوردی دیمکدر چونکه باز * کیر و دیو
یکرمی التخی قطعک بیت ناشی شرحنده کجندی * آورد * ماضی * مفرد
خائیدر شکم ماضی منکلم و جده سی یکرمی اوچیمی قطعک بیت اخیرنده
کجندی * احتذار ناملازم عندلک *

صائب تبریزی بیت چون بدرد از تو عندلک از بهر سفر * باد بانی همچو
حال بی قرار ت داده اند * بو مضمونی باقی افندی لطیف نظم احتذار بیت
هزاران عندلک ایلر قجر کجندی میدانه * اگر خورز بر چشمک دعوت اینسه
چنگه تیوری * معنای ترکیبی طویل عندلک دیمکدر چونکه * لک
طویل دیو فرق برنجی قطعک بیت رابعده کجندی

* لک طارلد قدیم نور آمد بنک *
میر خسر و بیت ناله را هر چند میخواهم که بنهانی کشم * سیندی کو بد که
من تنک آمدم فریاد کن * معنای ترکیبی طارلد کجندی دیمکدر چونکه آمد
کلدی دیو یکرمی طغوزنجی قطعک بیت اولنده کجندی * تنک * طارلدیو
اون بشنجی قطعک سبک زنجی بیتده کجندی اولنده کی باه موحد اذات
تعبیه در * طارلورسه دینلور آمدهم *

معنای ترکیبی مشقه کلدی دیمکدر چونکه * هم * معنی غم و عصب و مشقت
لکن فارسی اوله رق بالاده مین فافیه سینده معنی نهمه به کوره بر برینه
قارشمش اولانه دینورهم معناسنه تطبیق اولنده ده ممکن اولور فافهم
* دی بجای اوانک حقنده هم *

معنای ترکیبی آنک رنده دیمکدر چونکه * جای * کان دیو یکرمی ایکجی
قطعک بیت رابعده کجندی اولنده کی باه موحد اذات طغوزنجی و ضمیر غایبدر
کاسبق فی الادوات المركبة * لک غصه لندی دیمکدر تیره شد *
معنای ترکیبی بولاتق دیمکدر چونکه آخرنده کی هاء رنجیه ایل تیره شد
بولانق دیو فرقجی قطعک بیت رابعده کجندی

* معنای شاشرسه دیرل خیره شد *
معنای ترکیبی شاشرس اولدی دیمکدر چونکه * خیره * هاء رنجیه ایل
یکرمی برنجی قطعک بیت ثالثه کجی خیره معناسنه در * شد * معلوم
* سرت ایدی لک بومسندی آمد فرود *

معنای ترکیبی اشاعی کلدی دیمکدر چونکه * آمد * قد سبق آغا
فرود * فانک و راه محدودک نک ضلری و دال ایل اشاعی معناسنه
* دولتی آرزومه دی آیش فرود *

معنای ترکیبی ضوی ایدی دیمکدر چونکه * آب * معروف صومعناسنه
شین * معجه صیرغایندر * فرود * فانک حرکات ثلثه بی وزای معجه
محدوده لک ضعی و دال ایل فرودن لفظندن ماضی در شکم بوندن
مشتق فزای قطعک خاصنه نک عنواننده کجندی
* مضطرب اولسه کشی شدسته دی *

معنای ترکیبی دسته اولدی دیمکدر چونکه * دسته * نک تفصیلی الی
دردنجی قطعک بیت اخیر شرحنده کجی * شد * اولدی معناسنه
کاسبق * هم شماره آدینه کلدسته دی *

هائقی بیت مؤذن ز کلدسته شد نغمه ساز * چو بلبل که رشخ کل شد
طراز * معنای ترکیبی کل طوی دیمکدر
* غالب اولد قدیم دینورمش سکه رد *

معنای ترکیبی سکه آوردی دیمکدر چونکه * سکه * السنه ثلثه ده ضربه
معناسنه مستعملدر * زد * آوردی دیو طغوزنجی قطعک بیت خامسینده
کجی جای بیت جوزده سکه رتقد فحاقیان * می قبح خورد از کف ساقیان
* منتخب سنه دخی روی سهر *

طالب آملی بیت ما کله غیان سنبل و نسیرین نشاسیم * آنش بود آنش کل زوی
سیدما * معنای ترکیبی ییر بوزی دیمکدر چونکه * روی * بوز دیو یکرمی
بدنجی قطعک بیت اولنده کجی * سید * سینک که سری و با فارسیه لک
فتی و دال ایل معنی زمین لکن باه صریسه ایل زبکه بیت معناسنه در
* دیندی خود سیرا که کم فی باک اوله *

معنای ترکیبی کند و باشنه دیمکدر چونکه * خود * کیند و یو اووزنجی
قطعک بیت رابعده کجی * سر * باش معناسنه * بی باک * دخی فارسیدر

لک: تفسیر در ... * منتهی بطلاق اولکه باغری چاک اوله *

منتهی بطلاق * بمعنی عاشق بی قرار و باغری چاک نشاوری یسندل مجروح
 بهاجتند مشتاق * یادار ویت شکستیده بطلاق * معنای ترکیبی طاق اوزره
 کو کس دیمکدر چونکه * سینه * کو کس دیو یکر می بدی قطعه نك
 بیت نایبند کجی * بر معنی علی کاسق فی الادوات المربكة * طق * قبه
 وکرمصنوده وفات معناسنه حتی ابکی فانت اولان نسته بهذوالطاقین درل
 * جوق بلوت کردی دیمکدر فطره زد *

معنای ترکیبی یور بیکده لنگه آوردی دیمکدر چونکه * فطره * یور بیکده
 لنگه درل همدی طبله معناسنه ده کلور بلکه بونده طبله معناسی دخی انسدر
 زیرا کثرت حرکت ابله درلدی دیمکی ایهام ایدر فافهم * زد * قد سبق آنفا
 * هیچ کاره بوش سور بن شخص بد *

هیچ کاره * بوش یار و یهوده سور بتور معناسنه معنای ترکیبی هیت
 و یهوده ایشه منسوب دیمکدر چونکه هیچ یهوده وخت دیوانلی التبعی
 قطعه نك بیت ثانی عشر ند کجی کاره ایشه منسوب معناسنه چونکه هاهار سمیه
 ادات نسبتدر * نك معناسند کسه کافر ماجرا *

کافر ماجرا * بمعنی معاند شدید و معر دایندی بیت سپاه فته چونکه فرصتی
 کرد سپهر سفله کافر ماجرا بی * معنای ترکیبی ظاهر در شوقدر که بجمار
 علی غیر الفباس فتح قالله کافر اوقور و قافیه مفتوحه ده استعمال ایدرل
 فاحفظ * همدی ناداشت بی شرم و حیا *

شیخ نظامی بیت چنین آمدست از برزکان پیر * با هیچ ناداشت کشتی مگیر
 معنای ترکیبی طومندی دیمکدر * نادادانت نقیدر کاسبق فی الادوات المربكة
 داشت * ماضی در مصدری اونوز او چنجی قطعه نك بیت سادسده کجی
 بی شرم و حیا * تفسیر در چونکه بی ادانت نقیدر کاسبق شرم او تعلق دیو
 فرق رنجی قطعه نك بیت اولنده کجی
 * حدی یلدردی دیمکدر مراد * تفسیر در مفسری
 بومصر ایدر * دشلور سه رخ رش کاه نهاد *

معنای ترکیبی اشکنه فشی قوری دیمکدر چونکه * ز * بمعنی علی کاسق
 فی الادوات المربكة * خر * اشک دیو یکر معنی قطعه نك بیت اولنده کجی
 شین میجه ضمیر غائبدر کاسبق فی الادوات البسطة * کاله * قاش معناسنه

نکمه

نکمه هاهار سمیه موقعه الفله کاله قاش دیو یکر می بدی قطعه نك بیت
 خامسده کجی * نهاد * قودی دیو بو مشوینک فرق ابکجی بیت شرحنده
 بکسی * غالب اولد قده دینور مش دست برد *

معنای ترکیبی ال التی دیمکدر چونکه * دست * ال دیو یکر می بدی
 قطعه نك بیت رابعنده کجی * برد * التی معناسنه ماضی در مصدری
 اونوز التبعی قطعه نك بیت ثانیده کجی
 * یوز یلوب مغلوب اولدی باز خورد *

خواججه سلمان بیت لعل روان ز جام زرنوش و غم وجهان مخور * زین فلک
 زمر دین هر چه بازی می خوری * معنای ترکیبی کیرویدی دیمکدر
 چونکه باز کیرویدی بکر می التبعی قطعه نك بیت ثانی شرحنده کجی
 خورد * بدی دیو ماضی در نکمه شکم و حده سی خوردم یدم دیوان بدی
 قطعه نك بیت ثانیده کجی
 * اشتلم کرد ایلدی غوغا زراع *

چونکه * اشتلم * همزه نك ضمی و شین میجه نك سکونی و تاء فوقیه نك و لامک
 ضملری و میع ابله بمعنی غوغا زراع * کرد ایلدی دیو یکر می بدی قطعه نك
 بیتده کجی * همدی شجنوش کرد ایلدی و داع *

گال اسماعیل بیت روز خوشتر ادل من شجنوش کرد * تاکه اوراست شب
 خوش زلفت * معنای ترکیبی کجه بی خوش ایلدی یعنی کسدر کن
 کجه کز خیر اولسون و کجه کز خوش اولسون دیو مقامنده استعمال ایدرل
 چونکه * شب * کجه دیو ابکجی قطعه نك بیت سابعنده کجی * خوش
 خوب و کوزل معناسنه * کرد * قد سبق آنفا
 * اولدی رسوای سرش بیضه شکست *

معنای ترکیبی باشی اوزره مورطه فردی دیمکدر چونکه * سر * باش دیو
 مرار ابکجی * شین * میجه ضمیر غائبدر کاسبق فی الادوات البسطة * بیضه
 حر سندر فارسیده دخی مستعملدر * شکست * فردی دیو طغوز می
 قطعه نك بیت ناسه نده کجی
 * کلدی او حاله پروزا ونشست *

معنای ترکیبی او کونه اوتوردی دیمکدر چونکه * روز * کون دیو ابکجی
 قطعه نك بیت سابعنده کجی اولنده کی باه موحده ادات تعدیه در او

ضمیر غایب در کاسبق فی الادوات * نشست * او نور دی دیو قطعه ناسعه تک بیت
را بنده کجیدی * بی سرو پادر پریشان حال اولان *

خواجه سلمان بیت کر باشد مددی لطف تو پیدا باشد * کرچه از دست
من بی سرو پا بر خیزد * معنای ترکیبی باشیز و ایا قسز دیکدر چونکه
بی * ادات نفیدر * سر * باش * یا * ایاق دیو بکرمی بدیجی قطعه تک اولنده
کجیدی * جو نماده صکره دن بی مال اولان *

معنای ترکیبی آریه قالمش دیکدر چونکه * جو * آریه دیو قطعه
طاهره تک بیت ناسعه کجیدی * نماده * قالمش معنای اسم
مفعول در مصدری ایکنی قطعه تک بیت خامسده کی ماندن لفظیدر
اولنده کی نون ادات نفیدر ککاسبق

* چشم دارنده شو کیم امید ایدر *

معنای ترکیبی کوز طوینی دیکدر چونکه * چشم * کوز دیو بکرمی بدیجی
قطعه تک بیت اولنده کجیدی لکن ترکیب من بورده مجازا امید معنای در
دارنده اسم فاعل در طوینی معنای مصدری اون بدیجی قطعه تک بیت
سادسده کجیدی * کوز لکه چشم فرنگی دیدلر *

شاعر بیت ز بهر دیدن روی نور و زو شب جام * هزار چشم فرنگی نهاده
بود و بام * معنای ترکیبی ظاهر در *

* التونه غرق ابلدی در زرد گرفت *

خواجه حافظ بیت بدن شعر ترشیرین ز شاهنشاه عجب دارم * که سر نایای
حافظ را جرادر زر نمیکرد * معنای ترکیبی التونه طوینی دیکدر چونکه
در * معنی فی کاسبق فی الادوات المركبة * زر * التون دیو بکرمی ایکنی
قطعه تک بیت سابعده کجیدی * گرفت * طوینی دیو قطعه ناسعه تک بیت
ثالثده کجیدی * دخی طوینی شعله لندی در گرفت *

خواجه سلمان بیت باز دل سودای آن زنجیر مواز سر گرفت * آتش بنشسته
بودش شمع رویش در گرفت * معنای ترکیبی طوینی دیکدر چونکه
در * بونده ادات نمیدر کاسبق فی الادوات المركبة * گرفت * قدسبقی آنفا
دیکر اولش آتش اید از چنار * مفسر در تفسیر

مصراع ثانیدر * او مدیفک بردن اولور آشکار *

حکیم انوری بیت آبی از روی کارا کر بزم * آتشی دالکه از چنار آید * معنای

ترکیبی

ترکیبی چناردن آتش کلور دیکدر * چونکه آتش معروف * آید * کلور دیو
ایکنی قطعه تک بیت عاشرنده کجیدی * از * معنی من کاسبق فی الادوات
المركبة * چنار * جیم فارسیه تک قحیله معروف اغاج در عریده دلب دیرلر
مشهور و متواتر در که مرور ایامله کند و دن آتش پیدا اولوب تا اشاغبسته قدر
بقار حنی عریقی بر قصبده سنده در مصراع عجب نبود کرا آتش بر آوزم چو چنار

* هم کدوی و چناری دیدلر *

مصراع سابق مفسر در تفسیری مصراع ثانیدر
* بر برینه او یمنز ایکی نسنه ل *

معنای ترکیبی بر قباق و بر چنار دیکر چونکه * کدو * قباق دیو الکنی
قطعه تک بیت حادی عشرنده کجیدی * چنار * قدسبقی آنفا آخر لنده کی
یاه نحتیه و حدث ایچوندر وجه مناسبت چنار کثیر العمر و شجر غیر مثمر و صغیر
الاورا قدر که هر وجه له مخالفدر مدخی بونده یاه مصدر یه ده اوله ییلور
زیرا قباغک چناره اعتلا سنده لسان حالله وقت خزانده کور رسن دیو خطابی
بطریق المثل مشهور اولغله مصدر یه به کتور تک قابلدلر فافهم

* بر برینه کفو اولنار نیک و کم * تفسیر در مفسری

مصراع ثانیدر * همسر طاوس طاوس است هم *

صکره کی هم لفظ ناظمدر نظامی بیت مرا چون من کسی ناید بشاموس
که باشد همسر طاوس طاوس * معنای ترکیبی طاوسک برابری طاوسدر
دیکر چونکه همسر ایکی معنایه در اول جا هده و رینه ده و سن و سالده برابر
معنایه تانی زوج و منکو حه معنایه * طاوس * دم و بال منقش بر قوشدر که
حسن و جالده ضرب مثلدر خواجه سلمان بیت آستان سدره یعنی
باغ و طاوسان * ملک از کبوتر خانهای کعبه قدر ترا * دنیا به کلز دن اول
جشنه خرامان اولوب حضرت آدم علیه السلام ابله جندن جقدیغی
منقولدر نکته هر سیده لفظ داود فارسیده لفظ طاوس ایکی واو ابله
او قنه رر و او ابله یا ز یلور قاحفظ

* پیشکش معنای اولش ترجان *

پیشکش * ایکی معناده اصطلاحدر اول ایکی لغتی برندن برینه نقل ایدن
کنسده معنایه اگافار سیده و عریده * ترجان * دیرلر ثانی معروف سلاطینه
وریلان هدیه معنایه بو معنایه دخی فارسیده و عریده ترجان دیرلر هاتنی بیت

بی تور و زانوش کشید * که در پیش خان ز جانش کشید * معنای ترکیبی
اول که چکیجی دیمکدر چونکه پیش اول که دیو و تونجی قطعه مک بیت اولنده
کچدی کس یصف ز کی اوله رقی اون بدنجی قطعه مک بدنجی بیتده کچدی
نکنده بویکی معنا اعتبار به بین التفسیر و التفسیر معا کس جائز در لکن سوق نظم
اول مفسر ثانی اولی اقتضا ایدر بونده دخی ناظم نحر بر جوق حد اقت بیدی
فته دره * سنبل ز دخی زلف دلبران *

معنای ترکیبی یاش سنبل دیمکدر چونکه * سنبل * معروف شکوفه در
تغییلی واسطه بیا جه شرحنده کچدی ز یاش دیواللی بدنجی قطعه مک بیت
اولنده کچدی * قوتی وار زور دار دد رجکر *

معنای ترکیبی جکرده قوت طوز دیمکدر چونکه * زور * قوت دیو
یکری بدنجی قطعه مک بیت خا سنده کچدی * دارد * مضارع در مضمری
اون بدنجی قطعه مک بیت ساد سنده کچدی * در * ادات ظرف دیو ادوات
مر کیده کچدی * جکر * ترکیده دخی مستعمل در عریده کبد برل ترکیده
بواصطلاح محله یورکلو دیو تعبیر ایدر بعضی فسخنده آب دارد واقع
اولندر معنای ترکیبی جکرده صوطوز دیمکدر
* یعنی عفوایله دیمکدر در کسدر *

معنای ترکیبی کچ دیمکدر چونکه * در * ادات تحسیندر کاسبق فی الادوات
کندر امر حاضر در تنکیم ماضی بو مشو مک یکری در بدنجی بیتده کچدی
* ترک ناموس ایتمه آب رومری *

کال نخندی بیت چندر بر دیده ما آب و * نیست آب روی مردم آب جو
معنای ترکیبی بوز صوفی دوکه دیمکدر چونکه * آب * معروف * و
بوز بویکری بدنجی قطعه مک بیت اولنده کچدی * مر بر * نهی حاضر در
اولندکی میم مفتوحه ادات نهید بام حاضر یکر می مکر بدنجی قطعه مک بیت
نابینده کچدی * مر حجت اله دیمکدر بری بری *

حکیم خانانی بیت ای فیض رجت نور و ان عاصبان ر * زیری بری
ردل خانانی از صفا * معنای ترکیبی دو کرسک دوک دیمکدر چونکه
ز بری * مضارع مفرد مخاطر فارسیده استفهام جوق کره مقدار اوور
* بر او نسنده تلف اواسه اگر * تفسیر در مفسری

معنای ترکیبی * دینور دیمکدر می بند دکر *

شیخ عبدالله انصاری بیت هر که جز موی میان او خیالی بسته است
در میان عاشقان دیگر نمی بند دکر * معنای ترکیبی بدخی قوشاق بغلن
دیمکدر * چونکه دیگر بدخی دیواللی بدنجی قطعه مک عنوانی شرحنده
کچدی تون مفتوحه ادات بقدر * می * ادات حالدر کاسبق فی الادوات
بند * مضارع در ماضی بنید قطعه ناسعه مک بیت ساد سنده کچدی
کر * قوشاق دیو قرق مکر بدنجی قطعه مک اون مکر بدنجی بیتده کچدی
* کر دینور سد طشت از بامش فتاد * مفسر در تفسیری

معنای ترکیبی * سری فاش اولدی دیمک اولور مراد *

هلالی بیت طشت شهراده چون ز بام افتاد * آن صداره میان عام افتاد
معنای ترکیبی طشتی طامدن دوشدی دیمکدر چونکه * طشت حریتدر
فارسیده دخی مستعملدر نشست معناسنه یعنی باقردن معمول بیوک لکن
که اکثر آنده خاتونلر اثواب یقارلر معروفدر * ز * بمعنی من کاسبق
فی الادوات * بام * طام دیو قرق در بدنجی قطعه مک ایکیجی بیتده
کچدی شین مجمر غائبدر کاسبق * فتاد * ماضی در اصلی افتاد
ایدی تنکیم مصدری قرق بدنجی قطعه مک مکر بدنجی بیتده کچدی
* ایشیدلسه سری کیم مکتوم ایدی * تفسیر در مفسری

معنای ترکیبی * بخداش بر روی کار افتاده دی *

معنای ترکیبی الگ نکنده می ایش بوزینه دوشدی دیمکدر چونکه بخجه
نکنده دیو قرق بدنجی قطعه مک بیت ساد سنده کچدی * اش ضمیر غائبدر
بر * بمعنی علی کاسبق فی الادوات * روی * قد سبق آنها * کار * ایش
دیو یکری بدنجی قطعه مک بیت ساد سنده کچدی * افتاده * دوشکن
دیو قطعه مک بیت ساد سنده کچدی

* کوردیرن بولسزایش خلقه همان * کاسبق تفسیر در مفسری

معنای ترکیبی * مار میکدر بدست دیگران *

نظامی بیت جواز دست نواید هیچ کاری * بدست دیگران میکرماری
بوعباره ایکی وجهله استعمال اولنور اول معنای مذکور در ترکیده الگ
مقارنده ایلاتی آخره طوطی بر کوزه کندی و فردر لائی ابل الیه ایلان
طوز یعنی ایشی کندی و الیه کور ر آخره انامر دیمک بو تقدیرجه اضداد
اصطلاحاتدن اولور و علی کلا التقديرین معنای ترکیبی ایلان طونار

غير يار الله ديمكدر چونكه * مار * ايلان ديو يكرمي رنجي قطعه نك
بيت سابعده كجدي * مي ادا ت حاندر * كيرد * مضار عدر ماضيسي
وصف تركي اوله ر ق طفورنجي قطعه نك بيت سادسده كجدي * دست
ال ديو يكرمي بدنجي قطعه نك بيت رابعده كجدي اولنده كي ياه
موجده ادا ت بعديه در * ديكران * جمع ديكر در قدسقي انفا
* كير لومفسد اولدي كونه آسني *

معناي تركيبي يكي قصه ديمكدر چونكه * كونه * قصه ديو بو مشونيك
يكرمي اوچنجي بيتك شرحده كجدي * آسني * يك ديو فرق بدنجي قطعه نك
بيت ثابيسده كجدي * عيب فاحش باز كونه بو سني *

معناي تركيبي ترسنده و نمش كورك ديمكدر چونكه باز * كونه ترسنده و نمش
ديو فرق طفورنجي قطعه نك بيت سابعده كجدي * بو سني * كورك ديو
فرق بدنجي قطعه نك بيت ثابيسده كجدي
* كچه كوند زجه خورشيد و ماه *

كذا في شرفنامه معناي تركيبي آي وكون جبه سي ديمكدر چونكه * جبه
معروف * خورشيد * كون * ماه * آي ديو قطعه خامسه نك بيت اولنده
كجدي * شخص مشومه دينور زاغ سپاه *

معناي تركيبي قاره فارغه ديمكدر چونكه * سپاه * معروف * زاغ قارغه
ديو او تونز سكرنجي قطعه نك اولنده كجدي زير قاره قارغه ايله تشام اولمق
بين الاعراب دخی جاری ايدو كي نيجه امثال عربدن منفهيدر
* كز لو معناه دينور مش در لباس *

يا با ففاني بيت كند قتل محبان در لباس آن ترك مي رسم * كز يني خونهاي
پنهان دامنش بر خون شود روزي * معناي تركيبي لباسه ديمكدر
چونكه * در * معني في كاسبق في الادوات المركبة * لباس * معروف
* هم * هم * آيدر اختر شناس *

چونكه * اختر * يلدز ديو قطعه خامسه نك بيت اولنده كجدي * شناس
امر حاضر يا خود اسم فاعل مخفقد مصدری اون بشنجي قطعه نك بيت
ثابيسده كجدي * حوض ماهي اسماءه برج حوت *

ارباب اصطلاح مباحثه شيعي حسيه تفسير قلندي
* هم دخی دم در كشد ايندي سكوت *

معناي تركيبي نفس جكدي ديمكدر چونكه * دم * نفس ديو يكرمي
طفورنجي قطعه نك اينكجي بيتده كجدي * در * ادا ت تحسندر كاسبق
في الادوات المركبة * كشد * جكدي ديو قطعه نك بيت خامسده
كجدي * ناتوان بين دشمن و دخی حسود *

ناتوان بين اينكي معناه در اول معني دشمن ثاني معني حسود و بدخواه
هاتفي بيت زمن ناتوان بين بود در حجاب * چوشير كه كوري كشد آفتاب
اصلنده * ضعيف كورنجي ديمكدر چونكه ناتوان ضعيف ديو قطعه
سابعه نك بيت رابعده كجدي بين وصف تركيبي اولديغي حبالده
اون بدنجي قطعه نك بيت اولنده كجدي

* يك فقيره ديد يار كسه كبود *

معناي تركيبي كوك كسه لو ديمكدر چونكه * كبود * كوك ديو فرق رنجي
قطعه نك بيت خامسده كجدي * كسه * معروف طولو اولسون بوش
اولسون * هم نشان فقر امش انكشت نيل *

شيخ سعدي بيت يامرو ييار ازرق پيرهن * يابكش در خانمان انكشت نيل
معناي تركيبي چويد يار مق ديمكدر چونكه * انكشت * يار مق ديو
يكرمي بدنجي قطعه نك بيت رابعده كجدي * نيل * چويد كه انكده بويه
ايدر لهمدخي نهر مصر معناسنده كلور هم دخی نيل مصر دن كوريتق
علامت خط اوله ر ق دست يعني الدر كه قصه سي مشهور در اول الله
اولان يار مق معناسنه دخی اخسندر

* شول کران جان و کران سابه ثقیل *

کران جان و کران سابه * بوايكي لفظندن هر بری ثقیل و کاهل معناسنه
اصطلاح اولمش لرد در كجده بو معناه جاني آفر و كواكه سي آغرد بدكاري كني
لكن تركبه كواكه سي آغرد بومهيپ و وقور آدمه ديرل معناي تركيبي دخی
بويه در چونكه کران آغرد ديو فرق النجی قطعه نك بيت حادی عشرنده
كجدي * جان * معلوم * سابه * كواكه ديو فرق در دنجي قطعه نك اينكجي
بيتده كجدي * اولدي خبوشي تقابله ربا *

كذا في الجمع معناي تركيبي چور خوب اور توجيلكي ديمكدر چونكه

خس * چور چوب دیو بکرمی طقوز نجی قطعه نک بیت سابعده کچدی
بوش * وصف ترکی اولدینی حالد اوز برنجی قطعه نک سکر نجی پینده
کچدی آخرنده کی یاه تختیه مصدر به در

* آب زیرگاه مکر ناسرا *

آب زیرگاه * بمعنی حبله ناسرا معنای ترکیبسی صمان الی صوبی دیمکدر
چونکه آب معروف زیر آلت دیو بکرمی برنجی قطعه نک بیت سابعده
کچدی گاه صمان دیواللی برنجی قطعه نک بیت اولنده کچدی بمعنای ترکی
ترکیده دخی مثل مشهور در که صمان التندن صویر و در دیرل

* عهدنی بوزن کشی زینهار خوار *

نظای بیت ولیکن یوده صیت زینهار * نکردند وفازینهار
خواری * معنای ترکیبسی عهد یعنی دیمکدر چونکه
زینهار * عهد دیواللی اوچنجی قطعه نک بیت رابعی شرحنده کچدی
خوار * خاء مجحه نک بین الفتح والکسر اماله سی ورا ابله بمعنی خورنده
هم سباه کاسه لیم نابکار *

سباه کاسه * بمعنی لیم وحبس و نابکار خواجه حافظ بیت وراز خانه
کردون بدرونان مطلب * کین سباه کاسه در آخر یکشد مهمان را * ترکیبی
دخی تاره چاقلودیو بمعناده ضرب مثلدر عهدنی سبه کاسه بر قوم ایمش که
سبازر لینی بعد الاطعام والا کرام کچه ابله قتل واعدام ایدوب مالرینی آنورل
ایمش دیو بهض کتیده منظور مزاولشدر * سباه * معلوم * کاسه * خاق
دیو قطعه سابعده نک بیت سابعده کچدی * نابکار * فارسیدر لکن ترکیده
شیوعی حبله تقسیر قلندی زیر نابکار ایکی معنایه در اول بمعنی مفید
وصاحب فعل نام قبول تاقی بمعنی آواره و بطحال کذا فی فرهنگ سلطوری

* دست و باز داندی سعی و اهتمام *

کانی بیت برای کشتن خود دست و بازدم بسیار * ولی بکوشش خود سرخ
روی نتوان شد * معنای ترکیبسی ال وایاقی اور دی دیمکدر چونکه
دست * ل دیو * یا * ایاق دیو بکرمی بدنجی قطعه نک بیت سابعده کچدی
زد * آوردی دیو قطعه ناسعه نک بیت خامسده کچدی

* بر شده پیمانه اش عمری تمام *

معنای ترکیبسی انک قدی طولا و اولمش دیمکدر چونکه * بر طوا و دیو قر قینی

قطعه نک بیت اولنده کچدی * شده * اسم مفعولدر مصدری قرق بشتی
قطعه نک بیت سادسده کچدی * پیمانه * قدح دیواللی النجی قطعه نک
بیت سابعده کچدی * اش * ضمیر غائبدر * کاسبق فی الادوات

* نخست اولدی کر به در زندان سرا *

کر به در زندان سرا * غایت بخندن گاه در کندی حفظ ممکن دکل ایکن زندانده
حیس ایدر دیمکدر کذا فی مؤید الفضلا چونکه * کر به * کاف فارسیه نک ضمی
وزانک سکونی و بلا موحده نک فقی و هاء رسیده ابله ترکیه کدی وچنک و غیر ییده
هرزه و ضور و قیم و قطعه در * در * بمعنی کاسبق فی الادوات المركبه * زندان
معروف حبس خانه * سرا * اود دیو قطعه ناله نک بیت سابعی شرحنده کچدی
* بوزه کویلیجی ایمش کینم نما *

معنای ترکیبسی بغدادی کوستر نجی دیمکدر چونکه * کینم * بغدادی
دیو قطعه عاشره نک بیت ناسعه کچدی * نما * وصف ترکیبی اولدینی
حالد * اوز سکر نجی قطعه نک سکر نجی پینده کچدی
* کر نلو حبله کر به در ایشان ایمش *

حکیم اتوری بیت طمع کو کر به در ایشان فروشد * که بخل امروز باسک
در حوالست * معنای ترکیبسی کدی طغر جفده دیمکدر چونکه * کر به
قدسبق آنقا * در * قدسبق آنقا * ایشان * هر مک فقی و نولک سکونی
وباه موحده مدوده نک فقی و نون ثانییه ابله طغر جق که در زندان ایدرل
* خوابگاه غول بود و در این ایمش *

خوابگاه غول * بمعنی دنیا کذا فی شرحنامه معنای ترکیبسی غول بتاغی دیمکدر
چونکه * خواب او یقود دیو قطعه خامسده نک ایکیجی پینده کچدی * گاه
ادلک اسم مکاندر کاسبق فی الادوات المركبه * غول * جندن رطایفه در که
بیابان و صحرا زده اشکال مختلفه ابله مشکل او او ببولدن آدمی از دروب هلاک
ایدر هم دخی قیون اغلنده غول دیرل بوا یکی معنایه ترقیب اوزره شمس فخری
بیت گاه چون غول در میا با آنها * گاه چون کوسقند در تن غول
* نک قنایله سورلد کیده * ابو *

بو تفسیر در جز در تفسیری بو میسر اعیده در

* طعن اید و ببولل شتر کر به دیو *

معنای ترکیبسی دوه ابله کدی دیمکدر چونکه * شستر * دوه دیو بکرمی

طغوزنجی قطعه نك بيت خامنه كجدي * كره * كاف فارسه نك ضعی ورائك
سكونی ویا موحد نك فقی وها رسیده ایله كجدي دیو آنفا كجدي بواصطلاحك
لفظی عرییده مارخص الناقه اولالمعونه فی عنقها دیو مثل جار بدرگاه
دوه برالتونه كجدي بیک التونه دومك سباه سنده كجدي دخی صا تلور چونكه
ایو باشد ككوتودخی سوریلور

* خاك شد حور وحقیر اولدی دیمك *
معنای ترکیبی طبراق اولدی دیمكدر چونكه * خاك * طبراق دیو یكری
برنجی قطعه نك بيت نالینه كجدي * شد * اولدی دیو قطعه اولی نك بيت
سادسده كجدي * مارشیدای نه دیرسك انكرك *

معنای ترکیبی دلیك ایلاق دیمكدر چونكه * مار * ایلان دیو یكری
برنجی قطعه نك بيت سابعده كجدي * شیدا * دل دیو فرقی قطعه نك
بيت رابعده كجدي آخرنده بیه نخبه مصدریه ایچوند

* دستکاری ایلكدر كسب وکار *

معنای ترکیبی ال ایشی دیمكدر چونكه * دست * قدسیق آنفا کار ایش دیو
یكری برنجی قطعه نك بيت سادسده كجدي آخرنده کی بیه نخبه مصدریه در
فاهم

* صاع الك آدینه دیرل دست کار *

بوده آخرنده بیه نخبه سر در اولکی کی دككدر بوندن بشقه مصنع
و موزون نسبه به ده دستکار دیرل

* بان وروب ساواماعه چب دادن دینور *

چب * جیم فارسه نك فقی ویا موحد بیه مطلق بن معنای عموما وصول
بان معنایه خصوصاً مقابلی راست لفظیدر میر نظمی بیت نه فهمد زراز
بالاست هرگز * ندانسته چیش از راست هرگز * دادن * ویرمك معنایه
مصدر در ماضی یكری برنجی قطعه نك بيت رابعده كجدي

* قوجه عسازه ناخن زن دینور *

قاضی نوراصفهان بیت جوا و سوار شود ماه نوزند ناخن * که در میان
دو خرسید کرد * قوضایی * فی الاصل طرفی اور برنجی معنایه * چونكه
ناخن * طرفی دیو یكری برنجی قطعه نك بيت رابعده كجدي * زن
وصف ترکیبی اوله رق اون پشچی قطعه نك بيت خامنه كجدي
* هم چب انداز اولكه ایشی زین اوله *

چونكه * چب * صول دیو آنفا كجدي * انداز * وصف ترکیبی اوله رق
یكری التنجی قطعه نك سكرنجی پشته كجدي چب انداز دخی هر هكده
یوقدر

* راه خوابیده دینور ایش نك بوله *

معنای ترکیبی او یومش بول یا خود او یومش بول دیمكدر چونكه * راه
بول دیو او توز سكرنجی قطعه نك سكرنجی پشته كجدي * خوابیده اسم
مفعولن اسم فاعلی قطعه خامسه نك بيت ثانیسده كجدي
* رخت پیسته ایلش عزم سفر *

چونكه * رخت * بیل معنایه در اول اسباب و تحملات خانه معنایه ثانی
معنی اسب و فرس ثالث معنی ضم و غصه رابع راست و درست خامس معنی
طعام * بسته * بعلمش دیو اون پشچی قطعه نك بيت رابعده كجدي
* خیمه زد دیرل مقیم اولسه اگر *

وحشی بردی بیت خیمه ساز از غیر دل و زخوردن شو چون چناب

کز سبک و حی تواند خیمه زد بر روی آب * معنای ترکیبی خیمه
اوردی دیمكدر یعنی خیمه قوردی معنایه چونكه * خیمه * معلوم
زد * اوردی دیو قطعه ثانیسده نك بيت خامنه كجدي
* آجدی سیرن عود در بجر نهاد *

معنای ترکیبی بخوردانه عود قودی دیمكدر چونكه * عود * بیانی
الی پشچی قطعه نك بيت اولنده كجدي * در * معنی فی کما ماضی فی الادوات
بجر * عریدر بخوردان معنایه فارسیده دخی شایعدر * نهاد
ماضی در جمع مضارعی اون پشچی قطعه نك بيت آخرنده كجدي
* آشکار اولدی دیمكدر روی داد *

معنای ترکیبی یوز وردی دیمكدر چونكه روی * یوز دیو یكری پشچی
قطعه نك بيت اولنده كجدي * داد * وردی دیو یكری برنجی قطعه نك بيت
رابعده كجدي * کز او سوز مفهوم اولش زربل *

معنای ترکیبی دوداق التی دیمكدر چونكه * زرب * الت دیو یكری
برنجی قطعه نك بيت خامسی شمر چنده كجدي * لب * دوداق
دیو یكری پشچی قطعه نك ایلکچی پشته كجدي
* بدلم اتمك لی حکمه تعب *

لی * بدلم معنایه اتمك اولسون قانون و قری اولسون امیر خمر و

بیت ای قرص آفتاب که دوری ز چشم ما * مارا لای بخش که خشم و کدای
 است معنای لغویسی رد و دانی دیگر چونکه مایه نصیب و خیرت انجوندان
 فاما که ناظم بحر را انکه تخصیص است یکی حکمته تعین تمهید انجوندان
 مقصدی اظافند * دی سباطک آدینه خوان دراز *

معنای ترکیبی اوزن سفره دیگر چونکه * خوان * جاء بمعنی بین القبح
 والضم اما الهی و او مجهول و الف الیه سفره مضامینه و هر نشانه که انچنده
 طعام اراسته اولمش اوله صحاحده مانده الیه خوان اراسته فرق انچنده طعام
 اولورسه حاشه دراز اولورسه خوان دراز لکن عربیده خانک کسری و واوله
 تلفظ الیه استعمال و لنور * دراز * اوزن دیو بکرمی التخی قطعه مک بیت
 خامسده یکدی * ک یلوث اکل ایدن شطریج باز *

اصلنده شطریج اویشایی دیگر چونکه شطریج معروف * باز
 وصف ترکیبی اوله رف بکرمی التخی قطعه مک اوچیمی بینده یکدی
 * الله و احق اولاند رخیره سر *

معنای ترکیبی باشی شامش دیگر چونکه * خبره * بانی بوشوینک الی
 دردنجی بیی شرحنده یکدی سر باش دیو بکرمی بدیجی قطعه مک بیت اولنده
 یکدی * هرا بشن خوش فهم اید ندر دیده ور *

ابو المعانی بیت کر خرداری عشا کن رین صنع شریف * هر که باشد دیده ور
 بیندهم آثار لطاف * اصلنده اسم منسوب دیگر چونکه * دیده * کوز دیو فرق
 بشنی قطعه مک بیت عاشرده یکدی * ور * ادات نسبتدر کاسبق فی الادوات
 المركه * دی تواضع ایدی به سرفکن *

چونکه * سر * قدس بق آقا * فکن * فانک کسریله امر حاضر یا خود
 اسم فاعل مخففدر اصل افکن ایدی مصدری فرق بشنی قطعه مک سگریجی
 بدنه یکدی سرفکن فرهنگه یوقدرو کذا دل شکن و کذا خوان دراز و کذا
 شطریج باز اشو لفظلر غالباً ناظم بحر را دیباچه ده و بعد یوردیجی
 اوزره عجمده تصحیح ایلد صکریدر *

* آدمی تکدر اید ندر ل شکن *
 وصف ترکیبی در چونکه دل کوکل دیو اون بدیجی قطعه مک بیت نالنده
 یکدی * شکن * امر حاضر یا خود اسم فاعل مخففدر یکم ماضیسی
 قطعه ناسعه مک بیت خامسده یکدی

* مدعی و خصم دامنگیر آیش *
 اصلنده انک طویجی دیگر چونکه دامن * انک دیو فرق بدیجی قطعه مک
 ابکیجی بینده یکدی * کیر * وصف ترکیبی اوله رق قطعه ناسعه مک بیت
 سادسده یکدی * خاطری قالمش اولاند لکتر بمش *

خواجده سلمان بیت نیست سودی سر زلف نو کار همه کس کار طریقیت
 نجم اندر نجم د لکیر و دراز * معنای ترکیبی ظاهر در *

* دارد او در زردا مانش چراغ * مفسر در تفسیری
 مضارع نایدن * شاهی حاضر در الیه سن فراغ *

معنای ترکیبی انکی التنده او چراغ طوز دیگر چونکه * دارد * مضارع در
 شکم مصدری اون بدیجی قطعه مک بیت سادسده یکدی او ضمیر غایبدر * در
 ادات ظرف دیو ادات مرکبه ده یکدی * زبر * الت دیو بکرمی رنجی قطعه مک
 بیت خامسی شرحنده یکدی دامن انک دیو فرق بدیجی قطعه مک بیت نالنده
 یکدی * شین ضمیر متصل غایبدر دیو ادوات بسطده یکدی * چراغ
 معروف * شخص مصدر و عهده خورش سایه دار *

میر خسرو بیت سایه دارم هر شب از سودای زلفش چون کنم * چند کرد خود
 کبی سحر و کبی افسون کنم * معنای ترکیبی کولکه طویجی دیگر
 چونکه سایه * کولکه دیو فرق دردنجی قطعه مک ابکیجی بینده یکدی * دار
 وصف ترکیبی اوله رق اون بدیجی قطعه مک بیت نالنده یکدی
 * نعل در آتش اولاند رینی قرار *

ترکیبه دخی معنای ترکیبی ضرب مثل ایدوب ناک فرقن دیو زلفا حفظ
 * اولمش اروزن اشارت ایدی *

اصلنده قاش اوریجی دیگر ترکیبه قاش آبیجی معناسینه چونکه ازو
 قاش دیو بکرمی بدیجی قطعه مک بیت اولنده یکدی * زن وصف ترکیبی
 اوله رق اون بشنی قطعه مک بیت خامسده یکدی

* کرم ران آن سوروب یک کیدیجی *
 چونکه * کرم * حار دیو بکرمی التخی قطعه مک بیت اخیری شرحنده یکدی
 ران * وصف ترکیبی اوله رق فرق التخی قطعه مک بیت خامسده یکدی
 * ترک دنیا ایلین خانه فروش *

چونکه * خانه * اودیو اوچیمی قطعه مک بیت ناسعه یکدی فروش امر

حاضر یا خود اسم فاعل محقق در نیکم نمی حاضری او تونز ریخی قطعه نك
بیت اخبرنده بکدی * بی عیال و سرسری خانه بدوش *

وحشی بر دی بیت مامردمان خانه بدوشیم و خوش نشین * فی زان گروه خانه
نکهدار عالم * ترکیده دخی بوم مقامده اوی او موزنده دیر چونکه * خانه
آفتاب بکدی * دوش * او موز دیو بکری بدیچی قطعه نك بیت نالنده بکدی
اولنده کی باه مو حده صله در کما سبق فی الادوات البیطة

* بی سبب مغرور اولاند ر باد سر *

ترکیده دخی مغرور باشی بللی دیر چونکه * ابدیل دیو بکری ابکیچی قطعه نك
سکر زنجی پشته بکدی سر باش دیو بکری بدیچی قطعه نك بیت اولنده
بکدی * نك رذیل آدم کس زن کون خر *

کون خر بمعنی رذیل و احق ارکک اولسون عورت اولسون معنای ترکیبی
اشک دیری دیمکدر چونکه * کون * دیر دیو بکری بدیچی قطعه نك بیت
خامسند بکدی * خر * اشک دیو بکری بدیچی قطعه نك بیت اولنده بکدی و کس
زن عورت فریجی دیمکدر انکدخی فرضار ذیل آدم معنای استعمال و اراغش
لکن ناطق بحر بر زندوست نهاد اولدینی جمله اشعار بدن دخی معلوم
ایکن کس زنانه معنای رذالتی نیجه نیجور انشدردیو نیجی اولنمازی
دستختر کرسو کی بی سوز لودر *

چونکه * دستختر * ایکی معنای در اول دشنام و تفرین معنای نانی اشک لی
دیمکدر چونکه دست ال دیو بکری بدیچی قطعه نك بیت رابعنده بکدی
کرادات اسم فاعل در کما سبق فی الادوات المركبة لکن بعض فاعله کر
موضعه و او ابله کو واقع اولشد لکن به معنای خلل کلز چونکه کو
وصف ترکیبی اولدینی قطعه اول نك بیت خامسند بکدی

* سر که ابر و اولکه اکشی یوز لودر *

معنای ترکیبی قاشی سر که لودیمکدر چونکه سر که معروف عریده
خل کی ابر و قاش دیو آفتاب بکدی * الله و احق اولاند ر کا و ریش *

خاقانی بیت کی عجب کر کا و ریش زر کر کو ساله ساز * طبع صاحب کف
بیضا بر شاد پیش ازین * معنای ترکیبی صفر صفا لودیمکدر چونکه
کاو * صفر دیو او تونز ریخی قطعه نك بیت خامسند بکدی ریش * صفا
دیو الی او چنجی قطعه نك بیت نالنده بکدی

* بی سبب عذر و بهانه خشک ریش *

اتوری بیت خشک ریش کر کند فلک مذار * نارد خشک و رز حوت و جل
معنای ترکیبی قوری باره دیمکدر چونکه * خشک * قوری دیو الی ریخی
قطعه نك بیت اولنده بکدی * ریش * باره دیو او تونز ریخی قطعه نك بیت
سابعنده بکدی * سیر پای و شوم بی مذموم اولان *

مثال * سیر پای * میر خیمرو بیت چوسر سیر * خواجه باشد بجای
نجه اندیشد از دشمن سیر پای * معنای ترکیبی بشل اباقی دیمکدر
چونکه بشل باشد مقبول او اور ایا فده او نیجه بخلک غیرنده اولغله مذموم
اولور فافهم چونکه * سیر بشل دیو فرق ریخی قطعه نك بیت خامسند
بکدی * پای * اباقی دیو بکری بدیچی قطعه نك بیت رابعنده بکدی مثال
شوم بی خواجه سلمان بیت کو صفیری که وفا خصم شوم بی * می جست
همچو دیر زشت کبان او * معنای ترکیبی شوم ابر دیمکدر چونکه شوم
معروف بی ابر دیو فرق سکر زنجی قطعه نك ابکیچی پشته بکدی
* نامیارک مقدمی مشوم اولان *

احتمال که بومصرع مصرع اولی ایضاح ایچون اوله یا خود نامیارک مفسر
اولوب مقدمی مشوم تفسیر اوله ایچق مصرع اولی تفسیر اولدینی اظهار در
* دندی بدیروا کا کیم بختی زشت *

بدیرو * بمعنی طالع شوم و بخت زشت معنای ترکیبی کنوشعا علودیمکدر
چونکه بد * کنوشعا دیو او تونز ریخی قطعه نك بیت اولنده بکدی * بدیرو
شعا دیو او تونز ریخی قطعه نك بیت رابعنده بکدی * بخت زشت * تفسیر در
چر کین بختلو معنای چونکه زشت چر کین دیو قطعه عاشره نك بیت نالنده
بکدی * هم نیکر ایلیان کردون سرشت *

معنای ترکیبی کولک طبع علودیمکدر چونکه * کردون کولک دیو
فرق طه و زنجی قطعه نك بیت خامسند بکدی * سرشت * طبع
دیو قطعه عاشره نك بیت خامسند بکدی

* شولکه مضحک اولدر سوای و ملوم * تفسیر در مفسری

مصرع ثانیه کلور * در بیجی باز بیجه زنی و روم *

کذا فی شرفنامه معنای ترکیبی روم و زنکک او یونجی دیمکدر چونکه
باز بیجی * او یونجی دیو فرق ریخی قطعه نك سکر زنجی پشته بکدی * زنی

یگری سکرنجی قطعه نك ايكنجی پشته كجی روم معروف ملكندر

* قاضی كيرك او كيم خوشكوی اوله *

قاضی كيرك * كاف فارسیه نك فقی و باد تحبه نك سكونی و زانك فقی

و تونك سكونی و كاف فارسیه ايله برقصه اسیدر * خوشكوی * خوب

سو بلجی دیمكدر چونكه خوش خوب دیو قطعه رابعه نك بیت زانجی

شرحنده كجی كوی وصف تركی اوله رقی قطعه اول نك بیت خامسته

كجی حاصلی معنی لطیفه كوی ظهیر فارابی بیت بران بخشش نور وجود

جامل مرو * معاش دشمنت از نقد قاضی كيرك * اصلنده قاضی كيرك

نصرالدین خواجیه كی بریده كوی او غور آیم ایمنش لساندین بهض

لطیفه و اغوزانه سوزل نقل ایدرل كذا فی شرحنامه بویه اولجه مصرع نانی

تفه تفسیر اولور * خواجیه نصرالدین کی دلجوی اوله *

دلجوی * بك مقبول دیو یگری بشجی قطعه نك بیت اولنده كجی

* عارسر جزاره درلر جسته كیر *

معنای ترکیبی دبلط طویلی دیمكدر چونكه * جسته * جیمك ضمیمه

جستن لفظندن اسم مفعول ضمیمه بی اوزره اسم مصدر در امر خاطری

یگری درنجی قطعه نك بیت اخبرده كجی * كیر * وصف تركی اوله رقی

قطعه ناسبه نك بیت سادمنده كجی

* هم مینا نكیر اوبله بی عار و خشم *

مینا نكیر * گوشه باشنده بکلیوب خلق عالمین جر و سوال ایدر بی عار

و خیر آدمه درلر لکن کثرت استعمال ايله مطلق جزاره علم اولشدر

کاهی بیت کرمینا نكیر کیر مت صیم مکن * پیش مینا نكیری عجب نه در

درویش * معنای ترکیبی بل طویلی دیمكدر چونكه * میان * میل دیو

قرق سکرنجی قطعه نك اون سکرنجی پشته كجی * کیر * آ نفا كجی

* شوخ چشم اول بوزی آچق بی حیا *

خواجیه حافظ بیت کرچه کرد آلود فقرم شرم باد از همم * شوخ چشم

کر نظر در چشمه حیوان کنم * معنای ترکیبی جرک کوز او دیمكدر چونكه

شوخ خوب معناسنه کلدیکی کی جرک معناسنه ده کلور اضداد دندر

چشم * کوز دیو یگری بدنجی قطعه نك بیت اولنده كجی

* زور ايله آلان دلجی خرکدا *

شیخ

شیخ نظامی بیت باوه طبعان خرکدا بی را * چه عجب بخل میکند مریم

معنای ترکیبی اشك دلجی دیمكدر چونكه * خر * اشك دیو یگری

قطعه نك بیت اولنده كجی * کدا * دلجی دیو قطعه ناله نك سکرنجی

پشته كجی * جاوشك ادی سیه پوش اولدی هم *

معنای ترکیبی قاره كجی دیمكدر چونكه * سیه * قاره دیو قرق برنجی

قطعه نك بیت خامسته كجی * پوش * وصف تركی اوله رقی او تونر برنجی

قطعه نك سکرنجی پشته كجی تنیه جاوشان قدیم الایامده مهسابت

ایچون سیاه * کیرلر دیو سکره علم اولدی

* محضر قاضی به ده اولمش علم *

بونلر دخی علمدر کذلک سیاه * کید کیری اجلدن

* قول ديك معنیه میده حلقه بکوش *

کمال بختی بیت زار کیمه را بکو حلقه بکوش این دزم * کوش که میکند دکر

ذکر مجاز مکنی * معنای ترکیبی قولنده حلقه دیمكدر چونكه حلقه

بومغامده مجازا کوبه دیمكدر چونكه هرته که اوزنه سی پوش و دکر اوله

اکا حلقه درلر اصلی عرسیدر فارسیده دخی مستملدر * کوش * قولی دیو

او تونر برنجی قطعه نك او جیحی پشته كجی

* هم گوله معنای اویش سقمه کوش *

ابوالعالی بیت از عهد سقمه کوش تو بودم بین عشق * اکنون بفرورد و غمت

نامور شدم معنای ترکیبی دلش قواق دیمكدر چونكه * سقمه * دلش

دیو الی بشجی قطعه نك بیت رابعه كجی * کوش * آ نفا كجی

* قاپو بولد اشیه افران همکینان *

افوی معنای معلومدر و اصطلاحی طاهر در

* جله سبک سوزی بر دریک زبان *

چونكه * بك * بر دیو اون طغوزنجی قطعه نك بیت اولنده كجی * زبان

دل دیو یگری بدنجی قطعه نك ايكنجی پشته كجی

* اولدی جدمکارک ادی بیشکار *

همدخی این شهر و مملکت معناسنه و شاکر و لیل معناسنه و معین و ناصر

معناسنه کلور معنای ترکیبی اوله ایشلور دیمكدر چونكه * بیش * اوله

دیو او تونر برنجی قطعه نك بیت اولنده كجی * کار * ایش دیو

بکرمی برنجی قطعه نك بيت سادسده کجدي

* هم مکر بسته دخی خده تکذار *

نشاری بیت فلك زخیل مکر بسته های اوست که بتدد ز شکل قوس قزح
بر میان خویش مناطق * معنای ترکیبی بغلنش قوشق دیمکدر چونکه
مکر * قوشاق دیو فرق سکر نجی قطعه نك اود سکر نجی بسته کجدي
بسته * بغلنش دیوان بدنجی قطعه نك بیت رابعده کجدي

* حاضر اولنده طور ر جان بر میان *

کذا فی شرفنامه معنای ترکیبی جان پیل اوزرنده دیمکدر چونکه * جان
معروف * بر * بمعنی علی کاسبق فی الادوات المركبة * همان * آنجا کجدي
* اوصانوب برار اولان آمد بجان *

شاهی بیت ناله ام راه کلو بسته بختی که نفس * نایرون می رود از سینه
بجان می آید * معنای ترکیبی جان کلدی دیمکدر چونکه * آمد * کلدی
دیو طغوز نجی قطعه نك بیت اولنده کجدي * جان * معروف باء موحده
تعدیه ایچوندر کما سبق فی الادوات

* ایلا و بکجدي دیمکدر بر کشید *

معنای ترکیبی کوکس بکجدي دیمکدر چونکه * بر * کوکس دیوان و توز
برنجی قطعه نك ایکنجی بسته کجدي * کشید * کجدي دیو قطعه
تاسعه نك بیت خامسده کجدي یا خود ز هلی معنای اوله رق افاده
هلو ایله یوقاری بکجدي دیمک دخی بختدر فافهم

* اکلدی مفهومی اولمش بر رسید *

کال اسماعیل بیت یساری من بچشم خود برین * اشکفته نیم نیر لغت بر رس
معنای ترکیبی کوکس اوردی دیمکدر چونکه * بر * آنجا کجدي * رسید
اگرشدی دیو قطعه تاسعه نك بیت سابعده کجدي

* حاضر اولور آستین برمی زند *

ترکیده دخی بومقامده بکلم بن صفادی دیوان چونکه * آستین * نك دیو
فرق بدنجی قطعه نك ایکنجی بسته کجدي * بر * کوکس معنای کلدی کی
یوقر و معنای کلدی * می * ادات جالدر کاسبق فی الادوات المركبة
زند * مضارع مفرد در جمع غائی اون بدنجی قطعه نك بیت سابعده
کجدي عاتیق بیت یکار اوزان آستین برزند کزان کزد باد و برین برزند

* هم اکا لائق دیمک اورا رسید *

خواجسته سلطان بیت مرارسد که نوام توبه داده کفتن * شنیدم آیت توبوا
الی الله از لب حور * معنای ترکیبی اکا اوردی دیمکدر چونکه اورا کادبو
فرق سکر نجی قطعه نك اوچنجی بسته کجدي * رسید * مضارع در ماضی
آنجا کجدي * ایچده فکر ایکنجی اشتر بین امش *

شاعر بیت غافل غدی ز حال با آنکه شتر بینی * حاجز شدیم زد سبت بانکه
دو فتونم * ترکیبه بونک مقامده قوز غون فکر اود برل معنای ترکیبی
دوه کوز نجی دیمکدر چونکه * اشتر * دوه دیو طغوز نجی قطعه نك بیت
خامسده کجدي * بین * وصف ترکیبی اوله رق اون بدنجی قطعه نك بیت
اولنده کجدي معنای اصطلاحی به مناسبت دوه ده حدت بصر
بلکه شایسته بصیرت در کار در فافهم

* دخی اشتر خوی صاحب کین امش *

لیرالدین اخسیکی بیت در مرنبه ها کفت کال تونباش * کردون شتر خوی که
کوزهان فرآرد * معنای ترکیبی دوه طغوز دیمکدر چونکه * اشتر * آنجا
کجدي * خوی * طبیعت دیوانی بدنجی قطعه نك بیت سابعده کجدي
چونکد دوه خویلو دیمک غایت کینلو دیمک اولسیدندر که بحکمه الله تعالی
دوه طارلدینی آدمه کیننی اظهار ایچوب نیمه زمان کتم اینه کد نصکره اشهار
فرست اینه کد کده باشنه جو کوک هلاک ایلدیکی باله فعات مشاهده
اولمشدر * قابو جیلر کتخداسی میر بار *

معنای ترکیبی اذن ورخصت و دیوان یکی دیمکدر چونکه * بار * اذن
ورخصت و دیوان شاهان دیو بکرمی برنجی قطعه نك بیت اولی شتر خنده
کجدي * میر * نك معنای سینه ابر افطندن مختصر در بوتقدیرجه فرهنگ
شعوریده میر بار قبوجی باشی دیو و بهض فرهنگرده جاش باشی دیو تفسیر
ایلدیکنک دخی وجهی ظاهر در * کتخدا * فصیح اولان کد خدا در دال ایله
مقاما که عوام دال اولی بدانه تاه فوفیه او قبویب شریف ایلدیله

* اسکندر حوق انش یلور کهنه سوار *

معنای ترکیبی اسکی بخش یعنی اسکی آتلی دیمکدر * کهنه * کافک ضمی
وهانک سکونی ونوک فنی وها رسیده ایله اسکی معنای سینه غریبه عتیق کی
سوار * بخش دیو فرق برنجی قطعه نك بیت ثانی عشرده کجدي

طبل پنهانی زندینه مال *

اشبو مصراع مفسر در تفسیری مصراع ثانی در

* شول ایشی صافله که ستر ایتک محال *

خواجه سلطان بیت عشقم از روی طبق پرده تقوی رداشت طبل پنهان
چهریم طشت من از بام افتاد معنای ترکیبی طاوولی کز او اوردریمکدر
یعونکه طبل معروف عربیست در جمعی طول کلور حاشی آمدی بیت
جد الله هنر شهر غم غالب در صوتی عالی ایچی خال کلام همچو طول * پنهان
ک ز لودو الی او چینی قطعه مک بیت اولنده کجی * می زند
بوندن یو فار و درد یچی پینده کجی

* حشمت و دار الله بار نک و بوی *

ک زانی شرفنامه معنای ترکیبی لوله و قفولیه دیمکدر چونکه * یا بمعنی مع
کاسق فی الادوات المركبه * رنگ * کوه دیو قرق رنجی قطعه مک بیت خامسده
کجی * بوی * فقودیه بکرمی النجی قطعه مک ایکیچی پینده کجی
* سوزی بی معنی اولاندر مرده کوی *

معنای ترکیبی اولش نسته سو بلجی دیمکدر چونکه * مرده اسم مفعولدر
مصدری مردن لفظ بکوی وصف ترکیبی اولدینی حالیه قطعه اولینک
بیت خامسده کجی * تبدیل حاضر جوابه رزبان *

عرق بیت چون در آید همت مطلب شکافت در سنوان * زبانی چون نمی
خ شک ماند در جواب معنای ترکیبی باش دالو دیمکدر چونکه
باش دیو الی رنجی قطعه مک بیت اولنده کجی * زبان دل دیو
بکرمی بدیچی قطعه مک ایکیچی پینده کجی
فکری دقلو اولاندر خرده دان

معنای ترکیبی اوق بلجی دیمکدر چونکه * خرد * اوق دیو بکرمی
در دمی قطعه مک بیت آتی عشر نده کجی لکن یوم فافده ها رسیده ایلده
فاحفظ دان * وصف ترکیبی اوله رقی فقی النجی قطعه مک بیت خامسده
کجی * اکاندر کم زبان ذکر کجی * مفسر در

تفسیر مصراع ثانی در * اوله معموده اشارت شونازی *

کذا فی فرهنگ جهانگیری معنای ترکیبی قویچی دلی دیمکدر
چونکه زبان * آغاکجی * زر * التون دیو بکرمی ایکیچی قطعه مک

بیت سابعده کجی کر * ادات اسم فاعله ریاه تحیه ادات ثانی در کاسق

فی الادوات * زرو با کوی شولکم خلطی جوق *

معنای ترکیبی اشغی بوقر و سو بلجی دیمکدر چونکه * زرو * اشغی دیو
بکرمی رنجی قطعه مک بیت خامسده کجی * بالا * بوجه دیو ایکیچی
قطعه مک بیت اولنده کجی * کو * وصف ترکیبی اوله رقی قطعه اولینک
بیت خامسده کجی * زرو بالا بیت شک و شبهه بوق *

معنای ترکیبی اشغی بوقر و بوقدر دیمکدر چونکه * زرو بالا * آغا
کجی * نیت * بوقدر دیو بکرمی بکرمی قطعه مک بیت اولنده کجی
* کز او مرده معنی سر زده *

شتر بکته * معنی مستور و مخفی خواجه حافظ بیت راز سر بسته مابین که
بدشمنان گفتند * هر زمان باد فونی بر سر بازارد کر * معنای ترکیبی باشی
بغلتمش دیمکدر چونکه * سر * باش دیو * بسته * بغلتمش دیو بوندن
مقدارده کجی * سر زده * معنی معین و ظواهر خواجه سلطان بیت
من سر بوقلم بر خط سودای تو دارم * یا آنکه من سر زده سر زده شلر * معنای
ترکیبی باش اورمش دیمکدر چونکه زده اسم مفعولدر مصدری قرقچی
قطعه مک بیت سابعده کجی * منتظر در امره فرمان بر زده *

چونکه * فرمان * بادشاه امری دیو الی النجی قطعه مک او چینی پینده
کجی * بر کوکس دیو او توز رنجی قطعه مک ایکیچی پینده کجی * زده
آغا کجی * مقصد و الحاق منافی زرده کوش *

شاعر بیت روای زرده کوش و از رقی بوش * شیخوز رقی و شوخ و زرق
فرهش معنای ترکیبی زرده آرایچی دیمکدر چونکه * زرده * معروف طعاندن
کوش کوشیدن لفظندن امر حاضر در با خود اسم فاعل محققدر با خود
کوش قولی معنای اولوب سناری معنای اولمغه ها نسیه ایله فولاغی
صارارمش دیو معنای مستهزیه دخی انسیدر بوسورنده کاف فارسیه
اوا را فافهم * کندوی مدح ایلاندر خود فروش *

میر نظمی بیت جو و اعظم باطیده سپوده جوش * بیالای گرمی مشو خود
فروش * معنای ترکیبی کندین صناعیچی دیمکدر چونکه * خود
کندو دیو او توز رنجی قطعه مک بیت رابعده کجی * فروش * وصف
ترکیبی اوله رقی بوشونیک بوزاون در دمی پینده کجی

* عاشق و فاجر دیک سبیه پرست *

ابو المعانی بیت نباشد در میان عشق دشمنان * سرای عشق تو سبیه
پرستان * معنای ترکیبی کولکه به طایفی دیکدر چونکه * سبیه * کولکه
دیو فرق در دنجی قطعه نیک اینکجی پشند کجی * پرست * وصف
ترکی اوله رق قطعه ناسعه نیک بیت حاضرند کجی

* شیر کبر اولد ر کیم اوله نیم مست *

شیر کبر * یعنی نیم مست یعنی بکن اولدق سر خوش معناسند خواجه
حافظ بیت بده تاروم بر قلک شیر کبر * بهم رزم دایم این ککرک پیر
شیر کبر اصطلاحی چشیدر زمان خبری بساغ ایدوب صکره
سراینده بوشیان ارسلانی بر نیم مست طوند قدینه شرابه اذن و رروب
انجق قارغه کوزنی او یا جق مرتبه ایچمیوب ارسلان طونه جق قدر
ایچلسون دیواذنا و ردیکی مفصل حکایه مشهوره به مینیدر معنای
ترکیبی ارسلان طونجی دیکدر چونکه شیر ارسلان دیو فرق
رنجی قطعه نیک بیت معناسند کجی کیر وصف ترکی اوله رق قطعه
ناسعه نیک بیت سادسند کجی * نیم مست * تفسیر در بارم سر خوش
معناسند در چونکه نیم بارم دیواون طغوزنجی قطعه نیک بیت معناسند
کجی مست سر خوش دیو قطعه ناسعه نیک بیت ثالثند کجی

* شیشه آب خشک و رونق آب و تاب *

آب خشک * معنی شیشه قنبر نیشابوری بیت از برای دفع با جوج هوا از آب
خشک * خالکیران بین که صد از آتش ز کرده اند * معنای ترکیبی قوری
صود دیکدر چونکه آب معروف خشک قوری دیوالی رنجی قطعه نیک بیت
اولند کجی آب و تاب معنی رونق و لطافت معنای ترکیبی صو و طافت
دیکدر چونکه تاب طنافت دیو قطعه خامسه نیک بیت خامسند کجی

* آتش ترا اولدی معناده شراب *

قنبر نیشابوری بیت آب خشک این آسمان و آتش او انجم است * برخلاف
از آب خشک این آتش ز کرده اند * معنای ترکیبی باش آتش دیکدر
چونکه آتش * معروف * باش دیوالی رنجی قطعه نیک بیت اولند کجی
دست شست اولدی دیکدر نا امید *

ابو المعانی بیت دیکران را وفا چو کر دمنیان * ششید عاشقان از جان

معنای ترکیبی ال یقادی دیکدر چونکه * دست * ال دیو یکر می
بدنجی قطعه نیک بیت رابعند کجی شست * ماضیدر مصدری
اوز بدنجی قطعه نیک بیت خامسند کجی

* دلبرک تمنازی آهوی سفید *

معنای ترکیبی آق جبران دیکدر چونکه * آهوجبران دیوالی بدنجی قطعه نیک
بیت نانیسند کجی * سفید * آق دیو فرق رنجی قطعه نیک بیت خامسند
کجی * یعنی دعوت ایلدی اواره داد *

معنای ترکیبی صداوردی دیکدر چونکه * آواز * همزه و واو مدودینک
وزای معجمه نیک فخری و هاء رسیده ایل و هاء رسیده سز معنی صوت و صدا
داد * ووردی دیو یکر می رنجی قطعه نیک بیت رابعند کجی

* داخلی رام اولدی دیکدر تن نهاد *

معنای ترکیبی بدن قویدی دیکدر چونکه تن بدن دیو فرق بدنجی قطعه نیک
بیت اولند کجی نهاد ماضی در تنکم جمع مضارعی اون بدنجی قطعه نیک بیت
اخیرند کجی * رنجان خوی اولکم اوله خلقی خوش *

معنای ترکیبی اطلس منقش خوبلودیکدر چونکه رنجان اطلس
منقش دیو فرق بدنجی قطعه نیک بیت ثالثند کجی * خوی * معنی
طبیعت فارسی در ترکیبده دخی مستعملدر

* اولدی بد آغار خوبسز سوزی بوش *

معنای ترکیبی کنو خیر دیکدر چونکه * بد * فنادیو اوتوز بشنی قطعه نیک
بیت اولند کجی * آغار * همزه مدوده نیک و غین معجمه مدوده نیک فخری
وراء همزه ایل معنی خبر عرسیده عجین کبی بوند راه مهمله در فلا تفعل

* شولکه نیک اجنق اوله دامن دراز *

معنای ترکیبی انکی اوزن دیکدر چونکه * دامن انک دیو فرق بدنجی قطعه نیک
انکجی بیت ده کجی * دراز * اوزن دیو یکر می التخی قطعه نیک بیت خامسند
کجی * ساده اوخ اولش او معناده مجاز *

ضاقی درون معناسند ده کلور معنای ترکیبی خال تخنه دیکدر چونکه * ساده
نقوشدن خالی دیوالی بدنجی قطعه نیک بیت ثانی شرخنده کجی * لوح
خرینده تخنه معناسند * صنعتده ماهره و کار دی *

معنای ترکیبی طری ایش دیکدر چونکه * طری دیو فرق رنجی قطعه نیک

بیت اولند بکدی * کار * ایش دیو بکرمی برنجی قطعه نك بیت سادسده
بکدی * چیره دست اولش دخی آنگ کی *

معنای ترکیبی چاک ال دیمکدر چونکه * چیره * جیم مدوده نك کسری
ورائک فنی وها رسیده الیه چاک معنای ضدی جیم موضعه خاء مجیه الیه
خیره درخواجه حسین وفای بیت از بی این شبان کرک مزاج * کرک راجیره
شبان کردم * خواجه سلطان بیت بیاض دیده ترکش نکر تعالی الله که خیره کشت
درویده اولی الابصار * بویتده کوز فاشدی دیمکدر دست آنگا بکدی
* سعی ایدوب خوق ایش کورندرد بودست *

معنای ترکیبی جن اللودیمکدر چونکه * جن * دیو قرق التخی
قطعه نك سکر نجی بیتده بکدی * دست * آنگا بکدی
* یادی مشکل ایشلری بر باد بست *

معنای ترکیبی بل اوزده بغلدی دیمکدر چونکه برادات استهلا دیو ادوان
مرکبه بکدی * باد * بل دیو بکرمی ایکنجی قطعه نك سکر نجی بیتده
بکدی * بست * بغلدی دیو قطعه ناسعه نك بیت سادسده بکدی
* نك کوکلسزایش طونجی کار دزد *

معنای ترکیبی خرسزایش دیمکدر چونکه * کار * آنگا بکدی * دزد
خرسز دیو قرق برنجی قطعه نك بیت حادی عشرنده بکدی
* دیدلر ایاق ترینه پای مزد *

بمعنی اجرت قدم چونکه * پای * ایاق دیو بکرمی بدنجی قطعه نك بیت
رابعنده بکدی * مزد * اجرت دیو الی اوچنجی قطعه نك بیت خاشنده
بکدی * دیندی مغلوب وز بونه سست گوش *

عبدالله هانی بیت بود فیه باج ده زدهوش * به از شاه رشوت ده سست
گوش * معنای ترکیبی گوشک ویاوش سعی ایدنجی دیمکدر یاخود گوشک
قواق دیمکدر فاما که معنای اولده کاف عربیه الیه در ثابنده فارسیه الیه در
چونکه * سست * سین اولی نك ضمی وسین ثابته نك سکونی وناه فوقیه الیه
یاوش و گوشک معنای عربیه فاذکبی مقابلی سخت در * گوش * وصف
ترکیبی در تنک اسم مصدری سکر نجی قطعه نك سکر نجی بیتده بکدی
همدخی گوش قواق دیو اووز برنجی قطعه نك اوچنجی بیتده بکدی
* تن زند معنای سیدر اولور خوش *

شیخ عطارد بیت عشق آتش در همه خر من زند * ازه فرقیش نهند و تن
زند * معنای ترکیبی بدن اووز دیمکدر چونکه * تن * بدن دیو قرق
بدنجی قطعه نك بیت اولنده بکدی * زند * اووز معنای مضارع
تنکم جمع مضارع اووز بدنجی قطعه نك بیت سابعنده بکدی
* قوت و قدرت دیمکدر دستگاه *

همدخی کتان و فاش طوقو دقاری آلت معنای و کثرت اسوال
معنای ده کاور معنای ترکیبی ال محلی دیمکدر چونکه * دست * آنگا
بکدی * کاه * ادات اسم مکانه رکاسبق فی الادوات المركبة
* کرک یوسف متهم دری کناه *

بیت یخبر از جرم و کردند اعدائهم * دامن باکم دروغ آلوده کرک
یوسف * معنای ترکیبی یوسف قوردی دیمکدر چونکه * کرک
قورددیو قرق برنجی قطعه نك بیت سابعنده بکدی
* سن چکر سک فکرانته کارید *

تفسیر در مفسری مضراع ثابنده * کلور
* هر که سک رامی کشد اومی کشد *

بومقامده زکده ای اولدورنه سور بدزل دیکلری کی اوانعانی قطعه دوش
دیم در سر کویش رقیب * ز سرش سکی زدم آزرد کرد * کشته دوشم بار
و گفتند این مثل * هر که سکر امی کشد اومی کشد * معنای ترکیبی
هر کیم کوپکی اوادور اوچ کر دیمکدر چونکه * هر * ادات سور کلیدر که
کیم دیو اوچنجی قطعه نك بیت رابعنده بکدی * سک * کوک دیو قرق
برنجی قطعه نك بیت سابعنده بکدی * را * ادات مقولدر * می * ادات
ماددر کاسبق فی الادوات المركبة * کشد * کافک ضمیمه کشتن لفظندن
مضارع در تنکم امر حاضر قطعه ناسعه نك بیت سابعنده بکدی * کشد
کافک ضمیمه مضارع مصدری قرق فیمی قطعه نك بیت سابعنده بکدی
* تیشه سوی خود زند دینسه اگر *

مفسر در تفسیری مضراع ثابنده * کلور
* اولدی مقصد کندوسی نغم از *

معنای ترکیبی کسری کشد و طرفه اووز دیمکدر چونکه * تیشه * کسیر دیو
الی اوچنجی قطعه نك بیت سابعنده بکدی سوی طرف دیو اووز طوقو برنجی

قطعه نك بيت اولنده كجدي * خود * كند و ديو او تو زنجي قطعه نك بيت
وابعه كجدي * رتبه * آنفا كجدي

* روي او بندد نك مفهوم هم *

مفسر در تفسير مصرع نائيه ككور
* معني آنك جائيد در ملتزم *

معني آنك طرقتن طوتر شاعر بيت ريش داري اگرش باسري تحت افتد
هر كه آيد بعبان روي بسرمي بيند * معني تركيبي آنك بوزني كورز ديمكدر

چونكه * روي * بوز ديو بكرمي بدنجي قطعه نك بيت اولنده كجدي * او
ضمير غائب در كاف الادوات * ينده * مضارع در جهي قرق النجي قطعه نك بيت

ناائيه كجدي * شويله در معناده كچ دار و مير *

مفسر در تفسير مصرع نائيه ككور
* قارده كز اما بوز سز اولسون ابر *

بوتر چه تركيده دنجي ضرب مثلدر معني تركيبي اكري طونده دو كه ديمكدر
چونكه * كچ * اكري ديو او تو زنجي قطعه نك بيت خائنده كجدي * دار

طون ديو بكرمي رنجي قطعه نك بيت رابعه كجدي * رر * دو ك
ديو بكرمي سكرنجي قطعه نك بيت نائيه كجدي * معني مفتوحه ادات

نبيد ر كما سبق في الادوات البسيطة
* ديبه ل در استين اينست و بس *

مفسر در تفسير مصرع نائيه ككور
* بولسان بو غير بدن اميدي كس *

معني تركيبي يكه بودر بشور ديمكدر چونكه * در * بمعني في كاسبق
في الادوات المركبة * استين * بك ديو فرق بدنجي قطعه نك بيت نائيه كجدي

* اين * بود ديو قطعه نك بيت رابعه كجدي * است * ادات
ر بطدر كاسبق في الادوات المركبة * بس * بشور ديو قطعه نك بيت

خائنده كجدي * درجه تيري دينه مفهوم مال *

مفسر در تفسير مصرع نائيه ككور
* رتبه و حالندن ايمكدر سثوال *

معني تركيبي نه مرتبه سين ديمكدر چونكه در آنفا كجدي چه نه ديو او
النجي قطعه نك بيت ثاني عشر شمر خنده كجدي تير مرتبه ديو بكرمي رنجي

قطعه نك بيت ثاني شمر خنده كجدي آخرنده كي باء تحته ادات خطايدر
كاسبق في الادوات * ديلور سه نان در روغن فتاد *

ايضا مفسر در تفسير مصرع نائيه ككور
* في مشقت دولته ايردي مراد *

معني تركيبي اتمك باءه دوشدي ديمكدر چونكه * نان * اتمك ديو قطعه
جاشمر نك بيت عاشتر نه كجدي * در * آنفا كجدي * روغن * باغ ديو

اون او چنجي قطعه نك سكرنجي بيتنه كجدي * فتاد * ماضيدر اصلي
افتاد ايدى مصدرى قرق بشنجي قطعه نك سكرنجي بيتنه كجدي

* ريش اطورى كند بالطقنور *

معني سزا و ناسر از محبوب هر كه تعلق و تواضع ايد را بوالمعاني بيت شد انكس
از مروت در جهان دور * كه ريش خود كند چونر ريش اطور * معني

تركيبي اطور صفا للواق ديمكدر چونكه * ريش * صفا ديو اللى او چنجي
قطعه نك بيت نائيه كجدي اطور * جام خدبه سندن و باءه خدبه سندن

بريك اسميدر آخرنده كي باء تحته مصدر به در كند ايلر ديو قطعه * مز بوز نك
ايكنجي بيتنه كجدي * بازي * خايه عيت ايشه دينور *

معني تركيبي خايه او بوني ديمكدر چونكه * بازي * او يون ديو بكرمي
او چنجي قطعه نك بيت رابعه كجدي * خايه * معروف حصيه معناست در

و بومل عيني ايله لسان فرنگيه قيو ناريه ديمكدر ديو ريم بالاردن بريك قصه
عربيه سه مفسر در ديو ناظم نحر و نقل بوز شرايدى زير ناظم مشار اليه لايين

والاين و يونان اسانلرنده دنجي ماهر درل و انلردن دنجي بجه علوم مطبايه
ايشلردن * نك در قنديل رفكر و تلاش *

معني تركيبي طباش قنديل ديمكدر چونكه * نك * طباش ديو
ايكنجي قطعه نك بيت نائيه كجدي * در * بمعني في كاسبق

في الادوات المركبة * قنديل * قافك كسرى ايله حروف السنه نكده ستملدر
* خافل اوله حاضر و قنديل باش *

نك شمع نسبي قدس سمر مرشدي فضل الله وايدن سياحته اندن اذن
طلب ايلد كده كشف طرقيه بوز مشلر بيت كرسفر معوي او خلب

اندر نه كن * و ر بجلاب معوي حاضر و قنديل باش * معني تركيبي
قدس يل و حاضر اول ديمكدر چونكه * باش * امر حاضر در مصدرى

فرق بشبخی قطعه نك بيت ساد شده كجدي

* اين باو بهلوزند دینه تمام *

مفسر در تفسیری مصرع نالیده كك لور

* بوا كاكوز ديمك اولور مرام *

معنای تركیسی بوا كه بان اورر ديمك اولور چونكه * اين * بود بو قطعه

نالیده نك بيت رابنده كجدي * باو * او كا معنایه چونكه باه مفتوحه موحده

ادات مقعطر * بهلو * بان معنایه * زند * زدن لفظن مضارعدر

* خانه تبرك اينده فرزند عجم *

تفسیر در تفسیری مصرع نالیده كك لور

* دیرایش كم بور يابی ميكنم *

فرهنگ شعور بده بور يابی كنم واقعدر معنای تركیسی حضری ققولا بايم

ديمكدر چونكه * بور يا * حصر دبو قطعه نالیده نك بيت ساد شده كجدي * بوی

ققود بو بكری النخی قطعه نك ابكجی بيشده كجدي آخرنده کی باه مخنه ادا ت

نستدر كاسبق * كنم * ایدرم دبو قطعه نالیده نك بيت تانی عشرنده كجدي

لكن روايت فرهنگ خطاد زربور يابی ميكنم ديمكده كال تواضع والدر

حضری کی بو خانه ده اباق الته دوشنورم ديمك مفهومی هو بدارم كجدي بوی

لفظی باه موحده مفتوحه ايله خبر غائب اولان ويدن مركب اوله فافهم

* زند فرزند اولدی غایده ظرف

معنای تركیسی ظرف و عيار اوغل ديمكدر چونكه * رند * رانك كسری

ونوك سكونی ودال ايله معنی عيار وقلاش و ظرف ولا باك و باد خوار

و كارنده متبصر معنایه در * فرزند * اوغل دبو بكری اوچجی قطعه نك

بيت اولنده كجدي بوايكي لفظن هر روی بشقه بشقه دخی غایت

ظرف معنایه ده مستحضر كنم رندان عجم و عجم فرزند دیر ل

* ميوه دل شعر و انشای لطیف *

كذافي شرفنامه امانو بد الفضلاده معنی فرزند ان واقعدر شعر و انشای

دخی زاده طبع ديمكده كلامین بینی توجیه قابلدر بو معنایه عربده

نمره فواد دیر چونكه * ميوه * ميمك كسریله بیانی اللجی قطعه نك

بيت عاشرنده كجدي * دل * قلب دبو اوچجی قطعه نك بيت نالیده كجدي

* خواجه اولمش نوك انداز ادب *

حكيم خاقانی بيت من كه آن طفل دبستان معانی پرورم * عقل كل انتخاباشد

نوك انداز ادب * معنای تركیسی ادب او قبی آتجی ديمكدر چونكه * نوك

اوچ دبو فرق برنجی قطعه نك بيت عاشرنده كجدي انداز وصف تركی

اوله رق بكری اللجی قطعه نك سكرنجی بيشده كجدي * ادب * معروف

* بچ او شاعره ديد بلامادر جلب *

معنای تركیسی روسی انا و ديمكدر چونكه * مادر * انا دبو بكری اوچجی

قطعه نك بيت اولنده كجدي * جلب * روسی دبو بكری اللجی قطعه نك

بيت رابنده كجدي * حرف ما كنند رزده ای رهز *

معنای تركیسی اورلش معنایه رذن لفظن اسم معولدر عربده

مضروب معنایه * ای رهز * تفسیر در و تفسیر در دخلی یوقدر

* اسره اوستون آیدر زربور *

معنای لغوی باری زربور اشاغی دبو بكری برنجی قطعه نك بيت خامسده

كجدي * زرب * زای مجهولك وناه موحده نك فخری ورا ايله یوقر و معنایه

عربده فوق کی * بك پریشان بازیدر پای كلاغ *

معنای تركیسی فوز غون اباغی ديمكدر چونكه * پای * اباق دبو بكری بدنجی

قطعه نك بيت رابنده كجدي * كلاغ * فوز غون دبو اوچجی سكرنجی قطعه نك

بيت اولنده كجدي عربده بو مقامده خط بط دخی خط خطه درل شاعر

قطعه انا غنكم خط * كخط البط في الشط * فلا ترسل بنا خطا والابی

مع الخط * بوصوه كبريه دی كرده پای زاغ *

معنای تركیسی فارغدا با فلتش ديمكدر چونكه * كرده * اسم مفعولدر

مصدری بكری بدنجی قطعه نك سكرنجی بيشده كجدي * بی * آنفا

كجدي * زاغ * فارغه دبو اوچجی سكرنجی قطعه نك بيت اولنده كجدي

* جامه موی مویینه كورك *

جامه موی * كورك معنایه عربده فرو کی معنای تركیسی قبلوا وابه

ديمكدر چونكه * جامه * اثواب دبو فرق بدنجی قطعه نك بيت اولنده

كجدي * موی * قبل دبو اللجی قطعه نك ابكجی بيشده كجدي آخرنده کی

باه مخنه نستدر مویینه معنی كورك ايضا چونكه هار سمیه ناكند ادا ت نسبتدر

* در عجم شاعر لری محبو به ترك *

خواجه حافظ بيت اگر آن ترك شیرازی بدست آرندل مارا * بحال

هندویش بحشم سمرقند و بخارا را * بودند بشقه ترك دیو خطا و خن
و دشت قبیح خلقه درل که انارك عاد ناری بغیا و ضارند رو بو
عمل كنارده ترك دیرل بودند ظاهر اولدیكه محبوبلر شبوه و ناز ايله صبر
و قرار عشاق غارت انیدكری ایچسون ترك نسمه اولمش اوله

* بی ادبلك ایسه هم بر شخص بد *

تفسیرك بر بقدری دخی مرهوند

* طعن ادوب دیرل که ترکی میکند *

شیخ نظامی بیتا اگر چشم ترکی ترکی کرد * بعد آمد چو هندی جوانمرد
معنای ترکیبی تركك ایدر دیمكدر چونكه * ترکی * آخریده کی یاه نجینه
ادات مصدر در * می * ادات جالدر * کند * ایدر دیو الی او چخی قطعهك
بیت نایسته کجی * بك بیاض اولسه ایو اولسه شكر *

تفسیر در مفسری مصراع ناید * کک لور

* آدینه آنك طبرزد دیدلر *

چونكه شكرك اغلاسی بیاض و سخت و سنگین اولوب شوبله نیر ايله فرلد یفتدن
اکا نرزدیدلر بعد تعریب اولجه ناه فوقیه طایه قلب اولوب طبرزد دیدلر
شاعر بیت طبرزد سکر و قند و نباتش * بهر حالت مغزاید خیالش * معنای
ترکیبی بالته آوردی دیمكدر چونكه * نیر * بالعه دیو الی او چخی
قطعهك بیت * بعد کجی * زد * آوردی دیو قطعهك نایستهك بیت

خامسده کجی * بجزه معیاسی اولمش تایدان *

جامی بیت تادر آید آفتاب دولتش روزی زدر * بدان ماند در چشمهادر
انتظار معنای ترکیبی محل ضیاء کجی چونكه * تاب * ضیاء دیو قطعهك
خامسدهك بیت رانی شرخنده کجی * دان * ادات اسم کادر کاهلیق

فی الادوات * باجه موری کیم جفر آندن دختلر *

موری * هم ممدودهك ضعی و راه ممدودهك کسر یله اوچاعك تنون جهان
محمی که اکا نر کیده باجه دیرل جای در سلسله انده بیت ترکی روی
چون در دوزخ * بینی اش * موموری مطبخ * همدخی موری صو بوهر یکی
معنای کک لور اکا کونک دخی دیرل عرسیده فسات کی اصلنده اسم
منسوبدر ایللو و باسلو معنای کجی چونكه * مور * اسن یاس دیو یگر می
رنجی قطعهك بیت * خامسده کجی آخریده کی یاه نجینه ادات نایسته

* باکی و موسی دیمكدر استرزه *

باکی * استرزه معنای اصطلاحی حدرا ابوالمعالی قطعهك سر تراشی ماهر و پیشم
گرفت * فرق سر از ترك و وکل کون شده * زسر بیك جندار باکی زد
منتر سیر بیزید و باکی خون شده * از سر تسلیم بر سید * کفت صبر
عاشق از مون شده * اصلنده اسم منسوبدر چونكه بالك طاهر دیو قطعهك
اولیك بیت عشرنده کجی آخریده یاه نجینه ادات نایسته * موسی * بو معناده
اصلنده عربی در فارسیده دخی * سیمه ملدر طاهر قطعهك نیرد الحرام قسر لور
فایس من ثوب الملاحة ملبوسا * وقد جرد للموسی لیزین رأسه * فقلت لقد
اوتیت سبوك یا موسی * شاعر ترکی آید یفتد * اله موسی سنی و بر عیسی
کوسر ردی بدیضای کشدن یلکی * فاند * حضرت موسی علیه الصلو
و السلام کمال صلابت شرعی و حدت دینه سی اولغله موسی دیو سیمه
اولمش اوله * اولدی ابرو کن دخی جنبه *

از وکن * بر آیدر که آنکه بوزدن و سائر بشره دن قیل قو بارلر اکا نر کیده
جنبه دیرل بولفظك معنای ترکیبی قاش قو یار یچی دیمكدر
چونكه ابرو قاش دیو یگر می بدخی قطعهك بیت اولنده کجی کن وصف
ترکی اوله رقی اونوز سکر نچی قطعهك بیت سادسده کجی
* دی بولت آدینه ییل آبکش *

کذافی شرفنامه معنای ترکیبی صو چکچی قیل دیمكدر چونكه * ییل
یاه فارسیه ممدودهك کسری و لام ايله معروف جانور در معری قیل لفظی در
آب * معروف * کش وصف ترکی اوله رقی اون بدخی قطعهك بیت
سابنده کجی * همدخی شرسوار اولمش کش *

کذافی شرفنامه ایضا معنای ترکیبی غش ارسلان دیمكدر چونكه فرق
رنجی قطعهك بیت سابعده شرسوار سلان دیو و بیت ثانی عشرنده سوار بنمش
دیو کجی * امر ایچی بد اولاندر بد قمار *

معنای ترکیبی فنا او بونلور دیمكدر چونكه * بد * فساد یو اونوز بشتی
قطعهك بیت اولنده کجی * قمار * زولعلر دن رابع معروفدر
* کک در شلور بی صبر و قرار *

حکم اتوری بیت خرخ را با شرفش سستك قتلدر موره * کوه را با شرفش
کک قتلدر شلوار معنای ترکیبی به شلوارده دیمكدر چونكه * کک * کک

دیو قطعه ناسعه نك بيت ناسعه كجدي * در * بمعنی فی کاسبق فی الادوات
 المرکب * شلوار * طون دیو فرق بدیجی قطعه نك بيت اولنده كجدي
 * نسه ضایع اولنده دی سیماب شد *
 معنای ترکیبی زیوه الهی دیمکدر چونکه * سیماب زیوه دیو قطعه رابعه نك
 بيت ناسعه كجدي * شد * اولدی دیو قطعه اولانك بيت سادسته كجدي
 * نك خجیل اولدی دیمکدر آب شد *
 میز خمر و بیت ناكل از شرم رویت آب شده * یکن مان دور کن از چهره نقاب
 معنای ترکیبی صوا اولدی دیمکدر بعضی نسخه ده بی آب شد واقع اولشدر
 معنای ترکیبی صومر اولدی دیمکدر لکن نسخه اول نك احسن اولدیفته
 بيت مزبور دلالت ابدی مدخی ز کیده یونك مقامنده درلدی و وجودی
 صوا اولدی دیرل * سوزده یکلش طونیمکدر حرف کیر *
 شرفنامه ده صیب کیر دیو تفسیر ایلدی چونکه * حرف * عیب و سفت دیو
 قطعه اولانك عنوانی شرحنده كجدي * کیر * وصف ترکیبی اوله رق
 قطعه ناسعه نك بيت سادسته كجدي
 * خرده کیر اول صیب ارا بیجی خفیر *
 شیخ سعدی بیت توان گفت با آن خفاش شناس * ولی خرده کیرند اهل قیاس
 معنای ترکیبی اوفق طونیمکدر چونکه * خرده * اوفق دیو بکری
 دردیجی قطعه نك بيت حادی عشرنده كجدي لکن انده هاه رجمیه سزدر
 * سوزمه دخل ابتدی دیمکدر مراد *
 تفسیر در مقسری مصرع نائیده سکلو ر
 * در ایسم انکشت بر حرفم نهاد *
 کال کجدي بيت چون قلم انکشت بر حرفم منه صوفی که من * خرده کردم
 و هنر و مستان سخن در دفترست * معنای ترکیبی عجمه رومق قویدی
 دیمکدر چونکه * انکشت * رومق دیو بکری بدیجی قطعه نك بيت رابعه
 كجدي * بمعنی علی کاسبق فی الادوات المرکب حرف * آتفا کجدي
 آخرنده می ميم مفتوحه اذات متکلمدر کاسبق ایض * نهاد * ماضی در
 جمع مضارعی اون بدیجی قطعه نك * آخرنده کجدي
 * بکذار از من قوی بی حالیه سن *
 معنای ترکیبی شدن کج دیمکدر چونکه * بکذار امر حاضر در ماضی

بوشنوبنک بکری دردیجی پشته كجدي اولنده کی باه موجوده صله در * از
 بمعنی من کاسبق فی الادوات * من * ن دیو قطعه نك بيت اولنده كجدي
 من لفظ نك تفسیر و تفسیر مدخلی یو قدر قافیه رباعیت ایچون کتوردی
 * یعنی ایچشمه بی مشکن من *
 معنای ترکیبی قیرمه بی دیمکدر چونکه * مشکن * قیرمه دیو الی
 ارجیحی قطعه نك بيت رابعه كجدي * من * بی معنایه فرق بدیجی
 قطعه نك بيت * آخرنده من نكا دیو كجدي علی مایقتضیه المقام
 * نك عضبنا که در نورش خیره شیر *
 معنای ترکیبی شاشمش ارسلان یا خود شاشمش سود اودیمکدر چونکه
 خیره * شاشمش معنایه تکم مخفی بکری بدیجی قطعه نك بيت نالنده كجدي
 شیر * ارسلان دیو آتفا کجدي سود دیو اوز بدیجی قطعه نك بيت رابعه
 كجدي لکن سود معنایه ناکجا در ارسلان معنایه انسیدر
 * ظلم دست انداز اوچه یاد کیر *
 معنای ترکیبی ال ایجی دیمکدر چونکه * دست * ال دیو بکری بدیجی
 قطعه نك بيت رابعه كجدي * انداز * وصف ترکیبی اوله رق بکری النجی
 قطعه نك بيت نامنده كجدي * یاد کیر * امر حاضر مرکبدر بوشنوبنک
 اوائلنده کچن یاد کن معنایه * کیر * طون دیو بکری بدیجی قطعه نك بيت
 سادسته كجدي * چشم دلبر آهوی دنباله دار *
 عبد الواسع یتمدن بال خولم می کشنده آن ترکس جادو * من بنده آن آهوی
 دنباله کشیده * معنای ترکیبی قویرقی طونیمکدر جیران دیمکدر چونکه
 آهوی جیران دیو الی بدیجی قطعه نك بيت نالنده كجدي * دنباله * قویرقی دیو
 بکری طقوز بی قطعه نك بيت اولنده كجدي * در * وصف ترکیبی اوله رق
 اون بدیجی قطعه نك بيت نالنده كجدي * چشم دلبر * تفسیر در
 * نك کوچك محبوبه دیرل فی سوار *
 معنای ترکیبی قلمش آقلاو نك اولور چونکه * بی * قش دیو الی اوجیحی
 قطعه نك بيت سادسته كجدي * سوار * قش دیو فرق بدیجی قطعه ده
 کجدي * اصلی نسلی نك اولاندر کوهری *
 حتی تکب لان آتفا دخی دیرل و هم دخی جواهر دین درلش معنایه
 وجو هنر فروش معنایه ده سکلو ر

* نازلی ایلمکده سایه پروری *

و حشی بیت پیش روی نو آفتاب زلف * زیر زلف تو سایه پرور کل * معنای
ترکیبی کولکه ایلم کلکی دیمکدر چونکه * سایه * کولکه دیو فرق دردیچی
قطعه تک بیت نایبند کجیدی * پرور * وصف ترکیبی اوله رف دیاجه تک
اواسطدر کجیدی آخرنده کی باه نجبه ادات مصدر در

* اولدی نو کبسه یکی دولت بولان *

امیر باد کاریت برنت پیراهن کان ز تحریک نسیم * هست چون * نو کبسه
لر زنده بر بالای سیم * معنای ترکیبی یکی کبسه دیمکدر چونکه * و * یکی
دیو فرق بیچی قطعه تک بیت نایبند کجیدی * کبسه * معروف طولی
اواسون پوش اولسون * داخی هند وزاده در بد اصل اولان *

خواجده سلمان بیت از بداندیش که هند وزاده است اعمی مباح * چون توان
بوده خلاف سنت پیغمبری معنای ترکیبی هند و او غلوه دیمکدر چونکه هند و
هاتک کسری ونونک سکونی و دال مدودنک ضمی ایه خصوصاً اهل هند
کفر منه اطلاق اولور و عموماً ایدهنده ساکن اولان انسانه دخی دیر چونکه
آخرنده کی واداد نسبت در آخر د یاردن کلوب هندده ساکن اولانه و هندده
حاصل اولان بانه هندودنک یلکه یاه نسیم ایه هندی دیو تغییر اولور هم دخی
واونسیه ایه هند و خال دلبراته ده اطلاق اولور یا خود صفت اولور مناسب
سباه قدر * زاده * اسم مفعولدر مصدری فرقی قطعه تک بیت سادسده
یکیدی * باد هرزه وعده در کیم اصلی بوق *

کذا فی المحمودی معنای ترکیبی باطل یل دیمکدر چونکه * باد
بل دیو یکر می ایکنی قطعه تک بیت سابعده کجیدی * هرزه * باطل دیو
قطعه سابعده تک بیت خامسده کجیدی

* هم سنه کار اولکه کذب و قسری جوق *

معنای ترکیبی قاره ایشلور دیمکدر چونکه * سیه * قاره دیو فرق ریچی
قطعه تک بیت خامسده کجیدی * کار * ایشل دیو یکر می ریچی قطعه تک بیت
سادسده کجیدی * بی و اقامه و میدار ان فروش *

معنای ترکیبی دوست صایحی دیمکدر چونکه * باران * دوست و مصاحب
معنا سده لکن قیاس و ایبیکه جمع بار اوله اما مفر دخی استعمال اولور * فروش
وصف ترکیبی اوله رف بومش و تک بوزاون دردیچی پیندره کجیدی

* مرغ دل معنای اولش عقل و هوش *

معنای ترکیبی قلب قوشی دیمکدر چونکه * مرغ * قوش دیو یکر می التخی
قطعه تک بیت نایبند کجیدی * دل * قلب دیو اون بد بیچی قطعه تک بیت
نایبند کجیدی * شخص مانوسه دینور کیم کر مخون *

ترکبستی دخی قانی ایلمی دیو ضربت مثلدر چونکه * کرم * بمعنی حار دیو
یکری التخی قطعه تک بیت اخیری شرحنده کجیدی * خون * قان دیو
اولور بی قطعه تک بیت سابعده کجیدی

* الفی اوله صفا بخش درون *

معنای ترکیبی ایجرا و به صفا و ریچی معنا سده چونکه صفا معلوم بخش
بخشیدن لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل مخفف در درون ایجرو
دیو فرق دردی بیچی قطعه تک بیت نایبند کجیدی

* کجیه کو نذر اادی اولش خشک و تر *

نیر زافصیحی بیت آهوی آتشین دم چون از بره بر آید * کافور خشک کرده
باشک تر برار * بویینده آهوی آتشین دم کشد ر بر برج جل کافور خشک
روز مشک تر بشیر همدخی خشک تر اصطلاحده نیک و بد معنا سده کلور
معنای ترکیبی قوزی و باش دیمکدر چونکه * خشک * قوزی دیو
تر * باش دیو الی ریچی قطعه تک بیت اولنده کجیدی

* تک دیندر خشک مغز و خشک سر *

کذا فی شرفنامه معنای ترکیبی قوزی بین و قوزی باش دیمکدر چونکه
خشک * آفتا کجیدی * مغز * بین دیو یکر می سکر بیچی قطعه تک بیت عاشری
شرحنده کجیدی * سر * باش دیو یکر می بیچی قطعه تک بیت اولنده کجیدی
* کرچه شاهد اوله معناده کوزل *

عز زیده بمعنی زبان و زلف و مر د حاضر و بر نفسی بیان لیدیچی و روز جمعه
و یوم عرفه به ده دیرل حکذا فی فره تک شعوری

* شاهد بازارا ما مبتدل *

شاعر بیت در میان پلاوهای شه خوب * نرم دینست چون شاهد بازار
معنای ترکیبی بازار کوزل دیمکدر استا بولده تعینیچی دیرل
* بر مجله دینست شهر و کلی *

مفسر در نفسیری مصرع نایبده کلور

*** بلده يك متبازی بود در حاصلی ***

معنای ترکیبی شهر لولو کو بلود بکنر چونکه * شهر * معروف در * کل
کلیت معنی و لام ایله کوی و قریه معناسنه ده کل و آخر زنده کی باه بخیمه
ادات نسبت در * بلبل اولمش زنده یاف و زنده خوان *

هر برزی بشقه بشقه بلبلک اسمی در ظاهر و در معنی را ایله زنده ران
و وایله زنده وان دخی هر ویدر

*** اصفهانده باغچه در نقش جهان ***

نقش جهان * اصفهانده بر باغچه معناسنه معنی ترکیبی ظاهر در که
اول باغچه شهر اصفهان نهری زانیده رود کنارنده واقع چار باغ مقابلنده
شاه طهماسبک بر عظیم و مغر ج نیچه قصر را ایله مزین جهانده منلی نادر
بر باغچه سی اولغله ناظم تحریر انده بر تکلفو ضیافت اولد یعنی نقل
بیور مشاییدی * داکشایر ازده بر باغچه هم *

معنای ترکیبی قاب آجی دیو الی بشقی قطعه نك آیکچی
بسته بکدی مز بور باغچه شیرازدن اوج چار يك مقداری مسافده
واقع اتا بکون زمانده بی نظیر قصر را ایله مشحون بر باغچه در
یوقاز و سندن بر نه جاری اولوب باغچه نك اورده سندن آثار هر قدیمده
بر عرض لطیف اولغله در و تنده بی نهیایه بالقر و اردر شیخ سعدی
بالخی دیو که طوعن زهرا شیخ سعدی حاضر تری نك مرقد
منوری نهر مز بور نك منعی او زنده در حتی منعی ماده اولغله مرقد مز بور خرابه
مشرقی اولد بقیه بناء ناظم بحر و غالب شیخ حاضر تری سی اولغله مرقدی
تخریب اولمشدن دو قهر بعضی ایتمکده قرق کون طرفنده غیرت عجمانیه ایله
شاه مجید ایشا و غایت تکلفی تر بین ابتد کد نصکره تراکت ایله ناظم تحریر انده
بر کون عظیم ضیافت و اگر املر ابتد بکنی معمار ایله حاضر تری کد نك نقل

*** شیخ سعدی آنده مدفون ارم ***

بو صراحی یاده ایشاح ایچون کتوردی * مدفون ارم * جنت ایله شیخه
د عادر چونکه ارم معروف شیدادین نك ارم ذات العباد جهانک مال
منالی و تحف جواهری جاع ایدوب جنت دیو ابتد بکنی باغک اسمیدن
عرییده و فارسیده شایع در شاعر بیت یچون کوی تو بر اهل کرم باغ
ارم نیست * باغ ارم آن خلد برین جای حرم نیست

*** دانی کل کشت مصلی خوش مکان ***

معنای ترکیبی مصلی مسیره سی دی بکنر چونکه کل کشت * مسیره دیو
الی بشقی قطعه نك ایطی میبند بکدی لکن * مصلی * لفظنه مضاف
اولجده شیراز جستانه نك فر بند بر فخر جگاه مشهورک اسمیدن
ناظم بحر را نك اقصاح ایدوب بیور

*** خواجه حافظ انده فردوس آشیان ***

نک خواجه حافظ کرامت کبی فطی ایدر بیت بده منافی می باقی که در جنت
دختر اونی یافت * کار آب رکاباد و کل کشت مصلی راه * فی الاصل معنای
ترکیبی مصلانک کل مسیره سی و عاشقانی دی بکنر چونکه کل معروف
کشت کاف فارسیه نك فحیله فی اصل اللغة سیر و عاشقانه معناسنه در فاما که
حافظ شاعر حاری کشتک بو معنایه کلد بکنی فهم اعیوب مصلی کل بکنی یعنی
مصلی نك کل اکبلی دیو تغییر ایله بکنر چونکه کشت کاف عربی نك
کسریله اکب معناسنه در لکن صواب اولان اولنکدر حافظ * فردوس
آشیان * باغ ارم قیلندن خواجه حافظه جنت ایله دعا در چونکه فردوس
جنت باغچه زندن بر نك اسمیدن اصلنده روم لغتندن تعریب اولمشدی
ایچنده افواج و میوه اولان باغچه معناسنه جعی فرادیس کلور حتی بعضی لغت
صاحبی الفردوس حیدره فی الجنة و اسم روضه فی الیامه و الافرادیس و وضع
بالشام بیوردی آشیان هر نك مدله بو معناسنه عموما و قوش بو سی معناسنه

*** آب رکنی هم آلم ارماغیدر ***

اصلی آب رکن آباد ایدی عربیسه نسبتک قاعده سی اعلام مرکبده
ماه الامیر اولان جرئه نسبت اولوب خبری جزل حذف اولور مثلاً عبد الله
عبدی و ابن عمر ده عمری درل بو مقامده دخی آباد حذف اولوب آب رکنی دیو
نسبت اولندی مثلاً * قاعده عزیز انسان فرسده نه کوته اجر اولور
جواب * نه قدر مانع فیهمز عری دکل ایسه ده بویه خصوصده قیاس
اولور یا خود نیچه شاعر عربیه قواعدی اوزره فارسی به نقل اولور معنای
ترکیبی اصل صحرای صوبی دی بکنر چونکه * آب * معروف * رکنی
ضمیمه اصل و جزء * آباد * صحرای و اون النجی قطعه نك بیت اولی
مترجمده بکنی * منعی الله اکبر طاعیدر *

الله اکبر * شیراز ناحیه سنده بر طاعه اسمیدن معهود ارماق اول طاعدن جیغوب

رکن آباد کارندن جاری اولور کذا فی فرهنگ شعوری ناظم تحریر بمقام لری
بالجمله سیر و تماشا ایلندی آنک ایچون لغت لرده ناموجود بعض کلام لطیفه
میونلندی شکم طنانه نام قصیده شده و هفتی نام قصیده شده و یونجه نیک
دیناچه شده و اشاعده اشعار و تصنیع اندوب حتی ز دکاه محروسه شیرازده
الله اکبر طایغی بر متوسط جلد لر لکن خلعت پوشان نام طریقدن کلوب اول
جبله صعود اولند قدردقه سواد اعظم شیراز مشهور اولغله نجیب الله کبر
دیندی کی جلدن اول جبله الله کبر نسجه اولنوب و رکن آباد صوبی اول جلدن
قنوات ابله خواجه حاضیک مرقدی اولان کلکشت مصلایه جاری اولدنی
و کلکشت مصلایه بحمل حافظیه دینکار بی ناظم تحریر نقل بیور مشاییدی
* قازشق سوز صا و دیک گفت و شنید *

معنای ترکیبی دیدی وایشندی دیمکدر چونکه گفت دیدی دیو
قطعه عاشق منک بیت ساد منده یکدی * شنید * ماضی در شکم ماضی
منکلم و حده سی اون النجی قطعه منک بیت اخیرده یکدی
* ترک اصراف ایلدی دامن کشید *

معنای ترکیبی آنک چکدی دیمکدر چونکه * دامن * آنک دیو فرق بدیجی
قطعه منک ایکنجی بیتده یکدی * کشید * چکدی دیو قطعه ناسعه منک بیت
خام منده یکدی * برده افکن اولدی شخص بی حیا *

کذا فی المحمودی اصناف وصف ترکیب در حجاب برنجی دیمکدر چونکه * برده
حجاب دیو قطعه سابعه منک ایکنجی بیتده یکدی * افکن * امر حاضر
با خود اسم فاعل مخفف در شکم صدری فرق بدیجی قطعه منک سکر نجی
بیتده یکدی * هر کبی کورسته سون زود آشتا *

مقتضای ترکیب دخی بوبله در چونکه زود تیر دیو یکدی سکر نجی قطعه منک
سکر نجی بیتده یکدی آشتا منده همزه اولمش معنایه صید بیکاه در
* تن فرو داده شو کیم غایت طایع *

معنای ترکیبی بدن و برمش دیمکدر چونکه * تن * بدن دیو فرق بدیجی
قطعه منک بیت اولنده یکدی * فرو * تحسین لفظ ایچون صله در کاسبق
فی الاوت المربه لکن صله به حل او انجوب دخی اشاعه و برمش معنایه
اولی دخی اندر داده ماضی داندو برنجی دیو یکدی سکر نجی قطعه منک
بیت رابعده یکدی * دست مزدی دینسه مفهومی شمع *

کذا فی یونید الفضلای معنای ترکیبی آدمه فسوف ال دیمکدر چونکه * دست
ال دیو یکدی بدیجی قطعه منک بیت رابعده یکدی * مرد * آدم دیو الی
او چکی قطعه منک ایکنجی بیتده یکدی بانه نجیم ادات نسبتدر کاسبق
فی الادوات البسطة * دی تابی آ که کیم جوی عیان *

انانی همزه منک ونون بمدوده منک فتحاری و بانه نجیه بمدوده منک کسر یله جیلی
ظاهر و کندودن بی خبر احق کینه معنایه امید بی بیت سخن در وصف
نوبع عقیقت * تکبیرد رانی * انانی * بوبنده انانی اول کسر الفله طرف
معنایه در * اولمش احقلرده ششم کردنان *

مفردی شیشه کردن لفظ بدر الف ونون ادات جعد و معنای ترکیبی
شیشه بیونلو دیمکدر چونکه شیشه کاسه معنایه معروف کردن بیون
دیو یکدی بدیجی قطعه منک سکر نجی بیتده یکدی
* سخت پیشانی اولاند بوزی منک *

اوحد الدین در جام جم بیت جکر خون شد از پیشانی * از بن خان سخت
پیشانی * معنای ترکیبی فنی آنلو دیمکدر چونکه * سخت فنی یعنی منک
معنایه * پیشانی * آن دیو یکدی بدیجی قطعه منک بیت اولنده یکدی
* چار خاه عورتی خوفدر دیمک *

معنای ترکیبی درت خاه او دیمکدر چونکه * چار * درت دیو اون طغورنجی
قطعه منک بیت اولنده یکدی * خاه * خاه معنایه بمدوده منک و بانه نجیه منک
فتحاری و هاه رسیده ابله عموما عورطه معنایه کرک خصیه عورطه می او سون
و کرک قوش عورطه می او سون و کرک سائر حیوان عورطه می او سون
* دی شهیدی آ که کیم زبانه در *

شهیدی * معنی زند و بیت یعنی زبانه شکم محبوب دوسته غلامی دیدگری
کی میر تقی بیت اگر خواهی بحالت انظمامی * مشهور کز شهیدی
و غلامی * چونکه شهیدی معنی شاهد یعنی دلبر و محبوب آخر نه کی بانه نجیه
ادات نسبتدر * زبانه * دخی فارسندر شکم پیشانی فرق النجی قطعه منک
بیت ثانی شرحندن منضم او اولر لکن ترکیبده شیوعی حسیه تفسیر قلندی
* عورت ایچون جان ورن بی چاره در *

احتمالکه مصراع اولی انضاح اوله احتمالکه * بیچاره * عورنه مبالغه
میل ابدنه اسم اولمش اوله معنای ترکیبی چاره سز دیمکدر ناظم تحریر

بونده لطیفه شاعرانه قصد ادب شهیدین مقول معناسنی ایهام
ایله جان ورن بختاره دیو کوبا ترجانه سولمشدر

* با گرفت ایدی جناس واختلاط *

ابو المعانی بیت روز تاشام مزاسنک ستم اندازند * یعنی شبنام بجز
پای کفر قلم بکنم * معنای ترکیبی ایاق طوندی دیمکدر چونکه
پای ایاق دیو یکر می بدیجی قطعه تک بیت رابعد * کجدی * گرفت
طوندی دیو طغوز نجی قطعه تک بیت ساد سنده کجدی

* اولدی معناده منی آب نشاط *

کذا فی الجمع معنای ترکیبی نشاط صوبی دیمکدر مفر داتی مظلومدر
* دفکش اولمشدر دخی شول نابکار *

مفسر در تفسیری مصراع ثانی کور

* کیم ایدر زبانه به عورت شکار *

معنای ترکیبی ذق چکچی دیمکدر چونکه * ذق * السنه ثلثه ده
مستعملدر کش * وصف ترکیبی اوله رق اون بدنجی قطعه تک بیت سابعنده
کجدی * زن بمرز اول فحبه کیم روسی عام *

جای بیت بر آن کارا کر مزد دارد طبع * همین بسکه نامش بود زن بمرز
معنای ترکیبی اجرته عورت دیمکدر چونکه زن عورت دیو یکر می
او چنجی قطعه تک بیت نالنده کجدی * مو حیده مفتوحه معنی مع کاسبق
فی الادوات البسیطة * مزد * اجرت دیو الی او چنجی قطعه تک بیت خامسده
کجدی * فحبه * تفسیر در روسی وزانیه عورت معنانه هر پیده وفار سیده
وز کیده مستعملدر مأخذ اشتقاق ضم ایله فحباب لغظیدرات و دوه و فاطر
او کسور یکی معنانه افسان او کسور یکی معنانه ده کلور چونکه دیار عربده
فحبه وزبانه بر پرنه او کسور ایله کند و رک بلد دیوب معنانه ایدر
اول اجلدن روسی عورته علم اولدی شکم مابون اوغلانه هیز بد کلری کی
تکرر که آنک سبب نمیده شوله تعبیر ایدر که جام طاسنه هیز دینلور
چم جام طاسی الدن اله دوشر کذلک مفعول اوغلان دخی الدن اله
کندی کچون استعاره طریقه اگاهیز دید تکرر کثرت استعمال ایله ایکسیده
علم منزله سنده اولدی میر نظمی بیت فحبه و هم را مکن باور * عهد پیا نشان
ز کوش کذر * قایه خوار اولدی کجدی بین العوام *

قلبه خوار * عاشق و معشوق از اسنده واسطه اولان که اکاین العوام کجدی
و پروتک دیر ز ابو المعانی بیت اگر چه قلبه خواری کرد بسیار * نشسته بر در
کاشانه بار * معنای ترکیبی قلبه یعنی دیمکدر چونکه قلبه قافک فقی
ولامک سکونی و یا بختنه تک فقی و هاه رسیده ایله شول طعنامه دیر که جوز
و یادم و خود و صوغان ایله بشورر را کاسغدی دخی دیر * خوار * خاه معجه تک
بین الفخ والضم اماله سی ورا ایله معنی خورنده

* مغر اولان شخصه دیرل تاز باز *

تاز باز * معنی غلام پاره و محبوب دوست معنای ترکیبی او یسر تاز اوغلان
او یسادنجی دیمکدر چونکه * تاز * نو یسر تاز دیو یکر می رنجی قطعه تک
ایکجی بیت کجدی * باز * وصف ترکیبی اوله رق یکر می التخی قطعه تک
بیت نالنده کجدی * مغر * افعال باشند اسم فاعلدر فقیر فحبه کوره
کلام مولددر * آره لغده ایش دوز یجی کار ساز *

ابو المعانی بیت شکر اربداب تخم دینوازی باقم * در میان ما و جانان کار سازی
باقم معنای ترکیبی دخی بویه در چونکه * کار * ایش دیو یکر می رنجی
قطعه تک بیت ساد سنده کجدی * ساز * وصف ترکیبی اوله رق اونوز بدنجی
قطعه تک بیت اخیرنده کجدی

* تاز خیر و چار مع اول فعل خام *

بوانکی ترکیب هر بری لواطده بشفه بشفه اصطلاحدر مثلاً چار مع میکند
دیرل لواطده ایله معنانه و قس علیه * تاز خیر * بوتقدیر چه فعل خامدن مراد
بو مقابله لواطده ایش مصراع ثانی دخی قرینه سیدر

* کوه دلال اولدی باز تک غلام *

شکر عورت باز کنه دفکش دینلدیکی کی کاسبق آنفا خواجه حافظ
قطعه کفت حافظ فلان ماهجه * همه درویش رسم یغرائی * کوه دلال
ودفکشی صد بار بهراز شاعری و نلای * معنای ترکیبی بخش دلالی دیمکدر
چونکه * کوه * بخش دیو یکر می طغوز نجی قطعه تک سکر نجی بیتده
کجدی * دلال * نشیدید ایله معروفدر

* هم طغوزن دیدیلر سخا فیه *

طغوزن * وصف ترکیبدر چونکه طبق فحشین ایله معروف و موضع معهوده
کال مشابهه موصوفدر آنکچونک فبالغه صیغه سببه سخا فیه دیو تعبیر واندن

مصرع ثانی ایلله افصاح و تفسیر اللمدی شکم نور

* کتد و کی عورده مسافه به *

زن وصف ترکیبی اولدنی حالده بکرمی سکرنجی قطعه مک بیت عاشترده
تکدی * مسافه * مبالغه ایلله سورشد برنجی معناسنه در * مسافه
معروف قدر تلبیه طبعزدن و محققه در هر بری نقد که ز بقعی به اطلاق لغه
صحیح اینه ده فاما که ز بقعی در یکیمی و محققه بجای دیو فرق اولدی قطعه
الابادوات المحقق فی الغرب والشرق * اقق فان التیک اشهی من المحق
ازا کن رقق الخروق بمثلها * وای لیب رقق الخرق الخرق فان الخیر
بالحم یثی * ولبس سبوع الخیر بالخیر فی الخلق

* غرق بر آن بدن ادخال ایلک *

غرق بر آن * ایکیمی رانک تشدید به برنسته بی برنسته ایچنه بدن ادخال ایلک
یعنی تمام بدن مک معناسنه امیر یک طرقی رباعی هرگاه که میل غرق بر آن
کردم دیدم که خاطرش بریشان کردم * آخر بمیان پاچه قرار ی دادم بر خود
دشوار و بروی آسان کردم * معنای ترکیبی قناد لری بازمق دیمکدر
چونکه غرق بازمق معناسنه فی الاصل هر یسدر * بر آن * جمع بدن
برقناد دیو فرق ایکیمی قطعه مک بیت نادسی شرخنده یکدی

* هم میان پاچه سور شد مک دیمک *

شکر رباعی مذکورده مذکوردر همدی زتلک او یلغی اراستنده میان پاچه
دبرل ایکی عتابه میرم سپاهی بیت میل بمیان پاچه وی پیش کند * زیرا که
میان پاچه ز کس شکرست * معنای ترکیبی پاچه اراستی دیمکدر چونکه
میان * معنی وسط و اراق دیو فرق سکرنجی قطعه مک اون سکرنجی
بیتی شرخنده یکدی * پاچه * شلوار پاچه می و بوط پاچه می و معروف
طعام دیو فرهنگ شعوری ذکر ایدر

* سر گرفته دیندی یفعللخسه *

خبرتی عجمه حالت جوانیده بو حال واقع اولدقد نظر فاحقده دیمشدر مصرع
شعر اهر چند سر کیندر و شتر شود * بالاخره ترک وطن ایدوب کیندر کن
سر گذشته سنه او غرامش بر جوانه راست کلوب بر برنک حانه مطلع اولوب
بو بینی نظم ایدوب همراه اولورل بیت از دست چرخ بادل افکار میرویم
ماهر دوسر گرفته یکینار میرویم * معنای ترکیبی بانی طویلان دیمکدر

چونکه

چونکه * گبر * باش دیو بکرمی بدنی قطعه مک بیت اولنده یکدی

گرفته * طویلان دیو قطعه ناسعه مک سکرنجی بیتده یکدی

* دانی خفت و خیر تدربجی ایشه *

شاعر بیت دولت آست که خفت خبر بود * دولت و تیر رستخیر بود معنای
ترکیبی او یو یارق فالقدرق دیمکدر چونکه * خفت خاه معجم مک ضمیمه
خفتیدن لفظندن امر صبغه می اوزره اسم مصدر در خیر * دخی اسم
فاعل در شکم امر حاضر اولدنی حالده بکرمی بدنی قطعه مک ایکیمی بیتده
یکدی ترکیده بو مقامده بقله دوشه دبرل

* دیندی مجرم کسبه به ناله سیاه *

بابا قانی بیت هر تودر متاع خود آتش زدم لیک * رچی مجال نامه سیاهی
نمیکند * معنای ترکیبی مکتوبی قاره دیمکدر ترکیده بو مقامده دفری
قاره دبرل چونکه * نامه * مکتوب دیو فرق او جیمی قطعه مک بیت اولنده
یکدی * سیاه * قاره دیو فرق برنجی قطعه مک بیت خامسند یکدی

* همدی زلف خطا جرم و گناه *

زلف خطا * معنی جرم و گناه کذا فی شرفنامه معنای ترکیبی ظاهر در

* نوبه ایلله جام را بر سنک زن *

معنای ترکیبی شبته بی طاشه اور دیمکدر چونکه * جام * معنی شبته
را * ادات مفعولدر * بر * معنی علی کاسبق فی الادوات المربکده سنک
طاش دیو ایکیمی قطعه مک طغوزنجی بیتده یکدی * زن * امر حاضر در
مصدری قرقنجی قطعه مک بیت سابعده یکدی

* عهد یکی بوزمه مشو بجان شکن *

چونکه * مشو * نهی حاضر در اولده دیو ایکیمی قطعه مک بیت اخیرده یکدی
بجان شکن * و هفت ترکیبدر چونکه بجان عهد دیو فرق التیمی قطعه مک
بیت اخیرده یکدی شکن شکن لفظندن امر حاضر یا خود اسم فاعل
مخفدر شکم نهی حاضری الی او جیمی قطعه مک بیت ثالثده یکدی
* فارغ اولقدر ورق گرداندن *

مرحسین دهلوی بیت مخخوران چو حدیث منبران خوانند * حدیث تو
چو در افتد ورق بگردانند * معنای ترکیبی کاغذ دوندر مک دیمکدر
چونکه * ورق * ایکی معنای اول کاغذ معناسنه در طایب آملی بیت

اوراق کهنه که بمی کهنه می رسد * ذوقی که در پیاله بود در پیاله نیست
 ثانی هر اعا جک پیراغه دیوار * گرداندن * کاف فارسیه نك قطعیه دوندنك
 معنایه مصدر متعدی در شکم اسم فاعل لازمی بدیجی قطعه نك سکر نجی پیتده
 یکدی * اولیه درهم آستین افشاندن *
 وحشی بیت تبع قضادی که کشد بر کسان قدر افشانی آستین که بر ورزک آن کشد
 بونك مقامنده ترکیده ال بومق وانك سلکیم دیوار معنای ترکیبی نك صاچق
 دیمکدر چونکه * آستین * نك دیو فرق بدیجی قطعه نك اینکجی پیتده
 یکدی * افشاندن * صاچق دیو فرق بدیجی قطعه نك پیتده عاشره یکدی
 * معنی جان من و جان شما *
اشبو مصرع مفسر در تفسیری مصرع نایب در
 * ز منر کله صاغ اولام را غما *
 خواجه حافظ بیت دل خراقی میکشد دلدار آ که کشد * ز بهارای دوستان
 جان من و جان شما * شرفنامه ده اتحاد محبتدن عبارت دیو واقعدر و بعض
 نسخده قسم اولوب سزک و بزم جائز حقچون دیمکدر معنای ترکیبی
 جانم و جانکزدیمکدر چونکه * جان * بیانی اوتوز سکر نجی قطعه نك پیت
 نالنده کچدی * من * بن دیو * شما * سزدیو اوچجی قطعه نك پیت اولنده
 یکدی * دست و پای خود زدم چکدم امک *
 معنای ترکیبی کندو الیمی و یاغی اوردم دیمکدر چونکه * دست * ال دیو
 یکرمی بدیجی قطعه نك پیتدایمده یکدی * های * ابق دیو بال دفعات مرور
 ایلدی * خود * کندو دیو اوتوز بریجی قطعه نك پیتدایمده یکدی
 زدم * فرقجی قطعه نك پیتدایمده یکدی کن زدن لفظدن ماضی متکلم
 و حده در * هم و داع ایتدم دعا کتم دیمک *
 خواجه حافظ بیت صلاح ازماچه میجوی که مستاز اصلا کتم * بدور تر کس
 مستش سلا متزادعا کتم * معنای ترکیبی دعا سویلدم دیمکدر یعنی
 دعا ایتدم معنایه چونکه دعا معروف کتم سویلدم دیو یکرمی طغوز نجی
 قطعه نك پیت نك یکدی * بو که اولسیدی دیو ایتک رجا *
 بو که * باده موحده بمدوده نك ضمی و کافک کسری و هاء ریمیده ایلدی
 معنایه اصلی بود که لفظدن دالک حذف اختصار اولمده در خواجه
 حافظ بیت با صبا همراه بفرست از رخت گدسته * بو که بوی بشنوم

از خالک بستان چنا * جان کر و جامه کر و باش جان قدا *
 طوسی بیت جان و تن رهن می ناب کر ازمن بشنو * مثل اینست دلا جان
 کر و جامه کر و * معنای ترکیبی جان رهن اثواب رهن دیمکدر چونکه
 جان آقا کچدی * کر و * رهن دیو فرق دردیجی قطعه نك پیت نالنده
 یکدی * جامه * اثواب دیو فرق طغوز نجی قطعه نك پیت اولنده یکدی
 * دی سرآمد اولسد بر نسد تمام *
 سرآمد * ایکی معنایه در اول بر نسد تمام اولدی معنایه ثانی قصوری
 و علی اولیایه دیو ایکی معنایه بر وجه تشویش ابو المعانی بیت هر آنکه
 کشته سرآمد بدولت دنیا * بقین بد آنکه بدولت بر سرآمد شد * شاعر
 ترکی گروه اندیا تسبیح در کبی سرآمددر * اوتسیجه امامه کوه ذات محمد در
 معنای ترکیبی باشه کلدی دیمکدر چونکه * سر * باش دیو یکرمی بدیجی
 قطعه نك پیت اولنده یکدی * آمد * کلدی دیو یکرمی طغوز نجی قطعه نك
 پیت اولنده یکدی * نمغه و هی ده بدی والسلام *
 محصل کلام ناظم بحر بر یومقامده حسن تخلص الی منظومه مسکی الحتام
 ایلدی قلله دره * بونار نخیله ذیل نمغه مسکی الحتام اولدی *
 کانه بومصر اعهده ختامه مسک و فی ذلک فلیتافس المتافسون آیتدن اقتباس
 ایلدی بهر حال حسن تخلص و لطف اختامدن خالی دکل قلله دره نکه
 مسکده لام تعریفله ختامه المسک جمله سی دخی تمام تاریخ ختام نمغه در قوه
 مساعد و زن اوایدی عین ختامه المسک اولوردی فاحفظ
 * زهی منظومه کم پیوسته حسن نظام اولدی *
 زهی * کوزل دیو یکرمی سکر نجی قطعه نك پیت اولنده یکدی منظومه
 نظمیدن اسم مفعول عربی پیوسته * اولاشوب بر برینه متصل اولان دیو
 طغوز نجی قطعه نك پیت نالنده یکدی حسن معروف نظام باو که
 مصدر عربی اوله یا خود نظمک جمعی اوله
 * وزیر اعظمک اسم شریفیه شام اولدی *
 بنام * شهرت و شانی اولان دیو فرق دردیجی قطعه نك پیت سادسده یکدی
 یعنی وزیر اعظمک اسمی دیباجه ده مذکور و دیباجه ده آنکله معنوی اولمغه
 بو منظومه شهرت شعار اولدی و خسه بو منظومه ده اولقدر حیثیت و مذهب
 بوقدر دینه کرک کانه هضمی نفسه واستحقاق الذاته بویه پیوردی

* کتوردم سنبلستان هزردن ريك سبز مدر *

سنبلستان * اسم مكان در سنبل محلی ديم كدر چونكه بيان ديپاچه نك
قر قبيجی يني شرحنده كجدي ستان ادا ت اسم مكان در * هز * معرفت ديوان
يدنجی قطعه نك بيت اخبرنده كجدي * ريك * يراق ديوان ينجی قطعه نك
بيت اولنده كجدي * سبز * يشل ديوان فرق ربي قطعه نك بيت خامسده كجدي
* كل وسنبل كی براه فرق انام اولدی *

كل * باني قطعه رابعه نك عنوانی شرحنده كجدي * سنبل * قدسق انقا
براه * زينت ديوان قبيجی قطعه نك بيت خامسده كجدي * فرق * قبيج فا
الله راس يعني باشك اورناسنده در لکن بومقامده مطلق باش معناسنده في الاصل
صربدر انشارده دخی استعمالی شایع در * انام * بمعنى مخلوق عر بیدر ايض
نكته كاسبق في السوابق دخی بوينده ناظم محرر سنبل زاده اولد بغه تلبيج
بيوردي لله دره * قريحه قوتندن بلم اصلا افتخار ايتيم *

قريحه * معنى قلب و ذهن عر بیدر انشارده دخی استعمالی شایع در افتخار
فخر دن افتخالدر * محرد لطف حق الله بذري ختام اولدی *

بذري * قول ايديجی معناسنده امر حاضر آخر بنه الفه الحاقيله اسم فاعل
يا خود صفة مشبهه در اوان ينجی قطعه نك بيت سادسده كجدي آخرنده كی
يا تحيته ختامه اضافتله صكره دن ز ياده اولدی كاسبق في الادوات البسيطة
محرد واطف وحق وختام * عر بیدر انشارده دخی مستعملدر *

* او قد في دعاء خير مظهر اوله در مقصود *
دعا و خير و مظهر و مقصود في الاصل عر بیدر انشارده دخی مستعملدر
* بومطلب بنده ناكاهه افصاي مرام اولدی *

بنده * قول ديوي كرمي سكر ينجی قطعه نك بيت ثالثده كجدي * ناكاهه * ادا ت نظير
يكاسبق في الادوات المركبة * كام * مرام و مراد ديوان فرق در دنجی قطعه نك
بيت خامسده كجدي * مطلب واقصی و مرام عر بیدر انشارده دخی شایع در
* هزاران شكر ايدوب حقه ديم انعامی تاريخن *

هزاران * خلاف قياس اوزره جمع هزاردر على ماسبق في قواعد المقدمة
هزاريشك ديوان تو ز طقوزنجی قطعه نك بيت رابعده كجدي * شكر
و انعام * عر بیدر انشارده دخی شایع در * تاريخ * اصلي همزه الله
تاريخ بلكه و او الله نور بخدر حاصلی قاعل عر بیدر

* محمد الله بوزيبا تحفه وهي تمام اولدی *

زيبا * يا قشعلو ديوان كجی قطعه نك بيت اولنده كجدي بوينده ناظم
محرر حسن اختتام بيوردي لله دره * حاصل تاريخ * ختامه المسك
عده نجه يك بوز طقسان بدي بوشرك ختامی يك ايكوز التي سنه سي
رمضانك يوم سادسي يوم اثنيك بين الظاهر والعصر نده در بويله اولنجه
تمام تحفه الله شرحك يني طقوز سنه اولدی
اللهم اجعل مباركنا ومنتشرا بين الانام الى يوم القيام
من نعمادى الدهور والايام الى اختتام الاحقاب
والاعوام بالعز والسعادة والاكرام
سبحان ربنا رب العزة عما يصفون
وسلام على المرسلين
والحمد لله رب العالمين

تم طبع شرح تحفه المنظومة الدرية في لغة الفارسية والدرية بعون الله
المالك الباري البرية في بلدة الطيبة القسطنطينية صانها الله
عن الافات والبلية على يد اضعف العباد ابراهيم صائب مدير
دار الطباعة السلطانية في يوم الخامس عشر من شهر
جوادى الاولى لسنة سبع وثلثون وثمانين والف
من هجرة النبوة عليه افضل الصلوة
واكل التوبة

١٠٠
 ١٠١
 ١٠٢
 ١٠٣
 ١٠٤
 ١٠٥
 ١٠٦
 ١٠٧
 ١٠٨
 ١٠٩
 ١١٠
 ١١١
 ١١٢
 ١١٣
 ١١٤
 ١١٥
 ١١٦
 ١١٧
 ١١٨
 ١١٩
 ١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠
 ٢٠١
 ٢٠٢
 ٢٠٣
 ٢٠٤
 ٢٠٥
 ٢٠٦
 ٢٠٧
 ٢٠٨
 ٢٠٩
 ٢١٠
 ٢١١
 ٢١٢
 ٢١٣
 ٢١٤
 ٢١٥
 ٢١٦
 ٢١٧
 ٢١٨
 ٢١٩
 ٢٢٠
 ٢٢١
 ٢٢٢
 ٢٢٣
 ٢٢٤
 ٢٢٥
 ٢٢٦
 ٢٢٧
 ٢٢٨
 ٢٢٩
 ٢٣٠
 ٢٣١
 ٢٣٢
 ٢٣٣
 ٢٣٤
 ٢٣٥
 ٢٣٦
 ٢٣٧
 ٢٣٨
 ٢٣٩
 ٢٤٠
 ٢٤١
 ٢٤٢
 ٢٤٣
 ٢٤٤
 ٢٤٥
 ٢٤٦
 ٢٤٧
 ٢٤٨
 ٢٤٩
 ٢٥٠
 ٢٥١
 ٢٥٢
 ٢٥٣
 ٢٥٤
 ٢٥٥
 ٢٥٦
 ٢٥٧
 ٢٥٨
 ٢٥٩
 ٢٦٠
 ٢٦١
 ٢٦٢
 ٢٦٣
 ٢٦٤
 ٢٦٥
 ٢٦٦
 ٢٦٧
 ٢٦٨
 ٢٦٩
 ٢٧٠
 ٢٧١
 ٢٧٢
 ٢٧٣
 ٢٧٤
 ٢٧٥
 ٢٧٦
 ٢٧٧
 ٢٧٨
 ٢٧٩
 ٢٨٠
 ٢٨١
 ٢٨٢
 ٢٨٣
 ٢٨٤
 ٢٨٥
 ٢٨٦
 ٢٨٧
 ٢٨٨
 ٢٨٩
 ٢٩٠
 ٢٩١
 ٢٩٢
 ٢٩٣
 ٢٩٤
 ٢٩٥
 ٢٩٦
 ٢٩٧
 ٢٩٨
 ٢٩٩
 ٣٠٠
 ٣٠١
 ٣٠٢
 ٣٠٣
 ٣٠٤
 ٣٠٥
 ٣٠٦
 ٣٠٧
 ٣٠٨
 ٣٠٩
 ٣١٠
 ٣١١
 ٣١٢
 ٣١٣
 ٣١٤
 ٣١٥
 ٣١٦
 ٣١٧
 ٣١٨
 ٣١٩
 ٣٢٠
 ٣٢١
 ٣٢٢
 ٣٢٣
 ٣٢٤
 ٣٢٥
 ٣٢٦
 ٣٢٧
 ٣٢٨
 ٣٢٩
 ٣٣٠
 ٣٣١
 ٣٣٢
 ٣٣٣
 ٣٣٤
 ٣٣٥
 ٣٣٦
 ٣٣٧
 ٣٣٨
 ٣٣٩
 ٣٤٠
 ٣٤١
 ٣٤٢
 ٣٤٣
 ٣٤٤
 ٣٤٥
 ٣٤٦
 ٣٤٧
 ٣٤٨
 ٣٤٩
 ٣٥٠
 ٣٥١
 ٣٥٢
 ٣٥٣
 ٣٥٤
 ٣٥٥
 ٣٥٦
 ٣٥٧
 ٣٥٨
 ٣٥٩
 ٣٦٠
 ٣٦١
 ٣٦٢
 ٣٦٣
 ٣٦٤
 ٣٦٥
 ٣٦٦
 ٣٦٧
 ٣٦٨
 ٣٦٩
 ٣٧٠
 ٣٧١
 ٣٧٢
 ٣٧٣
 ٣٧٤
 ٣٧٥
 ٣٧٦
 ٣٧٧
 ٣٧٨
 ٣٧٩
 ٣٨٠
 ٣٨١
 ٣٨٢
 ٣٨٣
 ٣٨٤
 ٣٨٥
 ٣٨٦
 ٣٨٧
 ٣٨٨
 ٣٨٩
 ٣٩٠
 ٣٩١
 ٣٩٢
 ٣٩٣
 ٣٩٤
 ٣٩٥
 ٣٩٦
 ٣٩٧
 ٣٩٨
 ٣٩٩
 ٤٠٠
 ٤٠١
 ٤٠٢
 ٤٠٣
 ٤٠٤
 ٤٠٥
 ٤٠٦
 ٤٠٧
 ٤٠٨
 ٤٠٩
 ٤١٠
 ٤١١
 ٤١٢
 ٤١٣
 ٤١٤
 ٤١٥
 ٤١٦
 ٤١٧
 ٤١٨
 ٤١٩
 ٤٢٠
 ٤٢١
 ٤٢٢
 ٤٢٣
 ٤٢٤
 ٤٢٥
 ٤٢٦
 ٤٢٧
 ٤٢٨
 ٤٢٩
 ٤٣٠
 ٤٣١
 ٤٣٢
 ٤٣٣
 ٤٣٤
 ٤٣٥
 ٤٣٦
 ٤٣٧
 ٤٣٨
 ٤٣٩
 ٤٤٠
 ٤٤١
 ٤٤٢
 ٤٤٣
 ٤٤٤
 ٤٤٥
 ٤٤٦
 ٤٤٧
 ٤٤٨
 ٤٤٩
 ٤٥٠
 ٤٥١
 ٤٥٢
 ٤٥٣
 ٤٥٤
 ٤٥٥
 ٤٥٦
 ٤٥٧
 ٤٥٨
 ٤٥٩
 ٤٦٠
 ٤٦١
 ٤٦٢
 ٤٦٣
 ٤٦٤
 ٤٦٥
 ٤٦٦
 ٤٦٧
 ٤٦٨
 ٤٦٩
 ٤٧٠
 ٤٧١

SOLEYMANIYE C. KÜTÜPH.

Reprint. Seyyid Nazif ef.

Yuri

Eski No. 86

Ta'rif 115 | 491.55-3=494.55